שות
ים

והע

כלנו יודע

ברוך אתה יי אל
את תורתו : בו
וידבר יי אל משה לאמר :
ישראל אמור להם :

...יף
...אֱלֹהִים
...ת הָאָרֶץ
...עֶלְיוֹנִים אוֹ
שֶׁבַּשָּׁמַיִם י׳חִי
ר וְהַנּוֹרָא שֶׁנִּקְרָא
...שֶׁהִבְטִיחָנוּ עַל יְדֵי
...עֵת קַבְּצִי אֶתְכֶם כִּי אֶתֵּן
...וּבִי אֶת שְׁבוּתֵיכֶם לְעֵינֵיכֶם

וידבר

נר
ושוחק
ואלו הן
מור וקציעה
הקושט שנים ע
קבין יין קפריסין
מביא חמר חורין עתיק
נתן אומר אף כפת הירדן
ארת כ

רך

יסריך

י ישראל

ממקדשיך

גומות לעם ברוך:

אלהים

אין ·
ובקצה
מתפתו ׃
על קצות
נפש · עדות יה
משמחי לב · מצות יה
עומדת לעד · משפטי יה
ומפז רב · ומתוקים מדבש

י
טוב
וך פודה
אֱהינו מלך
הולל נפה עמו
ידיו וַעבד ובשירי
ה אֱלהֵינו
זמירה

יוֹדוּ

יֹאמֵרוּ

הֲדַר מַל

דּוֹר וָדֹר:

כֹּל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ

יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חָ

הוי"ה מרכ" וס"ת חת"ך הוא גם ש.

ולומר בכוונה: צַדִּיק יהוה בְּכָל

ינוסו :
ושלים :
:

ואמת נוצר חסד
אה ונקה :

רבע

בְּעֵ
אֱלֹהֵינ
הֵיו אוֹ
יְיָ מֶלֶךְ גֵּאו
אוֹמְרִים מִזְמוֹ

תָּנָא דְבֵי אֵלִיָּהוּ כָּל
שֶׁנֶּאֱמַר הֲלִיכוֹת עוֹ

תני
פנך
זבני אלהי
ונתני באר
עדי שקר ויפח
וה אל יי חזק ויאמי
האל

ישראל ,
איילסה מיט
אזו וויא די.
למלך רם. ונשא צוא

ךי

ט לויב

ומר ךאש

ב איך אויף

אלי בשעפּיניש

ש הדם אאסור בעבות

טוא

ט

גאט

האפטי

גיזאגט ר׳

אין גיבאגין

גיפלאנצט אין

מדרשים בס יופרו

ט

אוף

יגין דיך

רוך ולוחשים

גע דער נאך

ומכם כאילי הרשישים.

זאנין אזו גרויש וויא

אנא

בנך
פון דוד
מער שפל
תוספה שועב
וויא אונטר אגי
יה כפר דו נאט פאר
למענך פון וועגין דיין הייל

יא
שכינה
גר גוויקם
ער גישרייא
אשר עלות במו
אוף ברייגגין פון
יר מינים זאנן בשיינט
רער מיט נאט וואש ער
אין

בּ
האב
האשטו
אוּף זייער
אוּף דיא מצ
תּנוּ משי סבבתם מיט
גיוועזן וויא אויירין ג
וואלקן האשטו זיא בּ

ייא
לכל עין
אב אוּנ אין
באב אזוּ וויא
איינם זאל מען
וויא מפלעגט אים
תמיד

זא
וואש
סכו דער
וואש גיבן
בעבודת ערך אין
דינשט כלומר א
קרבנות בסוכת סגולה א
דער בית המקדש והיא סב

ין

מער

אתות סקנא.

. געווען איר

עם אוף די

פליא עגולה גלייך ווי

זיך פאר ווינדרט אויף

וייזער

מיט
דיא ישו
בערבה מיט
בשמצה כתוסים
און אזו וויא דער
אזו איז פאר האנדין ,

מט.

במתנה

מלְאָכים

קדוש:

לְאחור :
כִּי תְנוּם הַ
כִּבְנֵי צאן : מָ
הַצּוּר

הי
יומם
מו: לְמַעַן

:

ישְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא
וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא
חֲמָתָא דַאֲמִירָן בְּעָלְמָא

תתקבל

תּ
מִ
תִּהְיֶינָה נ
שִׁבְעַת כְּבָ
שָׁנִים יִהְיוּ עֹלָה
לַיהוָה ׃ וַעֲשִׂיתֶם

ַבְרָהָם׃
הוֹשִׁיעַ׃
יד הגשם׃
מכלכל

חלומותי עלי ועל כל ישראל לטובה בין שחלמתי על עצמי ובין שחלמתי על אחרים ובין שחלמו אחרים עלי אם טובים הם חזקם ואמצם ויתקימו בי ובהם כחלומותיו של יוסף הצדיק ואם צריכים רפואה רפאם כחזקיהו מלך יהודה מחליו וכמרים הנביאה מצרעתה וכנעמן מצרעתו וכמי מרה על ידי משה רבינו וכמי יריחו על ידי אלישע וכשם שהפכת את קללת בלעם הרשע מקללה לברכה כן תהפוך כל חלומותי עלי ועל כל ישראל לטובה ותשמרני ותחנני ותרצני ; אמן

יאר ׳ אלהים יחננו ויברכנו יאר פניו אתנו סלה :

תאירה פניך על עבדך הושיעני בחסדך :

יי ׳ יי יי אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת :

יי אל באפך תוכיחני ואל בחמתך תיסרני :

פניו ׳ פנה אלי וחנני כי יחיד ועני אני :

פנה אל תפלת הערער :

אליך ׳ אליך יי נפשי אשא :

אליך יי שועתי ובבוקר תפלתי תקדמך :

ויחנך ׳ הנה כעיני עבדים אל יד אדוניהם ׳ כעיני שפחה אל יד גברתה כן עינינו אל יי אלהינו עד שיחננו :

חנני אלהים כחסדך כרוב רחמיך מחה פשעי רכס״ע

ישא ׳ ישא ברכה מאת יי וצדקה מאלהי ישעו ומצא חן ושכל טוב בעיני אלהים ואדם :

נשא לבבנו אל כפים אל אל בשמים

יי ׳ יי חננו לך קוינו היה זרועם לבקרים אף ישועתנו בעת צרה :

יי אלהים צבאות שמעה תפלתי האזינה אלהי יעקב סלה :

פניו ׳ אל תסתר פניך ממני ביום צר לי הטה אלי אזנך ביום אקרא מהר ענני :

אני בצדק אחזה פניך אשבעה בהקיץ תמונתך :

אליך ׳ אליך נשאתי את עיני הישבי בשמים :

אליך אקרא בעטוף לבי בצור ירום ממני תנחני :

וישם ׳ ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם :

שם אצמית קרן לדוד ערכתי נר למשיחי שימני כחותם על לבך כחותם על זרועך :

לך ׳ לך יי הגדולה והגבורה והתפארת והנצח וההוד כי כל בשמים ובארץ לך יי הממלכה והמתנשא לכל לראש :

כי לך יי הוחלתי אתה תענה אדני אלהי :

שלום ׳ שלום שלום לרחוק ולקרוב אמר יי ורפאתיו :

יי עוז לעמו יתן יי יברך את עמו בשלום :

כתוב בספרי ליון שלא יאמרו אלא שלום רכס״ע רק יאמרו זה

יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתעשה למען קדושת חסדיך וגודל רחמיך הפשוטים ולמען טהרת שמך הגדול הגבור והנורא בן עשרים ושתים אותיות היוצאים מהפסוקים של ברכת כהנים (אנקת״ם פסת״ם פספסי״ם דיונסי״ם) האמורה מפי אהרן ובניו עם קדושיך שתהיה קרוב לי בקראי לך ותשמע תפלתי נאקתי ואנקתי תמיד כשם ששמעת אנקת יעקב תמימך הנקרא איש תם ותתן לי ולכל נפשות ביתי מזונותינו ופרנסתנו ברוח ולא בצמצום בהיתר ולא באיסור בנחת ולא בצער מתחת ידך הרחבה כשם שנתת פסת לחם לאכול ובגד ללבוש ליעקב אבינו הנקרא איש תם ותתננו לאהבה לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל רואינו ויהיו דברי נשמעים לעבודתך כשם שנתת את יוסף צדיקך בשעה שהלבישו אביו כתונת פסים לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל רואיו ותעשה עמדי נפלאות ונסים ולטובה אות והצליחני בדרכי ותן בלבי בינה להבין ולהשכיל ולקים את כל דברי תלמוד תורתך וסודותיה ותצילני משגיאות ותטהר רעיוני ולבי לעבודתך ותאריך ימי וימי אשתי ובני ובנותי (בחור אומר וימי אבי ואמי) בטוב ובנעימות ברוב עוז ושלום אמן סלה :

אחר הדוכן אומרים הקהל זה

אדיר במרום שוכן בגבורה אתה שלום ושמך שלום יהי רצון שתשים עלינו ועל כל עמך בית ישראל חיים וברכה למשמרת שלום :

לאחר הדוכן אומרים הכהנים זה

רבונו של עולם עשינו מה שגזרת עלינו ואף אתה עשה עמנו כאשר הבטחתנו השקיפה ממעון קדשך מן השמים וברך את עמך את ישראל ואת האדמה אשר נתתה לנו כאשר נשבעת לאבותינו ארץ זבת חלב ודבש :

שים שלום טובה וברכה חיים חן וחסד ורחמים עלינו ועל כל ישראל עמך : ברכנו אבינו כלנו כאחד (יחד) באור פניך כי באור פניך נתת לנו יי אלהינו תורת חיים ואהבת חסד וצדקה (ורחמים) וברכה ורחמים וחיים ושלום (וכל טוב) וטוב יהיה בעיניך לברכנו ולברך את כל עמך ישראל בכל עת ובכל שעה בשלומך ׳ (ברוב עוז ושלום) :

ברוך אתה יי המברך את עמו ישראל בשלום :

אלהי נצור לשוני מרע ושפתי מדבר מרמה ולמקללי נפשי תדום ונפשי כעפר לכל תהיה פתח לבי בתורתך ואחרי מצותיך תרדוף נפשי וכל הקמים והחושבים עלי לרעה מהרה הפר עצתם וקלקל מחשבתם :

יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שלא תעלה קנאת אדם עלי ולא קנאתי על אחרים ושלא אכעוס היום ושלא אכעיסך ותצילני מיצר הרע ותן בלבי הכנעה וענוה מלכנו ואלהינו יחד שמך בעולמך בנה עירך יסד ביתך ושכלל היכלך וקבץ קבוץ גליות ופדה צאנך ושמח עדתך :

עשה למען שמך עשה למען ימינך עשה למען תורתך עשה למען קדושתך למען יחלצון ידידיך הושיעה ימינך ועננו : יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי : עושה שלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן :

יהי רצון מלפניך ה׳ אלהינו ואלהי אבותינו שיבנה בית המקדש במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך : ושם נעבדך ביראה כימי עולם וכשנים קדמוניות : וערבה לה׳ מנחת יהודה וירושלים כימי עולם וכשנים קדמוניות :

ק״ש א״ב עלינו ק״י אנעים זמירות

עלי ועל כל ישראל לטובה דאש אלי מייני חלומות זאלין זיין אוף מיר אונ אוף כל ישראל צו גוטן בין שחלמתי על עצמי סייא מייני חלומות זענין אוף מיר זעלברט ובין שחלמתי על אחרים סייא מייני חלומות בטייטן אוף אנדרי לייט ובין שחלמו אחרים עלי סייא אנדרי הט גיחלמת אוף מיר אם טובים הם אוב די חלומות בטייטן אוף גיטן חזקם ואמצם ויתקימו בי ובהם שטארק זייא אונ קרעפטיג זייא אונ זאלן מקוים ווערין אונ מיר אונ אין זייא כחלומותיו של יוסף הצדיק אז די חלומות פון יוסף הצדיק ואם צריכים רפואה אונ ווען זייא דארפין איין רפואה רפאם כחזקיהו מלך יהודה מחליו היילט זייא אזו ווי די האשט גהיילט חזקיהו דר מלך פון יהודה פון זיין קראנקהייט וכמרים הנביאה מצרעתה אונ וויא מרים הנביאה פון איר צרעת וכנעמן מצרעתו אונ וויא נעמן פון זיין צרעת וכמי מרה על ידי משה רבינו אונ אז די ביטרי וואשר פון מרה זענין זים גווארן דורך משה רבינו וכמי יריחו על ידי אלישע אונ אז דוא בייזי וואשר פון יריחו איז גיט גווארן דורך אלישע הנביא וכשם שהפכת את קללת בלעם הרשע מקללה לברכה אונ אזו וויא דו האשט איבר גקערט די קללות פון בלעם וואש ער האט גוואלט שעלטן די ישראל איז עש איבר גקערט גווארן צו ברכות כן תהפוך כל חלומותי עלי ועל כל ישראל לטובה אזו זאלשטו איבר קערן מייני חלומות אוף מיר אונ אוף כל ישראל צו גוטן ותשמרני אונ זאלשט מיך היטן ותחנני אונ זאלשט מיך לייט זעלגן ותרצני אונ זאלשט מיך באוילגן אמן :

מעריב ליל שני של סוכות

חזן **ברכו את יי המבורך :**

וקהל עונין **ברוך יי המבורך לעולם ועד :**

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר בדברו מעריב ערבים · בחכמה פותח שערים ובתבונה משנה עתים ומחליף את הזמנים ומסדר את הכוכבים במשמרותיהם ברקיע כרצונו · בורא יום ולילה גולל אור מפני חשך וחשך מפני אור · ומעביר יום ומביא לילה ומבדיל בין יום ובין לילה יי צבאות שמו : אל חי וקים תמיד ימלוך עלינו לעולם ועד :

ישמחו בחגיהם ידידים ונעימים · חסות בצל סכה שבעת ימים · יתענגו בה במיני מטעמים · אהובים מצותיה מקימים לילות וימים : ברוך אתה יי המעריב ערבים :

אהבת עולם בית ישראל עמך אהבת : תורה ומצות חוקים ומשפטים אותנו למדת · על כן יהוה אלהינו בשכבנו ובקומנו נשיח בחקיך : ונשמח בדברי תלמוד תורתך ובמצותיך לעולם ועד כי הם חיינו וארך ימינו · ובהם נהגה יומם ולילה : ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים :

ברנן והלל וחדוה רבה · יצהלו כל שבעה כדת הכתובה · חגיגותיהם ושלמיהם ופרידם לקרבה · קרבנותיהם ועולותיהם ירצו באהבה : ברוך אתה יי אוהב עמו ישראל :

שמע ישראל וכו׳

אמת ואמונה כל זאת וקים עלינו כי הוא יי אלהינו ואין זולתו ואנחנו ישראל עמו · הפודנו מיד מלכים מלכנו הגואלנו מכף כל העריצים האל הנפרע לנו מצרינו והמשלם גמול לכל אויבי נפשנו · העושה גדולות עד אין חקר ונפלאות עד אין מספר · השם נפשנו בחיים ולא נתן למוט רגלנו · המדריכנו על במות אויבינו וירם קרננו על כל שונאינו : העושה לנו נסים ונקמה בפרעה אותות ומופתים באדמת בני חם : המכה בעברתו כל בכורי מצרים ויוצא את עמו ישראל מתוכם לחרות עולם המעביר בניו בין גזרי ים סוף את רודפיהם ואת שונאיהם בתהומות טבע · וראו בניו גבורתו שבחו והודו לשמו ומלכותו ברצון קבלו עליהם · משה ובני ישראל לך ענו שירה :

סימן י״ט א״ב

אנוו במצות ואדרו (נ״א אדרו) · תשבו כעין תדורו · בחג הסכות : בראשון תקחו ארבעת מינים · לרצות על מי ענגים · בחג הסכות : גם בשני רמז לנסוך המים לערה · תרום אל תהום קורא · בחג הסכות : דרך יום רביעי להעלות בשירות · לעטר שוקי ירושלים בפירות · בחג הסכות · המונים עלו

בשעה שהחזן אומר ברכו אומרים הקהל יתברך

קהל יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא שמו של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא שהוא ראשון והוא אחרון ומבלעדיו אין אלהים סולו לרוכב בערבות ביה שמו ועלזו לפניו ושמו מרומם על כל ברכה ותהלה : ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד : יהי שם יי מבורך מעתה ועד עולם :

לציון ברנה · בחג האסיף תקופת השנה : בחג הסכות : ושם חוגגים בשמחה רבה · ובשמחת בית השואבה · בחג הסכות : זמירות ונגינות להעליל · בכלי שיר ורב החליל בחג הסכות : חרדים כלם בנגינה · עם ילדים פרחי כהונה · בחג הסכות : טוענים ומקפצים לדלוג · ובידיהם כדי שמן שלשים לוג · בחג הסכות : יודעי דת וחכמי עדה : מראים לפניהם קדה · בחג הסכות : כהנים ולוים מצלצלים ומודים · החסידים ואנשי מעשה מרקדים · בחג הסכות: לאנשים מן הנשים להפרישם מתקנים תקון גדול שם · בחג הסכות : מרבים היו בשמחה ובצלצולים · מה יפו פעמיך בנעלים · בחג הסכות : נוטלים לולב שבעה בהלולים · זכר למקדש לעשות בגבולים · בחג הסכות : סכה לעשות בכל מושבותיכם · למען ידעו דורותיכם · בחג הסכות : עדונים להיות שבע בצל הענגים סימן לשבעה ענגים · בחג הסכות : פתחים להציץ להבה ושרב וסוכה תהיה לצל יומם מחורב · בחג הסכות : צלתה להגן מלהט ולסכות · כל האזרח בישראל ישבו בסכות בחג הסכות : קמים יתקנו מוסרות ליראתך ושמחת אתה וביתך · בחג הסכות : רוננים נוסרו יחד מרוב אנחה · וכל ישראל ישישו בהלל ובשמחה · בחג הסכות : שם הנבכר שבעה להדר · בלולב ובפרי עץ הדר · בחג הסכות : תשבחות לו למהלל · ולגמור בו את ההלל : בחג הסכות :

יקר חסדך ברנה בבוקר למללם · אמונתך לספר בלילות מעין בל נעלם · חזק ואמיץ נפאר שמך לעולם : בגילה ברנה בשמחה רבה ואמרו כולם :

מי כמוכה באלים יי מי כמוכה נאדר בקודש נורא תהלות עשה פלא : מלכותך ראו בניך בוקע ים לפני משה :

יופי ענניך סככת על גאולים · חפת כבודך פרשת עליהם להיות סלולים · יחדוך ופארוך כעוברי גלים : אז לשמך שבחו בני אלים · זה צור ישענו פצו פה ואמרו :

יי ימלוך לעולם ועד : ונאמר כי פדה יי את יעקב וגאלו מיד חזק ממנו :

בנה סכתך והקם הנפולה · יסודותיה לשתת ולבנותה על תלה · צאנך לרעות על משכנותיך להנחילה · חפוץ כקדם זבחי צדק ועולה : ברוך אתה יי גאל ישראל : (נ״א מלך צור ישראל וגואלו) :

השכיבנו יהוה אלהינו לשלום והעמידנו מלכנו לחיים טובים ולשלום ופרוס עלינו סוכת שלומך ותקננו בעצה טובה מלפניך והושיענו מהרה למען שמך · והגן בעדנו והסר מעלינו אויב דבר וחרב ורעב ויגון והסר שטן מלפנינו ומאחרינו · ובצל כנפיך תסתירנו · כי אל שומרנו ומצילנו אתה כי אל מלך חנון ורחום אתה ושמור צאתנו ובואנו לחיים ולשלום מעתה ועד עולם · ופרוס עלינו סוכת רחמים ושלום :

קורא מקרא קודש ומשמרו · יקבל ביום הבא שכרו · גאות מפיקים מגינים סגורו · דוד למלאות לו בסכת עורו :

ברוך אתה יי הפורס סוכת שלום עלינו ועל כל עמו ישראל ועל ירושלים :

וידבר משה את מועדי יי אל בני ישראל :

מ״ק שמ״ע תחלה בליל ב׳ של סוכות · ק״ש עלינו ק״י אדון עולם :

יוצר ליום שני של סוכות

האל

בתעצומות עזך הגדול בכבוד שמך · הגבור לנצח והנורא בנוראותיך · המלך היושב על כסא רם ונשא :

שוכן עד מרום וקדוש שמו וכתוב רננו צדיקים ביי · לישרים נאוה תהלה :

בפי ישרים תתרומם : ובלשון חסידים תתקדש :

ובשפתי צדיקים תתברך : ובקרב קדושים תתהלל :

ובמקהלות רבבות עמך בית ישראל ברנה יתפאר שמך מלכנו בכל דור ודור שכן חובת כל היצורים לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו להודות להלל לשבח לפאר לרומם להדר ולנצח לברך לעלה ולקלס על כל דברי שירות ותשבחות דוד בן ישי עבדך משיחך : ובכן ישתבח שמך לעד מלכנו האל המלך הגדול והקדוש בשמים ובארץ : כי לך נאה יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שיר ושבחה הלל וזמרה עוז וממשלה נצח גדולה וגבורה תהלה ותפארת קדושה ומלכות : ברכות והודאות לשמך הגדול והקדוש ומעולם ועד עולם אתה אל : ברוך אתה יהוה אל מלך גדול ומהולל בתשבחות אל ההודאות אדון הנפלאות בורא כל הנשמות רבון כל המעשים הבוחר בשירי זמרה מלך יחיד אל חי העולמים :

יתגדל ויתקדש שמיה רבא בעלמא די ברא כרעותיה וימליך מלכותיה בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן : יהא שמיה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמיה דקודשא בריך הוא לעילא מן כל ברכתא ושירתא תשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא ואמרו אמן :

ברכו

יוצר ליום שני של סוכות

חזן בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבוֹרָךְ : קהל וחזן בָּרוּךְ יְיָ הַמְבוֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

בָּרוּךְ אַתָּה יהוה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם · יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ · עֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל : אוֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים אוֹרוֹת מֵאוֹפֶל אָמַר וַיֶּהִי :

מיוסד ע"פ א"ב בראשי החרוזות לבסוף חתום שם המחבר שלמה

אַאֲמִיץ לְנוֹרָא וְאָיוֹם · בְּהִסְתּוֹפְפִי לְפָנָיו אֶמְצָא פִּדְיוֹם · אַךְ בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם : בְּלָקְחִי כַּף תּוֹמֶר וּשְׁלֹשֶׁת מִינֵי קְבוּעַי · בָּם אֲהַלֵּל לְאוֹרִי וְיִשְׁעִי · בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי : גֵּאוּת אַלְבִּישׁ לְהָדָר בַּמְּרוֹמִים · לְהַלְלוֹ בִּמְוֹרְבִיּוֹת שְׁלֵמִים וְלֹא קְטוּמִים · תָּחֹגּוּ אֶת חַג יְיָ שִׁבְעַת יָמִים :

חזן אֲהַלֵּל בְּפֶה וְלָשׁוֹן : לְשׁוֹמֵעַ קוֹל לַחַשׁוֹן · כְּנָם וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן · קָדוֹשׁ :

דָּגוּל מִקּוֹלוֹת מַיִם נֶאְדָּר · אַאַפְּדֶנּוּ הוֹד וְהָדָר · בִּפְרִי עֵץ הָדָר : הַמְרוֹמָם בִּקְהַל עַם נְצוּרִים · בְּהִלּוּל וּפְאֵר אוֹתוֹ מַכְתִּירִים · בְּכַפּוֹת תְּמָרִים : וְיָרִיק רוֹב בְּרָכוֹת מַאֲרָבּוֹת · לְאוֹם מְהַלְלוֹ מִסְּרָעָף וּמִקְרָבוֹת · וּבַעֲנַף עֵץ עָבוֹת : זָכִיּוֹת יוֹכְרָעוּ וְעָוֹן יוּמְחַל · מִלַּהֲבוּת בְּשַׁלְהֶבֶת רִשְׁפֵּי גַחַל · תּוֹמְכֵי עַרְבֵי נָחַל : חֶדְוַת רַב תִּמְצְאוּ בְּלַהֲקַתְכֶם · חֲסוּנִים בְּצִוּוּי דַּת מַלְכְּכֶם · וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם : טָרְחֲכֶם יָפִיק נוֹהֵג לֵילוֹת וְיָמִים · גְּאוֹן נוֹגְשֵׂיכֶם יִגָּדַע וְיִדָּמִים · לְכָל תֵּעָנְשׁוּ בַּחֲגִיגַת שִׁבְעַת יָמִים · יַסְכִּית אֵל פִּלּוּל וְיַאֲזִין הֶגְיוֹנִי · וִיקַבֵּל כְּקָרְבַּן רַחַשׁ עֶנְיָנִי : וְחַגּוֹתֶם אוֹתוֹ חַג לַיְיָ : כְּשָׁרוֹן כֹּחַ יַחֲלִיף לְשׁוֹשַׁנָּה

אאמיץ פי' אוסיף אומץ וחוזק להקב"ה שנקרא איום : בהסתופפי פי' כשאני סוקד לפניו בספי הבית ר"ל בבה"כ : קבועי שנקבע בתורה : לאורי זה הקב"ה : במורביות בענפים : לחשון לשון תפלה : דגול זה הקב"ה : אאפדנו פירוש אתקן לו פאר : המרומם פירוש הקב"ה המרומם משבח של ישראל שנקרא כם נצורי כאישון עינו : ויריק יתן ברכות לעם שמהללין אותו מלב ומקרבי מעיים : זכיות בו' פי' י"ך שיכרעו זכיות כף עונות שלא נהיה נכוים בלהב וגלגלים של גחלי גיהנם : תומכי פירוש בזכות שאוחזין ערבי נחל : בלהקתכם ר"ל בקהל שלכם : חסונים פירוש בשביל שאתם חוקים במצות המלך הוא הקב"ה : טרחכם פי' טורח שהטכו"ם מטריחים עליכם יסיר הקב"ה שהוא מנהיג עולם ומעביר לילות ומביא ימים : לכל תענשו פירוש שאת תבואו חס ושלום לידי עבירה ע"י משתה ושמחה ותענשו : יסכית פירוש יאזין הקב"ה התפלה ויקבל הגיון לבי : רחש פירוש דבור של תפלה שאנכי מתפלל על עסקי צרכי יחשב כקרבן חגיגה : יחליף לשון

אאמיץ לנורא ואיום איך וועל שטארקין לייב צוא גאט דער דא איז פארכטיג אונ שרעקליך בהסתופפי לפניו מיט דעם וואש איך טריט איבר דיא שוועל פון דער שול אמצא פריום וועל איך גפינן איין אויש לייזונג אך בחמשה עשר יום אין פופצטין טאג אין חודש תשרי בלקחי כף תומר אין מיין טאן נעמין דעם לולב ושלשת מיני קבועי מיט דיא דרייא מינים וואש גאט האט גהיישין נעמין בם אהלל מיט זייא טוא איך לובן גאט לאורי וישעי וואש ער איז מיין דער לייכטר אונ מיין הילפר בחודש השביעי אין דעם זיבטן חודש גאות אלביש לדר במרומים גרושקייט וועל איך אן קליידן צו גאט דער דא וואנט אין הימל להללו צו לובין אים במורביות מיט צווייגן שלמים גאנצי ולא קטומים אונ זאנין ניט אפ גיפליקט אובן דען א לולב אז ער איז אובין אפ גפליקט איז ער פסול תחוגו את חג יי שבעת ימים איר זאלט פון גאטש וועגין מאכין זיבין טאג יום טוב אהלל בפה ולשון איך וועל לובין מיט מיין מול אונ מיט מיין צונג לשומע קול לחשון צוא גאט דער דא הערט דאש קול פון תפלה כנם ווייא ער האט גזאגט ולקחתם לכם ביום הראשון איר זאלט נעמן צוא איך דעם ערשטין טאג פון סוכות פיר מינים קדוש דער הייליגר גאט : דגול גאט דער דא איז גבאנירט פון פיל מלאכים מקולות מים נאדר אונ איז שטארקר פון דיא פיל שטארקי וואשירין אאפדנו הוד והדר איך וועל אים אן טורטן מיט לוב אונ שונהייט בפרי עץ הדר מיט דער שיינר פרי פון דעם בוים דאש איז דער אתרוג המרומם בקהל עם נצורים דער דא ווערט דר הייבט אין איין זאמלונג פון דיא ישראל וואש זייא זאנן גהיט בהלול ופאר אותו מכתירים זייא קריינן אים מיט לוב אונ שונהייט בכפות תמרים מיט צווייגן פון טייטל בוימר דאש איז דער לולב ויריק רוב ברכות מארבות ער זאל אויש לערן פיל ברכות פון דיא פענצטר פון הימל לאום מהללו מסרעף ומקרבות צו דעם פאלק וואש לובין אים מיט גדיינקן אין הארצין ובענף עץ עבות מיט הדס זכיות יכרעו דיא מצות זאלן איבר וועגין ועון ימחל אונ דיא זינד זאל פאר גיבן ווערין מלהבות בשלהבת רשפי גחל דאש זייא זאלין ניט פאר ברענט ווערין אין פלאם אונ ברענדיגי קולן פון גיהנם תומכי ערבי נחל דיא ישראל וואש האלטן דיא ערבות וואש וואקסין בייא דעם טייך חדות רב תמצאו בלהקתכם פיל פרייד זאלט איר גיפינן אין אייער איין זאמלונג חסונים בצווי דת מלככם ווייל איר זענט גישטארקט אין דער מצוה פון אייער מלך ושמחתם לפני יי אלהיכם אונ איר פרייט אייך פאר גאט אייער גאט טרחכם יפיק אייער מיא וואש איר האט וועט ער אייך אויש ציהן נוהג לילות וימים גאט דער דא פירט דיא וועלט טאג אונ נאכט גאון נונשיכם יגדע וידמים דאש הערשאפט פון אייערי בצווינגר וועט ער מאכין שטיל שווייגן לבל תענשו בחגיגת שבעת ימים פון וועגין זכות פון דיא זיבין טעג יום טוב וועט איר ניט גשטראפט ווערן יסכית אל פלול גאט זאל פאר נעמן מיין תפלה ויאזין הגיוני אונ זאל פאר נעמן מייני גידאנקן ויקבל כקרבן רחש עניני אונ ער זאל מקבל זיין דיא תפלה וואש איר טוט אוף אייערי ענינים אזו ווייא א קרבן ותחותם אותו חג לה' וואש גאט האט גיבאטין מען זאל אים פייארן פאר אים כשרון כח יחליף לשושנה גאט זאל פאר בייטן מיט רעכט פארטיגקייט דעם כח פון דיא

לשושנה׳ תוגגת ועוצרת וסוכבת ברננה׳ שבעת ימים בשנה : לעת יסיר
סבל מעל שכמיכם׳ תרונו ותחוגו בקרית מועדיכם׳ חוקת עולם לדרותיכם :
משגיח מחרך תהללו באיומים ׳ מנעימים קול ולא דומים ׳ בסכות תשבו
שבעת ימים : נדיבי עמים סודרי ערכות ׳ באברתו לעד יהו סכוכות ׳ כל
האזרח בישראל ישבו בסכות : סולו בהלול לשוכן ביניכם ׳ ותנוחו בהשקט
כל ימיכם ׳ למען ידעו דורותיכם : עליון הודיע פלאיו על ידי גואל : עמוסיו
סכך בעננים כהואל ׳ כי בסכות הושבתי את בני ישראל : פקדתי עמי
לחון שירים : משפטם להוציא כאור וכצהרים : בהוציאי אותם מארץ
מצרים : צקון צעקתכם הסכיתי באזני ׳ ופדות שלחתי לכל המוני ׳ וידבר
משה את מועדי יי : קורא דורות חי עולמים ׳ צוה לעם שמו מנעימים ׳ חג
הסכות תעשה לך שבעת ימים : רם ממעוניך הסך מקהלותיך : לרחם
ולהושיע כל להקותיך ׳ ושמחת בחגך אתה ובנך ובתך : שורד עוד לבל
יבהילוך ׳ לתת תקוה לפזורי כמהיך ׳ שבעת ימים תחוג ליי אלהיך : תוקף
המון קרית חנה ׳ באים להראות פניו בחנינה ׳ שלש פעמים בשנה :
תאבי ישעו לחזות כבודו ׳ להתשירו משלו והכל בידו ׳ איש כמתנת ידו :

תומכי

לשון וקווי ה׳ יחליפו כח : לשושנה אלו ישראל : תוגגת כו׳ פי׳ שמקיימים יום טוב עם קרבן חגיגה ומלוח סוכה ושמיני עצרת בשמחה : לעת ׳ שיסיר הקב״ה עול גלות מעל שכמיכם : משגיח פי׳ להקב״ה שהוא משגיח מן השמים תשבחו אותו באימה ובמורא : דומים שותקים ר״ל תמיד הם משבחי׳ : נדיבי פירוש אלו ישראל שמתפללין סדרי עוך קרבנות בכנפו יסך הקדוש ב״ה לעולמו ולעד יהיו מכוסים : סולו שבחו : הודיע ׳ פירוש עשר מכות שנעשו במצרים הודיע על ידי משה רבינו עליו השלום : עמוסיו סכך ׳ פי׳ לישראל סיכך והקיף בענני כבוד : כהואל ׳ פירוש כמו שרצה לשון ויואל משה וגו׳ : לחון ׳ פירוש לרחם על שארית ישראל : צקון פירוש קול תפלה ולעקה שהייתם צועקים במצרים קבלתי והאזנתי : קורא כו׳ ׳ פירוש הקב״ה ילוה לישראל בשמו מהללים שיעשו חג הסוכות שבעת ימים : הסך פירוש הגין לקהל שלך : להקותיך ׳ כמו קהלותיך : שודד ר״ל השטן : לפזורי פירוש. לישראל הפזורים בין עכו״ם : קרית חנה ׳ זה ירושלים : להתשירו׳ פירוש לתת לו תשורה ומנחה והכל משלו

דיא ישראל וואש ווערין אן גירופין שושנה תוגגת ועוצרת וסוכבת ברננה וואש זייא ברייגן קרבנות אונ האלטן זיך אוף פון מלאכה אונ זיצן מיט פרייד אונ מיט גזאנג אין דער סוכה שבעת ימים בשנה זיבן טאג אין יאר לעת יסיר סבל מעל שכמיכם צו דער צייט אז ער וועט אפ טאן דיא משא פון אייער אקסל רש איר וועט דר לייזט ווערן פון דעם גלות תרונו ותחוגו בקרית מועדיכם וועט איר לויבן גאט אונ ברייגגן קרבנות אין ירושלים דיא שטאט פון אייער איין זאמלונג חוקת עולם לדורותיכם איין אייביג גזעץ צו אייערי דורות משגיח מחרך תהללו באיומים גאט וואש ער איז אויף איך משגיח דורך דיא פענצטר פון דעם הימל זאלט איר לובן מיט פארכט מנעימים קול ולא דומים איר זאלט אים תמיד לובן מיט אוים קול אונ ניט שווייגן בסכות תשבו שבעת ימים אין סוכה זאלט איר זיצן זיבן טאג נדיבי עמים דיא ישראל וואש האבן זיך בווילגט צו דיין דינשט מיין פון אלי אומות סודרי ערכות וואש זייא זענין מסדר דיא אן ריכטונג פון דיא מצות באברתו לעד יהו סכוכות זייא זאלין אייביג בדעקט זיין מיט זייני פליגיל כל האזרח בישראל ישבו בסכות פאר דעם זכות וואש אלי אלט גיזעסני פון דיא ישראל זיצין אין סוכה סולו בהלול לשוכן ביניכם לובט גאט דער דא רואט צווישן אייך ותנוחו בהשקט כל ימיכם וועט איר רואין שטיל אלי אייערי טאג למען ידעו דורותיכם כדי אייערי דורות זאלין וויסן עליון הודיע פלאיו על ידי גואל גאט האט גילאזט וויסן זייני וואונדר דורך משה וואש ער איז גוועזן דער אויש לייזר פון דיא ישראל עמוסיו סכך בעננים כהואל דיא ישראל האט ער מיט וואלקן בדעקט אזו וויא ער האט גיוואלט מיט זייא חסד טאן אזו וויא אין פסוק שטייט כי בסכות הושבתי את בני ישראל אין סוכות האב איך גימאכט זיצן דיא ישראל פקדתי עמי איך האב דר מאנט מיין פאלק לחון שירים צוא דער בארימן דאס איבר בליבונג משפטם להוציא אויש צוא ציהן זייער משפט כאור וכצהרים אז דאש ליכט קלאר אונ אזו וויא די זון שיינט אין מיטין טאג בהוציאי אותם מארץ מצרים אז איך האב זייא אויש גיצוגין פון מצרים צקון צעקתכם הסכיתי באזני דאש קול פון אייער גישרייא דאש איר האט אין מצרים גישריגן האב איך פר נומן מיט מייני אויערן ופדות שלחתי לכל המוני אונ האב גשיקט איין אויש לייזונג צו מיין ברומונג וידבר משה את מועדי יי פון אזכרון וועגן אוף דער גאולה פון מצרים האט משה גרעט די ימים טובים צו דיא ישראל קורא דורות חי עולמים גאט דער דא לעבט אייביג ער ווייסט אלי דורות נאך איי דאש דור ווערט בשאפין צוה לעם שמו מנעימים האט ער גיבאטן צו דיא ישראל וואש לובן זיין נאמן מיט זיסקייט חג הסכות תעשה לך שבעת ימים דוא זאלשט דיר מאכן זיבן טאג סוכות רם דוא הוכר גאט ממעוניך פון דייני הימלין הסך מקהלותיך זאלשטו מגין זיין אוף דיא ישראל לרחם ולהושיע כל להקותיך צו דער בארימן אונ צוא העלפן אלי דייני אין זאמלונג וואש זייא זאנין מקיים ושמחת בחגך דוא זאלשט זיך פרייאן אין דייני ימים טובים אתה ובנך ובתך דוא אונ דיין זון אונ דיין טאכטר שורד עוד לבל יבהילוך קיין רובר זאל דיך מער ניט דר שרעקן לתת תקוה אונ זאלשט געבן אהאפונג לפזורי כמהיך צו דיא פאר שפרייטי ישראל וואש גלוסטן צוא דיין הילף אונ זענין מקיים שבעת ימים תחוג ליי אלהיך זיבן טאג זאלשטו ברייגגן קרבנות פון גאטש וועגין תוקף המון דאש שטארקי ברומונג פון ישראל קרית חנה איז גיוועזין אין ירושלים וויא דוד המלך האט גרואט באים להראות פניו בחנינה אז זייא פלעגן קומן צו ווערן גזערן פאר גאט מיט גבעט שלש פעמים בשנה דרייא מאל אין יאר תאבי ישעו דיא ישראל וואש גלוסטן צוא זיין הילף לחזות כבודו צוא זעהן זיין

שכינה

יוצר ליום שני של סוכות

תוֹמְכֵי סַנְסִנֵּי רָשָׁאִים · מִשָּׂטָן וּמִמַּשְׁחִית יָהוּ חֲבוּאִים · לֶחֱזוֹת וּלְהַסְכִּית בִּבְשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת · לָכֵן הִנֵּה יָמִים בָּאִים :

חזן אֲהַלֵּל בְּפֶה וְלָשׁוֹן · לְשׁוֹמֵעַ קוֹל לַחַשׁוֹן · בְּגַם וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן · קָדוֹשׁ :

המחיר לארץ : תתברך טרעו עד מלא כל הארץ כבודו : ואח"כ אאמיר · והחיות ואל ברוך נעימות · אהבה רבה ק"ש אמת ויציב על הראשונים עד זולתך הכל תהלה ביום ראשון של סוכות :

מוסר ע"פ א"ב

אָנָּא תְּרַב עֲלִיצָתָךְ · לְקוֹי יְשׁוּעָתָךְ · בָּאִים לְאַמֵּץ תְּהִלָּתָךְ · בְּוַעַד בֵּית דְּגִילָתָךְ · גְּרָרֵם לְבֵית בְּחִירָתָךְ · יַשַּׁע לְרָאשָׁם בְּתַתָּךְ · דְּלֵם מִכּוֹשֶׁל תִּגְרָתָךְ · וּתְסוֹכְכֵם כִּבְגִין אֶבְרָתָךְ : הָשֵׁב עַל מִשְׁפָּטוֹ אַרְמוֹן · אֲשֶׁר שַׁתָּה יְלִיל יְשִׁימוֹן · וְכַנֵּם נִדְּחֵי הָמוֹן · זֶרַע תָּם פִּצֵּל לַח לוּז וְעַרְמוֹן : זֵדֵי רֶשַׁע עֲקָרֵי יְבוֹאוּם שְׁכוֹל וְאַלְמוֹן · חֲנוּנָךְ הוֹגֵי אָמוֹן · תִּטָּעֵם בְּהַר חֶרְמוֹן : טוֹעֲנֵי עוֹלָךְ עַל גַּבָּם · יָהּ הַשְׁרֵה שְׁכִינָתָךְ בְּקִרְבָּם · יַעֲלוּ לָחוֹג לְבֵית נוֹם · בְּהִכּוֹנֵן עִיר מוֹשָׁבָם : כֹּחַ וּלְאֵל תְּשַׂגְּבֵם · צוּר עוּזָם וּמִשְׂגַּבָּם לֹא לָנֶצַח תְּרִיבֵם · כִּי עָלֶיךָ מַשְׁלִיכִים יְהָבָם : מִקְדָּשְׁךָ הַשָּׁמֵם · כִּימֵי עוֹלָם תְּרוֹמֵם · נֵצַח לְבַל יִשְׁתּוֹמֵם · תְּתַתֵּה שִׁקּוּץ שׁוֹמֵם · סֻכַּת דָּוִד קוֹמֵם · וּפוֹרְצֵי גְדֵרָה הַשְׁמֵם : עוֹרָה כִּנּוֹרֵי הָרוֹמֵם · וְנִימָיו עוֹד לֹא תְנַמֵּם : פִּנַּת מִגְדַּל עֵדֶר · אֲפֵלָה כְּשַׁחֲרוּרֵי קֵדָר · צַפֵּה לַהֲדָרָה בְּהָדָר · הֱיוֹת סֻכָּה וְגָדֵר · קְנֵין צֹאן דִּיר · אֲשֶׁר נְזוֹרָה לְהֵעָדֵר · רְעֵה לְהַשְׁמֵן וּלְהַפְדֵּר · כְּבַקָּרַת רוֹעֶה עֵדֶר : שַׁעַר בַּת רַבִּים

מקום

מַשׁלו : תומכי · פירוש שישראל האוחזים בידם ד' מינים יהא נסתרים משטן ומשחית : לחזות · פירוש לראות ולהקשיב בשורות טובות :
אנא וכו' : תרב · פירוש תרבה שמחתך : בועד · זה בהמ"ק : גרדם · פירוש משכם לבהמ"ק : ישע · פירוש בתת ישועה לראשם של ישראל : דלם · פירוש הגביהם ממכשול יצה"ר : בגין פירוש בצל כנפיך : השב · פירוש השב ובנה בהמ"ק כמשפט הראשון אשר שמח לחרבה ולשממה : וכנם · פירוש יקבץ נדחי ישראל זרע יעקב שנקרא תם ופצל לח ולוז וערמון : זידי · פירוש רשעי עמלקים : יבואום · פירוש יבואו עליהם שיהיו הנשים אלמנות ושכולים מבניהם : אמון · זו התורה : תטעם · פירוש תאזור נטיעתם להרי ציון : טועני · פירוש שנושאים עול שלך עליהם : ולאל · פירוש ולחזק חזוקם : יהבם · משאם ובטחונם : לבל · פירוש שלא יהא חרב ושמם : ופורצי · פירוש לעכו"ם שפרצו גדר של ירושלים החרב אותם : עורה כנורי השתתק לשורר בבהמ"ק : ונימיו · פירוש התוטין בל יהיו עוד בשינה ובשתיקה : פנת כו' · זה בהמ"ק : אפלה · פירוש לעת עתה נתהפכת באופל כשחרות של שולי הקדירה : צפה · פירוש הבט להדרה ביופי כבראשונה : היות · פירוש שתהיה בסככה ובגדרה כבראשונה : קנין כו' · פירוש ישראל אשר הופרשה לערוך ולהכין בירושלים : רעה · אותם במרעה טוב שיהיו שמנים והפדר שלהם יהא עב ושמן : ולהפדר : לשון את ראשו ואת פדרו : שער בו' · בהמ"ק ושם היו מקטירין קטורת שהיה עולה כתמרות עשן וגם שם היה כרובים חמטבו

שְׁכִינָה להחשירו משלו צוא ברייגגן אים מתנות פון דאש זייניגי והכל בידו אונ אלדינג איז אין גאטש האנט איש כמתנת ידו איטליכער נאך זיין פאר מעג תומכי סנסני רשאים דיא דא נעמן אין זייערי הענט צווייגען פון בייטר ראש זאנן דיא פיר מינים משטן וממשחית יהו תבואים אין דעם זכות זאלן זייא פאר בארגן ווערן פון דעם שטן המשחית לחזות זייא זאלן זוכה זיין צו זעהן ולהסכית אונ צוא פאר נעמן בבשורות טובות דיא גוטי בשורות פון דיא נביאים וואש זייא האבין גיזאגט לכן הנה ימים באים דיא טעג פון דער גאולה וועלן קומן :

דעם טייטש פון אאמיר גיפונט מען אין יום ראשון של סוכות

אנא איך בעט דיך גאט תרב עליצתך זאלשט מערין דייני פרייד לקוי ישועתך צוא דיא ישראל וואש האפן צוא דיין הילף באים לאמץ תהלתך זייא קומן צוא שטארקין דיין לויב בועד בית גדילתך אין הויז פון דעם איין זאמלונג דאש איז דיא שול גררם לבית בחירתך שלעפ זייא אונ ברייגג זייא אין דיין בית המקדש ישע לראשם בתתך מיט דיין נעבין הילף איף זייער קאפ דלם דער הייב זייא מכושל פון שטרוכלונג תגרתך דיין קריג ותסוככם אונ זאלשט זייא בדעקין בגין מיט בשיצונג אברתך דייני פליגל השב על משפטו ארמון קער אום דאש בית המקדש צוא זיין ערשטין גראד אשר שתה יליל ישימון וואש דוא האשט אים וויסט גימאכט וכנס נדחי המון אונ זאמיל איין דיא פאר שטוסני ברומונג פון ישראל זרע תם דיא קינדר פון יעקב פצל לח לוז וערמון וואש ער האט אפ גישיילט דיא שטעקין פון גרין האלץ אונ האזין האלץ אונ בעקן האלץ דאש ער האט זייא גישטעלט פאר דיא שאף זידי רשע עקר דיא רשעים זאלשטו אזש רייסין יבואום עש זאל אוף זייא קומן שכול ואלמון פאר וואָרפונג זייא זאלן שטארבן דאש זייערי ווייבר זאלן בלייבן אלמנות חנוניך הוגי אמון דייני גליבטי וואש לערנין דיא תורה תטעם בהר חרמון זאלשטו זייא פלאנצין אין בארג חרמון דאש איז אין ארץ ישראל טועני עולך על גבם דיא דא טראגין דיין יאך אוף זיך יה נאט השרה שכינתך בקרבם מאך רואן דיין שכינה צווישן זייא יעלו לחוג לבית נום דאש זייא זאלן אוף גיין ברייגגן קרבנות אין הויז פון דיין וואנונג דאש איז דאש בית המקדש בהכונן עיר מושבם אז דיא שטאט פון זייער זיצונג וועט אן גיברייט ווערין כח ולאל תשגבם זאלשט זייא מיט שטארקייט אונ קראפט שטארקין צור עוזם ומשגבם דוא שטארקיר גאט דוא בישט זייער פעסטונג לא לנצח תריבם זאלשט מיט זייא ניט קריגן אייביג כי עליך משליכים יהבם דען זייא ווארפין זייער האפונג אוף דיר מקרשך השמם דיין בית המקדש וואש ער איז וויסט כימי עולם תרומם זאלשטו אים אוף הייבין אזו וויא ער איז פריאר גוועזן נצח לבל ישתומם אונ ער זאל שון אייביג ניט פאר וויסט ווערין סכת דוד קומם דיא סוכה פון דוד דאש איז דער בית המקדש זאלשטו איף ריכטן ופורצי גדרה [illegible] דיא רשעים וואש האבן צו בראכן איר צום השמם זאלשטו זייא פאר וויסטן עורה כנורי הרומם דער וועק מיין פידל דער דא שטיל שווייגט ונימיו עוד לא תנמם אונ זייני סטרינס זאלשטו מיין ניט מאכן שלאפין פנת דער עק שטיין דאש איז ירושלים וואש ווערט אן גרופין מגדל עדר אפלה איז וויסט אונ שווארץ כשחרורי קדר אזו וויא דש שווארצקייט פון איין טאפ צפה להדרה בהדר זעה צוא בשיינן זיא מיט שונהייט היות סכה וגדר

מְקוֹם תְּמוֹרֹת וּכְרוּבִים תְּחַטְּבוּ בְּחִטּוּבִים · בְּמִסְגְּרוֹת וּשְׁלַבִּים · תְּחַדֵּשׁ שִׁירִים עֲרֵבִים · בְּפֶה מַשְׁכִּימִים וּמַעֲרִיבִים · תְּפָדֵנוּ וְתַאֲמִץ בְּשָׂגוּבִים · כְּאָז פְּדִיַּת גְּזֵי רְהָבִים : עזרת וכו׳ עד גאל ישראל ומתפללין ש״ע ואח״כ מתחיל הש״ץ כאן :

תחטבו · פירוש תחצוב אותו באבני גזית ותעשה לו מסגרות של זהב ויהא מחובב בירושת כבראשונה : ערבים · מתוקים : בפה · פירוש בפה של ישראל משכימים ומעריבים . כאז · פירוש כמקדם פדית אותם והוצאת׳ ממצרים :

תפלה לשליח צבור בקול

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב · הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה : מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן :

מִסּוֹד חֲכָמִים וּנְבוֹנִים · וּמִלֶּמֶד דַּעַת מְבִינִים · אֶפְתְּחָה פִּי בְּשִׁיר וּרְנָנִים · לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל פְּנֵי שׁוֹכֵן מְעוֹנִים :

אם חל יום ראשון בשבת מהפכין הסדר ואומרים הפיוט של יום שני ביום ראשון וביום שני אומרים הפייט של יום ראשון :

סימן א״ב ע״פ

אֶרְחַץ בְּנִקָּיוֹן כַּפּוֹת · בְּלִי חָמָס קַחַת סַנְסַנֵּי כַּפּוֹת · גְּמוּנֵי פָּז לֶאֱגוֹד וְלִכְפּוֹת · דְּשֵׁאֵי אֶשְׁלִים בָּם אַף לִכְפּוֹת : הֵן מִבְּעָשׂוֹר חֻקְּקוּ לְחַיִּים · וְהוֹדִיעַנִי אֹרַח חַיִּים · זַעַם מֵאָז תַּרְשִׁישׁ וְאִיִּים · חָרָה אַפּוֹ בָּם מֵהֲוֹת חַיִּים : טָרְחִי נָשָׂא וְשָׁת לִי סְלִיחָה · יָצְתָה בַּת קוֹל לָךְ אֱכוֹל בְּשִׂמְחָה · כְּאַרְבַּעַת יוֹם שָׁת גְּבוּל שִׂיחָה · לְכַל לְעָרֵב שִׂמְחָה בְּשִׂמְחָה : מוֹעֵד רְאִיַּת חֲגִיגַת אוֹסֵף · נִתְמַךְ בְּחָלְשִׁי לְחוֹגְגֵי בְּכוֹסֵף · סֻכָּה

ופור

ארחץ בנקיון · שלא אגזול לשום אדם : בלי חמס · וגזל אקח ענף הלולב : גמוני פז · בחוטין של זהב אקשור לולב מלמעלה כדי ליפות : דשאי כו׳ · פירוש אקחם לאלו ד׳ מינים כנגם לתי׳ והם בשלימותם כדי להכפיר מישראל אף וחימה : מבעשור · פירוש ביו״כ כתב אותי לחיים : הודיעני · פירוש הקב״ה הודיע אותי לעסוק במצות לולב וסוכה : זעם · פירוש יום הכפורים שופך זעמו על עכו״ם שהם מלכי תרשיש ואיים : טרחי · פירוש עונותי נשא ביום כפור ושת לי סליחה : כארבעת · פירוש ד׳ ימים שם הקב״ה בין י״כ לסוכות גבול והפסק לעסוק בבנייני סוכה : שיחה · לי עלים כמו תחת אחד השיחים : לבל · פירוש גם בשביל כך עשה כדי שלא לערב שמחת י״כ שנמחלו עונותי בשמחת סוכה : ראיית · זו קרבן ראייה : חגיגת אוסף · זו חגיגה הבאה בזמן אסיפה : נתמך · פירוש זה המועד נתמך ונפל בגורלי לחוג אותו במועד ובתאום : סוכת כו׳ · פירוש מלבד מצות סוכה העדיף לנו הקב״ה שמיני עצרת שבאו פיים בפני עצמו

נדר צו זיין ארוט אונ אצום קנין צאן דיר דיא ישראל וואש זענין גגליכן צו דיא שאף אשר נורה להעדר וואש זיא איז אף גשיידט צו מינרונג רעה להשמן זאלשטו זייא פאסין אוף אגוט אורט זייא זאלין ווידר פעט ווערן ולהפריר אונ דיא גענץ זאל זיין דיק אונ פעט כבקרת רועה עדר אז וויא דר פאסטך פארשט זייני שאף צו פאסין זייא אויף אגוט אורט אזו זאלשטו אונז פארשטין צו גוטן שער בת רבים דאש בית המקדש וואש עש איז גוועזן אטוער פון פיל לייט מקום התמורות וכרובים דארטין זאנין גמאלט גוועזן טייטל ביימר אונ פייגל החטבו בחטובים זאלשטו אים באווין פון גיהאקטי שטיינר במסגרות ושלבים מיט שלעסר אונ מיט טרעפ תחדש שירים ערבים דעמאלט ווערט בנייאט ווערין זיסי גיזאנג בפה משכימים ומעריבים מיטן מול וועלין מיר זינגן אבונט אונ מארגין תפדנו ותאמץ בשגובים זאלשט אונז אויש לייזין אונ זאלשט אונז שטארקין מיט שטארקייט כאז פדית גזי רהבים אונ זאלשט שטארקין מיט שטארקייט דיין פאלק וועליכם דוא האשט ארויש גיצוגין פון מצרים וואש ווערין אן גרופן רהבים :

ארחץ בנקיון כפות איך וועל וואשין מייני הענט מיט ריינקייט פון גזל בלי חמם אן רוב קחת צו נעמין סנסון כפות דיא צווייגין פון טייטלין ביימר איך קויף אלולב פאר מיין אייגין געלט אונ ניט פון גזל גמוני פז לאגוד ולכפות מיט גילדני פערים צוא בינדין דעם לולב דשאי אשלים איך נעם דיא מינים אז זייא זאנין נאך פריש אונ פייכט וויא גרין גראז בם אף לכפות איין צו ביינין אונ בדעקין מיט זייא דעם צארין פון גאט הן מבעשור פון צעהין טאג אין חודש תשרי דאש איז יום כפור חקקו לחיים האט מיך גאט אן גשריבין צום לעבין והודיעני אורח חיים אונ האט מיך גלאזט וויסן דיא מצות סוכה אונ לולב וואש זייא זענין אוועג צום לעבין זעם מאז תרשיש ואיים פון יום כפור האט ער פר גאסין זיין צארין אויף דיא אומות וואש זיצן בייא דעם ים תרשיש אונ אויף זייני אינזלין הרה אפו בם זיין צארין האט אויף זייא גיגרימט מהוות חיים זייא זאלין ניט לעבין טרחי נשא מיין לאסט דאש זאנן דיא עבירות האט ער מיר פאר טראגין ושת לי סליחה אונ האט מיר זייא מוחל גיוועזין אין יום כפור יצתה בת קול אלי יום כפור גייט אויש אבת קול פון דעם הימיל אונ זאגט לך אכול בשמחה גייא עסן דיין שפייז מיט פרייד כארבעת יום אין דיא פיר טאג וואש זאנין צווישין יום כפור אונ סוכות שת גבול שיחה האט ער גימאכט דיא טעג אגרעניץ מזאל מעגין רידין פון משא ומתן אונ אנדרי שיחת חולין לבל לערב שמחה בשמחה מזאל ניט פאר מישן דיא שמחה פון פאר געבונג דיא זינד וואש זייא זאנן פאר געבן גווארן אין יום כפור מיט דער שמחה פון סוכות מועד ראיית חגיגת אוסף סוכות איז איין יום טוב אצייט וואש מפלעגט אין אים איין זאמלין דיא תבואה אין ארץ ישראל אונ אלי וואש ווערן גיזעהן פאר גאט אין בית המקדש האבן גבראכט קרבנות וואש האבין גהייסן קרבן חגיגה נתמך בחלשי אונ מיין גורל איז אונטר גלעהינט גווארן לחוגגי בכוסף איך זאל דעם יום טוב פייארין מיט לוסט סכה ופור אויף

יוצר ליום שני של סוכות

ופור נזל להעדיף לי בתוסף · ענני קחו מוסרי ואל כסף : פרחים בנטעם אעמסה לאיום · צחות לצחצח מצוא בם פריום : חזן קיחתם ברמים יוכשרו לשם איום · ראוים להנטל בזה ראשון יום :

שמך משתף בשמנו · שקדת מכפור מחות אשמינו : חזן תסובבנו ואל תאשימנו · תגוננו ותרוממנו עד מרום שימנו : ברוך אתה יי מגן אברהם :

אתה גבור לעולם אדני מחיה מתים אתה ורב להושיע : מוריד הטל :

מכלכל חיים בחסד מחיה מתים ברחמים רבים סומך נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקים אמונתו לישני עפר: מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה: ונאמן אתה להחיות מתים

מיוסד ע"פ תשר"ק

תשורת שי אלפים שבעים · שלמתי בזה רגל עלי אום שבעים · רציתי שיים שמונה ותשעים · קלוע בם תוכחות שמונה ותשעים : צרפתי אלה באה באסיף · פדות וגילה לי להוסיף · עוז וישועה לי תוסיף · סכוך גשק זרוע מלהחשיף : נוצרי כדת ימי חגיגתו · מלון סוכת עור תהא השגתו · לקשור לוית צלצל דגתו · כגבורי כח חזות אפיקי גאותו : יושב בסכה תמור נוה אהלו · טלול עצי עדן יאהילו · חום יום הבא כבוא להבהילו · זכותו

עלמו והוא יום שאילת הגשמים שנוולים על יבשה : בתוספ · שהוסיף לי שמיני עצרת . ענני · פירוש הקב"ה ענה ואמר לי קחו כו' : פרחים כו' · פירוש ענפים של ד' מינים אקח אותם דרך גדילת' כדי לשבח להקב"ה שהוא נקי ולא נכל למלחמות למלאת זכות' גאולה לפני הקב"ה : קיחתם · פירוש לקנותם בדמים אז הם כשרים לשם הקדוש ברוך הוא ואלו ראוים להנטל ביום הראשון : שקדת · פירוש מהרת . תסובבנו · פירוש תכסה אותנו בצל כנפיך ואל תשים עלינו חטאת ואשם : עד מרום · פירוש תגביה ותשים אותנו על לשמים :

תשורת פירוש דורון של קרבן ע' פרים : שלמתי פירוש קרבתי נגד ע' אומות : רציתי · פירוש עוד הקרבתי כבשים צ"ח כדי להשליך מעלי בזכותם צ"ח קללות הכתובה בתורה : צרפתי · פירוש אזכך להפך הקללות שכתוב בו אלה דברי הברית באלה הקרבנות שכתוב בהן אלה תעשו : סכוך · פירוש בזכות הסוכה שיה מסכך לראשי ביום מלחמה כדכתיב סכותה לראשי ביום נשק : זרוע · פירוש זרוע של הקב"ה לגאות לכל שמגין ומסכך לישראל : נוצרי · פירוש שומרי ז' ימי סוכה כדת של תורה יזכו להשיג לחלקם בית חלונה מעור לויתן שיעשה הקב"ה סוכה מעורו של לויתן : לקשור · פירוש שיקשור לו רביד על צוארו מגלגל דג של לויתן כמה דאמרינן יש לצדיק שעושה לו הקב"ה סוכה מעורו ויש לצדיק שעושה לו צלצל ותולין לו וממנו יהא מסתכל מסוף עולם ועד סופו : כגבורי · פירוש כמלאכים כך יהיו הצדיקים מאירים לעתיד לבא : יושב · פירוש שישב בסוכה חילוף שהיה לו לדור בביתו : טלול · פירוש בזכות זה יזכה

דער מצוה פון קרבנות וואש מיר האבין מקריב געוועזן האט ער אונז נאך מוסיף געוועזן דיא מצוה פון סוכה אונ דעם יום טוב פון שמיני עצרת וואש מהאט אין דעם טאג בזונדר גורל געווארפין אויף קרבנות אונ מזאל אין דעם טאג מתפלל זיין נזל להעדיף לי בתוסף גאט זאל מיר געבין פיל רעגין ענני גאט האט מיר געענטפירט קחו מוסרי נעמט אן מיינע מצות זיא זאלין ביא איך חשוב זיין ואל כסף אונ ניט דש געלט פרחים בנטעם אעמסה לאיום דיא פיר מינים אזו וויא זייא וואקסן אזו טראג איך זייא צו לובין דעם פארכטיגין גאט צחות מיט לוטרקייט נעם איך זייא לצחצח צוא לובין גאט וואש ער איז לוטיר מצוא בם פריום איך זאל דורך זייא גיפינין ארער לייזונג קיחתם ברמים יוכשרו לשם איום נאר דיא וואש איך האב גיקופט פאר געלט דיא זאנין כשר פאר גאט ראוים להנטל בזה ראשון יום אונ זאנין ראוי צוא נעמין אין דעם ערשטין טאג אבר ניט פון גזל :

שמך משתף בשמנו דיין נאמין איז בהעפט אין אונזר נאמין דען גאטש נאמין איז אל אונ אונזר נאמין איז ישראל איז צום סוף דיא אותיות אל שקדת מכופר מחות אשמינו דרום האשטו גיאיילט פון יום כפור אויש צו מעקין אונזרי זינד תסובבנו דוא זאלשט אונז בדעקן ואל תאשימנו אונ זאלשט אונז ניט שולדיג מאכין תגוננו זאלשט אונז באשיצן ותרוממנו אונ זאלשט אונז דער הויכין עד מרום שימנו זאלשט אונז הויך מאכין ביז אין הימל :

תשורת שי אלפים שבעים דיא מתנה פון. זיבציג רינדר שלמתי האב איך מקריב געוועזן בזה רגל אין דעם יום טוב עלי אום שבעים אין סוכות האט מען מקריב גיוועזן זיבציג אוקסין קעגין דיא שבעים אומות דאש מיר זאלן צווישין זייא בשלום זיצין רציתי שיים שמונה ותשעים אוך האט מען מקריב גיוועזן אכט אונ ניינציג שאף אין דעם יום טוב עש זאל פאר גאט זיין לרצון קלוע בם תוכחות שמונה ותשעים איך זאל מיט זייא אוועק שלידירין אונ דער ווייטירין פון אונז דיא אכט אונ ניינציג קללות וואש אין דער תוכחה שטייט צרפתי אלה באלה באסיף איך האב גיליטערט דיא קללות מיט דיא קרבנות אום סוכות דאש ער ווערט אן גירופן חג האסיף פדות וגילה לי להוסיף גאט זאל מיר בזכות זה מערין דער לייזונג אונ פרייד עוז וישועה לי תוסיף שטארקייט אונ הילף זאלשטו מיר מערין סכוך גשק בזכות מצות סוכה האט אונז גאט בדעקט אונ אפ גיהיט אין דער מלחמה זרוע מלהחשיף גאט האט אוף גידעקט זיין האנט אונ האט גיוויזן פאר אלי דאש ער איז אונזר מגין נוצרי כדת ימי חגיגתו דיא וואש היטן אונ זאנין מקים דיא מצוה פון דעם יום טוב אזו וויא עש גיהער זיין מלון סכת עור תהא השגתו וועלין זייא זוכה זיין צוא זיצן אין דער סוכה וואש גאט וועט מאכין פון דער הויט פון דעם לויתן לקשור לוית צלצל דגתו ער וועט זייא אן קניפן פאר אשאטן פון דעם פיש דעם לויתן כגבורי כח חזות אפיקי גאותו זייא וועלין זעהין גאטש שטארקייט אזוי וויא דיא מלאכים וואש זייא זאנין שטארק מיט קראפט יושב בסכה דער וואש זיצט אין דער סוכה תמור פאר בייטונג נוה אהל דאש וואונונג פון זיין גיצעלט וואש ער וואנט אגאנץ יאר ער ווארפט אוועק דיא שטוב אונ זיצט אין סוכה דער פאר וועט ער זוכה זיין טלול עצי עדן יאהילו וועלין דיא בייטיר פון דעם גן עדן איבר אים מאכין אשאטין אונ איניצעלט

זכותו תליץ בסכה לנהלו · ושובע שמחות מרושנה · הלוא בעדה שובע משאננה : חזן דגול להנזיר שבעה שושנה · גזר לחוגגה שבעה בשנה : המזבח בכפות ובערבות · באתי לסובבנהו בסברים בשיחות ערבות : חזן אני והו הושיעה נא בניב להרבות · אורות טל להחיות יוני ארבות :

ברוך אתה יי מחיה המתים :

פיוטר ע"פ א"ת ב"ש

אווי סכת דוד הנופלת · תקים לבל תהי עוד מושפלת · במדותיה נוסבת ומכפלת · שלשים וששה כמו שהיתה מתכפלת · גורן שהיתה באורך חמש מאות · רחבה על חמש מאות · דוד ינטה קו שלשת אלפי אמות · קצובה על שלשת אלפי אמות : הסכוכה בענן צל יומם · צלליה מסככים בליל צל יומם · ועם אשר עתה סכה מקימים · פרוח יפריחו בה בסומים : זרים יאתיו לשמה בחוסף · עשות חגיגה להשתחוות בכוסף · חרבוני קיץ ילהטם לשסף · סגורים במסגר על חמשים כסף · טסים ועפים בקצוות יקריה · נסבבים בשבע קרוא מקראיה : חזן יואגדו ממרחק כל קרואיה · כתורים למכון הר ציון ועל מקראיה :

ימלוך יי לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללויה :
ואתה קדוש יושב תהלות ישראל אל נא :

יוכה שלעתיד יעשה לו חפה מעלי גן עדן להגן עליו כנגד חום היום לעתיד וליהנו את הרשעים : **זכותו** · פירוש זכות של סוכה יהיה מליץ לפני הקב"ה להוליכו בסוכה של לויתן : **שובע כו'** · פירוש ישראל שמקיימין שבע מצות בסוכה אל תקרי שובע אלא שבע לעתיד יהיו דשנים ורעננים וזהו : **הלא בעדה** · פירוש בזכות מצות סוכה שהם שבע יהיה לעתיד לישראל שלוה והשקט ושאנן : **דגול** · פירוש הקב"ה צוה לישראל שנקראים שושנה לפרוש ולהבדיל מביתם ז' ימים : **אווי** ע"ש אוה למושב לו : **הנופלת** · לעת עתה : **במדותיה** · פי' לעתיד יהיה כפול ומסובב : **שלשים כו'** · פירוש ל"ו פעמים תהיה בהמ"ק שלעתיד מתכפלת על מדת בהמ"ק שהיה : **גורן** · זה בהמ"ק : **דוד** · זה הקב"ה : **הסכוכה** · פירוש ישראל שהיו מסוככים במדבר : **בענן יומם** · בזכות שיושבים בצל סוכה יהיו לעתיד מסוככים מלהט היום הבא כמו שהאירה היתה שולטת בלילה כך יהיה להם צל ביום : **בה** · בזכות סוכה : **בבסומים** · כמו בסוף הימים ר"ל לעתיד : **זרים** · פירוש לעתיד יבואו עכו"ם לשמחה של סוכה בפרהסיא : **בכוסף** · בתאוה : **חרבוני כו'** · פירוש אבל הקב"ה יוציא חמה מנרתקה והתחממות ישרוף אותם : **לשסף** · לכרות כמו וישסף שמואל : **סגורים** · פירוש העכו"ם יהיו אסורים ומבושים נגיעם על שפשטו ידיהם בבהמ"ק שקנה דוד בחמשים כסף : **טסים** · פירוש הקב"ה יעשה לצדיקים אבר כנשרים והם מעופפים בירושלים : **נסבבים** · פירוש יהי' מסובכים בז' חופות ישראל שקוראים מקרא קודש של סוכות : **יואגדו** · פירוש יקבצו כל ישראל מכל מקומות הרחוקים : **כתורים** · פירוש יהיו מקיפות סביב ירושלים :

בל

אג יצעלט חום יום הבא בבוא להבהילו אז דער הייסיר טאג וועט קומין לעתיד לבא צוא דער שרעקין זכותו תליץ בסוכה לנהלו וועט דיא מצוה פון סוכה אוף אים ממליץ זיין אונ וועט אים פירין אין דער סוכה פון דעם לויתן ושובע שמחות אונ בזכות וואש זייא זאנין מקיים אום סוכות זיבן מצות מרושנה ווערין זייא זיין גיפעט מיט אל דאש גוטץ הלא בעדה שובע משאננה בזכות דער מצוה ווערין זייא גזעטיגט ווערין מיט גוטץ אונ שלום דגול גאט דער דא איז גיבאנירט מיט פיל טוזינט מלאכים להנזיר שבעה שושנה גזר ער האט גוזר גיוועזין אונז אפ צוא שיידין אונז פון אונזרי הייזיר זיבן טעג לחוגגה שבעה בשנה דיא זיבן טעג אין יאר צו מאכן יום טוב : אווי סכת דוד הנופלת דאש גרוסטקייט פון דעם בית המקדש וואש עש ווערט היינט אן גרופין סוכת דוד הנופלת תקים זאלשטו גאט דאש אוף ריכטין לבל תהי עור מושפלת עש זאל שון מיין ניט זיין שפל במדותיה נוסבת ומכפלת מיט איר מאס וואש זיא האט גיהאט וועט זיא לעתיד לבא אום רינגלין אונ טאפיל זיין שלשים וששה כמו שהיתה מתכפלת דאש בית המקדש וואש ער וועט גיבאוויט ווערין וועט זעקס אונ דרייסיג מאל אזו גרוש זיין וויא דאש בית המקדש וואש עש איז פריר גיוועזן גורן שהיתה באורך חמש מאות דאש בית המקדש וואש עש איז גיוועזין דיא לייננ פונף הונדרט איילין רחבה על חמש מאות אונ ברייט פינף הונדרט איילין דוד ינטה קו אונ לעתיד לבא וועט מיין פריינד הקב"ה דיא מאס מעסטין מיט אשנור שלשת אלפי אמות זיא וועט לאנג זיין דרייא טוזינט איילין קצובה על שלשת אלפי אמות אונ אין דער ברייט אוך אזו לאנג דאש איז זעקס אונ דרייסיג חלקים דאש איטליכש חלק איז לאנג פינף הונדרט איילין אונ ברייט אוך אזו הסכוכה בענן צל יומם דיא ישראל וואש זייא זאנן בדעקט גיוועזן אין דער מדבר צוא זיין אשאטן בייא טאג צלליה דיא וואש זיצן אין שאטין פון דער סוכה מסככים ווערין זייא בדעקט ווערין לעתיד לבא פון דעם הייסין טאג וואש וועט זיין כליל צל יומם בייא טאג ווערין זייא האבין אשאטין וויא בנאכט ועם אשר עתה סכה מקימים אונ דאש פאלק וואש זייא זאנין אצונדרט מקיים די מצוה פון סוכה פרוח יפריחו בה בסומים ווערין זייא לעתיד לבא בליהן פון וועגן איר זכות זרים יאתיו דיא פרעמדי ווערין קומן לשמה פון דער סוכה וועגן בחוסף מיט אנפלעקינג דען לעתיד לבא ווערין דיא אומות קומין אונ ווערין זאגן רבונו של עולם זאלשט אונז גוועזין געבין דיא תורה וואלטין מיר זיא אוך גהאלטין אזוי וויא דיא ישראל וועט זייא גאט ענטפערין נוא איך וועל אייך געבין אמצוה וואש זיא איז גרינג צוא האלטין דאש איז סוכה ווערין זייא זיך מאכין סוכות עשות חגיגה אונ ווערין מאכין אפייארונג להשתחוות בכוסף צוא בוקין זיך מיט לוסט פאר גאט דא וועט גאט לאזין שיינין דיא זון גאנץ היים חרבוני קיץ ילהטם דאש דיא דארקייט פון זומר וועט זייא פאר ברענן לשסף צוא שפאלטין אזו ווערין זייא פון דער סוכה אוועק גיין סגורים במסגר זייא ווערין פאר שלאסין ווערין אין בשליסונג פון גיהנם על חמשים כסף וויל זייא האבין מחריב גוועזין דאש בית המקדש וואש דוד המלך האט דעם פלאץ גיקופט פר פופציג גוויכט זילבר טסים ועפים בקצוות יקריה אבר צו די צדיקים וועט גאט בשאפין פליגל אונ זייא ווערין פליהן קיין ירושלים וואש זיא וועט אזו חשוב זיין אזו וויא איין עק שטיין איז חשוב אין הויז נסבבים כשבע קרוא מקראיה זייא ווערין בדעקט ווערין מיט זיבן חופות אלי דיא צדיקים אונ אלי חשובי לייט יואגדו ממרחק כל קרואיה דיא וואש זאנן אן גיברייט צוא קומין קיין ירושלים ווערין איין גיזאמלט ווערין פון אלי

ואו.ב ווייטי

בל תהי מצות סכה בעיניך קלה · כי כנגד כל מצות דת חוקותיה שקולה · המעוזקה והמסוקלה · סלול מסלה : בסלסוליה מסוקלה · כי לכל שומריה לא יארע תקלה · וכל בוגדיה לעתיד לבא לוקח מהם קללה · בלהט היום הבא קלונם מקלה : וחוסיה לצדק מכריעה ובם מתרועעה · לסוככם מרעה · אותם להרעה · בסכת יריעה · להיות רועה שאתה בטוב מרעה · אתננה לפורעה :

חזן וקהל בסכת חי וקים נורא ומרום וקדוש :

חתום שם המחבר אליעזר בירבי קליר

אלים כהשען אב תחת עץ סכה · ונצב להאריחם · בנפש חשוכה לבדיו שמר בלוד קו בקו למשכה : ועמד וגז ופסח בעדם לסוככה · על כי תועים למד תעוב מסכה · ומאס רהבי גויה ונעמתה לו יסכה · זכה בכן גזעו שלול דת נסוכה · ברוח הקודש סכות כמו הורם סכה · רגל גביר אחים וסע פעמים סכותה · ומארמי ושעיר בעדו סכותה · בכן חניטיו סעו

ראשית

בל וכו' : **המעוזקה** · פירוש המוקפת בדפנות : **והמסוקלה** · כשם שעושין לכרם שמפנין אבנים מתוכה כך יש דברים שאין מכניסין לסוכה כמו כאז"ל מאני שרגא בר ממטללתא : **סלול** · פי' והוא דרך טוב לעה"ב : **בסלסוליה** · פירוש בהלכותיה של תורה שהיא מסוקלה ומנוקה מכל דבר רע : **קלונם** · פירוש בזיונם של אותם שאין מקיימין מצות סוכה היא גורמת להם שישרפו : **וחוסיה** · פירוש המתכסים בצל סוכה יכריע אותם הקב"ה לחסד ולצדק : **ובם** · פירוש בזכותם יהיו מחוברים להקב"ה : **להרעה** · פירוש ליתן להם מרעה טוב : **שאתה** · פירוש לשאת אותם ולהביאם במרעה טוב : **לפורעה** · ר"ל ישלם להם הקב"ה שכר המצות שעושין בזה מקום : **בסוכת חי** · זה בהמ"ק : **אלים** · פירוש כשהשען אברהם המלאכים תחת העץ והיו יושבין תחתיו כתחת סוכה : **ונצב** · פירוש ועמד עליהם להאכילם ולהסעידם בנפש רחמנית : **חשוכה** · לשון חסך עליהם : **לבדיו** · פירוש לבניו שהי' הקב"ה בתלאים ופרע להם מדה כנגד מדה שבשכר שאמר יוקח נא מעט מים נתן להם ארץ נחלי מים : **ועמד וגז** · פירוש הגין עליהם והציל אותם : **על כי כו'** · פירוש אברהם היה מגייר גרים ולמד להם לתעב בעבודה זרה ומאס בגדולי עובדי ע"ז : **רהבי** · לשון שררה וגדולה : **ונעמתה** · פירוש נתעברה לו שרה ונקרא שמה יסכה : **זכה בכן** · פי' בשביל כן זכה זרעו לקבל דת התורה שהיא נסוכה מראש : **ברוח הקודש כו'** · פירוש וזכה לראות ברוח הקודש כמו זקנו הוא אברהם : **רגל כו'** · פירוש הלך יעקב ברגליו ונסע למקום שנאמר בו ב' פעמים סוכה שנאמר ולמקנהו עשה סוכות ע"כ קרא שם המקום סוכות : **ומארמי** · פירוש ומלבן ועשו בעדו הגנה והצלה : **בבן חניטיו** · פי' לכן זכו בניו ונגאלו ממצרים ויסעו מרעמסס ויחנו בסוכות : וסבטת

ווייטי ערטיר בתורים למכון הר ציון דיא זיבן חופות וועלין זיין ארום גרינגלט ארום בארג ציון ועל מקראיה · אונ אוף אלי צדיקים וואש וועלין אהין גירופן ווערין :

בל תהי מצות סכה בעיניך קלה דיא מצוה פון סוכה זאל ניט גרינג געשאצט זיין אין דייני אויגן כי כנגד כל מצות דת חוקותיה שקולה דען זיא איז גיוואגן קעגן אלי מצות וואש אין דער תורה : שטייאן המעוזקה דיא דא איז רעכט ארום גרינגלט מיט ווענט והמסוקלה אונ איז אויש גישטיינט דאש מיינט מען דאש מברייגנט ניט אריין אין דער סוכה קיין מאוסי כלים סלול מסלה דער וועג פון דער סוכה איז גאנץ ריין אויש גיראכט בסלסוליה מסוקלה מיט איר הלכות איז זיא זייער ריין כי לכל שומריה דען צו דיא אלי וואש היטין דיא מצוה לא יארע תקלה טרעפט זיך ניט קיין שטרויכלונג וכל בוגדיה אונ אלי דיא וואש פעלשין אין איר אונ האלטין ניט דיא מצוה אזו וויא עש גהער צו זיין לעתיד לבא לוקח מהם קללה וועט פון זיי גינומן ווערן אקללה אז איינר דעם אנדרין וועט שעלטין וועט ער זאגן זאלשט זיין אזו ווי דר ווש הט ניט מקיים גיוועזן דיא מצוה פון סוכה בלהט היום הבא אין דעם פלאם פון דעם טאג וואש ער וועט קומן קלונם מקלה ווי זיא האבן מבזה גוועזן די סוכה וועלן זייא איבר דעם פאר ברענט ווערן וחוסיה אונ די וואש בשיצן זיך אין דר סוכה לצדק מכריעה וועט זייא גאט מכריע זיין צוא גירעכטיקייט ובם מתרועעה אונ דורך זייער זכות וועלין זייא זיך בהעפטן צוא גאט לסוככם מרעה ער וועט זייא בדעקן פאר אלים בייזן אותם להרעה אונ וועט זייא ברייגנן אין אגוט אורט צוא פאסן זייא בסוכת יריעה אין דער סוכה וואש ער וועט מאכן פון דער הויט פון דעם לויתן זיא וועט זיין וויא איריעה להיות רועה ער זאל זיין איר פאסטיך שאתה בטוב מרעה ער זאל זייא טראגין אין אגוטי פאשי אתננה לפרעה ער זאל בצאלין זייער גאב דאש איז דער שכר פון דיא מצות בסוכת אין דער סוכה דאש איז דאש בית המקדש פון גאט חי דער דא לעבט וקים אונ איז בשטענדיג צוא אייביג נורא ומרום וקדוש ער איז פארכטיג אונ דער הובן אונ הייליג :

אלים דיא מלאכים כהשען אב אז אברהם האט גימאכט אונטר לערגין תחת עץ סכה זייא זענין גיזעסין אונטר דעם בוים וויא אונטיר אסוכה ונצב להאריחם אונ איז בייא זייא גישטאנין צוא שפייזין זייא בנפש חשוכה מיט איין דער בארימדיג לייב לבדיו שמר בלוד צוא זייני קינדר האט גאט גהיט זיין זכות אין מצרים קו בקו למשכה ער האט זייא בצאלט מדה כנגד מדה ווייל ער האט גיהייסין געבין דיא מלאכים וואשר האט זייא גאט דער פאר גיגעבין אברונן וואשיר ועמד וגז ופסח בעדם לסוככה אונ ער איז אוף גישטאנין אונ האט גישוועבט אונ האט איבר גיהופט איבר דיא ישראל אין מצרים צוא בשיצין זייא על כי תועים למד תעוב מסכה ווייל אברהם האט דיא פאר אירטי לייט גילערינט זייא זאלין ממאס זיין דיא עבודה זרה ומאס רהבי גויה אונ האט ממאס גיוועזין דיא האפרדיגי לייבר דאש ער האט קיין מורא ניט גיהאט פאר זייא ונעמתה לו יסכה אונ שרה איז צוא אים בהעפט גיווארין דאש זיא האט מגייר גיוועזין ווייבר אזו וויא ער האט מגייר גיוועזין מאנין זכה בכן גזעו דרום האבן זייני קינדר זוכה גיוועזין שלול דת נסוכה צוא הובין דיא תורה פון דיא מלאכים וואש זייא האבין ניט גיוואלט לייגין דאש מען זאל גיבין דיא תורה צוא משה רבינו ברוח הקודש סכות אונ האבין זוכה גוועזין צוא קוקן מיט דעם רוח הקודש

ראשית סְכּוּתָהּ׃ וְשִׁבְעַת חוֹזֵי מֶשִׁי עָלֵימוֹ סכת׃ ידאו חורבה עֲדִים מְקֻשָּׁרִים׳
עֲנָנִים סכוכים כְּעַל כַּנְפֵי נְשָׁרִים ׳ רֶגֶשׁ שִׁנְאַנִּים חִזּוּ מְאוּשָּׁרִים ׳ שֶׁבַע
מְחִיצוֹת סוֹכְכוֹת וְלֶחֶם מְחַשְּׁרִים׃ בְּטַלּוּל עֲנָנָיו הִרְכִּיבָן בֵּין סְכָךְ לִסְכָךְ ׳
וַיִּתְיַצְּבוּ תַחְתָּיו כְּבְתַחְתִּית סְכָךְ ׃ יִדְעֶם תַּבְנִית מִשְׁכָּן אֵיךְ יְהִי מְסֻכָּךְ ׳
וּבְתַבְנִיתוֹ לִבְנוֹן מוּכָן לִסְכָךְ ׃ קֶצֶב בֵּין קוֹדֶשׁ לְקוֹדֶשׁ תַּת בּוֹרֵל מְמַסֵּךְ ׳
מְחִיצוֹת לְסַכֵּךְ בְּפָרוֹכֶת הַמָּסָךְ׃ לִכְרוּבֵי סוֹכְכִים ׳ כַּפּוֹרֶת סוֹכְכִים ׳ מִשָּׁם
רוּחַ סְכִים ׳ וְצוּר עַמָּם מְסַכִּים ׃ יָקְרוּ שְׁמָהּ סֻכּוֹת ׳ שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּסֻכּוֹת ׳
רָמַז לְשָׁלֹשׁ בְּכָל סֻכּוֹת ׳ דְּפָנוֹת מְסוּכָכוֹת ׃ חזן רְצוּי דַּת הַשּׁוֹאֵבָה
שְׁאָבוּ חָקוּק בָּהּ חִשְּׁבוּ ׳ כְּמוֹ בְּסִין קָשְׁבוּ׃ בַּסֻּכּוֹת תֵּשְׁבוּ ׃

אֵל נָא לְעוֹלָם תּוּעֲרָץ וּלְעוֹלָם תּוּקְדָּשׁ ׳ וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים תִּמְלוֹךְ וְתִתְנַשֵּׂא ׳ ׃ הָאֵל מֶלֶךְ נוֹרָא מָרוֹם
וְקָדוֹשׁ ׳ כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים מַלְכוּתוֹ נֶצַח נוֹרְאוֹתָיו שִׂיחוּ ׳ סַפְּרוּ עֻזּוֹ ׳ פָּאֲרוּהוּ
צְבָאָיו ׳ קַדְּשׁוּהוּ רוֹמְמוּהוּ רֹן שִׁיר וָשֶׁבַח תּוֹקֶף תְּהִלּוֹת תִּפְאַרְתּוֹ ׃

חזן וקהל לְסוֹכְכֵי לְמַסְכֵי ׳ לַנְּסִכֵי בְּנִסְכֵי ׳ בִּנְסִיכַת קָדוֹשׁ ׃
לְחָדְשֵׁי רִאשׁוֹן כְּמֵרִאשׁוֹן לִנְצוּרֵי כָּאִישׁוֹן ׳ אֲהַלֵּל בְּפֶה וְלָשׁוֹן ׳ לְמָרוֹם וְקָדוֹשׁ ׃
אמנם

ושבעה ׳ פי׳ ושבעה ענני כבוד עליהם סככה : ידאו ׳ פי׳ כשבאו בתהרה לחר חורב קשר להם הקב״ה ג׳ כתרים : ידאו ׳ ל׳ וידא על כנפי רוח : ענים פי׳ היו מסוככים בענני כבוד והיו נשואים כעל כנפי נשרים : רגש ׳ פי׳ קהל מלאכים ראו ישראל שהיו מסייעים להם : שבע ׳ פי׳ ז׳ ענני כבוד היו מתוקנים להם : לחם ׳ מן השמים : בטלול ׳ פי׳ בסכוך ענים הרכיבן ותיקן להם חנייה שהם היו למטה והיו הולכין ע״ג הענן והענן היה נושאם כאדם הרוכב על סוס : ויתיצבו ׳ פי׳ עמדו תחת לל הענן כתחת לל הסכך : ידעם ׳ פי׳ הודיעם שעל תבנית המשכן יהא מסוכך ביריעות : ובתבניתו ׳ פי׳ כמו כן יהיה בבהמ״ק מוכן לסכך : קצב כו׳ ׳ פירוש עשה הקב״ה קצבה ומדה ולוים לעשות פרכת במקום מחילה להבדיל בין קודש ובין קודש הקדשים : לכרובי כו׳ ׳ פירוש הכרובים היו סוככים בכנפיהם על הכפורת : משם ׳ פירוש מן הכפורת רוח הקודש רואים : וצור ׳ פי׳ הקב״ה מסכים עמהם ר״ל שגלגם שכינתו שם : יקרו ׳ פי׳ נתכבדו ישראל לפני בוראם להראין ולשתוע מ״ש ג״פ בסוכות והם רמז לג׳ דפנות כהלכתן ורביעית אפילו טפח : רצוי כו׳ ׳ פי׳ משם שותנים רלון התורה והגבורה : חקוק בה ׳ פי׳ מ״ש בתורה חשבו למה נכתב ועל מה נכתב והביא משם רמז כגון ניסוך המים בחג : כמו ׳ פירוש כמו שהקשיבו בסוכות תשבו :

לסוככי כו׳ ׳ פירוש אני מתפלל להקב״ה שהוא מגן עלי כדי למזוג לי מיין המשומר מששת ימי בראשית : לנסכי ׳ פי׳ לגדל אותי במלכי בן דוד ל׳ ואני נסכתי מלכי : בנסיכת ׳ פירוש בשררה של הקב״ה : לחדשי ׳ פירוש אני מתפלל להקב״ה שנקרא ראשון שיחדש עתה בגלות לישראל הגאולים כראשון כמתחלה בגלות מצרים : אמנם

הקודש כמו הורם סכה אזו וויא זייער פאטיר אברהם האט. אלץ גיזעהן ברוח הקודש רגל גביר אחים יעקב אבינו וואש דער פאטיר האט אים גיבענטשט ער זאל זיין איין האר צוא זיין ברודער האט ער גמוזט גיין צוא; פוס ומע פעמים סכותה אונ האט צווייא מאל גיצוגן קיין סוכות ומארמי ושעיר בעדו סכותה אונ דוא האשט אים בשיצט אונ אפ גיהיט פון לבן הארמי אונ פון עשו בבנו תניתיו סעו ראשית סכותה דרום זענין זייני קינדר דער לייט גיווארין פון מצרים אונ האבין צום ערשטין גיצוגן פון רעמסס קיין סוכות ושבעת חוזי משי עלימו סכת אונ מיט זיבן וואלקין וואש זייא זאנין גיוועזין וויא זייר האשטו אויף זייא ברעקט ידאו חורבה זייא האבין גישוועבט אזו וויא אוף דיא פליגל פון דיא אדליר קיין חורב עדים מקושרים אונ זענין גיוועזן מיט אלירלייא צירונג בקניפט ענגים סכוכים כעל כנפי נשרים זייא זאנין ברעקט גיוועזן מיט דיא ענני הכבוד אונ זאנין גיטראגן גיווארין וויא אוף דיא פליגיל פון דיא אדליר רגש שנאנים דאש איין זאמלונג פון דיא מלאכים האבן זייא דיא ישראל גיהאלפן חזו מאושרים דען זייא האבין גיזעהן אז דיא ישראל זאנין גילובט מיין פון דיא אומות שבע מחיצות סוכבות זייא זאנן ברעקט גיוועזן מיט זיבן וואלקין ולחם מחשרים אונ ברוט האט צו זייא גירעגינט פון דעם הימל בטלול ענגיו הרכיבן צווישין שאטין פון זייני וואלקין האט ער זייא גימאכט רייטן בין סכך לסכך אזו וויא צווישן צווייא רעכיזי אזו זאנין זייא גישטאנן צווישין דיא ענגים ויתיצב תחתיו זייא זאנן גישטאנין אינטר דעם וואלקין כבתחתית סכך אזו וויא אונטר סכך פון אסוכה ידעם תבנית משכן ער האט זייא גילאזט וויסן דאש גישטאלט פון דעם משכן איך יהי מסוכך וויא אזו ער זאל זיין ברעקט מיט דיא יריעות ובתבניתו אונ אין זיין גישטאלט לבנון מוכן לסכך זאל דאש בית המקדש פון שלמה אויך זיין ברעקט קצב בין קודש לקודש תת בורל מסכך גאט האט גימאכט. איין קצבה אונ איין מאס אונ האט גהיישן מאכן אפרוכת צוא מאכין אצווישין שייד צווישן דעם קודש אונ קדשי הקדשים מחיצות לסכך בפרוכת המסך מיט דעם פרוכת צוא מאכין אצווישן שייד לכרובי סוככים כפורת סוככים דעם כפורת פון קדשי קדשים טואן דיא כרובים מיט זייערי פליגל צוא רעקין משם רוח סכים פון דעם כפורת האט מען גזעהן רוח הקודש אונ נבואה וצור עמם מסכים פון וועגין דיא ישראל טוט ער מאכן רואן זיין שכינה אין בית המקדש יקרו ווייל דיא ישראל זאנין בייא גאט טייער שמה סכות האט ער גיהייסן זייא זאלן זיך ווייזן אין בית המקדש דרייא מאל אין יאר שלש פעמים בסוכות אין דער תורה שטייט דרייא מאל בסוכות רמז לשלש בכל סוכות דפנות מסוככת איז דאש מרמז אז אסוכה איז כשר אז זיא איז ברעקט מיט סכך אוף דרייא ווענט גאנצי אונ דיא פערדי נאר אטפח רצוי דת השואבה שאבו דאש באווילינגונג פון ניסוך המים וואש מען האט מנסך גיוועזן אוף דעם מזבח אום סוכות חקוק בה חשבו זייא האבן ארויש גנומין ארמז פון דער תורה כמו בסין קשבו איז דאש בייא זייא גליך וויא זייא האבין גיהערט אוף דעם בארג סיני בסוכות תשבו איר זאלט זיצין אין סוכה:

לסוככי למסכי איך ביט דיך גאט אז דוא זאלשט אוף מיר מגין זיין אונ דוא זאלשט מיר גיבין טרונקין פון דעם יין המשומר לנסכי בנסכי צוא דער הייבן מיך מיט דעם מלך המשיח בנסיכת קדוש מיט דעם הערשאפט פון הקב״ה לחדשי ראשון גאט זאל מיך בנייאין וואש ער ווערט אן גירופין ראשון כמראשון אזו וויא ער האט יצום ערשטן מיך אויש גליזט פון גלות מצרים לנצורי כאישון די ישראל ווש זייא זאנן בייא גאט וויא אשווארץ אפיל פון איין אוג אהלל בפה ולשון איך וויל לובן מיט לשון הקודש למרום וקדוש צוא גאט וואש ער איז דער הויבין אונ הייליג:
אמנם

יוצר ליום שני של סוכות

מיוסד ע"פ א"ב

אמנם מצוה גוררת מצות · בזאת אשר באביה תורות קצובות · גזירות חברו לה לצוות : לסוכבי דורש יום זה ליחסו ראשון · הוא חמשה עשר והונקב ראשון · וכדי לבשרנו כי מחל ראשון : לחדשי זכרון סוף שנה · והוא תחלת שנה · חג האסיף תקופת השנה · טוב ידין בו נזלי שנה : לסוכבי יקחו לשמו ארבעת מינים · כלולים כתורים ומזומנים · להלל בם בבעוגב ובמינים : לחדשי מהוד הדר המהודר · נאדר ונהדר · בהדרו להדר · סוד אדר יקר · בכתם פז לאדר : לסוכבי ענף עץ עבות חפות מבחוץ · פונות לכון לב מבית ומחוץ · צפוי לכפר בעד לב שחוץ : לחדשי קיחת לולב וערבי נחלים · רגילים ענות בם שיר הלולים · שקולים ושוים הם כחוללי חלילים : לסוכבי תפישת שלשה הדסים ושתי ערבות · שיר להסליל בם לרוכב בערבות · אתרוג וכף תומר יחידים מלהמעיט ומלהרבות : לחדשי ראשון

ובכן ולך תעלה קדושה כי אתה קדוש ישראל ומושיע :

כי אקח מועד לבא לקץ ולמועד · כמאז לדבר מאהל מועד · לישב בהר

המועד

אמנם פירוש אמת כי מצות סוכה גוררת מצות כמו חגיגת שמחה וד' מינים : בזאת כו' · פירוש בתורה שנקראת זאת אשר בפירושיה ובשרשיה הרבה מצות קצובות ושם בתורה כמה מצות נתחברו לה למצות סוכה ר"ל לולב וחגיגה ושמחה : לצוות · לשון חיבור כמו לצוותא בעלמא : דורש כו' · פירוש שהוא ט"ו : והונקב ראשון · והאנקב לשון מפורש כמו ונוקב שם : וכדי לבשרנו : כי נמחל לעונות ראשונים : זכרון כו' · פירוש הקב"ה קראו סוף שנה כדכתיב חג האסיף בצאת השנה : והוא תחלת שנה · אלא לדבר זה קורא אותה סוף שנה שבחג שהוא סוף שנה נידון על המים מה יהא בסוף שנה וזה פיסד : טוב · זה הקב"ה : ידין בו נזלי שנה · לי מים הנוזלים : כלולים · לי מכלל יופי : כתורים · לשון כתר : מהוד הדר פי' באתרוג הנאה ומהודר : נאדר ונהדר · הקב"ה בהדרו להדר : סוד אדר וכו' · פי' כמו שכתב בסוד התורה שנקראת אדר היקר והוא חשובה מכתם פז : ענף כו' · פירוש הדס מחפין אותו בלולב וערבה מבחוץ : פונות · כו' · פירוש רמז שמכוונים לבם להקב"ה ועושה תוכם כברם : צפוי וכו' · פי' באתרוג שהוא מגולה נעשה לכפר בעד לב שמתגאה : בחוללי · פירוש כשיר הלוים שהיו בחלילים : להסליל · פירוש לשבח להקב"ה רוכב בערבות : מלהמעיט · פי' מלבד הם אין המצוה כשרה ואין מוסיפין על אחד מהם : כי אקח כו' · פירוש לפי שהבריות תמהין על ד' מינים הללו מה טובם אמר הקב"ה כי אקח מועד אני מישרים אשפוט ולקץ מועד שקבעתי אני עתיד לבא לפרש להם טעמי מצות : כמאז · פירוש שהייתי מדבר עם משה מאוהל מועד : לישב וכו' · כדכתיב ואשב

בהר

אמנם מצות גוררת מצוה דער וואש איז מקיים מצות סוכה וועט ער מקיים זיין נאך פיל מצות בזאת אשר באביה תורות קצובות. אין דער מצוה פון סוכה וואש שטייט בפירוש אין דער תורה היינגן פיל מצות גזירות חוברו לה לצוות גאט האט גימאכט אגיזעץ אז מצות פיר מינים פון לולב אונ חגיגה זאל בהעפט זיין צו מצות סוכה דורש יום זה ליחסו ראשון דער ערשטיר טאג פון סוכות ווערט אן גירופן ראשון. הוא חמשה עשר והונקב ראשון חאטשי ער איז דער פופצינטר טאג אין חודש אונ ער ווערט אן גירופן דער ערשטיר וכדי לבשרנו כי מחל ראשון גאט האט אונז מבשר גיוועזן אז ער האט מוחל גיוועזן דיא ערשטי עבירות זכרון סוף שנה אין דער תורה ווערט אן גירופן סוכות אמאל סוף יאר והוא תחלת שנה אונ תשרי איז דער אן הייב יאר חג האסיף תקופת השנה נאר פון דעשט וועגין רופט ער אן סוכות סוף יאר טוב ידין בו נזלי שנה גאט טוט משפטן דיא קוואלין פון וואשיר פון אגאנץ יאר יקחו לשמו ארבעת מינים זייא נעמין פון גאטש וועגין די פיר מינים פון לולב כלולים כתורים ומזומנים זייא זענן גיקריינט אונ אן גיברייט להלל בם בבעוגב ובמינים זייא טואן זיך פרייאן מיט דעם אתרוג בשעת זייא זאגין הלל אזו וויא לייט פרייאן זיך אז מען שפילט אוף דיא כלי זמר מהוד הדר המהודר פון דעם שענסטין לוב נאדר ונהדר בהדרו להדר ער איז גישטארקט אונ בשיינט ער אין זיין לוב סוד אדר יקר גליך וויא מען האט דיך גילובט אין בית המקדש בכתם פז לאדר צוא לובין גאט מיט דער תורה וויש זיא איז טייערר פון גין גאלד ענף עץ עבות חפות מבחוץ זייא בדעקין פון אויש ווייניג דעם הדס מיט דעם לולב ווערבה פונות לכון לב מבית ומחוץ · זייא זאלין זיך קערין צוא גאט מיט דעם גאנצן הארצן צפוי לכפר בעד לב שחוץ דער אתרוג איז מכפר אוף דיא האפירדיגי לייט קיחת לולב וערבי נחלים דאש נעמונג פון לולב אונ ערבות רגילים ענות בם שיר הלולים צוא זאגן מיט זייא הלל שקולים ושוים הם כחוללי חלילים זייא זאנין גליך וויא דיא לוים וואש האבין גיזונגן דעם שיר אין בית המקדש אוף כלי זמר תפישת שלשה הדסים ושתי ערבות וואש מיר · נעמין דרייא הדסים אונ צווייא ערבות שיר להסליל בם לרוכב בערבות צוא לובין גאט וואש זיצט אין הימל וואש הייסט ערבות אתרוג וכף תומר יחידים מלהמעיט ומלהרבות דער אתרוג אונ לולב טאר ניט זיין וויינגיר אונ ניט מין פון איינש : כי אקח מועד ווייל דיא לייט פאר וואונדרין זיך אוף דיא פיר מינים וואש מיר נעמין אין סוכות זאגט גאט אז איך וועל נעמין דיא צייט פון דער גאולה צוא ברייננן לבא לקץ ולמועד צוא דער צייט וואש איך האב אפ גזעצט לעתיד לבא וועל איך דעמאלט מפורש זיין דיא טעמים פון דער מצוה כמאז לדבר מאהל מועד אזו וויא איך האב פריער גירעט

מיט

הַמּוֹעֵד · בְּיַרְכְּתֵי צָפוֹן בְּקִרְיַת מוֹעֵד · קְרוֹשִׁים בְּתוֹכָם לָוַעַד · לְמוֹעֵד מוֹעֲדִים וַחֲצִי מוֹעֵד לְהִתְהַלֵּךְ בְּתוֹכָם וּלְהִוָּעֵד · לְהוֹשִׁיבָם בְּאָהֳלֵיהֶם כִּימֵי מוֹעֵד · וְעָנְתָה הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְפָנָיו לְעֵד · וְסֻכָּה תִּהְיֶה לְצֵל יוֹמָם לָעַד · כְּמֵלִיץ מַגִּיד יוֹשֶׁר טוּב תָּעַד · עַל כָּל שֶׁקִּיְּמוּ מִצְוַת סֻכָּה לְהָעֵד · וְכָל שׁוֹמְרֶיהָ יָבֹא וְיָעַד · וְאָנֹכִי הַיּוֹדֵעַ וָעֵד : כִּי עַמִּי קִיְּמוּ מִצְוֹתֶיהָ · בְּמִדּוֹתֶיהָ וּבְקִצְבוֹתֶיהָ · בְּאַמּוֹתֶיהָ וּבִמְחִיצוֹתֶיהָ · בְּדִפְנוֹתֶיהָ וּבְמַצְּבוֹתֶיהָ · בִּסְכוּכֶיהָ וּבְצִלּוֹתֶיהָ · בְּבִיאוֹתֶיהָ וּבִיצִיאוֹתֶיהָ · בִּגְדֵרוֹתֶיהָ וּבְפִרְצוֹתֶיהָ · בַּחֲגִיגוֹתֶיהָ וּבַעֲלִיצוֹתֶיהָ · וְזָר לֹא יִהְיֶה בְּמוֹצָאוֹתֶיהָ · וְנֵכָר לֹא יַעֲבוֹר בְּתוֹצְאוֹתֶיהָ · וְעָרֵל לֹא יְשׁוּתַּף בִּמְחִיצוֹתֶיהָ · וְעכו״ם לֹא יִרְמוֹס בַּחֲצֵרוֹתֶיהָ · וּלְאוֹם לֹא יֶעֱרַב בְּחוּצוֹתֶיהָ · כִּי אִם עֲמוּסָיו נוֹצְרֵי מִצְוֹתֶיהָ · גַּם לֹא יוּפְרוּ מוֹעֲצוֹתֶיהָ · בְּלֵב שָׁלֵם יָשׁוּבוּ לִקְצוֹתֶיהָ · וּבְנֶפֶשׁ טוֹבָה יָבֹאוּ חֲצֵרוֹתֶיהָ · עַתָּה יָבֹאוּ עַמִּי לִקְצוֹתֶיהָ · כְּמוֹ הֵם לְבַדָּם רִגְלוּ מִשְׁבְּצוֹתֶיהָ · כֵּן בָּדָד יִשְׁכְּנוּ בְּרִבִּיצוֹתֶיהָ · לָתֵת לָמוֹ שְׂכַר מְרוּצוֹתֶיהָ · לְקֵץ סֻכַּת אֵל לִרְצוֹתֶיהָ · לְעֵת חִלּוּק אַרְצוֹתֶיהָ · כְּשׁוּרוֹת הַכֶּרֶם לְחַבְּרָם לְתוֹצְאוֹתֶיהָ · בְּאוֹרֶךְ מִפְּאַת קָדִים לִקְצוֹתֶיהָ · וְעַד יָם אוֹקְיָנוֹס לִמְצוֹתֶיהָ · בְּרוֹחַב שִׁבְעִים וחמשה

במר לין בירכתי לפון : קרושים · לקבץ אלו בבהמ"ק ישראל שכתוב בהם קדושים תהיו : למועד · לקץ הגאולה שאמר דניאל מועד מועדים וחצי מועד : כימי · כמו כמאז : וענתה · פירוש התורה עלמה תעיד על ישראל שקיימוה : במדותיה · כדי רחבו ורובו וגולתו : ובקצבותיה · שיעור של סוכה קטנה ז׳ טפחים ומשהו : במחיצותיה · שאין מחילה פחות מי׳ טפחים : ובמצבותיה · מלב ומעמד הדפנות שלש כהלכתן ורביעית אפילו טפח : בסכוכיה · בדבר שאין מקבל טומאה : בצלותיה · שיהא צלתה מרובה מחמתה : בביאותיה · שיהא כעין צורת הפתח שנכנסין ויוצאין בו : בגדרותיה שיהא עומד מרובה על הפרוץ ושלא יהא פרצה יותר מעשר : בחגיגותיה בחגיגת ראיה וחגיגת שמחה : ולאום · פירוש שום עכו"ם לא יתערב ברחוב ובתולות של סוכה : כי אם · ישראל העמוסים מני בטן ומקיימין מצות סוכה : מועצותיה · ת"ח הנותנים עצה לקיים סוכה לא יבטלו ולא יכלו : לקצותיה · לגבולותיה : לקצותיה · לקץ הגאולה : רגלו · פי׳ שעשה הכל בתיקון ותכסים שלו כמו אום על רגלו כמו כן בדד ישכנו וכו׳ : ולרצותיה

מיט משה רבינו פון דעם אוהל מועד לישב בהר המועד צוא זיצן מיט די ישראל אין ירושלים וואש זייא פלעגין זיך איין זאמלין אין די שלש רגלים בירכתי צפון בקרית מועד צוא זיצן אין בית המקדש בייא צפון זייט פון ירושלים קרושים בתוכם לועד צוא איין זאמלין אין בית המקדש אריין די ישראל וואש ווערין גירופין קדושים למועד מועדים וחצי מועד צוא דער צייט פון דער גאולה וואש דניאל האט מרמז גיוועזין אין זיין ספר להתהלך בתוכם ולהועד גאט וועט צווישן זייא גיין אונ וועט תמיד לאזין רואין זיין שכינה צווישן זייא להושיבם באהליהם כימי מועד צוא מאכין זיצן זייא אין זייערי גיצעלטין אזו וויא פריער ועשתה השירה הזאת לפניו לעד די תורה אליין · וועט עדות זאגין אויף די ישראל דאש זייא האבין זיא מקיים גיוועזין וסכה תהיה לצל יומם לעד אונ די סוכה וואש גאט וועט מאכן צוא די צדיקים לעתיד לבא וועט די סוכה זיין צוא איין עדות אז זייא האבן מקיים גוועזין די מצוה פון סוכה כמליץ מגיד יושר טוב העד אזו וויא אגוטר מליץ וועט זיא אויף זייא ממליץ זיין אונ עדות זאגין על כל שקים מצות סוכה להעד עדות צוא זאגין אויף די אלי וואש האבין מקיים גיוועזין די מצוה פון סוכה וכל שומריה יבא ויעד אונ אויף אלי וואש האבין גיהיט די מצוה וועט גאט קומן אונ וועט עדות זאגן ואנכי היודע ועד ער וועט זאגין איך ווייס אונ בין אליין דער עדות כי עמי קימו מצותיה דאש מיין פאלק ישראל האבן מקיים גיוועזין די מצוה פון סוכה במדותיה ובקצבותיה מיט דער מאס וויא זיא איז אויש גיזעצט באמותיה מיט אירי איילין ובמחיצותיה אונ מיט אירי מחיצות ברפנותיה מיט אירי ווענט ובמצבותיה אונ מיט אירי בשטאנד בססוכיה מיט איר סכך ובצלותיה אונ מיט איר שאטן בביאותיה וביציאותיה ויא אזוי מען זאל אין איר אריין גיין אונ ארוש גיין בגדרותיה מיט איר צום ובפרצותיה

אונ מיט איר בראך בחגיגותיה מיט אירי קרבנות ובעליצותיה אונ מיט אירי פרייד ולאום לא יערב בתוצותיה אונ קיין פרעמד פאלק זאל קיין חלק ניט האבן אין דר מצוה כי אם עמוסיו נוצרי מצותיה נאר די גליבטי ישראל וואש זייא היטין אירי מצות גם לא יופרו מועצותיה אוך זאל ניט פאר שטערט ווערין די דינים פון דער סוכה בלב שלם ישובו לקצותיה מיט זייער גאנצן הארץ וועלין זייא קומן צוא איר גרעניץ ובנפש טובה אונ מיט אגוט גמיט יבאו חצרותיה וועלן זייא קומן אין איר הויף גאט וועט זאגן עתה יבאו עמי לקצותיה אצונד לאז מיין פאלק קומן צום עק פון דעם שכר פון דר סוכה כמו הם לבדם רגלו משבצותיה אזו וויא זייא אליין האבן דער הייכט אונ גצירט די מצוה כן בדד ישכנו ברביצותיה אזו וועלין זייא אליין רואן אין דער סוכה פון דעם לויתן לתת למו שכר מרוצותיה צוא געבן זייא זייער שכר וואש זייא לופן צוא דער מצוה לקץ סכת אל לרצותיה לעתיד לבא וועט זייא גאט בווילגין מיט זיין סוכה לעת חלוק ארצותיה צוא דער צייט אז ער וועט צוא טיילין ארץ ישראל כשורות הכרם אזו וויא די שורות פון דעם ויין גארטן לחברם צוא בהעפטין זייא לתוצאותיה צוא איר אויש גאנג באורך אין דער לייגג מפאת קדים פון מזרח זייט לקצותיה צוא אירי עקן [illegible] ים אוקינוס אונ ביז דעם ים אוקינוס למצותיה צוא אירי גיבאט ברוחב אין דער ברייט וועט זיין שבעים וחמשה מיל ארצותיה פינף אונ זיבציג תחום שבת גבול שבט ושבט וועט זיין דאש חלק פון איטליכן שבט בזונדר כי יעלו בנפיצותיה אזו וועלין זייא אויף גיין אז גאט וועט צוא טיילין דאש לאנד ארץ ישראל לעתיד לבא ואז בת קול הצא בארץ הזאת דערמאלט וועט אין בת קול אויש גיין אויף דער ראזינר ערד על הר גבוה אויף ארויכין בארג לבשר בשורה זאת מבשר צוא זיין די בשורה כל שקים מצוה זאת ווער

יוצר ליום שני של סוכות

וחמשה מיל ארצותיה· גבול שבט ושבט כך יעלו בנפיצותיה : ואז בת קול תצא בארץ הזאת· על הר גבוה לבשר בשורה זאת· כל שקים מצוה זאת· יבא בנועם צורו לחזות· לשקוד דלתות ולשמור מזוזות· להביט ולשור נס על זאת· ישועות עליזות· על כל כבוד חפות מזוזות· חפות בחפות בחליות אחוזות· עד כסא כבוד מואחזות· ויושב על כסא ביופיו לחזות· במחזות המצוחצחות· בתשע מחזות· וכל אשר תדיר לעשות זאת· יזכה להאמר לו כזאת· אשרי אנוש יעשה זאת· יחשב לו כשמר כל התורה הזאת· ומי שמע כזאת· ומאת יי היתה זאת· ואחשבה לדעת זאת· והיא נפלאת בעיני זאת· עד אבא לישבי פרזות· ואשאלה לזקני מי זאת· מה אתנן שומרי סכה זאת· והם ישיבוני עזות· ויראוני רב טוב הצפון בבית גנזות· לבעלי סכה יהו נבזזות : ומחיל אל חיל יצעדו· ומסכה לסכה יועדו· ומאהל אל אהל יועדו· בסכה אשר יצמדו· בסכת שלם יוצמדו· בסכת עמקים יומדרו· בסכת צלצל יעדדו· בסכת סביביו יחודדו· בסכת מלכם יתועדו· בסכת צפונו יואחרו· בסכת נאות דשא יובדרו· בסכת מי מנוחות יכבדו· בסכת עץ חיים יתיסרו· בסכת שתחתיו יוסעדו· בסכת צללותיו בחיל יוסלדו· במעלותיו אל ייחדו· במערבותיו זר יאפדו· ברחובותיו יתרפדו

ארצותיה וכו' · שמחידין כל שבט לגבול באורך מן המזרח למערב וברוחב ע"ה מיל מת"י : יבא בנועם וכו' · יבואו צדיקים ויטיילו עם צורם בסוכה של לויתן : בחליות · פירוש מעלות זו על גב זו עד כסא הכבוד : ויושב · פי' ויסתכלו ביופיו של מלך היושב על כסא : במחזות וכו' · פירוש בתשע מראות שתנה ביחזקאל : המצוחצחות' ר"ל באספקלריא המאירה : וכל אשר תדיר לעשות · מצות סוכה : והיא נפלאת בעיני · על מצות סוכה מה גודל מתן שכרה : עד אבא ליושבי ירושלים ואשאלה לזקני ישראל מפני מה מתן שכר גדול של שומרי סוכה והם ענו תשובות עזות : יהו נבזזות · נחלקות : ומחיל · פי' מכח אל כח של מלאכים : יצעדו · לי' מצעדי רגל : יועדו' יקבלו: יצמדו' יחברו : בסוכת שלם · פירוש בירושלים יהיו מלומדים בסוכות שהיו מלומדים בסוכה בגלות : עמקים · שדה שוה ופנוי נקרא עמק : יומדרו · לכל אחד נמדד לפי כבודו : צלצל · פירוש המכוסה מעור לויתן שנאמר ובצלצל דגים וגו' : יעודדו · לי' חיזוק : בסוכת · שיהיה סביב הקב"ה יעשו מחול רבה : יובדרו · יהיו יושבים בנחת בדד : בסוכת שתחתיו יוסעדו · הצדיקים ויהיו מסעוד' שיעשה להם הקב"ה : צללותיו' שיעשה של מלאכים : יוסלדו · לשון סבה : במעלותיו · של עץ החיים ייחדו

עש האט מקיים גיוועזן דיא ראזיגי מצוה פון סוכה יבא בנועם צורו לחזות דער זאל קומן צוא זעהן דיא שכינה פון גאט לשקוד דלתות ולשמור מזוזות ער וועט תמיד זיין אוף מיין טיר להביט ולשור נס על זאת אונ וועט זעהן דיא נסים וואש איך וועל טאן צוא דיא ישראל על כל כבוד חפות מזוזות צוא דעם כבוד וואש איטליכר צדיק וועט האבין וועט אים גאט מאכן איין חופה חפות בחפות בחליות אחוזות איין חופה וועט זיין אין דער אנדריר חופה אן גינומן מיט גלידר עד כסא כבוד מואחזות זייא וועלין גרייכן ביז דעם כסא הכבוד ויושב על כסא ביופיו לחזות אונ וועלין זעהן גאט וואש ער זיצט אוף דער שטול מיט זיין שיינקייט במחזות המצוחצחות מיט אלוטרי שיין בתשע מחזות מיט ניין ארלייא שיינין וואש איני איז לוטריר פון דער אנדריר וכל אשר תדיר לעשות זאת אונ דער וואש ער האלט תמיד דיא מצוה יזכה להאמר לו כזאת וועט ער זוכה זיין דאש צוא אים וועט גזאגט ווערין אשרי אנוש יעשה זאת וואל איז דעם מענטשין וואש ער האלט תמיד דיא מצוה יחשב לו עש ווערט אים גירעכינט כשמר כל התורה הזאת גליך וויא ער וואלט גהיט דיא גאנצי תורה ומי שמע כזאת אונ ווער האט אזעליכש גיהערט דאש דיא מצוה זאל אזוי איין גרוישין שכר האבין ומאת ה' היתה זאת ואחשבה לדעת זאת אונ דאש איז נאר פון גאט אונ טראכט דאש צוא וויסן פאר וואש דיא מצוה האט אזו אגרושין שכר והיא נפלאת בעיני זאת אבר עש איז פון מיר פאר הולין עד אבא ליושבי פרזות ביז איך וועל קומן צו די תלמידי חכמים וואש וועלין זיצין אין ירושלים וואש זיא וועט זייער גרויש זיין וויא איין אופני שטאט אין אמאוויר ואשאלה לזקני מי זאת וועל איך פרעגין צוא דיא זקנים פון דיא ישראל ווש ווערין אן גירופן מי זאת מה אתנן שומרי סכה זאת וואש איז דיא גאב פון דיא וואש זייא היטן דיא מצוה פון סוכה והם ישיבוני עזות אונ זיי וועלן מיר ענפירן שטארקי אונ גרושי זאכין ויראוני אונ זייא וועלין מיר וויזן רב טוב הצפון בבית גנזות דאש פיל גוטין וואש איז בהאלטן אין די אוצרות פון גאט לבעלי סכה יהו נבזזות דיא אוצרות וועלין צוא טיילט ווערן צוא די וואש האבן מקיים גיוועזן דיא מצוה פון סוכה ומחיל אל חיל יצעדו אונ פון איין מחנה צו דער אנדריר מחנה וועלין זייא טרעטין ומסכה לסכה יועדו אונ פון איין סוכה צוא דער אנדריר סוכה וועלן זייא זיך איין זאמלן ומאהל אל אהל יועדו אונ פון איין גיצעלט צוא דעם אנדרין וועלין זייא איין גיזאמילט ווערין בסכה אשר יצמדו אין דיא סוכות וואש זייא וועלין זיך בהעפטין בסוכת שלם יוצמדו זייא וועלין בהעפט ווערין אין ירושלים בסכת עמקים יומדרו איטליכר וועט האבין אויש גימאסטין אוף דעם פעלד אסוכה נאך זיין כבוד נאך בסוכת צלצל יעדדו אין דער סוכה וואש זיא וועט גמאכט ווערין פון דעם לויתן וועלין זייא גישטארקט ווערין בסוכת סביביו יחודדו זייא וועלן מאכן אגרושי שמחה אין דער סוכה וואש ארום גאט וועט זיין בסוכת מלכם יתועדו אין דער סוכה פון זייער מלך וועלין זייא זיך איין זאמלין בסכת צפונו יואחרו אין זיין פאר בארגיני סוכה וועלין זייא גיאיינציגט ווערין בסכת נאות דשא יובדרו אין אסוכה וואש זיא איז גיבאוויט בייא שיין גראז וועלין זייא אליין זיצן בסכת מי מנוחות יכבדו אין דער סוכה וואש זיא איז בייא דעם וואשיר וועלן זיי גיעהרט ווערין בסכת עץ חיים יתיסדו אין דער סוכה וואש זיא וועט זיין אונטר דעם עץ החיים וועלין זייא גיגרונד פעסט ווערין בסכת שתחתיו יוסעדו אונטרין סכך פון דער סוכה וועלין זייא גישפייזט ווערין בסכת צללותיו בחיל יוסלדו אין דעם שאטין וואש דיא מלאכים וועלין מאכין אין דער סוכה

יתרפדו ׃ ושיעור תפישותיו יומדדו ׃ חמש מאות שנה הליכותיו עלות ׃
עובי עקרו בזה קו להעלות ׃ אבל מגיז ענפיו אין במדה להעלות ׃ ועל
יובל שרשיו פעולות ׃ וכל מי בראשית מנו נפעלות ׃ ופלגים נפלגים
לכל תעלות ׃ ושבע כתי קודש המעולות ׃ תחת סכת נופו מתעלות ׃
ומתחתיהם שלשים מעלות ׃ ומסתופפים בצלם בשיר המעלות ׃ ועל
גבם ששים מעלות ׃ זו למעלה מזו עולות ׃ ועד כסא הכבוד טסות ועולות ׃
כשיח נעימות שיר המעלות ׃ וכל אחד ואחד לפי כבודו ׃ וכבוד והדר
יתן הודו ׃ בזיו שכינה ייחדו ׃ במראה פנים יכבדו ׃ בעשרה לבושים
לאפדו ׃ ברקמה ועתיק לרפדו ׃ כמראה הקשת לחסדו ׃ כמראה הנוגה
לנגדו ׃ כצאת השמש בעודו ׃ אשר בו צדקו יעידו ׃ לפי הרשום בכתב
ידו ׃ ולפי מעשיו ומעבדו ׃ ישלם למו פעלם כמעבדו ׃ יש ממאה אמה
קומתם ׃ כתבנית היכל רקמתם ׃ יש ממאתים ושלש מאות תקומתם ׃ כן
ועד תשע מאות הקמתם ׃ ולפי שיעור תקומתם כן תהא בארץ מהלכתם ׃
יש מהם מלא העולם הליכתם ׃ ומסוף העולם ועד סופו הליכתם ׃ יש מששה עשר עולמות
מלכותם ׃ ויש משלש מאות ועשרה ממשלתם ׃ ויש

ייחדו לאל : במערבותיו פי' בסביבין של עץ החיים שהוא לשון מישור וערבה יקשטו זר להקב"ה : יתרפדו לשון רפדתי ערשי יהיו סוככים במטה כלולה : ושיעור וכו' פירוש כשיעור שמדד הקב"ה בזרועו והוא מהלך ת"ק שנה לעלות לגובה של עץ החיים ועובי עקרו ג"כ ת"ק אבל לענפיו אין להם שיעור ומדה : ועל יובל פלגי מים שרשיו נעשו : ופלגים פירוש מהם נתפלגו נהרות : לכל תעלות לשון תעלת הבריכה העליונה : ושבע כתות של צדיקים תחת ענפי של עץ חיים הם משבחים ומתחני' : ומתחתיהם של צדיקים ל' מעלות של מלאכים מסתופפים בצלם ומשבחים להקב"ה : ועל גבם של צדיקים ס' מעלות וכו' : טסים פורחים : בשיח בדבור : לאפדו לקשטו : ברקמה וכו' כלו' ילבישו לצדיקים בגדים מצוירים ומשובצים : יש וכו' פירוש בבוא בן דוד יהיו ישראל בקומה וקופה ואעפ"כ שלאחד יהיה מעלה ומעלה יותר מחבירו אעפ"ה שטס גדול יהיה ביניהם כמלאכים

סוכה וועלין זייא גלויבט ווערין במעלותיו אוף זייני שטאפלין אל ייחדו וועלין
זייא איינציגן גאט במערבותיו זר יאפדו אוף דעם פלאץ וואש ארום עץ
החיים וועלין זייא אן גורטין אקרוין צוא גאט ברחובותיו יתרפדו אין זייני
גאסין וועלין זייא ליגין אוף אניצירטי בעט ושיעור תפישותיו יומדדו אונ
דעם שיעור פון זיין אן פאנג ויעלן זייא מעסטין חמש מאות שנה הליכותיו
עלות דער ארויף גאנג פון דעם עץ החיים איז פינף הונדרט יאר גאנג
עובי עקרו אונ דיא גרעב פון זיין ווארציל בזה קו להעלות איז אויך גירעכינט
דיא מאס אבל מגיז ענפיו אין במדה להעלות אבער דיא צאל פון זייני
צווייגין קען מען אין קיין מאס ניט אריין ברייגנין ועל יובל אונ בייא
אשטראם וואשיר שרשיו פעולות זאנין זייני צווייגין גיפלאנצט וכל מי
בראשית מנו נפעלות אונ פון דעם וואשיר גייאין ארויש אלי וואשירין וואש
זאנין בשאפין גיווארין פון ששת ימי בראשית ופלגים אונ טייכין נפלגים
ווערין צוא טיילט לכל תעלות צוא אלי גראבין ושבע כתי קודש המעולות אונ
דיא זיבן כתות פון דיא תשובי צדיקים תחת סכת נופו מתעלות וועלין
לובין גאט אונ וועלין זיך פרייאין אונטר דעם שאטין פון זייני צווייגין
ומתחתיהם אונ פון אונטר זייא שלשים מעלות וועלין זיין דרייסיג שטאפלין
צוא דיא מלאכים ומסתופפים בצלם זייא וועלין זיך בשיצין אין שאטין פון
דיא צדיקים בשיר המעלות צוא לובין גאט אוף דיא שטאפלין מיט אגיזאנג
ועל גבם ששים מעלות אונ איבר דיא צדיקים וועלין זיין זעכציג שטאפלן
זו למעלה מזו עולות איין שטאפיל העכיר פון דעם אנדרין ועד כסא הכבוד
טסות ועולות אונ דיא מלאכים וויעלין שוועבין פון איין שטאפיל צום
אנדרין ביז אין דעם כסא הכבוד כשיח נעימות שיר המעלות אונ מיט שייני
לייד אין גיזאנג וועלין זייא זינגין אוף דיא שטאפלין וכל אחד ואחד לפי
כבודו אונ איטליכר צדיק נאך זייני מעשים טובים נאך וכבוד והדר יתן
הודו וועט אים גאט שיינים כבוד אפ געבין בזיו שכינה ייחדו ער וועט
זיין גיאיינציגט אונ גיקריינט מיט לויטירקייט פון דער שכינה במראה פנים
יכבדו ער וועט אים מכבד זיין מיט דער שיין פון דער שכינה בעשרה לבושים
לאפדו אונ גאט וועט אים אן צירין מיט צעהן קליידר ברקמה ועתיק לרפדו
מיט גיוועבטי אונ טייארי קליידר וועט ער אים אן צירין כמראה הקשת
לחסדו פון גאטש חסד וועט זייער גישטאלט גלייך זיין צום גשטאלט פון
דעם רעגין בוגין כמראה הנוגה לנגדו אויך וועלין זייא לייכטין וויא דער
שטערין וואש הייסט נוגה כצאת השמש בעודו אונ אזו וויא דיא זון אז זיא
שיינט אשר בו צדקו יעידו אונ איטליכר מענטש וואש זיין גירעכטיקייט
וועט אויף אים עדות זאגין לפי הרשום בכתב ידו אזו וויא עש איז אן
גיצייכינט אונ אן גישריבן מיט זיין האנט ולפי מעשיו ומעבדו אונ נאך זייני
מעשים נאך ישלם למו פעלם כמעבדו ער וועט זייא צאלין נאך זייערי
מעשים נאך יש ממאה אמה קומתם אז משיח וועט קומין וועלין זיין אטייל
צדיקים הויך הונדרט איילין כתבנית היכל רקמתם אונ דיא וועגיר וועלין
הויך זיין הונדרט איילין אזו הויך וויא דאש היכל איז גיוועזין אונ
וועלין גיין אין שייני ניצירטי קליידר יש ממאתים אונ אטייל וועלין זיין
פון צווייא הונדרט ושלש מאות אונ דרייא הונדרט איילין הקומתם זייער
בשטאנד כן ועד תשע מאות הקמתם אונ אטייל וועלין ביז ניין הונדרט איילן
גרויש זיין כן תהא בארץ מהלכתם נאך זייער גרויש נאך אזו וועט זייער
גאנג זיין אוף דער ערד יש מהם מלא העולם הליכתם אטייל פון זייא וועט
זייער גאנג זיין איבר דר גאנציר וועלט ומסוף העולם ועד סופו הליכתם זייער
גאנג וועט זיין פון איין עק וועלט צוא דער אנדריר עק וועלט יש מששה
עשר עולמות מלכותם איין טייל צדיקים וועט זיין זייער מלוכה איבר זעכצין
עולמות ויש משלש מאות ועשרה ממשלתם אונ אטייל פון זייא איז דריי הונדרט

יוצר ליום שני של סוכות

מְשֻׁלָּשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים וְשִׁשָּׁה שְׁלִיחוּתָם · וְשָׁלוֹם גָּדוֹל יֵשׁ בֵּינוֹתָם · וְשִׂנְאָה אֵין בְּמַחֲנוֹתָם · וְתַחֲרוּת אֵין בִּמְחִיצָתָם · וְאֵיבָה אֵין בַּהֲלִיכָתָם · וּפְלֻגּוֹת אֵין בְּחוּפָּתָם · וְקִנְאָה אֵין בְּמִשְׁכְּנוֹתָם · וְשֵׁנָה אֵין בִּרְפִידָתָם · וּתְנוּמָה אֵין בִּרְבִיצָתָם · וְאָסוֹן אֵין בִּמְגוּרָתָם · וְדִמְעָה אֵין בְּעַפְעַפּוֹתָם : וְצָרָה אֵין בְּמַחְשְׁבוֹתָם · וּצְוָקָה אֵין בְּטוּחוֹתָם · וְיֵצֶר רַע אֵין בְּלִבּוֹתָם · וְרַע עַיִן אֵין בְּדִירָתָם · וּמִיתָה אֵין בִּמְדוּרָתָם · וּמַחֲלָה אֵין בִּגְוִיָּתָם · שָׂשִׂים כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּנַחֲלָתָם · שְׂמֵחִים בְּמִפְעֲלוֹתָם · גָּלִים בִּירוּשָּׁתָם · רוֹנְנִים בְּפוּר חֶלְקָתָם · עוֹלְצִים בְּאוֹרְחוֹתָם · חֲרֵדִים אֶת אֵל בְּחֶרְדָּתָם : וְהוּא יִתְהַלֵּךְ בְּתוֹכְכֶם · עִמּוֹ לְסֻכּוֹ לְמָשְׁכְכֶם · בַּעֲבוֹתוֹת אַהֲבָה לְהַמְשִׁיכְכֶם · בְּאֶבְרָתוֹ לְסַכְּכְכֶם · תַּחַת כְּנָפָיו לְסַכְּכְכֶם · בְּסֵתֶר אָהֳלוֹ לְמַסְכְּכֶם · בֵּינוֹ לְבֵין מְשָׁרְתָיו לְתוֹכְכֶם : וַיָּנַח רוֹכֵב עֲרָבוֹת · וַיִּתֵּן בְּתוֹךְ מַעֲלוֹת עֲרָבוֹת · בְּצֶדֶק קִיחַת שְׁתֵּי עֲרָבוֹת · וְאָתָה מֵרִבְבוֹת קוֹדֶשׁ אַלְפֵי רְבָבוֹת · לַעֲמוֹד בֵּין הֲדַסֵּי עֲבוֹת · בְּצֶדֶק שְׁלֹשֶׁת אָבוֹת : וַיָּרָם כִּסֵּא מְיוּחָד · וַיֵּשֶׁב עִם זִקְנֵי גּוֹי אֶחָד · אוֹגְדֵי לוּלָב אֶחָד · וּמַעֲמִיתִים בָּם אֶתְרוֹג אֶחָד : וַיֶּאֱתָיו בְּנֵי אָבוֹת שְׁלֹשָׁה · הַיְחוּסִים אוֹם מְשֻׁלָּשָׁה · יוֹתֵר מִקּוֹרְאֵי קָדוֹשׁ שְׁלֹשָׁה : וַיֶּעֱרַב לוֹ שִׂיחַ אֱמוּנִים · הַמְהַלְלִים בְּאַרְבַּעַת מִינִים · מֵאַרְבַּע חַיּוֹת מְרוּבְּעֵי פָנִים · וַיַּחְפּוֹץ בִּמְחוֹלְלֵי חֲמֵשֶׁת

וששת

כמלאכים ממש : בטוחותם במחשבות לבם : בפור לשון גורל : עולצים שמחים : לסוכו פירוש לסוכו של מעלה ימסוך את הצדיקים : לתוכם לשון תוך ואמצע : ויניח הקב"ה רקיע שנקרא ערבות ויפרס שכינתו בין ישראל שנותנין מעלה ושבח נאה ומתוק : בצדק פירוש בזכות שאוגדין ב' ערבות יחד : ואתה פירוש ויבא עם מלאכי השרת לעמוד בין ישראל שנקראים הדסים : ומעמיתים מצרפים אתרוג עם שלשה מינים : ויאתיו ויבואו : משולשה כהנים לוים וישראלים יותר ממלאכים שאומרים קדוש קדוש קדוש : ויערב לפני הקב"ה דבור של ישראל יותר מתפלות החיות : במחוללי פי' ישראל המשמחים בשמחה כשמחת וקוראים כ"ט של גבורי ובו"ל ו' ונושקים בחמשה חומשי תורה ובששה סדרי משנה והוא מקובל לפני הש"י יותר מהילול של מלאכים המעופפים בכנפים

אונ צעהין עולמות זייער גיוועלטיקייט ויא משלש מאות ושלשים וששה שליחותם אונ אטייל וועט זיין זייער שליחות פון דרייא הונדרט אונ זעקס אונ דרייסיג עולמות ושלום גדול יש בינותם חאטשי איין מכשלה וועט זיין גרעשיר פון דער אנדריר וועט פארט גרויש שלום זיין צווישן זייא ושנאה אין במחנותם אונ אין זייער רוואונג וועט ניט זיין קיין שנאה ותחרות אין במחיצתם קיין אן רייצונג וועט ניט זיין אין זייערי מחיצות ואיבה אין בהליכתם אונ פיינט שאפט וועט ניט זיין אין זייער גאנג ופלגות אין בחופתם קיין טילונג וועט ניט זיין אין זייערי חופות וואש גאט וועט מאכין צוא דיא צדיקים וקנאה אין במשכנותם אונ קנאה וועט ניט זיין אין זייער רוואונג כלומר איינר דעם אנדרין וועט ניט מקנא זיין ושנה אין ברפידתם קיין שלאף וועט ניט זיין אוף זייערי בעטין ותנומה אין ברביצתם קיין דרומלינג וועט ניט זיין אוף זייער גליגר ואסון אין במגורתם קיין מארד וועט ניט זיין אין זייערי אוגין ודמעה אין בעפעפותם קיין טרערין וועט ניט זיין אין זייערי אויגין וצרה אין במחשבותם קיין צרה וועט ניט זיין אין זייערי מחשבות וצוקה אין בטוחותם קיין איינגשאפט וועט ניט זיין אין זייערי נירין ויצר רע אין בלבותם אונ קיין יצר הרע וועט ניט זיין אין זייער הארצין ורע עין אין בדירתם קיין עין הרע וועט ניט זיין אין זייער וואנונג ומיתה אין במדורתם אונ קיין טוט וועט ניט זיין אין זייער וואנונג ומחלה אין בגויתם קריינק וועט ניט זיין אין זייער גוף ששים כל אחד ואחד בנחלתם איטליכר וועט זיך פרייאין מיט זיין ארב שמחים במפעלותם זייא ווערין זיך פרייאין מיט זייערי מעשים טובים גלים בירושתם זייא וועלין זיך פרייאין מיט זייער ירושה רונגים בפור חלקתם זייא וועלין זינגן אונ לובין וואש גאט איז זייער חלק עולצים באורחותם זייא מאכין דער פרייאין גאט מיט זייערי גוטי מעשים חרדים את אל בחרדתם זייא וועלין דער פרייאין גאט מיט זייערי

פרייד והוא יתהלך בתוכם אונ גאט וועט שפאצירין מיט דיא צדיקים עמו לסכו למשכם אריין גיין מיט זייא אין דער סוכה פון דעם גן עדן בעבותות אהבה להמשיכם מיט גרויש ליבשאפט אין דער סוכה זייא אריין ציהין באברתו לסככם תחת כנפיו לסככם צוא בשיצין אונ צוא בדעקין זייא מיט דיא פליגל פון דער שכינה בסתר אהלו למסכם אין זיין פאר בארגינים גיצעלט וועט ער זייא בדעקין בינו לבין משרתיו לתוכם זייא וועלין זיין צווישן גאט אונ צווישן די מלאכים זייא וועלין העכיר זיצן פון די מלאכים וינית רוכב ערבות גאט וועט לאזין דעם הימל וואש הייסט ערבות ויתן בתוך מעלות ערבות אונ וועט רואין צווישן דיא ישראל וואש זייא האבין אין זיך זיסי מעלות בצדק קיחת שתי ערבות אין דעם זכות וואש זייא נעמין צוויי ערבות ואתה מרבבות קודש אלפי רבבות גאט וועט קומן מיט אלי הייליגי מלאכים לעמוד בין הדסי עבות צוא שטין צווישן דיא ישראל וואש זייא ווערין אן גירופין הדסים אונ זאגין מקיים דיא מצוה פון הדס בצדק שלשה אבות אין דעם זכות פון דיא דרייא אבות וירום כסא מיוחד גאט וועט זיך אוף הייבין פון זיין איינציגי שטול פון דעם כסא הכבוד וישב עם זקני גוי אחד אונ וועט זיך זעצין צווישן די ישראל אוגדי לולב אחד זייא בינדן איין לולב ומעמיתים בם אתרוג אחד אונ זייא בהעפטין צוא דיא דרייא מינים איין אתרוג ויאתיו בני אבות שלשה אונ זייא וועלין קומן די ישראל וואש זייא זאגן די קינדר פון דיא דרייא אבות היחוסים אום משולשה יותר מקוראי קדוש שלשה די ישראל וואש זענן גידריט מיט כהנים לוים ישראלים איז זייער יחוס בעסיר אז דער יחוס פון דיא מלאכים וואש זאגן דרייא מאל קדוש ויערב לו שיח אמונים אונ עש איז זיסר פאר גאט דיא רייד פון ישראל וואש זייא גלייבין אין גאט אוף דער גאולה המהללים בארבעת מינים וואש זייא לובין גאט מיט די פיר מינים פון לולב מארבע חיות מרובעי פנים וועט גאט צוא

הערין

וְששת · הַהוֹגִים חֲמֵשֶׁת וְעוֹרְכִים שֵׁשֶׁת · מְהלוּלֵי חִתּוּלֵי כַּנְפֵי שֵׁשֶׁת · וִיעוֹרֵר אַהֲבַת אֵיתָנִים · וְכִידוֹן פְּאֵר חֲתוּנִים · הֱיוֹת לְמַעְלָה מֵהֶם נְתוּנִים · וּמְחִיצָתָם תְּהֵא מִכַּפְנִים · מִשְׁתַּעְשְׁעִים בִּיקָרָה מִפְּנִינִים · בְּצֵל שַׁדַּי לִפְנֵי וְלִפְנִים · וְאוֹתָם יִשְׁאֲלוּ שַׁאֲנָנִים · בְּסֻכַּת נָוֶה שַׁאֲנַנִּים · מַה פָּעַל נוֹצֵר אֱמוּנִים · וּמַה הוֹרָה בִּמְעוֹנִים · וּמַה גִּילָה סוֹד לְנֶאֱמָנִים · וּמַה חָשַׂף מִמַּצְפּוּנִים · וְהֵם יְבָאֲרוּ לָמוֹ חֵיךְ צְפוּנִים · קוֹל רִנָּה וִישׁוּעָה אֲשֶׁר בָּם מוֹנִים · כִּי הֵם הָיוּ רִאשׁוֹנִים · חֶרֶב פִּיפִיּוֹת שְׁנוּנִים : הַלֵּל בְּמִשְׁנָה שׁוֹנִים · חֲדָשִׁים וְגַם יְשָׁנִים · שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת מְשַׁנְּנִים · וְאַחֲרֵימוֹ זִיעַ חַיּוֹת נוֹתְנִים · בְּקוֹל רַעַשׁ מְנַגְּנִים · קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ עוֹנִים · וְשַׂרְפֵי מַעַל כְּנַף רְנָנִים · עוֹמְדִים מִמַּעַל וְרוֹנְנִים פֶּה אֶחָד עוֹנִים : וְזֶה אֶל זֶה מְכוּנִים · וְזֶה אֶל זֶה מְצַיְּנִים · וְזֶה אֶל זֶה מִתְבּוֹנְנִים · וְזֶה אֶל זֶה נְכוֹנִים · וְשִׁלּוּשׁ קְדוּשָּׁה לְקָדוֹשׁ נוֹתְנִים :

בכנפים : איתנים אבות : חתונים זכות ת"ח : היות פירוש להיות ישראל למעלה מן המלאכים ויעסקו בתורה שהיא יקרה מפנינים : ואותם פירוש והמלאכים ישאלו לישראל היושבים בסוכה של הקב"ה שקטים ושלוים : מה פעל הקדוש ב"ה שהוא שומר לישראל הנקראים אמונים והיאך הורה תורה בשמים והיאך סוד גילה לישראל : ומה חשף פי' ומה גילה מסודות הנסתרות והם יבארו למלאכים דבור הלשון : מונים פירוש הם מספרים ומשבחים בקול רנה לה' ע"ש שהוא מושיע להם : כי הם כו' פירוש שיהיו יושבים לפני הקב"ה קודם המלאכים בשביל שהם עוסקים בתורה שנקראת חרב פיפיות : הלל וכו' ר"ל נותנים הלל אחר הלל ושירות ישנות עם חדשות : ואחרימו פירוש אחר שבח של ישראל החיות מחמת מוראה יתנו זיע וישבחו להקב"ה : ושרפי פירוש השרפים עומדים ממעל למלאכים אחרים ורוננים : מכונים וכו' · רצה לומר שמכוונים להתחיל כולם כאחד : מציינים · לשון סיון :

נקדישך וכו' · אתה קדוש · אתה בחרתנו · יעלה ויבא והשיאנו : רצה ומודים וכו' תפלת ביום ראשון של סוכות : ונוטלין הלולב והאתרוג ומברכין על נטילת לולב ואין מברכין שהחיינו ביום שני אא"כ אל יום ראשון בשבת וקורין הלל :

סדר הוֹשַׁעְנָא הושענות

לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵינוּ הוֹשַׁעְנָא : לְמַעַנְךָ בּוֹרְאֵנוּ הוֹשַׁעְנָא :
לְמַעַנְךָ גֹּאֲלֵנוּ הוֹשַׁעְנָא : לְמַעַנְךָ דּוֹרְשֵׁנוּ הוֹשַׁעְנָא :

וכשחל יום ראשון בשבת אזי אומרים בשני למען אמתך

סימן א"ב

אֶבֶן שְׁתִיָּה . בֵּית הַבְּחִירָה · גֹּרֶן אָרְנָן · דְּבִיר הַמֻּצְנָע · הַר הַלְּבָנוֹן · יְפֵה נוֹף מְשׂוֹשׂ כָּל הָאָרֶץ · כְּלִילַת יֹפִי · לִינַת הַצֶּדֶק הַמּוֹרִיָּה · וְהַר יֵרָאֶה : זְבוּל תִּפְאַרְתֶּךָ · חָנָה דָוִד · טוֹב מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ · נָוֶה שַׁאֲנָן · סֻכַּת שָׁלֵם · עֲלִיַּת שְׁבָטִים · פִּנַּת יִקְרַת

הערין די תפלה פון ישראל מיין פון די תפלה פון די פיר חיות פון דעם כסא הכבוד ויחפוץ במהללי חמשת וששת גאט האט בעסיר ליב די שמחה פון ישראל וואש זייא האבין אום יום טוב אונ זאגין עולה תורה פינף אונ אום יום כפור זעקס ההגים חמשת ועורכים ששת וואש זייא לערנין דיא פינף ספרים פון חומש אונ זעקס סדרים פון משניות מהלולי חתולי כנפי ששת בעסיר פון דעם לוב פון די מלאכים וואש האבין זעקס פליגל ויעורר אהבת איתנים גאט וועט דער וועקין דעם זכות פון דיא אבות וואש זייא ווערין אן גירופין איתנים וכידון פאר חתונים אונ וועט זייא אן קליידן בגדי כבוד פון איין כהן גדול היות למעלה מהם נתונים אונ זייער אורט וועט העכר זיין פון דיא מלאכים ומחיצתם תהא מכפנים אונ די מחיצה פון ישראל וועט זיין אונווייניג פון דיא מלאכים משתעשעים ביקרה מפנינים אונ זייא ווערין זיך פרייאין מיט דער תורה וואש זיא איז טייערער פון נין גאלד בצל שדי לפני ולפנים אין שאטין פון גאט פון אונווייניג ואותם ישאלו שנאנים אונ דיא מלאכים ווערין פרעגין דיא ישראל בסכת נוה שאננים וואש זיצין אין סוכה פון גאט מה פעל נוצר אמונים וואש טוט גאט דער היטיר פון ישראל ומה הורה במעונים אונ וואש האט ער גיפאסקיט זאין הימל ומה גילה סוד לנאמנים אונ וואש פאר אסוד האט ער זייא מגלה גיוועזן ומה חשף ממצפונים אונ וואש פאר אפרבארנינים סוד האט ער זייא גיזאגט והם יבארו למו חיך צפונים אונ דיא ישראל ווערין דיא מלאכים מפורש זיין דיא פאר באר־ניני זאכין קול רנה וישועה אשר בם מונים זייא טואין דער ציילין גאטש ישבחים מיט גרוש גיזאנג כי הם היו ראשונים פאר וואש זאנן די ישראל אזוי גרויש ביי גאט ווארום אידער ער האט דיא וועלט בשאפין איז דיא נשמות פון דיא ישראל בשאפין גיווארין חרב פיפיות שנונים אז וויא אשווערד מיט צווייא שארפין אזו זאגין זייא שארף מקיים זיין דיא תורה ומצות הלל במשנה שונים זייא לובן גאט איין לוב נאך דער אנדרר חדשים וגם ישנים תאטשי זייא לובין גאט מיט אנייאי לוב טואן זיי פארט לובן גאט אלטי לוב שירות ותשבחות משננים מיט גיזאנג טואן זייא שארפין ואחרימו זיע חיות נותנים נאך דער לוב פון דיא ישראל טואין איט ליבן דיא חיות הקודש מיט ציטרניש בקול רעש מנגנים מיט אגרוש קול טואין זייא זינגין קדוש וברוך עונים זייא ענפרין נאך דיא ישראל קדוש וברוך ושרפי מעל כנף רננים אונ בורענינדיגי מלאכים וואש לובן גאט מיט זייערי פליגל עומדים ממעל ורוננים וואש זייא שטייאין אונ לובין העכיר פון אנדרי מלאכים פה אחד עונים טואין זייא מיט איין מול ענטפרין וזה אל זה מכונים איינר צום אנדרן טואן זיך מכוין זיין וזה אל זה מציינים איינר צום אנדרן טואן וויניקן וזה אל זה מתבוננים איינר צום אנדרין; טואן פאר שטין ניבן וזה אל זה נכונים איינר צום אנדרן איז אן גיברייט ושלוש קדושה לקדוש נותנים אונ זאגין דרייא מאל קדוש צוא דעם הייליגן גאט :

יוצר ליום שני של סוכות

יְקָרַת · צִיּוֹן הַמְצֻוֶּנֶת · קוֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים · רְצוּף אַהֲבָה · שְׁכִינַת כְּבוֹדֶךָ · תֵּל תַּלְפִּיּוֹת : הוֹשַׁעְנָא :

אֲנִי וָהוֹ הוֹשִׁיעָה נָּא :

מיוסד ע״פ א״ב

כְּהוֹשַׁעְתָּ אֵלִים בְּלוּד עִמָּךְ · בְּצֵאתְךָ לְיֵשַׁע עַמֶּךָ כֵּן הוֹשַׁעְנָא : כְּהוֹשַׁעְתָּ גּוֹי וֵאלֹהִים · דְּרוּשִׁים לְיֵשַׁע אֱלֹהִים כן הושענא : כְּהוֹשַׁעְתָּ הֲמוֹן צְבָאוֹת · וְעִמָּם מַלְאֲכֵי צְבָאוֹת · כן הושענא : כְּהוֹשַׁעְתָּ זַכִּים מִבֵּית עֲבָדִים · חַנּוּן בְּיָדָם מַעֲבִידִים · כן הושענא : כְּהוֹשַׁעְתָּ טְבוּעִים בְּצוּל גְּזָרִים · יְקָרְךָ עִמָּם מַעֲבִירִים · כן הושענא : כְּהוֹשַׁעְתָּ כַּנָּה מְשׁוֹרֶרֶת וַיּוֹשַׁע · לְגוֹחָהּ מְצֻיֶּנֶת וַיִּוָּשַׁע · כן הושענא : כְּהוֹשַׁעְתָּ מַאֲמָר וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם · נָקוּב וְהוּצֵאתִי אִתְּכֶם · כן הושענא : כְּהוֹשַׁעְתָּ סוֹבְבֵי מִזְבֵּחַ · עוֹמְסֵי עֲרָבָה לְהַקִּיף מִזְבֵּחַ · כן הושענא : כְּהוֹשַׁעְתָּ פִּלְאֵי אָרוֹן כְּהוּפְשַׁע · צִעֵר פְּלֶשֶׁת בַּחֲרוֹן אַף וְנוֹשַׁע · כן הושענא : כְּהוֹשַׁעְתָּ קְהִלּוֹת בָּבֶלָה שִׁלַּחְתָּ · רַחוּם לְמַעֲנָם שֻׁלַּחְתָּ · כן הושענא : כְּהוֹשַׁעְתָּ שְׁבוּת שִׁבְטֵי יַעֲקֹב תָּשׁוּב וְתָשִׁיב שְׁבוּת אָהֳלֵי יַעֲקֹב וְהוֹשִׁיעָה נָּא :

כהושעת שומרי מצות וחוכי ישועות אל למושעות והושיעה נא :

אני והו הושיעה נא :

הוֹשִׁיעָה אֶת עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת נַחֲלָתֶךָ וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד הָעוֹלָם : וְיִהְיוּ דְבָרַי אֵלֶּה אֲשֶׁר הִתְחַנַּנְתִּי לִפְנֵי יְיָ קְרוֹבִים אֶל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יוֹמָם וָלָיְלָה לַעֲשׂוֹת מִשְׁפַּט עַבְדּוֹ וּמִשְׁפַּט עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ : לְמַעַן דַּעַת כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד :

לדוד וכו׳ שיר של יום ק״ש אתה הראת ומוליכין ב׳ ס״ת : וקורין בפ׳ אמור שור או כשב כדלעיל והמפטיר קורא בפנחס כדלעיל ומפטירין ויקהלו במלכים א׳ סימן ח׳ פסוק ב׳ :

וַיִּקָּהֲלוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל בְּיֶרַח הָאֵתָנִים בֶּחָג הוּא הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי : וַיָּבֹאוּ כֹּל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׂאוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־הָאָרוֹן : וַיַּעֲלוּ אֶת־אֲרוֹן יְהוָה וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־כָּל־כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר בָּאֹהֶל וַיַּעֲלוּ אֹתָם הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם : וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וְכָל־עֲדַת יִשְׂרָאֵל הַנּוֹעָדִים עָלָיו אִתּוֹ לִפְנֵי הָאָרוֹן מְזַבְּחִים צֹאן וּבָקָר אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפְרוּ וְלֹא יִמָּנוּ מֵרֹב : וַיָּבִאוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה אֶל־מְקוֹמוֹ אֶל־דְּבִיר הַבַּיִת אֶל־קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים אֶל־תַּחַת כַּנְפֵי הַכְּרוּבִים : כִּי הַכְּרוּבִים פֹּרְשִׂים כְּנָפַיִם אֶל־מְקוֹם הָאָרוֹן וַיָּסֹכּוּ הַכְּרֻבִים עַל־הָאָרוֹן וְעַל־בַּדָּיו מִלְמָעְלָה : וַיַּאֲרִכוּ הַבַּדִּים וַיֵּרָאוּ רָאשֵׁי הַבַּדִּים מִן־הַקֹּדֶשׁ עַל־פְּנֵי הַדְּבִיר וְלֹא יֵרָאוּ הַחוּצָה וַיִּהְיוּ שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה : אֵין בָּאָרוֹן רַק שְׁנֵי לֻחוֹת הָאֲבָנִים אֲשֶׁר הִנִּחַ שָׁם מֹשֶׁה בְּחֹרֵב אֲשֶׁר כָּרַת יְהוָה עִם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם : וַיְהִי בְּצֵאת הַכֹּהֲנִים מִן־הַקֹּדֶשׁ וְהֶעָנָן מָלֵא אֶת־בֵּית יְהוָה : וְלֹא־יָכְלוּ הַכֹּהֲנִים לַעֲמֹד לְשָׁרֵת מִפְּנֵי הֶעָנָן כִּי־מָלֵא כְבוֹד־יְהוָה אֶת־בֵּית יְהוָה : אָז אָמַר שְׁלֹמֹה יְהוָה אָמַר לִשְׁכֹּן בָּעֲרָפֶל : בָּנֹה בָנִיתִי בֵּית זְבֻל לָךְ מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ עוֹלָמִים : וַיַּסֵּב הַמֶּלֶךְ אֶת־פָּנָיו וַיְבָרֶךְ אֵת כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל וְכָל־קְהַל יִשְׂרָאֵל עֹמֵד : וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּפִיו אֵת דָּוִד אָבִי וּבְיָדוֹ מִלֵּא לֵאמֹר : מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם לֹא־בָחַרְתִּי בְעִיר מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל לִבְנוֹת בַּיִת לִהְיוֹת שְׁמִי שָׁם וָאֶבְחַר בְּדָוִד לִהְיוֹת עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל : וַיְהִי עִם־לְבַב דָּוִד אָבִי לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל : וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־דָּוִד אָבִי יַעַן אֲשֶׁר הָיָה עִם־לְבָבְךָ לִבְנוֹת בַּיִת לִשְׁמִי הֱטִיבֹתָ כִּי הָיָה עִם־לְבָבֶךָ : רַק אַתָּה לֹא תִבְנֶה הַבָּיִת כִּי אִם־בִּנְךָ הַיֹּצֵא מֵחֲלָצֶיךָ הוּא־יִבְנֶה הַבַּיִת לִשְׁמִי : וַיָּקֶם יְהוָה אֶת־דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֵּר וָאָקֻם תַּחַת דָּוִד אָבִי וָאֵשֵׁב עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה וָאֶבְנֶה הַבַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל : וָאָשִׂם שָׁם מָקוֹם לָאָרוֹן אֲשֶׁר־שָׁם בְּרִית יְהוָה אֲשֶׁר כָּרַת עִם־אֲבֹתֵינוּ בְּהוֹצִיאוֹ אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם :

ואומר ברכות הפטרה ומתחיל החזן יה אלי · אשרי יהללו ומתפללין מוסף כדלעיל תפלת ביום ראשון של סוכות :

יוצר לשבת וחול המועד של סוכות

החזן מתחיל שוכן עד וכו׳ חצי קדיש וברכו ואחר כך אומרים זה

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם · יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ עֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל : אוֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים אוֹרוֹת מֵאֹפֶל אָמַר וַיֶּהִי :

מיוסד ע״פ א״ב בראשי החרוזות

אֲפָאֵר לֵאלֹהֵי מַעֲרָכָה · אֲשֶׁר יָעַץ וּפָעַל בִּרְחָבָה וַאֲרוּכָה · וְצִוָּנוּ לֵישֵׁב בַּסֻּכָּה : בֵּאֵר תּוֹרָתוֹ לִמְפַעַנְחִים וְהִקְשִׁיבוּ · בְּסֵסֶם לְנֵצַח תֶּאֱהָבוּ · בְּסֻכּוֹת תֵּשְׁבוּ : גִּלָּה שְׂכָרָהּ מִמְּרוֹמִים · וְהִנְחִילָם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְעֶשְׂרֵה עוֹלָמִים

אפאר כו׳ : ברחבה היא התורה שהיא רחבה מני ים : למפענחים לת״ח המגלים סתרי תורה : והקשיבו וקבלו : בססם תאקם לנלת ואמר להם תאהבו את התורה

אפאר לאלהי מערכה איך טוא בשיינן גאט אשר יעץ ופעל ברחבה וארוכה אידיר ער האט בשאפין דיא וועלט האט ער איין עצה גיהאלטן מיט דער תורה וואש זיא איז ברייטיר פון דעם ים וצונו לישב בסכה אונ ער האט אונז ניבאטין צוא זיצין אין סוכה באר תורתו ער האט מפורש גיוועזין די תורה למפענחים והקשיבו צו די חכמים וואש זאנין מגלה פר בארגיני זאכין אונ האבן אוף זיך מקבל גיוועזין בססם לנצח תאהב ער האט זייא גישווארקט אוף אייביג כדי זייא זאלין ליב האבן דיא תורה אונ האט זייא גישאפט בסכות תשבו איר זאלט זיצין אין סוכה גלה שכרה ממרומים ער האט מגלה גיוועזין פון דעם הימיל דעם שכר פון סוכה והנחילם שלש מאות ועשרה עולמים אין האט זייא גימאכט ירשינין דרייא הונדרט

יוצר לשבת וחול המועד של סוכות

עולמים · בסכות תשבו שבעת ימים : חזן יקבצנו הדור כמאז באריאל ·
דרכינו הישר ורחם ישראל · חזקנו כעל יד יקותיאל · קדוש :
דהר בנוף אותותיו למענכם · וסכך עננו עליכם · למען ידעו דורותיכם :
האירו מובהקים באמירה · שחמתה מרבה מצלתה שלא כתורה ·
ואם לאו כשרה : ועטרה בסדינין ובקרומין המצויירין · וסככה כהלכת
מורין · בגזירת קדישין ומאמר עירין : זהר שפודין חוץ מסכה · ואכילה
ושתיה בתוך סכוכה · והוא מטייל בסכה : חשובה ארבע אמות על
ארבע · פסולה פחותה מארבע כדי לזכות עם רובע : טכסו עדת בחירי ·
כתקון דת מורי · צא מדירת קבע ושב בדירת עראי : יחיד כשברא
עולמו · וכללו בזוגים בעצומו · שנים שנים כנאמו : כשיצר לויתן וזוגתו ·
כן עשׂ זיז שדי והורתו · ומרעהו אלף הרים ואשתו : לצחק בהם צנן
הזכרים בלהוקים · והנקבות הרג בבתוקים · ומלחם לעתיד לבא לצדיקים :
מועדים הכין בגן עדן במסיבה · ויי על ראשם לטובה · והמלך בן דוד
שר הצבא · נכנסין כולם לדין · פני יושב על כסא דין · ובצדק אותנו ידין :
סדר מצותיך תן לנו ונקימה · ונזכה עם אלו בנחמה · שגיא כח שוכן
רומה

האורה : הדור זה הקב"ה : באריאל בבית המקדש : יקותיאל זה משה : דיהר פירוש קפץ במצרים ועשה שם אותותיו : מובהקים ח"ח : שלא בתורה ר"ל אינה עשויה כהלכתה : ועטרה וכו' ר"ל מותר לעשות נוי בסוכה : בגזירת וכו' · ח"ת שדומין למלאכים : זהר פירוש הזהיר הקב"ה שלא יעשה סכך בדבר המקבל טומאה כגון שפודין : עם רובע אלו ישראל שנאמר מי מנה ומספר את רובע וגו' : טכסו ל' תיקון : וכללו פירוש ועטרו את העולם בבריות נאות וזוגות : כנאמו כדבורו שנאמר שנים שנים באו אל נח : זיז שדי · זה שור הבר ונקבתו : ומרעהו · ר"ל ומאכלו בכל יום אלף הרים וכן לאשתו וברא אותם לשחק בהן : צנן כו' פירוש שור הבר ולויתן על הזכרים ביחד הרג אותם : בלהוקים לשון להקת נביאים שהוא לשון חבורות נביאים הרגם ומתנם לצדיקים : סדר כו' כן יאמרו האומות לעתיד תן לנו התורה ונקיימה ונזכה עם ישראל בנחמות : שגיא כח

ווּנדרט מיט צעהן וועלטן בסוכות תשבו שבעת ימים אין דעם זכות וואש
זייא זיצן זיבן טאג אין סוכה יקבצנו הדור מיר ביטן דיך דוא גאט זאלשט
אונז איין זאמלן כמאז כאריאל אזו וויא ער הט אונז אוש גצוגן פון מצרים
אונ האט אונז גיבאווט דעם בית המקדש דרכינו הישר אונזר וועג זאל
זיין גלייך ורחם ישראל אונ דער בארים זיך איבר דיא ישראל חזקנו כעל יד
יקותיאל שטארק אונז אזו וויא דוא האשט אונז גישטארקט דורך משה
רבינו קדוש דוא הייליגיר גאט דהר בנוף אותותיו למענכם גאט האט גישפרונגן
אין מצרים אונ האט בוויזן זיין צייכן פון אייערט וועגין וסכך עננו עליכם
אין דער מדבר האט ער אייך בדעקט מיט אוואלקין למען ידעו דורותיכם
כדי זייא זאלין וויסן אלי אייערי דורות האירו מובהקים באמירה דיא
חכמים האבן גימאכט לייכטן מיט זייערי רייד שחמתה מרבה מצלתה שלא
כתורה אסוכה וואש דיא זון איז מיין פון דעם שאטין איז פסול ואם לאו
אונ אז דער שאטין איז מיין פון דער זון כשרה איז זיא כשר ועטרה
בסדינין ובקרומין המצויירין אונ צוא צירן דיא סוכה מיט שיין צירונג וסככה
כהלכת מורין צו ברעקן דעם סכך וויא דיא חכמים האבן גפסקת כגזירת
קדישין ומאמר עירין דיא גזרה פון דיא חכמים וואש זענן גליך צו מלאכים
זהר שפודין חוץ מסכה גאט האט מזהיר גיוועזן אז מיט אייזרני זאנ אנדרי
כלים טאר מען ניט צו דעקן די סוכה ואכילה ושתיה בתוך סכוכה אונ עסן
אונ טרונקין מוז מען אין סוכה והוא מטייל בסוכה אונ צו שפצירן אוך
גאר אין סוכה חשובה ארבע אמות על ארבע אסוכה פון פיר איילין אוף
פיר איילין איז כשר פסולה פחותה מארבע ווינציגר פון פיר איילין איז
פסול כדי לזכות עם רובע מזכה זיין דיא ישראל וואש האבן גירואט
אוף פיר דגלים אין דער מדבר טכסו עדת בחירי דיא חכמים האבן
מתקן גיוועזן כתקון דת מורי וויא אין דער תורה שטייט צא מדירת קבע

ושב בדירת עראי גיא ארויש פון דער שטוב אונ זיץ אין סוכה יחיד
כשברא עולמו גאט איז גיוועזן איינר אז ער האט בשאפין דיא וועלט
וכללו בזוגים בעצומו אין דיא אלי בשעפינש פון דער וועלט האט ער
גמאכט פאר ווייס שנים שנים כנאמו וויא אין דער תורה שטייט פאר ווייס
זענין אלי גיקומן צוא נח אין דער תיבה אריין כשיצר לויתן וזוגתו אז
ער האט בשאפן דעם לויתן מיט זיין ווייב כן עש זיז שדי והורתו אזוי
האט ער בשאפין דעם שור הבר מיט זיין ווייב ומרעהו אלף הרים ואשתו
אונ ער מיט זיין ווייב איז זייער שפייז אלי טאג טויזנט בערג
גראז לצחק בהם גאט טוט זיך מיט זייא שפילין צנן הזכרים בלהוקים ער
האט קאלט גימאכט דעם לויתן מיט דעם שור הבר זייא זאלין
ניט קאנן מאכין גיוויגין והנקבות הרג בבתוקים אונ זייערי ווייבר האט גאט
גיקוליט אונ האט צוא שניטין אוף שטיקר ומלחם לעתיד לבא לצדיקים
ער האט זייא איין גזאלצין אויף דער סעודה פון דיא צדיקים ווענין
אז משיח וועט קומן מועדים הכין בגן עדן במסיבה דיא סעודה איז אן
גיברייט צוא זיין אין גן עדן ויי על ראשם לטובה גאט וועט רואין אויף
זייערי קעפ צוא גוטן והמלך בן דוד שר הצבא אונ דער מלך המשיח בן
דוד וועט דארט זיין נכנסין כולם לדין דיא אומות וועלין אריין קומן
צום משפט פני יושב על כסא דין פאר גאט וואש זיצט אוף דער שטול
פון משפט בצדק אותנו ידין זייא וועלין זאגין מיט גירעכטיקייט
זאלשטו אונז משפטין סדר מצותיך תן לנו ונקימה גיב אונז דייני מצות
וועלין מיר זייא מקיים זיין ונזכה עם אלו בנחמה וועלין מיר אוך זוכה
זיין מיט דיא ישראל צוא פרייאן זיך שגיא כח שוכן רומה גאט וואש
רואט אין הימל עליון השופט כל באמונה דער גאט וואש משפט אלי
מיט אמת ישמיע להם בתשובה וועט ער זייא ענטפירין מיט פאר שטאנד

יוצר לשבת וחול המועד של סוכות

רומה : עליון השופט כל באמונה · ישמיע להם בתבונה · יש לי מצוה
קטנה : פירוש סכה ושאליה · ארבע דפנות וצל עליה · אל תרחקו מאליה :
צללים לעשות בה יעטו · וחמה תקדח עליהם ולוהטו ובגליהם יבעטו :
קדוש ישפוך עליהם חימה · ויפילם בגיהנם בלי רחומה · במדרגה
התחתונה במהומה : רם רוכב ערבות · הזהירנו מצות ערבות · ותחן
לפניו להרבות : שם יחזו ויבושו קנאת עם · אף אש צריך תאכלם במסעם
כאבני אלגביש אש וגפרית וזעם : חזן תקיף יחיינו מיומים · הוד והדר ריע
בכפלים · כהיום הזה בירושלים קדוש : הכל יודוך

אופן · שם המחבר יצחק הקטן

ירוצצו כברקים · ישתפכו כמזרקים · ישרתו לפרקים · איש ברעהו יעושו
ולא נזק · והחיות רצוא ושוב כמראה הבזק : צגים במשמרות ·
צוהר ואשמורות · צלצולם זמירות · צהל קול ירינו הולך וחזק : והחיות חשמלי
מרכבה · חששם לא כבה · וחשים בלי עכובה · חרדים ומזיעים בצוק מים
יזק : והחיות קפציאל השר · קולות יבושר · קשת לא יחסר · קרב להסתכל
ירא פן יתנזק : והחיות המוני לגיון · קובעים הגיון · טובלים ברגיון · נוגנים
בהקדש גן נעול ומעוזק · והחיות רצוא ושוב כמראה הבזק : והחיות עד זולתך

יפה

כח · זה הקב"ה : ושאליה · ר"ל וצריך לה דהיינו ד' דפנות כו' : צללים כו' · פירוש ועושים כל אחד סוכה ורוצים להתכאות ולהעטיף בצל סוכה והקב"ה יוציא חמה מנרתקה ורומה בכח עליהם עד שכמעט נשרפים בתוכה מיד יוצאין ובועטין ומבזין מצות סוכה והקב"ה ישפוך עליהם כולי : ערבות · מתוקות : ותחן · תפלה : קנאת עם · עכו"ם המקנאים בישראל יבושו לעתיד : במסעם · בהליכתם : אלגביש · באבני ברד : תקיף · זה הקב"ה : יחיינו · ויוציאנו מגלות כמו מיומים ר"ל כמו ממצרים ומבבל :
ירוצצו פירוש המלאכים רצים בשליחות כברק : ישתפכו רמז למלאכים המתחדשים בכל יום ונשרפים בנהר דינור כמים המשתפכים מן המזרק : לפרקים · כל אחד משרת בעת שלו : יעושו · ר"ל דוחקים במהירות זה את זה בשליחתו של הקב"ה ולא ניזק אף מהם : צגים עומדים : צוהר · ביום : ואשמורות בלילה : צלצולם ר"ל מרימים קולם ומזמרים להקב"ה : צהל פי' בשמחה ובהרמת קול ירינו וישבחו להקב"ה : חששם · ר"ל סרם : וחשים וממהרים : ומזיעים · מכח פחד מורידי' זיעה כמו שפיכת מים מוזקקין : קשת · ר"ל הברית שהבטיחו לישראל ע"י קשת לא יחסר : לגיון · חיל מלאכים : הגיון ל' דבור ושבח : ברגיון · פס נהר : נוגנים כו' · פירוש המלאכים משבחים להקב"ה אחרי שהקדישו כנסת ישראל להקב"ה וכ"י נקראת גן נעול על שם שהיו נעולים ומעוזקים במצרים מזימה :
יפה

יש לי מצוה קטנה איך האב אקליינע מצוה פירוש סכה ושאליה זיא היישט סוכה אונ אירי דינים ארבע דפנות וצל עליה פיר ווענט בדעקט מיט סכך אל תרחקו מאליה איר זאלט זיך ניט דער וייטרן צוא האלטן דיא מצוה צללים לעשות בה יעטו ווען זייא זיך איטליכר מאכין איין סוכה חמה תקדח עליהם ולוהטו אונ גאט ווערט אויש ציהן דיא זון פון דער פוטר פאס אונ ווערט זייא ברענן וברגליהם יבעטו אונ מיט זייערי פיס וועלן זייא טריטן אונ וועלן אנטלופין מיט פרייד פון דער סוכה קדוש ישפוך עליהם חימה גאט ווערט אוף זייא ברוגז ווערן ויפילם בגיהנם בלי רחומה אונ ער ווערט זייא אריין ווארפין אין גיהנם אין רחמנות במדרגה התחתונה במהומה אין אונטרשטין גיהנם מיט פאר טומלינג רם רוכב ערבות גאט רואט אין הימל וואש היישט ערבות הזהירנו מצות ערבות גאט ראט אונז גיגעבין זיסי מצות ותחן לפניו להרבות גאט האט ליב אז דיא ישראל זאלין מערין פאר אים תפלות שם יחזו ויבושו קנאת עם דיא פעלקר וואש וועלין זעהין דאש גוטש פון ישראל וועלין זייא מקנא זיין אף אש צריך תאכלם במסעם דיא בלייבר פון ישראל ווערט זייא פאר ברענין פייאר אז זייא וועלן אויש גיין פון דער סוכה כאבני אלגביש אש וגפרית וזעם אוף זייא ווערט פאלן שטיינר איז פייאר אונ שוועביל פון דעם הימל תקיף יחיינו מיומים דער שטארקר גאט זאל אונז אויש לייזן פון דעם גלות אזו וויא ער האט אונז אויש גלייזט פון מצרים אונ בבל הוד והדר ריע בכפלים דיא גאולה זאל צוויא מאל אזו גרויש אונ שיין זיין וויא פריער איז גיוועזן כהיום הזה בירושלים אזו וויא דערטאג וואש מיר זענין גיוועזן אין ירושלים קדוש היילינר גאט :
ירוצצו כברקים דיא מלאכים טואין לופין אין גאטש שליחות וויא אבליץ ישתפכו כמזרקים דער נאך אז זייא טואין אפ זייער שליחות ווערין זייא פאר ברענט אין טייך דינור ישרתו לפרקים זייא דינן גאט איטליכר אין זיין צייט איש ברעהו יעושו ולא נזק זייא טואין איילין אין שליחות פון גאט אונ ווערין ניט נזוק והחיות רצוא ושוב במראה הבזק אונ דיא חיות פון כסא הכבוד טואין לופין אהין אונ אהער וויא אשיין פון אבליץ צגים במשמרות צוהר ואשמורות זייא שטייאן אוף דעם משמר בייא טאג אונ בייא נאכט צלצולם זמירות זייא הובין אוף זייער קול מיט גיזאנג צהל קול ירינו הולך וחזק מיט פרייד טואין זייא לובין גאט אונ זייער קול ווערט גישטארקט תשמלי מרכבה דיא חיות וואש טראגין דעם כסא הכבוד חששם לא כבה זייער ליכט ווערט ניט פאר לאשין וחשים בלי עכובה זייא איילין אן זאמונג חרדים ומזיעים בצוק מים יזק פון זייא לופט טייכן שווייס פאר דער שרעקניש אונ ציטרניש קפציאל השר קולות יבושר וואש זייא האבין פאר נאט דער מלאך טוט זאגין בשורות טובות קשת לא יחסר דאש וואש גאט האט כורת ברית גיוועזין מיט נח דורך דעם רעגין בוגין אז קיין מבול זאל ניט זיין ווערט ניט גימינערט ווערין קרב להסתכל ירא פן יתנזק דער מלאך גינעהינט צו קוקין אוף דעם רעגין בוגין האט ער מורא ער זאל ניט ניזוק ווערין המוני לגיון דיא חיילות מלאכים וואש זאגין שירה מיט ברימונג קובעים הגיון זייא גרייטן זיך אן איין שבח צוא גאט טובלים ברגיון זייא זענין זיך טובל אין טייך וואש היישט רגיון נוגנים ווען זאגין דיא מלאכים שירה מיט גיזאנג בהקדש גן נעול ומעוזק נאך דעם אז זייא זאגין קדושה דיא ישראל וואש זאנן גווען אין מצרים אפ גישייט
פון

יפה וברה כרדה לגיא פתרוסים · יהיר חסר לב הכביד עול בשנוסים · צוחה וקבלה למעתיק פלוסים · פקד לה סרסור להוציאה בנסים : הקשה עקלתון לשלח אום עמוסה · הטיח דברים כמוטל בעריסה · ופץ מי יי להציל ארוסה · ובספר דתותי אין שמו בטכוסה : והשיבו שליש בשם דר מעונים · התיצב והכן לך מול נגף אבנים · דם וצפרדעים וערוב עדים נכונים · וחיילים קטנים המכונים כנים : דבר והשלים מכות עשרה · והוציאה בתפים מאפלה לאורה · והכה עוינה מכה בעורה · והנחילה קדומה אלפים סתורה : הושיבה בסכה בארץ מדברים · והכניסה לחפה בחדרי חדרים · וענף עץ עבות ופרי עץ הדרים · וערבי נחלים וכפות תמרים : חדשה שיר וזמר רננות ורננים · זכות אבות ובנים ימלטם מאנונים · כנראה בים וטביעת גאונים · תננה ממרום עוזר אבות ובנים : עזרת וכו׳

יפה וברה · ישראל כשיהיו לאחרים שנקרא גיא פתרוסים : **יהיר** כו׳ · זה פרעה : **בשנוסים** · בישראל האחוריים ומזויינים במלות : **וקבלה** לשון לעקה : **למעתיק** · להקב״ה המדבר הרים הסקולים בפלס : **סרסור** זה משה רבינו ע״ה : **עקלתון** · זה פרעה : **עמוסה** · אלו ישראל : **הטית** הלעיג בדברים כתינוק השוכב בעריסה : **ופץ** · ודבר : **ארוסה** · אלו ישראל שנאמר וארשתיך לי באמונה : **בטכוסה** לשון תיקון ר״ל אין שמו כתוב בספר שלי הכתובים בו כל האלהות שבעולם : **שליש** · זה משה רבינו ע״ה : **אבנים** כינוי למצוה : **עוינה** · זה פרעה שהוא רע עין : **בעורה** · מגונה : **קדומה** · התורה שקודמת לעולם אלפים שנה : **וענף כו׳** · פירוש וגם לאהבתו אותנו צוה לשמוח באלו ד׳ מינים :

שמו״ע יעמוד תפלה : יעלה ויבא וכו׳ · ואומרים הלל שלם תפלה ביום ח׳ דסוכות : ואח״כ אומרים הושענות :

סדר **הושענא** הושענות

למענך אלהינו הושענא : למענך בוראנו הושענא :
למענך גואלנו הושענא : למענך דורשנו הושענא :

סימן ע״ם א״ב

אום נצורה כבבת · בוננת בדת נפש משיבת · גומרת הלכות שבת · דורשת משאות שבת · הקובעת אלפים תחום שבת · ומשיבת רגל משבת · זכור ושמור מקימת בשבת · חשה למהר ביאת שבת · טורחת כל משׁשה לשבת : יושבת וממתנת עד כלות שבת · כבוד ועונג קוראה לשבת · לבוש וכסות מחלפת בשבת · מאכל ומשתה מכינה לשבת · נועם מגדים מנעמת לשבת · סעודות שלש מקימת בשבת · על שתי ככרות בוצעת בשבת · פורטת ארבע רשויות בשבת · צווי הדלקת נר מדלקת בשבת · קדוש היום מקדשת בשבת · רנן שבע מפללת בשבת · שבעה בדת קוראה בשבת הושענא · תנחילנה ליום שכלו שבת · הושענא · אני והו הושיעה נא :

סימן ע״ם א״ב

כהושעת אדם יציר כפיך לגוננה · בשבת קודש המצאתו כופר וחנינה · כן הושענא : כהושעת גוי מצוין מקוים תופש דעה כונו לבור שביעי לנופש · כן הושענא : כהושעת העם נהגת כצאן להגחות · והוק שמת במרה על מי מנוחות כן הושענא ; כהושעת זבוריך במדבר סין במחנה · חכמו ולקטו בששי לחם משנה כן הושענא : כהושעת טפוליך הורו הכנה במדעם · יישר כוחם · והודה למו רועים כן הושענא · כהושעת כלכלו בעונג מן המשומר · לא הפך עינו ודיחו לא נמר

פון גיאוף אזו וויא אפאר שלסינר גארטין :

יפה וברה כרדה לגיא פתרוסים דיא ישראל וואש זאנין שיין אונ לויטר אז זייא האבין גינידרט קיין מצרים יהיר חסר לב הכביד עול בשנוסים האט דער נארישר בעל גאוה פרעה שווער גימאכט דעם יאך אויף ישראל צוחה וקבלה למעתיק פלוסים האט זיא גישריגין צוא גאט וואש צוא ברעכט דיא גוואנני בערג פקד לה סרסור להוציאה בנסים האט גאט גשיקט משה רבינו ער זאל אוש ציהן זייא מיט נסים הקשה עקלתון לשלח אום עמוסה האט פרעה ניט גוואלט ארוש לאזין פון מצרים דיא ישראל הטיח דברים כמוטל בעריסה ער האט מורד גיוועזן אין גאט וויא אקינד וואש ליגט אין וויג ופץ מי יי להציל ארוסה אונ האט גזאגט ווער איז דער גאט וואש זאל קענין מציל זיין פון מיין האנט דיא ישראל וואש זאנין אן גרופן כלה ובספר דתותי אין שמו בטכוסה אונ גאטש נאמן איז ניט דער מאנט אין מיין ספר הזכרונות וואש שטייאן דער מאנט אלי הארן פון דער וועלט והשיבו שליש בשם דר מעונים האט אים משה גענפרט פון גאטש וועגן התיצב

והכן לך מול נגף אבנים איך בין דיר מתרה אז גאט וועט דיך שלאגן מיט פיל מכות דם וצפרדעים וערוב עדים נכונים דם וצפרדעים אונ ערוב זאנן אן גבריט צוא טאן דאש שליחות פון גאט וחיילים קטנים המכונים כנים אונ קליני בשעפנש דאש היישט כנים דבר והשלים מכות עשרה משה האט אים מתרה גוועזן אונ האט גבראכט אויף אים צעהן מכות והוציאה בתופים מאפילה לאורה אונ האט זיא ארוש גיצוגן פון איין פינצטרין גלות צוא איין ליכטיר גאולה מיט פוקין והכה עוינה מכה בעורה אונ האט גישלאגן פרעה מיט מיאוסי מכות והנחילה קדומה אלפים סתורה אונ האט גיגיבן דיא תורה וואש זיא איז בשאפין גיווארין צוויא טוזנט יאר פאר דער וועלט הושיבה בסוכה בארץ מדברים אין דער מדבר האט ער זיא גזעצט אין אסוכה פון וואלקן והכניסה לחופה בחדרי חדרים אונ האט זיא ארין גבראכט אין זייני פאר בארגני חדרים וענף עץ עבות ופרי עץ הדרים וערבי נחלים וכפות תמרים אונ האט זייא מגלה גוועזן אז זייא זאלין נעמן דיא פיר מינים פון לולב :

יוצר לשבת וחול המועד של סוכות

נמר כן הושענא ; כהושעת משפטי משאות שבת גמרו · נתו ושבתו רשוות
והתומים שמרו כן הושענא ; כהושעת סיני השמעו בדבור רביעי · ענין
זכור ושמור לקדשו שביעי כן הושענא ; כהושעת פוקדו יריחו שבע להקף
צרו עד רדתה בשבת לתקף כן הושענא ; כהושעת קהלת ועמו בבית
עולמים · רצוף בחגם שבעה ושבעה ימים כן הושענא ; כהושעת שבים
עולי גולה לפדיום · תורתך בקראם בחג יום יום כן הושענא ; כהושעת
משמחיך בבנין שני המחודש · נוטלין לולב כל שבעה
במקדש כן הושענא ; כהושעת תבוט ערבה שבת מריחים · מורביות מוצא
ליסוד מזבח מניחים כן הושענא ; כהושעת ברכות וארוכות גבוהות

מעלסים · בפטירתן יופי לך מזבח מקלסים כן הושענא ; כהושעת מודים
ומיחלים ולא משנים · כולנו אנו ליה ועינינו ליה שונים כן הושענא ;
כהושעת יקב מחצביך סובבים ברעננה · רוננים אני והו הושיעה נא
כן הושענא ; כהושעת חיל זריזים משרתים במנוחה · קרבן שבת כפול עולה
ומנחה כן הושענא ; כהושעת לויך על דוכנם להרבת · אומרים מזמור
שיר ליום השבת כן הושענא ; כהושעת נחומיך במצותיך תמיד ישתעשעון
ורצם והתליצם בשובה ונחת יושעון כן הושענא ; כהושעת שבות שבטי
יעקב · תשוב ותשיב שבות אהלי יעקב והושיעה נא : אני והו
הושיעה נא : הושיעה את עמך וכו'

לדוד כו' שיר של יום ק"ב ואח"כ אומרים מגילת קהלת ואין מברכין עליה

קהלת א ב ג

א דברי קהלת בן דוד מלך בירושלם : הבל הבלים אמר
קהלת הבל הבלים הכל הבל : מה יתרון לאדם
בכל עמלו שיעמל תחת השמש : דור הולך ודור בא והארץ
לעולם עמדת : וזרח השמש ובא השמש ואל מקומו שואף
זורח הוא שם : הולך אל דרום וסובב אל צפון סובב סבב
הולך הרוח ועל סביבותיו שב הרוח : כל הנחלים הלכים אל
הים והים איננו מלא אל מקום שהנחלים הלכים שם הם שבים
ללכת : כל הדברים יגעים לא יוכל איש לדבר לא תשבע
עין לראות ולא תמלא אזן משמע : מה שהיה הוא שיהיה ומה
שנעשה הוא שיעשה ואין כל חדש תחת השמש : יש דבר
שיאמר ראה זה חדש הוא כבר היה לעלמים אשר היה
מלפנינו : אין זכרון לראשנים וגם לאחרנים שיהיו לא יהיה
להם זכרון עם שיהיו לאחרנה : אני קהלת הייתי מלך על
ישראל בירושלם : ונתתי את לבי לדרוש ולתור בחכמה על
כל אשר נעשה תחת השמים הוא ענין רע נתן אלהים לבני
האדם לענות בו : ראיתי את כל המעשים שנעשו תחת
השמש והנה הכל הבל ורעות רוח : מעות לא יוכל לתקן
וחסרון לא יוכל להמנות : דברתי אני עם לבי לאמר אני הנה
הגדלתי והוספתי חכמה על כל אשר היה לפני על ירושלם
ולבי ראה הרבה חכמה ודעת : ואתנה לבי לדעת חכמה ודעת
הללות ושכלות ידעתי שגם זה הוא רעיון רוח : כי ברב חכמה
רב כעס ויוסיף דעת יוסיף מכאוב : ב אמרתי אני בלבי לכה
נא אנסכה בשמחה וראה בטוב והנה גם הוא הבל : לשחוק
אמרתי מהולל ולשמחה מה זה עשה : תרתי בלבי למשוך
ביין את בשרי ולבי נהג בחכמה ולאחז בסכלות עד אשר
אראה אי זה טוב לבני האדם אשר יעשו תחת השמים מספר
ימי חייהם : הגדלתי מעשי בניתי לי בתים נטעתי לי כרמים :
עשיתי לי גנות ופרדסים ונטעתי בהם עץ כל פרי : עשיתי לי
ברכות מים להשקות מהם יער צומח עצים : קניתי עבדים
ושפחות ובני בית היה לי גם מקנה בקר וצאן הרבה היה לי
מכל שהיו לפני בירושלם : כנסתי לי גם כסף וזהב וסגלת
מלכים והמדינות עשיתי לי שרים ושרות ותענגות בני האדם
שדה ושדות : וגדלתי והוספתי מכל שהיה לפני בירושלם אף
חכמתי עמדה לי : וכל אשר שאלו עיני לא אצלתי מהם לא
מנעתי את לבי מכל שמחה כי לבי שמח מכל עמלי וזה היה
חלקי מכל עמלי : ופניתי אני בכל מעשי שעשו ידי ובעמל
שעמלתי לעשות והנה הכל הבל ורעות רוח ואין יתרון
תחת השמש : ופניתי אני לראות חכמה והוללות וסכלות כי
מה האדם שיבוא אחרי המלך את אשר כבר עשוהו : וראיתי
אני שיש יתרון לחכמה מן הסכלות כיתרון האור מן החשך :
החכם עיניו בראשו והכסיל בחשך הולך וידעתי גם אני
שמקרה אחד יקרה את כלם : ואמרתי אני בלבי כמקרה הכסיל
גם אני יקרני ולמה חכמתי אני אז יותר ודברתי בלבי שגם זה
הבל : כי אין זכרון לחכם עם הכסיל לעולם בשכבר הימים
הבאים הכל נשכח ואיך ימות החכם עם הכסיל : ושנאתי את
החיים כי רע עלי המעשה שנעשה תחת השמש כי הכל הבל
ורעות רוח : ושנאתי אני את כל עמלי שאני עמל תחת השמש
שאניחנו לאדם שיהיה אחרי : ומי יודע החכם יהיה או סכל
וישלט בכל עמלי שעמלתי ושחכמתי תחת השמש גם זה
הבל : וסבותי אני ליאש את לבי על כל העמל שעמלתי תחת
השמש : כי יש אדם שעמלו בחכמה ובדעת ובכשרון ולאדם
שלא עמל בו יתננו חלקו גם זה הבל ורעה רבה : כי מה
הוה לאדם בכל עמלו וברעיון לבו שהוא עמל תחת השמש :
כי כל ימיו מכאבים וכעס ענינו גם בלילה לא שכב לבו גם
זה הבל הוא : אין טוב באדם שיאכל ושתה והראה את נפשו
טוב בעמלו גם זה ראיתי אני כי מיד האלהים היא : כי מי
יאכל ומי יחוש חוץ ממני : כי לאדם שטוב לפניו נתן חכמה
ודעת ושמחה ולחוטא נתן ענין לאסוף ולכנוס לתת לטוב
לפני האלהים גם זה הבל ורעות רוח : ג לכל זמן ועת לכל
חפץ תחת השמים : עת ללדת ועת למות עת לטעת ועת
לעקור נטוע : עת להרוג ועת לרפוא עת לפרוץ ועת לבנות :
עת לבכות ועת לשחוק עת ספוד ועת רקוד : עת להשליך
אבנים ועת כנוס אבנים עת לחבוק ועת לרחוק מחבק : עת
לבקש ועת לאבד עת לשמור ועת להשליך : עת לקרוע ועת
לתפור עת לחשות ועת לדבר : עת לאהוב ועת לשנא עת
מלחמה ועת שלום : מה יתרון העושה באשר הוא עמל :

ראיתי את הענין אשר נתן אלהים לבני האדם לענות בו : את
הכל עשה יפה בעתו גם את העלם נתן בלבם מבלי אשר לא
ימצא האדם את המעשה אשר עשה האלהים מראש ועד
סוף ידעתי כי אין טוב בם כי אם לשמוח ולעשות טוב בחייו :
וגם כל האדם שיאכל ושתה וראה טוב בכל עמלו מתת אלהים
היא : ידעתי כי כל אשר יעשה האלהים הוא יהיה לעולם
עליו אין להוסיף וממנו אין לגרוע והאלהים עשה שייראו
מלפניו : מה שהיה כבר הוא ואשר להיות כבר היה והאלהים
יבקש את נרדף : ועוד ראיתי תחת השמש מקום המשפט
שמה הרשע ומקום הצדק שמה הרשע : אמרתי אני בלבי
את הצדיק ואת הרשע ישפוט האלהים כי עת לכל חפץ ועל
כל המעשה שם : אמרתי אני בלבי על דברת בני האדם
לברם האלהים ולראות שהם בהמה המה להם : כי מקרה בני
האדם ומקרה הבהמה ומקרה אחד להם כמות זה כן מות
זה ורוח אחד לכל ומותר האדם מן הבהמה אין כי הכל הבל :
הכל הולך אל מקום אחד הכל היה מן העפר והכל שב אל
העפר : מי יודע רוח בני האדם העלה היא למעלה ורוח
הבהמה הירדת היא למטה לארץ : וראיתי כי אין טוב מאשר
ישמח האדם במעשיו כי הוא חלקו כי מי יביאנו לראות במה
שיהיה אחריו : ד ושבתי אני ואראה את כל העשקים אשר
נעשים תחת השמש והנה דמעת העשקים ואין להם מנחם
ומיד עשקיהם כח ואין להם מנחם : ושבח אני את המתים
שכבר מתו מן החיים אשר המה חיים עדנה : וטוב משניהם
את אשר עדן לא היה אשר לא ראה את המעשה הרע אשר
נעשה תחת השמש : וראיתי אני את כל עמל ואת כל כשרון
המעשה כי היא קנאת איש מרעהו גם זה הבל ורעות רוח :
הכסיל חבק את ידיו ואכל את בשרו : טוב מלא כף נחת
ממלא חפנים עמל ורעות רוח : ושבתי אני ואראה הבל תחת
השמש : יש אחד ואין שני גם בן ואח אין לו ואין קץ לכל
עמלו גם עינו עיני כ׳ לא תשבע עשר ולמי אני עמל ומחסר
את נפשי מטובה גם זה הבל וענין רע הוא : טובים השנים מן
האחד אשר יש להם שכר טוב בעמלם : כי אם יפלו האחד
יקים את חברו ואילו האחד שיפל ואין שני להקימו : גם אם
ישכבו שנים וחם להם ולאחד איך יחם : ואם יתקפו האחד
השנים יעמדו נגדו והחוט המשלש לא במהרה ינתק : טוב
ילד מסכן וחכם ממלך זקן וכסיל אשר לא ידע להזהר עוד :
כי מבית הסורים יצא למלך כי גם במלכותו נולד רש : ראיתי
את כל החיים המהלכים תחת השמש עם הילד השני אשר
יעמד תחתיו : אין קץ לכל העם לכל אשר היה לפניהם גם
האחרונים לא ישמחו בו כי גם זה הבל ורעיון רוח : שמר
רגליך רגלך כ׳ כאשר תלך אל בית האלהים וקרוב לשמע
מתת הכסילים זבח כי אינם יודעים לעשות רע : ה אל תבהל
על פיך ולבך אל ימהר להוציא דבר לפני האלהים כי האלהים

בשמים ואתה על הארץ על כן יהיו דבריך מעטים : כי בא
החלום ברב ענין וקול כסיל ברב דברים : כאשר תדר נדר
לאלהים אל תאחר לשלמו כי אין חפץ בכסילים את אשר תדר
שלם : טוב אשר לא תדר משתדור ולא תשלם : אל תתן את
פיך לחטיא את בשרך ואל תאמר לפני המלאך כי שגגה היא
למה יקצף האלהים על קולך וחבל את מעשה ידיך : כי ברב
חלמות והבלים ודברים הרבה כי את האלהים ירא : אם עשק
רש וגזל משפט וצדק תראה במדינה אל תתמה על החפץ כי
גבה מעל גבה שמר וגבהים עליהם : ויתרון ארץ בכל הוא
היא כ׳ מלך לשדה נעבד : אהב כסף לא ישבע כסף ומי אהב
בהמון לא תבואה גם זה הבל : ברבות הטובה רבו אוכליה
ומה כשרון לבעליה כי אם ראות ראית כ׳ עיניו : מתוקה שנת
העבד אם מעט ואם הרבה יאכל והשבע לעשיר איננו מניח
לו לישון : יש רעה חולה ראיתי תחת השמש עשר שמור
לבעליו לרעתו : ואבד העשר ההוא בענין רע והוליד בן ואין
בידו מאומה : כאשר יצא מבטן אמו ערום ישוב ללכת כשבא
ומאומה לא ישא בעמלו שילך בידו : וגם זה רעה חולה כל
עמת שבא כן ילך ומה יתרון לו שיעמל לרוח : גם כל ימיו
בחשך יאכל וכעס הרבה וחליו וקצף : הנה אשר ראיתי אני
טוב אשר יפה לאכול ולשתות ולראות טובה בכל עמלו
שיעמל תחת השמש מספר ימי חייו אשר נתן לו האלהים כי
הוא חלקו : גם כל האדם אשר נתן לו האלהים עשר ונכסים
והשליטו לאכל ממנו ולשאת את חלקו ולשמח בעמלו זה
מתת אלהים היא : כי לא הרבה יזכר את ימי חייו כי האלהים
מענה בשמחת לבו : ו יש רעה אשר ראיתי תחת השמש
ורבה היא על האדם : איש אשר יתן לו האלהים עשר ונכסים
וכבוד ואיננו חסר לנפשו מכל אשר יתאוה ולא ישליטנו האלהים
לאכל ממנו כי איש נכרי יאכלנו זה הבל וחלי רע הוא : אם יוליד
איש מאה ושנים רבות יחיה ורב שיהיו ימי שניו ונפשו לא
תשבע מן הטובה וגם קבורה לא היתה לו אמרתי טוב ממנו
הנפל : כי בהבל בא ובחשך ילך ובחשך שמו יכסה : גם שמש
לא ראה ולא ידע נחת לזה מזה : ואלו חיה אלף שנים פעמים
וטובה לא ראה הלא אל מקום אחד הכל הולך : כל עמל
האדם לפיהו וגם הנפש לא תמלא : כי מה יותר לחכם מן
הכסיל מה לעני יודע להלך נגד החיים : טוב מראה עינים
מהלך נפש גם זה הבל ורעות רוח : מה שהיה כבר נקרא
שמו ונודע אשר הוא אדם ולא יוכל לדין עם שתקיף שהתקיף כ׳
ממנו : כי יש דברים הרבה מרבים הבל מה יתר לאדם :
כי מי יודע מה טוב לאדם בחיים מספר ימי חיי הבלו ויעשם
כצל אשר מי יגיד לאדם מה יהיה אחריו תחת השמש :
ז טוב שם משמן טוב ויום המות מיום הולדו : טוב ללכת
אל בית אבל מלכת אל בית משתה באשר הוא סוף כל
האדם והחי יתן אל לבו : טוב כעס משחק כי ברע פנים ייטב

לב : לב חכמים בבית אבל ולב כסילים בבית שמחה : טוב
לשמע גערת חכם מאיש שמע שיר כסילים : כי כקול הסירים
תחת הסיר כן שחק הכסיל גם זה הבל : כי העשק יהולל
חכם ויאבד את לב מתנה : טוב אחרית דבר מראשיתו טוב
ארך רוח מגבה רוח : אל תבהל ברוחך לכעוס כי כעס בחיק
כסילים ינוח : אל תאמר מה היה שהימים הראשנים היו טובים
מאלה כי לא מחכמה שאלת על זה : טובה חכמה עם נחלה
ויתר לראי השמש : כי בצל החכמה בצל הכסף ויתרון דעת
החכמה תחיה בעליה : ראה את מעשה האלהים כי מי יוכל
לתקן את אשר עותו : ביום טובה היה בטוב וביום רעה ראה
גם את זה לעמת זה עשה האלהים על דברת שלא ימצא
האדם אחריו מאומה : את הכל ראיתי בימי הבלי יש צדיק
אבד בצדקו ויש רשע מאריך ברעתו : אל תהי צדיק הרבה
ואל תתחכם יותר למה תשומם : אל תרשע הרבה ואל תהי
סכל למה תמות בלא עתך : טוב אשר תאחז בזה וגם מזה
אל תנח את ידך כי ירא אלהים יצא את כלם : החכמה תעז
לחכם מעשרה שליטים אשר היו בעיר : כי אדם אין צדיק
בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא : גם לכל הדברים אשר
ידברו אל תתן לבך אשר לא תשמע את עבדך מקללך :
כי גם פעמים רבות ידע לבך אשר גם אתה קללת אחרים :
כל זה נסיתי בחכמה אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני :
רחוק מה שהיה ועמק עמק מי ימצאנו : סבותי אני ולבי לדעת
ולתור ובקש חכמה וחשבון ולדעת רשע כסל והסכלות
הוללות : ומוצא אני מר ממות את האשה אשר היא מצודים
וחרמים לבה אסורים ידיה טוב לפני האלהים ימלט ממנה
וחוטא ילכד בה : ראה זה מצאתי אמרה קהלת אחת לאחת
למצא חשבון : אשר עוד בקשה נפשי ולא מצאתי אדם אחד
מאלף מצאתי ואשה בכל אלה לא מצאתי : לבד ראה זה מצאתי
אשר עשה האלהים את האדם ישר והמה בקשו חשבנות
רבים : ח מי כהחכם ומי יודע פשר דבר חכמת אדם תאיר
פניו ועז פניו ישנא : אני פי מלך שמר ועל דברת שבועת
אלהים : אל תבהל מפניו תלך אל תעמד בדבר רע כי כל אשר
יחפץ יעשה : באשר דבר מלך שלטון ומי יאמר לו מה תעשה :
שומר מצוה לא ידע דבר רע ועת ומשפט ידע לב חכם : כי
לכל חפץ יש עת ומשפט כי רעת האדם רבה עליו : כי
איננו ידע מה שיהיה כי כאשר יהיה מי יגיד לו : אין אדם
שליט ברוח לכלוא את הרוח ואין שלטון ביום המות ואין
משלחת במלחמה ולא ימלט רשע את בעליו : את כל זה
ראיתי ונתון את לבי לכל מעשה אשר נעשה תחת השמש
עת אשר שלט האדם באדם לרע לו : ובכן ראיתי רשעים
קברים ובאו וממקום קדוש יהלכו וישתכחו בעיר אשר כן
עשו גם זה הבל : אשר אין נעשה פתגם מעשה הרעה
מהרה על כן מלא לב בני האדם בהם לעשות רע : אשר

את כתיב

חטא עשה רע מאת ומאריך לו כי גם יודע אני אשר יהיה
טוב ליראי האלהים אשר ייראו מלפניו : וטוב לא יהיה לרשע
ולא יאריך ימים כצל אשר איננו ירא מלפני אלהים : יש
הבל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים אשר מגיע
אלהם כמעשה הרשעים ויש רשעים שמגיע אלהם כמעשה
הצדיקים אמרתי שגם זה הבל : ושבחתי אני את השמחה אשר
אין טוב לאדם תחת השמש כי אם לאכול ולשתות ולשמוח
והוא ילונו בעמלו ימי חייו אשר נתן לו האלהים תחת השמש :
כאשר נתתי את לבי לדעת חכמה ולראות את הענין אשר
נעשה על הארץ כי גם ביום ובלילה שנה בעיניו איננו ראה :
וראיתי את כל מעשה האלהים כי לא יוכל האדם למצוא את
המעשה אשר נעשה תחת השמש בשל אשר יעמל האדם
לבקש ולא ימצא וגם אם יאמר החכם לדעת לא יוכל למצא :
ט כי את כל זה נתתי אל לבי ולבור את כל זה אשר הצדיקים
והחכמים ועבדיהם ביד האלהים גם אהבה גם שנאה אין יודע
האדם הכל לפניהם : הכל כאשר לכל מקרה אחד לצדיק
ולרשע לטוב ולטהור ולטמא ולזבח ולאשר איננו זבח כטוב
כחטא הנשבע כאשר שבועה ירא : זה רע בכל אשר נעשה
תחת השמש כי מקרה אחד לכל וגם לב בני האדם מלא רע
והוללות בלבבם בחייהם ואחריו אל המתים : כי מי אשר
יחבר אל כל החיים יש בטחון כי לכלב חי הוא טוב מן האריה
המת : כי החיים יודעים שימתו והמתים אינם יודעים מאומה
ואין עוד להם שכר כי נשכח זכרם : גם אהבתם גם שנאתם
גם קנאתם כבר אבדה וחלק אין להם עוד לעולם בכל אשר
נעשה תחת השמש : לך אכול בשמחה לחמך ושתה בלב
טוב יינך כי כבר רצה האלהים את מעשיך : בכל עת יהיו
בגדיך לבנים ושמן על ראשך אל יחסר : ראה חיים עם אשה
אשר אהבת כל ימי חיי הבלך אשר נתן לך תחת השמש כל
ימי הבלך כי הוא חלקך בחיים ובעמלך אשר אתה עמל תחת
השמש : כל אשר תמצא ידך לעשות בכחך עשה כי אין
מעשה וחשבון ודעת וחכמה בשאול אשר אתה הלך שמה :
שבתי וראה תחת השמש כי לא לקלים המרוץ ולא לגבורים
המלחמה וגם לא לחכמים לחם וגם לא לנבנים עשר וגם לא
ליודעים חן כי עת ופגע יקרה את כלם : כי גם לא ידע האדם
את עתו כדגים שנאחזים במצודה רעה וכצפרים האחוזות
בפח כהם יוקשים בני האדם לעת רעה כשתפול עליהם
פתאם : גם זה ראיתי חכמה תחת השמש וגדולה היא אלי :
עיר קטנה ואנשים בה מעט ובא אליה מלך גדול וסבב אתה
ובנה עליה מצודים גדולים : ומצא בה איש מסכן חכם ומלט
הוא את העיר בחכמתו ואדם לא זכר את האיש המסכן ההוא :
ואמרתי אני טובה חכמה מגבורה וחכמת המסכן בזויה ודבריו
אינם נשמעים : דברי חכמים בנחת נשמעים מזעקת מושל
בכסילים : טובה חכמה מכלי קרב וחוטא אחד יאבד טובה

יבחר כתיב

הרבה: י זבובי מות יבאיש יביע שמן רוקח יקר מחכמה מכבוד
סכלות מעט: לב חכם לימינו ולב כסיל לשמאלו: וגם בדרך
כשהסכל הולך לבו חסר ואמר לכל סכל הוא: אם רוח המושל
תעלה עליך מקומך אל תנח כי מרפא יניח חטאים גדולים:
יש רעה ראיתי תחת השמש כשגגה שיצא מלפני השליט:
נתן הסכל במרומים רבים ועשירים בשפל ישבו: ראיתי
עבדים על סוסים ושרים הולכים כעבדים על הארץ: חופר
גומץ בו יפול ופורץ גדר ישכנו נחש: מסיע אבנים יעצב בהם
בוקע עצים יסכן בם: אם קהה הברזל והוא לא פנים קלקל
וחילים יגבר ויתרון הכשיר חכמה: אם ישך הנחש בלוא לחש
ואין יתרון לבעל הלשון: דברי פי חכם חן ושפתות כסיל
תבלענו: תחלת דברי פיהו סכלות ואחרית פיהו הוללות רעה:
והסכל ירבה דברים לא ידע האדם מה שיהיה ואשר יהיה
מאחריו מי יגיד לו: עמל הכסילים תיגענו אשר לא ידע ללכת
אל עיר: אי לך ארץ שמלכך נער ושריך בבקר יאכלו:
אשריך ארץ שמלכך בן חורים ושריך בעת יאכלו בגבורה
ולא בשתי: בעצלתים ימך המקרה ובשפלות ידים ידלף
הבית: לשחוק עשים לחם ויין ישמח חיים והכסף יענה את
הכל: גם במדעך מלך אל תקלל ובחדרי משכבך אל תקלל
עשיר כי עוף השמים יוליך את הקול ובעל כנפים הכנפים כתיב
יגיד דבר: יא שלח לחמך על פני המים כי ברב הימים
תמצאנו: תן חלק לשבעה וגם לשמונה כי לא תדע מה יהיה
רעה על הארץ: אם ימלאו העבים גשם על הארץ יריקו ואם
יפול עץ בדרום ואם בצפון מקום שיפול העץ שם יהוא: שמר
רוח לא יזרע וראה בעבים לא יקצור: כאשר אינך יודע מה
דרך הרוח כעצמים בבטן המלאה ככה לא תדע את מעשה
האלהים אשר יעשה את הכל: בבקר זרע את זרעך ולערב
אל תנח ידך כי אינך יודע אי זה יכשר הזה או זה ואם שניהם
כאחד טובים: ומתוק האור וטוב לעינים לראות את השמש:
כי אם שנים הרבה יחיה האדם בכלם ישמח ויזכר את ימי
החשך כי הרבה יהיו כל שבא הבל: שמח בחור בילדותיך
ויטיבך לבך בימי בחורותיך והלך בדרכי לבך ובמראי עיניך
ודע כי על כל אלה יביאך האלהים במשפט: והסר כעס מלבך
והעבר רעה מבשרך כי הילדות והשחרות הבל: יב וזכר
את בוראיך בימי בחורתיך עד אשר לא יבאו ימי הרעה
והגיעו שנים אשר תאמר אין לי בהם חפץ: עד אשר לא
תחשך השמש והאור והירח והכוכבים ושבו העבים אחר
הגשם: ביום שיזעו שמרי הבית והתעותו אנשי החיל ובטלו
הטחנות כי מעטו וחשכו הראות בארבות: וסגרו דלתים בשוק
בשפל קול הטחנה ויקום לקול הצפור וישחו כל בנות השיר:
גם מגבה יראו וחתחתים בדרך וינאץ השקד ויסתבל החגב
ותפר האביונה כי הלך האדם אל בית עולמו וסבבו בשוק
הספדים: עד אשר לא ירחק ירתק כ׳ חבל הכסף ותרץ גלת
הזהב ותשבר כד על המבוע ונרץ הגלגל אל הבור: וישב
העפר על הארץ כשהיה והרוח תשוב אל האלהים אשר
נתנה: הבל הבלים אמר הקוהלת הכל הבל: ויתר שהיה
קהלת חכם עוד למד דעת את העם ואזן וחקר תקן משלים
הרבה: בקש קהלת למצא דברי חפץ וכתוב ישר דברי אמת:
דברי חכמים כדרבנות וכמשמרות נטועים בעלי אספות נתנו
מרעה אחד: ויתר מהמה בני הזהר עשות ספרים הרבה אין
קץ ולהג הרבה יגעת בשר: סוף דבר הכל נשמע את האלהים
ירא ואת מצותיו שמור כי זה כל האדם: כי את כל מעשה
האלהים יבא במשפט על כל נעלם אם טוב ואם רע:
סוף דבר הכל נשמע את האלהים ירא ואת מצותיו שמור כי זה כל האדם: סימן יתק״ק

ס רבתי

קי׳: שיר של יום אתה הראת; ותולין ב׳ ס״ת: בראשון קורין ו׳ אנשים בסדר כי תשא ראה אתה אומר אלי: ולמפטיר קורין בספר תורה שני לפי סדר היום אם הוא יום ראשון של חול המועד קורין וביום השני וביום השלישי: וכן כל סדר יום ויום: ומפטירין והיה ביום בא גוג: יש נוהגים להזכיר ג״כ את יום חג הסוכות הזה בברכות ההפטרה בשבת חול המועד של סוכות מה שאין כן בשבת חול המועד של פסח שאין מזכירין יום טוב בהפטרה ובתשר״י סג״ל יש טעמים על זה:

קריאה לשבת וחול המועד של סוכות

ויאמר משה אל יהוה ראה אתה אמר אלי העל את העם
הזה ואתה לא הודעתני את אשר תשלח עמי ואתה
אמרת ידעתיך בשם וגם מצאת חן בעיני: ועתה אם נא
מצאתי חן בעיניך הודעני נא את דרכך ואדעך למען אמצא
חן בעיניך וראה כי עמך הגוי הזה: ויאמר פני ילכו והנחתי
לך: ויאמר אליו אם אין פניך הלכים אל תעלנו מזה: ובמה
יודע אפוא כי מצאתי חן בעיניך אני ועמך הלא בלכתך עמנו
ונפלינו אני ועמך מכל העם אשר על פני האדמה: פ לוי
ויאמר יהוה אל משה גם את הדבר הזה אשר דברת אעשה
כי מצאת חן בעיני ואדעך בשם: ויאמר הראני נא את כבדך:
ויאמר אני אעביר כל טובי על פניך וקראתי בשם יהוה לפניך
וחנתי את אשר אחן ורחמתי את אשר ארחם: ישראל ויאמר
לא תוכל לראת את פני כי לא יראני האדם וחי: ויאמר יהוה
הנה מקום אתי ונצבת על הצור: והיה בעבר כבדי ושמתיך
בנקרת הצור ושכתי כפי עליך עד עברי: והסרתי את כפי
וראית את אחרי ופני לא יראו: רביעי ויאמר יהוה אל משה
פסל לך שני לחת אבנים כראשנים וכתבתי על הלחת את
הדברים אשר היו על הלחת הראשנים אשר שברת: והיה
נכון לבקר ועלית בבקר אל הר סיני ונצבת לי שם על ראש
ההר: ואיש לא יעלה עמך וגם איש אל ירא בכל ההר גם
הצאן והבקר אל ירעו אל מול ההר ההוא: חמישי ויפסל שני
לחת אבנים כראשנים וישכם משה בבקר ויעל אל הר סיני
כאשר צוה יהוה אתו ויקח בידו שני לחת אבנים: וירד יהוה
בענן ויתיצב עמו שם ויקרא בשם יהוה: ויעבר יהוה על

קריאה לשבת וחול המועד של סוכות

פניו ויקרא יהוה ׀ יהוה אל רחום וחנון ארך אפים ורב־חסד ואמת: נצר חסד לאלפים נשא עון ופשע וחטאה ונקה לא ינקה פקד ׀ עון אבות על־בנים ועל־בני בנים על־שלשים ועל־רבעים: וימהר משה ויקד ארצה וישתחו: ויאמר אם־נא מצאתי חן בעיניך אדני ילך־נא אדני בקרבנו כי עם־קשה־ערף הוא וסלחת לעוננו ולחטאתנו ונחלתנו: ויאמר הנה אנכי כרת ברית נגד כל־עמך אעשה נפלאת אשר לא־נבראו בכל־הארץ ובכל־הגוים וראה כל־העם אשר־אתה בקרבו את־מעשה יהוה כי־נורא הוא אשר אני עשה עמך: ששי שמר־לך את אשר אנכי מצוך היום הנני גרש מפניך את־האמרי והכנעני והחתי והפרזי והחוי והיבוסי: השמר לך פן־תכרת ברית ליושב הארץ אשר אתה בא עליה פן־יהיה למוקש בקרבך: כי את־מזבחתם תתצון ואת־מצבתם תשברון ואת־אשריו תכרתון: כי לא תשתחוה לאל אחר כי יהוה קנא שמו אל קנא הוא: פן־תכרת ברית ליושב הארץ וזנו ׀ אחרי אלהיהם וזבחו לאלהיהם וקרא לך ואכלת מזבחו: ולקחת מבנתיו לבניך וזנו בנתיו אחרי אלהיהן והזנו את־בניך אחרי אלהיהן: אלהי מסכה לא תעשה־לך: שביעי את־חג המצות תשמר שבעת ימים תאכל מצות אשר צויתך למועד חדש האביב כי בחדש האביב יצאת ממצרים: כל־פטר רחם לי וכל־מקנך תזכר פטר שור ושה: ופטר חמור תפדה בשה ואם־לא תפדה וערפתו כל בכור בניך תפדה ולא־יראו פני ריקם: ששת ימים תעבד וביום השביעי תשבת בחריש ובקציר תשבת: וחג שבעת תעשה לך בכורי קציר חטים וחג האסיף תקופת השנה: שלש פעמים בשנה יראה כל־זכורך את־פני האדן ׀ יהוה אלהי ישראל: כי־אוריש גוים מפניך והרחבתי את־גבלך ולא־יחמד איש את־ארצך בעלתך לראות את־פני יהוה אלהיך שלש פעמים בשנה: לא־תשחט על־חמץ דם־זבחי ולא־ילין לבקר זבח חג הפסח: ראשית בכורי אדמתך תביא בית יהוה אלהיך לא־תבשל גדי בחלב אמו:

למפטיר קורין בספר תורה שנייה כפי סדר היום ומפטירין ביחזקאל סימן לח:

והיה ׀ ביום ההוא ביום בוא גוג על־אדמת ישראל נאם אדני יהוה תעלה חמתי באפי: ובקנאתי באש־עברתי דברתי אם־לא ׀ ביום ההוא יהיה רעש גדול על אדמת ישראל: ורעשו מפני דגי הים ועוף השמים וחית השדה וכל־הרמש הרמש על־האדמה וכל האדם אשר על־פני האדמה ונהרסו ההרים ונפלו המדרגות וכל־חומה לארץ תפול: וקראתי עליו לכל־הרי חרב נאם אדני יהוה חרב איש באחיו תהיה: ונשפטתי אתו בדבר ובדם וגשם שוטף ואבני אלגביש אש וגפרית אמטיר עליו ועל־אגפיו ועל־עמים רבים אשר אתו: והתגדלתי והתקדשתי ונודעתי לעיני גוים רבים וידעו כי־אני יהוה: ואתה בן־אדם הנבא על־גוג ואמרת כה אמר אדני יהוה הנני אליך גוג נשיא ראש משך ותבל: ושבבתיך וששאתיך והעליתיך מירכתי צפון והבאותיך על־הרי ישראל: והכיתי קשתך מיד שמאלך וחציך מיד ימינך אפיל: על־הרי ישראל תפול אתה וכל־אגפיך ועמים אשר אתך לעיט צפור כל־כנף וחית השדה נתתיך לאכלה: על־פני השדה תפול כי אני דברתי נאם אדני יהוה: ושלחתי־אש במגוג וביושבי האיים לבטח וידעו כי־אני יהוה: ואת־שם קדשי אודיע בתוך עמי ישראל ולא־אחל את־שם־קדשי עוד וידעו הגוים כי־אני יהוה קדוש בישראל: הנה באה ונהיתה נאם אדני יהוה הוא היום אשר דברתי: ויצאו ישבי ׀ ערי ישראל ובערו והשיקו בנשק ומגן וצנה בקשת ובחצים ובמקל יד וברמח ובערו בהם אש שבע שנים: ולא־ישאו עצים מן־השדה ולא יחטבו מן־היערים כי בנשק יבערו־אש ושללו את־שלליהם ובזזו את־בזזיהם נאם אדני יהוה: והיה ביום ההוא אתן לגוג ׀ מקום־שם קבר בישראל גי העברים קדמת הים וחסמת היא את־העברים וקברו שם את־גוג ואת־כל־המונה וקראו גיא המון גוג: וקברום בית ישראל למען טהר את־הארץ שבעה חדשים: וקברו כל־עם הארץ והיה להם לשם יום הכבדי נאם אדני יהוה: ואנשי תמיד יבדילו עברים בארץ מקברים את־העברים את־הנותרים על־פני הארץ לטהרה מקצה שבעה־חדשים יחקרו: ועברו העברים בארץ וראה עצם אדם ובנה אצלו ציון עד קברו אתו המקברים אל־גיא המון גוג: וגם שם־עיר המונה וטהרו הארץ:

ואומר המפטיר הברכות וחותם מקדש ישראל והזמנים לפי שבחג הסוכות היה בכל יום קרבן אחר משא״כ במ״ה של פסח שהיה בכל שבעה ימים הקרבנות שוה: ואומרים יקום פורקן מי שברך למלך ולקהל: אשרי יהללו: חצי קדיש: ומתפללין מוסף של יום טוב ואומרים בו את יום השבת הזה ואת יום חג הסוכות הזה: ואומרים וביום השבת ואחר כך הקרבן שקראו בספר תורה שנייה ׳ ומנחתם ונסכיהם:

מעריב לשמיני עצרת

בשעה שאומר החזן ברכו אומרים הקהל יתברך

חזן **ברכו את יי המבורך:**

קהל יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא שמו של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא שהוא ראשון והוא אחרון ומבלעדיו אין אלהים סלו לרוכב בערבות ביה שמו ועלזו לפניו ושמו מרומם על כל ברכה ותהלה ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד: יהי שם יי מבורך מעתה ועד עולם:

והקהל עונה **ברוך יי המבורך לעולם ועד:**

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר בדברו מעריב ערבים ׳ בחכמה פותח שערים ובתבונה משנה עתים ׳ ומחליף את הזמנים ומסדר את הכוכבים במשמרותיהם ברקיע כרצונו בורא יום ולילה: גולל אור מפני חשך וחשך מפני אור ומעביר יום ומביא לילה ׳ ומבדיל

ומבדיל בין יום ובין לילה יהוה צבאות שמו · אל חי וקים תמיד ימלוך עלינו לעולם ועד :

אעניד לך תפארה והלל · ביום שמיני העצרת בליל · גבורותיך ברב עם אמלל · רוד מעביר יום ומביא ליל : ברוך אתה יי המעריב ערבים :

אהבת עולם בית ישראל עמך אהבת : תורה ומצות חקים ומשפטים אותנו למדת · על כן יהוה אלהינו בשכבנו ובקומנו נשיח בחקיך : ונשמח בדברי תלמוד תורתך ובמצותיך לעולם ועד כי הם חיינו וארך ימינו · ובהם נהגה יומם ולילה : ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים :

הזכר לעטרנו בשנת טובותיך · ונרוה מדשן ביתך · זכור לדורשיך יושבי ביתך · חסד נעורים וכלול אהבתך : ברוך אתה יי אוהב עמו ישראל : קריאת שמע תמצא לעיל

אמת ואמונה כל זאת וקים עלינו כי הוא יהוה אלהינו ואין זולתו ואנחנו ישראל עמו : הפודנו מיד מלכים מלכנו הגואלנו מכף כל העריצים : האל הנפרע לנו מצרינו והמשלם גמול לכל איבי נפשנו : העושה גדולות עד אין חקר · נסים ונפלאות עד אין מספר · השם נפשנו בחיים · ולא נתן למוט רגלינו · המדריכנו על במות אויבינו · וירם קרננו על כל שונאינו · העושה לנו נסים ונקמה בפרעה אותות ומופתים באדמת בני חם · המכה בעברתו כל בכורי מצרים · ויוצא את עמו ישראל מתוכם לחרות עולם · המעביר בניו בין גזרי ים סוף · את רודפיהם ואת שונאיהם בתהומות טבע · וראו בניו גבורתו שבחו והודו לשמו : ומלכותו ברצון קבלו עליהם משה ובני ישראל לך ענו שירה :

סימן ע״פ א״ב

שמיני אשפוך לב ונפש כמים · לפני רוכב בגאותו שמים · ביום השמיני : שמיני בכהנה לשרת משרת ונינו קרא משה לאהרן ולבניו · ביום השמיני : שמיני גזרת דת גשמים אם רב ואם מעט נרשמים . ביום השמיני : שמיני דרש לאות ברית · להנצל בו מאף שארית · ביום השמיני : שמיני הוכן לנאמנה · תן חלק לשבעה וגם לשמונה · ביום השמיני : שמיני ותר לסוכה עוצרים · לישב בבתים ובחצרים · ביום השמיני : שמיני זמן לבהמה להרצות פני שוכן רומה · ביום השמיני : שמיני חבך לאספו עם שבעה · מפני טורח יולדת השבעה · ביום השמיני : שמיני טכם לברך קהל מלכם · כשלח את העם לדרכם · ביום השמיני : שמיני יחד אור עט · לקרבן טוב מעט · ביום השמיני : שמיני כפור ומנוח דוחה · לקיים צווי עונות מוחה · ביום השמיני : שמיני לעודף שמחה לראות · לנגע שמיני בעשותו נוראות · ביום השמיני : שמיני מזמן לעתיד לבא לשמח בו עם קרובו · ביום השמיני : שמיני נקרא עצרת לאום כאישון נגצרת · ביום השמיני : שמיני סדורה בדתות · ובו נכרתו שלש עשרה בריתות · ביום השמיני : שמיני ערוך החתומים בו להציל · מפוערת גנון והציל · ביום השמיני : שמיני פים בו להתכן · לטבוח טבח והכן · ביום השמיני : שמיני צווי לומר זמן · ולברך האל הנאמן · ביום השמיני : שמיני קבוע רגל בפני עצמו · לשמוח בו עמו · ביום השמיני · שמיני רצוי להקריב קרבן בו לבדו · למלא כל הארץ כבודו · ביום השמיני : שמיני שיר בו לבדו למלל · לגמור בו את הלל · ביום השמיני : שמיני תת ברכה בפני עצמה · לנותן ליעף כח ועצמה · ביום השמיני : שמיני דורשי נצוח יחודך · אנא להשתחות באים ברוב חסדך : יוחש עזרם מקודש בזכות חסידיך · בעזרת שוררו על הים סהדיך · בגילה ברנה בשמחה רבה ואמרו כולם :

מי כמוכה באלים יהוה מי כמוכה נאדר בקודש נורא תהלות עושה פלא : מלכותך ראו בניך בוקע ים לפני משה :

טועני עול מלך אל אמונה · ישבו בסכה שבעה באמונה · כנתנו חלק לשבעה וגם לשמונה · לקראת זה ישענו להחיש שבעה ושמונה · זה צור ישענו פצו פה ואמרו :

יי ימלוך לעולם ועד : ונאמר כי פדה יי את יעקב וגאלו מיד חזק ממנו :

מחיל אל חיל הולכים · נסעו מסכה ולשמוח

בשמיני

מעריב ליל שמיני עצרת

בְּשְׁמִינִי נִמְלָכִים · סֵבֶר יְהָבָם עָלֶיךָ מַשְׁלִיכִים · עוֹזֵר יִשְׂרָאֵל וְגוֹאֲלוֹ מַמְלִיכִים : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ צוּר יִשְׂרָאֵל וְגוֹאֲלוֹ : (נ"א גָאַל יִשְׂרָאֵל) :

הַשְׁכִּיבֵנוּ יהוה אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְכֵּנוּ לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם וּפְרוֹס עָלֵינוּ סוּכַּת שְׁלוֹמֶךָ וְתַקְּנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ מְהֵרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ · וְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ אוֹיֵב דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָב וְיָגוֹן וְהָסֵר שָׂטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ · וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנוּ · כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ אָתָּה כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה וּשְׁמוֹר צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם · וּפְרוֹס עָלֵינוּ סוּכַּת רַחֲמִים וְשָׁלוֹם :

פּוֹנִים מִסֻכָּה לְבֵיתָם לֵישֵׁב · צָפוּן לַחֲשׁוֹם הַקֶּשֶׁב · קוֹרְאֵי רוֹמְמוּתֶךָ שִׁמְךָ לְחַשֵּׁב · תִּפְרוֹס עָלֵימוֹ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ תְּהִלּוֹת יוֹשֵׁב :

בָּרוּךְ אַתָּה יהוה הַפּוֹרֵס סוּכַּת שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְעַל יְרוּשָׁלָיִם :

וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת מוֹעֲדֵי יְיָ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל :

ח"ק שמ"ע התפלה בליל א' של סוכות · ק"ש עלינו ק"י אדון עולם :

יוצר לשמיני עצרת

הָאֵל

בְּתַעֲצוּמוֹת עֻזֶּךָ הַגָּדוֹל בִּכְבוֹד שְׁמֶךָ · הַגִּבּוֹר לָנֶצַח וְהַנּוֹרָא בְּנוֹרְאוֹתֶיךָ · הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רָם וְנִשָּׂא :

שׁוֹכֵן עַד מָרוֹם וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ וְכָתוּב רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיְיָ · לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה :

בְּפִי יְשָׁרִים תִּתְרוֹמָם : וּבִלְשׁוֹן חֲסִידִים תִּתְקַדָּשׁ :

וּבְשִׂפְתֵי צַדִּיקִים תִּתְבָּרֵךְ : וּבְקֶרֶב קְדוֹשִׁים תִּתְהַלָּל :

וּבְמַקְהֲלוֹת רִבְבוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרִנָּה יִתְפָּאַר שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר שֶׁכֵּן חוֹבַת כָּל הַיְצוּרִים לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל לְשַׁבֵּחַ לְפָאֵר לְרוֹמֵם לְהַדֵּר וּלְנַצֵּחַ לְבָרֵךְ לְעַלֵּה וּלְקַלֵּס עַל כָּל דִּבְרֵי שִׁירוֹת וְתִשְׁבְּחוֹת דָּוִד בֶּן יִשַׁי עַבְדְּךָ מְשִׁיחֶךָ : וּבְכֵן יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ : כִּי לְךָ נָאֶה יהוה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שִׁיר וּשְׁבָחָה הַלֵּל וְזִמְרָה עֹז וּמֶמְשָׁלָה נֶצַח גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה תְּהִלָּה וְתִפְאֶרֶת קְדֻשָּׁה וּמַלְכוּת : בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ וּמֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אַתָּה אֵל : חזן בָּרוּךְ אַתָּה יהוה אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וּמְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת אֵל הַהוֹדָאוֹת אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת בּוֹרֵא כָּל הַנְּשָׁמוֹת רִבּוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זִמְרָה מֶלֶךְ יָחִיד אֵל חֵי הָעוֹלָמִים :

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵיהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵיהּ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן : יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵיהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵילָּא מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן :

חזן בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבוֹרָךְ : קהל וחזן בָּרוּךְ יְיָ הַמְבוֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ · עוֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל : אוֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים אוֹרוֹת מֵאֹפֶל אָמַר וַיֶּהִי :

מיוסד ע"פ א"ב

אוֹם כְּאִישׁוֹן נִנְצֶרֶת · חֲשׂוּךְ אוֹתָהּ מִבַּצּוֹרֶת · בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת : בָּאתִי בְּתַחֲנוּן לְפָנֶיךָ · לְחַלּוֹת אֶת פָּנֶיךָ · בִּיטָה וּפְקַח עֵינֶיךָ : גַּלֵּה לָהּ יוֹמְךָ · וחמול.

אום זו ישראל : כאישון · שנאמר גם ילרנהו כאישון : חשוך לי מניעה : מבצורת · רעבון : ביום · ר"ל בתפלה זו שמתפללין בש"ע : ביטה · כמו הביטה : יומך

אום כאישון ננצרת דיא ישראל וואש נאט היט זייא וויא דאש שווארץ עצרת מיט דער תפלה וואש מיר ביטן אום שמיני עצרת באתי בתחנון אפיל פון דעם אוג חשוך אותה מבצורת היט זא פון הונגר ביום השמיני לפניך איך בין גיקומן מיט גיבעט צוא דיר לחלות את פניך צוא ביטן דיך ביטה

וחמול על עמך ושמחה ישיגו מעמך · ביום השמיני · שמחות הזמיני וסכות נא מעני · קדוש : דורשים בתכלית מועדם · גשמי נדבות במעמדם · צפה נא לעודדם : השקיפה עליהם ממרומים · וזכור ברית שלשת קדומים · והמלא על צאצאימו רחמים : ואם עקלו ברשע · חוסה ועבור על פשע והצמח למו ישע : זועקים אליך בכל לב · הרופא לשבורי לב · כונן מקום עין ולב : חטאם תנאום לכפר · וברית אל תפר : בזכות אמרי שפר : טוב השוכן רומה · חיש יום נחמה · ועורר ישני אדמה : יה שוכן עליות ורב העליליות · עתה כנס גליות : כל שוטנך להאביד · ואוהביך שמחות להרביד · במלכות משיח בן דוד : למעלה למעלה לרומם · בית מקדשך השמם · צרים מנו להדמם : מהללים לך בתגיגתם · שור קהל עדתם · ושמע קול זעקתם : נגדך בתחן עומדים · ועל דלתותיך שוקדים · ואותך בהתמד מיחדים : שיחתם לפניך יערב · וחשכם מיום קרב · וממחתה כי לא תקרב : עטרם רוב ברכות וחיים ארוכות · עדי עד מאריכות : פתח למו אוצרך · וקים עלימו אמרך · ואל יבשו מסברך : צקון לחשם תשמע · וקול מבשר להשמע · טובות ונחמות במשמע : קולות ארבעה להחישה · ולעזרתנו חושה · וצוררך תכחישה : רם על רמים · שמח נפש עגומים · בבנוי כמו רמים ·

שבחך

קץ הגלות : הזמיני · הכן לי : וסכות וקבל : מעני · תפלתי : בתכלית בסוף והוא ש"ע : במעמדם בתפילתי : לעודדם · לחזקם : קדומים · אלו האבות : צאצאימו · בניהם : עקלו לשון עקום : עין ולב · זה בהמ"ק שהוא עיניהם ולבם של ישראל : תנאום · הדבר : ויעורר · ר"ל תחיית המתים : עליות · שמים : להרביד · ל' רביד וקשוט : להדמם להכרית ולהשקיט תלונות : שור · ראה : בהתמד · ל' תמיד : קרב · מלחמה : וממחתה · שבר : מסברך · מה שמקוים ממך : צקון שפיכת תפלתם : ארבעה · שהם קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה : תכחישה · לשון תכזב והוא לשון הפסק : עגומים · לשון אבילות : בבנוי

ביום השמיני קוק אונ עפין דייני אויגן גלה לה יומך אנפלעק צוא איר דעם קץ פון דער גאולה וחמול על עמך אונ דער בארים זיך איבר דיין פאלק ושמחה ישיגו מעמך אונ פיל פרייד זאלין זייא גרייכין פון דיר ביום השמיני דעם אכטין טאג פון סוכות שמחות הזמיני פיל פרייד גרייט מיר אן וסכות נא מעני אונ פר נעם מיין תפלה קדוש הייליגר גאט דורשים בתכלית מועדם זייא טואן נאט ביטן מיט תפלה אין סוף פון זייער יום טוב גשמי נדבות במעמדם אין זייער גיבעט טואן זייא ביטן רעגין פאר איין נדבה צפה נא לעודדם ביטן מיר דוא זאלשט קוקן צוא שטארקין זייא השקיפה עליהם ממרומים קוק אוף זייא פון דעם הימל חכור ברית שלשת קדומים אונ גדיינק דעם ברית פון דיא דרייא אבות והמלא על צאצאימו רחמים אונ ווער דער פולט אוף זייערי קינדר מיט רחמנות ואם עקלו ברשע אונ ווען חס ושלום זייא האבן פאר דיר גיזינדגט חוסה ועבור על פשע והצמח למו ישע האב אוף זייא רחמנות אונ פאר גיב זייא דיא זינד אונ שפראץ צו זייא איין הילף זועקים אליך בכל לב דיא ישראל שרייאן צו דיר מיט דעם גאנצין הארצין הרופא לשבורי לב דוא זאלשט היילין צוא דיא וואש האבן אגיבראכין הארץ כונן מקום עין ולב בוייט אן דעם בית המקדש וואש די ישראל האפין אוף אים מיט דעם גאנצן הארצן חטאם תנאום לכפר וברית אל תפר זייערי זינד זאלשטו זאגן צוא פר געבין אונ דעם ברית זאלשטו ניט פר שטערין בזכות אמרי שפר אין דעם זכות פון שייני לוב טוב השוכן רומה גאט וואש רואט אין הוכין הימל חיש יום נחמה איל דיא גאולה ועורר ישני אדמה אונ זייא מחיה דיא מתים וואש ליגן אין דער ערד יה שוכן עליות ורב העליליות גאט וואש רואט אין הוכן הימל אונ איז אבשעפר פון אלי בשעפניש עתה כנס גליות בעטין מיר דיך היינט. זאמיל איין דיא ישראל פון דעם גלות כל שוטניך להאביד אלי דייני פיינט צוא מאכין פר לירן ואוהביך שמחות להרביד אונ דייני ליבי ישראל ציר אן מיט פרייד במלכות משיח בן דוד מיט דער מלוכה פון משיח בן דוד למעלה למעלה לרומם דוא זאלשט זייא גאנץ הוך דער הייבין בית מקדשך השמם צוא באווין דעם וויסטן בית המקדש צרים מנו להדמם צו בשניידן אונזרי בליידיגר מהללים לך בתגיגתם זייא טואן דיך לובין אין זייער יום טוב שור קהל עדתם קוק אוף דעם איין זאמלונג וואש זיי זאמלין זיך איין אין שול ושמע קול זעקתם אונ הער צוא זייער נישרייא נגדך בתחן עומדים אקגין דיר שטייאן זייא מיט תפלה ועל דלתותיך שוקדים אונ איילין צוא גיין אוף דיא טירין פון דער שול ואותך בהתמד מיחדים אונ צוא דיר טואן זייא תמיד לייאנין קריאת שמע שיחתם לפניך יערב זייער תפלה זאל פאר דיר זיס זיין וחשכם מיום קרב אונ פאר מייד זייא פון מלחמות וממחתה כי לא תקרב עש זאל צוא זייא ניט גינעהנן קיין בראך עטרם רוב ברכות קריין זייא מיט פיל ברכות וחיים ארוכות אונ מיט לייננ לעבין עדי עד מאריכות אייבג לעבן. פתח למו אוצרך עפין זייא דייני אוצרות וקים עלימו אמרך אונ זייא מקיים אוף זייא דייני גוטי רייד ואל יבושו מסברך אונ זייא זאלן ניט פאר שעמט ווערן פון דייני האפונג וואש זייא האפין צוא דיר צקון לחשם תשמע הער צו זייער תפלה וקול מבשר להשמע צו מאכן הערין די ישראל איין קול פון גוטי בשורות טובות ונחמות במשמע איין גוטי טרייסטונג קולות ארבעה להחישה צוא איילין די פיר קולות פון דער גאולה וואש וועט גיזאגט ווערן פאר ירושלים וויא אין פסוק שטייט קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה ולעזרתנו חושה אונ צו אונזר הילף אייל וצורריך תכחישה אונ דייני בלידיגר וואש לייקנין אין אונזר גאולה זאלשטו זייא אוך מאכן לייקנין רם על רמים

נאט

יוצר לשמיני עצרת

בבנוי ר״ל בנית המקדש : מתנים · תספרים : משנים · לשון ושננתם לבניך :

שִׁבְחֲךָ בְּפִימוֹ מְתַנִּים · וְגָדְלָךְ בְּלִבָּם מְשַׁנְּנִים · וְיִחוּדְךָ בְּכָל יוֹם עוֹנִים : חזן תּוֹקְפִים שֶׁבַח וְהוֹדָיָה רוֹחֲשִׁים · וְרוֹנְנִים רוֹעֲשִׁים וְלֹא חָשִׁים · וְאוֹתְךָ מַעֲרִיצִים וּמַקְדִּישִׁים · קָדוֹשׁ :

ובשחל יום טוב בשבת אומרים כאן הכל יודוך אל אדון לאל אשר שבת ואח״כ מתחילין תתברך לנצח צורנו

הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם לַעַד מַלְכֵּנוּ יוֹצֵר מְשָׁרְתִים וַאֲשֶׁר מְשָׁרְתָיו כּוּלָּם עוֹמְדִים
תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית : מָה רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְיָ כֻּלָּם בְּרוּם עוֹלָם וּמַשְׁמִיעִים בְּיִרְאָה יַחַד בְּקוֹל (בְּ)דִבְרֵי אֱלֹהִים חַיִּים
בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ · הַמֶּלֶךְ הַמְרוֹמָם לְבַדּוֹ וּמֶלֶךְ עוֹלָם : כּוּלָּם אֲהוּבִים כּוּלָּם בְּרוּרִים כּוּלָּם גִּבּוֹרִים כּוּלָּם
מֵאָז הַמְשׁוּבָּח וְהַמְפוֹאָר וְהַמִּתְנַשֵּׂא מִימוֹת עוֹלָם : אֱלֹהֵי עוֹלָם קְדוֹשִׁים וְכוּלָּם עוֹשִׂים בְּאֵימָה וּבְיִרְאָה רְצוֹן קוֹנָם · וְכוּלָּם פּוֹתְחִים
בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים רַחֵם עָלֵינוּ אֲדוֹן עֻזֵּנוּ צוּר מִשְׂגַּבֵּנוּ מָגֵן אֶת פִּיהֶם בִּקְדוּשָּׁה וּבְטָהֳרָה בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה וּמְבָרְכִין וּמְשַׁבְּחִין
יִשְׁעֵנוּ מִשְׂגָּב בַּעֲדֵנוּ : אֵל בָּרוּךְ גְּדוֹל דֵּעָה · הֵכִין וּפָעַל זָהֳרֵי וּמְפָאֲרִין וּמַעֲרִיצִין וּמַקְדִּישִׁין וּמַמְלִיכִין : אֶת שֵׁם הָאֵל הַמֶּלֶךְ
חַמָּה טוֹב יָצַר כָּבוֹד לִשְׁמוֹ · מְאוֹרוֹת נָתַן סְבִיבוֹת עֻזּוֹ · פִּנּוֹת הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא וְכוּלָּם מְקַבְּלִים עֲלֵיהֶם עוֹל
צְבָאָיו קְדוֹשִׁים רוֹמְמֵי שַׁדַּי תָּמִיד מְסַפְּרִים כְּבוֹד אֵל וּקְדוּשָּׁתוֹ : מַלְכוּת שָׁמַיִם זֶה מִזֶּה וְנוֹתְנִים בְּאַהֲבָה רְשׁוּת זֶה לָזֶה לְהַקְדִּישׁ
תִּתְבָּרַךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת עַל כָּל שֶׁבַח לְיוֹצְרָם בְּנַחַת רוּחַ בְּשָׂפָה בְרוּרָה וּבִנְעִימָה קְדוֹשָׁה כּוּלָּם כְּאֶחָד
מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ וְעַל מְאוֹרֵי אוֹר שֶׁעָשִׂיתָ (שֶׁיָּצַרְתָּ) הֵמָּה יְפָאֲרוּךָ סֶּלָה: עוֹנִים בְּאֵימָה וְאוֹמְרִים בְּיִרְאָה : קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת
תִּתְבָּרַךְ לָנֶצַח צוּרֵנוּ מַלְכֵּנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ בּוֹרֵא קְדוֹשִׁים יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ :

שם המחבר בראשי החרוזות אמתי בירבי שפטיה חזק

אראלים הם מלאכים : יקר · אלפים ורבבות מלאכים מעופפים וראשיהם כפופים מחמת אימה : בחורי · מלאכים המובחרים ממרכבה עליונה : ידורון · מלאכים : יוצבא · לשון קיבוץ : רגיון · זה נהר דינור : ויומהר · לשבח לממ״ה : חשמלי זוהר · המלאכים טובלים בנהר דינור ו״פ ואח״כ אומרים שירה וזה שאנו אומרים בקדושה ובטהרה : חדוש · מחדשים שיר בלעקה : ונועה · נ״כ לשון לעקה : פוחד כף פירוש מכת פחד של ממ״ה מתקרב ותכס אתה עלמו אל הקיר : טעמי · פירוש דיבור של תפלות ישראל מקבץ סנדלפון

אֶרְאֶלִּים וּמַלְאָכִים מַקְדִּישִׁים וּמְבָרְכִים · לְמֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים : מוּכָנִים וַעֲרוּכִים · בְּכַנְפֵיהֶם סוֹכְכִים · יוֹם יוֹם מַמְלִיכִים · לְמֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים : תַּקִּיפֵי שְׂרָפִים · תִּשְׁבָּחוֹת מְיַפִּים . לְמֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים : יְקַר אַלְפֵי אֲלָפִים וְרִבֵּי רִבְבָן צְפוּפִים · רָאשֵׁיהֶם כּוֹפְפִים · לְמֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים : בְּחוּרֵי מֶרְכָּבָה · מְרַנְּנִים בְּאַהֲבָה · לְמֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים : יְדוֹדוּן יוֹצְבָא · בְּהוֹד שִׁירָה עֲרֵיבָה · לְשׁוֹרֵר בְּחִבָּה · לְמֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים : רִגְיוֹן הַנָּהָר מָאוֹר חָשׁ וְיוֹמָהַר · לְמֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים : בּוֹ לְהִטָּהֵר חַשְׁמַלֵּי זוֹהַר · חִדּוּשׁ שִׁיר לְהַגְהֵר · לְמֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים : יְשׁוֹרֵר מִיכָאֵל · וִיזַמֵּר גַּבְרִיאֵל · לְמֶלֶךְ מַלְכֵי

נאט וואש איז העביר פון אלי הוכי שמח נפש עגומים דיא טראוויגי ישראל מאך דער פרייאין בבנוי כמו רמים מיט דעם גיבייא פון דעם הוכין בית המקדש שבחך בפימו מתנים דיין לוב טואן זייא ריידן מיט זייער מול וגדלך בלבם משננים אונ דיין גרושקייט טואן זייא אין זייער הארץ שארפין ויחודך בכל יום עונים אונ טואן דיך איינציגן פר אגאט אלי טאג תוקפים שבח והודיה רוחשים זייא שטארקין זיך אין גאטש לוב ורוננים אונ זינגן רועשים ולא חשים זייא טואין: לובין גאט מיט גרוש גשרייא אונ טואן ניט שווייגן ואותך מעריצים ומקדישים אונ דיך גאט טואן זייא שטארקן אונ היילגן קדוש הקב״ה דער דא איז הייליג :

אראלים דיא מלאכים וואש זייא היישין אראלים ומלאכים אונ אנדרי מלאכים מקדישים ומברכים זייא היילגן אונ לובן למלך מלכי המלכים צוא הקב״ה דער קינג איבר אלי קינגן מוכנים וערוכים דיא מלאכים וואש זענין תמיד אן גיברייט צום דינסט פון הקב״ה בכנפיהם סוככים מיט זייערי פליגל-דעקין זייא צו זייערי פיס; וואש זייא האבן איין גשטאלט וויא די פיס פון איין קאלב כדי הקב״ה זאל ניט דער מאנין צוא דיא ישראל דעם עון העגל יום יום ממליכים אלי טאג מאכן זייא קינגן למלך מלכי המלכים תקיפי שרפים דיא שטארקי ברענינדיגי מלאכים תשבחות מיפים זאגן שייני לוב למלך מלכי המלכים יקר אלפי אלפים דיא ווערדיגי מלאכים פיל טויזנט ורבי רבבן אונ פיל צעהין טויזנט צפופים זייא שוועבין ראשיהם כופפים זייער קאפ בייגן זייא איין למלך מלכי המלכים בחורי מרכבה דיא אויש דער ווילטי מלאכים וואש זענין אין דער מרכבה דאש איז דער כסא הכבוד מרננים באהבה זייא לובן מיט גרוש ליבשאפט למלך מלכי המלכים ידודון יוצבא דיא מלאכים וואש הייסן ידודון זאמלין זיך איין בהוד שירה עריבה מיט שונהייט פון איין זיס גזאנג לשורר בחבה צוא זינגן אונ לובין מיט ליבשאפט למלך מלכי המלכים רגיון הנהר דער טייך אוף דעם הימל וואש הישט רגיון דאש איז דער נהר דינור מאוד חש ויומהר איילט זיך זייער צוא לובין למלך מלכי המלכים בו להטהר אין אים זאנין זיך מטהר דיא מלאכים וואש זענין אייטל חשמלי זוהר ליכט חדוש שיר להגהר אז זייא ווילן דער נייאין איין שירה צוא זינגן למלך מלכי המלכים ישורר מיכאל ער טוט זאגן איין שירה. מיכאל ויזמר גבריאל

מלכי המלכים: שואג קמואל · וגועה רפאל ומהדר הדרניאל · למלך מלכי המלכים: פוחד סנדלפון · לצד דופן ידפון · למלך מלכי המלכים: טעמי חין יחפון · כתר מהם לספון · ומשביעו לאפון · על ראש: מלך מלכי המלכים: יקדש גליצור · המגלה טעמי צור · מפי מלך מלכי המלכים: המשמיע לכל יצור · שנת שובע ובצור · וכל דבר האצור · ברצון מלך מלכי המלכים: חיות ארבעתן · משלשות קדושתן · למלך מלכי המלכים: זועות מאימתן · קופצות בנהמתן · קוראות לעומתן · למלך מלכי המלכים:

סנדלפון מלא חפניו : לספון · לשון כסוי ר"ל לעשות עטרה מהם ולכסות ראש הקב"ה כביכול : ומשביעו : ר"ל סנדלפון משביע לכתר שיעלה עגלל לראש מה"ה : לאפון · לשון אופן שמתגלגל : גליצור · שם מלאך ונקרא כך ע"ש שמגלה טעמי צור ומשמיע לכל יצור הגזרה שנה זו שנת שובע שנה זו שנת רעבון : בצור · לי רעבון: האצור · הגנוז : זועות · מורידין ויעה מאימה של הקב"ה : קופצות · פירוש קופלים ומתהרים בנעקתם לקראת לנגדם ואומרים ברוך וכו' :

והחיות ישוררו וכרובים יפארו ושרפים ירונו ואראלים יברכו· פני כל חיה ואופן וכרוב לעומת שרפים לעומתם משבחים ואומרים: ברוך כבוד יי ממקומו :

לאל ברוך נעימות יתנו למלך אל חי וקים זמירות יאמרו ותשבחות ישמיעו כי הוא לבדו מרום וקדוש · פועל גבורות עושה חדשות בעל מלחמות זורע צדקות מצמיח ישועות בורא רפואות נורא תהלות אדון הנפלאות : המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית · כאמור לעושה אורים גדולים כי לעולם חסדו : (והתקן מאורות משמח עולמו אשר ברא) : אור חדש על ציון תאיר ונזכה כולנו במהרה לאורו : ברוך אתה יהוה יוצר המאורות :

אהבת עולם (אהבה רבה) אהבתנו יהוה אלהינו חמלה גדולה ויתרה חמלת עלינו · אבינו מלכנו בעבור שמך הגדול ובעבור אבותינו שבטחו בך ותלמדם חקי חיים לעשות רצונך בלבב שלם כן תחננו ותלמדנו : אבינו אב הרחמן המרחם רחם עלינו ותן בלבנו בינה להבין ולהשכיל לשמוע ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה · והאר עינינו בתורתך ודבק לבנו במצותיך ויחד לבבנו לאהבה וליראה את שמך · למען לא נבוש ולא נכלם ולא נכשל לעולם ועד · כי בשם קדשך הגדול (הגבור) והנורא בטחנו נגילה ונשמחה בישועתך : ורחמיך יהוה אלהינו וחסדיך הרבים אל יעזבונו נצח סלה ועד · מהר והבא עלינו ברכה ושלום מהרה (והביאנו לשלום) מארבע כנפות כל הארץ · ושבור עולנו מעל צוארנו · ותוליכנו מהרה קוממיות לארצנו · כי אל פועל ישועות אתה ובנו בחרת מכל עם ולשון וקרבתנו מלכנו לשמך הגדול סלה באמת באהבה להודות לך וליחדך (באהבה) ולאהבה את שמך: ברוך אתה יהוה הבוחר בעמו ישראל באהבה:

ק"ש תמצא לעיל

אמת ויציב ונכון וקים וישר ונאמן ואהוב וחביב ונחמד ונעים ונורא ואדיר ומתוקן ומקובל וטוב ויפה הדבר הזה עלינו לעולם ועד: אמת אלהי עולם מלכנו צור יעקב מגן ישענו לדור ודור הוא קים ושמו קים וכסאו נכון ומלכותו ואמונתו לעד קימת : ודבריו חיים וקימים נאמנים ונחמדים לעד ולעולמי עולמים על אבותינו ועלינו על בנינו ועל דורותינו ועל כל דורות זרע ישראל עבדיך :

על הראשונים ועל האחרונים לעולם ועד חק ולא יעבור אמת שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד אתה הוא מלכנו מלך אבותינו אתה · למען שמך מהר לגאלנו כגאלת את אבותינו : אמת מעולם שמך הגדול עלינו נקרא באהבה אין אלהים זולתך :

מיוסד ע"פ א"ב

אמונים אשר נאספו · ברכות נכספו · גם קומתם כפפו · דבר תנונם העריפו : הובילם לאהליהם לשלום · וימצאו שם שלום · זרע השלום

אמונים אלו ישראל אשר נאספו להתפלל בבית הכנסת : נכספו · חמדו : כפפו · נגנות : תנונם · תפלתם : העריפו · סרטו : סגילם

גבריאל און גבריאל טוט זינגין איין לוב למלך מלכי המלכים שואג ער טוט שרייאן דער מלאך קמואל וגועה און אוך טוט שרייאן רפאל ומהדר און אוך בשיינט דער מלאך ההדרניאל למלך מלכי המלכים פוחד ער אנגשט און פארכט זיך דער מלאך סנדלפון: פאר הקב"ה לצד דופן ידפון לממ"ה אזו וויא איין מענטש וואש האט מורא זיך צוא ווייזן פאר איין מלך בשר ודם שלאגט ער זיך צוא דער וואנט אזו טוט אוך דער מלאך מחמת פחד פון הקב"ה טעמי חין יחפון דיא רייד פון דיא תפלות פון דיא ישראל נעמט דער מלאך אין זיין גייפל כתר מהם לספון צוא מאכין פון זייא איין קרון צוא הקב"ה ומשביעו לאפון על ראש מלך מלכי המלכים און ער ווייסט ניט דאש אורט פון הקב"ה דרום בשווארט ער דעם כתר מיט דעם שם המפורש ער זאל פליהן צו הקב"ה יקדש ער היילגט הקב"ה דער מלאך גליצור המגלה טעמי צור וואש ער אנפלעקט דיא רייד פון הקב"ה מפי מלך מלכי המלכים פון דעם מול פון הקב"ה המשמיע לכל יצור וואש ער מאכט הערין צוא אלי בשעפיניש וואש גאט האט גיבאטין אוף דאש נייאי יאר שנת שובע ובצור איב עש זאל זיין איין זעטיג יאר אודר איין הונגר וכל דבר האצור ברצון מלך מלכי המלכים און אלי זאכין וואש זענין בהאלטן בייא גאט ווערין זייא אנפלעקט דורך דעם מלאך מיט דעם ווילין פון הקב"ה חיות ארבעתן דיא פיר חיות הקודש וואש זענין אין כסא הכבוד משלשות קדושתן זאגין דרייא מאל קדוש למלך מלכי המלכים זועות מאימתן זייא מאכין נידירן שוויים מחמת מורא פון הקב"ה קופצות בנהמתן זייא שפרינגין מיט זייער גישרייא און ברומן קוראות לעומתן זייא רופין אקיגין זייא למלך מלכי המלכים צוא הקב"ה וואש ער איז דער קיניג איבר אלי קינינן :

אמונים אשר נאספו דיא ישראל וואש זאמלין זיך איין אין שול ברכות נכספו זייא טואין גלוסטן די ברכות פון רעגין גם קומתם כפפו אוך זייער הויך טואין זייא פאר גאט איין בייגין דבר תנונם העריפו זייערי תפלות טואין זייא מערין הובילם לאהליהם לשלום ברייננ זייא קיין ארץ ישראל מיט פרייד וימצאו שם שלום ועלין זייא דארטין געפינין שלום

יוצר לשמיני עצרת

הובילם · הביאם : חסנם · חזקם :
להבלילם · לעטרם : פנה · תגיסם
ותמנן אותם : צמת · לשון כריתה :
מענם · עכו"ם המענים אותם : מענם
הפכתם : הדורים · ישראל שמהדרים
בתטות : בקרעך · פירוש בקריעת
ים סוף :

השלום · חסנם בצדק ושלום : טובות לכללם · יקר להבלילם · בבוד
להנחילם · למעלה לעלם · מלא משאלותם · נהוג בשמחתם · שמח עדתם ·
עורר פדותם · פנה לתננם · צמת מענם · קבל מענם · רומם המונם : שמור
הדורים · תקומם עדרים · ונרוממך בקרעך גזרים : עזרת וכו' עד גאל ישראל

ומתפללין ש"ע תפלה בליל ראשון של סוכות · וגומרין את ההלל : ק"ש: שיר של יוסי אתה הראת ומוציאין ב' ס"ת ומתחילין לקרות באחת בפרשת ראה עשר תעשר ואין חילוק בין אם חל בשבת או כשחל בחול מכני שאז זמן מעשרות רק בשבת קורין שבעה גברי ובחול חמשה גברי רק בשאר ימים טובים יש חילוק כשחל בשבת מתחילין עשר תעשר ובחול מתחילין כל הבכור : ובב' למפטיר בפרשת פנחס ביום השמיני עצרת :

עשר תעשר את כל־תבואת זרעך היצא השדה שנה שנה : ואכלת לפני ׀ יהוה אלהיך במקום אשר־יבחר לשכן שמו שם מעשר דגנך תירשך ויצהרך ובכרת בקרך וצאנך למען תלמד ליראה את־יהוה אלהיך כל־הימים : וכי־ירבה ממך הדרך כי לא תוכל שאתו כי־ירחק ממך המקום אשר יבחר יהוה אלהיך לשום שמו שם כי יברכך יהוה אלהיך: ונתתה בכסף וצרת הכסף בידך והלכת אל־המקום אשר יבחר יהוה אלהיך בו : ונתתה הכסף בכל אשר־תאוה נפשך בבקר ובצאן וביין ובשכר ובכל אשר תשאלך נפשך ואכלת שם לפני יהוה אלהיך ושמחת אתה וביתך : והלוי אשר־בשעריך לא תעזבנו כי אין לו חלק ונחלה עמך : ס מקצה ׀ שלש שנים תוציא את־כל־מעשר תבואתך בשנה ההוא והנחת בשעריך : ובא הלוי כי אין־לו חלק ונחלה עמך והגר והיתום והאלמנה אשר בשעריך ואכלו ושבעו למען יברכך יהוה אלהיך בכל־מעשה ידך אשר תעשה : לוי ס מקץ שבע־שנים תעשה שמטה : וזה דבר השמטה שמוט כל־בעל משה ידו אשר ישה ברעהו לא־יגש את־רעהו ואת־אחיו כי־קרא שמטה ליהוה : את־הנכרי תגש ואשר יהיה לך את־אחיך תשמט ידך : אפס כי לא יהיה־בך אביון כי־ברך יברכך יהוה בארץ אשר יהוה אלהיך נתן־לך נחלה לרשתה : רק אם־שמוע תשמע בקול יהוה אלהיך לשמר לעשות את־כל־המצוה הזאת אשר אנכי מצוך היום: כי־יהוה אלהיך ברכך כאשר דבר־לך והעבטת גוים רבים ואתה לא תעבט ומשלת בגוים רבים ובך לא ימשלו : ס כי־יהיה בך אביון מאחד אחיך באחד שעריך בארצך אשר־יהוה אלהיך נתן לך לא תאמץ את־לבבך ולא תקפץ את־ידך מאחיך האביון : כי־פתח תפתח את־ידך לו והעבט תעביטנו די מחסרו אשר יחסר לו : השמר לך פן־יהיה דבר עם־לבבך בליעל לאמר קרבה שנת־השבע שנת השמטה ורעה עינך באחיך האביון ולא תתן לו וקרא עליך אל־יהוה והיה בך חטא : נתון תתן לו ולא־ירע לבבך בתתך לו כי בגלל ׀ הדבר הזה יברכך יהוה אלהיך בכל־מעשיך ובכל משלח ידך : כי לא־יחדל אביון מקרב הארץ על־כן אנכי מצוך לאמר פתח תפתח את־ידך לאחיך לעניך ולאבינך בארצך : ס כי־ימכר לך אחיך העברי או העבריה ועבדך שש שנים ובשנה השביעת תשלחנו חפשי מעמך : וכי־תשלחנו חפשי מעמך לא תשלחנו ריקם : העניק תעניק לו מצאנך ומגרנך ומיקבך אשר ברכך יהוה אלהיך תתן־לו : וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים ויפדך יהוה אלהיך על־כן אנכי מצוך את־הדבר הזה היום : והיה כי־יאמר אליך לא אצא מעמך כי אהבך ואת־ביתך כי־טוב לו עמך : ולקחת את־המרצע ונתתה באזנו ובדלת והיה לך עבד עולם ואף לאמתך תעשה־כן : לא־יקשה בעינך בשלחך אתו חפשי מעמך כי משנה שכר שכיר עבדך שש שנים וברכך יהוה אלהיך בכל אשר תעשה : פ ישראל

כשחל אחרון של פסח או יום שני של שבועות בחול מתחילין לקרות כל הבכור

כל־הבכור אשר יולד בבקרך ובצאנך הזכר תקדיש ליהוה אלהיך לא תעבד בבכור שורך ולא תגז בכור צאנך : לפני יהוה אלהיך תאכלנו שנה בשנה במקום אשר־יבחר יהוה אתה וביתך : וכי־יהיה בו מום פסח או עור כל מום רע לא תזבחנו ליהוה אלהיך : בשעריך תאכלנו הטמא והטהור יחדו כצבי וכאיל : רק את־דמו לא תאכל על־הארץ תשפכנו כמים : פ לוי ובשבת ד שמור את־חדש האביב ועשית פסח ליהוה אלהיך כי בחדש האביב הוציאך יהוה אלהיך ממצרים לילה : וזבחת פסח ליהוה אלהיך צאן ובקר במקום אשר יבחר יהוה לשכן שמו שם : לא־תאכל עליו חמץ שבעת ימים תאכל־עליו מצות לחם עני כי בחפזון יצאת מארץ מצרים למען תזכר את־יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חייך : שלישי ובשבת ה ולא־יראה לך שאר בכל־גבלך שבעת ימים ולא־ילין מן־הבשר אשר תזבח בערב ביום הראשון לבקר : לא תוכל

לזבח

זרע השלום דיא קינדר פון דיא אבות וואש זענין גיוועזן גאנץ מיט גאט חסנם בצדק ושלום שטארק זייא מיט גירעכטיקייט אונ שלום טובות לכללם גיב זייא פיל גוטיש יקר להכלילם צוא קריינין זייא מיט טייערקייט כבוד להנחילם צוא מאכן ארבין זייא כבוד למעלה לעלם הויך צוא דער הייבין זייא מלא משאלותם זייער גיבעט צוא דער פולין נהוג בשמחתם פיר זייא מיט פרייד שמח עדתם דער פרייא זייער עדה עורר פדותם דער וועק זייער גאולה פנה לתננם קער זיך צו זייער תפלה צמת מענם פאר שניד דיא וואש פייניגן זייא קבל מענם פאר נעם זייער גבעט רומם המונם דער הייב זייער ברומונג שמור הדורים היט דיא ישראל וואש זייא זאנין בשיינט מיט מצות הקומם עדרים שטעל אוף דיא זיבן אבות וואש ווערין אן גירופין רועים ונרוממך בקרעך גזרים וועלין מיר דיך לובין אזו וויא מיר האבין גילובט אז דוא האשט דער ים גישפאלטן :

לזבח את־הפסח באחד שעריך אשר־יהוה אלהיך נתן לך : כי
אם־אל־המקום אשר־יבחר יהוה אלהיך לשכן שמו שם תזבח
את־הפסח בערב כבוא השמש מועד צאתך ממצרים : ובשלת
ואכלת במקום אשר יבחר יהוה אלהיך בו ופנית בבקר והלכת
לאהליך : ששת ימים תאכל מצות וביום השביעי עצרת ליהוה
אלהיך לא תעשה מלאכה : ס רביעי ובשבת ו שבעה שבעת
תספר־לך מהחל חרמש בקמה תחל לספר שבעה שבעות :
ועשית חג שבעות ליהוה אלהיך מסת נדבת ידך אשר תתן
כאשר יברכך יהוה אלהיך : ושמחת לפני ׀ יהוה אלהיך אתה
ובנך ובתך ועבדך ואמתך והלוי אשר בשעריך והגר והיתום
והאלמנה אשר בקרבך במקום אשר יבחר יהוה אלהיך לשכן
שמו שם : וזכרת כי־עבד היית במצרים ושמרת ועשית את־
החקים האלה : פ חמישי ובשבת ו חג הסכת תעשה לך שבעת
ימים באספך מגרנך ומיקבך : ושמחת בחגך אתה ובנך ובתך
ועבדך ואמתך והלוי והגר והיתום והאלמנה אשר בשעריך :
שבעת ימים תחג ליהוה אלהיך במקום אשר־יבחר יהוה כי
יברכך יהוה אלהיך בכל תבואתך ובכל מעשה ידיך והיית אך
שמח : שלוש פעמים ׀ בשנה יראה כל־זכורך את־פני ׀ יהוה
אלהיך במקום אשר יבחר בחג המצות ובחג השבעות ובחג
הסכות ולא יראה את־פני יהוה ריקם : איש כמתנת ידו
כברכת יהוה אלהיך אשר נתן־לך :

ונוטל החזן ספר תורה שניה וקורא בו למפטיר בפרשת פנחס

ביום השמיני עצרת תהיה לכם כל־מלאכת עבדה לא
תעשו : והקרבתם עלה אשה ריח ניחח ליהוה פר אחד
איל אחד כבשים בני־שנה שבעה תמימם : מנחתם ונסכיהם
לפר לאיל ולכבשים במספרם כמשפט : ושעיר חטאת אחד
מלבד עלת התמיד ומנחתה ונסכה : אלה תעשו ליהוה
במועדיכם לבד מנדריכם ונדבתיכם לעלתיכם ולמנחתיכם
ולנסכיכם ולשלמיכם : ויאמר משה אל־בני ישראל ככל אשר־
צוה יהוה את משה :

הפטרה לשמיני עצרת במלכים א סימן ח

ויהי ׀ ככלות שלמה להתפלל אל־יהוה את כל־התפלה
והתחנה הזאת קם מלפני מזבח יהוה מכרע על־ברכיו
וכפיו פרשות השמים : ויעמד ויברך את כל־קהל ישראל קול
גדול לאמר : ברוך יהוה אשר נתן מנוחה לעמו ישראל ככל
אשר דבר לא־נפל דבר אחד מכל דברו הטוב אשר דבר
ביד משה עבדו : יהי יהוה אלהינו עמנו כאשר היה עם־
אבתינו אל־יעזבנו ואל־יטשנו : להטות לבבנו אליו ללכת
בכל־דרכיו ולשמר מצותיו וחקיו ומשפטיו אשר צוה את־
אבתינו : ויהיו דברי אלה אשר התחננתי לפני יהוה קרבים אל־
יהוה אלהינו יומם ולילה לעשות ׀ משפט עבדו ומשפט עמו
ישראל דבר־יום ביומו : למען דעת כל־עמי הארץ כי יהוה
הוא האלהים אין עוד : והיה לבבכם שלם עם יהוה אלהינו
ללכת בחקיו ולשמר מצותיו כיום הזה : והמלך וכל־ישראל
עמו זבחים זבח לפני יהוה : ויזבח שלמה את זבח השלמים
אשר זבח ליהוה בקר עשרים ושנים אלף וצאן מאה ועשרים
אלף ויחנכו את־בית יהוה המלך וכל־בני ישראל : ביום ההוא
קדש המלך את־תוך החצר אשר לפני בית־יהוה כי־עשה
שם את־העלה ואת־המנחה ואת חלבי השלמים כי־מזבח
הנחשת אשר לפני יהוה קטן מהכיל את־העלה ואת־המנחה
ואת חלבי השלמים : ויעש שלמה בעת־ההיא ׀ את־החג וכל־
ישראל עמו קהל גדול מלבוא חמת ׀ עד־נחל מצרים לפני
יהוה אלהינו שבעת ימים ושבעת ימים ארבעה עשר יום : ביום
השמיני שלח את־העם ויברכו את־המלך וילכו לאהליהם
שמחים וטובי לב על כל־הטובה אשר עשה יהוה לדוד עבדו
ולישראל עמו : ע״כ ויהי ככלות שלמה לבנות את־בית יהוה
ואת־בית המלך ואת כל־חשק שלמה אשר חפץ לעשות :

ואומר הברכות של אחר ההפטרה : ואם חל בשבת אומרים יקום פורקן מי שברך למלך והקהל ׳ ומזכירין נשמות אב הרחמים אשרי יהללו ׳ ומתחיל החזן חצי קדיש בניגון :

תפלת מוסף והיא תפלת גשם

יתגדל ויתקדש שמיה רבא ׳ בעלמא די ברא כרעותיה וימליך מלכותיה ׳ בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא
ובזמן קריב ואמרו אמן : יהא שמיה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא
ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמיה דקודשא ׳ בריך הוא לעילא מן כל ברכתא ושירתא תושבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא
ואמרו אמן :

מכריז השמש משיב הרוח ומוריד הגשם כדי שגם הצבור יתפללו משיב הרוח ומתפללין הקהל שמונה עשרה בלחש תחלה בגלל ראשון של סוכות ואחר כך חוזר החזן ומתחיל בקול : ופותחין הארון ואין כורעין עד שהחזן מסיים גבורות הגשם ואז הקהל מתחיל אפיק מען :

והש״ץ חוזר אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך :

ברוך אתה יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב ׳ האל הגדול הגבור והנורא אל עליון גומל חסדים
טובים וקונה הכל וזוכר חסדי אבות ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה : מלך עוזר ומושיע ומגן :

אף ברי אתת שם שר מטר ׳ להעביב ולהעגין להריק להמטר

אף ברי כך שם שר מטר ונקרא כך ע״ש שפעמים מביא מטר על העולם בזעף ובזעם ופעמים מביא לברכה ולהרוות העולם : אתת ׳ לשון סימן על

ואות ר״ל אותיות שמו מפרשים על מה שממונה : להעביב לעשות עבים וענגים וכפל מלה הוא : להריק ׳ העננים מריקים את עצמן מן השמים

אף ׳ ברי אתת שם שר מטר דער מלאך וואס ער איז אמטונה איבר דעם א ותיות פון זיין נאמן בטייטין אויף זייני פעולות דען דאש ווארט אף איז
דען היישט ער אף ברי אתת את טייטש גיציכנט דאש הייסט די טייטש צארן אונ דאש ווארט ברי איז טייטש פיט ועטיקיט דען אן
דא.

לְהַמְטִר · מַיִם אַבִּים כָּם גַּיְא לַעֲטֹר · לְבַל יוּעֲצְרוּ בְּנִשְׁיוֹן שֶׁטֶר · אֱמוּנִים גְּנוֹן כָּם שׁוֹאֲלֵי מָטָר : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם :

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ :

יַטְרִיחַ לְפַלֵּג מִפֶּלֶג גֶּשֶׁם · לְמוֹגֵג פְּנֵי נֶשִׁי בְּצַחוֹת לֶשֶׁם · מַיִם לְאַדֶּרְךָ כִּנִּית בְּרֶשֶׁם · לְהַרְגִּיעַ בְּרַעֲפָם לִנְפוּחֵי נֶשֶׁם · לְהַחֲיוֹת מַזְכִּירִים גְּבוּרוֹת הַגֶּשֶׁם :

מיוסד ע"פ א"ב כפול

אַפִּיק מַעַן מֵעֲטָר · בְּיוֹם הַמְעֻטָּר · אֶעֱרוֹךְ שׁוּעַ וְלֹא אֶפָּטֵר : בְּנִיב הַמְפוּטָר · בְּקֵץ הַמְנוּטָר · שְׁאוּנִי הוּנְטָר · בְּמוּסְפֵי לַעֲטֹר · תְּפִלַּת מָטָר : גִּילַת פַּעֲמַיִם · שׁוּשׁ יוֹם מְיוּמִּים · גַּל לִי מִשְּׁמַיִם · בְּשׁוֹאֲלֵי בוֹ מַיִם : דַּלְתֵי שָׁמַיִם · אֲשֶׁר מוּל שַׁעַר הַמַּיִם · דּוֹד יִפְתַּח מִשָּׁמַיִם · בְּשׁוֹפְכִי לוֹ לֵב כַּמַּיִם : הֲגִיגִי בַּל יְדַמִּים · בֶּצַע אֲשָׁמִים · הוּלְבְּנוּ בְּכִפּוּר אֲשָׁמִים · וְשׁוֹטֵן מַה יַּשְׁמִים : וְאִמְרֵי רְשׁוּמִים · בְּעֶרְכָּם נִרְשָׁמִים · וִדִּיתִי עִם שָׁמִים · לְהַזְכִּיר

גבורות

על הארץ : מים אבים · מספיק לנו מים כדי לעטר את הארץ בפירות : אבים · לשון פירות : לבל יועצרו · שלא יהיו הגשמים נעצרים בשביל חטאתינו : בנשיון שטר · כמו שער טוב לשון נוטה במאירו : אמונים · אלו אבות ובזכותם תגן על ישראל השואלים מטר :

יטריח י"ר שיטריח המלאך להניא עבים ולקבל מים עליונים ולהפיך אותם בכל מקום אשר ילוה הש"י והוא לפלג כמו לחלק : מפלג · ר"ל שמקבלים מים המתלקים לשנים אלים ברקיע ואלים למטה בתקומים : למוגג · לי ניתוח : נשי · הארץ : בצחות · פי' שהיא יבשה וקשה כאבן שנקראת לשם : מים · כמו שהמים נקראים אדירים והקב"ה נקרא אדיר וזה כמית שכינת שמה במקך : ברשם בתורה : להרגיע · פי' ליתן מרגוע בירידתם לבני אדם שנקראו נפוחי נשם שנא' ויפח באפיו נשמת וגו' : להחיות · ישראל המזכירים גבורות הגשם :

אפיק אגילת תפלה : מעוטר · על שם שיתפללו של ישראל נעשה עטרה להקב"ה : ולא אפטר · לא אבדל מכאן עד שאתפלל תפלתי לפני הש"י : בניב · בדבור סולה מפי : בקץ · ב"ט שהוא חג האסיף בעת השנה והוא מבותר ומוכן לשאול בו מטר : שאוני · מיל שלי יהא נטור : בתפלת המטר · שקבוע במוסף : גילת · פירוש שמחת שנכפל בסוכות דכתיב ושמחת בחגך והיית אך שמח : שוש · פי' שמיני עצרת שיש בו שמחה יתירה : גל · כמו גלה : אשר מול · פי' אשר הם נגד שער העזרה שמבילין בו לצלוחית מים לנסך : דוד · זה הקב"ה : הגיגי · דבור תפלתי בל יסהוק בשביל העון גול שהיה בידי כי כבר נתכפרו והולבנו ביוה"כ כל עונות ואשמים : ושוטן · פי' והשטן מה יכול לקטרג ולהשמים את ישראל : אשמים · לשון אשם : ואמרי כו' · פי' הדברים הכתבים למעלה מפעולות אדם כבר הודיתי עליהם ביוה"כ עם הכשרים ששמים את עצמן כתוהו ואין :

יותר

דיא וועלט איז ניט זוכה בריינגט ער דעם רעגין מיט צארין וואש דער רעגין ניצט גאר ניט אונ אז דיא וועלט איז זוכה צום רעגין בריינגט ער אים מיט זעטיקייט דאש דיא וועלט ווערט דורך דעם רעגין גישפייזט להעביב ולהעניין דער דאזיגר מלאך מאכט טונקיל דיא הימל מיט וואלקין להריק להמטר אויש צוא לערין דיא וואשיר אונ מאכין רעגינן מים אבים בם גיא לעטר צו מאכין קריינין דיא ערד מיט פירות לבל יועצרו בנשיון שטר דיא רעגין זאלין ניט אוף גיהאלטן ווערין פאר אינזר שטר חוב פון אונזרי זינד אמונים גנון בם בזכות דיא אבות זאלשטו בשיצין זייערי קינדר שואלי מטר דיא דא בגערן דעם רעגין :

יטריח גאט זאל מטריח זיין דעם מלאך לפלג מפלג גשם צוא: אויש טיילין דעם רעגין פון דיא אייבערשטי וואשיר וואש זייא זאנן אפ גיטיילט גווארין פון דיא אונטרשטי וואשר בשעת אז גאט האט דיא וועלט בשאפן למוגג פני נשי צוא מאכין צוא גיין אונ וויך דיא ערד בצחות לשם דעכאלט אז זיא איז פאר דארט וויא אשטיין מים לאדרך בנית ברשם דוא האשט דיא וואשיר אין דער תורה אן גירופן אדירים אזו וויא דיין נאמן ווערט אן גירופן אדיר להרגיע צוא מאכין רואין ברעפם מיט זייערי טריפין לנפוחי נשם צו די קינדר פון אדם וואש אין זיי איז אריין גבלאזן גווארן אנשמה להחיות צו מאכין לעבדיג מזכירים גבורות הגשם דיא ישראל וואש זייא דער מאנן דיין גבורה וואש דוא בווייזט מיט דעם רעגין :

אפיק מען איך וועל אויש ציהן גיבעט מעטר דאש גאט זאל דורך מיין תפלה גיקריינט ווערן ביום המעטר אין דעם גיקריינטן טאג אערוך שוע ולא אפטר איך וועל אן ריכטן גיבעט פאר גאט אונ וועל פון דאנן ניט אוועק גיין אן גבעט בניב המפוטר מיט דיא רייד וואש גייט ארויש פון מיין גיעפינט מול בקץ המנוטר אין דעם יום טוב וואש ער ווערט גיהיט צו ביטין אין אים אוף רעגין שאוני הונטר מיין איין זאמלונג זאל ווערין גיהיט פון דיר גאט בכוספי לעטר תפלת מטר מיט מיין מוסף וועל איך קריינן גאט מיט דער תפלה פון רעגין: גילת פעמים בייא דעם יום טוב שטייט צווייא מאל אן גשריבין מען זאל זיך פרייאן שוש יום מיומים אין דעם טאג שמיני עצרת דארף מען זיך פרייאן מיין פון אלי טעג גל לי משמים אנפלעק מיר דיא שמחה פון דעם הימל בשואלי בו מים אין דעם טאג וואש איך ביט אוף וואשר דלתי שמים די טירן פון דעם הימל אשר מול שער המים וואש זאנן קיגן דעם וואשר טואר וואש אין בית המקדש איז גוועזין וואש דורך דעם טואר האט מען גבראכט דיא וואשר וואש מען האט גאנץ סוכות גגאסין בייא דיא קרבנות דוד גאט דער פריינט יפתח משמים דיא טוארין זאל ער עפינין פון דעם הימל בשופכי לו לב כמים בזכות וואש איך פאר גיס מיין הארץ מיט תפלה וויא וואשר הגיגי בל ירמים דיא רייד פון מיין תפלה זאל ער ניט מאכן שוייגן בצע אשמים פון וועגין עבירות אונ גזילות וואש איך האב גטאן הולבנו ככפור אשמים דען דיא אלי זונד זאנן פאר געבן גווארין אום יום כפור ושוטן מה ישמים אונ מיט וואש פאר אשולד קאן דער לייטן אונז שולדיג מאכן ואמרי רשומים בערכם נרשמים אונ דיא רייד זאנין אן גצייכינט אין הימל אלין כסדר וואש דיא מענטשן טואן ודיתי עם שמים איך האב מתוודה גוועזין מייני מעשים מיט דיא דאזגי פרומי לייט וואש האלטן זיך נאר פאר נישט להזכיר גבורות

גשמים

גבורות גשמים : זעק ממצר · אקרא בעת צר · זה ירחיב לי בצר · שוע אשר לא בצר : חוזק ידך לא תקצר · מפתוח אוצר · חטא אם עצר · יפן בעם נעצר : טעמים אחבר · חילים לגבר · טפי נתורים אחבר · ולא כמתגבר : יורוני מה אדבר · פני תיבה כעובר · ירשוני בעדם להסבר · כי עת לחשות ועת לדבר : כרוע ברך להבריך · כמות להדריך · כיוון חין להעריך · בעד עם מעריך · לחבוש ולהאריך · חרבון חורב מפריך : לדבר גבורות אאריך · כי עת לקצר ועת להאריך : ממטע דרבונות · אבינה תבונות · מעם בינות · אדבר נכונות : נאקות מכוונות · להמטיר גיא ולבנות · נשמות לבוננות · ברבבת בנות : שעירים להרביב · חזיזים להעביב · שיחים להאביב · עד זמן אביב : עדנים להנביב · מקדיחת שביב · עבים להלביב · לרוות עם חביב : פנים לי ישא · בצגתי פני כניסה · פועל בעשר נסה · יזכור לי לחוסה : צור רם ונשא · אליו עין

אשא

ממצר אלי"ה : בעם ביש"ראל שמקיימין תלמת שמיני עצר"ת : טעמים פי' הדבור של תפלה אחבר וחיילים של ישראל תגבר שיתפללו עמי : טפי פי' הדברים טהורים עפי לי הדבור : נתורים לשון אם תכבסי בנתר : ולא כמתגבר · פירוש לא בחוקה כי הם נתנו לי רשות לגלין ולהסביר בעדם : לחשות · מלמלול כגון בימות הקיץ ועת לדבר כגון עתה : להבריך לשון השתחויה : במות פי' שדרכתי על במתי ארץ : כיוון פי' כוונת התפלה להתפלל כסדר ובעריך בעד ישראל שעורכים ערך נפשם : לחבוש ולהאריך לי רפואה : חרבון פירוש יבשת הארץ המפריך הפירות : ממטע הם ת"ח המיטיבים את הבריות כדרבן לפרה : מעם בינות מישראל שנקראים עם חכם ונבון ר"ל אתבונן מה שאחז"ל לעולם יסדר אדם שבחו של מקום ואח"כ ישאל צרכיו : נאקות תפלות : לבנות · הוא שדה לבן : ברבבת פי' ותישב הארץ בישראל שנקראים רבות בנות : שעירים פירוש גשמים שיורדים בזעם ובסערה על הארץ י"ר שיעשה אותם טפים קטנים הנקראים רביבים ר"ל שיהיו לברכה על

עשבים ; חזיזים · אלו עננים קטנים ימלא אותם מים כדי שיהיו טבים : עדנים · פירוש פירות מתוקים ילחיה מתמיתות המתה : להנביב לשון תנובה : להגביב פירוש י"ר שיהיו הענן והטנן ליתן גשמים שיהיו פרחים לשון הולכי דהלגלגי : פנים וכו' · י"ר שישא לי פנים יפות בעמדי בתפלה בעד כנסת ישראל : פועל זה אבינו שהכניסה נעשרה נסיונות : לחוסה · לרחם

נשמים אונ היינט בין איך גקומן צוא גריינקן דאש שטארקייט פון דיא רעגין זעק ממצר אקרא בעת צר אויש דעם איינגשאפט שרייא איך אונ רוף גאט אין דער צייט פון אצרה זה ירחיב לי בצר דאש גאט זאל מיר דער ווייטרן אין איינגשאפט שוע אשר לא בצר דאש איך ביט אז דיא צרה זאל אוף מיר ניט קומן חוזק ידך לא תקצר דיין שטארקי האנט איז ניט קורץ אונ פאר מיגליך מפתוח אוצר פון צו עפנין דעם אוצר פון רעגן חטא אם עצר אויב דורך דיא זינד איז ראוי דר רעגין צוא אוף גהאלטן ווערן יפן בעם נעצר זאל ער זיך קערין אין דעם זכות פון דיא ישראל וואש זייא זאנין מקיים דיא מצוה פון שמיני עצרת טעמים אחבר רייד פון תפלה וועל איך בהעפטין חיילים לגבר אונ וועל שטארקין דאש חיל פון דיא ישראל זייא זאלין אוך ביטין מיט מיר טפי נתורים אחבר אזעלכי רייד וואש זייא זאנין ווייש וויא קרייד וועל איך בהעפטין ולא כמתגבר אונ ניט וויא איינר וואש שטארקט זיך מיט גיוואלד מתפלל צוא זיין יורוני מה אדבר דיא חכמים האבן מיר גיוויזן וואש איך זאל ריידן פאר גאט פני תיבה כעובר ווען איך פאר איבר פאר דעם ארון הקודש צוא טאן תפלה ירשוני בעדם להסבר זייא האבין מיר רשות גינעבין פאר זייא מתפלל צו זיין כי עת לחשות דען עש איז אצייט צוא שווייגן פון צוא ביטין אוף רעגין דהיינו אום זומר ועת לדבר אונ אצייט איז צוא ריידין אונ ביטן אוף דעם רעגין אזו וויא היינט כרוע ברך להבריך דרום קניא איך מיט מייני קניאן פאר גאט במות להדריך גאט זאל מיך מאכן טריטן אוף דיא הייך פון דעם לאנד כיוון חין להעריך איך בין מכוון אן צוא ריכטן מיט מיין כוונה דיא תפלה בעד עם מעריך פאר דיא ישראל וואש זייא געבין דאש שאצונג פון זייער נפש אין דער צדקה ארויין לחבוש ולהאריך ער זאל פלאסטרין אונ היילין חרבון חורב מפריך דאש דארקייט אונ טרוקין הייד פון דער ערד וואש צוא ברעקלט דיא פירות לדבר גבורות אאריך דרום וועל איך לאנג ריידן פון דעם רעגין

כי עת לקצר דען עש איז אצייט צוא ריידין אין קורצן ועת להאריך אונ אצייט צוא דער לייננרין פון פיל צוא ריידין ממטע דרבונות פון דיא רייד פון דיא חכמים וואש זייא זענין גיגליכן צוא אפלאנצונג אונ אגיווין אייזן וואש גיווינט אבהמה אין רעכטין וועג אזו גיווינין זייא דיא לייט צוא גיין אין רעכטין וועג אבינה תבונות פון דיא דאזיגי פרוב איך פאר שטאנר מעם בינות אדבר נכונות פון דעם פאר שטאנדיג פאלק ישראל האב איך גילערינט צוא ריידין אן גיברייטי זאכין אזוי וויא דיא חכמים האבין גיזאגט פריאר דארף אמענטש מסדר זיין נאטש שבחים דער נאך זאל ער ביטן זיין בקשה נאקות מכוונות דאש גשרייא פון די תפלות מיט כוונה טוא איך פאר גאט להמטיר גיא ולבנות גאט זאל שיקין דעם רעגין אוף דער ערד אונ אוף דיא קארין פעלדיר נשמות לבוננות צוא בואין דיא וויסטי פעלדיר ברבת בנות דיא ערד זאל בועצט ווערין מיט דיא ישראל וואש ווערין אן גירופן רבת בנות שעירים להרביב דיא שטורים רעגין וואש זייא זענין ניט תמיר גוט זאל ער מאכין צוא קלייני טראפין זייא זאלין זיין צוא אברכה אוף דעם גראז חזיזים להעביב דיא קלייני וואלקין זאל ער מאכין צו דיקי וואלקין שיחים להאביב דיא ביימר פרוכטיג צוא מאכן עד זמן אביב ביז אין דער צייט ראש זייא וועלין צייטיג ווערין עדנים להנביב דיא זיסי פירות צו פריכטן מקדיחת שביב ער זאל זייא אפ היטן פאר דער היין פון דער זון עבים להלביב דיא וואלקין זאלין מאכן בליאין דיא פירות לרוות עם חביב צוא מאכן זעטינן דאש גליבטי פאלק ישראל פנים לי ישא איך זאל פאר גאט צוא גיפעלין זיין בצגתי פני כניסה אין מיין שטיין פאר דעם איין זאמלונג פון דיא ישראל פועל בעשר נסה דיא ווערק פון אברהם וואש ער איז גפרובט גיווארין מיט צעהין פרוב יזכור לי לחוסה זאל ער מיך גידיינקן צוא דער בארומין מיך צור רם ונשא גאט וואש ער איז הייך אונ דער הויבן

אליו

תפלת גשם

אשא · צבאיו לו אגייסה · ולא ברוח גסה : קולי יערב · רנתי לפניך תקרב · קמתי כבקרב · חגור כלי קרב : רשות צעיר ורב · אטול טרם אקרב · רחש אבשר ויערב צדק בקהל רב : שליח למסתופפים · ציר לאסופים · שבעת ימי חג אוספים · ונסוך המים חוספים : שמיני מוסיפים ובו נאספים · שועת מים מחספים · בחין מוספים : תפוציינה עינות מים · ברחובות פלגי מים · תמשכנה בטוחות לפה מים · להתגבר כנחלי מים : חזן תזכור לי אתוי נהרים · משוב אחורים · תעני עדי אפרים בשפכי שיחות צהרים :

מיוסד ע"פ א"ב מרובע

אקשטה כסל וקרב להביע בער מים · אזום לפי מעט געת בלחלוחית מלאכת מים · אחספה מעין מעש מפעל מים · את פני מבין להשמיע גבורות מים : בגבהי שמים אצר אסמי מים · בתחתיות ארץ החביא תהומות מים · בם החל וכל חוג ארץ ושמים · בם הרקיע הדום וקרה שמים : גם בטרם יוצרו פתוכי אש ומים · גמר וכלל כל במשלת מים · גרה אצלו אמון לשעשעו יומים · גנזה פעול אתו עולמות שנים · דרך והשתה

שתות

נרתם עלי : אגייסה אקתן : כבקרב כבמלחמה : רחש לשון דבור ותפלה : למסתופפים לישראל שעומדים בסיפי ומזוזות של בה"כ : צעיר נ"ל לי שלים : שבעת פירוש וחוגגים שבעת ימי חג הנלו נותן אסיפת התבואה : חוספים מגליס : שועת פי' תפלת מער מגלים בתפלת מוסף : תפוצינה פירוש ותתפללין שיפולו טיפות מים ויהיו ברחובות פלגי מים : אקשטה פי' אתקן תחנונות לב וקרב להתפלל בשביל מים : אזום פי' אחשוב לפי מיעוט דעתי בלחלוחית המים ר"ל איך העולם נברא במים ונקט אזום ר"ל אחן מחשבה לפי שאי לספר יותר מהלל במפעלות פלאי אלהים אלא במעט אקרב לנגעת : אחספה פירוש אגלה מעין מעשה בראשית : מבין · זה הקב"ה המבין את הכל : בגבהי פי' אוצרות של מים הם מטל לשמים כי מים עליונים תלויות במאמרו של הקב"ה : החביא הסתיר : בם פי' בתוך המים התחיל לתקן ארץ ושמים : הרקיע דכתיב לרוקע הארץ על המים: וקרה דכתיב המקרה במים עליותיו : פתוכי לשון מעורבים ר"ל השמים והמלאכים שנבראו מאש ומים : גמר וכלל כל ע"י התורה שנמשלת למים וכלל לי כללת יופי : גרה · פירוש התורה היתה אצלו בריתו אלפים שנה קודם שנברא העולם והיה הקב"ה מטייל בה : גנזה פירוש הקב"ה גנז התורה לפעול את העוה"ז והעוה"ב : דרך ר"ל דרך על במתי ארץ : והשתה כו' לשון יסוד :

דעת

אליו עין אשא צוא אים הייב איך אויף מייני אוגין צבאיו לו אגייסה די ישראל וואש זייא זענין זיין חיל טוא איך זייא צוא אים איין זאמלין צוא טאן תפלה ולא ברוח גסה אונ ניט מיט האפרדיג גמיט קולי יערב מיין קול זאל גזיסט זיין רנתי לפניך תקרב מיין לוב זאל פאר דיר גינעהנין קמתי כבקרב חגור כלי קרב איך שטעל מיך אן גיגורט מיט מיין תפלה אזו וויא איינר גורט אן כלי זיין צוא גיין אין דער מלחמה רשות צעיר ורב אטול טרם אקרב איך וועל נעמין רשות פון יונג אונ אלט איי איך טו גינעהנין תפלה צוא טאן רחש אבשר ויערב צדק בקהל רב מיין תפלה זאל גזיסט זיין אז איך וועל מבשר זיין דיא גירעכטיקייט פון דעם איין זאמלונג פון דיא ישראל שליח למסתופפים איך בין איין שליח צוא די וואש טרעטן אבר דיא שוועלין פון דיא שולין ציר לאסופים אונ צוא דיא וואש זאמלין זיך איין בין איך איין שליח שבעת ימי חג אוספים זיי זאמלן זיך איין צוא האלטן זיבן טאג סוכות ונסוך המים חוספים אונ אנפלעקן צוא גיסן דיא זיבן טאג פון סוכות וואשיר בייא דיא קרבנות שמיני מוסיפים דעם אכטין טאג זענין זייא מוסיף ובו נאספים אונ אין דעם טאג זאמלין זייא זיך איין שועת מים מחספים צוא שרייאין אונ צו טאן תפלה אויף דעם רעגין אנפלעקין זייא בחין מוספים אין דער תפלה פון מוסף תפוציינה עינות מים דיא קוועל וואשיר זאל ווערין אויש גישפרייט ברחובות פלגי מים זייא זאלין זיך דער ווייטירין אונ זאלין ווערין בעך וואשיר תמשכנה בטוחות לפה מים דיא נידאנקין פון דעם הארצין זאלין גיצוגין ווערין צום מויל צוא ביטין אויף וואשר להתגבר צוא שטארקין זיך כנחלי מים אז וויא דיא טייכן וואשיר תזכור לי אתוי נהרים זאלשט מיר גידיינקין דעם זכות פון אברהם וואש ער איז גיקומן פון ארם נהרים משוב אחורים זייער תפלה זאל זיך ניט אום קערין צוא ריק תעני עדי אפרים

זאלשט מיר ענטפרין פון וועגין דיא ישראל וואש ווערין אן גירופין אויף דעם שבט אפרים בשפכי שיחות צהרים אז איך פאר גיס מיין הארץ מיט תפלה ביז צוא מיטאג :

אקשטה כסל וקרב איך וועל צירין מייני גידאנקין להביע בער מים צוא ריידין אונ תפלה טאן פון וועגין וואשיר אזום לפי מעט דער מיט וועל איך אביסל גידיינקין געת אונ אן רירן בלחלוחית מלאכת מים צוא ריידין פון דיא פארטיקייט פון דער מלאכה וויא דיא וועלט איז בשאפין גיווארין מיט וואשיר אחספה מעין מעש מפעל מים איך וועל אנפלעקין א:לייכניש פון דיא ווערק פון ששת ימי בראשית וואש עש איז גיוועזין דורך וואשיר את פני מבין פאר גאט דער דא איז פאר שטאנדיג להשמיע גבורות מים צוא מאכין הערין דיא שטארקייט פון וואשיר בגבהי שמים אין דער הייך פון די הימל אצר אסמי מים האט ער איין גיזאמילט אוצרות וואשיר בתחתיות ארץ החביא תהומות מים אונ אונטר דער ערד האט ער בהאלטין אפ גרונטין וואשיר בם החל וכל חוג ארץ ושמים צווישין די וואשר האט ער אן גיהובין צוא בשאפין הימל אונ ערד וואש זייא זאנין קיילעכדיג וויא אצירקיל בם הרקיע הדום צווישין דיא וואשיר האט ער אוש גישפרייט דיא ערד וקרה שמים אונ גיבעלקינט דיא הימל גם בטרם יוצרו נאך איי די מלאכים זאנין בשאפין גיווארן פתוכי אש ומים וואש זייא זאנן אויש גימישט פון פייאיר אונ פון וואשיר גמר וכלל כל במשלת מים האט ער אלדינג בשאפין אונ גצירט דורך דער תורה וואש זיא איז גיגליכן צו וואשר גרה אצלו אמון לשעשעו יומים זיא האט בייא אים גיוואנט אונ איז גיוועזין גאטש דער פרייאונג צווייא טעג פון בריאת עולם דאש איז צווייא טוזינט יאר גנזה פעול אתו עולמות שנים ער האט בהאלטין דיא תורה צוא בשאפין מיט איר עולם הזה אונ עולם הבא

דרך

שתות במשתית מים · דעת כי כל הושתה משתית מים · דבר והעריך
תפתה משלגת אש ומים · דרש ונטע שתול על פלגי מים: הצפין לישרים
אמונת יומים העביר תשע מאות ושבעים וארבע דורות כבשטף מים הכין
שבעה בריאות עד לא ארץ ושמים ישרה בם שכינה קדם דר שמים :
ונכון מאז צר כס ניחסו שמים · ובססו על רוח מרחפת על פני המים ·
וכצר מעשה בראשית ומדד בשעלו מים · ויעדו בין השרת מים לחשכת
מים : זמן לו לעמוס גבותם מלאות עינים · זיו מספר רובע פנים חמשים
ושש ומאתים · זועות ממשא ורועשות מקולות מים · זבורים אתם כרוב
ואופן וגלגל מים: חיל שרפי מעל גויתם כתרשיש מים · חקוקים ונשערים
באורך עמקי מים · חצים ברית אש וחצים יצירת מים · חוצצים תת מחיצה
בין אש ובין מים : טסים ומעופפים בכנפי אש ומים · טובלים בנהר נגיד
כנחלי מים · טכס אוצרות שלג ואש וברד מים · טמונים לסערת חמה
לצלמות מים · יזם ואצר לחיים פלג מלא מים · יעץ לפלג מנו לפלגות מים ·

יה

דעת · פירוש להודיע כי כל מעשה בראשית הוסדה מיסוד מים : דבר כו' · פירוש הקב"ה ברא גיהנם משלג : דרש ונטע · גן עדן והוא שתול על פלגי מים : הצפין · פי' גנז לישראל התורה שנקראת אמון אלפים שנה : הבין וכו' · פירוש התורה אבות ישראל תשובה כסא הכבוד בה"מ ושמו של משיח אלו ז' הכין קודם שברא שמים והשרה בם שכינתו : ונכון כו' · פי' הכסא שכתוב בו נכון כסאך מאז קודם שברא העולם וקראו שמים כדכתיב השמים כסאי : ובססו · פירוש ותקנו והעמידו : ויעדו · פי' תיקן והעמיד אותם בין מים עליונים ותחתונים : השרת · ל' רבוי ונקראים חשכת על שם כשעננים מתמלאים ועולים מחשיכים לעולם : זמן כו' · פי' הקב"ה זמן לכסא חיות הקודש שנראים כעוננים הכסא והם מלאות עינים : זיו וכו' . פי' קמספר פנים של ד' חיות לכל אחד יש ד' פנים לכל לד וכנפיהם עולה רנ"ו לכל אחד ס"ד כי לכל אחד יש ט"ז פנים ולכל פנים ד' כנפים : זועות וכו' · פירוש מתפחדים ומטיפים זיעה מפחד הקב"ה ורועשים בקול יותר מקולות מים : זבודים · מתחברים עם החיות : חיל כו' · פי' מלאכי מעלה גופם גדול כים התרשיש שהוא שני אלפי פרסה : נחקקים · פי' מלאכים נחקקים ועשויים בשיעור עמקי מים : חצים כו' · פי' המלאכים שהם חצים מים וחצים אש נתן הקב"ה למעלה לאות בין אש של מעלה למים כי אין המים ואש יכולים לשלוט בהם הואיל שהם נבראים מאיתם : בנהר נגיד · בנהר דינור שהולך כנחלי מים עיד לשון משך : טכס . פירוש תקן כל אוצרות הללו במים : טמונים פי' אוצרות הללו טמונים בסערת חימה ולשפוך על רשעים בגיהנם : יזם כו' · פי' עלה במחשבתו לתת חיות לעולם עשה אוצר מפלג מים וכשעננים שותים מים אוקיינוס שהם מים מלוחים ממתיק אותם מתוכן פלגי מים שהם מים מתוקים ומוריד אותם לפלגות מים וזהו יען כו' : לפלגות · לחלק לשון

דורך ער האט דיא וואשיר גיטרעטין והשתה שתות במשתית מים אונ האט
דיא וועלט גיגרונד פעסט דורך דעם יסוד פון וואשיר דעת כי כל הושתה
משתית מים צוא וויסין דאש דיא גאנצי וועלט איז בשאפין גיווארן דורך
דעם יסוד פון וואשיר דבר והעריך תפתה משלגת אש ומים ער האט גירעט
אונ אן גריכט דעם גיהנם פון שנייא דרש ער האט גיפארשט ונטע שתול על
פלגי מים אונ האט גיפלאנצט דעם גן עדן בייא דיא טייכין וואשר הצפין
לישרים אמונת יומים ער האט בהאלטין צוא דיא רעכט פארטיגי דיא
תורה וואש זיא איז בייא אים דער צוגין גוועזין צווייא טויזנט יאר
העביר ער האט גימאכט איבר פירן תשע מאות ושבעים וארבע דורות ניין
הונדרט אונ פיר אונ זיבציג דורות כבשטף מים אזו וויא מיט פר פלייצונג
וואשיר הכין שבעה בריאות עד לא ארץ ושמים ער האט זיבין ארלייא
בשעפיניש אן גיגרייט צוא בשאפין אי ער האט הימל אונ ערד
בשאפין אונ דאש זענין זייא דיא תורה אונ דיא אבות ישראל תשובה
כסא הכבוד בית המקדש אונ דער נאמין פון משיח בן דוד השרה בם
שכינה קדם דר שמים אין דיא זיבן זאכין האט ער גימאכט רואין די שכינה
איי ער האט גיוואנט אויף דעם הימל ונכון מאז צר כס ויחסו שמים אונ דעם
כסא הכבוד האט ער אן גיגרייט פון לאנג אן אונ האט אים איין נאמן
גיגעבין הימל ובססו על רוח מרחפת על פני המים אונ האט אים גיגרונד פעסט
אויף דעם ווינט וואש האט גישוועבט איבר דעם וואשיר וכצר מעשה
בראשית אונ אז ער האט בשאפין דיא מעשה בראשית מדד בשעלו מים
אונ האט אויש גימאסטן מיט זיין טריט דיא וואשיר ויעדו בין חשרת מים
לחשכת מים האט ער דעם כסא הכבוד גישטעלט צווישן די איבערשטי
וואשיר אונ צווישן דיא אונטרשטי וואשיר זמן לו לעמוס גאט האט אן
גיברייט די חיות הקודש זאלין טראגין דעם כסא הכבוד גבותם מלאות
עינים אונ זייער גוף איז פול מיט אוגין זיו מספר רובע פנים דאש גשטאלט
פון דיא פיר חיות חמשים ושש ומאתים דיא צאל פון אירי פליגל איז
צווייא הונדרט זעקס אונ פופציג זועות ממשא זייא שוויצן מחמת פחד
פאר גאט ורועשות מקולות מים אונ שטורעמין נאך מער אז די שטורם פון
וואשיר זבורים זייא זענין בהעפט אתם מיט דיא חיות כרוב ואופן וגלגל מים
מלאכים וואש זייא הייסין כרובים אונ אופנים אונ גלגלים פון וואשר
חיל ; שרפי מעל גויהם כתרשיש מים ברענינדיגי מלאכים פון אובין זייער
לייב איז גרוש וויא דער ים תרשיש חקוקים ונשערים באורך עמקי מים זייער
שיעור ווערט גישטעלט אין דער לייג וויא דיא טיפניש פון וואשיר
חצים ברית אש וחצים יצירת מים האלב זענין זייא פייאר אונ האלב זענן זייא
וואשיר חוצצים תת מחיצה בין אש ובין מים גאט האט אפ גישייד די צדיקים
חנניה מישאל ועזריה פון פייאר אונ יונה פון וואשיר טסים ומעופפים בכנפי
אש ומים זייא פליהן אונ שוועבן מיט פליגיל פון פייאר אונ וואשר טובלים
בנהר נגיד כנחלי מים זייא טובלין זיך אין אפייארדיגי טייך אזו וויא אין
וואשיר טכס אוצרות שלג ואש וברד מים ער האט אן גיברייט אוצרות פון
שנייא אונ פייאר אונ האגיל אונ וואשיר טמונים לסערת חמה לצלמות מים
ער האט זייא בהאלטן צו שטראפין מיט שטורמדיגן צארין די רשעים
אין גיהנם יזם ואצר לחיים פלג מלא מים ער האט גטראכט אונ האט גמאכט
אויף דעם הימל איין אוצר פון זיסי וואשיר צו געבין לעבין אויף דער
וועלט יעץ לפלג מנו לפלגות מים גאט טוט זיך בראטין אז די וואלקין טואן זיך
אן נעמין אין ים גזאלצני וואשר טוט ער אפ טיילן זיסי וואשר פון דעם
הימל אז דיא וואשר זאל אויף זיס ווערין יה כבש בבל פועל כי אין חית

בל'

יָהּ כְּבַט בְּכָל פּוֹעַל כִּי אֵין חַיּוּת בְּלִי מַיִם · יִישַׁר תֵּת מַתְּנַת חִנָּם לְעוֹלָם מַיִם:
כְּפָץ תֵּת מֵאָז יִשּׁוּב דָּת לְמַיִם · כָּל לְהַשְׁקוֹת נְשִׂיא מַתַּחְתִּיּוֹת מַיִם · כְּשֵׁר
בְּבַעֲלֵי זְרוֹעַ כִּי יַחְמְסוּ מַיִם · כִּיוֵּן וְשָׁב לְשׁוֹקְקָה מֵאוֹצַר שָׁמַיִם: לְמַעַל לְרָקִיעַ
עָשׂ כִּבְרֵיכוֹת מַיִם · לְנַטּוֹת עָלֶיהָ כִּפָּה מוֹנַעַת מִתַּחַת מַיִם · לְהַטִּיף מִמֶּנָּה
מִגְרַע נִטְפֵי מַיִם · לַהֲלוֹךְ מַהֲלָךְ כַּמָּה בְּלִי עֵירוּב מַיִם: מַרְאֶה הַקֶּשֶׁת
כְּעַשְׁשִׁית בְּמַיִם · מְנוּ כָּל יָבִינוּ כֹּחַ מוֹדֵד מַיִם · מַרְאֶה כָּל מַרְאֶה וּמַרְאֵהוּ
בְּמַרְאִית מַיִם · מוֹדַעַת לְגֵיא אוֹת בְּרִית בְּלִי טוֹבַעַת מַיִם: נוֹצֵץ בָּרָק בְּבַהַל
לְהַבְרִיק כְּמַהַת מַיִם · נוֹהֵם בְּרַעַשׁ וְקוֹל גַּלְגַּל רַעַם מַרְעִים עַל הַמַּיִם ·
נְשִׂיאִים וְרוּחוֹת מַקְדִּימִים לְמַיִם · נִרְאִים כְּעוֹלִים מִמַּיִם וְשָׁבִים אֶל הַמַּיִם:
שָׂם מִשְׁקָל לְרוּחַ בּוֹ לְפַלֵּס מַיִם · סִיֵּם לְפִי כָּל אֶרֶץ מַה לְהַגְרִיל מַיִם · סִפֵּק
וּמָד בְּמִדָּה תִּכֵּן מִדַּת מַיִם · סִדֵּר לְשֵׁבֶט לְאֶרֶץ לְחֶסֶד לְהַמְצִיא מַיִם: עָב
וְחָזִיז וְנָשִׂיא וְאֵיד וְעָנָן מַיִם · עָרַךְ בָּם שְׂאֵת מַשָּׂא מַעֲמוּס מַיִם · עָפִים וְדָאִים
עַל פְּנֵי רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם · עוֹמְדִים צְרוּרִים עַד יוּרְשׁוּ לְהָרִיק מַיִם: פַּחַד שְׂעִירִים
מִשְׁתַּעֲרִים בְּהַרְעִיפָם מַיִם · פְּלִיאִים צְרוּרִים כְּנוֹס כְּנֵד שְׁתִיַּת מַיִם · פּוֹרְחִים

להמתיק

לי פלגי מים : בבט · כשרלה הקב"ה
כי אין מי נראה לפניו באמת וביוסר
ליתן מתנת חנם מים לעולם בלא
ילטרכו לקנות אחר מתנירו להשקות
שדהו יתיב העולם : כפץ · כשדבר
הקב"ה למים יקוו המים למקום אחד
כדי שיהא ישוב לבריות והוא דת שנתן
דת וחוק למים שיהיו במקום אחד :
כל · לי וכל בעלים פי' שמדד שיהיה
להשקות שותה ממים המתהומים :
כשר · כשרלה בבעלי זרוע שגדולים
נהרות לאחרים גזר הקב"ה שלא תהא
עוד הארץ שותה אלא מתולדי שמים :
למעל כו' · פי' למעלה מחוץ עשה
רקיע הדומה לבריכה ולמעלה מן
הבריכה הכפה חופה טיפין מתוקן
והן יורדין לתוך מים מלוחים וזהו
מתחת ר"ל בשביל מים המתהומים
שהם מלוחים : מגרע · לי רבוי כמו
ותגרע אליך שיחה : להלוך · ר"ל
שהולכין הגשמים מהלך כמה שנים
תשמים לארץ ואין מתערבין יחד
טפה בחברתה : בעששית · שמשימין
במים ומאירה : מנו · פי' מן הקשת
יבינו הכל כחו וגבורתו של הקב"ה
שחזר בשבלו מים : מראה כו' ·
הקשת כל מראות יש בו ומראהו כמראה
מים : מודעת · פי' הקשת מודעת שלא
יטבע העולם כבדור המבול : נוצץ כו' ·
הקב"ה מאיר הברקים כתיבי להאיר
לעולי שהם תאבים תאות מים : נוהם ברעש · בל"א דינו"ר זה בא מקול נכמות רעשת הגלגלים כשהגשמים יורדין : נשיאי · פי' עננים ורוח באים קודם ירידת הגשמים : ממים ·
ר"ל מים אוקיינוס פי' הקב"ה עשה משקל לרוח שיהיה לפי ערך ומשקל המים : סיים פירוש הקב"ה תיקן ועשה סימנים כמה מטר לכל ארץ שבעולם כי יש שדה בבקעה שצריכה לריבה
הרבה ויש שבהר שצריך הרבה : להגריל לשון גורל : ספק פירוש הקב"ה נתן לעולם מים לפי ספוקו ומדד לפי סוגלם. : סדר ר"ל הקב"ה גוזר בר"ה על המטר שירד אם
לשבט לארץ ליסורים ואם לחסד : עב כו' פירוש ה' שמות יש לענן וסדר אותן עננים לכלות תאה של מי גשמים : מעמום לשון תאה : וראים ג"כ לשון פריחה ועפיפה :
צרורים פי' עומדים מחוברים עד שיתן להם רשות להריק : פחד פי' כל העולם מתפחדים מהרוחות הגוססות כמפחד שדים ורואיהם משתערים : בהרעיפם בהטיפם : פליאים
פירוש העננים נעלמים ומחוברים יחד ופותחים פיהם כנאדות ומקבלין מי אוקיינוס : פורחים בשמים

בלי מים אז גאט האט גזעהן אז אלי בשעפניש קאנן ניט לעבין אן
וואשר יישר תת מתנת חנם לעולם מים איז אים וואל גפעלין ער זאל געבין
וואשר אום זוםט אוף דער וועלט כפץ תת מאז ישוב דת למים אז גאט האט
גיזאגט בשעת בריאת שמים וארץ אז דיא וואשר זאלן זיך איין זאמלן
אוף איין אורט אונ זאלין ניט פר פליצין די וועלט כל להשקות נשי מתחתיות
מים איז גיווארין זיין דעה דיא אונטרשטי וואשיר זאלן מאכן אן טרונקין
דיא ערד כשר כבעלי זרוע כי יחמסו מים אז גאט האט גזעהן אז דיא לייט
פון דער וועלט רובין אוועק דיא קוואלן פון וואשר וועט דיא וועלט
חרוב ווערין כיון ושב לשוקקה מאוצר שמים האט גאט גזר גיוועזן אז דיא
ערד זאל טרונקן רעגין וואשיר ווערין זייא מוזין גאט בעטין למעל
לרקיע עש כבריכות מים איבר דעם הימל האט ער גימאכט אז איין טייך
וואשיר לנטות עליה כפה מונעת מתחת מים דיא הימל האט ער גיוועלבט איבר
דיא ערד פון דיא וואשיר טוט זיא שוויצין להטיף ממנה מגרע נטפי מים צו
מאכן טריפן פון איר דאש טערונג פון טראפן וואשר להלוך מהלך כמה
בלי עירוב מים דר רעגין גייט פון הימל צוא דר ערד אונ עש מישט זיך
ניט צום רוף איין טראפן מיט דעם אנדרן מראה הקשת כעששית במים דר גשטלט
פון דעם רעגין בוגן איז אזו וויא אגלאז מיט וואשר אז מען שטעלט אוף
דער זון האט זיא פיל פארבין מנו כל יבינו כח מודד מים פון דעם רעגין
בוגין קען מען פאר שטיין גאטש גבורה וואש ער האט מיט זיין טריט
גמאסטן דיא וואשר מראה כל מראה דער רעגן בוגן האט עטליכי
גשטאלטן ומראהו במראית מים אונ זיין גשטאלט איז וויא וואשר מודעת לגיא

אות ברית בלי טובעת מים דאש איז איין צייכן אז עש זאל קיין מבול ניט
זיין אוף דער וועלט נוצץ ברק בבהל להבריק כמהת מים ער טוט מאכין גיך
לייכטן דעם בליץ צוא דיא וואש גלוסטין רעגין נוהם ברעש וקול גלגל רעם
מרעים על המים ער טוט שטורמן אונ דונערן אז רעגין גייט נשיאים ורוחות
מקדימים למים וואלקן אונ ווינטן פעדרן זיך פאר דעם רעגין נראים כעולים
ממים ושבים אל המים זייא ווערן אן גזעהן וויא זייא גייאן אוף פון דעם
ים אונ דער נאך גייאן זייא קרוק צום וואשר שם משקל לרוח בו לפלס מים
גאט האט גיוואגין דעם ווינט ער זאל קאנין טראגין דעם וואלקין
וועדליג די וואשר סיים לפני כל ארץ מה להגריל מים גאט האט גיצייכינט
איטליכש שטיקל ערד וויא פיל רעגין זיא דארף האבן ספק ומד במדה תכן
מדת מים ער מעסט מיט אמאס דעם רעגין סדר לשבט לארץ לחסד להמציא
מים אמאל ברייגגט גאט דעם רעגין פון גאר דער מדינה וועגין אונ
אמאל פון איין שבט וועגין אונ אמאל פון איין מענטש וועגן עב ותזיז
ונשיא ואיד וענן מים דער וואלקן האט פינף נעמן ערך בם שאת משא מעמוס כו'
ער האט אן גירעכט דעם וואלקן ער זאל קאנין טראגין דיא משא פון
דער וואשר עפים ודאים על פני רקיע השמים זייא פליהין אוף דעם הימל
עומדים צרורים עד יורשו להריק מים זייא שטייאן בהעפט ביז גאט גיט זייא
רשות זייא זאלין אויש לידגן די וואשר פחד שעירים משתערים בהרעיפם מים
גאר דיא וועלט טוט זיך שרעקין פאר דיא ווינטן בשעת רעגין פליאים
צרורים כנוס כנד שתית מים דיא וואלקין בהעפטין זיך אונ עפינין אמויל
וויא איין לאגיל אונ טרונקן זיך אן אין ים גיזאלצני וואשר פורחים

להמתיק

לְהַמְתִּיק בְּשַׁחַק תַּמְלוּחִית מַיִם · פּוֹנִים שׁוּב לָלֶכֶת אֶל מְקוֹם הַמַּיִם · צְבָאוֹת
רְבִיבִים הַמַּרְבִּיבִים מַיִם · צוֹמְחִים כַּעֲרָבִים עַל יִבְלֵי מַיִם · צִיָּה מְמוֹגְגִים
בְּרֶדֶת זִילַת מַיִם · צִחְיוֹן חַרְבוֹן קַיִץ לְהַשְׂבִּיעַ שׂוֹבַע מַיִם · קַו מוּבְדָּל אֲשֶׁר
הוּבְדַּל לַמַּיִם · קִצְבָּם תָּלָם בְּאוֹמֶר לְהַפְרוֹת מְטַר מַיִם · קוֹל צִנּוֹרוֹת כִּי
יַזְחִילוּ מֵהֶם מַיִם · קוֹלוֹת יִתְּנוּ תְּהוֹמוֹת שְׁעוֹת לְצִמְאוֹן מַיִם · רוֹעֲשִׁים
וּמַרְעִישִׁים קוֹל מִקּוֹלוֹת מַיִם · רוֹגְשִׁים וְנוֹשְׂאִים קוֹל לְאַדִּיר קוֹלוֹ עַל הַמַּיִם ·
רַנֵּן מַרְעִימִים לְמַרְעִים עַל רוֹב מַיִם · רְדִתָּם כָּל יָשִׁירוּ שִׁיר לְמוֹרִיד מַיִם ·
שֶׁבַח כִּנּוּי שֵׁם כָּנָה בְּשֵׁם מַיִם · שִׁתֵּף בְּשֵׁם אַדִּיר אַדִּירִים לַמַּיִם · שַׁת מַעֲטֶה
לְבוּשׁוֹ כְּמַחֲזֶה שְׁלִיגַת מַיִם · שָׁוֶה קוֹל הוֹדוֹ כְּקוֹל רִבּוּי מַיִם · תִּכֵּן וְכָל וּמַד
וְגָזַר וְדָלָה מַיִם · תֵּת לְכָל גַּיְא וָגַיְא מַעְיָן לִשְׁתּוֹת מַיִם: חזן תִּרְגֵּל מֵעֵדֶן נָהָר
יוּבַל מַיִם · תּוֹכוֹ לְהַפְרֵד לְרִבּוּעַ רָאשֵׁי מַיִם:

מיוסד ע"פ תשר"ק וג"כ חתום שם המחבר אליעזר בירבי קליר מקרית ספר

תִּכְּנָם לָאָרֶץ וְחֶצוֹת לַחֲצוֹת מַיִם · אָמֵן לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מָה יִתְּנוּ מַיִם ·
שָׁקַל לְרֹאשׁ עַפְרוֹת תֵּבֵל לְבַד פַּלְגֵי מַיִם · לִמְטַר הַשָּׁמַיִם תִּשְׁתֶּה מַיִם ·
רְצוֹת לָהּ שָׁלוֹם בִּירִידַת מַיִם · עָמוֹק וְתָלוּל גָּלוּי וְחָבוּי כְּאַחַת שְׁתוֹת
מַיִם · קֶרַח וּכְפוֹר וָשֶׁלֶג וְנֵזֶל מַיִם · זוּמְנוּ לָהּ לְשׁוֹקְקָהּ בְּכָל מִינֵי מַיִם · צוֹפֶה
בה

גשמים כדי להמתיק מי אוקיינוס שהם מלוחים כדלעיל : פונים · פירוש לאחר שהגשמים חוזרים אל ים אוקיינוס: רביבים · גשמים קטנים : צומחים · פירוש תלמידים לאותו אדמה כערבה על פלגי מים : ציה · הארץ מתמוגגת מפני הגשמים הנוזלים על הארץ : צחיון · פי' לאחר ויובש יעות האדמה משביעים הגשמים : קו · פי' שאמר הקב"ה יהי רקיע ויהי מבדיל בין מים למים : קצבם · פי' עשה קצבה שהמים עליונים תלויים במאמר הקב"ה כדי שיפרו מהם כי המים עליונים ממתיקין הגשמים שהם מלוחים ואז תוליא פירות : קול כו' · פירוש הצנורות ומרזיבות כשזולגין מהם מים לעולם ואז התהום קורא לקול צנורות כדי שיפגשו המים עליונים אליו ויתחברו מים שלו : שעות · ל' וישע אל הבל : רועשים · פי' כשהגשמי' יורדי' בארץ לארץ ואז גם המי' התחתוני' הומי' בקול ואומרים זה לזה נעשה קלוסים להקב"ה שנקרא אדיר וקולו על מים שנאמר קול ה' על המים : רנן · פי' שבח נותנים להקב"ה שהומה ומטה על רוב גשמי שנה שירדו לעולם : רדתם · פי' כשיורדין מיד כל העולם שמחים ונותני' שיר להקב"ה שמדד בשעלו מים : שבח · פי' הקב"ה כינה שמו בשבח והלל בשם מים שנאמר אדירי' משברי ים וכתיב אדיר במרום ה' : שת · פי' הקב"ה עשה לבושו כסה את עצמו בלבוש לבן כשלג : שוה · פי' דימה קולו כקול המי' שנאמר קול ה' על המים כקול מים רבים : תכן כו' · כולם ל' תיקון ומדידה : תת · פי' כל זה עשה כדי ליתן לכל בקעה מים לשתות : תרגל · פי' הקב"ה הגלית והוליך מגן עדן נהר יובל שמו : תוכו · הקב"ה קרע בתוך תוהו נהר קרעי' והשם יפרד והיה לארבעה ראשים : תכנם · הקב"ה תכן המים להשקות א"י ושאר ארצות · ולחלק מים לעולם : לחצות · ל' לחלק : אמן · פי' כיון לכל ענן וענן כמה יתן מים : שקל וכו' · הקב"ה שקל א"י שהיא ראש לכל תבל לה לבדה יחד פלגי מים : רצות · פירוש לכך שותה מתמטר השמים להראות לה השלום בגשמי ברכה שיהו פירותיה מתוקים : עמוק · פי' בין עמוק בין גבוה בין גלוי בין נסתר כולן שותין כאחת מירידת גשמים לא כמצרים השותה מן הגלוס שעמוק שותה וגבוה אינו שותה : קרח וכו' · בל"א אייז כל אלו מים מוכנים להשקות א"י : צופה · הקב"ה מביט בה תמיד

להמתיק בשחק תמלוחית מים זייא פליהין צום הימל זים מאכן דיא גיזאלצני
וואשר פונים שוב ללכת אל מקום המים נאך דעם רעגן טואין זיי זיך ווידר קערן
צוא גיין אין ים אריין צבאות רביבים המרביבים מים די שפרייא רעגין וואש
גייאין צומחים כערבים על יבלי מים זייא מאכין שפראצן אלי פירות וויא
איין ווערבי בייא וואשר ציה ממוגגים ברדת זילת מים דער רעגין טוט ווייך
מאכין דיא ערד צחיון חרבון קיץ להשביע שובע מים דיא דארי פעלדיר פון
זומר זאל זייא דער רעגין זאט מאכין קו מובדל אשר הובדל למים דער הימל
וואש מאכט אצווישן שייד צווישן דיא אייבערשטי אונ דיא אונטרשטי
וואשר קצבם תלם באומר להפרות מטר מים דיא אייבערשטי וואשר האט גאט
זייא אוף גיהאנגין אין דער לופטן מיט זיין ווארט זיא זאל זים מאכין
דיא וואשר כדי די וועלט זאל גימערט ווערין קול צנורות כי יזחילו מהם מים
אז עש גייט רעגין אונ טוט רענין פון דיא רינוויס קולות יתנו תהומות שעות
לצמאון מים טוט דר תהום שרייאן מיט אגרויש קול ער זאל אים אן טרייגקן
מיט זיסי וואשר רועשים ומרעישים קול מקולות מים אז דער רעגין גייט מיט
שטורים טוט דר תהום אוך שטורמן רוגשים ונושאים קול לאדיר קול על המים
זייא ברומן אונ זאגין איינר צום אנדרין לאמיר לובין גאט וואש זיין
קול איז אוף וואשר רנן מרעימים למרעים על רוב מים זייא לובין גאט אוף
דעם וואש ער האט זייא גילאזין גיין אוף דער וועלט רדתם כל ישירו שיר
למוריד מים אז רעגין גייט טוט נאר דיא וועלט זיך פרייאן אונ לובין גאט

שבח כנוי שם כנה בשם מים גאט ווערט אן גירופן אונ זיין לוב אוף דעם
נאמין פון וואשר שתף בשם אדיר אדירים למים גאט האט משתף גיוועזן אונ
ווערט אן גרופין אדיר אונ דיא וואשר אדירים שת מעטה לבושו כמחזה שלגת
מים גאט האט זיך אן גקליידט אוף דעם בארג סיני מיט אוויס קלייד
וויא שנייא שוה קול הודו כקול רבוי מים זיין שיין קול איז גלייך גווען צוא
אקול פון פיל וואשר תכן וכל ומד וגזר ודלה מים גאט הט אוף גיהובן די וואשר
אוף דעם הימל אונ האט זייא גימאסטין תת לכל גיא וגיא מעין לשתות מים
כדי ער זאל גיבן צוא איטליכן אקוואל וואשיר תרגל מעדן נהר יובל מים גאט
האט גפירט פון דעם גן עדן אטייך ער הייסט יובל תוכו להפרד לרבוע
ראשי מים ער האט אים אין דער מיטן גישפאלטין אונ האט אים צוא
טיילט אוף פיר טייכין דוא גרעשטי אין דער וועלט :
תכנם לארץ וחצות לחצות מים גאט האט אן גיברייט דיא וואשיר צוא
טיילין קיין ארץ ישראל אונ קיין חוצה לארץ אמן לכל אחד ואחד
מה יתנו מים ער האט גיווערקט איטליכן וואלקין וויא פיל וואשיר ער
זאל געבין שקל לראש עפרות תבל לבד פלגי מים ער האט אפ גיוואגין צו ארץ
ישראל זאל גיין בזונדרי וואשר למטר השמים תשתה מים זיא טוט טרינקן
וואשר פון דעם הימל רצות לה שלום בירידת מים דיא רעגין וואש גייאין אין
ארץ ישראל איז פון שלום ווען אירי פירות זאלין זיס זיין עמוק
ותלול גלוי וחבוי כאחת שתות מים דיא נידרני אונ דיא הוכי אונ דיא אופני

תפלת׳ גשם

בה עין להתמידה במים · ראשית ועד אחרית דרושה רוות מים · פשע אם
הועצם ונגזר עדי עצירת מים · בתחן ופלל יפתו מגרע בנטפי מים · עין
ישאו לרוכב בעזרם שמים · ישנים הוות במצע והוא מספיק למו מים · שיח
מהיום נעצרים להזכיר בשיחם מים · רוגשים בסוף שבעה לציין במוסף מים ·
נסוך מנסכים שלשת לוגי מים · בם לערוך בסדר שלשת רביעיות מים ·
ממעל להרביע זכרות רבע מים · יעל בכפל מתחת פרית נקבות מים
ליפתח ארץ ויפרו ישע מטר מים · קוראים זה לזה עד ישיקו מים למים ·
כי כאשר ירד הגשם והשלג מן השמים · לצמאון ישעוהו עינות ותהומות
מים · יחד דגת וקשקשת הגדלים בהמון מים · יתאוו לרדתו גמות מנו מעט
מים · טרוחי שחין וכאב וחולי מעים · רוגעים ומתרוחים באווי קרת מים ·
חיי כל נשי מסרת במזלות שמים · ממונים על כל ארץ איך לפרנסם מים
זבת חלב ודבש ארץ נחלי מים · קדשת אותה לשמך למוגגה מים · ואתה
בידך תתה מפתח מטר מים · רשות אין להנתן בלעדיך לפתוח אוצרות
מים · הקם דברך הטוב תת בשפע מים · יחד לרצון לנדב לטוהר להניף
מים

תמיד לתת לה מים : **ראשית כו'** · כדכתיב ארץ אשר ה' אלהיך דורש אותה תמיד מראשית השנה וגו' כדי להשביעם במים : **פשע** · פי' אם נתגברו הפושעים ונגזר בשבילם עצירת גשמים : **בתחן** · בתפלה אנו מפתין להקב"ה שלא יגרע וימעט נטפי מים : **ישנים** · פי' כשישראל ישנים במטותיהם הקב"ה מספיק להם מים : **במצע** . לי' מטה : **שיח וכו'** · פי' שהם נעצרים בשמ"ע כדי להזכיר גשמים בתפלתם : **רוגשים** · פירוש מתאספים בשמיני עצרת שהוא אחר שבעה ימי החג כדי לציין בתפל' מוסף המים ר"ל להזכיר : **נסוך וכו'** · פי' מנסכים שלשה לוגין מים ע"ג המזבח ובזכותם יערוך הקב"ה שלש רביעיות דהיינו רביעה ראשונה שניה ושלישית של מי גשמים : **ממעל** פירוש אותן מים עליונים הם זכרים שרובעים לקרקע כזכר לנקבה : **יעל** · פי' כנגד טיפה אחת שיורדת מלמעלה פוגעות בה שני טיפות מלמטה מתהום ואותן מים התחתונים נקראים נקבה שפרים ורבים כפל נגד הטיפה של מעלה : **ליפתח** · פי' כל זה כדי שיפתח ארץ ויפרו וירבו ישע מחמת המים : **קוראים** · המים עליונים למים תחתונים עד שיתחברו זה לזה : **לצמאון** · פי' כמו הגמא למים כן המעינות ותהומות פונין ומקבלין הגשמים היורדים : **יחד וכו'** · פי' הדגים מתאוים למטר כדי לגמות ממנו מעט מים לשון הגמיאני נא : **טרוחי** · פי' מוכי שחין וחולי מעיים שלש נחים ומתרוחין בתאוות מים קרים : **חיי** · פי' חיות של כל הגשמות מסרת במזלות להיות ממונים על כל מים : **זבת וכו'** · היא א"י והקב"ה קידש אותה שהוא עלמו ממטיר עלי' והארץ נעשית רכה מפני הגשמים ולא כשאר ארצות שהם ביד הממונים : **בשפע** · ברבוי ובזמנו : **יחד כו'** · פי' שיהיה נשמים כדי שיהיה הבריות באגודה אחת ובריעות לפי שכשאין גשמים אז הוא רעב ח"ו והבריות נעים

אונ דיא פאר בארגני ערטיר טרונקן אלי גליך וואשיר קרח וכפור ושלג
ונזל מים איז אונ שנייא אונ אלי רינגדיגי וואשר זומנו לה לשוקקה בכל
מיני מים דאש איז אן גיברייט פון ארץ ישראל ווענן זיא זאל האבן
פון אלי מינים וואשיר צופה בה עין להתמידה במים גאט קוקט תמיד אוף
ארץ ישראל ציא גיבין צוא איר וואשיר ראשית ועד אחרית דרושה רוות מים
פון אן הייב יאר ביז סוף יאר פארשט זיא גאט אונ מאכט זיא זאט
מיט וואשיר פשע אם הועצם ונגזר עדי עצירת מים ווען דיא עבירות זענין גורם
איין צוא האלטן דעם רעגין בתחן ופלל יפתו מגרע בנטפי מים מיט זייערי
תפלות טואין זייא גאט איבר בעטין עש זאל ניט גימינרט ווערין
דער רעגין עין ישאו לרוכב בעזרם שמים מיט זייערי תפלות וואש זייא הייבן
אוף זייערי אוגין צוא גאט טואין זייא אים דער הייבן ישנים הוות במצע
והוא מספיק למו מים דיא ישראל שלאפין אוף זייער בעט אונ ער גיט
זייא רעגין שיח מהיום נעצרים להזכיר בשיחם מים אין דער תפלה פון שמיני
עצרת טואין זייא דער מאנן אונ ביטין רעגין רוגשים בסוף שבעה לציין
במוסף מים זייא שטורמין מיט גיבעט נאך דיא זיבן טאג סוכות אז גאט
זאל אן צייכנין דאש יאר רעגין נסוך מנסכים שלשת לוגי מים גאנץ סוכות
האבן זייא גיגאסן אוף דעם מזבח אלי טאג דרייא קווארט וואשר
בם לערוך בסדר שלשת רביעיות מים אין זכות פון ניסוך המים זאל גאט געבן
אין דער צייט רעגין ממעל להרביע זכרות רבע מים דער רעגין וואש גייט
פון דעם הימל איז גיגליכן צוא איין זכר אונ טוט זאט מאכן דיא ערד
יעל בכפל מתחת פרית נקבות מים אקוגן איין טראפין רעגין גייט צווייא טראפן
פון דער ערד ארויש וואש זיא היישט נקבה ליפתח ארץ ויפרו ישע מטר מים
צוא עפנין דיא ערד אונ זאל זיין איין ברכה פון הילף פון רעגין

קוראים זה לזה עד ישיקו מים למים דיא אייבערשטי וואשר אונ דיא אונטערשטי
וואשר רופן איינר צום אנדרין ביז זייא בהעפטין זיך איינר צום אנדרן
כי באשר ירד הגשם והשלג מן השמים ווען עש גייט רעגין אונ שנייא פון
דעם הימל לצמאון ישעוהו עינות ותהומות מים צוא גרוש דארשט טוט דער
רעגין מאבין קערן דיא קוואלן יחד דגת וקשקשת הגדלים בהמון מים דיא פיש
מיט דיא שופן וואש זענן אין דער טיפניש פון וואשיר יתאוו לרדתו גמות
מנו מעט מים טואן זייא פארט גלוסטן צום רעגין וואשיר צוא טרונקן
פון אים אביסל וואשר טרוחי שחין וכאב וחולי מעים דיא גמיט פון אלי קראנקי
לייט רוגעים ומתרוחים באווי קרת מים זייא רואין אונ זייא ווערין גהיילט מיט
דעם גלוסטיקייט פון קאלטי וואשר חיי כל נשי מסרת במזלות שמים דאש
חיות פון אלי בישעפינש האשטו מוסר גיוועזין צו דיא מזלות פון דעם
הימל ממונים על כל ארץ איך לפרנסם מים זייא זענין ממונים אוף איטליכש
לאנד זייא זאלין זייא מפרנס זיין מיט וואשר זבת חלב ודבש ארץ נחלי
מים אבער דאש לאנד פון ארץ ישראל וואש רינט מילך אונ האניק
איז אלאנד פון טייכין וואשיר קדשת אותה לשמך למוגגה מים האשט זיא
גיהייליגט צוא דיין הייליגן נאמין אונ דוא טיישט פון דיין האנט אליין
ווייך מאכן מיט רעגין איר ערד ואתה בידך תתה מפתח מטר מים אונ דוא
גאט אין דיין האנט איז דער שליסל פון רעגין אונ האשט אים ניט
מוסר גיוועזן צוא קיין שום ממונה רשות אין להנתן בלעדיך לפתוח אוצרות
מים קיינר האט קיין רשות ניט צו געבין אן דיר צו עפנין דעם אוצר
פון רעגין הקם דברך הטוב תת בשפע מים ביטן מיר דיך גאט אז דוא זאלשט
געבין פיל רעגין אין דער צייט יחד לרצון לנדב לטוהר להניף מים אז גאט
גיט רעגין אונ ברכה אוף דער וועלט זענין דיא לייט שלום אונ
איטש

מים · דִּי אַרְבָּעִים סְאָה מִשְּׁעַר מִקְוֵה מַיִם · תְּמִימֶיךָ אֵיךְ בּוֹ יוּטְהֲרוּ אִם אֵין בּוֹ שִׁיעוּר מַיִם · גְּשָׁמִים שִׁבְעָה מִשִּׁבְעָה רְקִיעֵי מַיִם : שֶׁבַע אֲרָצוֹת שֶׁבַע וְשִׁבְעָה עַמּוּדֵי שָׁמַיִם · בְּצוּר חוֹגְגִים שִׁבְעָה וְנֶעֱצָרִים עֲדֵי מַיִם · פְּלוּלָם קְשׁוֹב בְּשָׁפְכָם לְךָ לֵב כַּמַּיִם : חזן אָרוֹן הַשְׁקִיפָה מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ מִן הַשָּׁמַיִם · רְעֶיךָ לְנַהֵל בְּרָבֶץ כְּעַל מַבּוּעֵי מַיִם :

כאן יסד הפייטן י"ב חדשים וי"ב מזלות ואבות העולם ושבעה עניות שבתענית וי"ב שבטים והתחיל באברהם ובראשי החרוזות מרמז הפסוק יפתח ה' לך את אוצרו הטוב וגו' וגם הפסוק כי כאשר ירד הגשם והשלג וגו' ומיוסד ע"פ א"ב מרובע

יִפְתַּח אֶרֶץ לְיֶשַׁע · לִשְׁבּוֹר מַטֵּה רֶשַׁע · מַיִם אִם כִּזְּבוּ בְּפֶשַׁע · זְכוֹר נָם יֻקַּח נָא מְעַט מַיִם וְתִוָּשַׁע : כִּי אֲרֻבּוֹת שְׁמֵי עֶרֶץ · עַד אָבִיב יִפָּתְחוּ בְּלִי פֶרֶץ · מַיִם אֵד לְהַעֲלוֹת בְּמֶרֶץ · טֶרֶם יִהְיֶה בָּאָרֶץ :

מזל ניסן טלה

יי בְּיָדוֹ מַפְתֵּחַ · זוּלָתוֹ בְּלִי יִפָּתֵחַ · מַיִם בְּצוּל יַרְתִּיחַ · חֲגוֹר בְּנֵי עָקוּד לְפַתֵּחַ : כַּאֲשֶׁר בּוֹחֵן וְשָׁפַךְ לֵב כַּמַּיִם · יִחְיוּ טְלָאָיו מִיּוּמַּיִם · מַיִם בְּאֵר חָפַר פַּעֲמַיִם · זְכוֹר תֵּת הֲמוֹן מַיִם בַּשָּׁמַיִם :

לְךָ גְשָׁמִים וְשֶׁוַע מְרַהֲטִים · לְהָקֵר חוֹרֶב לְהַטִּים · מַיִם גֶּבֶר כִּמְרַהֲטִים

של יצחק שחפר הבאר פעמים וחן לנו מים מן השמים : לך גשים · ישראל ומתפללין את התפלה בפיהם לקרר במי גשמים יובש ומתיקות הארץ : מים גבר · פירוש שירדו גשמי' בגבורה בשקתות ובקלות כרהטים שמקלחין קלוח גדול בגבות יעקב שהיה מפלל מקלות ברהטים שנא'

נעים ונדים כעולם : די · פירוש שעור של מקוה מ' סאה ודי בכך : גשמים · פי' תמטיר לנו ז' מיני גשמים משבעה רקיעים : שבע · פירוש להשביע ז' ארצות העומדים על ז' העמודים שנא' חצבה עמודיה שבעה : בצור · פירוש ישראל אין עושין מלאכה ז' ימי החג ובשמ"ע כעל־ים ומתפללין בגה"כ בשביל מים · בצור ל' מניעה ממלאכה : פלולם · תפלתם קבל : רעיך · פירוש ישראל תנהל כמותה כעל מבועי מים והוא לשון הכתוב על מי מנוחות ינהלני :

יפתח פירוש תפתח הארץ כנקבה לקבל הטיפות ויהיו ישועה לעולם:

לשבור · פי' ואז נשברים זרוע וכח של מפקפי שערים שמייקרין התבואה: מים · אם יפסוקו בשביל פשע שעשו ישראל : כזבו · ל' אשר לא יכזבו מימיו : זכור · פירוש רבש"ע זכור לזכות אברהם שאמר יוקח נא מעט מים ובזכותו תקבל תפלת ישראל ותן להם מים : כי ארובות · פי' חלונות השמים החוקים יהיו נפתחים בלי עכוב וקלקול עד חודש ניסן שהוא זמן אביב : מים אד · פירוש י"ד שעננים יהיו מעלים גשמים במהירות ויתעיל טרם יהיו עשבים בארץ : בידו של הקב"ה מפתח של גשמים : בצול · פירוש סימן של גשמים כשהמים מתחילין להתחמם בנהרות בתלולות : חגור · פירוש לפתוח ולהתיר אזור ותגורה של בני יצחק ר"ל מן הגלות וכאשר נתנסה בעקידה ושפך לבו להש"י ומסר עצמו לשחיטה כך בזכותו יחיו בני ישראל : מיומים · ר"ל משני פורעניות שעברו עלינו חורבן בית ראשון ובית שני : מים באר וכו' · פירוש זכור לזכותו

איינש איינר מיט דעם אנדרין די ארבעים סאה משער מקוה מים דער שיעור פון א מקוה איז פערציג מאס תמימיך איך בו יוטהרו אם אין בו שיעור מים אז חס ושלום קיין רעגין וועט ניט זיין ווי וועלין זיך דייני ישראל וואשין גאנץ אין ריין דינשט טובלין גשמים שבעה משבעה רקיעי מים מאך רעגינין פון דיא זיבן הימלין שבע ארצות שבע ושבעה עמודי שמים מאך זאט דיא וועלט וואש זיא איז גיטיילט אוף זיבן חלקים אונ שטייט אוף זיבן זיילין אוף דיא אפ גרונט בצור חוגגים שבעה ונעצרים עדי מים זייא האבין יום טוב זיבן טאג סוכות אונ טואן ניט קיין מלאכה אונ מאכן שמיני עצרת אונ ביטן אוף רעגין פלולם קשוב בשפכם לך לב כמים זייער גיביט זאלשטו פאר נעמין אז זייא פאר גיסן פאר דיר זייער הארץ וויא וואשר ארון השקיפה ממעון קדשך מן השמים גאט זאל קוקין פון זיין היילגן וואנונג רעיך לנהל ברבץ כעל מבועי מים דייני ישראל זאלשטו פירן אונ מאכן רואן וויא אוף קוואלן פון וואשר וואש לייט האבן הנאה :

יפתח ארץ לישע גאט זאל עפינן דיא ערד זיא זאל מקבל זיין דעם רעגין וועט זיין איין ישועה אוף דער וועלט לשבור מטה רשע וועט צוא בראכין ווערין ראש שטארקייט פון די רשעים וואש זאמלן איין תבואה אונ האלטן אוף אייקרות מים אם כזבו בפשע אוב דער רעגין טוט זיך פאר מיידין איבר די זינד זכור נם יקח נא מעט מים ותישע ביטן מיר דיך זאלשט גדיינקן אונ העלף פון וועגין דעם זכות פון אברהם וואש ער האט גיזאגט צו דיא מלאכים זייא זאלין נעמין אביסיל וואשר כי ארבות שמי ערץ ראש דיא פענצטיר פון דעם שטארקין הימל עד אביב יפתחו בלי פרץ זאלן זיין אפין ביז ראש חודש ניסן דיא פירות זאלין צייטיג ווערן מים אד להעלות במרץ דער וואלקין זאל גיך ברייגגין דעם רעגין טרם יהיה בארץ איידר דיא פירות שפראצין ארויש :

יי בידו מפתח בייא גאט איז דער שליסל פון רעגין זולתו בלי יפתח אן אים ווערט ניט גיעפינט מים בצול ירתיח אז דיא טיפי טייכין ווערין ווארים איז אסימן פון רעגין חגור בני עקוד לפתח לייז אויש דיא ישראל אין דעם זכות פון יצחק וואש ער איז גיבונדן גיוועזן אוף דעם מזבח כאשר בוחן ושפך לב כמים וויא ער איז גיפרובט גיווארין אונ האט זיך גילאזט קולין אונ זיין הארץ איז פאר גאסן גיווארין וויא וואשר יחיו טלאיו מיומים אין זיין זכות זאלין זייא אויש גילייזט ווערין פון דעם יצר הרע מים באר חפר פעמים גיב רעגין אין זיין זכות וואש ער האט גיגראבן צווייא מאל וואשר זכור תת המון מים בשמים ביטן מיר דיך גאט וואש דוא זיצט אין הימל אין זכות פון יצחק זאלשטו גיבן רעגין לך גשים ושוע מרהיטים צוא דיר טואן זייא גינערגין אין מאכן לופין זייער גישרייא מיט תפלה להקר חורב להטים צוא קילין דיא היצן מיט רעגין מים גבר במרהיטים שטארק

במרהיטים · בחין פצל ברהטים : ירד גשם לנדשאים · לעדן זיו עין לך נושאים · מים גנוזים ונשאים · לשאותם מעלה נשיאים :

את דרושה מראש · תמיד אותה דרוש · מים דגן ותירוש · ירוו בשית בכור ראש : הגשם דשאים ירוענן · ושור ומריא בו יתנן · מים דלה לעב מוענן · באות קשת ענינת ענן :

אוצרו המלא · מזעת כפת דוק מתמלא · מים המצית מי מלאילגיא מעקרי שור תמלא : והשלג הקפיא לנלקשת · לרשו בשלישי מתבקשת · מים הזל למתנקשת · בהוד נוגה מראה הקשת :

הטוב והנעים שעה זמר נעים · מים וקול מזעזעים · כמי מריבה לא תזעים : מן ודוי תאומים ורעים · תתרצה בשית הנעים · מים ועד לזורעים · בקול גלגל המרעים :

מזל אייר שור

מזל סיון תאומים

במקומות המים: ירד גשם לנדשאים · כדי לעדן זיו פניהם של ישראל הנושאים לך פניהם בתפלה : גנוזים וכו' · פירוש אנו מתפללין להקב"ה שמעלה נשיאים להטעינם ממים הגנוזים בפלג אלהים ומאותן הנשואים בעבים : את דרושה כו' · פירוש א"י הדרושה תמיד מה' אותה דרוש לטובה וירוו אותה בדגן ותירוש בזכות ראובן שהתפלל ועשה תשובה והיה בכור לשבטים וראש לנע"ת : הגשם · יעשה לדשאים שיהיו לחים והבריות המפוטמים יהיו מתוגנים ומרוממים בהם : דלה · ושאב מים ממי אוקינוס בעבים : אוצרו וכו' · פירוש אוצר הגשמים שהוא מלא מזיעות הרקיע של ראשי החיות שמזיעות טיפין ומהטיפות נעשה פלג מלא מים ומאותו פלג ממלא והמלא הארץ של שבט שמעון שכתוב בו עקרו שור : והשלג · כך פי' והקפיא השלג לאותן א"לות המאחרי' להצמיח כגון ארץ הרים וגבעות שהשלג המונח עליה מועיל יותר מן הגשמים : לרשו · פירוש לישראל שירשו בחודש השלישי התורה שמתבקשת ומתפשת ללומדיה: למתנקשת · לישראל שמתקשי' ודופקים על שער נה"כ : בהוד · פי' ביופי מזל נוגה שהוא כמראה הקשת : הטוב · פירוש הקב"ה שהוא טוב ונעים ישעה ויקבל שבח זמר נעים : מים · קשים שמזעזעים לא ירדו בחרון אף וזעם ורמז ללוי שנאמר בו תריבהו על מי מריבה : מן ודוי · פירוש תקבל הוידוי ותפלה של ישראל יותר מתפלת משה ואהרן שנקראו תאומי לביה : ועד · פירוש הכן מים לישראל שנקראים זורעי על

את

רעם רעגין ער זאל גיין שארף וויא פון אקארעטי בחין פצל ברהטים פון וועגין דעם זכות פון יעקב וואש ער האט אפ גישיילט דיא שטעקינש אין דיא קאריטעם ירד גשם לנדשאים ער זאל רינגין אוף דיא גראזין לעדן זיו עין לך נושאים צוא שיין מאכין דיא ישראל וואש האפן צו דיר אזו וויא דאש לוטרקייט פון דעם חודש אייר וואש היישט זיו מים גנוזים ונשאים דיא וואשר וואש איז בהאלטן אין הימל אונ דיא וואש ווערין גטראגן אין דיא וואלקינש פון אונטין לשאותם מעלה נשיאים זאל ער אוף ברייננן זיי דער גאט וואש טראגט דעם וואלקין את דרושה מראש ארץ ישראל וואש דוא טישט פארשטין זיא פון תחלת ביז סוף יאר תמיד אותה דרוש אייבג זאלשטו זיא פארשטין מים דגן ותירוש מיט וואשר אונ קארן אונ וויין ירוו בשית בבור ראש זאלין דיא ישראל גיזעט ווערין אין דעם זכות פון דר תפלה פון ראובן וואש ער איז גיוועזן אבכור צוא אלי שבטים הגשם דשאים ירוענן דער רעגין מאכט דער פרישין דאש גראז ושור ומריא בו יתנן אונ אקסין אונ פעטי בהמות ווערין דורך אים דער בארומט מים דלה לעב מוענן וואשר מאך זאגז שעפין מיט דעם וואלקין פון הימל באות קשת ענינת ענן אונ עש זאל גיזעהין ווערין דער רעגין בוגין אין וואלקן אוצרו המלא דער פולר אוצר פון רעגין וואש אין הימל מזעת כפת דוק מתמלא עש ווערט דער פולט פון דעם שוויים פון דיא גיוועלבטי הימלן וואש איבר דיא מלאכים איז מים המצית מי מלא דאש איש קוועטשין פון דעם פולין טייך לגיא מעקרי שור המלא זאלשטו דער פילן דאש לאנד פון שמעון וואש ער האט גיוואלט אויש רייסין יוסף הצדיק וואש ער היישט שור והשלג הקפיא לנלקשת אונ דעם שנייא האט ער גימאכט פרירן צוא דיא שפעטי פעלדיר וויא הארטי ערד · איז אונ בערג וואש דר רעגין איז ניט גינוג צו זייא גיב אים אין ארץ ישראל לרשו בשלישי מתבקשת צוא דיא ישראל וואש זייא האבין גירשת אין סיון דיא תורה זיא ווערט גיזוכט צוא די לערניר מים הזל למתנקשת מאך רינין וואשר צוא דיא ישראל וואש קלאפן אוף דיא טירין פון דיא שולן אונ בתי מדרשים בהוד נוגת מראה הקשת מיט דעם שיינים מזל נוגה וואש זיין גישטאלט איז וויא דער רעגין בוגין הטוב והנעים שעה זמר נעים דער גוטר גאט זאל פאר נעמין דעם זיסן לוב אונ גיזאנג מים וקול מזעזעים גיב וואשיר ניט מיט הארטי שטורים כמי מריבה לא תזעים זאלשט ניט צארנין אזו וויא דיא קריג פון דיא ישראל מיט משה רבינו אין מי מריבה דאש עש האט פר פלייצט דיא וואשר מיט צארין זענין דער טרייגקין גיווארין דיא קריגרש מן ודוי תאומים ורעים מיין פון דער תפלה פון משה אונ ארין וואש זייא ווערין אן גירופן איין צווילונג תתרצה בשית הנעים זאלשטו בווילגט ווערין מיט זייערי שייני תפלות פון דיא ישראל אוף רעגין מים ועד לזורעים גרייט אן רעגין צוא דיא וואש זייאין בקול גלגל המרעים מיט דינרין אונ בלוצין בשעת רעגין דען דאש איז אסימן ברכה את זמן חבוי

גופר

את זמן חבויי גופר · הונבלו גבולות בספר · מים זילת שפר ·
למדד אדמת גור עופר : השמים זעק לקבל · חום בתמוז
מלחבל · מים זורמו לתבל · בששת מיני תבל :
השמים חשרת כברה · חשור לרוח נשברה · מים חזז
בגבורה · למביני עתי ברה : ושמה חלקם
בחיים · כסרטן גדל במים חיים · מים חשופים
ובקב חצוים · הוצא מבית מים חיים :
לתת טעם ונופש · להוציא אסירים לחופש
מים טביעת רפש · לבל יבעיתו מחרף נפש : לא טרחות
כמבולות · ולא כחורב אב מחבילות · מים טמונים בתחבולות ·
חשוף להציב כל גבולות :
מטר יורה לירות · שדות ויערות · מים ימלאו
יאורות · למגודדי גדוד שירות : ישוב יפרה
הר וגבעה · ירבץ כאריה עלי תבועה · מים
ישלשו רביעה · להפרד לראשי ארבעה :

מזל תמוז סרטן

מזל אב אריה

ארצך

על כל מים : **את זמן** · פירוש מוזמן כמו שהיה נחבא בתיבה של עלי גופר הונבלו גבולות של עכו"ם בספר שנאמר ויהי גבול הכנעני מצידון וגומר : **מים זילת** · פירוש מים שזלו בשפע וביופי כדי למדד ולתקן אדמת יהודה שנקרא גור באריות ועופר באילים : **השמים** · פירוש יהי רצון מלפני אבינו שבשמים שיקבל זעקת ישראל שאוחו מאימות שבתמוז לא יחבל ויקלקל את העולם : **מים זורמו** · פירוש מים יגטפו למתק ולחבל את פירות הארץ כתבלין בששה עתים שבעולם דהייט זרע וקציר קור חום קיץ וחורף : **השמים חשרת** · פירוש מן השמים שמטילין הרבה גשמים בנקבים דקים העשוין כמין כברה מאותן מים חרבה לישראל שיש להם רוח כברה לפני הש"י : **מים חזז** · פירוש יבואו עננים בגבורה לאדמות יששכר שנאמר בהם יודעי בינה לעתים : **מים חשופים** · פירוש מים גלוים ר"ל מים עליונים שהם מובדלים ברקיע אותן מים הוציא מבהמ"ק לתת טעם לפירות ומנוחה לישראל כדי להוציא אותם מגלות : **מים טביעת** · פירוש מי הים שהם מלוחים ומזיקים לעולם יהי רצון שלא יבהילו אדמת זבולון שנאמר בו עם חרף נפשו למות : **לא טרחות** · פירוש לא יהיה טורח בעולם כמו שהיה בדור המבול ולא יהיה כחורב ומאימות של אב שמחבל במאימותו כל העולם : **מים טמונים** · פירוש מים הגנוזים במחשבות של הקב"ה גלה אותם הקב"ה שמציב כל גבולות עמים : **לירות** · כמו לרוות : **מים ימלאו** · פירוש י"ר שימלאו כל היאורות מים לשבט גד שמקבץ חילות וגדודים : **ישוב** · פירוש יחזור ויפרה וירבה אילו של גד שהם קשים מאוד ואריכים מטר הרבה וירבץ כמטמה על ארצו כאריה השוכן על הארץ במטתה : **מים ישלשו** · פירוש יבא מים בשלוש רביעה ראשונה ושניה

גופר פון דער צייט וואש נח איז גיוועזן בהאלטן פאר דעם מבול אין דער תיבה פון פימסן האלץ הונבלו גבולות בספר אז ער איז ארוש גגאנגן פון דער תיבה איז גיגיבן גיווארן איין גבול צוא אלי פעלקר אונטר דיא מזלות וואש אין הימל איז מים זילת שפר למדד אדמת גור עופר אבר איבר ארץ ישראל וואש אין חלק יהודה אין וואש ער איז גיגליכן צוא אין לייב טוט גאט אליין מעסטין אונ גיבן שייני רינינדיגי וואשיר השמים זעק לקבל חום בתמוז מלחבל גאט זאל פאר נעמין דאש גישרייא פון דיא תפלות פון דיא ישראל אז דיא היץ פון תמוז זאל ניט פאר דארבין דיא תבואה פון דער וועלט מים זורמו לתבל רעגין זאלין גיין צוא זיס מאכין דיא פירות פון דער ערד גלייך אז דאש גיווירץ וואש ניט אטעם אריין אין איין עסין בששה מיני תבל אין דיא זעקס צייטין וואש גאט האט גיהייסין אז זייא זאלין ניט פאר שטערט ווערין ביז דיא וועלט וועט שטיין אונ דאש זאנין דיא צייטין זייאין שניט קעלט היץ שארפי קעלט ברענינדיגי היץ השמים חשרת כברה דער הימל וואש מאכט טריפין פיל רעגין וויא דורך אזיפ חשור לרוח נשברה דיא וואשר זאלשטו מערין צוא דיא ישראל וואש טואין תפלה מיט אצובראכין הארץ מים חזז בגבורה דיא וואלקין זאלין רעגינין מיט שטארקייט למביני עתי ברה אוף דעם לאנד פון שבט יששכר וואש זייא פאר שטייאן דיא קלארי תורה ושמה חלקם בחיים אונ אלי וואש האבין אחלק אין דער תורה האבן זייא דאש אייביגי לעבין כסרטן גדל במים חיים וויא אקרעפס וואש זיין לעבין איז אין וואשיר מים חשופים ובקו חצוים דיא אייבערשטי וואשר וואש זיא איז אנפלעקט אונ זיא איז גיטיילט גווארן מיט אמאס הוצא מבית מים חיים מאך זייא אוש ציהין פון דעם בית המקדש ראש מיינט מען ער זאל גיבאוויט ווערין לתת טעם ונופש צוא גיבן איין טעם אין דיא פירות אונ איין אפ רואונג צוא דיא ישראל להוציא אסירים לחופש מיט דעם וואש ער וועט דיא גיבונדני אוש ציהן פרייא מים טביעת רפש דיא גיזאלצני וואשיר פון דעם ים וואש טוט שאדין דער וועלט לבל יבעיתו מחרף נפש זייא זאלן ניט דער שרעקין דאש לאנד פון זבולון וואש ער יוערט גרופן חרף נפש לא טרחות כמבולות עש זאל ניט זיין דער רעגין חס ושלום אטירחה וויא דער מבול אויף דער וועלט ולא כחורב אב מחבילות אונ ניט וויא דיא היץ פון אב וואש טוט פאר דארבין דיא פירות אונ תבואה מים טמונים בתחבולות דיא וואשיר וואש גאט האט בהאלטן אונטר דער ערד מיט תחבולות חשוף להציב כל גבולות דער וואש האט גישטעלט דעם גבול פון דער וועלט זאל ער אנפלעקן זייא מטר יורה לירות שדות ויערות מיר בעטן דיך דוא זאלשט מאכין רעגינן אין דער צייט זיא זאל מאכן זאט דיא פעלדיר אונ דיא וועלדיר מים ימלאו יאורות עש זאל דער פולט ווערין דיא טייכין מיט וואשיר למגודדי גדוד שירות צוא שבט גד וואש ער האט איין גיזאמילט חיילות צוא גיין איין נעמין

תפלת גשם

ארצך כוון הדום רגל · ולא נשקית כגן ברגל · מים בזנוק
אגל · יזנקו בשן במנוח עגל : כי כל בשקי ישיש ·
באספם בר באלול בטלול רסים · מים ברמים להעסים ·
כנטפי חלב ועסים :

מזל אלול בתולה

בעתו להרעים רעם · בנחת ולא בזעם · מים
לתת טעם · באדמת משפיר אמרי נועם :
אם לשבטו אם לארץ נשלחים · להעליץ בתולה
באבי שלחים · מים לפלגים נשלחים · לשמח
עיר אלהים :
ולברך ממגד ירחים · בעדון תנוב פרחים · מים מעבים
מטריחים · ומעדני מלך מאריחים : הרוה מזונים ונטר ·
בירח איתנים להתיר קטר · מים מעתה כל יאטר · להרעיף
שעירי מטר :
את ניב מזכירי שבע · שעה בנסוך שבע מים נהל לשובעי
לקרני

ושנייה ושלישית מד' נהרות הנזכרים בפ' בראשית שכלם נובעים ממים שתחת עץ החיים : **ארצך** · פי' א"י שמכוון כנגד כסא הכבוד והוא הדום רגל של הקב"ה ולא צריכים להשקותו ברגל רק השגחת הקב"ה בה : **מים בזנוק** · פי' י"ר שיקלחו אגלי מים ר"ל טיפות גדולות על אדמת דן שנא' בו יזנק מן הבשן כדי שיהא הדשאים גדולים ונוחים למאכל עגלים ובהמות דקות : **כי כל** · פי' הכל שמחים בפרנסתם כשאוספים התבואה בחודש אלול הגדילה על ידי טל נטיפת מים : **בשקי** · ל' פרנסה כמו על פיך ישק כל עמי : **להעסים** · להמתיק : **עסים** · לשון מתוק : **מים לתת** · פי' מים מספיק כדי לתת טעם באדמת נפתלי שנא' בו הנותן אמרי שפר : **לשבטו** · פי' אם לשבט אחד או לארץ אחד יהיה המים נשלחים כדי לשמח כנסת ישראל בפירותיה שהיו יבשים : **שלחים** · ל' שדה בית השלחין שהוא שדה יבשה לברך הפירות שיהיו מתוקים ע"י הלבנה שהלבנה ממתקת את הפירות : **בעדון** · ל' מעדנים : **תנוב** · ל' לחיחה ותנובה : **מים מעבים** · פי' מלאכים מטריחין את עצמן בגליונות של מקום כדי להביא עבים מלאים מים ומוזן גשמים שתתן לרוחה ופרנסה לאדמת אשר שנאמר בו והוא יתן מעדני מלך : **הרוה בו'** · פי' הקב"ה הרוה את הארץ בקיץ ע"י טל ונטר את הגשמים באוצר של מעלה וי"ר שיתיר אותן קשרים של גשמים בחודש תשרי שנקרא ירח איתנים לבל יהיו נעצרין מעתה : **יאטר** ל' סגור : **שעירי** כמו כשעירים עלי דשא : **את ניב** · פי' דבור תפלתן של ישראל המזכירין ז' ברכות תקבל במקום הנסוך ז' ימים : **מים נהל** פי' ינהג בריכת מים בשלש לשבע לאדמת יוסף שנאמר בו וקרני ראם קרניו

ארץ ישראל ישוב יפה הר ונבעה ירביע כאריה עלי טבועה ער זאל ווידר מאכן
פרוכפערין דיא בערג אונ טאל וועט שבט גד האווערין וויא אלייב
אוף דער ערד מים ישלשו רביעה דר רעגין זאל גיין אין די דרייא צייטן
וואש מרארף עש זאל זיין אברכה להפרד לראשי ארבעה פון דעם טייך
וואש גייט ארויש פון דעם גן עדן אונ צוא טיילט זיך אוף פיר טייכן
ארצך כוון הדום רגל ארץ ישראל וואש איז מכוון אקעגין כסא
הכבוד ולא נשקית כגן ברגל אונ מען בדארף ניט בגיסן זיא אזו וויא
איין גארטין מיט דעם פוס מים כזנוק אגל יזנקו בשן במנוח עגל אין דער
מדינה פון שבט דן זאל גיין ארעגין מיט גרושי טראפין עש זאל זיין
ווייך ראש גראז צוא פאסין די יונגי קעלבר כי כל בשקי ישיש דען אלי
טואין זיך פרייאין מיט דער שפייז פון חיות אונ בהמות באספם בר באלול
בטלול רסים אז זייא זאמלין איין דיא תבואה אין אלול וואש זיא איז
גיוואקסין גיווארין פון טל אין פון שפרייא רעגין מים ברמים להעסים דער
רעגין זאל זיס מאכן דיא וויין גערטניר כנטפי חלב ועסים עש זאל טריפין
ווין אזו וויא דיא טראפין פון דיא זיסי מילך בעתו להרעים רעם אין דער
צייט צוא מאכן דונירין בנחת ולא בזעם עש זאל זיין בנחת אן צארין
עש זאל קיינים ניט שאדין מים לתת טעם גיב רעגין כדי עש זאל זיין
אטעם אין דיא פירות באדמת משפיר אמרי נועם אין דעם לאנד פון
נפתלי וואש זייני פירות ווערין פריאר צייטיג אין ארץ ישראל אונ
דער וואש עסט זיא לובט ער גאנץ אם לשבט אם לארץ נשלחים אז רעגין
גייט פון איין בום אודר פון איין גריזל ווענין להעליץ בתולה באבי שלחים
כדי צו דער פרייאן דיא ישראל וואש ווערין אן גרופן בתולה מיט די
פירות פון דיא דארי פעלדר מים לפלגים נשלחים לשמח עיר אלהים וואשיר
זאלשטו שיקן אין דיא טייכן צוא דער פרייאן די שטאט ירושלים ולברך
ממגד ירחים בעדון תנוב פרחים אונ צוא בענטשין דיא פירות זאלן ווערין פון
דר לבנה אונ זאלן שפראצין מיט פעטקייט מים מעבים מטריחים ומעדני מלך
מאריחים גיב וואשיר פון דיא וואלקין וואש דיא מלאכים מיהן זיך צוא
ברייננן זייא אונ מאך שפייזן צום לאנד פון שבט אשר וואש שטייט
ביא אים והוא יתן מעדני מלך הרוה מזונים ונטר ער מאכט זאט דיא וועלט
מיט שפייז אונ היט דעם רעגין אין זיין אוצר בירח איתנים להתיר קטר אין
חודש תשרי וואש דיא אבות זענין גבארן גווארן זאל ער אוף בינדין
דעם בונד פון רעגין מים מעתה כל יאטר פון היינט אן זאל דער רעגין ניט
פאר שלאסין ווערין להרעיף שעירי מטר צו טריפין דעם שפרייא רעגין את ניב
מזכירי שבע שעה בנסוך שבע דוא זאלשט מקבל זיין דיא זיבן ברכות פון דר
תפלה גלייך אזו וויא מען האט מנסך גוועזן וואשר זיבן טאג אוף דעם
מזבח מים נהל לשובע לקרני ראם לשלש רבע מאך זאט מיט וואשיר אין דיא
דרייא צייטן פון רעגין דאש לאנד פון שבט יוסף דאש ער איז גגליכן
צו די הערנער פון איין ראם את נשעי חמת כמש דאש פלאנצונג וואש ווערט
פאווייאלט

מזל תשרי מאזנים

לְקַרְנֵי רְאֵם לְשַׁלֵּשׁ רֶבַע : אֵת נְטָעֵי חֵמַת כֶּמֶשׁ · תַּטְרִיף לֶאֱסוֹף בַּר בְּפַלּוּס גּוֹמֶשׁ · מַיִם נָזַל בְּנִטְפֵי אֶמֶשׁ · וּכְאוֹר בּוֹקֶר יִזְרַח שֶׁמֶשׁ :

כָּל שִׂיחַ בּוֹ יְאַשְּׁרוּ · יִתְרוֹעֲעוּ אַף יָשִׁירוּ · מַיִם שְׂעִירִים יַחְשׁוֹרוּ · וְאַדְמַת רוֹדֵם יַעֲשִׁירוּ : הָאָרֶץ סוֹקְרִים כְּבָרָק אֵשׁ · פֶּן כְּמַבּוּל בּוֹל תַּתְבִּישׁ · מַיִם סִפֵּק מַלְבִּישׁ · נוֹאֲמִים אָב לִמְטַר הָיִשׁ :

מַעֲשֵׂה עִקּוּשׁ כָּל בְּרִיָּה · לֹא יַעַצְרוּ מְגִיא פּוֹרִיָּה · מַיִם עֲמֻקִּים יַעַטְפוּ פִּרְיָהּ · בִּזְכוּר עֲנִית מוֹרִיָּה :

מזל חשון עקרב

וְהוֹלִידָהּ עָב תָּחוּל בְּשִׁתָהּ · בְּבִמְקוֹם עָקְרָב בְּלִי לְשִׁיתָהּ · מַיִם עֲרוֹף רֵאשִׁיתָהּ · הַמָּטָר לְעוֹבְרִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ :

יָדְךָ פְּתַח בִּזְרוֹעַ חָשׂוּף · לִפְתּוֹחַ אוֹצַר אָסוּף · מַיִם פְּקוֹד לְצִיָּה כְּסוּף · בִּזְכוֹר עֲנִית יַם סוּף : וְהַצְמִיחָה פֵּרוֹת בְּמֵי שֶׁלֶג · בִּימֵי חֲנֻכָּה לְהַצִּיץ מֶלֶג · מַיִם פְּנוֹת אַרְצָה בְּלִי פֶלֶג · מָרוּק לְהוֹרִיד גֶּשֶׁם וָשֶׁלֶג :

וְהַלְוִיַּת צְבָאֶיךָ רְסִיסֵי אֵגֶל · בְּנַחַת נַהַל מַעְגָּל · מַיִם צוֹק בְּקוֹל

בשלש רביעיות של גשמים : **את נטעי** פי' הנטועים שהם כמשין מפני החום תטריף להתפרנס ע"י גשמים ולאסוף התבואה ברעי ובהכרעת כף מאזנים לטובה : **גומש** בל"א אוף, גהופט : **מים נזל** · פי' תן גשמים של ברכה באמש וביום יהא החמה זורחת ותלבלבת בו יתחזקו ויזמרו וישירו שבח להקב"ה : **מים שעירים** · פי' שירנו בטיפות גדולות ובזכותו של בנימין שנאמר בו לעיר רודם יעשירו בפירות : **הארץ** בו' · פירוש שיהיו הארצות רואים ברקים של אש שהן סימן טוב לגשמים כדי שלא יתביים הארץ כמו שנתבייסה בדור המבול בחודש מרחשון : **מים ספק** · פירוש תן להם מים די ספוק שלא יתביישו ישראל שאומרים אין אב למטר אלא הקב"ה : **מעשה** · פירוש בשביל מעשים מעוקשים של בריות שמוטלין לא יהא נעצר הארץ מלעשות פירות : **מים עמקים** · פירוש מים של ברכה המטר לט כדי שיתכסו העמקים בפירות ל' ועמקים יעטפו בר : **בזכר** · פירוש בזכות עניית שענית לאברהם בהר המוריה : **והולידה** · פירוש י"ר שיהא הארץ מולידה פירות וע"י עב שיתעיר עליה יהא רפואות בשתה ושלא לעשות אותה יבישה כמדבר שיש בו נחשים ועקרבים : **מים ערף** · פי' יערוף מים על א"י בראשונה ותן מטר לישראל שנאמר בה אשר אתם באים שמה לרשתה : **חשוף** · מגולה : **אוצר** · של גשמים שהוא אסוף ואין רשות לשום בריה לפתוח : **מים פקוד** · פירוש ופקוד הארץ במים מתוקים והאבים בזכות שעניה לאבותינו על ים סוף : **והצמיחה** פירוש תצמיח הארץ : **פירות במי שלג** · לגלין ולהפרית הארץ בימי חנוכה שהיא באותו זמן חלקה ומלוגה בלי פירות : **מלג** · לשון מולגין את הראש : **מים פנות** · פירוש מים לפנות תלמעלה על הארץ בלי הפסק : **מדוק** משמים : **והלוית** · פירוש תלוה לישראל שהם לבאיך טיפות גשמים וטיפות כל של ברכה : **רסיסי** · לשון טיפות וגם אגל אלא שזה שייך גבי גשמים וזה גבי טל : **בנחת** · נהג את ישראל בנחת בדרך שילכו : **מים צוק** · פירוש שפוך ונתן על הארץ בקול רעם שבולא ומועיל מאד לתבואה בזכות שענית ליהושע בגלגל :

פאוויאלט פון דער היץ תטריף לאסוף בר בפלוס גומש זאלשטו שפייזן זיי מיט רעגין אז דיא תבואה זאל זיין איין גבונין פון פעטקייט מים נזל בנטפי אמש וכאור בוקר יזרח שמש ביא נאכט זאל גיין רעגין אונ ביא טאג זאל שיינן דיא זון כל שיח בו יאשרו אלי בומר מיט אלי גראזין זאלן גישטארקט ווערן יתרועעו אף ישירו זייא ווערין לובן אונ זינגן מים שעירים יחשורו ואדמת רודם יעשירו רעגן מיט גרושי טראפן זאל גימערט ווערן אוף דעם לאנד פון שבט בנימין וואש עש שטייט ביא אים צעיר רודם זייא זאלין רייך ווערין מיט פירות הארץ סוקרים כברק אש דיא וועלט זאלין זעהין בליצן וואש איז אסימן אוף רעגין פן כמבול בול תתביש אונ זייא זאלין ניט פאר שעמט ווערין אזו וויא אין מבול וואש האט זיך אן גיהובן אין חודש חשון וואש ער הייסט בול וייל אלי פירות זענין פאר פולט גיווארין מים ספק מלביש נואמים אב למטר היש גיב גינוג רעגין דיא ישראל זאלן ניט פאר שעמט ווערין ווש זיי זאגין אז רעגין גיט נאר גאט מעשה עקוש כל בריה לא יעצרו מגיא פוריה דיא עבירות פון דער וועלט זאלין ניט איין האלטן דעם רעגן פון צוא לאזין וואקסן פירות מים עמקים יעטפו פריה בזכר ענית מוריה גיב וואשר דיא טאלין זאלין זיך איין הילין מיט פירות אין זכות פון אברהם וואש דוא האשט אים גיענפרט אוף דעם הר המוריה והולידה עב תחול בשתה במקום עקרב בלי לשיתה מאך גיווינן דאש לאנד מיט פירות דורך רעגין אונ הייל איר שאנד זיא זאל ניט זיין וויסט וויא דיא מדבר וואש דארט איז עגדישין מים ערף ראשיתה המטר לעוברים שמה לרשתה מאך רעגינן אוף ארץ ישראל פריאר פון ישראל וועגין וואש זענין איבר גיפארין צוא ארבן זיא ידך פתח בזרוע חשוף עפין דיין אופיני האנט לפתוח אוצר אסוף צוא עפנין דעם אוצר פון רעגין וואש קיין בריה האט ניט רשות צוא עפינין מים פקוד לציה כסוף בזכר ענית ים סוף גיב רעגין צוא דיא דארי פעלדיר וואש גלוסטן צום רעגין אין זכות פון משה רבינו וואש דוא האשט גיענפירט אוף דעם ים סוף והצמיחה פירות במי שלג בימי חנוכה להציץ מלג אונ מאך שפראצין דיא גלאטי ערד מיט שנייא וואשיר אום כסלין מים פנות ארצה בלי פלג מרוק להוריד גשם ושלג רעגין אונ שנייא זאל גיין פון דעם הימל צוא דער ערד אן אוף הערונג והלוית צבאיך רסיסי אגל בנחת נהל מעגל דוא זאלשט אנטלייען צוא דיא ישראל טראפין פון רעגין אנ

מזל כסליו קשת

בקול גלגל בזכור ענית גלגל: ונתן צאנך שבח לך
במרץ · קשת להראות לחיל ארץ · מים צרורים
למטרות ערץ · תתיר לאמר לשלג הוא ארץ :
גוים קצפו ממי הקצפה · כנפתחו ארבות
להציפה · מים קרים בלי חציפה בזכור ענית מצפה :
זרע קודש מטעתו · מוכפלת להכין מרעיתו · מים קלים
מלהבעיתו · צו לתת מטר ארצך בעתו :

מזל טבת גדי

רבים רננות בישבי · הרביתי לך להקשיבי ·
מים רוה להשאיבי · בזכור ענית תשבי :
לזורע ראה שיח נדכו · כנגדי רובץ להשריכו · מים
רבה כנהר דכו · כקדרו עד כה ועד כה :
ואתה שעה ניב שפתי · המזכירים מאימתי · מים שוקק
עמותי · בזכור ענית בן אמתי : ולחם שמן

מזל שבט דלי

ודשן לרשם · בדלי שבט יצחצח כלשם · מים
שפע לנפוחי נשם · וימלאו העבים גשם :
לא תלוה מלפתוח כל סגור : לענות מצפצפים
כעגור

ונתן · פירוש ישראל נותנין לך שבח במסירות שתראה להם הקשת בענן לחזק הארץ שלא ימרדו מתי יאבול : **מים צרורים** · פי' המים הם קשורים בבתי הארץ תתיר אותו קשר ותאמר לשלג שירד לארץ : **מים קרים** · פירוש תן לנו מים קרים שלא יזיקו לנו בגדלה שלהם כמו שעשו לדור המבול בזכות שענית לשמואל במצפה : **זרע וכו'** · אלו ישראל : **מוכפלת** · פירוש לתקן להם פרנסתם בכפלים ושירד להם מים קלים בעת שלא יבעיתו : **רבים** · פי' הרבה תפלות התפללתי בישוב הדעת כדי שתקשיב תפלתי בזכות שענית לאליהו התשבי : **לזורע** פירוש ראה ושמע לתפלת האדם שזורע לפניך תפלות בשברון לבו : **כנגדי רובץ** בתנוחה : **מים רבה** פי' הרבה לנו מים כמו שהרבית לאליהו בשנה שגיהר והשתחוה לארץ ואז נתקדרו שמים בעבים וירדו המים עד כה ועד כה : **מאימתי** · פירוש שמזכירין גבורות גשמים וזמנו כדגרסינן מאימתי מזכירין וכולי : **מים שוקק** פירוש השקה לישראל שהם חברים ועמותים בזכות שענית ליונה בן אמתי : **לרשם** · ר"ל לכתוב בספר פרנסה וכלכלה : **בדלי** פירוש במזל דלי שהוא חודש שבט : **יצחצת** · ויצהב הקרקע בגשם כמו לשם שהוא אבן טוב : **שפע** · הרבה לבני אדם : **לא תלוה** · פירוש אתה הקב"ה אינך צריך להלוות מאחרים מפתח של גשמים : **לענות** · פי' תענה לישראל המלפלפים בתפלה כעגור הוא עוף

טוא אונ פיר זייא מיט נחת מים צוק בקול גלגל וכו' גיב אגים רעגין מיט דונערין אין דעם זכות פון יהושע וואש דוא האשט אים גיענפירט אין גלגל ונתן צאנך שבח לך במרץ קשת להראות לחיל ארץ דיא ישראל וועלין דיך לובין איילונדיג מיט דעם וואש דוא וועשט ווייזין דעם רעגין בוגן צוא שטארקן דיא לייט פון דער וועלט זייא זאלין זיך ניט פארכטין פאר דעם מבול מים צרורים למטרות ערץ תתיר לאמר לשלג הוא ארץ דעם רעגין וויש איז אין שטארקי הימל פאר בינדן זאלשטו אוף בונדן אונ זאגין צום שנייא ער זאל גיין אוף דער ערד גוים קצפו ממי הקצפה כנפתחו ארבות להציפה די פעלקיר פון דור המבול זענין דער צערינט גיווארן או גאט איז אוף זייא ברוגז גיוועזן אונ האט גיעפינט די פענצטיר פון דעם הימל צו פר טרינקן דיא וועלט מים קרים בלי חציפה בזכור ענית מצפה גיב קילי וואשר ניט גיאיילט אין זכות פון שמואל הנביא וואש גאט האט אים גיענפירט אין מצפה זרע קודש מטעתו מוכפלת להכין מרעיתו דיא היילגי קינדר פון אברהם יצחק ויעקב גרייט זיי אן איין גיטאפילטי פרנסה מים קלים מלהבעיתו דער רעגין זאל גיין מיט נחת דיא וועלט זאל זיך ניט דער שרעקין צו לתת מטר ארצך בעתו גיב רעגין אין זיין צייט רבים רננות בישבי הרביתי לך להקשיבי איך האב פיל תפלות גיטאן מיט ישוב הדעת צוא דיר כדי דוא זאלשט מקבל זיין מיין תפלה מים רוה להשאיבי בזכר ענית תשבי מאך מיך זאט מיט וואשר אין דעם זכות פון אליהו הנביא וואש דוא האשט אים גיענפירט אין הר הכרמל לזורע ראה שיח נדכו כנגדי רובץ להשריכו פר נעם דאש גיבעט מיט דעם צוא בראכן הארץ פון דעם וואש זייאט תבואה זאלשטו אים שטילן מיט פריילכקייט וויא אציקלי מים רבה כנהר דכו כקדרו עד כה ועד כה פיל וואשיר גיב צוא אונז אזו וויא דוא האשט צוא גיהערט דיא תפלה פון אליהו וואש ער האט זיך איין גבוגן צוא דער ערד אונ דער הימל איז ווארן וואלקינדיג פון איין עק צום אנדרין ואתה שעה ניב שפתי המזכירים מאימתי אונ דוא גאט פאר נעם דאש גיבעט פון מיין מול וואש מיר דער מאנין גשם אין דער צייט מים שוקק עמותי בזכר ענית בן אמתי מאך אן טריינקן וואשר דיא ישראל וואש זאנן בהעפט איינר צום אנדרן אין דעם זכות פון יונה הנביא וואש דוא האשט אים גענפרט אין בוך פון דעם פיש ולחם שמן ודשן לרשם אונ זאלשט אן שרייבן איין פעט יאר בדלי שבט יצחצח כלשם מיט דעם מזל פון דלי וואש אין שבט איז זאל ער מאכן לייכטן דיא ערד וויא אקרושטאל מים שפע לנפוחי נשם וימלאו העבים גשם זאלשט מערן וואשר צו אלי בשעפנש וואש האבן אין זיך אנשמה אונ זייא זאלן דר פילט ווערן דיא וואלקן מיט רעגין לא תלוה מלפתוח כל סגור לענות מצפצפים כעגור דוא בדארפשט ניט לייאן ביא קיין בשעפנש דעם שליסל צו עפנן דעם

אצר

מזל אדר דגים

כְּעָגוּר · מַיִם תַּרִיק לְכָל מָגוּר · בְּזֵכֶר עֲנִית גוּר וְאָגוּר : לְאוֹכֵל תְּלוֹת לְךָ עֵינַיִם · לְאַדְּרוֹ וּלְהַרְגוֹ מִמֶּגֶד שָׁמַיִם : חזן מַיִם תֵּן לְהַחֲיוֹת כְּמֻיּוֹמַיִם · אֶרֶץ נַחֲלֵי מָיִם :

פותחין הארון

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ :

מיוסד ע"פ א"ב

זְכוֹר אָב נִמְשַׁךְ אַחֲרֶיךָ כַּמַּיִם · בֵּרַכְתּוֹ כְּעֵץ שָׁתוּל עַל פַּלְגֵי מָיִם · גְּנַנְתּוֹ הִצַּלְתּוֹ מֵאֵשׁ וּמִמַּיִם · דְּרַשְׁתּוֹ בְּזָרְעוֹ עַל כָּל מָיִם : קהל בַּעֲבוּרוֹ אַל תִּמְנַע מָיִם :

זְכוֹר הַנּוֹלָד בִּבְשׂוֹרַת יֻקַּח נָא מְעַט מַיִם · וְשַׂחְתָּ לְהוֹרוֹ לְשָׁחֲטוֹ לִשְׁפּוֹךְ דָּמוֹ כַּמַּיִם · זָהַר גַּם הוּא לִשְׁפּוֹךְ לֵב כַּמַּיִם · חָפַר וּמָצָא בְּאֵרוֹת מָיִם : קהל בְּצִדְקוֹ חוֹן חַשְׁרַת מָיִם :

זְכוֹר טָעַן מַקְלוֹ וְעָבַר יַרְדֵּן מַיִם · יִחֵד לֵב וְגָל אֶבֶן מִפִּי בְּאֵר מַיִם · כְּנֶאֱבַק לוֹ שַׂר בָּלוּל מֵאֵשׁ וּמִמַּיִם · לָכֵן הִבְטַחְתּוֹ הֱיוֹת עִמּוֹ בָּאֵשׁ וּבַמָּיִם : קהל בַּעֲבוּרוֹ אַל תִּמְנַע מָיִם :

זְכוֹר מָשׁוּי בְּתֵבַת גֹּמֶא מִן הַמַּיִם · נָמוּ דָּלֹה דָלָה וְהִשְׁקָה צֹאן מָיִם :

סגוליד

עוף : **תריק** · מטר לכל מהור שהריב בו ישראל בזכות דוד שהיה משבט יהודה שנאמר בו גור אריה : **ואגור** · זה שלמה ע"ה שהיה מאסף החכמה : **לאוכל** · פירוש הבריות תולין לך עיניהם שתתן להם מזון : **לאדרו** · פירוש לחזקו ולהרבות אותם כדגי הים על ידי גשמים מתוקים מן השמים : **במיומים** פירוש כביתי בית הראשון ובית שני : **ארץ נחלי** · ר"ל נח"י :

זכור אב אברהם שנמשך אחריך כמים : **גננתו** · היית לו למגן : מאש של נמרוד : **וממים** · ר"ל ממטר שהיה בסדום הגלת ללוט בזכותו : **דרשתו בו'** · נסית אותו אם יהרהר אחר מדותיך בבנותו לא"י והיה זורע התבואה על כל מים ובנותו היה רעב ולא הרהר אחר מדותיך : **ושחת** · והברת לאביו : **בצדקו** · פירוש בזכותו יחונן את ישראל ברבוי מים : **ייחד** · פירוש היה מייחד לבו ובטח בהקב"ה : **משוי** · זה משה שהיה מושלך בים סוף בתיבת גומא ובאת בת פרעה והמשיתהו מן המים : **נמו** פירוש אמרו בנות יתרו כשאב להם מים

אוצר פון רעגין אונ אלי פאר שלאסיני זאכין אונ קיינר קען דיר ניט ווערין צו הערן די תפלה וואש דיא ישראל זאגין מיט איין קול אזו וויא דער פוגל וואש היישט עגור מים תריק לכל מגור כזכר ענית גור ואגור גיב רעגין אוף אלי ערטר וויא ישראל וואנין אין זכות פון דוד המלך אונ זיין זון שלמה וואש ער האט איין גיזאמילט אלי חכמות · לאוכל תלות לך עינים דיא ישראל האפין צו דיר דוא זאלשט זייא געבין פרנסה לאדרו ולהרגו ממגר שמים צוא שטארקין אונ צוא מערין זייא וויא פיש דורך זיסי רעגין פון דעם הימל מים תן להחיות כמיומים גיב רעגין וויא דוא האשט גיגעבין אז דער ערשטר אונ דער אנדרר בית המקדש איז גישטאנין ארץ נחלי מים צוא בענטשין ארץ ישראל וואש איז גיבענטשט פון גאט מיט טייכין וואשיר :

זכור אב נמשך אחריך כמים גידיינק דעם זכות פון אברהם וואש ער האט זיך גיצוגין נאך דיר וויא וואשר ברכתו כעץ שתול על פלגי מים דוא האשט אים גיבענטשט אזו וויא אבום וואש וואקסט בייא איין טייך גננתו הצלתו מאש וממים דוא האשט אים בשיצט אונ האשט אים מציל גיוועז פון פייאר אונ וואשר דרשתו בזרעו על כל מים דוא האשט אים גיפארשט אונ גיפרובט אז דוא האשט אים גיהיישין גיין קיין ארץ ישראל איז גיווארין גרוש הונגיר איז בייא אים פארט גליך גיוועזן וויא ער האט גיזייעט בייא דעם וואשר בעבורו אל תמנע מים אין זיין זכות זאלשטו ניט פאר מיידין וואשר :

זכור הנולד בבשורת יקח נא מעט מים גידיינק דעם זכות פון יצחק וואש ער איז גיבארין גיווארין אין דער בשורה אז אברהם האט גיהייסין נעמין דיא מלאכים אביסל וואשר ושחת להורו לשחטו לשפך דמו כמים דוא האשט גיזאגט צוא אברהם זיין פאטר ער זאל אים קולין אונ זאל פאר גיסין זיין בלוט וויא וואשר זהר גם הוא לשפוך לב כמים ער איז אוך גיווארינט גיוועזן צוא פאר גיסן זיין הארץ אין דער תפלה וויא וואשר חפר ומצא בארות מים ער האט גיגראבין אונ האט גיפונין ברונן מיט וואשר בצדקו חון חשרת מים מיט זיין גירעכטיקיט זאלשטו דער בארומין דיא ישראל מיט מערונג פון וואשר :

זכור טען מקלו ועבר ירדן מים גידיינק דעם זכות פון יעקב וואש ער האט גיטראגין דעם שטעקין אונ איז איבר גיגאנגין דעם ירדן וואשר ייחד לב וגל אבן מפי באר מים ער האט גיאיינציגט דאש הארץ צוא גאט אונ האט אפ גיטאן דעם שטיין פון דעם ברונין וואשר כנאבק לו שר בלול מאש וממים אז ער האט זיך גירייננגילט מיט דעם מלאך וואש איז איש גימישט פון פייאר אונ וואשר לכן הבטחתו היות עמו באש ובמים ודרום האשטו אים פאר זיכרט צוא זיין מיט אים אין פייאר אונ אין וואשיר בעבורו אל תמנע מים אין זיין זכות זאלשטו ניט פאר מיידין וואשר :

זכור משוי בתיבת גומא מן המים גידיינק דעם זכות פון משה רבינו וואש

ער

מים : סגוליך׳ אלו ישראל : פקיד׳ זה אהרן שהיה ממונה על בהמ״ק ונקרא שתות ע״ש שממנו הושתת העולם : צועה ׳ הסיר כל הבלבולים ועוונות : קורא ׳ ר״ל שהיה מונה אחת אחת ואחת וכו׳ : רוחק ׳ פירוש שהיה מרוחק בקדושתו מישראל שנאמר בהם פחז כמים וגומר : בנגזרת ׳ בקריעת ים סוף : אפפו ׳ סבבו בגלות רבות כמים : לברכה ׳ בא״י : ולא לקללה ׳ בח״ל : וכן לחיים וכו׳ :

סְגוּלֶיךָ עֵת צָמְאוּ לַמַּיִם ׳ עַל הַסֶּלַע הָךְ וַיֵּצְאוּ מָיִם :

קהל בְּצִדְקוֹ חוֹן חַשְׁרַת מָיִם :

זְכוֹר פְּקִיד שָׁתוֹת טוֹבֵל חָמֵשׁ טְבִילוֹת בַּמַּיִם ׳ צוֹעֶה וּמַרְחִיץ כַּפָּיו בְּקִדּוּשׁ מַיִם ׳ קוֹרֵא וּמַזֶּה טָהֳרַת מַיִם ׳ רוֹחַק מֵעַם פַּחַז כַּמַּיִם : קהל בַּעֲבוּרוֹ אַל תִּמְנַע מָיִם :

זְכוֹר שְׁנֵים עָשָׂר שְׁבָטִים שֶׁהֶעֱבַרְתָּ בְּגִזְרַת מַיִם ׳ שֶׁהִמְתַּקְתָּ לָמוֹ מְרִירוּת מַיִם ׳ תּוֹלְדוֹתָם נִשְׁפַּךְ דָּמָם עָלֶיךָ כַּמַּיִם ׳ תֵּפֶן כִּי נַפְשֵׁנוּ אָפְפוּ מָיִם :

קהל בְּצִדְקָם חוֹן חַשְׁרַת מָיִם :

חזן שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם :

חזן לִבְרָכָה וְלֹא לִקְלָלָה קהל אמן : חזן לְחַיִּים וְלֹא לְמָוֶת קהל אמן :

חזן לְשׂוֹבַע וְלֹא לְרָזוֹן קהל אמן :

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר : מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה : וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים : כֶּתֶר יִתְּנוּ לְךָ יהוה אֱלֹהֵינוּ מַלְאָכִים הֲמוֹנֵי מַעְלָה עִם עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל קְבוּצֵי מַטָּה ׳ יַחַד כֻּלָּם קְדֻשָּׁה לְךָ יְשַׁלֵּשׁוּ כַּדָּבָר הָאָמוּר עַל יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר : קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יהוה צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ : כְּבוֹדוֹ מָלֵא עוֹלָם מְשָׁרְתָיו שׁוֹאֲלִים זֶה לָזֶה אַיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים : בָּרוּךְ כְּבוֹד יהוה מִמְּקוֹמוֹ : מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֶן בְּרַחֲמָיו לְעַמּוֹ וְיָחֹן עַם הַמְיַחֲדִים שְׁמוֹ עֶרֶב וָבֹקֶר בְּכָל יוֹם תָּמִיד פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה שְׁמַע אוֹמְרִים : שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יהוה אֱלֹהֵינוּ יהוה אֶחָד : הוּא אֱלֹהֵינוּ הוּא אָבִינוּ הוּא מַלְכֵּנוּ הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ וְהוּא יוֹשִׁיעֵנוּ וְיִגְאָלֵנוּ שֵׁנִית וְיַשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו לְעֵינֵי כָּל חַי לֵאמֹר הֵן גָּאַלְתִּי אֶתְכֶם אַחֲרִית כְּרֵאשִׁית לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים : אֲנִי יהוה אֱלֹהֵיכֶם :

אַדִּיר אַדִּירֵנוּ יְיָ אֲדוֹנֵינוּ מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ : וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד : חזן וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר : קהל יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּ יָהּ : לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ :

אתה בחרתנו וגומר כל התפלה׳ אין כאלהינו ׳ עלינו ק״י : ואוכלים בסוכה ׳ אבל אין מברכין ליסב בסוכה וממהרין לאכול כדי שלא לצאת הימים בסוכה ׳ ובברכת המזון אומר את יום שמיני עצרת חג הזה ׳ למנחה אשרי ובא לציון ח״ק ומתפללין אתה בחרתנו יעלה ויבא ׳ והשיאנו וכו׳ ק״ש :

עֶר איז גילֵיגן אין קַאסטן פון פומסין האלץ אונ בִּתְיָה בת פַּרְעֹה האט אים ארויש גיצוגן פון דער וואשר נמו דלה דלה והשקה צאן מים דיא טָעכטֶר פון יִתְרוֹ האבין גיזאגט עֶר האט אונז אן גישעפט אונ הט אן גיטריינְקְט דיא שאף מיט וואשר סגוליך עת צמאו למים דייני גיליבטי יִשְׂרָאֵל אין דער צייט וואש זאנין דארְשְׁטִיג גיוועזן צוא וואשר על הסלע הך ויצאו מים האט עֶר גישלאגין אוף דעם שטיין איז ארויש גיגאנגן וואשר בצדקו חון חשרת מים מיט זיין גירֶעכטִיקֵייט זאלְשְׁטוּ דער בארומין דיא וועלט מיט מערונג פון וואשר :

זכור פקיד שתות טובל חמש טבילות במים גידיינק דעם זְכוּת פון אַהֲרֹן הַכֹּהֵן וואש עֶר האט גיהאט צוא שאפין איבר דעם בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אום יוֹם כִּפּוּר האט עֶר זיך גיטובילט פינף מאל אין וואשר צועה ומרחיץ כפיו בקדוש מים עֶר טוט אפ אלי זינד אז עֶר טוט זיך וואשין אין דיא הֵיילִיגֵי וואשר קורא ומזה טהרת מים עֶר טוט לייענין דעם סֵדֶר פון דעם שפריינגין אונ טוט שְׁפְּרֵיינגין אום יוֹם כִּפּוּר מיט דעם האט עֶר גיריינִיגט דיא יִשְׂרָאֵל וויא אמִקְוֶה וואשֶׁר רחק מעם פחז כמים עֶר איז וואֶרין אפ גישייט זיבן טָאג פריִער פון דיא יִשְׂרָאֵל וואש זייא איילין וויא וואשר בעבורו אל תמנע מים אין זיין זכות זאלְשְׁטוּ ניט פר מידן וואשר :

זכור שנים עשר שבטים שהעברת בגזרת מים גידיינְק דיא צְוֶועלִיף שְׁבָטִים וואש דוא האשט זייא דורך גיפירט צווישין צו שפאלטיני וואשר שהמתקת למו מרירות מים וואש דוא האשט גימאכט זיס צוא זייא דיא בִּיטֶרִי וואשר תולדותם נשפך דמם עליך כמים זייערי קינדרס בלוט איז פאר גאסין גיווארין פון דיינט וועגין אזו וויא וואשר תפן כי נפשנו אפפו מים זאלְשְׁטוּ זיך קֶערין צוא אונזר גיבעט ווארום מיר זֶענין ארום גירינגילט מיט צרות וויא וואשר בצדקם חון חשרת מים מיט זייער גירעכטִיקֵייט זאלְשְׁטוּ דער בארימן דיא יִשְׂרָאֵל מיט מערונג פון וואשר :

שאתה הוא יי אלהינו משיב הרוח ומוריד הגשם דען דוא בישט גאט אונזר גאט דוא מאכשט וויֶיען דעם ווינט אונ מאכשט נידרין דעם רעגין לברכה ולא לקללה דער רעגין זאל זיין אברכה אונ ניט קיין קְלָלָה לחיים ולא למות צוא לֶעבִין אונ ניט צוא הַיין טוט לשובע ולא לרזון צוא אזעט אונ ניט צוא קיין הונגיר :

חזן **ברכו את יי המבורך :**

והקהל עונין **ברוך יי המבורך לעולם ועד :**

בשעה שאומר החזן ברכו אומרים הקהל יתברך

קהל יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא שמו של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא שהוא ראשון והוא אחרון ומבלעדיו אין אלהים סולו לרוכב בערבות ביה שמו ועלזו לפניו ושמו מרומם על כל ברכה ותהלה ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד : יהי שם יי מבורך מעתה ועד עולם :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר בדברו מעריב ערבים : בחכמה פותח שערים ובתבונה משנה עתים ומחליף את הזמנים ומסדר את הכוכבים במשמרותיהם ברקיע כרצונו בורא יום ולילה : גולל אור מפני חושך וחושך מפני אור ומעביר יום ומביא לילה ומבדיל בין יום ובין לילה יהוה צבאות שמו אל חי וקים תמיד ימלוך עלינו לעולם ועד :

את יום השמיני · בטוב זמיני · רני פלט יסובבני · לעת ערב בצלו יגוננני : ברוך אתה יי המעריב ערבים :

אהבת עולם בית ישראל עמך אהבת : תורה ומצות חקים ומשפטים אותנו למדת · על כן יהוה אלהינו בשכבנו ובקומנו נשיח בחקיך : ונשמח בדברי תלמוד תורתך ובמצותיך לעולם ועד כי הם חיינו וארך ימינו · ובהם נהגה יומם ולילה : ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים :

אימה אהב ברך בתוסף · במדה מרבה מראש בכוסף · בזה עצרת חג אוסף · אוהביו יקרב אליו להאסף : ברוך אתה יי אוהב עמו ישראל : ק״ש תמצא לעיל

אמת ואמונה כל זאת וקים עלינו כי הוא יהוה אלהינו ואין זולתו ואנחנו ישראל עמו : הפודנו מיד מלכים מלכנו הגואלנו מכף כל העריצים : האל הנפרע לנו מצרינו והמשלם גמול לכל איבי נפשנו : העושה גדולות עד אין חקר · נסים ונפלאות עד אין מספר · השם נפשנו בחיים ולא נתן למוט רגלינו · המדריכנו על במות איבינו · וירם קרננו על כל שונאינו · העושה לנו נסים ונקמה בפרעה אותות ומופתים באדמת בני חם · המכה בעברתו כל בכורי מצרים · ויוצא את עמו ישראל מתוכם לחרות עולם · המעביר בניו בין גזרי ים סוף · את רודפיהם ואת שונאיהם בתהומות טבע · וראו בניו גבורתו שבחו והודו לשמו : ומלכותו ברצון קבלו עליהם משה ובני ישראל לך ענו שירה :

מיוסד א״ב א״ב ושם המחבר יצד״ן

שמיני אמץ בפני עצמו · בחוב קבוע בשמו · ביום השמיני : שמיני גמרו בפים רגל וזמן · דבר שיר וקרבן מזמן · ביום השמיני : שמיני הוסיף לגוי נכבד · ובמוספי קודש מכבד · ביום השמיני : שמיני זמן והוקבע לרצות · חוק נולד בו להרצות · ביום השמיני :

שמיני טבע חתומי חותם · ידידות נצר מכתם · ביום השמיני : שמיני בלול לשמחה גדולה · למכהן בחנוך עולה · ביום השמיני : שמיני מלפני פני פניו · נחלק בכל עניניו · ביום השמיני : שמיני סכם לשלוח מלך · עת ויברכו את המלך · ביום השמיני : שמיני פנות בוקר הלנתו · צדק ילין מעונתו · ביום השמיני : שמיני קול שמע באהבה · רנת בית השואבה · ביום השמיני : שמיני שלום שומר אהלו · תוך ימי עלית רגלו · ביום השמיני :

שמיני יצוה חסדו קדוש לעמו · ובלילה שירה עמו · מלך השליט בעולמו · עלינו כמאז יהי נועמו · בגילה ברנה בשמחה רבה ואמרו כולם :

מי כמוכה באלים יהוה מי כמוכה נאדר בקודש נורא תהלות עושה פלא : מלכותך ראו בניך בוקע ים לפני משה :

שמיני היטיבה יי לטובים · קוראיך בדברים ערבים · טובות ישמיע לאהובים · נועם מלכותך ענות תאבים · זה צור ישענו פצו פה ואמרו :

יי ימלוך לעולם ועד : ונאמר כי פדה יי את יעקב וגאלו מיד חזק ממנו :

שמיני תן חלק לשבעה וגם לשמונה · מצוה עלינו לתת מנה · זכרון אבות יזכור בם דר מעונה · קנות שנית עדת מי מנה : ברוך אתה יי מלך צור ישראל וגואלו : (נ״א גאל ישראל):

השכיבנו יהוה אלהינו לשלום והעמידנו מלכנו לחיים טובים ולשלום ופרוס עלינו סוכת שלומך ותקננו בעצה טובה מלפניך והושיענו מהרה למען שמך · והגן בעדנו והסר מעלינו אויב דבר וחרב ורעב ויגון והסר שטן מלפנינו ומאחרינו · ובצל כנפיך תסתירנו · כי אל שומרנו ומצילנו אתה כי אל מלך חנון ורחום אתה ושמור צאתנו ובואנו לחיים ולשלום מעתה ועד עולם · ופרוס עלינו סוכת רחמים ושלום :

מעריב ליל שמחת תורה

שמיני אלהים יחננו · ממעון קדשו לברכנו · נואמו יחיש מלכנו · בפריסת שלומו לסוכבנו :

ברוך אתה יי הפורש סוכת שלום עלינו ועל כל עמו ישראל ועל ירושלים :

וידבר משה את מועדי יי אל בני ישראל :

מ״ק שמ״ע תפלה בליל ח׳ של סוכות · ק״ש עלינו ק״י אדון עולם :

יוצר לשמחת תורה

אומרים נשמת מלומדי קודם נשמת כל חי

נשמת מלומדי מורשה נקראים בני חופש · נצח יונטעו לחיי עולם ונופש · תורת יי תמימה משיבת נפש :

נשמת חכמי חמדה בגבורה ולא בשתי · תמליך מורה ושים רפואתי · עדות יי נאמנה מחכימת פתי :

נשמת בני בינה מתענגים מטוב הלב · הרגישו רזי דרי הלב · פקודי יי ישרים משמחי לב :

נשמת בני נבונים בשקול ותכריע מאזנים · תישר יופי חקור ותקון אזנים · מצות יי ברה מאירת עינים :

נשמת מרע תורה בלבם למסעד · תכבד כונן אשורימו לא תמעד · יראת יי טהורה עומדת לעד :

נשמת ידידים ידם זיין פיפיות חודיו · תרון רוממות סלסול עוז מחמדיו · משפטי יי אמת צדקו יחדו :

נשמת ויעודים בארצות שבים · שרידיך פזוריך ירוממוך בעת תשיבם לצבי עדים · באומרים אלו פינו מלא שירה כים : נשמת כל חי וכו׳

נשמת מלומדי כו׳ · פירוש נשמות של ישראל שלומדים תורה שנקראת מורשה והם נקראים בני חורין ע״ש כשקבלו התורה היו בני חורין ממלאך המות ובזכות התורה יהיו לנצח נטועים ויהיה להם תנוחה בעוה״ב : חכמי · ת״ח העוסקים בתורה שהיא חמודה מזהב ומתגברין בה ולא בשתיה ובשמחה : תמליך מורה · ללומדים בה : הרגישו · פירוש תאספין סודות לחדרי הלב : בשקול · פירוש כשתשקול תלות כנגד עבירות תכריע התלוי׳ על עבירות : תישר · פירוש תחזק לת״ח שעשו ותקנו אזנים לתורה : תכבד · ת״ח ותכונן הליכות רגליהם שלא ימעדו לעולם : ידידים · אלו ישראל ובידם חרב פיפיות ר״ל התורה ושירו שירות ותשבחות על ידי תורה שנקראת עוז מחמדיו : ויעודים · פירוש מקובצים : בארצות שבים · בארץ גלותם כלומר מקבצים עצמם בגלות ומשבחים ומתפללים לפניך וירוממוך בעת תשיבם לא״י ואז יאמרו אלו פינו מלא שירה כים לא היינו יכולין לספר נפלאותיו שיעשה לעתיד לבא כי יהיו יותר מכל הנסים שעשה : שרידיך · פירוש ישראל שהם שרידים ופזורים בין העכו״ם יתנו שבח לך בעת שתשיב אותם לארץ ישראל ואומרים אלו וכו׳ :

האל

נשמת מלומדי מורשה נקראים בני חופש דיא נשמות פון דיא ישראל וואש לערנין תורה וואש זיא איז צוא זייא אירושה אונ דורך דער תורה זענין זייא פרייא איבר דעם זכות נצח יונטעו לחיי עולם ונופש אייביג וועלין זייא זיין גיפלאנצט אין גן עדן צוא אייביג לעבן אונ רואונג תורת יי תמימה משיבת נפש גאנטש תורה איז גאנץ זי דר קוויקט די נשמה אין ג״ע:

נשמת חכמי חמדה בגבורה ולא בשתי דיא נשמות פון דיא חכמים וואש לערנין די גלוסטיגי תורה אונ שטארקן זיך אין דער תורה אונ טרונקן ניט קיין ווין צו דער פרייאין זיך תמליך מורה ושים רפואתי דוא מאכשט קיניגן די תלמידי חכמים ווש זיי זאגין מורה הוראות וואש זייא ווייזן דעם וועג פון תשובה אונ דאש איז ארפואה עדות יי נאמנה מחכימת פתי די תורה איז בייא גאט אבגלייבטר עדות זיא מאכט קלוג איין נאר:

נשמת בני בינה מתענגים מטוב הלב דיא נשמות פון דיא פאר שטאנדיגי חכמים טואין זיך היינט אום שמחת תורה פרייאין מיט איין גוט הארץ הרגישו רזי דרי הלב זייא זאמלין איין סודות התורה אין דיא וואטונג פון זייער הארצן פקודי יי ישרים משמחי לב דיא מצות פון גאט זענין רעכט פארטיג זייא מאכין דער פרייאין דאש הארץ :

נשמת בני נבונים בשקול ותכריע מאזנים דיא נשמות פון דיא תלמידי חכמים ווען דוא וועשט וועגין זייערי מצות מיט דיא עבירות זאל דיא שאל פון מצות איבר וועגין תישר יופי חקור ותקון אזנים זאלשט שטארקן דיא תלמידי חכמים וואש זייא האבין גיפארשט אונ גימאכט אתיקון אז מזאל קענין דיא תורה ומצות מקיים זיין מצות ה׳ ברה מאירת עינים דיא מצות פון גאט זאנן לוטר אונ מאכין לייכטין דיא אוגין :

נשמת מרע תורה בלבם למסעד דיא נשמות פון דיא תלמידי חכמים וואש דיא ווישין שאפט פון דער תורה לעהינט אונטר זייער הארץ תכבד כונן אשורימו לא תמעד זאלשט זייא אפ גיבין כבוד זייער טריט ברייט מאכין זייא זאלין זיך ניט אויש גליטשן אוף אייביג יראת ה׳ טהורה עומדת לעד גאטש פארכט איז ריין אונ שטייט אוף אייביג :

נשמת ידידים ידם זיין פיפיות חודיו דיא נשמות פון דיא ישראל וואש דיא תורה איז בייא זיי שארף אין דיא הענט וויא אכלי זיין בייא איין גבור הרון רוממות סלסול עוז מחמדיו זיא מאכט לובין אונ דער הייבין דעם וואש גלוסט אונ שטארקט זיך אין דער תורה משפטי ה׳ אמת צדקו יחדו אלי משפטים וואש גאט טוט איז אמת אונ גירעכט :

נשמת ויעודים בארצות שבים דיא נשמות פון דיא ישראל וואש זאמלין זיך איין צוא לובין דיך אין דיא לענדיר פון זייער גיפיינקניש פזוריך ירוממוך בעת השיבם לצבי עדים דייני איברגי פאר שפרייטי ישראל וועלין דיך לובין אז דוא וועשט זייא אום קערין קיין ארץ ישראל באומרים אלו פינו מלא שירה כים אונ וועלן זאגן אונזר מול זאל זיין אזו גרוש ווי דר ים קאן מען ניט דר ציילין זייני ניסים וואש ער האט מיט אונז גיטאן :

הָאֵל

בְּתַעֲצוּמוֹת עֻזֶּךָ הַגָּדוֹל בִּכְבוֹד שְׁמֶךָ · הַגִּבּוֹר לָנֶצַח וְהַנּוֹרָא בְּנוֹרְאוֹתֶיךָ · הַמֶּלֶךְ
הַיּוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רָם וְנִשָּׂא :

שׁוֹכֵן עַד מָרוֹם וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ וְכָתוּב רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיְיָ · לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה :

בְּפִי יְשָׁרִים תִּתְרוֹמָם : וּבִלְשׁוֹן חֲסִידִים תִּתְקַדָּשׁ :
וּבְשִׂפְתֵי צַדִּיקִים תִּתְבָּרֵךְ : וּבְקֶרֶב קְדוֹשִׁים תִּתְהַלָּל :

וּבְמַקְהֲלוֹת רִבְבוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרִנָּה יִתְפָּאַר שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר שֶׁכֵּן חוֹבַת כָּל הַיְצוּרִים לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל לְשַׁבֵּחַ לְפָאֵר לְרוֹמֵם לְהַדֵּר וּלְנַצֵּחַ לְבָרֵךְ לְעַלֵּה וּלְקַלֵּס עַל כָּל דִּבְרֵי שִׁירוֹת וְתִשְׁבְּחוֹת דָּוִד בֶּן יִשַׁי עַבְדְּךָ מְשִׁיחֶךָ : וּבְכֵן יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ : כִּי לְךָ נָאֶה יהוה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שִׁיר וּשְׁבָחָה הַלֵּל וְזִמְרָה עוֹז וּמֶמְשָׁלָה נֶצַח גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה תְּהִלָּה וְתִפְאֶרֶת קְדֻשָּׁה וּמַלְכוּת : בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ וּמֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אַתָּה אֵל: חזן בָּרוּךְ אַתָּה יהוה אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וּמְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת אֵל הַהוֹדָאוֹת אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת בּוֹרֵא כָּל הַנְּשָׁמוֹת רִבּוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זִמְרָה מֶלֶךְ יָחִיד אֵל חֵי הָעוֹלָמִים :

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵיהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵיהּ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן : יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵילָא מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן :

חזן בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבֹרָךְ : קהל וחזן בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ · עוֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל :
אוֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים אוֹרוֹת מֵאֹפֶל אָמַר וַיֶּהִי :

מיוסד א"פ א"ב בראשי חרוזות ובסוף חתום שם המחבר שמואל

אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁלּוֹ כָּכָה · מֵאֱלֹהָיו וְגוֹאֲלוֹ יִשָּׂא בְרָכָה · מִתְבָּרֵךְ בַּשָּׁמַיִם
וּבָאָרֶץ נֶעֱרָכָה · וְזֹאת הַבְּרָכָה : בִּפְנוֹת עָנָיו לָנוּחַ שְׁכִיבָה ·
הִזְהִיר אֲמָרָיו לְאַלְפֵי רְבָבָה · שְׁמוֹר דָּת בִּזְרוֹעַ כְּתוּבָה · וַיֹּאמַר יְיָ מִסִּינַי
בָּא : גּוֹאֲלָם חָזַר בְּכָל אֻמִּים · וּמְצָאָם כֻּלָּם בַּעֲלֵי מוּמִים · הִפִּיל חֲבָלִים
לוֹ

אשרי · מתברך בשמים ובארץ · כדכתיב מטל השמים וממגד הארץ ואף משה ברכם בברכה כדכתיב וזאת הברכה וגו' : לנוח · לשכב במנוחתו : הזהיר · זו מצוה תורה שאמר לישראל : שמור · פירוש לשמור התורה הכתובה בזרוע של הקב"ה : בכל אומים · כדי לקבל התורה : בנעימים

אשרי העם שלו ככה וואל דעם פאלק וואש איז אים אזו מאלהיו וגואלו ישא ברכה דאש פון גאט אונ פון משה זענין זייא גבענטשט געווארן מתברך בשמים ובארץ נערכה ער האט זייא גבענטשט מיט אזוי אברכה וואש פון דעם הימל אונ פון דער ערד וזאת הברכה אונ דאש איז דיא ברכה בפנות עניו לנוח שכיבה איידר משה רבינו איז גשטארבין הזהיר אמריו לאלפי רבבה האט ער דיא פיל טויזנט ישראל מזהיר גיוועזן אונ האט זייא גיזאגט שמור דת בזרוע כתובה זייא זאלין היטן דיא תורה וואש זיא איז גיוועזן גישריבן מיט דעם ארום פון גאט ויאמר יי מסיני בא אונ משה האט גיזאגט גאט איז גיקומן פון דעם בארג סיני גואלם חזר בכל אמיר ומצאם כלם בעלי מומים גאט האט גיוואלט געבין די תורה צו אלי אומות האבן זייא ניט גיוואלט מקבל זיין. הפיל חבלים לו בנעימים איבר דעם איז

דא

לו כנעימים · אף חובב עמים : דורים מקדימים לנשמע נעשה · השיבו
זאת כל תמשה · בוקר וערב לא ננשה · תורה צוה לנו משה : הוכתר
אדון כתר להמלך · יהב עם אליו בהשתלך · רננו כל גוי ופלך · ויהי
בישרון מלך : ומיר מחה כעב אשמות · כנאה למלך ביום רוממות ·
שאת ויתר יהי לתקומות · יחי ראובן ואל ימות : זכר טוב ונעים כנאמר ·
שבת אחים יחד כהתאמר · מצרימו היות למו למשמר · וזאת ליהודה
ויאמר : חסידך איש נוצר מאמריך · נסיתו במסה ויאמן דבריך · ולעולם
שרת בבית דביריך · וללוי אמר תמיך ואוריך : טוב בשער המחנה בקומו·
מי ליי אלי כנאמו · אוספו חסידיו כאחד לשמו · האומר לאביו ולאמו : ימלא פימו תהלתך
לנקוב · שיריך באדמת נכר מקוב · להסליל אורח ולישר עקוב · יורו משפטיך ליעקב : בקדם
מבן בכור בהבדלו · קודש קדשים היות גורלו · בכפלים כן עוד לאילו · ברך יי חילו : לשכון
בין כתפי גאוני · מקום שירות לויי וכהני · רוחב אהלי ויריעות משכני · ולבנימין אמר
ידיד יי : מברכות שמים ותחת נסמכת · ברכות שדים ורחם מתברכת · ארצו מכל היות
נערכת · וליוסף אמר מבורכת : נא חסדו לא ימיש · חשך עצמו בזרה מלשמש · בטוב כל
גבולו

בנעימים · אלו ישראל : דורים · אלו ישראל : השיבו · הקב"ה להם זאת התורה לא תסור מהם : ננשה · נשכח : יהב וכו' · ישראל משליכים עליו יהבם : ופלך · לשון עירה ודוכה : שאת · פי' כהונה ומלכות יקים עליהם לעולם : זכר · אלה אחים ראובן יהודה : חסידך · זה שבט לוי שלא עשו את העגל : נסיתו · שלא נתלוננו עם שאר המלינים : טוב · זה משה : לנקוב · לפרש : מקוב · שלא לפרש כדכתיב איך נשיר את שיר ה' על אדמת נכר : מבן בכור · ישראל מישראל : לאילו · לחזקו : גאוני · זה בית המקדש : חשך · פי' מנע עלמו מאשת פוטיפרע · יתגמש

דיא תורה גיפאלין אין דעם חלק פון דיא ישראל אף חובב עמים מחמת ליבשאפט האט ער אן גירופין איטליכן שבט איין בזונדר פאלק דורים מקדימים לנשמע נעשה דיא ישראל איידר זייא האבין גיהערט דיא תורה האבן זייא גיזאגט מיר וועלין זיא מקבל זיין השיבו זאת כל תמשה האט זייא גאט גיענפירט דעם זכות וועט ער פון זייא ניט אפ טאן בוקר וערב לא ננשה תורה צוה לנו משה אין דער פריא אונ אוף דר נאכט וועלין מיר ניט פאר געסין דיא תורת משה הוכתר ארון כתר להמלך צוא קריינין גאט מיט אקדון אונ קיניגן אים מיט קריאת שמע יהב עם אליו בהשתלך אזו אפאלק וואש זייא ווארפין זייער בטחון אוף גאט רננו כל גוי ופלך זייא טואין לובין גאט אלי אומות אונ אלי דורכסים ויהי בישרון מלך גאט איז אמלך איבר דיא ישראל ומיר מחה כעב אשמות אונ תיכף האט ער פאר גיבן די זינד אזו וויא אוואלקין גייט גיך אוועק כנאה למלך ביום רוממות אזו וויא עש איז שיין צוא אמלך דעם טאג אז מקריינט אים שאת ויתר יהי לתקומות עש זאל זיך אוף הובין דיא כהונה ומלכות צוא דיא ישראל יחי ראובן ואל ימות ער זאל לעבין ראובן אוף אייביג אונ זאל ניט שטארבין אוף יענער וועלט זכר טוב ונעים כנאמר אגוט אונ אזיס בהעפטיניש וויא עש שטייט שבת אחים יחד כהתאמר דש איז גיזאגט גווארין אוף ראובן מיט יהודה מצרימו היות למו למשמר היט זייא פון אירי בליידיגר וזאת ליהודה ויאמר אונ דאש איז דיא ברכה צוא יהודה חסידך איש נוצר מאמריך שבט לוי היטן דייני רייד זיי האבן קיין חלק ניט גהאט אין עגל נסיתו במסה ויאמן דבריך זייא האבן גיגלייבט אין דייני רייד אונ האבין ניט גיקריגט ולעולם שרת בבית דביריך אונ אייביג דינין זייא דיך אין בית המקדש וויא עש שטייט וללוי אמר תומיך ואוריך אהרן הכהן וואש קומט ארויש פון שבט לוי האט גטראגין דיא אורים ותומים טוב בשער המחנה בקומו אז משה האט זיך גישטעלט אין דער מחנה מי ליי אלי כנאמו אונ האט גיזאגט ווער עש גלייבט אין גאט זאל קומין צוא מיר אוספו חסידיו כאחד לשמו האבין זיך איין גיזאמילט גאנץ שבט לוי פון גאטש וועגין וויא עש שטייט האומר לאביו ולאמו ער האט זיך אן גינומן גאטש נקמה אונ האט זיך ניט דער בארימט אוף זיין פאטיר אונ מוטיר ימלא פימו תהלתך לנקוב דיין לוב טואין זייא דער פולין מיט זייער מול אין בית המקדש שיריך באדמת נכר מקוב אונ אוף דיא טייכין פון בבל האבין זייא ניט גיוואלט זינגין להסליל אורח ולישר עקוב אוך האבן זייא גיוויזן צוא דיא ישראל דעם שטיג פון דער תורה צוא גליך מאכן דיעם קרומין וועג וויא עש שטייט יורו משפטיך ליעקב זייא טואין לערנין דייני משפטים פון דער תורה צוא יעקב בקדם מבן בכור בהבדלו אזו וויא ער האט פריאר דיא לוים אפ גישייד פון דיא ישראל וואש ווערן אן גירופין בכורים קודש קדשים היות גורלו דער קדשי קדשים איז אין זיין טייל בכפלים כן עוד לאילו כפל צוא שטארקין אים וויא אין פסוק שטייט ברך יי חילו גאט זאל אים שטארקין לשכון בין כתפי גאוני גאט האט גזאגט צוא רואין אין בית המקדש וואש איז גיבאווייט גיוועזן אין חלק יהודה ובנימין מקום שירות לויי וכהני רוחב אהלי ויריעות משכני אוף דעם אורט האבן בדינט דיא לוים מיט דיא כהנים אין בית המקדש וויא אין פסוק שטייט ולבנימין אמר ידיד יי בנימין איז דער גליבטר פון גאט מברכות שמים ותחת נסמכת דיא ברכה פון הימל אונ ערד זאל אונטר גילעהנט ווערין ברכות שדים ורחם מתברכת דיא ברכה פון פאטיר אונ מוטר זאל ער גיבענטשט ווערין ארצו מכל היות נערכת זיין לאנד איז גיוועזן גיבענטשט מיין פון אלי שבטים אזו וויא עש שטייט וליוסף אמר מבורכת זיין לאנד איז גיבענטשט פון גאט נא חסדו לא ימיש איך בעט דיך גאט זיין חסד זאל זיך ניט אפ טאן חשך עצמו בזרה מלשמש ער האט זיך פאר מיטין פון פוטיפערש ווייב בטוב כל גבולו יתגמש מיט גוטץ זאל נימערט ווערין זיין

גבול

גבולו יתגמש ׳ וממגד תבואות שמש: סמוך יצר מהתור והארס׳פזו זרועיו
מזהב אורס׳שלום יצור מרחמו מקדם׳ומראש הררי קדם׳על קדקוד גלגולת
נאה׳ברכת כל טוב תבואה׳להשפיע שפע כל תבואה׳ וממגד ארץ ומלאה:
פי שנים בנחלת חבלו׳תחת מחלל יצוע מחוללו ׳ וועד נחול חלש בגורלו ׳
בכור שורו הדר לו:צידון ירכתו להרות צמח׳ממכין עתים ללחום קמח׳מאת
זה זה ישמח׳ ולזבולן אמר שמח׳ קנין חלזון ספון תבואו ׳ כל יועיל למכסה
משאו ׳ יזבחו זבחי צדק ויראו ׳ עמים הר יקראו : ראשית ראה לו וויאגד ׳
ששם חלקת מחוקק יואגד ׳ גדוד יגודנו כבא גד ׳ ולגד אמר ברוך
מרחיב גד : שכן במצד בראות חילו ׳ הקטן למאה ולאלף גדלו ׳ דלם
בראש גדודי חילו ׳ וירא ראשית לו : תנין עלי דרך היה׳שפיפון עלי אורח
היה׳בצריו נלחם בשם אהיה ׳ ולדן אמר דן גור אריה : שבע ודשן בפנימי
וחיצון ׳ ים ודרום ירש בעלצון׳ תלבושת כרים לבוש הצאן ׳ולנפתלי אמר
נפתלי שבע רצון : מטבל בשמן רגלו באושר ׳ רצוי אחיו היות בכושר ׳
ומעדני מלך נותן מעושר ׳ ולאשר אמר ברוך מבנים אשר : וכימיך דבאך
בחוזק חילך ׳ תדרוך על במתי גועליך ׳ רגליך בל תגוף להכשילך ׳
ברזל

יתגמש ׳ לשון רבוי : סמוך פי׳ שהיה כובש את יצרו כדי שלא יתחייב לשלש הבא : מהתור ׳ כמו התלבין פני חברו דאזיל סומקא ואתא חיוורא : פזזו ׳ לי׳ פז : שלום ׳ זה הקדוש ב״ה : יצור ׳ יצחור : מחלל ׳ זה ראובן : מחוללו ר״ל של אביו : וועד ׳ פירוש נתוועד ליהם גורל הבכורה : צידון כו׳ ׳ פי׳ גבולו של זבולון היה צידון והיה מרובה בעשירות בשביל שהיה מאכיל ליששכר שנאמר בו יודעי בינה לעתים וגומר : קנין חלזון כו׳ ׳ פירוש דג שדמו תכלת שלובעין בו תכלת היה טמון בחלקו של זבולון וכל מי שנטל בגניבה אינו נקלט האבע כשמטעו האומות כך היו באים ומתגיירין ומביאין קרבנות לבית המקדש : ראשית ראה כו׳ ׳ פי׳ גד ראה ארץ סיחון ועוג שהיתה ראשית כיבוש מא״י ונטל לחלקו ונתחבר שם ולמה בחר באותו חלק לפי שראה ששם היה חלקת השדה לקבורת משה שנקרא מחוקק : יואגד ׳ לי׳ יאסף : גדוד כו׳ ׳ חיילות יתגייסו בבואו אליהו מתושבי גלעד והוא יהיה בחלק של גד : שכן כו׳ ׳ דוד היה שכן ונחבא במצודו׳ ובראותו שחיילו של גד הקטן שבהם היה מנצח מאה אויבים והגדול אלף הגביהם דוד ונתנם בראשי חיילות כדכתיב ויקבלם דוד ויתנם בראשי הגדוד : תנין כו׳ ׳ פירוש שמשון בא משבט דן שנאמר יהי דן נחש עלי דרך נלחם בצריו כו׳ : שבע כו׳ ׳ זה נפתלי שירש ארץ גני לישראל

תלמ״ס : בעלצון ׳ בשמחה : באושר ׳ בחוזק : וכימיך ׳ פירוש כימי נערותך כך תהיה חוק ותקיף בזקנותך : גועליך ׳ עכו״ם שגועלים ומואסים

גבול וויא עש שטייט וממגד תבואות שמש און פון דעם זיסקייט פון דער
זון וואש מאכט זיס דיא פירות סמוך יצר מהתור והארס ער האט איין גהאלטן
דעם יצר הרע ער זאל ניט פאר שעמט ווערין לעולם הבא פזו זרועיו
מזהב אורס איבר דעם האט ער זוכה גיוועזן צוא פינגרליך פון רוט גאלד
שלום יצור מרחמו מקדם גאט זאל אים היטן וואש ער איז זיין ליב האבר
פון פריאר ומראש הררי קדם אין ארץ ישראל וואש איז פריאר בשאפין
גיווארין על קדקוד גלגולה נאה ברכת כל טוב תבואה דיא ברכות זאלין זיין
אוף זיין קאפ להשפיע שפע כל תבואה עש זאל זיין א ברכה פון אלי תבואות
וויא עש שטייט וממגד ארץ ומלואה מיט זיסי פירות זאל זיין פול דיא
ערד פי שנים בנחלת חבלו תחת מחלל יצוע מחוללו ער האט גינומן צוויי חלקים
אוף ראובינש אורט וועד נחול חלש בגורלו און איז איין גיזאמלט גווארין
אין זיין גורל דיא בכורה צוא ירשנין וויא עש שטייט בכור שורו הדר
לו ראש מיינט מען יוסף וואש ווערט אן גירופן שור צידון ירכתו להרבות
צמח ממכין עתים ללחום קמח דאש לאנד פון זבולון איז גיבענטשט גווארין
וויל ער האט אוש גיהאלטן מיט פרנסה זיין ברודר יששכר ער זאל
קענין לערנין תורה מאת זה זה ישמח דער פון טוט ער זיך פרייאין וויא
עש שטייט ולזבולן אמר שמח ער זאל זיך פרייאין קנין חלזון ספון תבואו גאט
האט אים גיבענטשט אז אין זיין חלק איז גיוועזן דער חלזון
וואש מען פארבט די תכלת פון ציצית איז ער דער פון רייך גיווארין
כל יועיל למכסה משאו דער וואש האט גינומן פאר בארגניר הייד דעם
חלזון איז דיא פארב פון תכלת שאפיל גיוועזן יזבחו זבחי צדק ויראו עמים
הר יקראו אז דיא אומות פלעגין זעהן דאש פלעגין זייא זיך מגייר זיין
און ברייגין קרבנות אין בית המקדש ראשית ראה לו וויאגד שבט גד האט
גינומן צו זיין טייל דאש לאנד פון סיחון און פון עוג וואש משה האט
איין גינומן צום ערשטין ששם חלקת מחוקק יואגד ווייל משה רבינו וועט
דארטין בגראבין ווערין גדוד יגודנו בבא גד אין זיין לאנד טוט גיין פיל
חיילות איבר דעם ירדן צוא איין נעמין ארץ ישראל וויא עש שטייט
ולגד אמר ברוך מרחיב גד משה לובט גאט וואש ער האט גימאכט ברייט
זיין לאנד שכן במצד בראות חילו דוד המלך אז ער האט דער זעהן
זיין פאלק הקטן למאה ולאלף גדלו דאש דער קלענשטיר שלאגט אוף
הונדרט מאן און דער גרושר אוף טויזנט דלם בראש גדודי חילו האט ער
זייא אוף גיהובן און גימאכט עלצטי אוף זייני חיילות וויא עש שטייט
וירא ראשית לו זייא זאנין ראוי זייא זאלין זיין עלצטי תנין עלי דרך היה שפיפון
עלי אורח היה בצריו נלחם בשם אהיה שמשון הגבור איז גיוועזן וויא א שלאנג
אוף דעם וועג און ער פלעגט מלחמה האלטן מיט דעם פיינט מיט
דעם הייליגן שם וויא עש שטייט ולדן אמר דן גור אריה ער איז גליך צו
א יונגין לייב שבע ודשן בפנימי וחיצון ים ודרום ירש בעלצון נפתלי ער איז זאט
מיט אלי ברכות און האט גירשית אברייט לאנד מיט פרייד תלבושת
כרים לבוש הצאן דאש אן קליידין פון דיא פעטי שאף וויא עש שטייט
ולנפתלי אמר נפתלי שבע רצון פון גאטש רצון וועט ער זאט זיין מיט אלי
ברכות מטבל בשמן רגלו באושר אשר האט גיהאט אפעט לאנד זייני פיס
האט ער איין גיטונקט אין בוימיל רצוי אחיו היות בכושר ער איז גיוועזן
בווילגט צוא זייני ברודר מחמת שיינקייט ומעדני מלך נותן מעושר זייא
גיבן מעדני מלכים צוא עסין פון גרוש עשירות וואש זייא בקומן פון
בוימיל וויא עש שטייט ולאשר אמר ברוך מבנים אשר ער איז גיבענטשט
מיט שייני קינדר וכימיך דבאך בחוזק חילך אזו וויא דוא בישט שטארק
גיוועזן

יוצר לשמחת תורה

ברזל ונחושת מנעלך : אדיר בורא שחקי שפרון · רוקע הארץ כנסי מחרון : העיני כל אליך ישברון · אין כאל ישורון : להבדיל מים ממים ולבדדם · התוך רקיע בינם ויפרידם·אל מקום הקום וימרדם·מעונה אלהי קדם : יקר שני מאורות חדד · חיה השריץ וצפור נבדד·מרוקם בצלם צר להתעודד : ישראל בטח בדד : יה שבת ממפעל כהואל · ויקרש שביעי כבכתב יקותיאל · נשא ויאשר עמו אל · אשריך ישראל : המאיר לארץ תתברך צורנו עד מלא כל הארץ כבוד

אופן חתום בראשי חרוזות אמתי יחי

אשנבי שחקים · נראים כנרתקים · וכראי מוצקים · נועם שיר ממתיקים · קדוש קדוש יי צבאות : מראה הקשת · כאש צבועה מאששת · דמות מינים שלשת · לזוכר הברית מקדשת · קדוש קדוש יי צבאות : תקיף מטטרון שר · הנהפך לאש מבשר · מלמד מוסר לילדי אור נמסר · קדוש קדוש יי צבאות : יפיפיה שר התורה · החופן אש שחורה · לקשור עטרה לאותיות התורה · קדוש קדוש יי צבאות : יסוד עולמו · הנקרא צדיק שמו · בהגיון נואמו · הוא המרעיש עולמו · קדוש קדוש יי צבאות : חדרי תימן : כסיל ועש המזומן · האל הנאמן להקדישו משבין טעמו · קדוש קדוש יי צבאות · יופי קורקסי אש

התתומין

לישראל : ברזל · פירוש שהן יושבים על ספר א"י והיתה כאלו מגולה בבריחי ברזל ונחושת : שפרון · לשון יופי : כנסי מחרון · פירוש כשברא הקב"ה שמים וארץ נעל שתי פקיעות ורקע בהן השמים וארץ והיו מרחיבין והולכין עד שגער בהם הקב"ה בחרונו ואמר להם די : ולבדדם · ר"ל להיותם כ"א לבד ממקומו : התויך · ל' תוך ואמצע : וימרדם · תקן נוהם : חדד · פי' זכך ואמר לותם כמו שמחדדין הסכין במשחזת : נבדד · נפרד : מרוקם · זה אדה"ר שנברא בצלם של הקב"ה להתחזק על כל הנבראים : כהואל · כאשר רצה : יקותיאל · זה משה רבינו עליו השלום : ויאשר · ויחזק :

אשנבי פירוש חלונות השמים והם ברקים נראים כאבני' עובות : וכראי · פירוש כמראות של נחושת המוצק והם מאירים : נועם · פירוש בנעימים ומתוקות משבחים להקב"ה ואומרים קדוש כו' : מאששת · מחוזק : דמות · פירוש ג' מיני מראות יש בקשת : הנהפך · פירוש היה אדם זה חנוך ונעשה מלאך : לילדי · לבני אברהם הנמסר לאור כשדים : יפיפיה · כך שמו : החופן · לוקח בידו : בהגיון פירוש בדבורו של אותו המלאך הנקרא צדיק מרעיש העולם : חדרי · כל המזלות היושבים בחדרי דרום והן תולות שנקראים כסיל ועש טלה מזומנים לסקדים להקב"ה ומכוונין בטעם איך לומר קדוש כו' : יופי קורקסי · פירוש קרסי השמים שהם אש מתומים בטבעת של הקב"ה להקב"ה שהוא אש אוכלה אש מקדישים ואומרים קדוש כו' :

גיוועז אין דער יוגנט אזו וועשטו שטארק זיין אויף דער עלטיר תדרוך על במתי גועליך דוא וועשט טרעטין אויף דער הויך פון דייני שונאים רגליך כל תנוף להכשיל דייני פים וועלין ניט גישטרויכילט ווערין אויף דער עלטיר וויא עש שטייט ברזל ונחושת מנעלך אזו וויא אייזרני טירן מיט קופרני ריגלין אזו איז שטארק זיין לאנר אדיר בורא שחקי שפרון גאט וואש האט בשאפין שייני הימלן רוקע הארץ כנסי מחרון גאט האט פאר שפרייט דיא ערד אונ האט זיא איין גיזאמילט מיט גרים צארין העיני כל אליך ישברון אלי אוגין טואין צוא דיר האפין וויא עש שטייט אין כאל ישורון עש איז ניט דא וויא דער גאט פון ישראל להבדיל מים ממים ולבדדם התויך רקיע בינם ויפרידם צוא מאבין אצווישין שייר צווישן דיא אובירשטי אונ צווישן דיא אונטרשטי וואשר האט ער גימיטלט דעם הימל צווישן זייא אונ האט זייא אפ גישייט אל מקום הקום וימרדם ער האט איין גיזאמילט אונ האט גימאכטין זייא אין איין גבול אויף דעם הימל וואש דאש איז מעונה אלהי קדם דיא וואנונג פון גאט וואש ער איז גיוועזן איי דיא וועלט איז בשאפין גיווארין יקר שני מאורות חדד דיא ליכט פון דער זון אונ פון דער לבנה האט ער גשארפט חיה השריץ וצפור נבדד חיות האט ער גמאכט ווימנין אונ עופות איז ווארן אפ גשייט מרוקם בצלם צר להתעודד ארם הראשון וואש ער איז בשאפן גווארן מיט דעם צלם אלהים האט ער אים גשטארקט איבר אלי בשעפיניש וויא עש שטייט ישראל בטח בדד אז ישראל זאנין גוט זענין זייא פאר זיכרט יה שבת ממפעל כהואל אז גאט האט גוואלט רואן פון זיין ווערק ויקרש שביעי כבכתב יקותיאל האט ער גיהייליגט דעם זיבטן טאג וויא עש שטייט אין דער תורה פון משה נשא ויאשר עמו אל מיט דעם הייליגן שבת האט גאט גשטארקט אונ אויף גיהובן דיא ישראל

וויא עש שטייט אשריך ישראל וואל איז דיר ישראל :

אשנבי שחקים דיא פענצטער פון דעם הימל נראים כנרתקים וכראי מוצקים ווערן אן גזעהן וויא אשפיגיל פון גיליטערט קופר נועם שיר ממתיקים מיט אזיסי לויב לובין זייא צו גאט קדוש קדוש יי צבאות אונ זאגין דריי מאל גאט איז הייליג מראה הקשת כאש צבועה מאששת ראש גישטאלט פון דעם רעגין בוגין ער האט איין פארב וויא גשטארקט פייאר דמות מינים שלשה ער האט דרייא ערלייא גשטאלטין לזוכר הברית מקדשת צו גאט וואש ער גידיינקט דעם ברית ער זאל ניט ברייננגין קיין מבול זאגין דיא ישראל דרייא מאל קדוש קדוש יי צבאות תקיף מטטרון שר הנהפך לאש מבשר דער שטארקיר. מלאך מט"ט וואש ער איז גיווארן פון פלייש פייאר מלמד מוסר לילדי אור נמסר ער לערינט תורה מיט דיא קינדר פון אברהם וואש ער איז איבר גענפירט גווארין אין פייאר פון דיא כשדים אונ זאגט דרייא מאל קדוש קדוש קדוש יי צבאות יפיפיה שר התורה דער יפיפיה איז דער האר פון דער תורה ער נעמט החופן אש שחורה אין זיין האנט שווארין פייאר פון דער תורה לקשור עטרה לאותיות התורה צו קניפין איין קרוין צו דיא אותיות פון דער תורה אונ זאגט דרייא מאל קדוש קדוש ה' צבאות יסוד עולמו הנקרא צדיק שמו דיא גרונד פעסטין פון זיין וועלט דער מלאך וואש הייסט צדיק בהגיון נואמו הוא המרעיש עולמו דורך זייני רייד מאכט ער שטורמין דיא וועלט אונ זאגט דרייא מאל קדוש קדוש ה' צבאות חדרי תימן כסיל ועש המזומן דיא מזלות וואש זייא זאנין אין דרום זייט וואש היישין כסיל ועש זענין אן גיברייט האל הנאמן להקדישו משבין טעמו צום וואר האפטיגן גאט מיט פאר שטאנד צוא הייליגן אונ זאגין דרייא מאל קדוש קדוש ה' צבאות יופי

קורקסי

החתומן בטבעת אש · לאש אוכלה אש · בשלוש קדושה להאש · קדוש קדוש קדוש יי צבאות : והחיות : לאל ברוך אהבה רבה ק"ש אמת ויציב · על הראשונים עד זולתך :

זולת מיוסד ע"פ א"ב ותחום שם המחבר משה בר שמעון חזק

אז בקשוב עניו · עלה אל הר העברים·כדעתו חשב כעליית סין בהדורים גזירת דת חדשה ופקודים ישרים · דוד יש לו ליתן למשבעים בחורים: העת בקשב ומת בהר אשר אתה עולה · ני וי צוח בפה מלא · זו עליה ירידה היא להתכלה· חנון אעברה נא ואראה ההר הטוב והמעולה:טהור ענהו רב לך אל תוסף דבר · יהושע משרתך הגיע זמנו היות לך חבר:כי המלכות בחברתה·כמלא נימא לא תתחבר·להר נבו תעלה ושם תמות ובני תקבר : משה כידע כי גזרה עליו נגזרה· גם לאהרן כל הודע תוכתי ליפה וברה· סגולים פן יאמרו בסתר עבר עבירה· על כן לא ענהו איום ונורא · פודה השיבו על אשר מעלתם בי במי מריבה : צעקת שועתכם לפני לכן לא בא · קניסה זו עליכם לכן נקצבה · רשום ירשם ויכתב בנפש משיבה : שבטי ישרון קבץ וניחת· תמימי תפרוני מרדת שחת·מר צרחו כלם וצוחו כאחת· שאין פדיון וכופר בכלום חפץ ודבר תוכחת:השלים נפשו מיד למיתת נשיקה·בראותו כי אין הצלה בתפלה וצעקה : שמעוני אחי ורעי עסקו ברת חשוקה · ואל תהי זאת לכם למכשול ולפוקה· חיליו בכוהו שלשים ימים· זוכרים צדקת מעשיו אשר עמם התמים

אז בקשוב פירוש כששמע משה רבינו ע"ה מהקב"ה לעלות אל הר העברים הרהר בדעתו שיהיה אותה עליה כמו עלית הר סיני שהיה בהוד ויופי וסבר שיתן לו הקב"ה גזירות ומצות חדשים : דוד פירוש הקב"ה רוצה ליתן תורה לישראל הגבורים משבעים אומות : העת פירוש בעת ששמע מהקב"ה ומות כו' : להתכלה לשון כליון : ההר הטוב העומד עליו ב"ה : טהור זה הקב"ה : הגיע זמנו להיות מלך על ישראל כמותך : ליפה וברה אלו ישראל : סגולים ג"כ ישראל : בנפש בתורה שהיא משיבת נפש : קבץ פירוש קבלם ודבר עמהם בנחת : צרחו לשון צעקה : שאין פדיון וכו' פירוש לא יועיל שום הון ותפלה

קורקסי אש התחומן בטבעת אש דיא שייני היקליך פון פייאר דאש איז דיא הימלן וואש זייא זאנין פאר חתמית מיט ארונג פון פייאר לאש אוכלה אש צוא גאט וואש ער איז פייאר וואש ער פאר ברענט אנדר פייאר בשלוש קדושה להאש מיט דרייא פאכינדיגי קדושות צו שטארקן גאט קדוש קדוש קדוש יי צבאות :

אז בקשוב עניו אז משה האט גיהערט פון גאט עלה אל הר העברים ער זאל גיין אוף דעם בארג פון עברים כדעתו חשב כעליית סין בהדורים האט ער גימיינט עש וועט זיין אזו וויא דאש אוף גאנג פון דעם בארג סיני מיט שונהייט גזירת דת חדשה ופקודים ישרים גאט וועט געבין נייאי מצות דוד יש לו ליתן למשבעים בחורים גאט וויל געבין צוא דיא ישראל וואש זייא זאנין אויש גיקליבין פון שבעים אומות העת בקשב ומת בהר אשר אתה עולה אז ער האט דער הערט אז גאט היישט אים שטארבין אוף דעם בארג וי וי צוח בפה מלא זו עליה ירידה היא להתכלה האט ער וי וי גישריגן מיט אפול מול דאש ארוף גאנג איז אראפ גירדיג צוא ווערין פאר מיטין פון דער וועלט חנון אעברה נא ואראה ההר הטוב והמעולה דר בארומיגר גאט לאז מיך איבר פארין זעהן דעם בארג וואש דר בית המקדש וועט גיבאוויט ווערין טהור ענהו רב לך אל תוסף דבר גאט האט אים גיענפירט דוא זאלשט מין ניט ריידין יהושע משרתך הגיע זמנו היות לך חבר דיין בדינר יהושע איז גיקומין דיא צייט ער זאל ווערן אמלך איבר דיא ישראל כי המלכות בחברתה כמלא נימא לא תתחבר דען איין מלוכה מיט דער אנדריר מלוכה אין איין הארין בלוק ווערט ניט בהעפט להר נבו תעלה ושם תמות ובני תקבר אוף דעם בארג נבו וועשטו אוף גיין אונ שטארבין אונ אין טאל וועשטו בגראבן ווערין משה כידע כי גזרה עליו נגזרה אז משה האט גיוויסט אז אוף אים איז נגזר גיווארן דיא גזרה גם לאהרן כל הודע תוכתי ליפה וברה האט ער גיזאגט צוא גאט זייא מודיע מיין שולד צו די ישראל וואש זאנין קלאר אונ לויטיר אין דיין דינסט סגולים פן יאמרו בסתר עבר עבירה דיא ישראל זאלין ניט זאגן אז ער האט פאר בארגינר הייד עובר גיוועז איין עבירה על כן לא ענהו איום ונורא איבר דעם האט אים גאט ניט גיענפירט פודה השיבו על אשר מעלתם בי במי מריבה גאט דער אויש לייזיר האט אים גיענפירט איבר דעם וואש איר האט גיפעלשט אין מיר בייא דער מי מריבה צעקת שועתכם לפני לכן לא בא איבר דעם האב איך ניט צוא גיהערט. אייער תפלה קניסה זו עליכם לכן נקצבה רשום ירשם. ויכתב בנפש משיבה אונ איבר דעם איז אויף איך דער קנס נגזר גיווארן אונ אן גיצייכינט אין דער תורה וואש זיא טוט דער קוויקן דאש נפש שבטי ישרון קבץ וניחת דיא שבטים פון ישראל האט ער איין גיזאמלט אונ האט גירעט מיט זייא מיט נחת תמימי תפדוני מרדת שחת מיין גאנצי לייט מיך איש פון צוא נידרין אין גרוב מר צרחו כלם וצוחו כאחת האבן זייא אלי גשריגן מיט אביטר גישרייא שאין פדיון וכופר בכלום חפץ ודבר תוכחת דאש עש איז קיין איש לייזונג מיט קיינרלייא בגערליכי זאך אונ צוא בווערין זיך מיט גאט השלים נפשו מיד למיתת נשיקה האט ער תיכף אבר גיענפירט זיין נשמה צום טוט מיט קישונג בראותו כי אין הצלה בתפלה וצעקה ווען ער טוט זעהין אז מיענפירט אים ניט אוף זיין תפלה שמעוני אחי ורעי עסקו ברת חשוקה הערט צוא מייני ליבי ברודר זייט עוסק אין דער גלוסטיגי תורה ואל תהי זאת לכם למכשול ולפוקה אונ עש זאל ניט זיין צוא איך צוא איין שטרוכלונג חיליו בכוהו שלשים ימים זיין חיל דיא ישראל האבן אים

יוצר לשמחת תורה

ותפלה : לפוקה לשון מכשו : התמים לשון תמימות : ענמים מצרים :

התמים קפץ ודלג כארי לפדותם מבין ענמים · והים בקע לפניהם וימליכו מלכם לעולמים : עזרת וכו׳ שמ״ע אתה בחרתנו יעלה ויבא והשיאנו וכו׳ וקורין הלל ק״ש תמצא ביום א׳ דסוכות

החזן מתחיל אתה הראת לדעת והקהל עונים אחריו פסוק אחר פסוק

אתה הראת לדעת · כי יהוה הוא האלהים אין עוד מלבדו : לעושה נפלאות גדולות לבדו · כי לעולם חסדו : אין כמוך באלהים אדני · ואין כמעשיך : יהי כבוד יהוה לעולם ישמח יהוה במעשיו : יהי שם יהוה מבורך מעתה ועד עולם : יהי יהוה אלהינו עמנו · כאשר היה עם אבותינו אל יעזבנו ואל יטשנו : ואמרו הושיענו אלהי ישענו וקבצנו והצילנו מן הגוים להודות לשם קדשך להשתבח בתהלתך : יהוה מלך יהוה מלך יהוה ימלוך לעולם ועד : יהוה עוז לעמו יתן יהוה יברך את עמו בשלום : ויהיו נא אמרינו לרצון · לפני אדון כל : ויהי בנסוע הארון ויאמר משה · קומה יהוה ויפצו איביך · וינסו משנאיך מפניך : קומה יהוה למנוחתך · אתה וארון עזך : כהניך ילבשו צדק · וחסידיך ירננו : בעבור דוד עבדך · אל תשב פני משיחך : ואמר ביום ההוא הנה אלהינו זה · קוינו לו ויושיענו זה יהוה קוינו לו · נגילה ונשמחה בישועתו : מלכותך מלכות כל עולמים · וממשלתך בכל דור ודור : כי מציון תצא תורה ודבר יהוה מירושלים :

אב הרחמים וכו׳ אח״כ מוציאין כל הס״ת שבהיכל ונותנין נר דלוק בתוך ההיכל ומסבבין המגדל ו״פ ואומרים אנא ה׳ וכו׳ ועוד מזמורים כפי המנהג :

פיוטר עפ א״ב

אנא יהוה הושיעה נא · אנא יהוה הצליחה נא : אנא יהוה עננו ביום קראנו : אלהי הרוחות הושיעה נא · בוחן לבבות הצליחה נא · גואל חזק עננו ביום קראנו : דובר צדקות הושיעה נא · הדור בלבושו הצליחה נא · ותיק וחסיד עננו ביום קראנו : זך וישר הושיעה נא · חומל דלים הצליחה נא · טוב ומטיב עננו ביום קראנו : יודע מחשבות הושיעה נא · כביר ונאור הצליחה נא · לובש צדקות עננו ביום קראנו : מלך עולמים הושיעה נא · נאור ואדיר הצליחה נא · סומך נופלים עננו ביום קראנו : עוזר דלים הושיעה נא · פודה ומציל הצליחה נא · צור עולמים עננו ביום קראנו : קדוש ונורא הושיעה נא · רחום וחנון הצליחה נא · שומר הברית עננו ביום קראנו : תומך תמימים הושיעה נא · תקיף לעד הצליחה נא · תמים במעשיו עננו ביום קראנו :

ומתחיל החזן ואומר שמע ישראל גדלו על הכל ויעזור ויגן ויושיע וכו׳ וקורין בספר תורה ראשונה פרשת **וזאת הברכה** וכן כך שקורא החזן גוללין כל הספרי תורות אחד לאחד · וקורין בכל אחד מעט ומחזירין אותם אחד לאחד להיכל ונוהגין לקרות רוב בני הקהל עד ובגאותו שחקים ונוהגים לקרות להטלים לכל הנערים יחד וקורין לכל אחד פרשה הקטנה עד ובגאותו שחקים :

וזאת הברכה אשר ברך משה איש האלהים את־בני ישראל לפני מותו : ויאמר יהוה מסיני בא וזרח משעיר למו הופיע מהר פארן ואתה מרבבת קדש מימינו אש דת למו : אף חבב עמים כל־קדשיו בידך והם תכו לרגלך ישא מדברתיך : תורה צוה־לנו משה מורשה קהלת יעקב : ויהי בישרון מלך בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל : יחי ראובן ואל־ימת ויהי מתיו מספר : ס וזאת ליהודה ויאמר שמע יהוה קול יהודה ואל־עמו תביאנו ידיו רב לו ועזר מצריו תהיה : פ לוי וללוי אמר תמיך ואוריך לאיש חסידך אשר נסיתו במסה תריבהו על־מי מריבה : האמר לאביו ולאמו לא ראיתיו ואת־אחיו לא הכיר ואת־בניו בנו כתיב לא ידע כי שמרו אמרתך ובריתך ינצרו : יורו משפטיך ליעקב ותורתך לישראל ישימו קטורה באפך וכליל על־מזבחך : ברך יהוה חילו ופעל ידיו תרצה מחץ מתנים קמיו ומשנאיו מן־יקומון : ס לבנימן אמר ידיד יהוה ישכן לבטח עליו חפף עליו כל־היום ובין כתפיו שכן : ס שלישי וליוסף אמר מברכת יהוה ארצו ממגד שמים מטל ומתהום רבצת תחת : וממגד תבואת שמש וממגד גרש ירחים : ומראש הררי־קדם וממגד גבעות עולם : וממגד ארץ ומלאה ורצון שכני סנה תבואתה לראש יוסף ולקדקד נזיר אחיו : בכור שורו הדר לו וקרני ראם קרניו בהם עמים ינגח יחדו אפסי־ארץ והם רבבות אפרים והם אלפי מנשה : ס רביעי ולזבולן אמר שמח זבולן בצאתך ויששכר באהליך : עמים הר־יקראו שם יזבחו זבחי־צדק כי שפע ימים יינקו ושפני טמוני חול : ס ולגד אמר ברוך מרחיב גד כלביא שכן וטרף זרוע אף־קדקד : וירא ראשית לו כי־שם חלקת מחקק ספון ויתא ראשי עם צדקת יהוה עשה ומשפטיו עם־ישראל : ס חמישי ולדן אמר דן גור אריה יזנק מן־הבשן : ו׳ ולנפתלי אמר נפתלי שבע רצון ומלא ברכת יהוה ים ודרום ירשה : ס ולאשר אמר ברוך מבנים אשר יהי רצוי אחיו וטבל בשמן רגלו : ברזל ונחשת מנעלך וכימיך דבאך : אין כאל ישרון רכב שמים בעזרך ובגאותו שחקים :

אש דת סלה חרא ב׳

וקורין לחתן תורה ואומרים ט׳ מרשות האל וקורין תשובה חלבי קדש עד לעיני כל ישראל וס״ך תומר לחתן מי כבוך :

בוויינט ררייסיג טאג זוכרים צדקת מעשיו אשר עמם התמים זייא טואן נדיינקן דיא גירעכטיגי מעשים וואש ער האט מיט זייא גיגאנגט קפץ ודלג כארי לפדותם מבין ענמים ער האט גישפרינגט וויא אלייב אונ האט זייא אויש גילייזט פון דיא מצרים והים בקע לפניהם וימליכו מלכם לעולמים אונ נאך מער ער האט גישפאלטין דעם ים צוא פאר זייא אונ זייא האבין גימאכט קיניגן נאמט אוף אייביג :

רשות לחתן תורה

מרשות האל הגדול הגבור והנורא · ומרשות מפז ומפנינים יקרה : ומרשות סנהדרין הקדושה והטהורה · ומרשות ראשי ישיבות ואלופי התורה : ומרשות זקנים ונערים יושבי שורה · אפתח פה בשירה ובזמרה : להודות ולהלל לדר בנורא · שהחיינו והימנו ביראתו הטהורה · והגיענו לשמוח בשמחת התורה · המשמחת לב ועינים מאירה : נותנת עושר וכבוד וחיים ותפארה · מארכת ימים ומוספת גבורה · לאוהביה ולשומריה בצווי ואזהרה · ובכן יהי רצון מלפני הגבורה · לתת חיים וחסד ועטרה : לר׳ פ׳ ב׳ פ׳ הנבחר להשלים התורה · לאמצו לברכו לגדלו בתלמוד תורה · לדרשו להדרו לועדו בחבורה : לזרזו לחננו לטכסו לישרו ללמדו לקח וסברה · למלטו לנשאו לסעדו בסעד ברורה · לערנו לפרנסו לצדקו בעם נברא · להרבו לרחמו לשמרו להמכו מכל צוקה וצרה : לתקפו לסמכו לתממו ברוח נשברה · עמוד עמוד עמוד ר׳ פלוני בר פלוני חתן תורה · ותן כבוד לאל גדול ונורא · ובשכר זה תזכה לשמוח בהדרה · לראות בנים עוסקים בתורה · ומקימי מצות בתוך יפה וברה : ותזכה לשמוח בשמחת בית הבחירה · ופניך להאיר בצדקה באספקלריא המאירה · כנבואת ישעיהו מלא רוח עצה וגבורה · שישו אתה משוש תמור אבל וצרה : עמוד עמוד עמוד רבי פלוני בר פלוני מרשות כל הקהל

הזה והשלם התורה :

מענה אלהי קדם ומתחת זרעת עולם ויגרש מפניך אויב ויאמר השמד : וישכן ישראל בטח בדד עין יעקב אל ארץ דגן ותירוש אף שמיו יערפו טל : אשריך ישראל מי כמוך עם נושע ביהוה מגן עזרך ואשר חרב גאותך ויכחשו איביך לך ואתה על במותימו תדרך : ס ויעל משה מערבת מואב אל הר נבו ראש הפסגה אשר על פני ירחו ויראהו יהוה את כל הארץ את הגלעד עד דן : ואת כל נפתלי ואת ארץ אפרים ומנשה ואת כל ארץ יהודה עד הים האחרון : ואת הנגב ואת הככר בקעת ירחו עיר התמרים עד צער : ויאמר יהוה אליו זאת הארץ אשר נשבעתי לאברהם ליצחק וליעקב לאמר לזרעך אתננה הראיתיך בעיניך ושמה לא תעבר : וימת שם משה עבד יהוה בארץ מואב על פי יהוה : ויקבר אתו בגי בארץ מואב מול בית פעור ולא ידע איש את קברתו עד היום הזה : ומשה בן מאה ועשרים שנה במתו לא כהתה עינו ולא נס לחה : ויבכו בני ישראל את משה בערבת מואב שלשים יום ויתמו ימי בכי אבל משה : ויהושע בן נון מלא רוח חכמה כי סמך משה את ידיו עליו וישמעו אליו בני ישראל ויעשו כאשר צוה יהוה את משה : ולא קם נביא עוד בישראל כמשה אשר ידעו יהוה פנים אל פנים : לכל האתת והמופתים אשר שלחו יהוה לעשות בארץ מצרים לפרעה ולכל עבדיו ולכל ארצו : ולכל היד החזקה ולכל המורא הגדול אשר עשה

משה לעיני כל ישראל : חזק

בספרי תורה שאינן קורין לחתן בראשית ואומרים לו מרשות מרומם וקורין מבראשית עד אשר ברא אלהים לעשות :

רשות לחתן בראשית

מרשות מרומם על כל ברכה ושירה · נורא על כל תהלה וזמרה : חכם לבב ואמיץ כח וגבורה · מושל עולם אדון כל יצירה : ומרשות כבודה בת מלך פנימה עצורה · ראשית קנינים אלפים אצורה · ברה תמימה משיבת נפש ומחזירה : ישורון נתנה מורשה לעבדה ולשמרה · מלמדיה גאוני יעקב לפתחה ולסגרה · כליל הוד נשיא מרבה המשרה : יושבי על מדין משיבי מלחמה שערה · ראשי ישיבות גולה פזורה : ומרשות חבורת צדק המאשרה · זקנים ונערים בכל שורה ושורה · קבוצים פה היום לשמחת תורה · ונעצרים לסים ולהחל בגיל ומורא : אותה מחבבים כיום נתינתה בהדרה · מסלסלים בה כחדשה ולא כישנה שעברה : צמאים למוץ ולהתענג מזיו יקרה · משמחת לב ועצב מסירה : תנחומיה ישעשעו נפשם בה להתפארה · והוגים במקרא והגדה במשנה ובגמרא : רצים ומביאים טפם לבית העתירה · ועושים גם מעשים באזהרה : לכן גדול שכרם מאת הגבורה · על ראשם שמחת עולם קשורה : תאבים לראות בנין בית הבחירה · ובכן נסכמתי דעת כולם לברורה · בחור הרימותי מעם תוך החבורה : מצאתיו לב נכון להסבירה · צדק וחסד הודה באורח ישרה · ונשאו לבו ונדבה רוחו להתעוררה · תחלה וראשון היות להתחיל התורה . ועתה קום ר׳ פ׳ ב׳ פ׳ עמוד להתאזרה : בא והתיצב ועמוד לימיני וקרא מעשה בראשית לכבוד צור ברא : על זאת מתכיפין התחלה להשלמה בתדירה · עד שלא ירגל בעם זו לשקרה : יען נעשית ראשון למצוה גמורה · מה רב טובך ומשכורתך יתרה טוב עין תבורך בנדבתך מלעצרה · ומברכות בוראך תבורך ידך מלקצרה : בעבור שכל המכבד תורה בצפירה · יהי גופו מכובד בכח להתאשרה : מהר עמוד עמוד עמוד ר׳ פ׳ ב׳ פ׳ חתן בראשית ברא׳ מרשות כל הקהל הקודש הזה לברך אל גדול ונורא · אמן יענו

אחריך הכל מהרה :

בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ : והארץ היתה תהו ובהו וחשך על פני תהום ורוח אלהים מרחפת על פני המים : ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור : וירא אלהים את האור כי טוב ויבדל אלהים בין האור ובין החשך : ויקרא אלהים לאור יום ולחשך קרא לילה ויהי ערב ויהי בקר יום אחד : פ ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים : ויעש אלהים את הרקיע ויבדל בין המים אשר מתחת לרקיע ובין המים אשר מעל לרקיע ויהי כן : ויקרא אלהים לרקיע שמים ויהי ערב ויהי בקר יום שני : פ ויאמר אלהים יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד ותראה היבשה ויהי כן : ויקרא אלהים ליבשה ארץ ולמקוה המים קרא ימים וירא אלהים כי טוב : ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא עשב מזריע זרע עץ פרי עשה פרי למינו אשר זרעו בו על הארץ ויהי כן : ותוצא הארץ דשא עשב מזריע זרע למינהו ועץ עשה פרי אשר זרעו בו למינהו וירא אלהים כי טוב : ויהי ערב ויהי בקר יום שלישי : פ ויאמר אלהים יהי מארת ברקיע השמים להבדיל בין היום ובין

הלילה והיו לאתת ולמועדים ולימים ושנים : והיו למאורת ברקיע השמים להאיר על־הארץ ויהי־כן : ויעש אלהים את־שני המארת הגדלים את־המאור הגדל לממשלת היום ואת־המאור הקטן לממשלת הלילה ואת הכוכבים : ויתן אתם אלהים ברקיע השמים להאיר על־הארץ : ולמשל ביום ובלילה ולהבדיל בין האור ובין החשך וירא אלהים כי־טוב : ויהי־ערב ויהי בקר יום רביעי : פ ויאמר אלהים ישרצו המים שרץ נפש חיה ועוף יעופף על־הארץ על־פני רקיע השמים : ויברא אלהים את־התנינם הגדלים ואת כל־נפש החיה ו הרמשת אשר שרצו המים למינהם ואת כל־עוף כנף למינהו וירא אלהים כי־טוב : ויברך אתם אלהים לאמר פרו ורבו ומלאו את־המים בימים והעוף ירב בארץ : ויהי־ערב ויהי־בקר יום חמישי : פ ויאמר אלהים תוצא הארץ נפש חיה למינה בהמה ורמש וחיתו־ארץ למינה ויהי־כן : ויעש אלהים את־חית הארץ למינה ואת־הבהמה למינה ואת כל־רמש האדמה למינהו וירא אלהים כי־טוב : ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו וירדו בדגת הים ובעוף השמים ובבהמה ובכל־הארץ ובכל־הרמש הרמש על־הארץ : ויברא אלהים ׀ את־האדם בצלמו בצלם אלהים ברא אתו זכר ונקבה ברא אתם : ויברך אתם אלהים ויאמר להם אלהים פרו ורבו ומלאו את־הארץ וכבשה ורדו בדגת הים ובעוף השמים ובכל־חיה הרמשת על־הארץ : ויאמר אלהים הנה נתתי לכם את־כל־עשב ׀ זרע זרע אשר על־פני כל־הארץ ואת־כל־העץ אשר־בו פרי־עץ זרע זרע לכם יהיה לאכלה : ולכל־חית הארץ ולכל־עוף השמים ולכל ׀ רומש על־הארץ אשר־בו נפש חיה את־כל־ירק עשב לאכלה ויהי־כן : וירא אלהים את־כל־אשר עשה והנה־טוב מאד ויהי־ערב ויהי־בקר יום הששי : פ ויכלו השמים והארץ וכל־צבאם : ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה וישבת ביום השביעי מכל־מלאכתו אשר עשה : ויברך אלהים את־יום השביעי ויקדש אתו כי בו שבת מכל־מלאכתו אשר־ברא אלהים לעשות :

ח״ק ולוקח החזן ספר תורה שלישית וקורא למפטיר בפרשת פנחס

ביום השמיני עצרת תהיה לכם כל־מלאכת עבדה לא תעשו : והקרבתם עלה אשה ריח ניחח ליהוה פר אחד איל אחד כבשים בני־שנה שבעה תמימם : מנחתם ונסכיהם לפר לאיל ולכבשים במספרם כמשפט : ושעיר חטאת אחד מלבד עלת התמיד ומנחתה ונסכה : אלה תעשו ליהוה במועדיכם לבד מנדריכם ונדבתיכם לעלתיכם ולמנחתיכם ולנסכיכם ולשלמיכם : ויאמר משה אל־בני ישראל ככל אשר־צוה יהוה את־משה :

זה אומרים קודם הפטרה : וזה המחבר שמו אברהם בראשי החרוזות :

אשריך הר העברים ׳ על ההרים הגבוהים ׳ יען בך מרתר קברים : הקבר איש האלהים : בלבבי לבה ובפי אך על מות ציר נאמן ׳ אשר לא קם עוד כמוהו ׳ ומלאך ׳ נראה מתוך הסנה לו־בוער באש הסנה אך ׳ לא אכל עצמו ותילוי ויואל עניו להרים ׳ ויקרא אליו אלהים ׳הסתיר פניו היקרים ׳ מהביט אל האלהים : אשריך רבו מופתיו אך באמונה ׳ אל תי עצמו בעצמה ׳ הוא הנחיל דת נאמנה דת מלאה דעת וחכמה ׳ כבר הוריך אל נא תשאל איך היה וכמה ׳ הנפלאים הזכורים ׳ למה יקצוף האלהים ׳ הדוברים עליו שקרים ׳ ולא האמינו באלהים : אשריך הוא הוריד לוחות שתים ׳ ובעת טעיתי במעלי ׳ ארבעים יום פעמים ׳ לא אכל לחם בשילי ׳ איך אוכל לחם ומים ׳ אשתה כי נאסף פלילי ׳ בחייו פירש לי אמרים ׳ אשר אמר לו האלהים ׳ ובמותו ברך ישרים ׳ ויברך אותם אלהים : אשריך מה נכבר מפקד ומדרש ׳ דת היתה אמון בשונק ׳ הורישה עניו וירש ׳ דור מדור קרוב למרחוק ׳ ויסוד שם המפורש ׳ על ספר ואלה שמות חק ׳ ויקרא סוד הספרים וידבר אתו אלהים ׳ דבר אלה הדברים בראשית ברא אלהים : אשריך וכו׳

הפטרה לשמחת תורה ביהושע בסימן א

ויהי אחרי מות משה עבד יהוה ויאמר יהוה אל־יהושע בן־נון משרת משה לאמר : משה עבדי מת ועתה קום עבר את־הירדן הזה אתה וכל־העם הזה אל־הארץ אשר אנכי נתן להם לבני ישראל : כל־מקום אשר תדרך כף־רגלכם בו לכם נתתיו כאשר דברתי אל־משה : מהמדבר והלבנון הזה ועד־הנהר ׀ הגדול נהר־פרת כל ארץ החתים ועד־הים הגדול מבוא השמש יהיה גבולכם : לא־יתיצב איש לפניך כל ימי חייך כאשר הייתי עם־משה אהיה עמך לא ארפך ולא־אעזבך : חזק ואמץ כי אתה תנחיל את־העם הזה את־הארץ אשר־נשבעתי לאבתם לתת להם : רק חזק ואמץ מאד לשמר לעשות ככל־התורה אשר צוך משה עבדי אל־תסור ממנו ימין ושמאול למען תשכיל בכל אשר תלך : לא־ימוש ספר התורה הזה מפיך והגית בו יומם ולילה למען תשמר לעשות ככל־הכתוב בו כי־אז תצליח את־דרכך ואז תשכיל : הלוא צויתיך חזק ואמץ אל־תערץ ואל־תחת כי עמך יהוה אלהיך בכל אשר תלך : ויצו יהושע את־שטרי העם לאמר : עברו ׀ בקרב המחנה וצוו את־העם לאמר הכינו לכם צדה כי בעוד ׀ שלשת ימים אתם עברים את־הירדן הזה לבוא לרשת את־הארץ אשר יהוה אלהיכם נתן לכם לרשתה : ולראובני ולגדי ולחצי שבט המנשה אמר יהושע לאמר : זכור את־הדבר אשר צוה אתכם משה עבד־יהוה לאמר יהוה אלהיכם מניח לכם ונתן לכם את־הארץ הזאת : נשיכם טפכם ומקניכם ישבו בארץ אשר נתן לכם משה בעבר הירדן ואתם תעברו חמשים לפני אחיכם כל גבורי החיל ועזרתם אתם : עד אשר־יניח יהוה ׀ לאחיכם ככם וירשו גם־המה את־הארץ אשר־יהוה אלהיכם נתן להם ושבתם לארץ ירשתכם וירשתם אתה אשר ׀ נתן לכם משה עבד יהוה בעבר הירדן מזרח השמש : ויענו את־יהושע לאמר כל אשר־צויתנו נעשה ואל־כל־אשר תשלחנו נלך : ככל אשר־שמענו אל־משה כן נשמע אליך רק

יהיה

קרי

היה יהוה אלהיך עמך כאשר היה עם־משה :
מרה את־פיך ולא־ישמע את־דבריך לכל
רק חזק ואמץ :

ואומרים ברכות הפטרה ותמ"כ .

יוסד ע"פ א"ב בראשי החרוזות

אשר בגלל אבות בנים גדל · ובעבורו
נגלה · במלאכי צבאות אלפי ש
אדיר קרא למשה לקבל לוחות · דב
יתפלצון : הטה שמים וירד וירכב
דברים מתוך האש · ויתחקקו על ל
האלהים · שופר תקעו בשמי מרו
משעיר יי זרח : טפחו כלם בני
יי טפחים בלוחות · וימין משה טפ
טפחים · וטפחים מפורש בין יד
אין כמוך בכל הנביאים : מי על
אלהים נשיא נשיאים היה משה
הים בתפלתו · ועל ידי שלוח
אנכי יי אלהיך אשר הוצאתי
פתחו כלם פיום ואמרו יי י
ימרה · בשעה שאמר לו
קולו : יהושע בן נון שמו
נחלת שבטים עומדים לו
אספו אלהינו : תפלת מ
תפלתו לעולם לא שבה
משה מת מי ל

החזן מתחיל שישו ושמחו

שישו ושמחו בשמ
סחרה מכל
בזאת התורה · כי

חזן בו

והקהל עונין ב

ברוך אתה יהוה
בחכמה פו
ומסדר את הכוכב
גולל אור מפני
ומבדיל בין יום ו

ליל שמריב
מצרינ
דוד מעריב

ת: פֶּסַח רָמִים זֵדִים תְּהָרֵס ׳ וְרָעִיתָךְ
חַג פֶּסַח : פֶּסַח שֵׁת בְּכָל בַּיִת
ת לֵילֵי בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח : פֶּסַח
הֶרְאָנוּ בּוֹ נִפְלָאוֹת ׳ בְּלֵילֵי
פֶּסַח :

שְׁתָקִים ׳ תָּקְפּוֹ הִגִּידוּ
׳ תּוֹקֶף כְּבוֹדוֹ בַּיָּם
מְשׁוֹרְרִים וּמְשַׁחֲקִים ׳
דָּבָה וְאָמְרוּ כוּלָּם :
ר בַּקּוֹדֶשׁ נוֹרָא תְהִלּוֹת עוֹשֵׂה
ני מֹשֶׁה :

ד לָבֹא ׳ עֶלְיוֹן כִּי
עַם קְרוֹבוֹ ׳ צוּרֵנוּ
צוּר יִשְׁעֵנוּ פְּצוּ

ב וּגְאָלוֹ מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ :
׳ כִּי בוֹ שָׁבַר
יוֹץ אוֹם מַדְקָה
בָּרוּךְ אַתָּה
אֵל יִשְׂרָאֵל :

ים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם
ה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ
עָלֵינוּ אוֹיֵב דֶּבֶר
׳ וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ
חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה
׳ וּפְרוֹס עָלֵינוּ

אֲשֶׁר הִצִּיל
בַת רַבִּים ׳
בִּים :
כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל

יִשְׂרָאֵל ׳

עוֹלָם :

בְּתַעֲצוּמוֹת עֻזֶּךָ הַ

שׁוֹכֵן עַד מָרוֹם וְ

בְּפִי

וּבְשִׂפְתֵי

וּבְמַקְהֲלוֹת רִבְבוֹת עַ
לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל לְשַׁבֵּ
וּבְכֵן יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָ
הַלֵּל וְזִמְרָה עוֹז וּ
וְעַד עוֹלָם אַתָּה אֵל

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ
אָמֵן:

בָּרוּךְ אַ
אוֹר

מיוסד ע"פ א"ב

אוֹר יֶשַׁע
הַשִּׁיר
לְהַשְׁקוֹת

אור ישן

לריח שמניך : בני ביתך וחוריך · הנם
אחריך:גאה ורב ענוה· הודי מבנות
מחורחרת · קרב רגז סחרחרת·
ירת : הולי וכמר מדלי בדלי ·
דרכוני מלמד מרדע · נתון
דריך סוס למנוסתי · בים
רני מלי חיך· רטית נומי
צהב · בנצול צול רהב
ו · וסר באוכל עשבו·
לזמור · זבלני בצר
ר · זיף חוב מספר·
זוה לחפת יריעתי·

הנך

י פי׳ שהוכית אותי על עבירות
להיות לי מדרך כף רגל : המירו
גבה ולהלן נאמר סוסיך לשון זכר
ן נגע : מחייך לשון תמי ומכי
: . בניצול שגללו את מצרים
כן נתגאה לבי בגובה שהשפט
עגל שנקרא שור אוכל עשב :
ור עריצים לזמור ענפים של
: פירוש בשביל שהריתו
ק הקב״ה להתחבר

הגיד

צרים זענן וואר
שלי חייך רטית נומי

ונז גיגעבין מיר
יאש פאר היילט
ת המתים דאש
יאט אונז גיגעבין
יישט רהב ובניר
קיר גאט גיגעבן
ש מיט גאט ער
אבין אף גינייגט
המלך . שבו זמן זמן

פון גיזאנג דיא
א פאר שניידין
ר דער בארומן
ר הזיל ברכום תפר

אנזר חרפה· ניף
יא עש שטייט
ב שאפט וחפץ
זה לחופת יריעתי

מיט יריעות

הִנָּךְ יָפָה רַעְיָתִי : חֵשׁ חַפְשִׁי מרוּ
הִנְּךָ יָפֶה דוֹדִי:טִלְטֵל פִּנְקְטֵי נ
קוֹרוֹת בָּתֵּינוּ אֲרָזִים: טִירַת ה
מְצַלְצֶלֶת · אֲנִי חֲבַצֶּלֶת
יאים עַרְבֵי נִיחוֹחִים · כִּ
מִזְּעַר · יִפְרַח לְוִוי מַט
מְלֹא עַיִן · כְּתַב רְאֵ
יִסְּרַנִי קָשׁוֹת מְקוּ
כְּהִפָּלְשִׁי · גַּם צִ
לֵב אֶחָד וּשְׁכֶם
אֶתְכֶם : מִבּוֹר
דוֹדִי : מִבֵּית ו
לִצְבִי : נַחֲלָה

ישראל שהיו תעט תוצר :
הרבני · פי׳ גדלני בסוד
תטעמים במדבר כדי שלו
פירוש בזכות התורה שה
וכו׳ · פירוש פרס הל
להר סיני : לאסירי
היו לוחלים ועוקלין ל
מדה כנגד מדה :
הקב״ה לפה ורלה
דברים

חש חפשי מר

מצרים ז
חתני ידידי

דודי הר

טענן
בתינו

גבאי
מצ

י כְּבָר׳ כִּי הִנֵּה הַסְּתָיו עָבָר : סַרְסוּר
תרֶץ׳ הַנִּצָּנִים נִרְאוּ בָאָרֶץ : סַפָּק
לת סְפוּגָיָה ׳ הַתְּאֵנָה חָנְטָה
לע׳ עָרֵב שַׁלְשׁוּל כְּהָקְלַע׳
עוֹלִים ׳ עָנָן לֹא מַעֲלִים ׳
קְדָלִי ׳ פָּנִים בְּפָנִים
׳ פְּקוֹד דַר טָפוּחַ עַד
תִי פֹה עִכּוּבִי ׳ עַל
ט אֲמָנָה ׳ אֲקוֹמְמָה
׳ שְׁמָנִים שְׁמָרִים׳
שׁוּ לוּלֵי חִבַּרְתִּי׳
לוֹתְכֶם ׳ רִיתּוּק
ה תַּמָּה עִלָּה ׳

רגשו

ם תפוח ׳ פירוש פעולה
: קפוח ׳ פירוש אותו
במרכנו הקטנה שעשית
פירוש זה לעשות מקדש
ל השרים : קרצתי
ך ללכת בדרכי השם :
ל מהם שנקראת טוב לא
אן אסורים בגלות עד
ו ישראל ממלרים ביד

כל

לא קפוח דער
עבירה איז
אנט אויף
אש מען
יט דר
רער
שראל
טיג

יוצר ליום ר

רגשו בני עולה · מי זאת עולה :

שער צא ושטתו · הנה מטתו ·

שירות נבוב הרכב · כולם א

טרסקלו· תטליל חסה ל

ידידות כוסף

חזן צאינה וראינה

חזן הנך יפה

חזן שניך

חזן כחוט השני

חזן כמגדל ד

קהל שני שדיך · ז

היום : יו

מום מכבדים

עמודים כולם של כסף

צאינה פירוש לאו וה

סבע"פ : בו

מן הגזל ומן כיעור

שני שדיך וב

התרדים לר

סגל׳

ריש גלי בהעי

פון מצר

גישטור

שרות

דיא

מיט

ניר

תני אֲחוֹתִי כַלָּה: הַכַּת בַּת נְגִידִים׳
כַּלָּה: מְנוּחָה וּשְׁאָר וִיעוּדִים׳
תִיךְ כַּלָּה: אֲחוֹת מְשִׁיחִים
קם וְאֵין מְגִידִים׳ סָתוּם

ידִירִים׳ נֵרְד וְכַרְכּוֹם
מַעְיַן גַּנִּים הֲדָחַת
תֵּימָן׳ יַחַד לְכַנֵּס
דוּגְמַת מִלּוּאִים
שְׂעִירִים׳ תּוֹחֶלֶת
אוּרִים וְתוּמִּים
׳ קַמְתִּי נִצַּבְתִּי
מוֹרִים׳ נַעֲשֶׂה
ונשמע

יכו׳ פירוש לעתיד הקב״ה
כהן שבעת ימים וזה יליף
ת שעיר לירושלים שנקרא
די עונותי אבדתי בית
ז לבנות בית המקדש
יתי: אצתי׳ פירוש
ונשמע

מורים זייא זענן
אזו וויא עש
איין זאמלן
ייא אריין
יני אחותי
גיוועזן
האט
ת עיר
נין
א

יוצר ליום

וְנִשְׁמַע אֲמָרִים · מְצָאוּנִי לְגִיוֹנוֹת כ
הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם · דָּרוּשׁ דּוֹר מִיּ
לְעָתִיד שְׁאוֹל נִפְשָׁרִים · הֵם
הַקּוֹשְׁרִים · נִגְדוּ נֶהֱרָגִים כִּי
דּוֹדִי נוֹעֲמוֹ עִמּוֹ מִיְּשָׁ
מְחַזְּרִים · צְבָיוֹ
עַמּוּד שְׁחָרִים · צוּר
בְּבֵיאוּרִים · חָשְׁ

בשירות של בה"מ נקרא השם כל
תקותנו : צפות · פירוש לרצו
הזה וכו' · פירוש י"ר שנראה

הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּ
תָּמִיד מַע
בְּחָכְמָה עָשִׂית כ
מֵאָז הַמְשֻׁבָּח וְהַ
בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּי
יִשְׁעֵנוּ מִשְׂגָּב ב
חֶמְדָּה טוֹב יָצַ
צְבָאָיו קְדוֹשִׁי
תִּתְבָּרַךְ יְיָ

תִּתְבָּרַךְ

הָאֵב א
וְאַגּ ו
הָאֵמ
מַה

עֶתֶר · שַׁבְנוּ כְּיוֹשֵׁב סֵתֶר ·
ר · רַב בִּנְיָן וְסוֹתֵר · הוֹרָאָיו

ם · פְּתוּחוֹת שִׂיחַ סְפוּנִים ·
נֶגְדוֹ מִלְּפָנִים ·סִבְּיוֹנוֹ

ית מִרְקַח רְקוּחִים·
עָלוּב מְשַׂמְּחִים ·
:

דֶּרֶךְ קוֹשְׁטוֹת ·
רְתִּי מְלֻקָּטוֹת·
יו וְעַד כְּתָלֵנוּ
פֶּרֶף · הַיָּם

דְבָרוֹ שֶׁפֶר
שחקים

ים את הנפש שנאמר
וכו׳ · פי׳ כערוגת
עים וכו׳ · פירוש
ירפן לחשבון גדול
סא לתחת רגלי
ת פירוש בתורה
נכרא

מתן לנפש

ין אַיִן
ומושחים

זייטגן
:

נט

יוצר ליום

שחקים · אמר ויקרא ארקים :
המון אפיקים · חלים זעיר

והחיות ישוררו וכרובים יפארו ושרפים ירונו
וכרוב לעומת שרפים לעומתם משי
לאל ברוך נעימות יתנו למי
ותשבחות ישמיעו כי
גבורות עושה חדשות בעל
בורא רפואות נורא תהלו
בכל יום תמיד מעשה ב
כי לעולם חסדו : (והתי
אור חדש על ציון תאי

אהבת עולם (אהבה ר
חמלת עלינו
שבטחו בך ותלמדם
ותלמדנו : אבינו אב
ולהשכיל לשמוע לל
תלמוד תורתך באה
ויחד לבבנו לאהבה
נכשל לעולם ועד

מיוסד ע"פ א"ב
אהבוך נפ
ג
רוכבים
פרצוי
הסב

מומריכ
נתן לי
ועיניך

פלח הרמון: חכמי מלאכות מלאכות׃
יוענים אסופות גנתי · יחד נוטעים
ה · גבהות קרן זקופה · מי זאת
· אל גנת אגוז: לגולל אבן
תני: מתי לחציר נעמית׃
ים להתנדב מעולים ·
ר עבודה מהגן השב
סופרים · שני שדיך
· כמגדל: צו חסד
זמור אשמת גנאי
ילות עמק יזומר׃
יקים במאמר ·
ב · וחכך כיין
ועלי תשוקתו׃

מחפורים

· פי׳ כשהיו ישראל גודבים
גן ״, פי׳ השבלוים לשון
ח מצה ואהרן שסופרים
פירוש יחזור הדרת זקן
: באמור · בנגיה
· יתחלף: ולשפלות
יאמרי׳ אעלה בתמר:

מחפורים

ער אום צוא
יאז ביד סופרים
אזו וויא
· שני שדיך
ט צוא
נ שיין
בעטן
· וויא
מור

יוצר ליום

מְחֻפּוֹרִים שׁוֹר שְׁפוּרִים · הִסְתַּכֵּל בְּ

בִּכְפָרִים : בִּינָה רְצוּי תּוֹרְמִים ·

קוֹל צוֹרְחֵי הַטּוֹבוֹת וְהָרָעוֹת

וּמוֹחֵל לִי · מִי יִתֶּנְךָ כְּאָח ל

אֲבִיאֲךָ : קְרוֹבֵיךָ עִם

וִימִינוֹ תְּחַבְּקֵנִי : אַחֲרֵי

אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַ

עַל לִבֶּךָ : אחות

עֲנִיָּה לְנֶחָמָה · תִּ

הַהֵיכָל לִפְנֵי · כִּ

הַיּוֹשֶׁבֶת בַּגַּנִּים

לְךָ בְּטִיּוּלִים · :

עַל הָרֵי בְשָׂמִ

קוּמִי לָךְ

ביטה פירוש הבט לני

תומה : רגל פירוש

אדר כו׳ חלו סט

בטיולים וחזור תכ

נב״ס שנקראת הו

ח״ן מיר זע

צוא צים

אז וויא

כותרים ד

אז לוו

לבה ווו

ראש

רי ׃ וְאַתָּה יְיָ מָגֵן בַּעֲדִי ׃

׃ הַבֵּט מִמְּעָלוֹת ׃ כִּי מַכּוֹת

ת ׃ טֶנֶף וּגְעִילוֹת ׃ יְהַלֵּל

ים קְהִלּוֹת בְּמַקְהֵלוֹת

גְּמוּל פּוֹעֵל הָרִים ׃

רֵי גְזָרִים ׃ כִּיקַר

כְּלֵיל שִׁמּוּרִים ׃

אוֹמְרִים ׃

ונגזל יהיו שלמים שנא׳ ואת

יכתו ששורש תבותינו כשעברו

ין וּמַגְבִּיהַּ שְׁפָלִים

זֵר דַּלִּים (הָעוֹנָה)

לְאֵל עֶלְיוֹן גּוֹאֲלָם

שִׁירָה בְּשִׂמְחָה

נוֹרָא תְהִלּוֹת

פַּת הַיָּם יַחַד

עַד ׃

ה וְיִשְׂרָאֵל

חֲרִיבֵנוּ

ילֵנוּ ׃

יוצר לי

בְּרַח דּוֹדִי עַד שֶׁיָּפוּחַ קֵץ מַחֲזֶה

וְגָבוֹהַּ נִבְזֶה יַשְׂכִּיל וְיִ

קוֹל דּוֹדִי הִנֵּה זֶה:

בְּרַח דּוֹדִי וּדְמֵה לְךָ לִצְ

תּוֹבְעִים תְּאֵבִי

מְשִׁיבֵי רִיבָה רִיבִי

בְּנִיבִי זֶה

בִּגְלַל אָבוֹת ה

תשובה למחרפים אותי בדברי

וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְכָ

לָכֶם צֹא

אֲגֻדַּת אֵזוֹב וּטְבַ

וְאֶל־שְׁתֵּי הַמְּזוּזֹ

מִפֶּתַח־בֵּיתוֹ עַד

אֶת־הַדָּם עַל־

הַפֶּתַח וְלֹא יִ

אֶת־הַדָּבָר הַ

אֶל־הָאָרֶץ

הָעֲבֹדָה הַ

לָכֶם: וְאָ

יִשְׂרָאֵל

וַיִּשְׁתַּ

וְאַהֲרֹ

בְּכ

הַ

ה

פסח

ימל את־בני ישראל אל־גבעת הערלות :
יהושע כל־העם היצא ממצרים הזכרים
תו במדבר בדרך בצאתם ממצרים :
יצאים וכל־העם הילדים במדבר
ילו : כי ארבעים שנה הלכו בני
־הגוי אנשי המלחמה היצאים
והוה אשר נשבע יהוה להם
שבע יהוה לאבותם לתת
ם הקים תחתם אתם מל
ים בדרך : ויהי כאשר
חנו עד חיותם : ויאמר
מצרים מעליכם ויקרא
חנו בני־ישראל בגלגל
דש בערב בערבות
הפסח מצות וקלוי
לם מעבור הארץ
תבואת ארץ כנען
וישא עיניו וירא
וילך יהושע אליו
לא כי אני שר־
ארצה וישתחו
שר־צבא יהוה
שר אתה עמד
מסגרת מפני

יקום פרק

נקרא
ישא
יא

יִרְשָׁאֶיהָ לַחֲדוֹת · רָצִים
טַל לְהָגֵן לְרַ
אַתָּה גִבּוֹר לְ
תְּהוֹמוֹת הֲדוֹם לְרַ
טַל זִכְרוֹ

מיוסד ע"פ א"ב כפולות בראשי
אַרְשָׁה אָרוּשׁ רִ
מִלַּעֲשׁוֹן
נַחְשׁוֹן · אַרְצָה
מֵהַזְכִּיר גְּבוּרוֹ
תְּפִלַּת טַל : הָ
יִכְסֹף · וְאֶתְיַצּ
בְּמוּסָף : זָכַ
יִכָּבֵר · חֵן
עָבַר : טַעְ

גבורות טל : מי
אלו ישראל : יכב
בר לשון תפלה
הפתיו עבר
רנתי ו

פְּרִיאַן זִיר
אות ילדו

תהו

וא
מו

טל

ון : כשרים וכחוללים · אהלל
ים · לשא רע פלילים · צגתי
ללים · מטעם זקנים · אתבונן
בונים · בינת עם מבינים ·
תי כשוע אפתח · כאולם
ובח לי ימתח · כרוק
שא · ען כחן אשא·
תגיסה · צקון בערם
ד לני שפתים · קול
עצלתים · ערכתי
ית חנותי למטר
טר : חזן תפלת
וי רסיסי טל :
ע״פ א״ב מרובע
טל · אבשר
אמרת טל :
הפיקי מען
ארצה
זוה קמתי ממשפחי
די דיא ישראל
ים וואש פאר
ין אין פאר
ד׳ר פאר
שראלים
ית א
שתו י
מי
שו

ארצה כרסים טל · בגשתי צקוני יטל
טל גלוי לכל כאש אוכלת ולי כר
נם בהופיעו בי דפק בראש
וחלד לכונן בקץ עתותי טו
ומאום לא בטל : הטבי
תולדות אגלי טל · הש
אוסם אוצרות טל ·
טל · ומשם צר חומ
אשש באר טל ·
וגשם היטל · ז
אורות טל · חי
חזיז לארבעים
טללה עד דור
גשמים מה צו

פירוש מתקן ת״י בתכל
נל ומתי ח״ל בלעך גגג
מטרות כי היה די

מיט מין תפלר
ארצה כרסים טל אי
יוערין אזו וויא
תפלה וואש
יוערין פאר
לכיני סיום א
יוען שבי
גלוי לכל
בשע
כרעו

זל׳ יזורבו נצמתו בחורב וחום טל׳
לי לעולם כלי לבטל : כרת לו
ית בקווי מטר וטל : לא בנו
דוק המנוטל׳ לכם חלק
וטטה גיא בחורב בלי
סליל והטלילם בטל׳
לדיטל׳ נחשב את
ל׳ נעקר להפריח
מבורך כהריח
ידיו להתבודד
ין לברך ממגד
זל : פסעו ודלג
שלח לישע

בראשון

יתם ושרה היו לתומים
ך ויפיח כשושנה בטל :
ם כו׳ פירוש הסכים
ס מטל ובשביל מכירת
שנה

מעשים טובים
מדריך גיוען
גיוען מאבן
נו להפקד בעת
יא האבן
ין במועד זה
זענין
ארין
ליאן
ברכו
נם

תפלי

בָּרִאשׁוֹן לְהַרְסִיס טַל · פֶּגַע בְּכֵן חַי
לֶאֱלוּשׁ עֲדַנְתִּי בְּרֶדֶת טַל · צַעַר
כּוֹלְכְלוּ בְּמָן אֲבוּר טַל · צִי
קְבַצְתִּי לְהַר חֶמֶד נָחוֹל א
וּבָרָק וְנֶטֶף וְזִילַת טַל · כ
כֹּחַ הַיָרֵד לִי בְּטַל · ר
הוֹד מַסָּךְ וְהֵיטַל · ה
צִיר בֵּין שָׁדַי בְּלִין
כְּעֵין נִתְבָּרֵךְ בְּטַ
מְבוֹרָךְ בְּטַל · ה
כְּ

מוסד בחרוזות ראשונות
קָהָל תַּחַת אֵילַ
בִּגְזַת נ
מֵאִתִּי טַל : ר

האומן את היונק : תקו
לו ה' עמך והוא היה
ומרה אפו

כראשון להרסיס טי

לייזן פון מ
ערשטין חו
דדיבור הא
צאתי לאלוש

צידה שלח

קין א
מיט
כור
להר
גי

ית טל

עף רוּחַ לַיֶּלֶד וְנַפְשׁוֹ נָטַל : צָרְפִית

בֵּן הִתִּיר נֶדֶר טַל : פֶּשַׁע אִם

אֶגְלֵי טַל : עָתַר לִפְנֵי חַי

ל : סָדַר וְחָשַׂף לַכֹּל כֹּחַ

את לְהַרְרֵי קֶדֶם בְּמַתְּנַת

יְחַנְּנוּ בְּעַד טַל · יָנִיפוּ

ר בְּתַחַן טַל · קְדוֹם

ל · לַמֵּתִים חָפְשִׁי

מוֹ יַעֲלוּ בְּשִׁכְבַת

שֶׁר יִחְיוּ בְּטַל :

שלוּל טַל : זֶרֶב

ת טַל : וְסֻכָּה

: הוֹגֵי הַמּוּלָה

וֹגֵג שְׁאֵרִיתָם

לַעֲבוֹר בְּסַךְ

וטל

אסמים מוֹלִירוּת :

גן כמו סך הכל :

סלולים

ורתה לחיים מחית

ש זאל איבר

יבין פון טל

גיבריט

יג מיט

אורות טל

טל

אין

זיין

א

וְטַל · סְלוּלִים עֲלוֹת אֶל נָכוֹן וְנִשָּׂא
חזן פָּרוּחַ יַפְרִחוּ כְּשׁוֹשַׁנָּה בְּטַל
טַל · רָאוּ

הפייטן מסדר והולך י"ב חדשים וי"ב
אחת מזל של אותו חודש ונגדו צדיק

מיוסד ע"פ א"ב מרובע

אֵלִים בְּיוֹם מְחַ
לְהַטְלִילָ
טַל לְהָעֵן · מ
בְּשִׁמְךָ · טַל אֲ
בּוֹ א
בְּרִית כְּרוּת
טַל כֹּל יְזַ
גֶּזַע כְּרְבִיכ
לְצָרְכ
וְדוּדָאֵי נ

עלות אל נכון

גזאנג וואי
איין גלי
רעם בי
יערפו
דרינ
ני נ:

ילם בְּמַעְגַּל

מזל אייר שור

: עַד קֵץ
• וָגַיְא
• כְּטַל

טַל הֲנָפַת עָב
ודֶשׁ תִּירוֹשִׁי •
• יָלִין בְּטַל

מזל סיון תאומים

אב תמוז :
חַסְפַּס :

חבא

אל להבן וגם

יוועלטיגט
פון ארץ
ה וואש
ר לשבן
הט
נמט
אט

תפל

חבא משוד שטן · פסוחיד

יורטן · להפסח כ

מראית טללי נצנוי

עי

טללי ישע אשא

אל ואב:ט

כ

ילדות טל ה

בו

כ

כרסים רד

לד

לאות

להע

סרס

גיב

רא

ע

׳ טל מאגלו יעשרי להספיק
· מעסים יין רקוחי · טל
כמטר לקחי :
· טל

מזל תשרי מאזנים

זנים :

לחשבון מעת
צים לנטלם׳

מזל תשוון עקרב

· צמחי
לברך׃

ר פון
שלום
של
יר

תפלה

צִיָּה אִם מוּלְקֶשֶׁת וּמַלְקוֹשׁ •
טְבִים תְּהֵא מְאַשְּׁשֶׁר
צָהֳרַיִם • כָּל יִשְׁזוֹף עֲ
אִתּוֹי נְהָרִים • ת
קְלֵי כָל יוֹצְבַּט • כ
יוֹחֲבָט • ל
תִּקּוֹב • לְהַכ
בְּלִי לְרִקּוּ
רָשָׁע מַר מַ
כְּמַדְלִי •

טַל ר

שָׁפָר אַסְ
מאדר

פותחין הארון

טַל ה

יט א
ראש
בעני
ואז
שא

טל

ה חֶפְצָךְ׃ בְּטַל׃

י הָאָרֶץ לְגָאוֹן וּלְתִפְאֶרֶת

עֲטֶרֶת׃ בְּטַל׃

ים שֶׂבַּעְנוּ בְּרָכָה׃

שׁוּכָה׃ בְּטַל׃

ין מִמַּסְגְּרִים׃

בְּטַל׃

עֲמֹד שְׁמֵנוּ׃

בְּטַל׃

ז׳ אָנָּא תְּפַק

בְּטַל׃

ר׃ מִי כָמוֹךָ

זִיחַ הַמֵּתִים׃

דָּבָר הָאָמוּר

ם מְשָׁרְתָיו

שְׁמַע

שְׁמִיעֵנוּ

יִבָן

ית

אדיר אדירנו יי ארונינו מה אדיר שמך בכל הארץ :
הארץ ביום ההוא יהיה יי אחד ושמו אחד
לאמר : קול ימלוך יי לעולם אלהיך ציון ל

חזן בָּרְכוּ אֶת יי

ויקהל עונין בָּרוּךְ יי הַ

בָּרוּךְ אַתָּה יהוה אֱלֹהֵינוּ
בְּחָכְמָה פּוֹתֵחַ שְׁ
וּמְסַדֵּר אֶת הַכּוֹכָבִים בְּ
גּוֹלֵל אוֹר מִפְּנֵי חוֹשֶׁךְ
וּמַבְדִּיל בֵּין יוֹם וּבֵין

לֵיל שִׁמֻּרִים
בְּצוֹעַן
גְּדוּלָּתוֹ מֵאָז
בַּבּוֹקֶר חַס

אַהֲבַת עוֹלָם
אוֹתָנוּ
בְּחֻקֶּיךָ : וְ
הֵם חַיֵּינוּ וְ

לֵיל שׁ

וְ

זִיכְ

אַ

ר בְּמְצִלָה׳ בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח : לֵיל
יְשָׁה לַמְלָלָה ׳ אֶזְכְּרָה נְגִינָתִי
ח : לֵיל שִׁמֻּרִים רֶוַח וְהַצָּלָה׳
נִדְּדָה׳ בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח :
ה לִנְצוֹר ׳ יָחִילוּ כְּשֵׁמַע
מֻּרִים לִנְקָמָה נְטוּרָה׳
פֶּסַח׃ לֵיל שִׁמֻּרִים
נָה לֹא נֶעְדָּרָה ׳
נוּ לְיֶשַׁע וְנֵס ׳
ח׃ לֵיל שִׁמֻּרִים
עַל יְשׁוּעוֹת ׳
אָז בְּהַגִּיחָךְ
חַג פֶּסַח : לֵיל
עוֹלָם נוֹרָא
ר בְּחַדְשֵׁךְ׳
פֶּסַח :
הוֹדָאוֹת
תוֹעַרְתִּי
עוֹלְלִים
ה רַבָּה

עישה

ת
ין

מער

הַשְׁכִּיבֵנוּ יהוה אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְכֵּנוּ
וּפְרוֹס עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ וְתַקְּנֵ
וְהוֹשִׁיעֵנוּ מְהֵרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ · וְהָגֵן בַּעֲד
וְחֶרֶב וְרָעָב וְיָגוֹן וְהָסֵר שָׂטָן מִלְּפָנֵי
תַּסְתִּירֵנוּ · כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ א
וּשְׁמוֹר צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ לְחַיִּים וּלְשָׁל
סֻכַּת

אוֹר יוֹם הֵנֵף סְפִירָ
נִדְחֶה קָרוֹא
מְפוֹאָר כְּרַךְ מ
בְּעֶשֶׂר מַעֲלוֹת
הַמְלֻבָּן נְגוֹהִיר
עִיר הָאֱלֹהִים
כִּפּוּר שָׁלֵם
מִכְשׁוֹלַיִם
שָׁלְשְׁלַיִם ·
וּמֵהַקָּרוֹב
שְׁלֵים · פ
לְהַקְרִיב
מִבְּעֶרֶ
וְשַׁבָּת
עִירוּ
קָצָר
יְדֵי
וּ

אותיך המלך:

וה תהלה:

נו ואהי אבותינו
עבדך משיחך:
ינו שיר ושבחה
קדוש ומעולם
מות רבון כל

קריב ואמרו
ה דקודשא

לך:

:

משתריך · בואי בנצוח לשחרך · משכני אחריך : גאה עדוי גאוה · עבור
בראשי התאוה · גורלי השפיר והנוה · שחורה אני ונאוה : גלף לוחות חרת ·
יקרה מדר וסוחרת · גאני ולא לאחרת · אל תראוני שאני שחרחורת : דלי
קין להבדילי · ממשולי מר מדלי · דגלני ושח לגרלי · הגידה לי : ד
לפרעי · כאב מסרי ומדעי · דרבן כבקר רדעי · אם לא ר
וקרעו · וצר בסאסאה פרעו · הקדים פניו והכריעו · ל
הבינני סודי סתרים · ענדני שלוש כתרים · הי
לחייך בתורים : ותר די זהב · איבי זקר ה
זהב : וזכר ברית סבו · ומפלשת עם ד
במסבו : זכות עקוד מור · אץ ר
המור : זכרון משלי אפר · חק ב
חבש מחץ טריתי · כסה ש

תוהבו : סבו פירוש זקן זה אברהם : ומ
על בניו לגאלם : זלעף לשון זלעפות פירי
חבש פירוש רפא ומכתי סככו

בארץ סיני וואש ער שמע
לאום משתריך דוא האשט ג
וואש ער איז גזייאט צו
אז איך טוא קומן צ
משכני אחריך צייא מיד
השפיר והנוה זיין שיי
האט גינלוסט מיין
תורה וויא עש ש
עון העגל בין אין
גאני ולא לאחרת ער
טייערר פון ב
גימאכט הערש
ניט זעהין וואש
דגלני ושח לגרלי הגי
מיך אפ שיידן
טראפין וואש רי
האט צוא גיזאג
דרבן כבקר רדעי ג
פאטיר וואש
גלייכט די ב
ניט דעם רעכ
קרעו צר בסאסאה
אין דער צייט
גישפאלטן :
פערדט פו
אה גלא

יוצר ליום שני של פסח

רַעְיָתִי : חִבֵּל עוֹל רוֹדִי · נִגַּף שׁוֹלְלֵי רְדִידִי · חֲרַשְׁתִּי שִׁיר לִידִידִי · הִנְּךָ יָפֶה
דוֹדִי: טָהוֹר פַּעְנֵחַ רָזִים· חַכְמֵי מִדּוֹת מְפָרְזִים · טַעֲמֵי תוֹרוֹת חוֹרְזִים · קוֹרוֹת
...ינוּ אֲרָזִים : טוֹב עֵדָה מְנֻצֶּלֶת · עֲגָלָה גוֹי מְפֻצֶּלֶת · טְלָאָיו סָךְ כַּבְחוֹצֶלֶת
...לֶת : יְשַׁרְנִי מֵעִקּוּשׁ זְחִיחִים · חֲשַׂכַנִי מִבּוֹל שׁוֹחֲחִים · יְקָרַנִי בְּגֵיא
...שׁוֹנָה בֵּין הַחוֹחִים : יוֹשְׁבֵי נוֹף כְּנֹעַר · חַיַּת קָנֶה יִגְעַר · יְחַלְּצֵנִי
... כְּתַפּוּחַ בַּעֲצֵי הַיָּעַר: כְּגִבּוֹר מִתְרוֹנֵן מִיַּיִן· יָקִץ וְהֵרִיק
... אֶל בֵּית הַיָּיִן : כַּפּוֹת מְשִׁיחֲכֶם בּוֹשְׁשׁוּת· חֲרָפוּנִי
...יְשׁוּת · סַמְּכוּנִי בָּאֲשִׁישׁוֹת:לִי יִשְׁקֹד לְדָרְשִׁי
...ה מִדְרְשִׁי· שְׂמֹאלוֹ תַּחַת לְרֹאשִׁי:לְסַבּוֹר
לְהָחִישׁ יֶשַׁע בְּעִתְּכֶם · הִשְׁבַּעְתִּי
...מַלְאָכָיו צוּ לְהַדִּי·קוֹל דוֹדִי:מִגֵּר
...ר נְצִיבֵי· דּוֹמֶה דוֹדִי לִצְבִי :
...דוֹדִי וְאָמַר לִי : נְגִידִים
לִי

...חוֹתִי : צבי זה ה״י : נציבי פיחס
שבעה

...מִקְדָּשׁ דיא כֹּהֲנִים זָאלִין
...שׁ איז גיוועז אין אונזר
גיבראכט צום משכן
תרפוני טוחי ששות כלפיר
...יך איז פאר שעמין
... וואש טואין אונז
סמכוני באשישות דיא
איך זאל זיך ניט
להרביצני בנוה מדרשי
...אונ וואש אקירין
...גונג דאש בית
... ער האלט זיין
...יין דעם עול פון
...ג דר גאולה להחיש
...צייליז דיא גאולה
ובכודי גאט טוט
האט מיר גגיבין
...זט ער ניבאמין
...זון מיין פריינט
...יט צארין דיא
...ר האט מיך
...יפר נציבי מיין
...ט אין פסוק
...נדים וואש
האט ער
...ענה חודי

לִי דִבֵּר ׳ שִׁבְעָה קוֹלוֹת כַּמִּדְבָּר ׳ נֹטְפֵי מוֹר הָעֹבֵר ׳ כִּי הִנֵּה הַסְּתָיו עָבָר :
סֻכַּת שׁוּעֵי וִירָץ ׳ שָׁלַח גּוֹדְרֵי פֶּרֶץ . סוֹנִים חִבֵּל כְּמֶרֶץ ׳ הַנִּצָּנִים נִרְאוּ
בָאָרֶץ : סוֹגָה עוֹעוּ מוֹגִיהָ ׳ מוֹף כְּדוֹנַג לְמוֹגְגִיהָ ׳ סוֹעֲרָה מְאֻנָּחָה לְהָפִיגָהּ ׳
הַתְּאֵנָה חָנְטָה פַגֶּיהָ : עִזִּים שָׁת כְּסֶלַע ׳ רָאשֵׁי תַנִּינִים לְקַלַּע ׳ עָלוֹת פְּרוּיָה
לְצֶלַע ׳ יוֹנָתִי בְּחַגְוֵי הַסֶּלַע : עִזּוּז הִדְרִיךְ בִּנְעָלִים ׳ יוֹפִי פְּעָמַי נְעָלִים ׳ עָרַף
קָמַי בַּשְּׁעָלִים ׳ אֶחֱזוּ לָנוּ שְׁעָלִים : פִּץ לִי מַחֲשִׁילִי ׳ מָה דּוֹדֵךְ מִשֶּׁלִּי ׳ ...
מֶרֶפֶשׁ וּמִדַּלִּי ׳ דּוֹדִי לִי : פִּלַּלְתִּי לְנוֹרָא וְאָיֹם ׳ רְאוֹת כְּמוֹס יוֹ...
אֲסִירַיִךְ לְפִדְיוֹם ׳ עַד שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם : צָעַקְתִּי לְצוּר מְרִי...
מִכְאוֹבִי ׳ צְפוֹת בְּאָבְדַן מוֹרְכָּבִי ׳ עַל מִשְׁכָּבִי : צַחוּ...
אֲמָנָה ׳ צִיּוֹן קִרְיָה נֶאֱמָנָה ׳ אָקוּמָה נָא : קִוִּיתִי...
מַחֲמוֹרִים ׳ קוֹבֶלֶת מֵאֲרָיוֹת וּנְמֵרִים ׳...
שִׁבַּרְתִּי לְאֻמִּים תַּחְתַּיִךְ הִדְבַּרְתִּי הוֹ...
רוֹמַמְתִּי קֶרֶן נְגִידְכֶם ׳ יֶשַׁע אָשִׁיר...

שבעה ולא שבעה קולות השמיעני כדכתיב : כי הנה פי׳ שעבוד הגלות עבר : סכת האזין ורלה הקב״ה תפלתי : גודרי זה משה ואהרן : סונים מלריים חבל במסירות : סוגה אלו ישראל שנקראת סוגה בשושנים : עועו פירוש הקב״ה עיקר ... שהיו רולים למוגג ... פירוש כמיי ...

... ר אותי כמו ממלרים : קובלת פירוש ...
לשון מדו בד שנאמר הלבישני בגדי ...

ואמר לי אזו האט מיין פריינט
ערליכי רייר האט ער צו מיר
אונ האט מיך גלאוט הערי...
איז גוועין אוף דער וועלי...
האט גיזאגט היינט קי...
ווארום דער גלות מ...
סכת שועי וירץ ער הא...
שלח גודרי פרץ סונים חו...
פאר דארבן דיא מ...
דיא שפראצונג דש
מצרים סוגה עועו מוגיה מ...
האבן גיוואלט צוא ברע...
סוערה מאנחה להפיגה די מצרי...
ניט אויש לאזן דאש זיפצ...
האט גשפראצט זייני פיו...
אהרן עזים שת כסלע ראשי תו...
וויא א שטיין כדי אז דיי...
אז דיא ישראל זאלין
צייט זאגט דער פסוק
וויא איין טוב אין ד...
נעלים דער שטארך...
וואש האבן עולר...
מצרים אין דער
שעלים ער האט
דודך משלי וואי...

אֶתְכֶם : רַבָּתִי אִשִּׁים בְּעוּלָה · מִכָּל עֲלָמוֹת לְעֲלָה · רְצוּיָה כְּרֵיחַ עוֹלָה · מִי זֹאת עוֹלָה : שָׁרַת בְּבֵית אוּלָמוֹ · אַפִּרְנִי שִׁבּוּץ יַהֲלוֹמוֹ · שְׁתִיָּה מִכְלַל עוֹלָמוֹ הִנֵּה מִטָּתוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה : שׁוֹאֲגֵי בְּקוֹל עָרֵב · יִחוּד בֹּקֶר וָעֶרֶב · שָׁנוּן שְׁחוֹרוֹת כָּעוֹרֵב · כֻּלָּם אֲחֻזֵי חֶרֶב : תַּלְפִּיּוֹת דְּבִיר הֵיכָלוֹ · כָּבוֹד אוֹמֵר כֻּלּוֹ · תַּעַף רְאֵמִים הַכְּלִילוֹ · אַפִּרְיוֹן עָשָׂה לוֹ : חזן תַּחֲנָתוֹ אִוָּה וְכִסֵּף · לוֹ הַזָּהָב וְהַכֶּסֶף · תָּאָיו רָצַף בְּכוֹסֶף · עַמּוּדָיו עָשָׂה כֶסֶף :

...יוד

קהל וחזן מֶלֶךְ בְּיָפְיוֹ מוּכְלָל :

קהל וחזן שׁוּבָה מְחַלֶּקֶת שָׁלָל :

קהל וחזן לְחַתֵּךְ פְּרָט וּכְלָל :

קהל וחזן מְשׁוֹרֶרֶת לוֹ מְהַלָּל :

קהל וחזן בְּרוּם אֲשִׁיּוֹתָיו מוּתְלָל :

...יח רֵיחַ נִדְבְּכִין מוּגְלָל · כָּלַךְ יָפָה
...הִתְכַּלֵּל · לִבַּבְתִּנִי וְאֵרַשְׂתִּיךְ
...לֵל · נוֹפֶת תְּטוֹפְנָה חִכֵּךְ
...מֵאִיר גַּיְא וָחֵלֶל :

רבתי פירוש ישראל שהם עכשיו
...נה אשים בעולה : עלמות ·
...ס : לעלה לרוממה : שרת ·
...ש יר"ר שאוכה לשרת בבהמ"ק אשר
...י באפוד ומשבצות זהב וספיר
...ת ונקראת שתיה ומכלל יופי :
...י ישראל המשגים לפני
...ת"ח שמאירין
...יות :

גן

גן

מלך הקב"ה וואש ער
מחלקת שלל איר זאנט
זיא איז בייא איך
...ני תלמידי חכמים
...ורה בחוט השני משורר
...ישטו שיין אז דוא
...תלל אזו הויך וויא דיא
...יט די תורה :
זיא איז פול דיא גאנצי
...ין דיא ברי ארון ער שיפות
...ש וועט זיין אויף דער
מירמעל שטיין כלך יפה
חשוב ביי מיר וויא דיא
זיין אן גיצירט מיט
צוא מיר אזו גליבט
דיא וואש בצווינגן
...ך מלל וואש פאר
...גל זיין נופת תטופנה
...ד בהעפטין צוא
...ש ער איז גרוש
וועלט :

גן

גן נעול אוה שוכן תרשישים · שלחיך בחר בעירין וקדישין · נרד וכרכום גמר תמרותיך להעשין · מעין דלות געל והאשים: עורי המתצבת רהב לגזים · באתי והושת לי דרך בעזים · אני ישנה · זך הנוני כחרוזים · פשטתי חליתי בכרעי לתרזים: דודי טכסני תבנית מרכבו · קמתי יחדתיו כחצובי שלהבו · פתחתי כבודו חמק מלבוא · מצאוני לוחמי פצעוני בנוו: השבעתי מחלתי לדודי לתוות · מה דודך נמו אלתי קושבות · דודי סלסולו ברבי רבבות · ראשו עטור רכובו בערבות: עיניו כיונים פונות בכל חביונים · לחיו כערוגות צומחות בושם רגיונים · ידיו פשוטות מקבלות הגיונים שוקיו רמו להדוך גאונים:

חכו ממתקים · שעשוע מדרש וחקים · אנה הלך שרעיתו מרקים ושוחקים · דודי תפצותי יכנס ממרחקים · אני תפארתו אשנן כלוהטים המתלהקים; והחיות לאל ברוך נעימות אהבה רבהי ק״ש אמת ויציב על הראשונים עד וולתך:

מיוסד ע״פ א״ב בראשי החרוזות ובשניות חתום שם המחבר משלם בירבי קלינומוס חזק

אורך כי עניתני · מועד מפרך והדרתני · לא ידעתי נפשי שמתני: בחרתני סגל להעמית · שפר נחלתך עולמית · שובי שובי השולמית

גן נעול יש׳ראל שהזרים נעריות חסק הקב״ה השוכן גן המלאכים: שלחיך פירוש כנביאים שהם שלוחים לישראל בחר הקב״ה יותר מהמלאכים: גמר פירוש לוה הקב״ה להקטיר ועשנו היה מתמר ועולה: מעין דלות פי׳ עטור ר״ל עכו״ם מלא אותם הקב״ה גחינם: עורי פירוש הקב״ה יעורר אותה יד הגורמת הים לישראל לעבור בתוכו: בעזים פירוש במים עזים: ישנה במלרים: זך הש״י ייפה אותי בחרוזות של אבנים טובות: פשטתי פי׳ הורידו מעלי התכשיטים בכורעי לע״ז ר״ל במעשה עגל: דודי טכסני פירוש הקב״ה עיכם אותי בד׳ דגלים כתבנית ד׳ היות שבמרכבה: קמתי לפניו ליחדו בכל יום כמלאכים: פתחתי בתשובה ונא קבל תשובתי: חמק כבודו מלבא אלי לכן מלאוני לוחמי עיטוש והכוני נבוכ״ה: השבעתי בו׳ פירוש השבעתי שיגידו המולתי לדודי ושיגידו נעתיר לפני דודי שעמדנו בנסיון אף שמתרו כי השורפים אותי מה דודך כלומר אנו שורפים אתכם ואינו מציל מידינו: סלסולו שבחו בין מלאכים: פונות לראות כל האגודות: רגיונים לשון חמדה: הגיונים תפלות: רמו פירוש גבורים כדכתיב גאים: ממתקים מדברי תורה: אנה הלך דודך שישראל משותקים ותקים בגלות וישראל משיבין ט׳: אשנן מדבר: כלוהטים כמלאכים המתלהטים לומר ברוך כבוד ה׳ ממקומו: אורך כי עניתני שענית לי גלותי: הדרתני לשון דרור: לא ידעתי להזהר מן החטא ולא בעצמי גרמתי מן הזות בנכות: להעמית להיות לו לעמיתו: שובי פי׳ חזור שובי

גן נעול אוה שוכן תרשישים שלחיך בחר בעירין וקדישין דיא ישראל וואש זייא זענין אפ גהיט פון דער עבירה פון ניאוף וויא איין פאר שלאסינער גארטין האט גאט צוא זייא גיגלוסט אונ האט זייא אפ גיקליבן גלייך וויא מלאכים נרד וכרכום גמר תמרותיך להעשין מעין דלות געל והאשים מיט אלירלייא בשמים האט גאט. דיא ישראל בליבט דעם פאר טריבטין קוואל אונ דאש פאלק פון דיא מצרים האט ער זייא פאר שולדט אונ גאר מיאוסת עורי המתצבת רהב לגזים באתי והושת לי דרך בעזים גאט דער וועק זיין מאכט אוף דיא רשעים אזו וויא דוא האשט גיטיילט דעם ים צוא מאכין פאלירין דיא מצרים אונ מיר איז ווארין איין וועג אין דיא שטארקי וואשיר אני ישנה זך הנוני בחרוזים פשטתי חליתי בכרעי לתרזים איך בין גישלאפין אין גלות מצרים האט מיך גאט אויש גילייזט דער נאך האב איך גימאכט דאש עגל. האט מען מיר גיהיישין אויש טון מיין שיין צירונג דודי טכסני תבנית מרכבו קמתי יחדתיו כחצובי שלהבו גאט מיין ליבר פריינט האט מיר גיגיבן פיר דגלים אין דער מדבר איין גלייכן וויא די מרכבה וואש איז אין הימל אונ שטייא אוף אלי טאג אונ בין אים מיחד מיט לייב אזוי וויא זייני מלאכים וואש זענין פון פלאם פייאיר פתחתי כבודו חמק מלבוא מצאוני לוחמי פצעוני בנוו איך האב אן גיהובן תשובה טאן אונ זיין כבוד איז פאר שפעטיגט גיווארן צוא קומן צוא מיר דער וויל שטרייט מען אונ מען גיפיינגט מיך אין גלות השבעתי מחלתי לדודי לתוות מה דודך נמו אלתי קושבות איך בשוואר מען זאל זאגן מיין קרינק פון דעם גלות פאר מיין ליבן פריינט גאט מיר זאגן אייביג דיין ליבשאפט אונ האלטין. דיין גיבאט דודי סלסולו ברבי רבבות ראשו עטור רכובו בערבות מיין פריינט גאט זיין לוב איז צווישן פיל מלייאנן הייליג מלאכים אונ איז גיקריינט אין דיא זיסי ליבי הימלן עיניו כיונים פונות בכל חביונים לחיו כערוגות צומחות בושם רגיונים זייני אוגין קערן זיך אוף אונזרי בהעלטיניש זייני קין באקן זאגן לוסטיג אזו וויא בייטין וואש וואקסן אין זייא גלוסטיגי בשמים ידיו פשוטות מקבלות הגיונים שוקיו רמו להדוך גאונים זיין ווילן איז פאר שפרייט מקבל צוא זיין דיא תפלות פון דיא וואש ביטן צוא אים אונ ער איז דער הויכט צוא פאר שטוסן אלי האפרדיגי מענטשין חכו ממתקים שעשוע מדרש וחוקים זיין גומן איז זים זיין דר מיאונג איז דיא תורה אונ מצות וואש ער האט גיזעצט אנה הלך שרעיתו מרקים ושוחקים דודי תפוצותי יכנס ממרחקים דיא עכו״ם זאגן וויא איז אוועק גיגאנגין אייער ליבר פריינט גאט וואש זייני גיזעלין דיא ישראל צוא רובט מען אונ מען שטוסט זייא זאגין דיא ישראל אונזר פאר שפרייטונג פון דעם גלות וועט ער איין זאמלן פון אונזר דער ווייטרנש אני תפארתו אשנן כלוהטים המתלהקים איך וועל לובן זיין שיינקייט צווישן ברענ.דגי מלאכים וואש זאמלן זיך איין אים צוא לובן:

אודך כי עניתני מועד מפרך הדרתני איך לוב דיך גאט וואש דוא האשט מיר גיענפירט אין גלות מצרים אונ האשט מיך פרייא גימאכט פון מייני שווערי ארביט אין דער היינטיגר צייט פון פסח לא ידעתי נפשי שמתני איך האב ניט גיוויסט צו היטן זיך פון עבירות האב איך מיר גורם גיוועזן צוא זיין אין גלות בחרתני סגל להעמית שפר נחלתך עולמית דוא האשט מיך אפ גקליבן פר איין עם סגולה אונ דיר צוא זיין איין גזעלן מאך שיין דיין נחלה די ישראל אוף אייבג שובי שובי השולמית האשט מיר גיזאגט

יוצר ליום שני של פסח

השולמית : גאלתיך מלחץ מועימיך · לחוג חגי מנעימיך · מה יפו פעמיך:
דמיון משכיליך יוזהר · מראיהם כרקיע מונהר · שרריך אגן הסהר: הצמתי
כל מעבידיך: בהתלוננו בין בדיך שני שדיך : וכחתי צריך לעשן ירעתיך
לאפוד ולחושן · צוארך כמגדל השן : זעכתי קמיך להאמל רצצתים כקנה
קמל · ראשך עליך ככרמל : חושר לחמי הוטעמת · בשובע שמחות
הונעמת · מה יפית ומה נעמת : טווי יריעות רקמתך · ידידות שכן הקמתך ·
זאת קומתך : יחד ריחך תמר · קודש קדשים לתמר · אמרתי אעלה בתמר:
כנסתיך להדר הטוב · לרחוש דבר טוב · וחכך כיין הטוב : לאגור נדחי
ולועדי · ולראות בקרית מועדי · אני לדודי : מעון נחרש כשדה · נאור
מזיוך תחדה · לכה דודי נצא השדה : נא שאג ממרומים · ירדו ראמים ·
נשכימה לכרמים : סורה באורך תזריח · מנחתה כקדם תריח · הדודאים
נתנו ריח : עלוז בשמחת ארמונך · ולדוץ כיום חתונך · מי יתנך : פרזות
מושב צבאיך · סבב כחז נביאיך · אנהגך אביאך: צפצוף נועם בדרשי ·
נחמדים מפז בפרשי · שמאלו תחת ראשי : קץ אהב נרבתכם · זמנו
מלעורר

מן הגלות אתה ישראל השלימים עם הקב"ה : מועימיך פי' מכעיסיך : מנעימיך לשון נועם : דמיון כו' פי' סנהדרין היושבים בלשכת הגזית שנקרא שררך אגן הסהר יזהירו כזוהר הרקיע : הצמתי לשון כריתה : וכחתי פירוש הוכחתי אויביך לשרוף אותם בגיהנם : צוארך בשביל שנערך מזך כמגדל השן כשאתם עוסקי' בתורה : זעכתי לשון דועכו כאש : להאמל · לשון אומלל : קמל נכרת : חושר · פירוש רבוי השן : יחד כו' פי' בשביל שהייתם שווים לצדיקים וריח ונעמים טובים כריח הקטורת לכן אמרתי לשכון ביניכם : בחמר בבה"מ : להדר הטוב· הר סיני ללמדם תורה : לאגור לאסוף : מעון מקדש שנחרש כשדה : נאור פירוש אתה הקב"ה מזיוך תחדה אותי : סורה ישראל שנקרא גולה וסורה : ארמונך בהמ"ק : ולדוץ פירוש ולשמוח כיום מ"ת : פרזות · ירושלים : צבאיך אלו ישראל : סבב לקיים : כחז זכריה הנביא : צפצוף כו' פירוש כשאני דורש בד"ת הנחמדים מפז תהא שמאלו של הקב"ה לראשי לחזקני : קץ כו' פירוש קץ של הגלות שלהם

גיזאגט קער זיך אום פון דעם גלות מצרים דוא ישראל וואש איר זענט גאנץ מיט הקב"ה גאלתיך מלחץ מועימיך לחוג חגי מנעימיך איך האב די ישראל אויש גילייזט פון בצווינגנש פון דיא וואש האבן אויף דיר אין מצרים גיצווארינגט אונ האב זייא גיגיבן דעם זיסן יום טוב פון פסח מה יפו פעמיך וויא שיין זאנן דייני טריט וואש דיא בישט עולה רגל קיין ירושלים דמיון משכיליך יוזהר מראיהם כרקיע מונהר דייני קלוגי סנהדרין זאל לייכטן אזו וויא דער הימל מיט זיין ליכטיקייט שרריך אגן הסהר אונ דער ראש ישיבה זאל לייכטן וויא דיא לבנה הצמתי כל מעבידיך בהתלוננו בין בדיך איך האב פאר שניטן אלי דייני שונאים וואש האבין מיט דיר גיארביט אונ האבן מיר גימאכט איין הארבריג אין בית המקדש צווישין דיא צווייא שטאנגין פון דעם הייליגין ארון אזו וויא עש שטייט שני שדיך איך האב גירואט צווישין דיא צווייא שטאנגן פון דעם ארון וואש זענין גיוועזן וויא צווייא ברוסטן פון איין אשה וכחתי צריך לעשן איך האב גישטראפט דייני בליידיגר אין גיהנם ירעתיך לאפוד ולחושן אבר דיר האב איך מודיע גיוועזן אז דער כהן גדול זאל טראגין דעם חשן ואפוד צוארך כמגדל השן וויל דיין האלז איז שטארק וואש דוא בישט עוסק אין דער תורה, זעכתי קמיך להאמל רצצתים כקנה קמל איך האב פאר שטוסין אונ פאר שניטן מייני פיינט וויא אצושטוסנם שטעקין ראשך עליך ככרמל בזכות די תפילין וואש זענין אויף דיין קאפ שטארק וויא דער הר הכרמל חושר לחמי הוטעמת בשובע שמחות הונעמת דעם מן האב איך דיך גמאכט פר זוכן מיט אזים אונ אפריליך זאטקייט מה יפית ומה נעמת וויא גאר שיין אונ זיס בישטו טווי יריעות רקמתך ידידות שכן הקמתך דאש שפענין אונ דאש וויבן פון דיא יריעות וואש איז גיוועזן צוא גדעקט דער משכן זאת קומתך דאש איז דיין הייך יחד ריחך תמר קודש קדשים לתמר ביא גאט איז גלייך גוועזן די מעשים טובים פון דיא צדיקים אזו וויא קטורת אמרתי אעלה בתמר איך

האב גיזאגט איך וועל רואין אין בית המקדש וואש איז הויך וויא איין טייטל בוים כנסתיך להדר הטוב לרחוש דבר טוב איך האב דיך גיבראכט צום בארג סיני דוא זאלשט לערנן דיא תורה וחכך כיין הטוב אונ דיין גומן איז גיוועזן זיס וויא איין גוטר וויין וואש דוא האשט גיזאגט נעשה ונשמע לאגור נדחי ולועדי ולראות בקרית מועדי איין זאמלן די יודן פון גלות כדי זיי זאלן קענין עולה רגל זיין אני לדודי אזוי בעט איך מיין פריינט מעון נחרש כשדה נאור מזיוך תחדה דעם צוא אקירטן בית המקדש זאל גאט מיט זיין שיינקייט דער פרייאן לכה דודי נצא השדה גייא מיין פריינט פון דעם גלות אונ לאמיר גיין קיין ציון וואש זיא איז צוא אקרט וויא איין פעלד נא שאג ממרומים ירדו לטבח ראמים איך ביט דיך גאט שרייא אן פון הימל אונ הארגי די רשעים וואש זענן גגליכן גיווארין צו איין ראם נשכימה לכרמים וועלן מיר זיך פעדרן צוא באווין דעם בית המקדש דעם וויין גארטן פון גאט סורה באורך תזריח מנחתה כקדם הריח די ישראל וואש זענן אפ גקערט פון דעם בית המקדש מיט דיין ליכט זאלשטו זיי שיינן אונ אירי מנחות זאלשטו שמעקין ווי פריאר הדודאים נתנו ריח ווען די צדיקים מיט די רשעים האבן גגעבן איין גוטן ריח עלוז בשמחת ארמונך ולדוץ כיום חתונך דר פרייא אונז מיט דעם בית המקדש אזו וויא דעם טאג פון מתן תורה. מי יתנך ווער וואלט דאש גיגעבן עש זאל זיין אזו פרזות מושב צבאיך סבב כחז נביאיך דיא שטאט ירושלים זאלשטו ארום רינגלן מיט אמאויר פון פייאר אזו וויא דיא נביאים האבן גזאגט אנהגך אביאך איך וועל דיך פירן אונ ברייננגן צום בית המקדש צפצוף נועם בדרשי נחמדים מפז בפרשי ווען איך טוא דרשנין אונ ריידין אין דער תורה וואש זיא איז גלוסטיגר פון גין גאלד שמאלו תחת ראשי זאל זיין לינקי האנט אונטר מיין קאפ צוא אונטר לעהנין מיך איך זאל אין איר קיין טעות ניט האבן קץ אהב נרבתכם זמנו מלעורר מתיבם דעם קץ פון דר גאולה זאלט איר ניט דער וועקן פאר דר צייט השבעתי

אתכם

מִלְעוֹרֵר מְתִיבֶם ׳ הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם : רְצוּצַת זָרִים וְרֵעוּלָה ׳ קוֹמְמִיּוּת הוֹלֶכֶת וּמִתְעַלָּה : מִי זֹאת עוֹלָה : שְׁעֵה שִׁיר מִכְתָּם ׳ חֲשָׁבְנִי מְזֵרִים וְאִיתָם ׳ שִׁימֵנִי כַחוֹתָם : תּוֹקֶף עוֹז אֲהֵבִים . בַּל יִשְׁטְפוּן רְהָבִים ׳ מַיִם רַבִּים:
חזן מַיִם רַבִּים תְּלַלַת עֲרֵמוֹת ׳ אַדִּיר בִּמְרוֹמוֹת ׳ תָּשִׁית יָם לַחֲרָמוֹת ׳ וְנָפִיק לָךְ רוֹמְמוֹת : עונה עד שמו קדוש ישראל

שם המחבר משלם

בְּרַח דוֹדִי אֶל מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ ׳ וְאִם עָבַרְנוּ אֶת בְּרִיתֶךָ ׳ אָנָּא זְכוֹר אִוּוּי חֻפָּתֶךָ ׳ הָקֵם קוֹשֶׁט מַלְתֶּךָ ׳ כּוֹנֵן מְשׂוֹשׂ קִרְיָתֶךָ ׳ הַעֲלוֹתָהּ עַל רֹאשׁ שִׂמְחָתֶךָ :

בְּרַח דוֹדִי אֶל שָׁלֵם סֻכָּךְ ׳ וְאִם תָּעִינוּ מִדַּרְכָּךְ . אָנָּא הָצֵץ מֵחֲרַכָּךְ ׳ וְתוֹשִׁיעַ עַם עָנִי וּמוּתְכָּךְ ׳ חֲמָתְךָ מֵהֶם לְשַׁכָּךְ ׳ וּבְאֶבְרָתְךָ סֶלָה לְהִסְתּוֹכָךְ :

בְּרַח דוֹדִי אֶל לִבְּךָ וְעֵינֶיךָ שָׁם ׳ וְאִם זָנַחְנוּ טוֹב מִרְשָׁם ׳ אָנָּא שְׁמַע שַׁאֲגַת קוֹל צוֹרְרֶיךָ וְרִגְשָׁם ׳ רַוֵּה מִדָּם גּוֹשָׁם ׳ וְעָפְרָם מֵחֵלֶב יְדוּשָּׁם ׳ וּפִגְרֵיהֶם יַעֲלֶה בָאְשָׁם :

בְּרַח דוֹדִי אֶל מְרוֹם מֵרִאשׁוֹן ׳ וְאִם בָּגַדְנוּ בְּכַחֲשׁוֹן ׳ אָנָּא סְבוּת צַקּוּן לַחֲשׁוֹן ׳ דַּלּוּתִי מִטְּבוּעַ רִפְשׁוֹן ׳ גְּאוֹל נְצוּרֵי כְּאִישׁוֹן ׳ כְּאָז בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן :

בִּגְלַל אָבוֹת תּוֹשִׁיעַ בָּנִים ׳ וְתָבִיא גְאֻלָּה לִבְנֵי בְנֵיהֶם : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גָּאַל יִשְׂרָאֵל : ומתפללין הקהל שמ״ע תמצא ביום א׳ דסוכות

והש״ץ חוזר אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב ׳ הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה : מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן :

אתכם דרוף טוא איך איך באשווארין רצוצת זרים ורעולה קוממיות הולכת ומתעלה דיא ישראל וואש זענן צוא בראכין זאלשטו זייא ברייננן קיין ארץ ישראל מיט גרושקייט מי זאת עולה ווערין אלי זאגין ווער איז נאך אזו וויא דאש פאלק וואש גייט אויף קיין ארץ ישראל שעה שיר מכתם חשבני מזרים ואיתם פאר נעם דאש גזאנג פון די ארומי ישראל אונ פאר מייד זייא פון שטארקי רשעים שימני כחותם אונ בהעפט מיך צו דיר וויא איין חתם תוקף עוז אהבים בל ישטפון רהבים דאש שטארקייט פון דייני גליבטי ישראל זאלן זייא ניט פאר פלייצן די רשעים וואש ווערן אן גרופין מים רבים מים רבים תללת ערמות אדיר במרומות דער שטארקיר גאט וואש האט גימאכט פון דעם ים וויא ארוכין בארג תשית ים לחרמות ונפיק לך רוממות אז משיח וועט קומן וועט דער ים פאר טרוקינט ווערין וועלין מיר דיך לובן :

ברח דודי אל מכון לשבתך אנטלוף מיין פריינט גאט פון חוץ לארץ קיין ירושלים ואם עברנו את בריתך אונ וועז חס ושלום מיר האבין גיזונדיגט אנא זכור אווי חפתך הקם קושט מלתך כונן משוש קריתך גידיינק מיין בית המקדש אונ זיי מקים דייני רייד אונ באווי דעם בית המקדש העלותה על ראש שמחתך ברייננ זיא אויף דיין עלצטי פרייד :

ברח דודי אל שלם סכך אנטלוף מיין פריינט גאט פון חוץ לארץ קיין ירושלים ואם תעינו מדרכך אנא הצץ מחרכך אונ אויב מיר האבן גיזונדיגט בימן מיר דיך דו זאלשט קוקין פון דייני פענצטר פון דעם הימל ותושיע עם עני ומותכך אונ העלף דיין ארום פאלק וואש זענן צו גאנגן צווישין דיא עכו״ם חמתך מהם לשכך ובאברתך סלה להסתוכך דוא זאלשט שטילין פון זייא דיין צארין אונ מיט דייני פליגל זאלשטו זייא צו דעקין :

ברח דודי אל לבך ועיניך שם אנטלוף מיין פריינט צום בית המקדש וואש דיא שכינה טוט דארטין רואין ואם זנחנו טוב מרשם אונ אויב מיר האבין עובר גיוועז דיא גוטי רייד וואש איז אן גיצייכינט אין דער תורה אנא שמע שאגה קול צורריך ורגשם רוה מדם גושם איך בעט דיך הער צוא דאש ברומינג אונ דאש גשרייא פון דוא בליידינר :

ברח דודי אל מרום מראשון אנטלוף מיין פריינט צום בית המקדש וואש דוא האשט אים דער הייכט איידר דוא האשט דיא וועלט בשאפין ואם בגדנו בכחשון אנא סבות צקון לחשון אונ אויב מיר האבן גזונדגט פאר דיר מיט לייקנין בעט איך דיך פאר נעם אונזר גיבעט וואש מיר פאר גיסן צו דיר דלותי מטבוע רפשון גאול נצורי כאישון אונ דר הוב אונז פון דעם גלות פון דער טרייגקניש פון ליים אונ לייז אויש דיא ישראל וואש זענין וויא אשווארץ אפיל פון אונ כאז בחדש הראשון אזו וויא דוא האשט אויש גילייזט דיא ישראל פון מצרים אין דעם ערשטין חודש:

מסור

שאחס מלפים גאוה : השבעתי אתכם אל תעירו לאחת קודם הזמן : רצוצת כו׳ ישראל הנשברים וזוחין כוס התרעלה כשירצו העכו״ם שאלבו קוממיות יאמרו מי זאת עולה למעלה זו : שעה קבל תפלת ישראל שהם תך בגלות והם עם הקב״ה : חשבני מישעים חזקים : אהובים שאני אוהב להקדוש ב״ה בל ישטפוהו אלו״ים שנקראו מים רבים : תללת לי גובה והלול : ערומות שנאמר נערמו מים : להרמות שנאמר והחרים ה׳ את לשון ים ואז עלית לך שבחות :

ברח וכו׳ : אווי מיוחד בית מקדשך : הקם פירוש קיים יושר דבורך שאמרת נכון יהיה בית ה׳ וגו׳ : ומותכך כדוגג בין העכו״ם לשון כהתוך כסף : לשכך לשון שככה : ובאברתך פירוש תחת כנפיך : אל לבך זו ירושלים שנאמר אשר עיני ולבי שם : זנחנו עזבנו התורה שנקרא לקח טוב ונרשם בכתב אמת : ורגשם שרגשו גוים עלי : מחלב של הרוגים : באשם לשון סרחון : מרום מראשון זה בה״מ : בכחשון לי לא תכחש : סבות פירוש הקבל תפלה שמתפללין בלחש : דלותי פירוש הצלני מגלות עכו״ם : נצורי ישראל הנטורי׳ כאישון :

יוצר ליום שני של פסח

מסוד חכמים ונבונים · ומלמד דעת מבינים · אפתחה פי בשיר ורננים · להודות ולהלל פני שוכן מעונים :

פיוסר ע״פ א״ב

אסירים אשר בכושר שעשעת · בענם שוע צקונם שעת · גוי
ואלהיו יחד הושעת · דלגת קץ ואתם נושעת :
הומשכו אחריך במדבר כבהמה · וצורריםו הממת
בשלוש מהומה · זועמו בעשר מכות באף ובחמה · חנוניך
בפסוח וגנון לרחמה · טרם חמצה חררה חפזו לצאת בבישור ·
יצאו לקץ רץ דוד רך לתשור : חזן כונת בכן חג בעבותות
קשור · להגות בו בקץ ערך ענין שור :
אהבוך אוהביך אותם חנון · בהר הלבנון : חזן בפסוח וגנון ·
בעדם תגונן : ברוך אתה יי מגן אברהם :

אתה גבור לעולם אדני מחיה מתים אתה ורב להושיע : מוריד הטל :
מכלכל חיים בחסד מחיה מתים ברחמים רבים סומך נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקים אמונתו
לישני עפר: מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה: ונאמן אתה להחיות מתים
מה אילו פלאי נסיך · מתנוסס נס את מנוסיך · נאור רחמיך על כל
מעשיך · נפלאים יתר את עמוסיך : סוף מסך רעל ללודים מסכת ·
שיח נואקיך עת שם הסכית · עברים באברתך סכת · עורים בעברתך
חשכת : פצת תנוך הטו ואל תחטאו · פסילי פורכים לעמם להטו :
חזן צאן לפסח משכו ושחטו · צדקו אותו ואת בנו ביום אחד בל תשחטו:

אסירים ישראל שהיו אסורים בגלות במצרים וגות אבות:
בענם פירוש בגלות שנקראו עונתים קבלת לעקת תפלתם : ואלהיו שנאמר ושב ה׳ והשיב לא נאמר אלא ושב ללמדך שהוא׳ בעצמו שב עמהו מן הגלות :
בבהמה שלא אחרו להכין אחה מוליך אותנו למקום אין ורע : בשלוש בקש ואבן ועופרת : בבישור פירוש בבכי ופירוח שהמלאכי׳ בכו על הבכורים וישראל שורדו : יצאו לקץ · פירוש בעת אשר רץ אברהם ליקח בן בקר רך להכין תשורה למלאכים של הקב״ה שנקרא דודי : כונת פי׳ לכן כונת לנו לקשור קרבנות החג בעבותות ולהרבות בו קרבנות ולדבר בו ענין שור : אוהביך אלו ישראל : חנון רחם אותם להכניסם לירושלים שנקרא הר הלבנון :
מה אילו פירוש חוקים : מתנוסס פירוש אתה מגביה את ישראל בנסים שאתה בית מנוס להם בעת לרה : סוף פירוש שם התרעלה למצרים מסכת : שיח פירוש תפלת ישראל שם בעת הואת במעת : עברים ישראל שבאו מעבר הנהר בכנפך עליהם הגנת: עורים מצרים שלא ראו איש את אחיו בג׳ ימי אפלה : בעברתך מגעת אותם מן העולם : פצת דברת להטות אוזן לבלתי חטוא : פורכים בו׳ פי׳ מצרים המעבידים אותם בפרך לעיניהם לשחטו יראתם שהיה טלה : צדקו פירוש אע״פ שליות לשחוט יראתם מ״מ לא תשחטו

אסירים אשר בכושר שעשעת דיא ישראל וואש זענן גיוועזן אין מצרים
האשטו זייא אויש גיצוגן אין אשייני צייט בענם שוע צקונם שעת
גוי ואלהיו יחד הושעת דלגת קץ ואתם נושעת אין מצרים וואש ווערט אן גרופן
ענם האשטו צוא גיהערט זייער גישרייא אונ גאט איז אוך מיט זייא
ארויש גיגאנגן פון דעם גלות אונ האשט איבר גיהופרט אונ קלענר
גימאכט דעם גלות פון מצרים הומשכו אחריך במדבר כבהמה זייא האבן זיך
גיצוגן נאך דיר אין דער מדבר וויא איין בהמה וצורריםו הממת בשלוש
מהומה אונ זייערי בליידיגר האשטו פאר טומלט מיט דריי פר טומלניש
זועמו בעשר מכות באף ובחמה זייא זאנין גישלאגין גיווארין מיט צעהן מכות
מיט צארין חנוניך בפסות וגנון לרחמה דייני ליט זעליגי ישראל האשטו
בדעקט אונ איבר גיהופרט צוא דער בארומן טרם חמצה חררה חפזו לצאת
בבישור אידער זייער טייג איז זאווער גיווארן האבן זייא גיאיילט ארויש
גיין מיט רעכט פארטיקייט יצאו לקץ רץ דוד רך לתשור אין דער צייט אז
אברהם איז גילאפין ברייגגן איין ווייכי רינד צוא די מלאכים וואש
זענן גיקומן אים אבשורה זאגן אז יצחק וועט גיבארן ווערן כונת בכן
חג בעבותות קשור האשטו גיבאטן דיא זעלביגי צייט אז מזאל מאכין
יום טוב אונ מזאל קנופין פיל קרבנות להגות בו בקץ ערך ענין שור אונ
מזאל לייאנין זעכצן טאג אין ניסן דיא פרשה פון שור או כשב או עז
אהבוך אוהביך אותם חנון די ישראל וואש האבן דיך ליב דרום היישין
זייא דייני ליב האבר דער בארים זיך איבר זייא בהר הלבנון מיט דעם

מחשבותיך

באווינג פון דעם בית המקדש בפסוח וגנון בעדם הגנון איבר הופ זייא
אונ בשיץ זיי פון אלים בייזן :
מה אילו פלאי נסיך מתנוסס נס את מנוסיך וואש פאר אשטארקייט איז דייני
נסים דוא דער הייבשט מיט דייני נסים דיא ישראל וואש פליהן
צו דיר בשעת צרה נאור רחמיך על כל מעשיך דוא ליכטיגר גאט דיין דר
בארמקייט אין אוף אלי דייני ווערק נפלאים יתר את עמוסיך אבר מיר
ביטן דיך גאט פאר מער דייני וואונדר מיט דיא ישראל וואש זענין
גילאדן מיט מצות פון דער מוטרש לייב סוף מסך רעל ללודים מסכת אונ
איין כוס פון פורעניות האשטו אן גיטריינקט צו דיא מצרים וואש
הייסין לודים שיח נואקיך עת שם הסכית דיא תפלה ווש דיא ישראל האבן
דיך גיבעטין אין דער צייט האשטו פאר נומן עברים באברתך סכת דיא
ישראל האשטו ברעקט מיט דייני פליגל עורים בעברתך חשכת די מצרים
האשטו גישלאגין מיט דער מכה פון חושך מיט צארן פצת תנוך הטו
ואל תחטאו דוא האשט גירעט צו דיא ישראל זייא זאלן נייגן זייערי
אויערין צו דיין גיבאט אונ זאלן ניט זונדגין פסילי פורכים לעמם להטו די
אפ געטיר פון מצרים ווש זייא האבן הארט גדינט מיט ישראל זענין
ווארן פר פלאמט פר אירי אוגין צאן לפסח משכו ושחטו דרום האט
ער גישאפט מען זאל נעמין אשאף צו אקרבן פסח ווארום די אפ
גאט פון מצרים האט גיהייסן טלה צדקו אותו ואת בנו ביום אחד בל תשחטו

ווען

מחשבותיך לרחמנו מפעלותיך לרוממנו : חזן מעורר רדומינו · מרעיף מרוממנו : ברוך אתה יי מחיה המתים :

קמי קהלך קצצת בחילך · קפצת חמש מאות מהלך · קנות לך עם מיחלך:
רשפת צרים · רבוע מכות צוררים · ראה יראו כן צורים · רומם צורים בשלוח צירים : שלום קרנות עשר · שלהבם כאכלו כקש בחוסר · שטר תכלית מכות עשר: תמו ברוח זלעפות · תמימים ביצאו בתועפות : חזן תחזק ידים רפות · תפסוח עלינו כצפרים עפות :
ימלוך יי לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללו יה :
ואתה קדוש יושב תהלות ישראל אל נא :

ערב אשר עלה את עם הסבבת · בכשלו נוקשו עשות זרות תעבת · ומכסלי כור הם לך חצבת · וכתוע האספסוף בלי לתעות צוית · ומאז מכאוב ברעתה הבלגת והרחבת · ולהעלות תעל לתאל תאבת · ובתבנית אשר המירוך לעין כל חבבת : שור בעד שור לתשור הסבבת · ועל כל תשורה תשורו שגבת · שמצם העברת · רפים הצללת · קצפם השבת ·

לחתלם

תמחנו אותו ואת בנו : מחשבותיך פי' בבקשה שתהא מחשבותיך לרחמנו : מעורר פירוש מעורר המתים ותרעיף עליהם טל של חיים מן השמים : קמי פירוש שונאי ישראל תהיה כבתך : קפצת מן השמים שהוא מהלך ת"ק שנה לקנות ישראל לך לעם : רשפת פירוש שרפת אויביך במכות שכל מכה היה לארבע וקבור בארבע מכות : ראו פירוש כאשר ראו מצרים כן יראו מלכות אדום : צורים אלו ישראל : צירים שלוחים משיח בן יוסף ובן דוד : שלום פירוש ישלם העשר קרנות של כבוד שלקחו העכו"ם כדאיתא במדרש : שטר פירוש יקים דברי נביאים להכותם במכות עשר כמו המצרים : תמימים ביצאו בחוזק כן תחזק עתה ידינו הרפות : תפסוח לגאלנו במהירות כצפרים הפורחים במהרה : ערב פירוש ערב רב אשר עלה עם ישראל שסבבת דרך המדבר : בכשלו נוקשו ישראל עמהם לעשות ע"ז שתעבת : ומכסלי פירוש ומכור מצרים אותו ערב רב קבלה להתגייר : וכתוע פירוש לוית לט כמתעפה ארץ מצרים לא תעתו : ומאז פירוש כאשר ידעת קודם בריאת העולם מכאובים שיהיו בדעתם מחמת החטא חזקת והרסבת אותם והעלות רפואה לתפלתן של ישראל תאבת : ובתבנית פירוש ותבנית עגל שהמירו כבודו : חבבת להביא תשורה עגל על עון העגל : ועל כל קרבן קרבנו הגדלת שהתחלת בו בראשון בשמיני לאלו אים : קצפם פירוש הקצף שהיה ראוי

ווען מען האט גיקולט דיא מוטר פון דיא שאף אוף אקרבן פסח זאל מען מאכן גירעכט דוא מצוה וואש גאט האט גיבאטין אים אונ זיין זון טאר מען ניט קולן אין איין טאג אונ זאל ניט נעמן דאש זעלבגי לעמלי אוף אקרבן פסח מחשבותיך לרחמנו מפעלותיך לרוממנו מיר בעטן דיך גאט אז דוא זאלשט קערין דייני גידאנקין אונ דייני ווערגונג צו דער בארומן אונ דער הובן אונז מעורר רדומינו דער וועק אונזרי מתים מרעיף מרוממנו מאך טריפן אוף זייא דעם טל פון לעבן פון דעם הימל :
קמי קהלך קצצת בחילך דיא פיינט פון דייני איין זאמלונג פון דיא ישראל האשטו פאר שניטן מיט דיין כח קפצת חמש מאות מהלך דוא האשט גישפרונגין פון דעם הימל וואש איז פינף הונדרט יאר גאנג קנות לך עם מיחלך אונ האשט דיר גיקופט אזו אפאלק וואש זייא האבן אוף דיר גיהאפט רשפת צרים רבוע מכות צוררים דוא האשט פאר ברענט די בליידגר אונ דוא האשט זייא גישלאגן מיט מכות ווש איטלכי מכה איז גיוועזן צום אוף גבונדן מיט פיר מכות ראה יראו כן צורים אונ אזו וועלין זיך פארכטן די אומות פון צור רומם צורים בשלוח צירים דר הייך דיא ישראל אונ שיק זייא די צווייא שלוחים משיח בן יוסף אונ משיח בן דוד שלום קרנות עשר גאט וועט זיי גאנץ מאכן די צעהן הערנר פון כבוד שלהבם כאוכלו בקש בחוסר אזו וויא דיא מצרים זאנן פאר ברענט גיווארין וויא שטרויא שטר תכלית מכות עשר ער וועט זייא בצאלן אזו וויא דיא נביאים האבן גזאגט אז ער וועט זייא אוך שלאגן וויא פרעה מיט צעהן מכות תמו ברוח זלעפות זייא זאנן ווארן צוא גענצט דיא מצרים וויא אברענינדגר ווינט תמימים ביצאו בתועפות דיא גאנצי ישראל וואש זאנן

אוש גיגאנגן מיט שטארקייט תחזק ידים רפות דוא זאלשט שטארקן דיא שלאפי הענט פון דיא ישראל תפסוח עלינו כצפרים עפות זאלשט אוף אונז איבר הופן אונ זאלשט איילן דיא גאולה אזו וויא דיא פוגלין וואש פליאן גיך :
ערב אשר עלה את עם הסבבת דער ערב רב וואש איז אוף גיגאנגן מיט דיא ישראל וואש דוא האשט זייא גימאכט ארום רינגלין דיא מדבר בכשלו נוקשו עשות זרות תעבה דורך זייער שטרוכלונג זאנן דיא ישראל אוך גישטרוכלט גיווארן צוא מאכן איין אפ גאט וואש פאר דיר איז אום ווערדיג ומכסלי כור הם לך חצבה אונ פון דיא נארישקייט פון מצרים האשט זייא מקבל גיוועזן פאר גרים וכתוע האספסוף בלי לתעות צוית אונ דוא האשט אונז גישאפט אז דאש נארישקייט פון מצרים זאלן מיר נישט טאן ומאז מכאוב ברעתה הבלגת והרחבת אונ איידר דו האשט די וועלט בשאפין האשטו גיזעהן אז דער מענטש וועט זינדיגן האשטו אים גישטארקט אונ האשט אים ברייט גימאכט אז ער קאן תשובה טאן וויל ער לעבט ולהעלות תעל לתאל תאבת אונ דוא גלושט צו דר תשובה ראש איז איין היילינג צוא אירי זינד ובתבנית אשר המירוך לעין כל חבבת חאטשי זייא האבן גיזונדיגט מיט דעם עגל האשטו פארט זייא גליבט אונ האשט זייא פאר גיבן זייערי זינד שור בעד שור להשור הסבבת האשט גיהייסן ארהן הכהן ברייננן איין אוקס פאר איין אוקס זאל זיין אכפרה ועל כל תשורה תשורו שגבה דעם קרבן האשטו גישטארקט מיין פון אלי קרבנות דאש דוא האשט גיהיישן צום ערשטן ברייגגין אים שמצם העברת זייערי זינד האשטו גימאכט איבר פירן רפים צללת קצפם

השבת

יוצר ליום שני של פסח

לחתלם חשבת · וישעם קרבת · בועדם נצבת · ובקרבם נשגבת ונתקדשת :

קהל וחזן חי וקים נורא ומרום וקדוש :

שם המחבר אלעזר בירבי קליר

אז על כל חיתו יער נשאת שור · ועל כל ניחוח עלית תשורת שור · ליציר כף רצית בהטבת פר שור · לחוות כי בהררי אלף כונן כח שור : עלה ויוחס שמות חמשה · עגל פר אלף שור בקר בדת חמשה · זמן כפור בעד נפש נקובת חמשה · נפש רוח חיה נשמה יחידה מחמשה : רץ אל בקר אב בזה מועד · עת אשר גדודים להזמין ועד · בכן זכרון שור אחג בזה מועד · שור או כשב או עז להיות לי לעד : יוקשים כהתעו זו במעשה העגל · רבים עלצו ופצו אין ישועתה לסגל · רם כחפץ להצדיק מלמדת עגל · חק בלדת שור בלי להזכיר עגל · בטוי מרי דלי רוע דבה קשור · בעם הממירים כבוד בתבנית שור · יה הודיעמו כי נחם באורח מישור · לכל עורכי שי הקדים קרבן שור : קול צפצפה יונת אלם איך כי יבחר · בקול ענות אשר שמעתי חג ליי מחר · לפידה נתן שוע בלי עוד להתחר · כי תמור חג מחר · חגיגת שור לחג בחר : יוקש אלה אלהיך אשר תעו בלעדי · יכפר אלה באלה הם מועדי : חזן רצוי שלשת אלה יגישו

עדי

ראוי לבא עליהם : לחתלם ליפותה : אז וכו' · ליציר פירוש לאדם הראשון שהוא יציר כפיו נתרצה בהטבת פר שור : לחוות פירוש לגיד כי שור של אדה"ר מרעהו היה באלף הרים : עלה פירוש באותן שמות נתעלה ונתיחס בחמשה חומשי תורה : זמן פירוש האבן לכפר על נפש שיש לה חמשה שמות : אב אברהם : גדודים מלאכים : להזמין פירוש לסעודה ליום : אחג פירוש אספר : יוקשים פירוש ערב רב הכשילו את ישראל שנקראו עם זו : רבים מאומות העולם שמחו ואמרו אין תקוה לעם סגולה : מלומדת · ישראל שנקראו ע"ש אפרים עגלה מלומדה : חק פירוש כתב בתורה שור כי יולד ולא כתיב עגל כדי שלא להזכיר עון העגל : בטוי פירוש דבור הנכו"ס שהם כמו מדלי דלו לקטור כי רוע הדבה שידבק בי השטן לעולם : כי נחם והא ראיה קרבן שור הקדים לכל : קול דברו ישראל שנקראו יונה אלם איך כי יבחר אשר שמעתי חג וכו' : לפידה פירוש לאידה נתן משה תפלה שלא יתגרה הקב"ה בהם ריב ומחר : תמור הטעות שאמרו חג לה' מחר בחר הקב"ה קרבן שור לחג : יוקש פירוש כשאון שאמרו אלה אלהיך שיש בלעדי אלהים : יכופר באלה הם מועדי : רצוי פירוש הרגלות שלשה רגלים שכתוב בהן

השבת אלי זייערי עבירות האשטו מוחל גיוועזן אונ האשט זייא גמאכט קלאר אונ זייער צארין האשטו ווידר גיקערט לחתלם חשבת וישעם קרבת דוא האשט זייא גינעהינט אונ גידאכט צוא היילין אונ צוא העלפן זייא בועדם נצבת ובקרבם נשגבת ונתקדשת צווישן זייערי איין זאמלונג טושטו שטיין אונ צווישן זייא בישטו גיווארין גישטארקט אונ גיהייליגט : אז על כל חיתו יער נשאת שור פון לאנג אן האשטו דער הובן פון אלי חיות איין אוקס פאר אקרבן ועל כל ניחוח עלית תשורת שור אונ איבר אלי קרבנות האשטו אוף גיהובן דעם קרבן פון איין אוקס ליציר כף רצית בהטבה פר שור צוא אדם הראשון בישטו באוויליגט גייארין מיט אקרבן פון איין אוקס לחוות כי בהררי אלף כונן כח שור צוא זאגן אז דער אוקס פון אדם הראשון איז גיוועזן זיין פאשע טוזינט בערג גראז עלה ויוחס שמות חמשה עגל פר אלף שור בקר בדת חמשה מיר גיפונן אין דער תורה וואש עש איז פינף ספרים פאר האנרן שטייט אז דער אוקס האט פינף נעמין · זמן כפור בעד נפש נקובת חמשה דר אוקס איז אן גרייט צו מכפר זיין פאר דער נשמה וואש זיא הייסט פינף נעמין נפש רוח חיה נשמה יחידה מחמשה רץ אל בקר אב בזה מועד אין דעם יום טוב פון פסח איז אברהם גלאפן נאך דער רינד עת אשר גדודים להזמין ועד אין דער צייט אז ער האט דיא מלאכים אוף דער סעודה איין גיזאמילט בכן זכרון שור אחג בזה מועד שור או כשב או עז להיות לי לעד דרום טוא איך דייזן אונ דער מאנין אין לייענן דיא פרשה שור או כשב דאש איז איין עדות איך זאל דער מאנן דעם אוקס פון אברהם יוקשים כהתעו זו במעשה העגל רבים עלצו ופצו אין ישועתה לסגל דיא ערב רב או זייא האבן גשטרויכלט

מיט דעם עגל האבן זיך דיא שונאים פון די גליבטי ישראל גפרייט אונ האבן גיזאגט אז זייא ווען שון קיין הילף ניט האבן רם כחפץ להצדיק מלמדת עגל דער הוכר גאט האט גיוואלט מאכן גירעכט די ישראל פון דעם עגל חק בלדת שור בלי להזכיר עגל רופט ער אן איין קאלב וואש ווערט גיבארן שור כדי ער זאל ניט דער מאנן דעם נאמין עגל דער ווייל זייא האבן דאש עגל גימאכט בטוי מרי דלי רוע דבה קשור דיא רשעים וואש האבן ביטרי מעשים אזו וויא דיא טראפין וואש היינגן אין עמיר ריידן שלעכטי רייד בעם הממירים כבוד בתבנית שור דיא ישראל האבן פאר ביטן גאטש כבוד אין אגישטאלט פון איין אוקס אונ זאגן ער וועט זייא ניט מוחל זיין יה הודיעמו כי נחם באורח מישור גאט האט גימאכט ווישן אז ער האט זייא מוחל גיוועזן מיט רעכט פארטיקייט לכל עורכי שי הקדים קרבן שור פאר אלי קרבנות פון דעם משכן האט ער גיפעדירט איין אוקס פאר אקרבן קול צפצפה יונת אלם איך כי יבחר דאש קול פון ישראל וואש ווערט אן גירופן יונת אלם טואן ריידן וויא אזוי גאט זאל אין מיין תפלה אויש דער ווילן בקול ענות אשר שמעתי חג ליי מחר אז איך האב גימאכט הערין מיט מיין קול בייא דעם עגל חג ליי מחר לפידה נתן שוע בלי עוד להתחר האט משה רבינו מתפלל גיוועזן אז גאט זאל שון ניט טון אוף דיא ישראל מיין קיין ברעכינש כי תמור חג מחר חגיגת שור לחג בחר פאר דער עבירה וואש זייא האבן גזאגט זייא וועלין מארגין מאכן יום טוב האט ער זייא גיהיישין מקריב זיין איין אוקס אין בית המקדש יוקש אלה אלהיך אשר תעו בלעדי יכפר אלה באלה הם מועדי דאש שטרויכלונג וואש זייא האבן גיזאגט אלה אלהיך זאל פאר

נעבן

עדי · ואזכרה למו ברית שלשת עדי :

אל נא לעולם תוערץ ולעולם תוקדש · ולעולמי עולמים תמלוך ותתנשא · האל מלך נורא מרום וקדוש כי אתה הוא מלך מלכי המלכים · מלכותו נצח · נוראותיו שיחו · ספרו עוזו · פארוהו צבאיו · קדשוהו רוממוהו · רון שיר ושבח תוקף תהלות תפארתו :

חזן וקהל ובכן שור או כשב או עז כי יולד : שור או כשב או עז כי יולד :

שור אשר מאז עלי עופר פסח · במקרין ומפריס תת כפרו
שת · גמוליו צור צו עלימו לפסוח · באומר ואמרתם
זבח פסח הוא ליי אשר פסח : שור

שור דרש אב להאריח קרואי אל · הכין עגות מאז להומשכו
אחרי אל · ובצדקו חפשו ישרי אל · אשר פסח על בתי
בני ישראל : שור

שור זעם יחומי ארם נהרים · חיבו בתבניתו לשוב אחורים :
טוב זכר למו יושב כחום צהרים · במצרים בנגפו את מצרים : שור

שור ימן מעשה שור בו להציל · כונו במלואים פסוחים בו להציל · להגן
למלט לפסוח ולהציל · כמו בחם ואת בתינו הציל : שור

שור מכפר בעשור משוחים בו כחיבו · נעלם דבר בעדה בו יאהבו · סליחה
מצאו בו שובבים כהעוו · ויקוד העם וישתחוו : שור

נאך אלה הם מועדי : עדי · פירוש אלה עדי שהעידו על אחדותי :
שור אשר מאז עלי אדה״ר פסח ודיבר שהיה טפל נפשו : **גמוליו** פירוש לבניו צוה הקב״ה : **לפסות** להגן עליהם ושכן צוה בתותר כו' :
דרש בו' · פירוש אברהם לקח שור להומין מלאכים לסעודה והכין עוגות לפניהם ומחו וכו להמשיכם אחרי הקב״ה ובזכותו נשתחררו : **שור זעם** · פי' בשביל מעשה יעגל הקליף הקב״ה על בני אברהם שבא מא״ם נהרים ונתחייבו בעשיית תבניה שור לשוב אחורים למצרי' והקב״ה זכר להם זכות אברהם כמו במצרים : **ימן** · פי' ויתן להקריב שור בימי למלואים כדי להציל ישראל מן עון העגל כן עשה י״ר שהשת תוכן להגן כמו במצרים : **מכפר** · ביו״כ לכהנים : **משוחים** · היינו כ״ג שנאמר בזאת יבא אהרן וגו' גם העדה הביאו פר העלם דבר ונתכפר להם באהבה : **שובבים** · פי' מורדים משוו דרכם ושבו והיו מתוודים עונם על הפר וחא : **ויקוד בו'** · ושור היה גלקח למחול

געבן ווערין מיט דעם ווארט וואש שטייט בייא דיא ימים טובים אלה מועדי יי רצוי שלשת אלה יגישו עדי דאש בווילונג פון דיא דרייא רגלים וואש שטייט בייא זייא אלה הם מועדי דאש זאלין מייני ישראל דער מאנן אין זייא דיא נסים וואש איך גאט האב מיט זייא גיטאן ואזכרה למו ברית שלשת עדי אונ איך וועל זייא גדיינקן דעם ברית פון די דרייא אבות וואש זיי האבן אוף מיר עדות גזאגט אז איך בין: איין איינציגר גאט אוף דער וועלט ובכן שור או כשב או עז כי יולד אז משיח וועט קומן אונ דוא וועשט באווין דעם בית המקדש וועלין מיר מקיים זיין דעם פסוק שור או כשב :

שור אשר מאז עלי עופר פסח במקרין ומפריס תת כפרו שת דער אוקס וואש אדם הראשון האט מקריב גוועין אונ האט זיך אויש גילייזט זיין לייב האט ער גיהאט איין הארין אונ קלאין גמוליו צור צו עלימו לפסוח זייני קינדר האט גאט גיהיישין אין זכות פון קרבן פסח צוא בשיצן ואמרתם וויא עש שטייט אין פסוק זבח פסח הוא ליי אשר פסח שור דרש אב להאריח קרואי אל הכין עגות מאז להומשכו אחרי אל דעם אוקס וואש אברהם האט גקולט אוף דר סעודה פון דיא מלאכים אונ הט זיי אן גריייט מצות אונ פון דענסטמאל האבן זייא זוכה גיוועין אין דער מרבר ציהן נאך גאט ובצדקו חפשו ישרי אל אשר פסח על בתי בני ישראל אונ אין זיין זכות זאגן דיא ישראל ארוש גיגאנגן פרייא פון מצרים אונ האט איבר גיהופט דיא הייזר פון די ישראל שור זעם יחומי ארם נהרם חיבו בתבניתו לשוב אחורים זייא האבן דער צארינט גאט דיא קינדר פון אברהם וואש ער איז גיוועזן פון ארם נהרים מיט אנישטאלט פון איין אוקס זענין זייא חייב גווארן זייא זאלין זיך קריק אום קערין אונ גלות טוב זכר למו יושב כחום צהרים במצרים האט גאט זייא דר מאנט דעם זכות פון אברהם וואש ער איז גזעסן אוף דער טיר פון דעם גיצעלט אונ האט זיך מל גיוועין אונ עש איז גיוועין אזו וויא אין מצרים וויא עש שטייט בנגפו את מצרים : שור ימן מעשה שור בו להציל כונו במלואים פסוחים בו להציל גאט האט אן גינרייט אונ האט גישאפט אז מיזאל מקריב זיין בייא די מלואים איין אוקס כדי ער זאל זייא מציל זיין פון די זונד פון עגל להגן למלט לפסוח ולהציל ביטן מיר דיך אז דו זאלשט אוף אונז מגין זיין אונ מציל זיין פון גלות כמו בחם אזו ווי עש איז גיוועין אין מצרים וויא עש שטייט ואת בתינו הציל : שור מכפר בעשור משוחים בו כחיבו דער כהן גדול האט אום יום כפור מקריב גיוועין איין אוקס נעלם דבר בעדה בו יאהבו אז ראש בית דין האט גיזונדיגט אונ האבין מקריב גיוועין איין אוקס זאנין זייא מיט דעם גיליבט גיווארין סליחה מצאו בו שובבים כהעוו גאט האט מוחל גיוועין זייא דיא עבירות אז זייא האבין תשובה גיטאן אונ האבין מתודה גיוועין אוף דעם אוקס

ור

ויא

שׁוּר עֱלֵי מְשׁוֹרְרִים בְּהַדְרַת קוֹדֶשׁ · פִּשְׁעָם לִמְחוֹל לְשָׁרֵת בַּקּוֹדֶשׁ · צֶדֶק הֱיוֹת רֹאשׁ לְנִיחוֹחֵי קוֹדֶשׁ · בְּאֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְיָ מִקְרָאֵי קוֹדֶשׁ : שור

שׁוּר קָצַב לָחוֹג וְכֶשֶׂב וָעֵז בְּמַלֵּל · רֶנֶן עֲלֵימוֹ קְרִיאַת הַלֵּל · שָׁלֹשׁ כִּתּוֹת גְּבוּרוֹת בָּם לְמַלֵּל : חזן תּוֹדָה וְקוֹל זִמְרָה לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל : שור

יוֹצְאֵי חִפָּזוֹן · סִפְּקָם מָזוֹן · לְשׂוֹבַע וְלֹא לְרָזוֹן · קָדוֹשׁ :

וּבְכֵן וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח :

מיוסד ע"פ א"ב

אֹמֶץ גְּבוּרוֹתֶיךָ הִפְלֵאתָ בַּפֶּסַח · בְּרֹאשׁ כָּל מוֹעֲדוֹת נִשֵּׂאתָ פֶּסַח · גִּלִּיתָ לְאֶזְרָחִי חֲצוֹת לֵיל פֶּסַח · וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח :

דְּלָתָיו דָּפַקְתָּ כְּחוֹם הַיּוֹם בַּפֶּסַח · הִסְעִיד נוֹצְצִים עוּגוֹת מַצּוֹת בַּפֶּסַח · וְאֶל הַבָּקָר רָץ זֵכֶר לְשׁוֹר עֵרֶךְ פֶּסַח · וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח :

זוֹעֲמוּ סְדוֹמִים וְלוֹהֲטוּ בָּאֵשׁ בַּפֶּסַח · חֻלַּץ לוֹט מֵהֶם וּמַצּוֹת אָפָה בְּקֵץ פֶּסַח · טִאטֵאתָ אַדְמַת מוֹף וְנוֹף בְּעָבְרְךָ בַּפֶּסַח · וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח :

יָהּ רֹאשׁ כָּל אוֹן מָחַצְתָּ בְּלֵיל שִׁמּוּר פֶּסַח · כַּבִּיר עַל בֵּן בְּכוֹר פָּסַחְתָּ בְּדַם פֶּסַח · לְבִלְתִּי תֵּת מַשְׁחִית לָבֹא בִּפְתָחַי בַּפֶּסַח · וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח :

מְסֻגֶּרֶת סֻגָּרָה בְּעִתּוֹתֵי פֶּסַח · נִשְׁמְדָה מִדְיָן בִּצְלִיל שְׂעוֹרֵי עוֹמֶר פֶּסַח · שׂוֹרְפוּ מִשְׁמַנֵּי פּוּל וְלוּד בִּיקַד יְקוֹד פֶּסַח · וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח :

לִמחול · פשעם לויס האשורדיסן בבה"מ שנאמר והקרבת וגו' : צדק · פי' וכה השור לכתוב בראש קרבנות של מועדי': קצב · פירוש לוה להקריב בחג ולהכר ורנן עליהם הלל : שלש כתות · דתנן הפסח נשחט בשלש כיתות :
אומץ וכו' · לאזרחי · לאברהם שנא' ויחלק עליהם לילה : דלתיו · שבאה הקב"ה לראות אותו בט"ו בניסן : הסעיד · פירוש האכיל מלאכים : זכר פירוש לאות לזכרון שיקריבו החגיגה הבאה מן הבקר עם הפסח : ולוהטו באש · בזמן פסח : חולץ · נמלט : טאטאת · בל"א אויס גיקערט : מוף ונוף · אלו"ס נקרא כן : און · בכור כמו ראשית אוני : כביר · זה הקב"ה : בן בכור · ישראל · מסוגרת סוגרה היא יריחו בעת פסח : בצליל · שנאמר צלול לחם שעורים מתהפך במחנה : משמני · פירוש גבורי חיל של סנחריב :
עוד

וויא עש שטייט ויקד העם וישתחוו זייא האבן זיך גיבוקט צו גאט שור עלי משוררים בהדרת קודש פשעם למחול לשרת בקודש און דער אוקס האט מכפר גיוועזן אוף דיא לוים וואש דאבן גזונגן און האבן כדינט אין בית המקדש צדק היות ראש לניחוחי קודש באלה מועדי יי מקראי קודש דער אוקס הט זוכה גוועזן צו שטיין צום ערשטן אין דער פרשה אלה מועדי וואש מען לייאנט אום יום טוב שור קצב לחגג וכשב ועז במלל איין אוקס הט ער גיהייסן מקריב זיין פאר אחגיגה און אשאף אודר אציג הט ער גהייסן ברייגגן פאר אקרבן פסח: רנן עלימו קריאת הלל מען זאל איבר זייא זאגין הלל שלש כתות גבורות בם למלל אין דרייא כתות הט מען דעם קרבן פסח גקוליט און האבן דער ציילט דיא נסים פון יציאת מצרים תודה וקול זמרה להודות ולהלל דא האבן זיי גזינגן הודו און הלל: יוצאי חפזון ספקם מזון די ישראל וואש זאנן ארוש גגאנגן פון מצרים איילנדג זאלשטו זייא באגוגן מיט שפייז לשובע ולא לרזון צו זאטקייט און ניט צו מאגרקייט קדוש הייליגר גאט ובכן ואמרתם זבח פסח און אזו זאלט איר דער ציילין

דאש שעכטונג פון דעם קרבן פסח:

אומץ גבורותיך הפלאת בפסח דאש שטארקייט פון דיין גבורה האשטו גווינדרט אום פסח בראש כל מועדות נשאת פסח דער אן הייב פון אלי ימים טובים איז פסח גלית לאזרחי חצות ליל פסח דו האשט זיך כוויזן צו אברהם אז ער איז נאך גילאפן די מלכים איז טוען האלבי נאכט פון פסח ואמרתם זבח פסח: דלתיו דפקת כחום היום בפסח גאט הט זיך באוויזן צו אברהם אז ער האט זיך מל גיוועזן אום פסח הסעיד נוצצים עוגות מצות בפסח ער הט גימאכט עסין די מלאכים מצות אין פסח ואל הבקר רץ זכר לשור ערך פסח דאש ויש ער איז גילאפין נאך דעם אוקס איז אזכר אז מדארף ברייגגין אקרבן חגיגה אום פסח ואמרתם זבח פסח: זועמו סדומים ולוהטו באש בפסח די לייט פון סדום זיי האבין דער צארנט גאט זאגן זייא פאר ברענט גיווארין אום פסח חולץ לוט מהם ומצות אפה בקץ פסח לוט איז ניצול גווארין פון זייא און האט גבאקן מצות סוף פסח טאטאת ארמת מוף ונוף בעברך בפסח דוא האשט אויש גקערט דאש לאנד פון מצרים אז דו בישט איבר גיפארן אין פסח ואמרתם זבח פסח: יה ראש כל און מחצת בליל שמור פסח גאט האשט גישלאגן אלי בכורים פון מצרים די נאכט פון פסח כביר על בן בכור פסחת ברם פסח דער שטארקך גאט האט איבר גיהופט די הייזר פון די ישראל וואש ווערן אן גירופין בני בכורי אין זכות פון דעם בלוט פון קרבן פסח לבלתי תת משחית לבא בפתחי בפסח כדי עש זאל ניט קומין קיין פאר דארבונג אין אונזרי טורין אום פסח ואמרתם זבח פסח · מסגרת סגרה בעתותי פסח די שטאט יריחו איז פר שלאסן גיוועזן אין דער צייט פון פסח נשמדה מדין בצליל שעורי עומר פסח די שטאט מדין איז פאר טולגט גווארן אין דעם זכות פון דעם עומר וואש מהאט מקריב גוועזן פון גערשטין אום פסח שורפו משמני פול ולוד ביקד יקוד פסח דאש

עוֹד הַיּוֹם בְּנוֹב לַעֲמוֹד עַד גָּעָה עוֹנַת פֶּסַח · פַּס יַד כָּתְבָה לְקַעֲקֵעַ צוּל
בַּפֶּסַח · צָפֹה הַצָּפִית עָרוֹךְ הַשֻּׁלְחָן בַּפֶּסַח · וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח :
קָהָל כִּנְּסָה הֲדַסָּה לְשַׁלֵּשׁ צוֹם בַּפֶּסַח · רֹאשׁ מִבֵּית רָשָׁע מָחַצְתָּ בְּעֵץ
חֲמִשִּׁים בַּפֶּסַח · שְׁתֵּי אֵלֶּה רֶגַע תָּבִיא לְעוּצִית בַּפֶּסַח · תָּעֹז יָדְךָ
וְתָרוּם יְמִינְךָ כְּלֵיל הִתְקַדֵּשׁ חַג פֶּסַח · וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח :

וּבְכֵן וּלְךָ תַעֲלֶה קְדוּשָּׁה כִּי אַתָּה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וּמוֹשִׁיעַ :

בְּעֶשֶׂר מַכּוֹת פַּתְרוּסִים הִפְרַכְתָּ · וַאַרְכָּה לָמוֹ הֶאֱרַכְתָּ · לְשַׁלַּח בְּלִי עִכּוּב
עַם אֲשֶׁר בֵּרַכְתָּ · וְכַמָּה פְּעָמִים בְּמוֹ הֵעַדְתָּ · וְכָאֵלֶּה כָּמָּה בָם
הִתְרֵיתָ · וְכִלָּיוֹן עֲלֵיהֶם לֹא גָמַרְתָּ · עַד כִּי גָמְרוּ רִשְׁעָם כַּאֲשֶׁר גָּזַרְתָּ · וְנֶאֱצוּ
לְמוּל צִיר אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ · וְגַם מִי יְיָ אֲשֶׁר אָמַרְתָּ · לְשַׁלַּח אֶת הָעָם אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ ·
וְאַתָּה לְעֻמָּם קִנְאָה אָזַרְתָּ · וּכְגִבּוֹר מִתְרוֹנֵן מִיַּיִן מִשְׁנֶה הֵעַרְתָּ · כְּלִי קְרָב חָגַרְתָּ . בְּאַרְצָם
עָבַרְתָּ · בְּכוֹרֵיהֶם פִּגַּרְתָּ · רַהֲבֵיהֶם שִׁבַּרְתָּ · רֵאשִׁית אוֹנָם הִדְבַּרְתָּ · בְּשׁוֹפְטֵיהֶם שְׁפָטִים עָשִׂיתָ ·
לַיְלָה חָצִיתָ · רֹאשׁ מָחַצְתָּ · תַּנִּין רִעַצְתָּ · רֹאשׁ לִוְיָתָן רִצַּצְתָּ · בְּכָל גַּיְא אוֹתָם הֵפַצְתָּ · לְמַעַן סַפֵּר
שִׁמְךָ עַצְתָּ · חֲמֵשׁ מֵאוֹת מַהֲלַךְ רַצְתָּ · וְלַסּוּף בְּסוּף לְחוּמוֹ נִפַּצְתָּ · וְכָל שְׁאוֹנוֹ בְּסַאסְּאָה לָחַצְתָּ ·
וְעַל הֶהָרִים קִפַּצְתָּ · וּלְיֵשַׁע עַמְּךָ יָצָאתָ · וְאוֹתָם בִּזְרוֹעַ הוֹצֵאתָ · וְכָל הֲמוֹנֵי חָם

כחוחים

עוד היום פירוש סנחריב אחר לחילותיו עוד היום בנוב לעמוד עד שיגיע עת פסח : פס פירוש פיסת יד כתבה לבלשצר לעקור מלך של בבל : צפה פי׳ ראה בלשצר פס יד שכתבה כשישב על שולחנו : הדסה זו אסתר : שתי אלה פירוש כנקמות מצרים ביגע אחת לילה כן נקמת עמלק : לעוצית זה אדום : בעשר מכות פתרוסים פירוש מצרים שברת : וארכה פירוש שהמתין להם שנה שליחה במכת בכורי׳ : גמרת לכלות עד שגמרו רשעותם למלאות סאתם : רהביהם פי׳ גאוני׳ : הדברת פירוש הכית בכוריהם בדבר : תנין זה פרעה : רעצת שברת : בכל גיא בכל העולם שנאמר ונפלותי זה מצרים בגוים : עצת לי עלה : בסוף בים סוף גופו שברת : בסאסאה מדה כנגד מדה : קפצת כמדלג מהר

לנר

פעטי תיל פון סנחרב איז פאר ברענט געווארין מיט ברענ׳נדיג פייאר אום פסח׳ן ואמרתם זבח פסח : עוד היום בנוב לעמוד עד געה עונת פסח עש איז נאך פריא געוועזן אז סנחרב האט זיך גישטעלט אין דער שטאט נוב ביז עש האט גינייערט די צייט פון פסח פס יד כתבה לקעקע צול בפסח איין האנט פון דעם הימל האט גישריבן ביא דעם מלך בלשצר אויף דער וואנט אש צוא רייסן דעם ווארציל פון בבל אום פסח צפה הצפית ערוך השלחן בפסח בלשצר האט דאש גזעהן אז ער איז גזעסן ביא דעם טיש אום פסח ואמרתם זבח פסח קהל כנסה הדסה לשלש צום בפסח אסתר האט איין גזאמלט דיא ישראל אונ האט זייא גיהייסין זיא זאלין פאסטין דרייא טאג אונ דער דריטר טאג איז גוועזן אום פסח ראש מבית רשע מחצת בעץ חמשים בפסח דעם קאפ פון המן האשטו פאר שניטין מיט אתליה פון פופציג איילין אום פסח שתי אלה רגע תביא לעוציה בפסח אזו וויא דיא צווייא פרעה אונ המן וואש קומט ארויש פון עמלק האבין אמפלה גהאט אין איין אויגין בלוק אזו זאל קומין אויף דיא רשעים פון עוץ העוז ידך ותרום ימינך כליל התקדש חג פסח עש זאל זיך שטארקין דייני לינקי האנט אונ זאל זיך דער הובין דיין רעכטי האנט אזו וויא דיא נאכט איז גיהייליגט גווארין מיט

דעם יום טוב פון פסח : ואמרתם זבח פסח

ובכן ולך תעלה קדושה כי אתה קדוש ישראל ומושיע דרום זאל צוא דיר אויף
גין דאש וואש דיא ישראל הייליגין דיך אונ דוא בישט זייער
הייליגיר אונ העלפישט זייא :

בעשר מכות פתרוסים הפרכת מיט צעהן מכות האשטו דיא מצרים צוא
בראכין וארכה למו הארכת דוא וואלשט זייא גיקאנט באלד
שלאגין מיט דער מכה פון בכורים נאר דוא האשט זייא איין יאר
פריער אהתראה גיטאן לשלח בלי עכוב עם אשר ברכת זייא זאלין שיקין דיא
ישראל וואש דוא האשט אוש דער ווילט פאר איין פאלק וכמה פעמים במו העדת דוא האשט זייא עטליכי מאל איין התראה גטאן וכאלה כמה בם התרית אונ פיל מאל האשטו זייא אן גיזאגט וכליון עליהם לא גמרת עד כי גמרו רשעם כאשר גזרת אונ דוא האשט זייא ניט גיוואלט פר ענדן ביז וואנין זייא האבין אויש גארבייט מיט דיא ישראל דיא צייט וואש גאט האט גיזאגט צוא אברהם אבינו ונאצו למול ציר אשר בחרת וגם מי יי׳ אשר אמרת אונ זייא האבין גיצארינט אקיגין משה רבינו אונ האבין גזאגט ווער איז אייער גאט לשלח את העם אשר דברת וואש דוא זאגשט פון זיינט וועגין צוא שיקן די ישראל ואתה לעומם קנאה אזרת וכגבור מתרונן מיין משנה הע׳ת אונ דוא האשט זיך אין זייא מתקנא גיוועזן אונ אזו וויא איין גבור פון ווין האשטו זיך דער וועקט כלי קרב חגרת בארצם עברת אונ דוא בישט איבר גיפארין זייער לאנד מיט כלי זיין בכוריהם פגרת רהביהם שברת ראשית אונם הדברת אונ דוא האשט אלי זייערי בכורים אויש גיהרגית אונ זייער גרושקייט האשטו צוא בראכין בשופטיהם שפטים עשית לילה חצת ואש מחצת אין זייערי שופטים האשטו גיטאן איין משפט אונ האשט דיא נאכט צוא טיילט אונ דיא בכורים האשטו גיהרגית תנין רעצת ראש לויתן רצצת אונ פרעה וואש ער ווערט אן גירופן תנין האשטו צו בראכין אונ האשט אים צוא קוועטשט זיין קאפ בכל גיא אותם הפצת למען ספר שמך עצת אוף דער גאנציר וועלט האשטו דיא מצרים פאר שפרייט כדי זייא זאלין דער ציילין דיין נאמין חמש מאות מהלך רצת ולסוף בסוף לחומו נפצת דוא בישט גילאפין פינף הונדרט יאר גאנג אונ האשט דיא מצרים דיצר טרייגקט אין ים סוף וכל שאונו בסאסאה לחצת דיא מצרים האשטו בצאלט מדה בנגד מדה ועל ההרים קפצת ולישע עמך יצאת ואותם בזרוע הוצאת צוא דער הילף פון דיין פאלק בישטו גישפרונגין איבר בערג אונ

האשט

בחוחים הצית · כי כמרדתם למו מרדת · וכל היקום בם למדת · וכמו ענו עם אשר חמדת · בה במדה אותם השמרת : הם שפכו כמים דם עולליהם · לכן לדם נהפכו נוזליהם : הם מעכום למען השחיתם · לכן עלתה צפרדע ותשחיתם : הם לחצום בעפר וחומר ללבון לבנים · לכן הומר עפרם לכנים : הם הגלום להביא חיות להצראות · לכן ערוב בא בגבלם להצדות : הם השיתום כמו חללי קבר · לכן חיתם סגרה לדבר : הם אסרום להריק רבועות · לכן מק חמודם באבעבועות : הם העבידום בחום ונשף · לכן סגר מקנם לברד וגם רשף : הם גאו במלך אין לארבה · לכן לא היה כן ארבה : הם האפילו ברה כשמש · לכן בשברם יום נחשך לאמש : הם עצו לאבד בן בכור · לכן חצות לילה נגף בם כל בכור : הם זממו לאבדם במים · לכן באו באש ובמים : ואתה פסחת בחצי ליל על פתחים · באכלם זבחי פסחים · ובעצם היום הוצאתם שמחים · לעין פתרוסים ובסלוחים · והצתו בקוצים כסוחים · ושושנים כלוקטו מבין החוחים · רנן והלל ושיר משוחחים · רננות לך משיחים · תודה וקול זמרה פוצחים : ואתה בשמחתם שמחת · ובישועתם נושעת · בכל צרתם צרת · בכן קצם קצרת : וכמו היו בין החוחים · לנאמן בית נגלית בסנה וחוחים · וכמו לוחצו בלבנים וחומר · כן נגלית בלבנת ספיר באומר ·

להי נדחך קורה : בחוחים פירוש כקוצים סרפת : וכל היקום כי כל הענין ס נמלו קין שלה ליגע בישראל : מעכום שנתנו אותם בתוך הבנין : הומר לי תמורה : להצדאות פירוש לגלה חיות : להצדות להחריבם : השיתום עשאום : להריק פי׳ מנעום מפריה ורביה שלא יריקו הזרע : רבועות לשון מספר רובע ישראל : מק נמק בשרם : בחום פירוש ביום ובלילה : גאו בישראל שאין להם מלך : כמו ארבה רצה לומר שאלו מתגרים ביד רמה ואין אדם מוחה בידם : האפילו ישראל שנקראו ברה כשמש : בשברם פי׳ תהוים ליום והגה לילה : עצו יעצו : צרת כמו ליערה : לנאמן זה משה : בסנה רמז בגל גירתם

וכהוצאתם

האשט זייא אויש גיצוגין מיט שטארקייט וכל המוני חם בחוחים הצית כי כמרדתם למו מרדה דיא מצרים האשטו פאר ברענט וויא דערניר אזו וויא זייא זענין ווערט גיוועזן וכל היקום בם למדת מיט דער שטראף פון זייא האבין זיך גאר דיא וועלט אפ גילערינט וכמו ענו עם אשר חמדת בה במדה אותם השמרת אונ אזו וויא זייא האבין דיין גלושטיג פאלק גיפיינגט אזו האשט זייא פאר טוליקט הם שפכו כמים דם עולליהם לכן לדם נהפכו נוזליהם זיי האבין פאר גאסין דאש בלוט פון יודשי קינדר וויא וואשר דרום איז גווארין פון זייער וואשר בלוט הם מעכום למען השחיתם לכן עלתה צפרדע ותשחיתם זייא האבין דיא יודשי קינדר איין גימאווירט דרום איז אוף גגאנגין דר פרעש אונ האט זייא פאר דארבין הם לחצום בעפר וחומר ללבן לבנים לכן הומר עפרם לכנים זייא האבין מיט דיא ישראל גיארביט מיט ליים אונ מיט ציגיל דרום איז גיווארין פון זייער ערד כנים הם הגלום להביא חיות להצדאות לכן ערוב בא בגבולם להצדות זייא האבין דיא ישראל גטריבין האפין חיות דרום איז גיוועזן דיא מכה דיא חיות זאלין זייא אויש האפין הם השיתום כמו חללי קבר לכן חיתם סגרה לדבר זייא האבין גימאכט דיא ישראל הפקר צוא טייטין דרום איז גיקומין אוף דיא בהמות דיא מכה פון דבר הם אסרום להריק רבועות לכן מק חמודם באבעבועות זייא האבין פאר מיטין דיא ישראל, פון צוא קומין צוא זייערי ווייביר דרום איז צוא גאנגין זייער לייב מיט פייכטי בלאטרין הם העבידום בחום ונשף לכן סוגר מקנם לברד וגם רשף זייא האבין גארביט מיט דיא ישראל בייא טאג אונ בייא נאכט דרום האט זייערי בהמות דער האגיל דר שלאגין הם גאו במלך אין לארבה לכן לא היה כן ארבה זייא האבין זיך מיט גאוה גיהאלטין איביר דיא ישראל וואש זייא זאנן פרייא וויא די היישרקין דרום איז גקומין אוף זיי די מכה

פון היישרקין הם האפילו ברה כשמש לכן בשברם יום נחשך לאמש זייא האבין גמאכט פינצטר דיא ישראל ווש זאנין גגלעכן צו די זון דרום האט גאט זייא גישלאגין מיט פינצטרניש הם עצו לאבד בן בכור לכן חצות לילה נגף בם כל בכור זייא האבין גיוואלט מאכין פאלירין דיא ישראל וואש זאנין ביי גאט אבכור דרום האט ער גיטייט האלבי נאכט דיא בכורים פון מצרים הם זממו לאבדם במים לכן באו באש ובמים זייא האבין די ישראל גוואלט מאכין פאלירין אין וואשיר דרום איז אוף זייא גיקומן מכות פון פייאר אונ וואשיר ואתה פסחת בחצי ליל על פתחים באכלם זבחי פסחים אונ דוא האשט איביר זייא איבר גיהופט האלבי נאכט אז זייא האבין גיגעסין דעם קרבן פסח ובעצם היום הוצאתם שמחים לעין פתרוסים וכסלוחים אונ אין לוטרין טאג האשטו זייא אויש גיצוגין מיט פרייד פאר דיא אויגין פון מצרים והצתו בקוצים כסוחים אונ דיא מצרים האשטו פאר ברענט וויא אפ גישניטי דערניר ושושנים כלוקטו מבין החוחים רנן והלל ושיר משוחחים אונ אז דוא האשט אויש גקליבין דיא ישראל וויא ארוז פון דערניר טואן זייא זינגן לוב צוא דיר רנות לך משיחים תודה וקול זמרה פוצחים מיט קולות פון גיזאנג טואן זייא דיך לובין ואתה בשמחתם שמחת ובישועתם נושעת אז דיא ישראל ווערן גיהאלפין אונ פרייאין זיך פריישט דוא זיך אוך מיט זייא בכל צרתם צרת בכן קצם קצרת אונ וויל גאט האט צער אז דיא ישראל איז איינג דרום האט ער גימאכט קורץ דעם גלות פון מצרים וכמו היו בין החוחים לנאמן בית נגלית בסנה וחוחים אונ אזו וויא דיא ישראל זענין גיוועזן אין מצרים וויא צווישן דערניר האט גאט זיך בוויזן צוא משה רבינו אוף דעם דארין אויש צוא לייזן דיא ישראל וכמו לוחצו בלבנים וחומר כן נגלית בלבנת ספיר באומר אונ אזו וויא מיהאט מיט זייא גיארביט ציגל אונ ליים

וּכְהוֹצֵאתָם מִתַּחַת סִבְלוֹת · אִתָּם הוּצֵאתָ מִסִּבְלוֹת · וּכְהוּבָאוּ בְּבָבֶלָה · לְמַעֲנָם שִׁלַּחְתָּ בְּבָבֶלָה · וּכְנִדְּדוּ לְעֵילָם · כִּסְאֲךָ הוּשָׂם בְּעֵילָם · וּכְנָעוּ לְיָוָן עוֹרַרְתָּ בָּא לְיָוָן · וּכְגָלוּתָם לְשֵׂעִיר · אֵלַי קוֹרֵא מִשֵּׂעִיר · וּבְשׁוּבָם מֵאֱדוֹם אִתָּם תָּבֹא אֱדוֹם · כָּאָמוּר מִי זֶה בָּא מֵאֱדוֹם · וּכְבוֹאֲךָ לְדַלְתֵי לְבָנוֹן אִתְּךָ יָבוֹאוּ לִלְבָנוֹן : כִּי מְרַחֵם אוֹתָם נָשָׂאתָ · וּמִבֶּטֶן אוֹתָם הָעֲמַסְתָּ · כְּרֵעִים וּכְאַחִים הֵם לְךָ הִתְאַמְתָּ · בִּרְדָתָם לָהֶם עִמָּם יָרַדְתָּ · וְכָל מַתְנִיךְ הוֹרַדְתָּ · וּבַעֲלוֹתָם אִתָּם עָלִיתָ · וְכָל מְשָׁרְתֶיךָ הֶעֱלִיתָ · וּבְצֵאתָם יָצָאתָ · וּבְעִנּוּיָם נִמְצֵאתָ · וּבְנוּחָם מְנוּחָה מָצָאתָ וְצִבְאוֹתֶיךָ אֲשֶׁר בְּמַעְלָה הוֹצֵאתָ · לְהוֹדִיעָם כִּי כָּמוֹ נִרְצֵיתָ · וּבִשְׁבִילָם גַּיְא וָדוֹק יָצַרְתָּ · וּבְקִרְבָּם נִתְקַדַּשְׁתָּ · וְנִשְׂגַּבְתָּ וְנֶעֱרַצְתָּ · וְנִתְהַדַּרְתָּ וְנִתְאַדַּרְתָּ · וּכְפְאֵר מַעְלָה פְּאֵרָם אִמַּצְתָּ · וּכְשִׁירוֹת רוֹם שִׁירוֹתָם חָפַצְתָּ · וּכְקְדֻשַּׁת מָרוֹם קְדוּשָּׁתָם הֱיוֹת פָּצְתָּ · וּבְכִנּוּי שֵׁם גָּבֹהַּ · שְׁמוֹתָם חָצַצְתָּ · אֵלִים בְּשֵׁם אֵלִים · אֱלֹהִים בְּשֵׁם אֱלֹהִים · בָּנִים בְּשֵׁם בָּנִים · מַתָּנוֹת בְּשֵׁם מַתָּנוֹת · שְׁמוֹת בְּשֵׁם שְׁמוֹת · מְחִיצוֹת בְּשֵׁם מְחִיצוֹת · אֵין כָּאֵל בְּשֵׁם מִיכָאֵל · גִּבּוֹרֵי אֵל בְּשֵׁם גַּבְרִיאֵל · בְּנֵי יַעֲקֹב בְּשֵׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב · קְדוֹשׁ יַעֲקֹב בְּשֵׁם קְדוֹשׁ יַעֲקֹב · מְשַׁלְּשֵׁי קָדוֹשׁ · בְּשֵׁם מְשַׁלְּשֵׁי קָדוֹשׁ : ככתוב וכו׳

לרחם לא לצר : התאמת לי תאומים : גיא ודוק ארץ ושמים : רום · לגבה השמים : פצת פירוש אמרה קדושים תהיו : חצצת פירוש הבדלת שמותם מן שמות עכו״ם לכנות בשם גבור כדמפרש ואזיל ישראל נקראו אלים בשם המלאכים שנקראו וכו׳ : אין כאל · פירוש בישראל כתיב אין כאל ישורון כנגד שמו של מיכאל : גבורי הצדיקים נקראו גבורי כח : משלשי נותר קדוש קדוש קדוש כמו מלאכים :

ואומר א״ה בתפלה יעלה ויבא · והשיאנו רצה ומודים ברכת כהנים · שים שלום וכו׳ · ואומרים הלל שלם כביום ראשון וקדיש שלם · אין כמוך : ומוציאין ב׳ ספרי תורה ואומרים ויהי בנסוע י״ג מדות שמע ישראל על הכל ויעזור ויגן וכו׳ : וקורין בפרשת אמור חמשה גברי ומתחילין שור או כשב וכו׳ עד מועדי ה׳ אל בני ישראל · תמצא ביום א׳ דסוכות :

למפטיר בפרשת פנחס

וּבַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ פֶּסַח לַיהוָה : וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חָג שִׁבְעַת יָמִים מַצּוֹת יֵאָכֵל : בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ : וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה עֹלָה לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד וְשִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם :

ומנחתם

אזו האט זיך גאט בווייזן אונטיר דיא פים איז גיוועזן וויא אציגיל פון ארימענט וואש הייסט ספיר וכהוצאתם מתחת סבלות אתם הוצאת מסבלות אונ אז רוא האשט זייא אוש גיצוגין פון דעם גלות פון שווערי ארבייט בישטו מיט זייא אוך ארויש גיגאנגין פון דעם גלות וכהובאו בבלה למענם שלחת בבלה אז דיא ישראל זענין פאר טריבין גיווארין אין גלות בבל איז גאט אויך גיגאנגין מיט זייא וכנדו לעילם כסאך הושם בעילם אונ אז זייא זאנן פאר טריבין גיווארין קיין שושן הבירה וואש ווערט אן גירופן עילם האט גאט גישטעלט זיין שטול אין עילם וכגלותם לשעיר אלי קורא משעיר אונ אז זייא זאנן פאר טריבין גיווארין קיין שעיר האט דער נביא גזאגט גאט רופט מיך פון דעם לאנד שעיר ובבואך לדלתי לבנון אתך יבואו ללבנון אונ אז גאט וועט קומין צו דיא טירין פון דעם בית המקדש ווען די ישראל אויך קומין מיט אים כי מרחם אותם נשאת ומבטן אותם העמסת כרעים וכאחים הם לך התאמת רען דוא האשט דיא ישראל גיטראגין ווי מטראגט אקינד אוש פון דער מוטער בויך האשטו זייא גילאדין מיט מצות אונ האשט זיי צו דיר בהעפט וויא אצווילינג ברדתם להם עמם ירדת וכל מתניך הורדת אז דיא ישראל האבין גינידרט אין גלות מצרים האשטו מיט אלי מלאכים אוך גינדרט ובעלותם אתם עלית וכל משרתיך העלית ובצאתם יצאת אונ אז דיא ישראל זאנן ארוש גיגאנגין פון מצרים בישטו מיט זייא אוך ארויש גיגאנגין אונ מיט אלי דייני בדינרש ובענוים נמצאת אונ ווערשט גיפונין אין זייער פיין צוא ענטפרן זייא ובנוחם מנוחה מצאת אונ אין זייער רואונג טישטו אוך רואין וצבאותיך אשר במעלה הוצאת להודיעם כי כמו נרצית בשעת מתן תורה האט ער אוש גצוגן דיא מלאכים פון דעם הימל צו ווייזין אז ער האט בווילינט דיא ישראל ובשבילם גיא ודוק יצרת אונ פון זייערט וועגין האט גאט בשאפין הימל אונ ערד ובקרבם נתקדשת ונשגבת ונערצת ונתהדרת ונתאדרת אונ צווישין דיא ישראל בישטו גיהייליגט אונ בשיינט אונ נשטארקט ובפאר מעלה פארם אמצת ובשירות רום שירותם חפצת אזו וויא דיא שייני גזאנג פון דיא מלאכים אזו טושטו ווענן דאש לוב פון די ישראל ובקדושת מרום קדושתם היות פצת דוא האשט גזאגט די קדושה פון די ישראל זאל זיין אן גינומין אזו וויא דיא קדושה פון מלאכים ובכנוי שם גבוה שמותם חצצת אונ אזו וויא דיא נעמין פון דיא מלאכים אזו ווערן אן גרופן דיא ישראל אלים בשם אלים אלהים בשם אלהים בנים בשם בנים מתנות בשם מתנות שמות בשם שמות אמאל ווערין דיא ישראל אן גירופין אזו ווי די מלאכים אלים אונ אמאל אלהים אונ אמאל בנים אונ אמאל מתנות מחיצות בשם מחיצות אזו וויא מלאכים האבין איטליכיר איין מחיצה איינר פון דעם אנדרין אזו איטליכר פון דיא ישראל זאנין חשוב בייא גאט אונ אפ גישייט איינר פון דעם אנדרין אין כאל בשם מיכאל גבורי אל בשם גבריאל אקיגין דעם מלאך מיכאל אונ גבריאל שטייט בייא די ישראל אין כאל אונ ווערין אן גירופן גבורי אל בני יעקב בשם אלהי יעקב קדוש יעקב בשם קדוש יעקב דיא קינדר פון דעם הייליגן יעקב ווערין זייא גישטארקט פון דעם הייליגין גאט פון יעקב משלשי קדוש בשם משלשי קדוש דיא ישראל זאנין דרייא מאל קדוש אזו וויא דיא הייליגי מלאכים זאגן דרייא מאל אין הימל קדוש :

קריאה ליום שני של פסח

ומנחתם סלת בלולה בשמן שלשה עשרנים לפר ושני עשרנים לאיל תעשו : עשרון עשרון תעשה לכבש האחד לשבעת הכבשים : ושעיר חטאת אחד לכפר עליכם : מלבד עלת הבקר אשר לעלת התמיד תעשו את־אלה : כאלה תעשו ליום שבעת ימים לחם אשה ריח־ניחח ליהוה על־עולת התמיד יעשה ונסכו : וביום השביעי מקרא־קדש יהיה לכם כל־מלאכת עבדה לא תעשו :

הפטרה ליום שני של פסח במלכים ב סימן כג

וישלח המלך ויאספו אליו כל־זקני יהודה וירושלם : ויעל המלך בית־יהוה וכל־איש יהודה וכל־ישבי ירושלם אתו והכהנים והנביאים וכל־העם למקטן ועד־גדול ויקרא באזניהם את־כל־דברי ספר הברית הנמצא בבית יהוה : ויעמד המלך על־העמוד ויכרת את־הברית לפני יהוה ללכת אחר יהוה ולשמר מצותיו ואת־עדותיו ואת־חקתיו בכל־לב ובכל־נפש להקים את־דברי הברית הזאת הכתבים על־הספר הזה ויעמד כל־העם בברית : ויצו המלך את־חלקיהו הכהן הגדול ואת־כהני המשנה ואת־שמרי הסף להוציא מהיכל יהוה את כל־הכלים העשוים לבעל ולאשרה ולכל צבא השמים וישרפם מחוץ לירושלם בשדמות קדרון ונשא את־עפרם בית־אל : והשבית את־הכמרים אשר נתנו מלכי יהודה ויקטר בבמות בערי יהודה ומסבי ירושלם ואת־המקטרים לבעל לשמש ולירח ולמזלות ולכל צבא השמים : ויצא את־האשרה מבית יהוה מחוץ לירושלם אל־נחל קדרון וישרף אתה בנחל קדרון וידק לעפר וישלך את־עפרה על־קבר בני העם : ויתץ את־בתי הקדשים אשר בבית יהוה אשר הנשים ארגות שם בתים לאשרה : ויבא את־כל־הכהנים מערי יהודה ויטמא את־הבמות אשר קטרו־שמה הכהנים מגבע עד־באר שבע ונתץ את־במות השערים אשר־פתח שער יהושע שר־העיר אשר־על־שמאול איש בשער העיר : אך לא יעלו כהני הבמות אל־מזבח יהוה בירושלם כי אם־אכלו מצות בתוך אחיהם : ויצו המלך את־כל־העם לאמר עשו פסח ליהוה אלהיכם ככתוב על ספר הברית הזה : כי לא נעשה כפסח הזה מימי השפטים אשר שפטו את־ישראל וכל ימי מלכי ישראל ומלכי יהודה : כי אם־בשמנה עשרה שנה למלך יאשיהו נעשה הפסח הזה ליהוה בירושלם : וגם את־האבות ואת־הידענים ואת־התרפים ואת־הגללים ואת כל־השקצים אשר נראו בארץ יהודה ובירושלם בער יאשיהו למען הקים את־דברי התורה הכתבים על־הספר אשר מצא חלקיהו הכהן בית יהוה : וכמהו לא־היה לפניו מלך אשר־שב אל־יהוה בכל־לבבו ובכל־נפשו ובכל־מאדו ככל תורת משה ואחריו לא־קם כמהו :

המפטיר אומר הברכות אחרי יהללו ומחזירין הס"ת להיכל מ"ק ומתפללין מוסף והחזן אומר ותערב בתוך רצה ועולין לדוכן ק"ש אין כאלהינו עלינו ק"י תהל"ה ביום א' דסוכות :

יוצר לשבת וחול המועד של פסח

החזן מתחיל שוכן עד וכו' אלי קדוש וברכו ואחר כך אומרים זה

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם · יוצר אור ובורא חשך עשה שלום ובורא את הכל : אור עולם באוצר חיים אורות מאופל אמר ויהי :

מיוסד ע"פ א"ב בראשי החרוזות ובראשי החרוזות שניות חתום שמעון בר. יצחק יגדל בתורה

אהוביך אהבוך מישרים · שירתך נוגנים ושוררים · אחרימו קדמו שרים ·
שיר השירים : אמונת עתי חקות · מפה אל פה נעתקות ·
אמרותיו חיך ממתיקות · ישקני מנשיקות : בעשותך נוראות להמונך ·
עזים נסו מפניך · באורים כבדוך מרננך · לריח שמניך : ברוכי רחם
משחריך · ועדו לקראת דבריך · באהב הביאני חדריך · משכני אחריך :

גדלני

אהוביך פי' ישראל אוהבים אותך אהבת מישרים : אחרימו פירוש אחר ישראל קדמו מלאכים לומר שירה : אמונת וכו' זו התורה : נעתקות מפה של הקב"ה לפה של ישראל : עזים פי' הים : באורים פירוש נעתקי הים : ברוכי ישראל שמתברכו בברכת שדים ורחם נאספו נקראת תנהיגך : חדריך בהמ"ק כן משכני

ארוביר אהבוך מישרים שירתך נוגנים ושוררים דייני גליבטי ישראל וואש האבין דיך רעכט פארטיג ליב האבין זייא גיזונגין דיין שירה אינ היינטיגיר צייט אחרימו קדמו שרים דער נאך האבן דיא מלאכים גזונגין שיר השירים אמונת עתי חקות מפה אל פה נעתקות אונזר תורה איז גיזאגט גווארין צוא אונזרי עלטרין פון דעם מויל פון הקב"ה צום מויל פון משה רבינו אמרותיו חיך ממתיקות זייני זאג וואש זענין זיס צום גימעי דרוף זאגט דר פסוק ישקני מנשיקות ער האט מיך גטאן קושן פון דעם קושינג פוי זיין מויל בעשותך נוראות להמונך עזים נסו. מפניך אז דו האשט גטאן וואונדר צוא דיין פאלק ישראל זענין דיא שטארקי וואשירין פון דעם ים סוף פאר דיר אנטלאפין גיווארין באורים כבדוך מרננך דייני ישראל האבין דיך גילובט אין דעם טיפניש פון דעם ים לריח שמניך זייא האבין דיר גימאכט איין גוטין שם וויא אגוטיר אייל שמעקט ווייט ברוכי רחם משחריך ועדו לקראת דבריך באהב הביאני חדריך דאש פאלק וואש פון דער מוטרש לייב זענין זייא גיבענטשט אונ לובין דיך האבין זיך היינט צוא אנגר גיזאמילט אנטקיגין דייני רייד צוא צוא הערין מיט ליבשאפט דוא האשט מיך גיברענגט אין דיין חדר דאש בית המקדש משכני אחריך היינט זאלשט אוך מיך מאבן ציהן נאך דיר גדלני ורוממני לתאוות נגעמתי בשכור מצוה נדר בשומי עוה נאט האט מיך דער הובין דורך דעם וואש ער האט גילובט

מין

גדלני ורוממני לתאוה · נגעמתי בשמור מצוה · גדר בשומי עוה · שחורה אני ונאוה : גפי מרומי קרת · ברדתי מהיות גברת · גואלי חי אני מזכרת · אל תראוני שאני שחרחורת : דברתי בפי למחוללי רבצו בזוהר להשבילי · דודי פודי וגאלי · הגידה לי : דרכי הורים רעי · יונקת חמד מטעי · דירת משכנותם תדעי · אם לא תדעי : הפלא ופלא הראתי · צאתי לישע רעיתי · המון לודה התעיתי · לסוסתי : הוקשרת יופי כתרים · חמדת נצול מצרים · הקימותי ברית בתרים · נאוו לחייך בתורים : ואלי קרבתיך באהב · קול השמעתיך מלהב · ותעדי עדי מוצהב · תורי זהב : ועם בחרתי בו · יצא שכל מלבו · והמיר כבוד משגבו · עד שהמלך במסבו : זעף אשא לכמור · געל פשע לשמור · זמת אולת לזמור · צרור המור : זעם עצר עופר · דופי צחן כפר · זכרון כתוב בספר · אשכול הכופר : חובש חש ותרופה · לכנפי כסף נחפה · חן וחסד מורעפה · הנך יפה : חנון משים פה · ברוגז רחם מצפה · חי כתר צופה · הנך יפה : טירת מצוקי נעוזים · תואר איתני חרוזים · טכם זרועי מופזזים · קורות בתינו ארזים : טורח עול

סובלת

משכני עכשיו מן הגלות : לתאוה של תורה : בשימור מצות מילה ופסח : גדר פירוש פרצתי גדר של ע"ז בעגל שעשיתי והשוותי דרכי ונשחרתי ומ"מ נאוה אני במעשה ובשמע : גפי כו' פירוש מושבי בתחלה היה בגגי כבוד וברדתי מגדולתי אני מזכרת עד עכו"ם אל תראוני שאני שחרחורת כי גואלי חי וקים : למחוללי ליוצרי : רבצו פירוש מתי תשכון שכינתך בבית המקדש הגידה לי והקב"ה משיב : דרכי כו' פירוש כשתלך בדרכי אבות ותלמוד התורה שנמשלת ליין שנאמר כרם חמר ענו לה ותדע לשקוד בבתי מדרשות : לודה מצרים : התעיתי על ידי סוסי כדפירשתי ביום ראשון : כתרים מבזת מצרים כדכתיב וינצלו את מצרים : הקימותי פירוש קיימת ואתרי כן ילאו ברכוש גדול : בלהב בשעת מ"ת שנאמר ויהי קולות וברקים : ותעדי פירוש ותקשטת בב' כתרים של נעשה ונשמע : והמיר כבוד של הקב"ה בתבנית שור : זעף פי' ועל כל זאת קלף שהיה ראוי לבא עליהם נשאת כדי : לכמור ר"ל לרחם : געל פירוש געל לבי מלשמור פשעי : זימת פירוש מחשבות טפשות העגל לכרות : עצר מרע"ה עלר ובטל כעס ונכתב לזכרון בספר שמחל על עון העגל : חובש פירוש מיסר הקב"ה תרופה ותחבושת לישראל שנחפה בכסף על שהביאו כסף למשכן לכפר מעשה עגל : מורעפה לשון יערוף : פה לאדם : מצפה שנאמר ברוגז רחם תזכור : חי הקב"ה ליפה טירת כו' פירוש המשכן שבנו אותו לדיקים שבדור שנקראו מצוקים : נעוזים הם שמים וארץ והואר בית המקדש שבנו אותו בירח איתנים ותיוו אותו במרוזות שהיה בנין יפה ומכון שנהם היה תיקון של מעשה הצדיקים : מופזזים לשון פז : טורח כו' פי' עול של גלות סובלים ישראל ולא נפסק מהם

אוחלת

מיין זיסקייט פון מייני גוטי מדות האט ער מיר גינעבן מצות פון דער תורה אבר איך האב פאר קרימט דיא צאם אונ האב גימאכט דאש עגל שחורה אני ונאוה אונ חאטשי איך בין שווארץ מיט דעם עון עגל בין איך אבר שיין מיט דער תורה גפי מרומי קרת ברדתי מהיות גברת גואלי חי אני מוכרת פון דיא הוכי נארינס ה"זב איך אראפ גינידרט אין גלות ארין מיין לעבדיגין אויש לייזר טוא איך דער מאנין אל תראוני שאני שחרחורת דרום זאלט איר ניט זעהן וואש איך בין שווארץ אין גלות ווארום ער וועט מיך בוודאי אויש לייזן דברתי בפי למחוללי רבצו בזוהר להשבילי איך טוא רידין צוא מיין בשעפיר זאלשט אונז שכל גיבין מיר זאלין פאר דיר אויש ביטין אונזר גאולה וואש וועט לייכטן וויא אין מיטן טאג דודי פודי וגאלי אונזיר ליבער אויש לייזר הגידה לי זאג מיר איך זאל אויש גלייזט ווערין דרכי הורים רעי יונקת חמר מטעי דירת משכנותם תדעי דיא ווענין פון דייני לערנר זאלשטו וויסן אונ זיין דיא תורה וואש זיא איז מיין גלוסטיג פלאנצונג אונ אין דער תורה דאש בדייטי וואנונג זאלשטו וויסן אם לא תדעי אוב דוא ווייסט ניט דעם רעכטין וועג הפלא ופלא הראתי צאתי לישע רעיתי המון לודה התעיתי אין האב דיר גיוויזן ווינדר איז מיין ארויש גיין צוא דיין הילף דאש ברומונג פון מצרים האב איך פאר אירט לסוסתי נאך מיין פערד וואש האט גיהאט איין דמות נקבה זענין נאך גילאפין דיא פערד פון מצרים אין ים אריין הוקשרת יופי כתרים חמדת נצול מצרים הקימותי ברית בתרים איך האב אן גיבונדין צוא דיא ישראל שייני קרוינן דאש בעשטי פון דיא מצרים איך האב דער האלטין וואש איך האב צוא גיזאגט ביא דעם ברית וואש איז גיוועזן בין הבתרים נאוו לחייך בתורים דייני קין באקין זאנין שיין מיט צייליז נאלד ואלי קרבתיך באהב קול השמעתיך מלהב ותעדי עדי מוצהב איך האב דיך גינייגט צוא דער תורה מיט ליבשאפט דורך פלאם פייאר אונ איך האב דיך אן גיצירט תורי זהב מיט גילדיני צירונג ועם בחרתי בו יצא שכל מלבו והמיר כבוד משגבו עש איז אויש גיגאנגין דער שכל פון מיין פאלק ישראל וואש איך האב מיר זייא אויש גיקליבין אונ האבין מיין טייערין כבוד פאר ביטן עד שהמלך במסבו אז גאט איז נאך גיוועזן אויף דעם בארג סיני זעף אשא לכמור פון דעשט וועגין האב איך פארט דעם צארין פאר טראגין צוא דער היצן מיין רחמנות געל פשע לשמור פון צוא היטין דאש אום ווערדקייט פון עון העגל זמת אולת לזמור אונ דיא נארישי מחשבות צוא פאר שנידין אזו זאגט גאט וואש ער איז גיגליכן צרור המור צוא איין בונדיל גיווערץ זעם עצר עופר דופי צחן כפר זכרון כתוב בספר דעם צארין פון גאט האט משה דער שליח פון גאט אויף גיהאלטין אונ גיזט האט זייא מוחל גיוועזן דעם עון העגל אונ דער טאג יום כפור איז אגידעכניש פון כפרה פאר שריבן זיין דער ספר תורה פון גאט וואש ער הייסט אשכול הכופר חובש חש ותרופה לכנפי כסף נחפה חן וחסד מורעפה ער האט גיאיילט צוא זאן איין רפואה צוא ישראל אונ האט זייא גיטאן חן וחסד וויא עש שטייט הנך יפה חנון משים פה ברוגז רחם מצפה חי כתר צופה גאט וואש האט גינעבן איין מול דעם מענטשין אונ זעהט פאר בארגני זאכין אין זיין רוגז דער מאנט ער זייא רחמנות אונ זאגט צו כנסת ישראל הנך יפה נון דוא בישט שיין מיין גזעלן טירת מצוקי נעוזים תואר איתני חרוזים טכם זרועי מופזזים דעם משכן וואש האבין אים גיבאויט דיא צדיקים וואש זענין די שטארקי גרונד פעסט פון דער וועלט אונ דר בית המקדש וואש איז גיבאויט גיווארין אין דעם חדש וואש דיא אבות זענין גיבארין גיווארין אין אים ווי זענן

מיין

יוצר לשבת וחול המועד של פסח

סובלת · ולא נכזבה תוחלת · טמון וצפון מנצלת · אני חבצלת : יקר
נערב כניחוחים · רחש תחן נאנחים · ידעם בגיא כסלוחים · כשושנה בין
החוחים : יורשי הר למצער · הכיר ואהב מנוער יחדוהו זקן ונער · כתפוח
בעצי היער · כלכלני בציה מסבבת · ונפרע נשיון מגבית · כנסני לארץ
נושבת · הביאני אל בית : כללני בעוז מדרשות · בשבעים פנים נדרשות ·
כבודם חקור מלחשות · סמכוני באשישות : לא עזבני לנטשי · מגני ומרים
ראשי · לודים מררו בקושי · שמאלו תחת לראשי : לנחץ קץ ישעכם · צאת
מאוסר כבליכם · להמתין בא עתכם · השבעתי אתכם : מסבל עול רודי ·
ועדני צור פודי · וימהר ישע בעדי · קול דודי : מקצר זמן אבי · תת צרי
למכאובי · מדלג מקפץ להאהיבי · דומה דודי לצבי : נגרשה סאת שודדי ·
והגיע עת מועדי · נסעי נא והכבדי · ענה דודי : נגדע עול ונשבר · באין
מחסור דבר · נאמן רועה גבר · כי הנה הסתו עבר : שרי מופת נבראו ·
מליצי יושר נקראו · סוררים תמהו כראו · הנצנים נראו : סובו עגלה והרוגיה ·
עבותיה

תחלת הגאולה אע"פ שנסתר ונטמן מהם הקץ מתי יהיה ואת אומר אני חבצלת שנתבאלתי אצל הקב"ה : **יקר** נערב היה תפלת ישראל שנאנחים בגלות כניחוחים : **ידעם** שאמר וידע אלהים : **בגיא** פירוש בארץ מצרים לפי שעמדו באמונתה כשושנה בין החוחים : **יורשי** וגו' ישראל שהיו יורשים בית המקדש לזמן מועט והקב"ה הכיר ואהב להם שנאמר נער ישראל ואהבהו : **יחדוהו** על הים זקן ונער : **כתפוח** מעולה מכל עצי היער כן הקב"ה מעולה על כל אלהים בין הצדיקים : **בלבלני** בו' פירוש כשסבבתי מ' שנה במדבר כלכל אותי במן עד שנפרע החוב של מרגלים שנתחייבו לתשוב יום לשנה : **נשיון** לשון נושה והת"כ כנסני לא"י והביאני לבהמ"ק : **כללני** פי' כתרני בכתר תורה הנדרשת בע' פנים : **כבודם** של תורה לחקור בה ולא לשתוק ואותן דרשות סמכוני כמו כוסות של יין : **לנטשי** לשון לא יטוש ה' עמו : **לודים** מצרים : **שמאלו** כי בצרתם לו צר : **לנחץ** למהר : **כבליכם** לי בכבלי ברזל : **רודי** נוגשי : **ועדני** זיון וקישון אותי : **מקצר** הזמן של ד' מאות שנה שהקב"ה לאבי אברהם ליתן רפואה למכאובי : **נגדשה** פי' נתמלאה סאתם של מצרים : **נגדע** נכרת : **באין** פירוש ויצאתם מלא כל טוב בלי מחסור : **נאמן** זה משרע"ה גבר על פרעה : **כי הנה הסתיו** פירוש ימי הגלות מצרים עברו : **שרי** זה משה ואהרן : **סוררים** פירוש מצרים תמהו כשראו הנסים שעשו משה ואהרן : **הנצנים** אלו משה ואהרן : **סובו** פי' הגבורים שסבבו את מצרים להרוג בלהטיהם

מיין גין גאלדיני צירונג אוף מיין ארים וויא עש שטייט קורות בתינו ארזים דיא באלקיניש פון אונזרי הייזר זענן טענן ביימר טורח עול כובלת ולא נכזבה תוחלת טמון וצפון מנצלת דעם עול פון גלות טואין דיא ישראל ליידין אונ פאלירין ניט דאש האפונג פון דער גאולה וואטשי עש איז בהאלטן פון זייא דער קץ פון דער גאולה דאש וועל איך ישראל זוכה זיין אני חבצלת וואש איך בין גיגליכן צוא איין רוז יקר נערב בניחוחים רחש תחן נאנחים ידעם בגיא כסלוחים דיא תפלה פון דיא טייערי ישראל וואש האבן אין מצרים גיקרעכצט איז פאר דיר זיס גיוועזן ווייל זייא זאנן גישטאנין אין דער אמונה כשושנה בין החוחים וויא איין רוז צווישן דערניר וואש זיא שטייט דאך אין איר פארב יורשי הר למצער הכיר ואהב מנוער יחדוהו זקן ונער דיא יודן וואש האבין גיטאן ירשנין דאש בית המקדש אוף פיל יארין וואש ער האט זייא פון לאנג אן ליב האבין זייא אים אוף דעם ים מיחד גיוועזן אלטי אונ יונגי אונ האבין גיזאגט כתפוח בעצי היער גאט איז גלייך וויא איין עפיל בוים צווישין די ביימיר פון דעם וואלד איז דאך דער בוים בעסיר פון אלי ביימר אזו איז גאט בעסר פון אלי מלאכים פון דעם הימל כלכלני בציה מסבבת ונפרע נשיון מגבית כנסני לארץ נושבת ער האט מיך גישפייזט אין דער וויסטער מדבר אונ האט אונז בצאלט דעם חוב וואש ער האט צו גיזאגט אונזרי אבות אונ האט מיך אריין גיבראכט אין ארץ ישראל הביאני אל ביה אונ האט מיך גבראכט צום בית המקדש כללני בעוז מדרשות כשבעים פנים נדרשות כבודם חקור מלחשות ער האט מיך גיקריינט מיט מייני מדרשים וואש ווערן גידרשת אוף זיבצג פירושים פון סודות התורה דער כבוד פון דער תורה איז צוא פארשטין זיא אונ ניט צוא שווייגין סמכוני באשישות אונ דיא דרשות פון דער תורה האבין מיך אונטר גילעהינט דאש הארץ וויא בעכיר ויין לא עזבני לנטשי מגיני ומרים ראשי לודים מררו בקושי אז דיא מצרים האבין מיך גיביטרט מיט

שווערי ארבייט האט מיך מיין בשיצר נים פאר לאזט אונ האט אוף גיהויבן מיין קאפ וויא עש שטייט שמאלו תחת לראשי זיין לינקי האנט איז אונטר מיין קאפ צוא אונטר לעהנין מיך לנחץ קץ ישעכם צאת מאוסר כבליכם להמתין בא עתכם השבעתי אתכם צוא אײלין דעם קץ פון דער גאולה אונ ארוש צוא גיין פון זיך זעלבירט פון דער בונד פון דעם גלות פאר דער צייט האב איך איך בשווארין צוא ווארטין ביז עש וועט קומן אייער צייט מסבל עול רודי ועדני צור פודי וימהר ישע בעדי פון דעם יאך וואש האבן איבר אונז גיוועלטיגט האט אונזר בשעפיר אונ דער לייזר גיאיילט אויש צוא לייזין אונז מיט הילף קול דודי דש קול פון מיין פריינט איז מקצר זמן אבי תת צרי למכאובי מדלג מקפץ להאהיבי דש ער הט קורץ גמאכט די צייט וויש ער האט גזאגט צו אברהם צו גיבן איין רפואה צו מיין וויטאג אונ האט גהופט צוא מאכין מיך ליבן דומה דודי לצבי מיין פריינט גאט איז גלייך וויא איין הירש וויש לופט גיך אזו הט ער גאיילט די גאולה נגרשה סאת שודדי והגיע עת מועדי נסעי נא והכבדי עש איז פול גווארן דיא מאס פון מייני רויבירש אונ עש איז גיקומן מיין צייט אז איך זאל פון דעם גלות ארויש גיין אונ איך זאל גיערליכט ווערין ענה דודי אזו שרייט צוא מיר מיין פריינט נגדע עול ונשבר באין מחסור דבר נאמן רועה גבר דר יאך פון דעם גלות איז צו בראכן גיווארין אונ עש וועט דיר גאר ניט אפ גיין אין דר מדבר איין בגלייבטר פאסטך משה רבינו האט זיך גשטארקט אוף פרעה כי הנה הסתו עבר דען די צייט פון גלות מצרים איז שון איבר גפארן שרי מופת נבראו מליצי יושר נקראו סוררים תמהו כראו דיא מצרים האבן זיך גוואנדרט אז זייא האבן גיזעהן אז משה אונ אהרן זאנין בשאפין גיווארן רעכט פארטייגי מליצים הנצנים נראו דיא שפראצונג דאש איז משה ואהרן זענין ווארן גזעהן סובו עגלה והרוגיה עבותיה לקצץ ועתיה סוף להשבית סגיה גאט האט גיזאגט צוא דיא מלאכים איר זאלט ארום רינגלין דיא מצרים וואש

ווערן

עבותיה לקצץ ועוגיה · סוף להשבית סיגיה · התאנה חנטה פגיה : עוז תושיה מלגלע סביב הוגבלו בצלע · עמדה במישור מלקלע · יונתי בחגוי הסלע : עוילים הוצעו חללים · יציאי עקרבי אמללים · עומדים לזנב נחשלים · אחזו לנו שועלים : פרש ענן להאהילי · מגיה בליל הלי · פנוקים שלש האבילי · דודי לי : פעולת שכר קפוח · טפלתי כנאד נפוח · פולצתי בשאת וספוח · עד שיפוח : צפיתי עוצב בי · ותיק רותק מקרבי · צגתי לבקש אוהבי · על משכבי : ציר עלות בתחנה · בקש כפור למי מנה · צעוק וחלות אנא · אקומה נא : קושרו לוים קשורים · יופי תומים ואורים · קומם להכות בוערים · מצאוני השומרים : קבל מרום תפלתי · מחל פשע חטאתי · קרבתו שת בעדתי · כמעט שעברתי : ראו בחרתי בכם · אל תנחצו יציאתכם · ראות בציה עתותיכם · השבעתי אתכם : רמה קרן סגלה · ממדבר יצאה נדגלה · רוזנים נוסדו למללה · מי זאת עולה : שכן בארם שכינתו · נבללה מציון יפעתו · שתת אבן שתיתו · הנה מטתו :

שלמים

באבותיהם שנאמר לאכה אלרים בבכוריהם : עבותיה פירוש לאתוך אבלים שקושרים בו העוגין שאחכבין בו את הספינה ר"ל השר שלהם ויהיה בלי מנהיג : סוף פירוש להשבית בים סוף הכוג והאון של אלרים כי התאנה חנטה פגיה אלו משה ואהרן : עוז בו' פירוש כשנתן התורה היתה גם שלא לראות בשכינה שנאמר פן יהרסו אל ה' לראות וגו' : מלגלע לי גילוי : בצלע לשון לד ר"ל לעמוד בתחתית ההר במישור שלא יורו עליהם אבנים שנאמר סקול יסקל : יונתי שכפה עליהם הר כגיגית והיתה במקום לר כמו בחגוי הסלע : עוילים לי אויל פירוש האלרים נתפשטו חללים : יציאי פירוש יולאי מצרים הם האקולל כמו נחש ועקרב הגכריתים : לזנב פירוש רודפים אחריהם כמו שאחזו לנו שועלים : מגיה מאיר : הלי אורי : פנוקים פירוש שלש מיני תפנוקים מן וסליו ובאר : פעולת פירוש קפחתי שכר קבלת התורה ע"י מעשה עגל : טפלתי נעשיתי טפל ונתרוקן שכרי כנאד נפוח : פולצתי פירוש נפחדתי שאלקני בלרעת שנאמר כי פירוש ובתלורע כתיב וראשו יהיה פרוע : צפיתי פירוש ראיתי שהקב"ה קלף

עלי והרתיק ממני : צגתי עמדתי : ציר זה משה : כפור סליחה לישראל שנאמר בכן מי מנה עפר יעקב ; קשורים יופי הם אורים ותומים וכו הלוים על שלא חטו בעגל ועל שם שהכו השוטים שעשו העגל זהו מלאוני השומרים שומרי משמרת הקודש : קרבתו · שכינתו את בעדת ישראל ולולי זאת כמעט שעברתי מן העולם : אל · תמהרו בחוזק ללאת מן הגלות ותלידע קץ הגאולה בגלות הוא על זאת השבעתי אתכם : רוזנים פירוש הטבו"ם נאיעלו לדבר על ישראל מי זאת עולה : באדם אלו ישראל : יפעתו זהרתו לשון הופיע · שתת פירוש

ווערין אן גירופן עגלה אונ הרגנין דיא בכורים אונ איר זאלט צוא האקן אירי גראבי שטריק מיט זייערי אנקרש פון דיא שיפין דאש מיינט מען דעם שר פון מצרים אין ים סוף צוא פאר שטערן אירי שלעכטי · דען התאנה חנטה פגיה דיא פיינן בום האט גשפראצט אלי יונגי פירות דש איז משה ואהרן עוז תושיה מלגלע סביב הוגבלו בצלע עמדה במישור מלקלע דער נאך אז ער האט גוואלט געבן די שטארקי תורה צו ישראל האט ער זיי פאר באטן זייא זאלין ניט אנפלעקן זייער פנים צו זעהן אין דער שכינה אין דער זייט פון דעם בארג סיני זאנין זייא גישטאנין אוף אגלייך אורט ניט אוף דעם בארג כדי זייא זאלין ניט גיווארפן ווערן מיט שטיינר יונתי בחגוי הסלע דענשט מאל האט גאט דעם בארג איבר גדעקט איבר דיא ישראל זענין זייא גיוועזן אין איין צרה ווי אטוב אין דיא שפאלטן פון דעם שטיין עוילים הוצעו חללים דיא נארישי מצרים זענין ווארן אויש גבעט מיט דער שלאנגי יציאי עקרבי אמללים דיא קינדר פון חם וואש ער איז פאר שאלטין גוווארין וויא דיא פאר שניטני ענדשין אונ שלאנגן עומדים לזנב נחשלים דיא זענן אויף גשטאנן צוא דער שלאגן דיא שלאפי ישראל דרויף גייט דער פסוק אחזו לנו שועלים די פוקסן האבן אונז בגריפט פרש ענן להאהילי מגיה בליל הלי פנוקים שלש האבילי ער האט פאר שפרייט איבר מיר דעם וואלקן וויא אגיצעלט זונ האט ביא נאכט גילאכט אונ האט מיך גימאכט עסין דרייא ערלייא גוטי שפייז דער מן אונ דיזר שליו אונ דער באר דודי לי דאש האט צו מיר גגיבן מיין פריינט הקב"ה פעולת שכר קפוח טפלתי כנאד נפוח פולצתי בשאת וספוח דעם שכר פון קבלת התורה האב איך אן גיווארין אונ איך בין גיוועזן וויא אליידנר לאגיל ווש איז אן גבלאזין אונ וויא אנשוואלניר זיך בין דער שראקן גווארן או גאט האט מיך גשלאגין מיט צרעת פון שאת וספחת בשעת איך האב גמאכט דאש

עגל עד שיפוח ביז גאט האט אוועק גוויט מיין זינד אונ האט מיר מוחל גיוועזן צפיתי עוצב בי ותיק רותק מקרבי צגתי לבקש אוהבי איך האב גזעהן מיין טראווירקייט וויל גאט האט זיך דער ווייטרט פון מיר האב איך מיך גישטעלט צו בעטין מיין ליב האבר על משכבי אוף מיין גלעגר אין דער מדבר ציר עלות בתחינה בקש כפור למי מנה צעוק וחלות אנא דער שליח משה רבינו איז אוף גגאנגין מיט גביט אונ הט גשריגין איך ביט דיך אז דו זאלשט פר געבין די זונד פון יודן אקומה נא דען וועל איך ווידר אוף שטיין קושרו לוים קשורים יופי תומים ואורים קומם להכות בוערים די לוים וואש האבן זוכה גוועזן צום אורים ותומים האט גאט זייא גימאכט אבונד אז זייא זאלן טייטן דיא נארישי מענטשין וואש האבן גזונדיגט מיט דעם עגל דרויף גייט דער פסוק מצאוני השומרים זייא האבן מיך גיפונין דיא לוים וואש היטין דעם משכן קבל מרום תפלתי מחל פשע חטאתי קרבתו שת בעדתי גאט האט מקבל גוועזן פון דעם הימל מיין תפלה אונ האט פר געבן מייני זינד אונ הט גמאכט רואן צווישן אונז זיין שכינה אונ ווען דש וואלט ניט גוועזן כמעט שעברתי וואלט איך איבר גפארן פון דער וועלט ראו בחרתי בכם אל תנחצו יציאתכם ראות בציה עתותיכם זעהט איך האב אין אייך אויש דער ווילט איר זאלט ניט איילן אייער ארויש גאנג פון גלות צו ווישן די צייט פון דער גאולה השבעתי אתכם דרויף טוא איך אייך בשווארין רמה קרן סגלה ממדבר יצאה נדגלה רוזנים נוסדו למללה דש הערשאפט פון ישראל איז דר הויבט גווארן אונ זיי זאנין ארויש גגאנגן פון דער מדבר מיט פאנן אלי שררות האבן זיך איין גזאמלט צו לובן די יודין מי זאת עולה ווער איז נאך אז די אומה וואש גייט אוף פון דר מדבר שכן באדם שכינתו נבללה מציון יפעתו שתת אבן שתיתו זיך הט גמאכט רואן זיין שכינה צווישן יודן זיין שיין איז ווארן גקרוינט פון ציון אונ דארטן האט ער גגרונט פעסט דעם אבן שתיה הנה מטתו וואש

דרויף

יוצר לשבת וחול המועד של פסח

שְׁלָמִים וְעוֹלוֹת לְקָרֵב · סֵדֶר בּוֹקֶר וָעֶרֶב · שֵׁת כֹּהֲנֵי לְהִתְקָרֵב · כֻּלָּם אֲחֻזֵי חֶרֶב : תֵּכֶן אָרוֹן מִכְלוּלוֹ · לוּחוֹת מוּנָחוֹת בְּצִלּוֹ · תַּבְנִית כְּרוּבִים לְהַאֲהִילוֹ · אַפִּרְיוֹן עָשָׂה לוֹ : חזן תְּעוּדָה נְתוּנָה בְּחוֹסֶף · הָמוֹן עַם בְּהִתְאַסֵּף · תֹּאַר סִפְּרָה בְּבוּסֶף · עַמּוּדָיו עָשָׂה כֶסֶף :

שם המחבר שמעון בר יצחק

חזן צְאֶינָה וּרְאֶינָה   קהל וחזן שׁוּר בָּעֲטָרָה הַמְעֻטֶּרֶת :

חזן הִנָּךְ יָפָה   קהל וחזן מוֹר וּלְבוֹנָה מְקֻטֶּרֶת :

חזן שִׁנַּיִךְ   קהל וחזן עוֹרְכֵי טַעֲמֵי מָסוֹרֶת :

חזן כְּחוּט הַשָּׁנִי   קהל וחזן וְחֵךְ שִׂפְתוֹתַיִךְ מְדַבֶּרֶת :

חזן כְּמִגְדַּל דָּוִיד   קהל וחזן נוֹשְׁקֵי הַגִּבּוֹרִים נֶאֱזֶרֶת :

שְׁנֵי שָׁדַיִךְ בְּמַלְכוּת וּכְהֻנָּה מוּכְתֶּרֶת · עַד שֶׁיָּפוּחַ רֶגֶשׁ הַמּוּלָה עוֹבֶרֶת · כֻּלָּךְ יָפָה יְפֵהפִיָּת לִהְיוֹת גְּבֶרֶת · אִתִּי מִלְּבָנוֹן כַּלָּה צַעֲדֵי טוֹטֶפֶת מְקֻשֶּׁרֶת : לִבַּבְתִּנִי חוֹסֶן יְקָרֵי מֻזְכֶּרֶת · מַה יָּפוּ קְשׁוּטַיִךְ בְּעוֹז וְתִפְאֶרֶת · נֹפֶת תִּטֹּפְנָה הָרִים עוֹקֶרֶת · גַּן נָעוּל זוֹרַעַת חֶסֶד וְקוֹצֶרֶת · שְׁלָחַיִךְ קְבוּצֵי סַלְסוּל מְגַבֶּרֶת · נֵרְדְּ וְכַרְכֹּם בְּשׁוּמֵךְ בְּאַפֵּי קְטוֹרֶת · מַעְיַן גַּנִּים תְּעוּדָה דּוֹרֶשֶׁת וְגוֹמֶרֶת · עוּרִי צָפוֹן וּבוֹאִי לְהַעֲלוֹת תְּמוֹרֶת · בָּאתִי לְגַנִּי רְאוֹת גֻּלַּת הַכּוֹתֶרֶת · אֲנִי יְשֵׁנָה הַלֵּב עַד בְּמִשְׁמֶרֶת · פָּשַׁטְתִּי אֶדֶר כְּתוֹנֶת מְשֻׁזֶּרֶת · דּוֹדִי מוֹשִׁיעַ

פליטה

פירוש ושם יסוד בהמ"ק שנקרא מטחו : **אחוזי חרב** לשחיטת הקרבנות : **תכן** כלומר ושם הבנין הארון ומכלל יופי שבו שהלוחות מונחים בצלו : **תעודה** פירוש התורה נתונה בפרסמית : **בבוסף** בתאוה ותימוה : **צאינה** וכו' **שור** פירוש הביטו בעטרה המעוטרת להקדוש ברוך הוא : **טעמי** פי' להרוש דברים כתקנן ופעמים דורשים הדברים כקריאתן : **כחוט השני** שאת נאה כן נאה שפתותיך כשמדברים בד"ת : **במגדל** חזק כן הם התלמידים שמחוזקים בתורה כגבור בכלי זיין : **שני שדיך** הם משה ואהרן : **עד שיפוח היום** השער כתנור לעבור על עכו"ם פורענות אז נאה לך להיות גבירת במלכות : **אתי** תצאי מן הגלות בזכות תפילין : **חוסן** פי' תוקף סגודי : **בעוז** בתורה ובמעשים טובים שהיא תפארת לעושיה : **עוקרת** בפלפול : **גן** בנות ישראל משמרת בתוליהן כגן נעול : **זורעת** שנא' זרעו לצדקה וקצרו לפי חסד : **שלחיך** פי' שלוחי צבור מתקבלין להגביר בשיר ושבח ותפלה לפני כקטורת : **במעין** שמתגבר כך מתגברין בתורה כשדורשין אותה : **עורי** לצאת מן הגלות ולהעלות זבחים הנשחטים בצפון שמעלין תמורות עשן : **באתי** לבהמ"ק לראות שני העמודים שנקרא יכין ובועז ועל כל אחד עשוי כמו כתר : **ישנה** בגלות : **הלב** זה הקב"ה : **ער** לשמור אותי : **אדר** פירוש יקר בגדי כהונה שהיו שם מסור

דְּרוֹף אִיז גִּוֶועְן דֶער בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וִוְשׁ ווערט אָן גְרוּפִן מַטְחוּ שלמים ועולות לקרב סדר בוקר וערב שת כהני להתקרב עֶר הָט גֶנֶערְנְט דִי כֹּהֲנִים זַיי זָאלְן מַקְרִיב זַיין קָרְבָּנוֹת אוּנ דֶעם תָּמִיד פוּן אִין דֶר פְרִיא אוּנ אוֹף דֶר נַאכְט כלם אחזי חרב זַייא אַלִי זֶענִין גִוֶועזְן אָן גְגִירְט מִיט שְׁוֶוערְדִין צוּ קוֹלְן דִיא קָרְבָּנוֹת תכן ארון מכלולו לוחות מונחות בצלו תבנית כרובים להאהילו דִיא גְקְרוֹנְטִי לוּחוֹת הָאשׁ זַאנְן גִילֶעגְן אִין אָרוֹן אוּנ דִיא כְּרוּבִים הָאבִּין אִים בְּדֶעקְט מִיט דִיא פְלִיגִיל אפריון עשה לו ווִיא אֵיין חוּפָּה הָאט עֶר גִימַאכְט צוּם אָרוֹן מִיט דִיא פְלִיגִיל פוּן דִיא כְּרוּבִים תעודה נתונה בחוסף המון עם בהתאסף תאר ספרה בבוסף דִיא גְלוּשְׁטִיגִי תּוֹרָה וואשׁ זִיא אִיז אִינְפְלֶעקְט גִיגֶעבִּין גְווֶארִין אַז זַייא הָאבִּן זִיךְ אַיין גְזַאמְלְט דָאשׁ פָאלְק יִשְׂרָאֵל צוּם בַּארְג סִינַי עמודיו עשה כסף זַייני זַיילִין פוּן דֶער תּוֹרָה הָאט עֶר גְלַייטֶרְט ווִיא זִילְבִּיר ; צאינה וראינה שור בעטרה המעטרת גֵייט אוּנ זֶעהְט דִיא קְרוֹנִין וואשׁ יוּדִין הָאבִּין גִימַאכְט צוּא גָאט הנך יפה מור ולבונה מקטרת יוּדִין זֶענִין שֵׁיין אַז זַייא זֶענִין מַקְטִיר קְטוֹרֶת שניך עורכי טעמי מסורת דַייני צֵיין לֶערְנִין דִיא טַעֲמִים אוּנ דִיא מְסוֹרָה פוּן דֶער תּוֹרָה כחוט השני וחך שפתותיך מדברת דַייני לֶעפְצִין זֶענִין אַזוֹ ווִיא אַרוֹטִיר פַאדֶם ווֶען זַייא רֵיידִין אִין דֶער תּוֹרָה כמגדל דויד נושקי הגבורים נאזרת אַזוֹ ווִיא דֶער טֶערְם פוּן דָוִד אִיז שְׁטַארְק אַזוֹ זַאנְן דִיא שְׁטַארְקִי סַנְהֶדְרִין וואשׁ זֶענִין אָן גִיגוּרְט מִיט תּוֹרָה ווִיא אֵיין גִבּוֹר מִיט כְּלֵי זַיין שני שדיך במלכות ובכהנה מוכתרת דָשׁ מֵיינְט מֹשֶׁה וואשׁ אִיז גִוֶועזְן גִיקְרֵיינְט מִיט מַלְכוּת אוּנ אַהֲרֹן מִיט כְּהוּנָה עד שיפוח רגש המולה עוברת כלך יפה יפיפית להיות גברת בִּיז עֶשׁ ווֶעט זִיךְ דֶער הִיצִין דֶער טָאג פוּן יוֹם הַדִּין דָאשׁ עֶשׁ ווֶעט אִיבֶּר פַארְן אֵיין פוּרְעָנִיוֹת אוֹף דִיא עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת דֶענְשְׁט מַאל ווֶעשְׁטוּ זַיין שֵׁיין צוּא שְׁטַארְקִין זִיךְ אִין דֶער מְלוּכָה אתי מלבנון כלה צעדי טוטפת מקשרת אִין דֶעם זְכוּת וואשׁ אִיר לֵייגְט תְּפִילִין ווֶעט אִיר אוֹישׁ גִילֵייזְט ווֶערִין פוּן גָּלוּת לבבתני חוסן יקרי מזכרת מה יפו קשוטיך בעוז ותפארת דוּא בִּישְׁט בַּייא מִיר גִישְׁטַארְקְט אִין הַארְץ אוּנ שֵׁיין אַז דוּא בִּישְׁט גִיצִירְט מִיט דֶער שֵׁיינִיר תּוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים נופת תכך הרים עוקרת גן נעול זורעת חסד וקוצרת דַיין גוּמִין אִיז זִיס וואשׁ אִיז זִיךְ מְפַלְפֵּל אִין דֶער תּוֹרָה אוּנ זַאנְן אַזוֹ ווִי אַפַאר שְׁלָאסְנִי גַארְטִין וואשׁ אִיז גִיזֵייאט מִיט חֶסֶד אוּנ צְדָקָה שלחיך קבוצי סלסול מגברת נרד וכרכום בשומך באפי קטורת דַייני חַזָּנִים וואשׁ זַאמְלִין אֵיין זִיסִי גִיזַאנְג זֶענִין מְרוּצֶה פַאר מִיר אַזוֹ ווִיא נֶעגְלִיךְ אוּנ זַאפְרָן ווִשׁ דוּא הָאשְׁט גִיטָאן אִין דִיא קְטוֹרֶת מעין גנים תעודה דורשת וגומרת עורי צפון ובואי להעלות תמורת אַזוֹ ווִיא אַקְוואל בְּרוּנִן וואשׁ אִין גַארְטִין אַזוֹי קְווֶעלִין דִיא תַּלְמִידֵי חֲכָמִים מִיט דֶער תּוֹרָה אוּנ מִיר בִּיטִין דִיךְ גָאט דֶער ווֶעק דָאשׁ אוֹרְט וואשׁ דֶער בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אִיז גִישְׁטַאנִין ווֶעלְן מִיר מַקְטִיר זַיין קְטוֹרֶת באתי לגני ראות גלת הכותרת אִיךְ בִּין גִיקוּמִין אִין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ צוּא זֶעהְן דִי קַיילְכִידִיגִי קְרוֹן אני ישנה הלב ער במשמרת חַאטְשֵׁי אִיךְ בִּין אִין גָּלוּת טוּט גָאט מִיךְ פַארְט הִיטִין פשטתי אדר כתונת משזרת שֶׁיהָאט פוּן מִיר אַרָאפּ גִיצוֹגִין דִיא קְלֵיידִיר פוּן דֶער כְּהוּנָה וואשׁ זַאנִין גִיוֶועזְן גִישְׁפֶּענִין אוּנ

גצווארינט

פליטה הנשארת · קמתי נצות קדושתו מספרת · פתחתי סגוב תהלתו מזמרת · מצאוני לישעו מקוה ומסברת · השבעתי המון מלאכי השרת · מה דודך שאלוני תמיד מחטבת ומאמרת · נערץ ונשגב תכן שחקים בזרת · הנערץ בשלוש קדושה המאשרת :

הכל יודוך כו׳ עד מלא כל הארץ כבודו ואחר כך אומרים זה

שם המחבר שמעון בר יצחק

דודי שליט בכל מפעל · הכל למענהו פעל · מרבבה דגול ומועל · קדוש במטה ובמעל : ראשו עטור פז כתר · טהור צופה כל סתר · ומאזין לקול עתר : נערץ בשפת יתר · עיניו נגדו יישירו חוזים · יה חכם הרזים · בחור נעים כארזים · זך עושה חזיזים : לחיו רקח מגדלות בשמים כביר משיב טעמים · יושר אמריו נעימים · הגיוניו בין מחכמים : ידיו צדק ומשפט מופלאים · לגלילי תרשיש ממולאים · חילי צבאיו נוראים · חתים ומפניו יראים : שוקיו קומת עמודי שש · יסוד עולם להתאשש · בשביעי למעלה משש · יפה כסאו לישש : חכו רבי תורות וחקים · יחודו בתבל ובשחקים · אדירי חשמלי ברקים : עוצם קדשתו מפיקים : אנה ברוך ומבורך שמו · דורשים אראלי מרומו · וזה לזה קורא נואמו · אומר קדוש בשלשמו : חזן דודי נותן לעמו עוז · מפימו יתברך במעוז · אני אחזק תהלה ועוז · נועם לשם מגדל עוז : והחיות לאל ברוך · ק״ש עד אין אלהים זולתך : אלה

מצאוני פירוש אע״פ שאלאוני להיות בגלות א״א ליסעו אני אקוה : ומסברת ג״כ לי תקוה : השבעתי את מלאכי השרת שיהיו לי לעדות איך העכו״ם שואלים אותי : מה דודך שאתה מחטבת לו בכל יום פעמים ואני חשיבם לה׳ שהוא נערץ וכו׳ :

דודי זה הקב״ה : מועל פי׳ חשובת : עתר תפלה : נערץ פי׳ הוא יותר נערץ ממה שהבריות משבחין אותו בשפתותם : חוזים פירוש עיניו רואות איך ייסרו לבות בני אדם כנגדו : חזיזים ענגים : לחיו במ״ת היו מגדלות גידול בשמים : כביר הקב״ה משיב לשואליו טעמי תורה : הגיוניו פירוש סודי התורה מבינים ת״ח : ידיו אלו הלוחות שכתובים באצבע אלהים הם כגלילי והצ׳ אשר ממולאים בתרשיש : חיילי אלו מלאכים : חתים פירוש מפחדים מהקב״ה : שוקיו זה עמודי נהמ״ק : להתאשש להתחזק : בשביעי פירוש ברקיע שביעי שהוא למעלה מששי שם ייפה לכסא כבוד : לישש לי׳ זקן ר״ל להיות עדי עד : בתבל פירוש בעולם : מפיקים מוציאים : אנה לשון איה כלו׳ המלאכים דורשי׳ ואומרי׳ אנה ברוך ומבורך שמו : אלה

ניצוואַרינט דודי מושיע פליטה הנשארת מיין פריינט גאט זאלשט העלפין דיא יודן וואש זאנן איבר גבליבן אין גלות קמתי נצות קדושתו מספרת פתחתי סגוב תהלתו מזמרת איך שטייא אוף דער ציילין דאש היילקייט פון גאט איך האב אן גיהובין תשובה צו טאן און דער ציילין גאטש לויב און שטארקייט מצאוני לישעו מקוה ומסברת חאטשי איך בין אין גלות טוא איך האפין צוא זיין הילף השבעתי המון מלאכי השרת איך טוא אייך מלאכים בשווארין איר זאלט מיר עדות זאגן פאר גאט מה דודך שאלוני תמיד מחטבת ומאמרת דאש דיא אומות פרעגין מיך וואש איז דיין פריינט גאט בייא דיר אזו גליבט אז דוא לויבשט אים אלי טאג ענטפר איך נערץ ונשגב תכן שחקים בזרת דרום איז ער גלובט און גשטארקט וויל ער הט בשאפין דעם הימל מיט זייני הענט הנערץ בשלוש קדושה המאשרת און ווערט גישטארקט פון דיא מלאכים מיט דרייא קדושות :

דודי שליט בכל מפעל הכל למענהו פעל גאט וואש ער גוועלטיקט אויף אלי ווערק האט ער אלץ פון זיין כבוד וועגין בשאפן מרבבה דגול ומועל קדוש במטה ובמעל ער ווערט דער הובט און גהיילגט אוף דעם הימל און אוף דער ערד דורך זייני יודן ראשו עטור פז כתר טהור צופה כל סתר זיין קאפ איז גיקריינט מיט איין קרוין וואש פון גין גאלד ער איז ריין און זעהט אלי פאר בארגני זאכין ומאזין לקול עתר נערץ בשפת יתר ער פאר נעמט צום קול פון דיא תפלות ער איז גשטארקט מער אז דיא לעפצן קענין רידן עיניו נגדו יישירו חוזים יה חכם הרזים זייני אוגין טואין זעהין דיא וואש רעכט פארטיגין זייער הארץ אקעגין אים גאט וואש ער קלוגט אין אלי סודות בחור נעים כארזים זך עושה חזיזים ער איז אויש דער ווילט זיס און לוטר און בשאפט דיא וואלקן פון דעם רעגן לחיו רקח מגדלות בשמים כביר משיב טעמים יושר אמריו נעימים הגיוניו בין מתכמים ער האט אונז דיא תורה גיגיבן וואש איר ריח איז וויא אלירלייא בשמים און ענפירט גוטי טעמים זייני זיסי רייד מאכן פאר שטענדג דיא חכמים ידיו צדק ומשפט מופלאים לגלילי תרשיש ממולאים זייני ליבי מצות זענן ווינדרליך מיט גירעכטיקייט זייא זענן גיגליכן צוא גילדני פינגרליך וואש זענין דער פולט מיט אבנים טובות חילי צבאיו נוראים חתים ומפניו יראים זיין חיל דיא מלאכים אנגקבין און פארכטין זיך פאר אים שוקיו קומת עמודי שש יסוד עולם להתאשש בשביעי למעלה משש יפה כסאו לישש ער האט אונז גיגעבין דיא תורה כדי דיא וועלט זאל איין קיום האבן אין זיבטן הימל האט ער בשיינט זיין שטול זאל זיין אייביג חכו רבי תורות וחקים יחודו בתבל ובשחקים אדירי חשמלי ברקים עוצם קדשתו מפיקים דורך זיין תורה ווערט ער גיאיינציגט אוף דער וועלט אין דיא הימלן זייני מלאכים אין הימל שטארקין זיין לויב אנה ברוך שמו דורשים אראלי מרומו וזה לזה קורא נואמו אומר קדוש בשלשמו זייני הייליגי מלאכים פרעגין איינר צום אנדרן ווי איז זיין גילובטיר נאמן און זאגן דרייא מאל קדוש דודי נותן לעמו עוז מפי יתברך במעוז אני אחזק תהלה ועוז נועם לשם מגדל עוז אונזר ליבר גאט גיט זיין פאלק שטארקייט פון זיין מול זענן זייא גיבענטשט און מיט זים לובינג טואן זייא אים לובין און

יוצר לשבת וחול המועד של פסח

מיוסד ע"פ א"ב בראשי החרוזות ובראשי חרוזות שניות חתם שמעון בר יצחק חזק ואמץ אמן

אלה וכאלה הראיתני · שמעה אזני והבנתני . לא ידעתי נפשי שמתני :
בבואך להדריך ראבי · מלל פצת להיטיבי · שובי שובי : גיא חזיון
תחומיך · עלותך להגיש שלמיך · מה יפו פעמיך : רגליך יזהירו כזוהר ·
וכעצם השמים לטוהר . שררך אגן הסהר : הדר כיהון אפודיך · נועם
מלכות כבודיך · שני שדיך : ונחת שולחן דשן · בנוכח מנורה לדשן ·
צוארך כמגדל השן : זבול קודש הלוליך · רפד יופי מכלוליך · ראשך
עליך : חיל למאוד עצמת · ברבי תורות נתחכמת · מה יפית ומה נעמת :
טכסים נוי תהלתך · יתאוו לאמים לראותך · זאת קומתך : ידועיך נטועים
כמסמר · צנועים בכל משמר · אמרתי אעלה בתמר : כתורה בשכל
טוב · חמודה מזהב טוב · וחכך כיין הטוב : לאל אקוה לסעדי · קדושי
פודי וכבודי · אני לדודי : מפוזרת מקצה לקצה · תנון סגוריה היצא · לכה
דודי נצא : נהל מעוטי עמים · זרח אורך לעמומים · נשכימה לכרמים :
שוש מסבה להאריח · קול קורא להצריח · הדודאים נתנו ריח : עמך בועד
להאהילי · ולבא בשמחת גילי · מי יתנך כאח לי : פנות דרך בבואך
אל

אלה נסים של מצרים : **ובאלה** נסים יותר הראיתני : **והבנתני** בתורתך ולא נתתי לב לידע ושמתי נפשי למתות : **להדריך** פירוש לשחות : **דאבי** יגוני ר"ל לימחול עון העגל : **מלל** פירוש דבור דברת שובה אלי בתשובה ואני אהיה בא"י שכל המאוים נתגבאו עליך תחומיין : **רגליך** שהיו קבועים בהם אבנים טובות המזהירים : **ובעצם השמים** כן יזהירו הסנהדרין שיושבין סביב כחצי גורן עגולה : **כיהון** תיקון בגדי כהונה זה אהרן : **נועם מלכות** זה משה · הם **שני שדיך** שהניקו תורה לישראל כבדים : **ונחת** בר' והוא לחם הפנים שהיה שמן ודשן : **לדשן** · שנאמר ודשנו את המנורה בהטבת הנרות : **הלוליך** שמהללין בבהמ"ק בכלי שיר : **רפד** לשון קישוט : **מכלוליך** לשון מכלל יופי : **ראשך** ר"ל על ראש הקב"ה : **טכסים** לשון תקון : **ידועיך** פירוש ת"ח דבריהם נטועים כיתד התקוע : **בשכל** פירוש כל מצוה כתורה בכתר תורה ע"י שכל טוב שהשיג בליתוד המחודים מזהב : **מפוזרת** ישראל מפוזרים בקצה עולם : **סגוריה** הסגורים בגלות הוליא אותם : **נהל** נהג : **לעמומים** לחשכים בגלות : **נשכימה** לבה"מ : **שוש** פי' להסעידם בהסיבת הצדיקים בששון ובשמחה : **להצריח** · לצעוק לבשר הגאולה :

מיט שטארקייט וויא איין שטארקיר פיינר טערים ;

אלה ובאלה הראיתני שמעה אזני והבנתני דיא נסים פון מצרים אונ נאך מער נסים וואש מען קאן זייא ניט אויש דער ציילין האשטו מיר גוויזן לא ידעתי נפשי שמתני פון דעשט וועגין האב איך גיטאן מיין לייב גלייך וויא איך וויש דער פון ניט אונ האב גיזונדיגט בבואך להדריך ראבי מלל פצת להיטיבי אז דוא בישט גיקומין צוא פריילך מאכין מייני וויטאג האשטו מיר צוא גיזאגט גוטין צוא טאן אונ האשט גיזאגט שובי שובי קער זיך אום מיט תשובה גיא חזיון תחומיך עלותך להגיש שלמיך דאש שיינירגי אורט ירושלים וועשטו זוכה זיין הדרינין מקריב צוא זיין קרבנות אונ שלמים מה יפו פעמיך וויא שיין זאנין דייני טריט אז דוא בישט עולה רגל רגליך יזהירו כזוהר וכעצם השמים לטוהר דייני דגלים וועלין לייכטין וויא דאש קלארקייט פון דיא הימלן שררך אגן הסהר דייני סנהדרן וואש זיצן אין מיטן דער וועלט וויא איין נאפיל אין מיטין מענטשין האבן גלערנט אוף איין טיש וואש ער איז גיוועזן קאליכדיג וויא איין האלבי לבנה הדר כיהון אפודיך נועם מלכות כבודיך איך וועל דיר גיבן דאש שיינקייט פון אהרן הכהן וואש ער איז גיוועזן גיגורט מיט דעם אפוד אונ דאש זיסקייט פון דער מלוכה פון משה וואש זענין גיוועזן שני שדיך דייני צווייא בריסט דאש זייא האבין דיך אן גיזוגין מיט תורה ונחת שולחן דשן בנוכח מנורה לדשן אונ דעם שולחן וואש אקגין דער היליגי גילדני מנורה וואש אין בית המקדש דאש איז דאש שונהייט פון ישראל גלייך וויא צוארך כמגדל השן איין גלייביר אונ איין גלאטיר האלז וואש איז וויא איין טורם פון העלפאנד ביין זבול קודש הלוליך רפד יופי מכלוליך דיין הייליג הארבריג דאש בית המקדש איז דיין לויב דאש איז דיין צירונג אונ דייני שייני קרון ראשך עליך וואש דו טראגשט אויף דיין קאפ חיל למאוד עצמת ברבי תורות נתחכמת מיט פיל קראפט אונ תורה בישטו גישטארקט אונ וגקליגט מה יפית ומה נעמת וויא שיין אונ זיס בישטו טכסים נוי תהלתך יתאוו לאמים לראותך דיא שייני מנהגים פון דייני גלויבטי יודין טואין אלי פעלקר גלושטן צוא זעהין זאת קומתך דוא בישט הוך אונ אוף גריכט גישטאנין אז מיהאט ארין גיווארפין אין קאליך אובן חנניה מישאל ועזריה אונ גאט האט זייא מציל גווען ידועיך נטועים כמסמר צנועים בכל משמר דייני חכמים אונ דייני יודין זענין גיפלאנצט אין פרומקייט צוא היטין דייני היטונג אמרתי אעלה בתמר איך האב גיזאגט איך וועל ווערן גלויבט דורך דיא צדיקים וואש זענן גיגליכן צוא איין טייטל בוים כתורה בשכל טוב חמודה מזהב טוב זייא זענן גיקריינט מיט גוטין שכל אונ גלוסטגר פון גין גאלד וחכך כיין הטוב אונ דיין גומן פון דיא תלמידי חכמים וואש רידין אין דער תורה איז וויא גוטר וויין לאל אקוה לסעדי קדושי פודי וכבודי צוא מיין הילגן גאט מיין אויש לייזער טוא איך האפן צוא אונטר לעהנין מיך אני לדודי אונ איך בין צוא מיין פריינט הקב"ה צוא היטן זיין תורה מפוזרת מקצה לקצה תנון סגוריה היצא דיא ישראל וואש זענין פאר שפרייט פון איין עק וועלט ביז דעם אנדרן לייז זייא אויש דער פון לכה דודי נצא גייא מיין פריינט אונ מאך אונז ארויש גיין פון צווישין דיא עכו"ם נהל מעוטי עמים זרח אורך לעמומים פיר די ישראל וואש זענין וויניגיר פון אלי אומות מאך שיינין דיין פאלק וואש זייא זענין היינט טונקיל נשכימה לכרמים דען וועלין מיר זיך פעדרן צוא דיא בתי מדרשות שוש מסבה להאריח קול קורא להצריח מיר זאלין הערין דאש קול שופר משיח אונ זאלשט אינז מאכין פרייאין מיט איין פריילכר סעודה הדודאים נתנו ריח דען וועלין דיא ישראל האבן איין גוטן שם בועד להאהילי ולבא בשמחת גילי דיין פאלק ישראל זאלין אלי בנאנד זיין או דוא זאלשט זיין מיט אונז בייא אונזר פרייד מי יתנך כאח לי דען וועלן מיר זאגין ווער האט דיך גגיבן צוא מיר וויא איין ברודר פנות דרך בבואך אל

מבונך

אֵל מְבוֹנְךָ וּמִקְרָאֶךָ · אֲנַהֶגְךָ אֲבִיאֲךָ : צְאת מִמַּסְגֵּר נַפְשִׁי · מִבֵּין מְעַבִידֵי בְקוֹשִׁי : שְׂמֹאלוֹ תַּחַת רֹאשִׁי : קַוּוֹת מוֹעֵד עִתְּכֶם · צִיּוֹן עֲלוֹת קְרִיתְכֶם · הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם : רוֹאֵי מוֹפְתֵי הַגְּאֻלָּה · אוֹמֵר יַעֲנוּ בְמִלָּה · מִי זֹאת עוֹלָה : שׁוֹכְנֵי בְגֵיא גָלוּתָם · מַהֵר מֵאִתְּךָ תְּהִלָּתָם · שִׂימֵנִי כַחוֹתָם : תּוֹקֶף עוֹז אֲהָבִים נִגֵּן · שִׁירִים עֲרֵבִים · כְּבַעַל מַיִם רַבִּים :

חתום שם המחבר שמעון בר יצחק

מַיִם רַבִּים שְׂמַת נְתִיבָה · אָחוֹת מִשְׁכַת לָךְ בְּאַהֲבָה · אִם עָנִיתִי וְנַפְשִׁי תְאֵבָה · אֲנִי חוֹמָה וְשָׁדַי לְאֵין קִצְבָה · כֶּרֶם נְעִים וְנַחֲלָה חֲשׁוּבָה · כַּרְמִי בְּזוּז וְשָׁמוּנִי חֲרֵבָה · הַיּוֹשֶׁבֶת רְבוּצָה וְיֶשַׁע מְקַוָּה · בְּרַח יֶשַׁע הַפֶּלֶא דָגוּל מֶרְכָּבָה · דוֹדִי צוּר נֶעֱרָץ בְּאַלְפֵי רְבָבָה · וְדָמָה לְךָ חַי כְּבַעַל מֵי תְהוֹם רַבָּה · קְדוֹשִׁים שֶׁבְּתוֹךְ שִׁירָה עֲרֵבָה . בְּגִילָה בְּרִנָּה בְּשִׂמְחָה רַבָּה :

עזרת עד שמו קדוש ישראל

חזן שם המחבר שמעון

בְּרַח דוֹדִי אֶל שַׁאֲנַן נָוֶה · וְאִם הֶלְאֵינוּ דֶרֶךְ הָעִוֶּה · הִנֵּה לָקִינוּ בְּכָל מַדְוֶה · וְאַתָּה יְיָ מָעוֹז וּמִקְוֶה · עָלֶיךָ כָּל הַיּוֹם נְקַוֶּה · לְגָאֲלֵנוּ וּלְשִׁיתֵנוּ כְּגַן רָוֶה :

בְּרַח דוֹדִי אֶל מְקוֹם מִקְדָּשֵׁנוּ · וְאִם עֲוֹנוֹת עָבְרוּ רָאשֵׁנוּ · הִנֵּה בָאָה בְּבַרְזֶל נַפְשֵׁנוּ · וְאַתָּה יְיָ גֹּאֲלֵנוּ קְדוֹשֵׁנוּ · עָלֶיךָ נִשְׁפּוֹךְ שִׂיחַ רַחֲשֵׁנוּ · לְגָאֲלֵנוּ · מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ לְהַחְפִּישֵׁנוּ :

בוער באוהל בזמ"ק : **צאת** יהי רלון שהוליאנו ממסגר : **קוות** כו' פירוש השבעתי אתכם שתמכו עד בא עתכם : **רואי** פירוש כשיראו עכו"ם הנופתים שנעשו בגאולה יאמרו מי זאת עולה : **בגיא** בעומק שפלות הגלות ממהר לגאלם כי מאתך תהלתם וינקש שתשימם כחותם על לבך : **תוקף** פי' תעורר תוקף האהבה כדי שנזכה לנגן וכמו שעוררו על מים רבים :

מים רבים וכו' · **אחות** זו כנסת ישראל : **עונתי** נלרה ונפשי תאבה לישועתך : **אני חומה** חזקה באמונה : **ושדי** אלו תלמידי חכמים שמניקין לנו התורה : **בזוז** העכו"ם : **רבוצה** לפופים בגלות : **ברח ישע** פירוש תבריח ישראל מן הגלות ע"י ישע ונפלאות אתה שנקרא דגול מרבבה : **ודמה** תדמה הקב"ה עגבור איש מלחמה כמו על הים שבתוך בשירים ערבים :

ברח פירוש מהר לילך לבית המקדש שנקרא נוה שאנן : **הלאינו** · פירוש יגעט לעקם דרכינו : **מעוז** · לשבים אליך : **בגן** שהמטר מרוה אותו להשביעו במאוים : **בברזל** · שאנו יושבים בגלות כמו במסר ברזל : **להחפישנו** לשון חפשי : **מצדיקנו** · הגבי"הם

ברח

מבונך ומקראך רום אוש דעם וועג אין דיין טון קומין צום בית המקדש אהנגך אביאך וועל איך דיך פירין אונ ברייננן אהין צאת ממסגר נפשי מבין מעבידי בקושי מיך אוש צו ציהן פון דעם פאר שלאסנים גלות פון מיין שווערר ארביט שמאלו תחת ראשי זיין לינקי האנט זאל זיין אונטר מיין קאפ צו העלפין מיר קוות מועד עתכם ציון עלות קריתכם טוט האפן אוף דער צייט פון דער גאולה דאש איר וועט אוף גיין קיין ציון אייער שטאט אונ איר זאלט ניט ארוש גיין פאר דער צייט השבעתי אתכם דרוף האב איך אייך בשווארין רואי מופתי הגאולה אומר יענו במלה דיא עכו"ם וואש וועלין זעהין דיא ווינדר פון דער גאולה וועלין זאגין מי זאת עולה ווער איז דאש פאלק וואש גייט אזו אוף פון דעם גלות שוכני בגיא גלותם מהר מאתך תהלתם איל די גאולה צו דיא ישראל ווש אין גלות זענן דען פון דיר איז זייער לוב שימני כחותם אונ טוא מיך בהעפטן צוא דיר וויא איין חותם וואש מען טראגט תמיד בייא זיך תוקף עוז אהבים נגן שירים ערבים וועלין מיר דיר זינגין זיסי גזאנג מיט שטארק ליב שאפט כבעל מים רבים אזו וויא אוף דעם ים :

מים רבים שמת נתיבה אחות משכת לך באהבה אין שטארקין וואשר פון ים סוף האשטו גימאכט אונז איין וועג דוא האשט אונז צוא דיר גיצוגין מיט פריינט שאפט אם עניתי ונפשי תאבה אני חומה ושדי לאין קצבה האטשי איך בין גיפיינגט אין גלות פון דעשט וועגין טוט מיין נפש גלושטן צו גאט איך בין שטארק וויא איין מאוויר אונ זיין גלובין אונ מייני תלמידי חכמים האט קיין קצבה ניט צוא זייער בהעפטונג צוא גאט כרם נעים ונחלה חשובה כרמי בזוז ושמוני חרבה מיר זענין דיין זיסר וויין גארטן אונ מיר זענין באראובט אונ וויסט היושבת רבוצה וישע מקוה מיר לעגן אין גלות אונ האפין אוף דיין הילף ישע הפלא דגול מרבבה דודי צור נערץ באלפי רבבה זאלשט איילין מיט דייני ווינדרליכי הילף גאט וואש איז שטארק גילויבט צווישין מליאנין פון זייני מלאכים אין הימל ודמה לך חי כבעל מי תהום רבה קדושים שבתוך שירה ערבה לעבדיגר גאט זאלשט דיך גלייכין וויא אוף דעם ים דאש דיין היילינג פאלק האבין דיך גילובט מיט איין זים גזאנג בגילה ברנה בשמחה רבה מיט גרוש פרייליך הארץ :

ברח דודי אל שאנן נוה ליבר גאט זאלשט איילין צוא אונזר שטיל וואנונג דאש בית המקדש ואם הלאינו דרך העוה הנה לקינו בכל מדוה ואתה יי מעוז ומקוה אונ ווען מיר האבין פאר קרימט אונזר וועג נון זענין מיר דאך שון גישלאגין גיווארין מיט פיל ווייטאג אונ דוא גאט בישט אונזר שטארק האפונג עליך כל היום נקוה לגאלנו ולשיתנו כגן רוה אוף דיר האפין מיר אלי טאג זאלשט אונז אוש לייזין אונ אונז מאכין וויא איין זאטין אונ אפיינים גארטין :

ברח דודי אל מקום מקדשנו איל מיין פריינט גאט צוא באווין דעם בית המקדש ואם עונות עברו ראשנו הנה באה בברזל נפשנו אונ אוב אונזרי עבירות זענין העכר פון אונזר קאפ זאל מכפר זיין דער גלות וואש איז גליך וויא מבונט מיט אייזרני קייטן ואתה יי גאלנו קדושנו עליך נשפוך שיח רחשנו צוא דיר היילגר גאט אונזר דער לייזיר טואן מיר פאר גיסן דיא רייד פון דר תפלה לגאלנו ממעון קדשך להחפישנו צוא אוש לייזן אונז פון דעם היילגין וואנונג פון הימל צוא מאכין אונז פרייא :

ברח

יוצר לשבת וחול המועד של פסח

ברח דודי אל עיר צרקנו · ואם לא שמענו לקול מצדיקנו · הנה אכלונו בכל פה מדיקינו · ואתה יי שופטנו מחוקקנו · עליך נשליך יהב חלקנו · לגאלנו בהשקט ובבטחה להחזיקנו :

ברח דודי אל ועד הזבול · ואם עלך שברנו בלי סבול · הנה לקינו בכל מיני חבול · ואתה יי משמח אבול · עליך נסביר להתיר כבולי לגאלנו להתגדל מעל לגבול :

הגבאים שהוכיחו אותנו : מדיקינו · זו מלכות יון שנאמר אכלה ומדקה ושארה ברגליה רפסה : ועד זה בהמ"ק ע"ש ונועדתי שמה : עלך של תורה : חבול לשון השחתה : אבול לשון אבילות : נסביר תרגום של תקוה : להתיר מכבל : נשא מגבעות זה בית המקדש שנאמר נכון יהיה הר בית ה' בראש ההרים ונשא מגבעות : בפרוע ל' בטול ושביתת המלות כמו למה תפריעו : ולעטרנו בכובע ישועות :

ברח דודי אל נשא מגבעות · ואם זדנו בפרוע פרעות · הנה השיגנו צרות רבות ורעות · ואתה יי אל למושעות · עליך נשפוך שיח שועות · לגאלנו ולעטרנו כובע ישועות :

בגלל אבות תושיע בנים · ותביא גאולה לבני בניהם : ברוך אתה יי גאל ישראל :

ומתפללין שמ"ע ואומרים ישתח תשב ובברכת דלה אומרים יעלה ויבא ואומרים הלל בדילוג וק"ש שיר של יום ואומרים שיר השירים :

שיר השירים א ב

א שיר השירים אשר לשלמה : ישקני מנשיקות פיהו כי טובים דדיך מיין : לריח שמניך טובים שמן תורק שמך על כן עלמות אהבוך : משכני אחריך נרוצה הביאני המלך חדריו נגילה ונשמחה בך נזכירה דדיך מיין מישרים אהבוך : שחורה אני ונאוה בנות ירושלם כאהלי קדר כיריעות שלמה : אל תראוני שאני שחרחרת ששזפתני השמש בני אמי נחרו בי שמני נוטרה את הכרמים כרמי שלי לא נטרתי : הגידה לי שאהבה נפשי איכה תרעה איכה תרביץ בצהרים שלמה אהיה כעטיה על עדרי חבריך : אם לא תדעי לך היפה בנשים צאי לך בעקבי הצאן ורעי את גדיתיך על משכנות הרעים : לססתי ברכבי פרעה דמיתיך רעיתי : נאוו לחייך בתורים צוארך בחרוזים : תורי זהב נעשה לך עם נקדות הכסף : עד שהמלך במסבו נרדי נתן ריחו : צרור המר דודי לי בין שדי ילין : אשכל הכפר דודי לי בכרמי עין גדי : הנך יפה רעיתי הנך יפה עיניך יונים : הנך יפה דודי אף נעים אף ערשנו רעננה : קרות בתינו ארזים רחיטנו רהיטנו קרי ברותים : ב אני חבצלת השרון שושנת העמקים : כשושנה בין החוחים כן רעיתי בין הבנות : כתפוח בעצי היער כן דודי בין הבנים בצלו חמדתי וישבתי ופריו מתוק לחכי : הביאני אל בית היין ודגלו עלי אהבה : סמכוני באשישות רפדוני בתפוחים כי חולת אהבה אני · שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני : השבעתי אתכם בנות ירושלם בצבאות או באילות השדה אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ : קול דודי הנה זה בא מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות : דומה דודי לצבי או לעפר האילים הנה זה עומד אחר כתלנו משגיח מן החלונות מציץ מן החרכים : ענה דודי ואמר לי קומי לך רעיתי יפתי ולכי לך : כי הנה הסתו הסתיו קרי עבר הגשם חלף הלך לו : הנצנים נראו בארץ עת הזמיר הגיע וקול התור נשמע בארצנו : התאנה חנטה פגיה והגפנים סמדר נתנו ריח קומי לכי לך קרי רעיתי יפתי ולכי לך : יונתי בחגוי הסלע בסתר המדרגה הראיני את מראיך השמיעני את קולך כי קולך

ערב

ברח דודי אל עיר צרקנו איל מיין פריינט צוא דער גרעכטיגי שטאט ירושלים ואם לא שמענו לקול מצדיקנו הנה אכלונו בכל פה מדיקינו און אוב מיר האבן ניט צוא גיהערט צוא דער שטראף פון אונזרי נביאים זאל מכפר זיין דאש וואש דיא שונאים עשין אונז אוף און ליידקן אונז אוש פון אונזר גוטש ואתה יי שופטנו מחוקקנו עליך נשליך יהב חלקנו און דוא גאט בישט אונזר שופט און האשט אונז גיגיבין גוטי גזעץ אוף דיר טואן מיר ווארפן אונזר בטחון לגאלנו בהשקט ובבטחה להחזיקנו צוא אויש לייזן און שטארקן אונז מיט שטילקייט און זיכרהייט :

ברח דודי אל ועד הזבול איל מיין פריינט צוא איין זאמלין אונז אין בית המקדש ואם עלך שברנו בלי סבול הנה לקינו בכל מיני חבול און אוב מיר האבן צוא בראכין דיין יאך פון מצות דאש מיר האבן ניט גוואלט זיי לידין זאל מכפר זיין דאש וואש מיר זענין פאר דארבין גווארין מיט אלי פאר דארבניש וואש אין דער תורה שטייט ואתה יי משמח אבול עליך נסביר להתיר כבול לגאלנו להתגדל מעל לגבול און דו גאט טושט דער פרייאן דעם טראווריגין און צוא דיר טואן מיר האפין זאלשט אונז אויף בונדין פון דעם גלות און צוא דער גריישן אונז גאט העכר אן אגבול :

ברח דודי אל נשא מגבעות איל מיין פריינט צום בית המקדש וואש ער איז העכר פון אלי הוך ואם זדנו בפרוע פרעות הנה השיגונו צרות רבות ורעות און ווען מיר האבין פאר שטערט דייני מצות זאל מכפר זיין דיא גרושי און בייזי צרות וואש אוף אונז איז גיקומין ואתה יי אל למושעות עליך נשפוך שיח שועות לגאלנו ולעטרנו כובע ישועות צוא דיר גאט טוט מען האפין און מיר טואן פאר דיר פאר גיסן תפלה זאלשט אונז אויש לייזין און קרוינן מיט אקרוין פון הילף בגלל אבות תושיע בנים ותביא גאולה לבני בניהם פון וועגין דעם זכות אבות זאלשטו העלפין זייערי קינדר און זאלשט ברייננן איין גאולה צו זייערי קינדש קינדר :

ערב ומראיך יתיר י׳ נאוה : אחזו לנו שועלים שועלים קטנים
מחבלים כרמים וכרמינו סמדר : דודי לי ואני לו הרעה
בשושנים : עד שיפוח היום ונסו הצללים סב דמה לך דודי
לצבי או לעפר האילים על הרי בתר : ג על משכבי בלילות
בקשתי את שאהבה נפשי בקשתיו ולא מצאתיו : אקומה
נא ואסובבה בעיר בשוקים וברחובות אבקשה את שאהבה
נפשי בקשתיו ולא מצאתיו : מצאוני השמרים הסבבים בעיר
את שאהבה נפשי ראיתם : כמעט שעברתי מהם עד שמצאתי
את שאהבה נפשי אחזתיו ולא ארפנו עד שהביאתיו אל בית
אמי ואל חדר הורתי : השבעתי אתכם בנות ירושלם
בצבאות או באילות השדה אם תעירו ואם תעוררו את
האהבה עד שתחפץ : מי זאת עלה מן המדבר כתימרות עשן
מקטרת מר ולבנה מכל אבקת רוכל : הנה מטתו שלשלמה
ששים גברים סביב לה מגברי ישראל : כלם אחזי חרב
מלמדי מלחמה איש חרבו על ירכו מפחד בלילות : אפריון
עשה לו המלך שלמה מעצי הלבנון : עמודיו עשה כסף
רפידתו זהב מרכבו ארגמן תוכו רצוף אהבה מבנות ירושלם :
צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו
אמו ביום חתנתו וביום שמחת לבו : ד הנך יפה רעיתי הנך
יפה עיניך יונים מבעד לצמתך שערך כעדר העזים שגלשו
מהר גלעד : שניך כעדר הקצובות שעלו מן הרחצה שכלם
מתאימות ושכלה אין בהם : כחוט השני שפתותיך ומדברך
נאוה כפלח הרמון רקתך מבעד לצמתך : כמגדל דויד
צוארך בנוי לתלפיות אלף המגן תלוי עליו כל שלטי הגבורים :
שני שדיך כשני עפרים תאומי צביה הרעים בשושנים :
עד שיפוח היום ונסו הצללים אלך לי אל הר המור ואל גבעת
הלבונה : כלך יפה רעיתי ומום אין בך : אתי מלבנון כלה
אתי מלבנון תבואי תשורי מראש אמנה מראש שניר וחרמון
ממעונות אריות מהררי נמרים : לבבתני אחותי כלה לבבתני
באחד קרי באחת מעיניך באחד ענק מצורניך : מה יפו דדיך
אחתי כלה מה טובו דדיך מיין וריח שמניך מכל בשמים :
נופת תטפנה שפתותיך כלה דבש וחלב תחת לשונך וריח
שלמתיך כריח לבנון : גן נעול אחתי כלה גל נעול מעין
חתום : שלחיך פרדס רמונים עם פרי מגדים כפרים עם נרדים :
נרד וכרכם קנה וקנמון עם כל עצי לבונה מר ואהלות עם
כל ראשי בשמים : מעין גנים באר מים חיים ונזלים מן לבנון :
עורי צפון ובואי תימן הפיחי גני יזלו בשמיו יבא דודי לגנו
ויאכל פרי מגדיו : ה באתי לגני אחתי כלה אריתי מורי עם
בשמי אכלתי יערי עם דבשי שתיתי ייני עם חלבי אכלו
רעים שתו ושכרו דודים : אני ישנה ולבי ער קול דודי דופק
פתחי לי אחתי רעיתי יונתי תמתי שראשי נמלא טל קוצותי
רסיסי לילה : פשטתי את כתנתי איככה אלבשנה רחצתי את
רגלי איככה אטנפם : דודי שלח ידו מן החור ומעי המו עליו :

קמתי אני לפתח לדודי וידי נטפו מור ואצבעותי מור עובר
על כפות המנעול : פתחתי אני לדודי ודודי חמק עבר נפשי
יצאה בדברו בקשתיהו ולא מצאתיהו קראתיו ולא ענני :
מצאני השמרים הסבבים בעיר הכוני פצעוני נשאו את רדידי
מעלי שמרי החמות : השבעתי אתכם בנות ירושלם אם
תמצאו את דודי מה תגידו לו שחולת אהבה אני : מה דודך
מדוד היפה בנשים מה דודך מדוד שככה השבעתנו : דודי
צח ואדום דגול מרבבה : ראשו כתם פז קוצותיו תלתלים
שחרות כעורב : עיניו כיונים על אפיקי מים רחצות בחלב
ישבות על מלאת : לחיו כערוגת הבשם מגדלות מרקחים
שפתותיו שושנים נטפות מור עבר : ידיו גלילי זהב ממלאים
בתרשיש מעיו עשת שן מעלפת ספירים : שוקיו עמודי שש
מיסדים על אדני פז מראהו כלבנון בחור כארזים : חכו
ממתקים וכלו מחמדים זה דודי וזה רעי בנות ירושלם : ו אנה
הלך דודך היפה בנשים אנה פנה דודך ונבקשנו עמך : דודי
ירד לגנו לערוגות הבשם לרעות בגנים וללקט שושנים :
אני לדודי ודודי לי הרועה בשושנים : יפה את רעיתי כתרצה
נאוה כירושלם אימה כנדגלות : הסבי עיניך מנגדי שהם
הרהיבני שערך כעדר העזים שגלשו מן הגלעד : שניך כעדר
הרחלים שעלו מן הרחצה שכלם מתאימות ושכלה אין בהם :
כפלח הרמון רקתך מבעד לצמתך : ששים המה מלכות
ושמונים פילגשים ועלמות אין מספר : אחת היא יונתי תמתי
אחת היא לאמה ברה היא ליולדתה ראוה בנות ויאשרוה
מלכות ופילגשים ויהללוה : מי זאת הנשקפה כמו שחר יפה
כלבנה ברה כחמה אימה כנדגלות : אל גנת אגוז
ירדתי לראות באבי הנחל לראות הפרחה הגפן הנצו
הרמונים : לא ידעתי נפשי שמתני מרכבות עמי נדיב : ז שובי
שובי השולמית שובי שובי ונחזה בך מה תחזו בשולמית
כמחלת המחנים : מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב חמוקי
ירכיך כמו חלאים מעשה ידי אמן : שררך אגן הסהר אל יחסר
המזג בטנך ערמת חטים סוגה בשושנים : שני שדיך כשני
עפרים תאמי צביה : צוארך כמגדל השן עיניך ברכות
בחשבון על שער בת רבים אפך כמגדל הלבנון צופה פני
דמשק : ראשך עליך ככרמל ודלת ראשך כארגמן מלך
אסור ברהטים : מה יפית ומה נעמת אהבה בתענוגים : זאת
קומתך דמתה לתמר ושדיך לאשכלות : אמרתי אעלה
בתמר אחזה בסנסניו ויהיו נא שדיך כאשכלות הגפן וריח
אפך כתפוחים : וחכך כיין הטוב הולך לדודי למישרים
דובב שפתי ישנים : אני לדודי ועלי תשוקתו : לכה דודי
נצא השדה נלינה בכפרים : נשכימה לכרמים נראה אם
פרחה הגפן פתח הסמדר הנצו הרמונים שם אתן את דודי
לך : הדודאים נתנו ריח ועל פתחינו כל מגדים חדשים גם
ישנים דודי צפנתי לך : ח מי יתנך כאח לי יונק שדי אמי

אמצאך בחוץ אשקך גם לא יבוזו לי : אנהגך אביאך אל
בית אמי תלמדני אשקך מיין הרקח מעסיס רמוני : שמאלו
תחת ראשי וימינו תחבקני : השבעתי אתכם בנות ירושלם
מה תעירו ומה תעוררו את האהבה עד שתחפץ : מי זאת
עולה מן המדבר מתרפקת על דודה תחת התפוח עוררתיך
שמה חבלתך אמך שמה חבלה ילדתך : שימני כחותם על
לבך כחותם על זרועך כי עזה כמות אהבה קשה כשאול
קנאה רשפיה רשפי אש שלהבת יה : מים רבים לא יוכלו
לכבות את האהבה ונהרות לא ישטפוה אם יתן איש את כל
הון ביתו באהבה בוז יבוזו לו : אחות לנו קטנה ושדים אין לה
מה נעשה לאחותנו ביום שידבר בה : אם חומה היא נבנה
עליה טירת כסף ואם דלת היא נצור עליה לוח ארז : אני
חומה ושדי כמגדלות אז הייתי בעיניו כמוצאת שלום : כרם
היה לשלמה בבעל המון נתן את הכרם לנוטרים איש יבא
בפריו אלף כסף : כרמי שלי לפני האלף לך שלמה ומאתים
לנוטרים את פריו : היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך
השמיעני : ברח דודי ודמה לך לצבי או לעופר האילים על
הרי בשמים : חזק

ק"י אתה הראת ומוליכין ב' ס"ת בא' קורין ז' גברי בפ' כי תשא ראה אתה אומר אלי תמלא בשבת חול המועד של סוכות ולמפטיר קורין בשניה והקרבתם תהלת ביום שביעי של פסח :

הפטרה לשבת וחוה"מ של פסח ביחזקאל סימן לז

היתה עלי יד־יהוה ויוציאני ברוח יהוה ויניחני בתוך הבקעה
והיא מלאה עצמות : והעבירני עליהם סביב ׀ סביב
והנה רבות מאד על־פני הבקעה והנה יבשות מאד : ויאמר
אלי בן־אדם התחיינה העצמות האלה ואמר אדני יהוה אתה
ידעת : ויאמר אלי הנבא על־העצמות האלה ואמרת אליהם
העצמות היבשות שמעו דבר־יהוה : כה אמר אדני יהוה
לעצמות האלה הנה אני מביא בכם רוח וחייתם : ונתתי עליכם
גידים והעלתי עליכם בשר וקרמתי עליכם עור ונתתי בכם
רוח וחייתם וידעתם כי־אני יהוה : ונבאתי כאשר צויתי ויהי־
קול כהנבאי והנה־רעש ותקרבו עצמות עצם אל־עצמו : וראיתי
והנה עליהם גידים ובשר עלה ויקרם עליהם עור מלמעלה
ורוח אין בהם : ויאמר אלי הנבא אל־הרוח הנבא בן־אדם ואמרת
אל־הרוח כה־אמר ׀ אדני יהוה מארבע רוחות באי הרוח ופחי
בהרוגים האלה ויחיו : והנבאתי כאשר צוני ותבוא בהם הרוח
ויחיו ויעמדו על־רגליהם חיל גדול מאד מאד : ויאמר אלי בן־
אדם העצמות האלה כל־בית ישראל המה הנה אמרים יבשו
עצמותינו ואבדה תקותנו נגזרנו לנו : לכן הנבא ואמרת אליהם
כה־אמר אדני יהוה הנה אני פתח את־קברותיכם והעליתי
אתכם מקברותיכם עמי והבאתי אתכם אל־אדמת ישראל :
וידעתם כי־אני יהוה בפתחי את־קברותיכם ובהעלותי אתכם
מקברותיכם עמי : ונתתי רוחי בכם וחייתם והנחתי אתכם
על־אדמתכם וידעתם כי אני יהוה דברתי ועשיתי נאם־יהוה :

ואומר המפטיר הברכות ואין חותמין מקדש ישראל והזמנים בסוף ברכות ההפטרה ואומרים יקום פורקן מי שברך אשרי יהללו חצי קדיש ומתפללין תפלת מוסף :

מעריב ליל שביעי של פסח

חזן **ברכו את יי המבורך :**

הקהל עונין **ברוך יי המבורך לעולם ועד :**

בשעה שהחזן אומר ברכו אומרים הקהל יתברך

קהל יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא שמו של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא שהוא ראשון והוא אחרון ומבלעדיו אין אלהים סולו לרוכב בערבות ביה שמו ועלזו לפניו ושמו מרומם על כל ברכה ותהלה : ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד : יהי שם יי מבורך מעתה ועד עולם :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר בדברו מעריב ערבים ׳
בחכמה פותח שערים ובתבונה משנה עתים ׳ ומחליף את הזמנים
ומסדר את הכוכבים במשמרותיהם ברקיע כרצונו בורא יום ולילה :
גולל אור מפני חושך וחושך מפני אור ומעביר יום ומביא לילה ׳
ומבדיל בין יום ובין לילה יהוה צבאות שמו ׳ אל חי וקים תמיד ימלוך
עלינו לעולם ועד :

ויושע יי אום למושעות ׳ וירא ישראל בפרוע
פרעות ׳ אז ישיר גלה חוסן ישועות ׳
עזי דגול גיה ואישון להשעות : ברוך אתה
יי המעריב ערבים :

אהבת עולם בית ישראל עמך אהבת : תורה ומצות חקים ומשפטים
אותנו למדת ׳ על כן יהוה אלהינו בשכבנו ובקומנו נשיח
בחקיך : ונשמח בדברי תלמוד תורתך ובמצותיך לעולם ועד כי
הם חיינו ואורך ימינו ׳ ובהם נהגה יומם ולילה : ואהבתך אל תסיר
ממנו לעולמים :

יי הכין כלי מלחמה ׳ מרכבות פרעה ושלשיו
נהג במהומה ׳ תהומות זמנם באף ובחמה ׳
ימינך חבל נחלתך רחמה : ברוך אתה יי אוהב
עמו ישראל : שמע ישראל וכו׳

אמת ואמונה כל זאת וקים עלינו כי הוא יהוה אלהינו ואין זולתו
ואנחנו ישראל עמו : הפודנו מיד מלכים מלכנו הגואלנו מכף כל
העריצים : האל הנפרע לנו מצרינו והמשלם גמול לכל איבי נפשנו :
העושה גדולות עד אין חקר ׳ נסים ונפלאות עד אין מספר ׳ השם
נפשנו בחיים ולא נתן למוט רגלינו ׳ המדריכנו על במות איבינו ׳
וירם קרננו על כל שונאינו ׳ העושה לנו נסים ונקמה בפרעה אותות
ומופתים

ומופתים באדמת בני חם · המכה בעברתו כל בכורי מצרים · ויוצא את עמו ישראל מתוכם לחרות עולם · המעביר בניו בין גזרי ים סוף · את רודפיהם ואת שונאיהם בתהומות טבע · וראו בניו גבורתו שבחו והודו לשמו : ומלכותו ברצון קבלו עליהם משה ובני ישראל לך ענו שירה :

פסח אמונים שיר שוררוהו · ויושע יי ביום ההוא · פסח מצרים : פסח בת קול ישמע ממרומים · ישראל נושע ביי תשועת עולמים · פסח לעתיד : פסח גאולים עברו במשאת יד . וירא ישראל את היד · פסח מצרים : פסח דגול בעוז כבודו · יוסיף אדני שנית ידו · פסח לעתיד : פסח המון חיליו בטוב רים · הלכו ביבשה בתוך הים · פסח מצרים . פסח והניף ידו ברוח בעים · והחרים יי את לשון ים · פסח לעתיד : פסח זלעף במכתב שנן · מחנה מצרים בעמוד אש וענן · פסח מצרים : פסח חדוש מופת עלי ישן · דם ואש ותמרות עשן · פסח לעתיד : פסח טבס בצריו להחרימה · ובני ישראל יוצאים ביד רמה · פסח מצרים : פסח ישועות כוס שלום · כי בשמחה תצאו ובשלום · פסח לעתיד : פסח כלל ענמים להצמת · כי אין בית אשר אין שם מת · פסח מצרים : פסח לאמים יהגו ריק לנגפה · וזאת תהיה המגפה · פסח לעתיד : פסח מלוי שערים פתחי ופסח יי על הפתח · פסח מצרים : פסח נתן לאות רב ושליט · גנון והציל פסוח והמליט · פסח לעתיד : פסח סגולים למטע שירים · כי יי נלחם להם במצרים · פסח מצרים : פסח עתיד לפריון שבוים · ויצא יי ונלחם בגוים · פסח לעתיד : פסח פתיתת קול ענתה נביאה · שירו ליי כי גאה גאה · פסח מצרים : פסח צבור באות אשר עשה · זמרו יי כי גאות עשה · פסח לעתיד : פסח קדר לצריו מאורי אור · ולכל בני ישראל היה אור · פסח מצרים : פסח רצוי במאמר צורך · קומי אורי כי בא אורך · פסח לעתיד : פסח שבחוהו בעוז תעצומו · כי גאל יי את עמו · פסח מצרים : פסח תוקף תהלות רשומו · גאלנו יי צבאות שמו · פסח לעתיד :

פסח יוסיף על ישועות ישועה · בריתו יזכור להושיעה · עם קרובו באהב להושעה · כאשר שמע למצרים לצור נשמעה · בגילה ברנה בשמחה רבה ואמרו כלם :

מי כמוכה באלים יהוה מי כמוכה נאדר בקודש נורא תהלות עושה פלא : מלכותך ראו בניך בוקע ים לפני משה :

וברוב גאונך נחית ידידים · וברוח ים עברו גרודים · אמר כושל להציל נדודים · נשפת להיות בסאסאה נמדדים · זה צור ישענו פצו פה ואמרו :

יי ימלוך לעולם ועד : ונאמר כי פדה יי את יעקב וגאלו מיד חזק ממנו :

מי כמוכה משגב לעתות בצרה · נטית נואציך בזעם ועברה · נחית סגולתך בזרוע גבורה · שמעו עמים גבורתך להגבירה : ברוך אתה יי מלך צור ישראל וגואלו: (נ"א גאל ישראל) :

השכיבנו יהוה אלהינו לשלום והעמידנו מלכנו לחיים טובים ולשלום ופרוס עלינו סוכת שלומך ותקננו בעצה טובה מלפניך והושיענו מהרה למען שמך · והגן בעדנו והסר מעלינו אויב דבר וחרב ורעב ויגון והסר שטן מלפנינו ומאחרינו · ובצל כנפיך תסתירנו · כי אל שומרנו ומצילנו אתה כי אל מלך חנון ורחום אתה ושמור צאתנו ובואנו לחיים ולשלום מעתה ועד עולם · ופרוס עלינו סוכת רחמים ושלום :

אז נבהלו פוחזי דינים · תפול עליהם צוחות ומרנים · תביאמו קדושך ברגש מעונים · יי ימלוך שומר תשועת אמונים :

ברוך אתה יהוה הפורס סוכת שלום עלינו ועל כל עמו ישראל ועל ירושלים :

וידבר משה את מועדי יי אל בני ישראל :

ח"ק סמ"ע תפלה בליל א' של סוכות · ק"ש עלינו ק"י אדון עולם :

האל

בְּתַעֲצוּמוֹת עֻזֶּךָ הַגָּדוֹל בִּכְבוֹד שְׁמֶךָ ׳ הַגִּבּוֹר לָנֶצַח וְהַנּוֹרָא בְּנוֹרְאוֹתֶיךָ ׳ הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רָם וְנִשָּׂא :

שׁוֹכֵן עַד מָרוֹם וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ וְכָתוּב רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיְיָ ׳ לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה :

בְּפִי יְ שָׁרִים תִּתְרוֹמָם : וּבִלְשׁוֹן חֲ סִידִים תִּתְקַדָּשׁ :

וּבְשִׂפְתֵי צַ דִּיקִים תִּתְבָּרַךְ : וּבְקֶרֶב קְ דוֹשִׁים תִּתְהַלָּל :

וּבְמַקְהֲלוֹת רִבְבוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרִנָּה יִתְפָּאַר שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר שֶׁכֵּן חוֹבַת כָּל הַיְצוּרִים לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל לְשַׁבֵּחַ לְפָאֵר לְרוֹמֵם לְהַדֵּר וּלְנַצֵּחַ לְבָרֵךְ לְעַלֵּה וּלְקַלֵּס עַל כָּל דִּבְרֵי שִׁירוֹת וְתִשְׁבְּחוֹת דָּוִד בֶּן יִשַׁי עַבְדְּךָ מְשִׁיחֶךָ : וּבְכֵן יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ : כִּי לְךָ נָאֶה יהוה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שִׁיר וּשְׁבָחָה הַלֵּל וְזִמְרָה עֹז וּמֶמְשָׁלָה נֶצַח גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה תְּהִלָּה וְתִפְאֶרֶת קְדֻשָּׁה וּמַלְכוּת : בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ וּמֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אַתָּה אֵל : בָּרוּךְ אַתָּה יהוה אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וּמְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת אֵל הַהוֹדָאוֹת אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת בּוֹרֵא כָּל הַנְּשָׁמוֹת רִבּוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זִמְרָה מֶלֶךְ יָחִיד אֵל חֵי הָעוֹלָמִים :

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵיהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵיהּ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן : יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵילָּא מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן :

חזן בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבֹרָךְ : קהל וחזן בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ ׳ עֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל : אוֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים אוֹרוֹת מֵאֹפֶל אָמַר וַיֶּהִי :

כשחל שביעי של פסח בשבת אומרים קודם ש״ע הקרוב״ץ של שבת חוה״מ :

וַיּוֹשַׁע שׁוֹשַׁנֵּי פֶּרַח מַזְרִיחַ מְאוֹרִים ׳ שְׁמָרָם כְּאִישׁוֹן כְּרָדְפוּ אֲחוֹרִים ׳ בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם : וַיַּרְא מְשִׁיסַת מִסְתּוֹלֵל בּוֹ לְהַלְעִז ׳ מְמוֹשֵׁךְ מְפָרֵךְ בְּיָד רָמָה לְהָעֵז ׳ בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לוֹעֵז : אָז יָשִׁיר עָנָיו וְסִיעָתוֹ לְהַקְדִּישׁוֹ ׳ עָזוֹז יְמִינוֹ

ויושע וכו׳ ר״ל הקב״ה המזריח חמה ולבנה בכל יום הושיע את ישראל שנאמר בהן אהיה כטל לישראל יפרח כשושנה : כאישון ׳ עינו : כרדפו שנאמר וירדפו מצרים אחריהם : וירא וכו׳ פירוש הקב״ה ראה המסיסה שנעשה בפרעה ובחילו שהיה מסתולל ומרוך על ישראל ולהלעיג עליהם אז תפך אותם מפרך מצרים : להעז לאסוף : מעם לועז הם מצרים על שהיו מדברים בלשון הקודש וכן שאר כל לשונות קרוים לעז : עניו משה ובני ישראל

ויושע שושני פרח מוריח מאורים גאט האט גיהאלפין צוא דיא ישראל וואש זענן גיגליכן צוא רוזן אונ ער מאכט שיינן דיא זון אונ דיא לבנה שמרם כאישון כרדפו אחורים ער האט זייא גיהיט וויא דאש שווארץ אפיל פון אוג אז פרעה האט זייא נאך גיאגט פון הונטין בצאת ישראל ממצרים אז דיא ישראל זענן ארויש גיגאנגין פון מצרים וירא משיסת מסתולל בו להלעיז גאט האט גיזעהן דאש רובונג פון דיא מצרים אונ פרעה וואש האט גיטראכט אונ גישפעט אוף אים צוא משפטן פרעה אונ די מצרים ממושך מפרך ביד רמה להעז דיא ישראל זענן וואהן אוש גיצוגין פון שווערי ארביט אונ האבין זיך איין גיזאמילט מיט הוך שטארקייט בית יעקב מעם לועז דאש הוז גיזונד פון יעקב פון דיא מצרים אז ישיר עניו וסיעתו להקדישו דענשט מאל האט משה מיט דיא ישראל גזאגט שירה צו גאט אונ האבין אים גיהיילגט עזוז ימינו וזרוע קדשו דאש שטארקייט פון זיין רעכטי האנט

יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ · הָיְתָה יְהוּדָה לְקָדְשׁוֹ : שִׁמְךָ עַל כֹּל יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ ·
מוֹשָׁבְךָ בְּרוּם וְהִלּוּכְךָ בְּקוֹדֶשׁ · עֵדוֹתֶיךָ נֶאֶמְנוּ מְאֹד לְבֵיתְךָ נַאֲוָה קוֹדֶשׁ ·
קָדוֹשׁ : עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ שׁוֹרְרוּ לוֹ מַקְהֲלוֹתָיו · וְשָׁווּ הוֹד וְהָדָר בִּתְהִלּוֹתָיו ·
יִשְׂרָאֵל מַמְשְׁלוֹתָיו : יְיָ נִגְלָה לְעַמּוֹ הֱיוֹת מָנוֹס · נוֹזְלִים צָנוּ כְּמוֹ נֵד לִכְנוֹס הַיָּם
רָאָה וַיָּנוֹס : מַרְכְּבוֹת בּוֹגֵד בּוֹלְעוּ בְּסוּף וְשִׁיחוֹר · בַּנְּהָרִים חָרָה אַפּוֹ וְנֶהֶפְכוּ
סְחַרְחוֹר · הַיַּרְדֵּן יִסּוֹב לְאָחוֹר : תְּהוֹמוֹת רָגְזוּ וְיֶהֱמוּ גַלִּים · רָאוּךָ מַיִם מֵאֵימָתְךָ
חָלִים · הֶהָרִים רָקְדוּ כְּאֵילִים : יְמִינְךָ יֶשַׁע הֶחִישָׁה בְּעֵת רָצוֹן · יִרְעֲשׁוּ הֶהָרִים
וְעַמּוּדֶיהָ יִתְפַּלָּצוּן · גְּבָעוֹת כִּבְנֵי צֹאן : וּבְרוֹב צִדְקָתְךָ מַפַּלְתָּם תְּקַנּוֹס · צוּלָה
חָרְבָה וְנַהֲרוֹתֶיהָ תֶּאֱנוֹס · מַה לְּךָ הַיָּם כִּי תָנוּס : וּבְרוּחַ חֲזָקָה סְעַרְתָּם
סְחַרְחוֹר · חוֹמָה וּמְסִלָּה לְעַמְּךָ תִּבְחוֹר · הַיַּרְדֵּן תִּסּוֹב לְאָחוֹר : אָמַר קֶבֶץ
בְּעָמִיר שָׂרֵי אֱוִילִים · קֶלַע נַפְשׁוֹתָם חָפְצוּ לְהַשְׁלִים · הֶהָרִים תִּרְקְדוּ כְּאֵילִים :
נִשְׁפַּת חֲמָתְךָ תִּבְעַר פְּנִימִי וְחִיצוֹן · חֶלֶד הִתְפּוֹרְרָה תּוֹךְ וְקִיצוֹן · גְּבָעוֹת כִּבְנֵי
צֹאן : מִי כָמוֹכָה זְמִיר עָרִיצִים יַעֲנֶה בְּמֶרֶץ · זְרוֹעֲךָ חָשַׂפְתָּ וְהִתְמוֹטְטָה
הָאָרֶץ · מִלִּפְנֵי אָדוֹן חוּלִי אָרֶץ : נָטִיתָ קַשְׁתְּךָ רֹאשׁ פְּרָזָיו לִנְקוֹב · קִרְיוֹת

ומבצרים

ישראל : היתה · שקפץ תחלה לים על קידוש השם : ברום · בשמים : ממשלותיו שממשלתו עליהם למפקי עבו"ם שמסורים ביד שרי מעלה : מנוס פירוש להיות להם למנוס : צנו · עמדו המים כחומה ומכונסים : ראה פירוש כשראה הים כבודו של הקב"ה הניס לנדחן ונקרע : בוגד · זה פרעה שכפר בהקב"ה : בסוף בים סוף : ושיחור · זה נילוס : בנהרים פי' כל נהרות כשבאו ישראל אללו היו הופכים ומסבבין ללכת לאחוריהם ונבקעו : תהומות רגזו שרצו לתבוע את ישראל עד שנגלה עליהם הקב"ה וכשראו אותו היו מים חלים ורועדים מאימתו : החישה מהרה : יתפלצון · ל' רעד : תקנום לשון קנס : צולה · הים שם לחרבה : תאנוס דחק ואנס כל הנחלים ומנע מלירד בים עד שעברו ישראל : סערתם · ברוח סערה לסבב את הים לאחור : אמר · הקב"ה לקבץ כעמרים שכבדה כל שרי לטון שנקראו אוילים : קלע זרקם בכף הקלע : חפצו · של הקב"ה : פנימי · בתוכם בכורות : וחיצון בים : וחלד העולם : התפורר' נשברה ל' פירורין : וקיצון · לשון בקלעו : זמיר כו' · פירוש יקרת הקב"ה להכרית רשעי' במהרה בתרועה : חשפת ל' גלוי : נטית יוך לדרוך קשת לורוק

מן

האַנְט דאַש מיינט מען דיא חֲסָדִים וואש עֶר טוט מיט דיא יִשְׂרָאֵל היתה יהודה לקדשו שֵׁבֶט יְהוּדָה האט גיהייליגט גאט אונ איז אריין גְשְׁפרונגן אין יַם אַרֵיין צום עֶרשְׁטְן שמך על כל יתגדל ויתקדש דיין נאמן זאל דער גרושט אונ גְהייליגט ווערן איבר אַלץ מושבך ברום והלוכך בקודש דיין רואונג איז אין הויכן הימל אונ דיין גאנג איז אין הייליקייט עדותיך נאמנו מאד לביתך נאוה קודש דיא תּוֹרָה אונ דיא יִשְׂרָאֵל זענין זייער בְגלייבטי עֵדוּת אז דוא בִישְׁט איין גאט צוא דיין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ איז שיין הייליקייט עזי וזמרת יה שוררו לו מקהלותיו די ווערטיר האבן דיא יִשְׂרָאֵל צוא אים גיזונגן ישוו הוד והדר בתהלותיו אונ זייא טואן מיט שיינקייט זיין לוב ישראל ממשלותיו דיא יִשְׂרָאֵל וואש זאגן אין זיין גיוועלטונג יי נגלה לעמו היות מנוס גאט האט זיך אנפלעקט צוא זיין פאלק עֶר זאל זייא בְשיצן נוזלים צנו כמו נד לכנוס דיא רינינדגי וואשר זענין גיבליבן שטיין אזו וויא אַמאוויר אונ האבן זיך איין גיזאמלט הים ראה וינוס דער יַם הט דער זעהן דעם נאמן פון גאט איז עֶר אַנטלאפן אונטר זיך מרכבות בוגד בולעו בסוף ושיחור דיא רייט וועגן פון דעם פעלשר זענן ווארן איין גיזונקן אין יַם אונ אין דעם נילוס בנהרים חרה אפו סחרחור דיא טייכן האט עֶר גיטריקנט מיט צארין אונ זענין פאר קערט גיווארן ארום אונ אַרום הירדן יסוב לאחור אונ דער יַרְדֵּן האט זיך גרינגלט ארונטר תהומות רגזו וידמו גלים די אפ גרונטן זענן ווארין דער ציטרט אונ טואן ברומן די אינדן ראוך מים מאימתך חלים עֶש טואין דיך זעהן דיא וואשירן אונ פאר דיין פארכט טואן זייא ציטרן ההרים רקדו כאילים אוך די בערג האבן גישפרונגן וויא ווידר ימינך. ישע החישה בעת רצון דיין רעכטי האנט טוט אילן צוא הילף אין דער באוויליגטר צייט ירעשו ההרים ועמודיה יתפלצון עֶש האט גיטאן שטורימן דיא בערג אונ אירי זיילן האבן זיך דער שראקן גבעות כבני צאן דיא הוכי בערג האבן גישפרונגן אז דיא יונגי שאף. וברוב צדקתך מפלתם תקנום אונ מיט דיין פיל גירעכטקייט האשטו

גיטאן קנסינן זייער מַפָּלָה צולה חרבה ונהרותיה תאנוס דער טיפר יַם איז טריקן גיווארן אונ אירי טייכן האשטו גיטאן נייטן אונ טושט זייא מאכן אנטלופן וויא עֶש שטייט מה לך הים כי תנוס וואש איז דיר דוא יַם וואש דוא אנטלופשט וברוח חזקה סערתם סחרחור אונ מיט דעם שטארקן ווינט האשטו גישטורמט אז זייא זאלין מאכן ארום ליידינג חומה ומסלה לעמך תבחור וויא איין מאוויר אונ איין וועג אין יַם צוא דיין פאלק טושטו אויש דער וויילין הירדן תסוב לאחור אוך דער ירדן האט זיך גיקערט ארונטר אמר קבץ בעמיר שרי אוילים עֶר האט גיזאגט פַּרְעֹה אונ האט איין גיזאמלט ווי גרבין דיא נארישי הערן פון מצרים קלע נפשותם חפצו להשלים גאט האט גשלידרט זייערי לייבר צוא אויש לאזן אוף דיא מצרים גאר זיין בְגער ההרים תרקדו כאילים דען האבן דיא בערג גישפרונגן וויא דיא ווידר נשפת חמתך תבער פנימי וחיצון דוא האשט גיווייט מיט דיין אטום דיין גרום צארין טוט פאר ברענן דיא מצרים וואש זענן גיוועזן אינוויניג אין מִצְרַיִם אונ דיא וואש זענן גוועזן אויש ווייניג אוף דעם יַם חלד התפורר׳ תוך וקיצון דיא וועלט איז ווארן צו ברעקילט אין מיטן אונ אוך אין עֶק וועלט גבעות כבני צאן אוך דיא הוכי בערג זענין גשפרונגן וויא דיא יונגי שאף מי כמוכה זמיר עריצים יענה במרץ ווער איז אזו וויא דוא דאש דוא האשט פאר שניטן אונ גפייניגט די שטארקי רשעים מיט גשווינדיקייט זרועך חשפה וההמוטטה הארץ דיין אַרום דאש איז דיין שטארקייט האשטו אנפלעקט אונ עֶש איז ווארן גנייגט אוף דער עֶרד מלפני אדון חולי ארץ פון פאר דעם האר גאט וואש האט בשאפן דיא עֶרד נטית קשתך ראש פרזיו לנקוב דוא האשט גנייגט דיין בוגן צו דיא העכסטי גבורים דיא מצרים וואש זיצן אין אופני שטעט ווייל זייא האבן זיך פאר זיכרט אוף זייער גבורה צוא לעבירן זייא קריות ומבצרים נחשבו לרקב די שטעט אונ די פעסטי שטעט זאגן גיאכט גיוועזן וויא פאר פולט מלפני אלות יעקב

פון

יוצר ליום שביעי של פסח

ומבצרים נחשבו לרקוב · מלפני אלוה יעקב: נחית ונהלת עם עמוסי מעים
ולא מנעת מפיהם רגן שמים · ההופכי הצור אגם מים : שמעו אמצך כל
אפסי תחומים . אדר הודך על ארץ ושמים בתתך חלמיש למעינו מים :
אז מצאו אבות חן ובצלך לנו · אנא הבט נא עמך כולנו לא לנו יי לא לנו:
תפול צרה בעדינה מאנוש לאבוד . צוה ישועות יעקב ביראה אותך
לעבוד כי לשמך תן כבוד : תביאמו אגודים יחד למכון שבתך · ותטעמו
הר צבי קודש נחלתך · על חסדך על אמתך : יי מקויך מקבלים עול מלכותך עליהם · נא
היה סתר למו מפני שודדיהם · למה יאמרו הגוים איה נא אלהיהם : כי בא נוגש וכל חילו
במים · נא שית אויביך למורש קפוד ואגמי מים · וידעו כי אנחנו עמו · ואלהינו בשמים :
חזן כהפלאת לדור ראשון רוב נסיך · הפלא עם אחרונים מחכיך וחוסיך · וכל פה יהללך מה
רבו מעשיך · קדוש :

חן לגנוב בכס רשעים ונחשבו לפני הקב"ה כמו רקוב : עמוסי · הנשואים מני בטן : שמעו כל סרי תחומי א"י : חלמיש זה הצור : אז כשלויתם לעשות משכן כדי שיליני בצלך : מאנוש כדי לאבד ורם : שודדיהם גוזליהם : כי בא בו' ר"ל כמו שטבעת פרעה במים כן תשית א"י עמלק שיהיה ויורשה לקפוד זה עוף : כהפלאת בגאולה ראשונה כן הפלא עם אחרונים המחכים לך לגאולה :

וכשחל יום טוב בשבת אומרים כאן הכל יודוך אל אדון גאל אשר שבת ואח"כ מתחילין תתברך לגאלת צורנו

המאיר לארץ ולדרים עליה ברחמים ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית : מה רבו מעשיך יי כלם בחכמה עשית מלאה הארץ קנינך · המלך המרומם לבדו מאז המשבח והמפואר והמתנשא מימות עולם : אלהי עולם ברחמיך הרבים רחם עלינו אדון עזנו צור משגבנו מגן ישענו משגב בעדנו : אל ברוך גדול דעה · הכין ופעל זהרי חמה טוב יצר כבוד לשמו · מאורות נתן סביבות עזו · פנות צבאיו קדושים רוממי שדי תמיד מספרים כבוד אל וקדושתו : תתברך יי אלהינו בשמים ממעל ועל הארץ מתחת על כל שבח מעשה ידיך ועל מאורי אור שעשית (שיצרת) המה יפארוך סלה: התברך לנצח צורנו מלכנו וגואלנו בורא קדושים ישתבח שמך לעד מלכנו יוצר משרתים ואשר משרתיו כולם עומדים ברום עולם ומשמיעים ביראה יחד בקול (ב)דברי אלהים חיים ומלך עולם : כולם אהובים כולם ברורים כולם גבורים כולם קדושים וכולם עשים באימה וביראה רצון קונם · וכולם פותחים את פיהם בקדושה ובטהרה בשירה ובזמרה ומברכין ומשבחין ומפארין ומעריצין ומקדישין וממליכין : את שם האל המלך הגדול הגבור והנורא קדוש הוא וכולם מקבלים עליהם עול מלכות שמים זה מזה ונותנים באהבה רשות זה לזה להקדיש ליוצרם בנחת רוח בשפה ברורה ובנעימה קדשה כולם כאחד עונים באימה ואומרים ביראה : קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל הארץ כבודו :

ויושע

פון פאר דעם גאט פון יעקב נחית ונהלת עם עמוסי מעים דוא האשט גפירט אפאלק וואש זענין גלייך וויא אקינד וואש מען טראגט אין בויך ולא מנעת מפיהם דגן שמים אונ האשט ניט פאר מיטן פון זייער מול קארן פון דעם הימיל ההופכי הצור אגם מים דוא גאט וואש דוא האשט פאר קערט דעם שטיין צוא זיין גימוזיכץ פון וואשיר שמעו אמצך כל אפסי תחומים זיא האבין גיהערט דיין שטארקייט אלי דיא עקין פון גימארקין פון דר וועלט אדר הדרך הודך על ארץ ושמים דיין שונהייט איז אוף דער ערד אונ היכל בתתך אין דיין טואן גיבן חלמיש למעינו מים דעם שטארקן פעלזן צוא קוואלין וואשיר אז מצאו אבות חן ובצלך לנו דענשט מאל אז דוא האשט גיהייסן מאבין איין משכן האבין גיפונין אונזרי עלטרן חן אונ אין דיין שאטין האבין זייא איבר גינעכטיגט אנא הבט נא עמך כולנו מיר ביטין קוק נון מיר זענין אלי דיין פאלק אין דיר דאך קיין כבוד ניט מיר זאלן אזו שפל זיין לא לנו יי לא לנו דרום טוא דאש פון דיין כבוד וועגין אונ ניט פון אונזרט וועגין תפול צרה בעדינה מאנוש לאבוד עש זאל פאלן איין איינקסן אין דיא פיינט זייא זאלן פאר לארן ווערן פון לייט צוה ישועות יעקב ביראה אותך לעבוד שאף דיא הילף פון יעקב כדי זייא זאלן דיך דינן מיט פארכט כי לשמך תן כבוד דען דאש וועט זיין צוא דיין נאמן איין כבוד תביאמו אגודים יחד למכון שבתך דוא זאלשט זייא ברייגנן אלי אין איינם צום אן ברייטונג פון דיין רוואונג דאש איז דער בית המקדש ותטעמו בהר צבי קודש נחלתך אונ זאלשט זייא פלאנצן אוף דעם גלוסטיגן בארג דיין היילג ארב על חסדך על אמתך פון וועגין דעם גנאד פון אברהם אונ דיא ווארהייט פון יעקב יי מקויך מקבלים עול מלכותך עליהם גאט דיא וואש האפן אוף דיר אונ נעמן אן דעם יאך פון דיין קינגרייך אוף זייא נא היה סתר למו מפני שודדיהם ביטן מיר דיך זאלשט זיין צו זייא איין פאר בארגניש פאר זייערי רויבערש כי בא נוגש וכל חילו במים אזו וויא ער איז גקומן דער בצווינגר פרעה אונ גאר זיין חיל אין וואשר נא שית אויבין למורש קפוד ואגמי מים ביטן מיר טוא דייני פיינט צוא איין ארב פון גימוזיכץ וואשר וידעו כי אנחנו עמו ואלהינו בשמים אונ זייא זאלן ווישן אז מיר זענין זיין פאלק אונ אונזר גאט איז אין הימל וכהפלאת לדור ראשון רוב נסיך אזוי וויא דוא האשט גיוואונדרט צום ערשטן דור דייני פיל ניסים הפלא עם אחרונים מחכיך וחוסיך מאך אוך וואונדר מיט דיא אונטרשטי דורות וואש האפן אוף דיר אונ בשיצן זיך אין דיר וכל פה יהללוך מה רבו מעשיך קדוש אונ איטליכש מול וועט דיך לובן אונ וועט זאגן וויא פיל אונ גרוש איז דייני מעשים דוא הייליגר גאט :

ויושע

וישע אל אמונה אימה אחת · וירא בצרתה ומפריכה יחת · אז גאלה מפרך ורוחה נחת · וצח נוצח נצחים · וצחצח צחצות מצחצחים · אצו פוצחים ומנצחים למרום וקדוש · עזי ראה כבחור על ימה · יי המפואר בפי כל נשמה : מרכבות פרעה וחילותיו שקע בתהומה · תהומות חלו וחלו מאימתך · ימינך חוילה בכח הדרתך · וברוב טובך נהגת רעיתך · וברוח יהיר זעועת ים סוף · אמר כביר להמם בשסוף · נשפת למעני בימין חשוף : מי כמוכה מללו במלל · נטית נגדם פגרם לחלל · נחית סגולים עוזך למלל: שמעו עמים וברתת רופפו · אז פלילימו ברעד זולעפו · תפול צוחה עליהם ויחדו יסופו : תביאמו קרית חנה דוד · אל רם ונשא תרביד · יי ימלוך שם תפארתך ושם עדינה תאביד :

והחיות ישוררו וכרובים יפארו ושרפים ירונו ואראלים יברכו פני כל חיה ואופן וכרוב לעומת שרפים לעומתם משבחים ואומרים: ברוך כבוד יי ממקומו :

לאל ברוך נעימות יתנו למלך אל חי וקים זמירות יאמרו ותשבחות ישמיעו כי הוא לבדו מרום וקדוש · פועל גבורות עושה חדשות בעל מלחמות זורע צדקות מצמיח ישועות בורא רפואות נורא תהלות אדון הנפלאות : המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית · כאמור לעושה אורים גדולים כי לעולם חסדו : (והתקין מאורות כישמח עולמו אשר ברא) : אור חדש על ציון תאיר ונזכה כולנו במהרה לאורו : ברוך אתה יהוה יוצר המאורות :

אהבת עולם (אהבה רבה) אהבתנו יהוה אלהינו חמלה גדולה ויתרה חמלת עלינו · אבינו מלכנו בעבור שמך הגדול ובעבור אבותינו שבטחו בך ותלמדם חקי חיים לעשות רצונך בלבב שלם כן תחננו ותלמדנו : אבינו אב הרחמן המרחם רחם עלינו ותן בלבנו בינה להבין ולהשכיל לשמוע ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה · והאר עינינו בתורתך ודבק לבנו במצותיך ויחד לבבנו לאהבה וליראה את שמך · למען לא נבוש ולא נכלם ולא נכשל לעולם ועד · כי בשם קדשך הגדול (הגבור) והנורא בטחנו נגילה ונשמחה בישועתך : ורחמיך יהוה אלהינו וחסדיך הרבים אל יעזבונו נצח סלה ועד · מהר והבא עלינו ברכה ושלום מהרה (והביאנו לשלום) מארבע כנפות כל הארץ · ושבור עולנו מעל צוארנו · ותוליכנו מהרה קוממיות לארצנו כי אל פועל ישועות אתה ובנו בחרת מכל עם ולשון וקרבתנו מלכנו לשמך הגדול סלה באמת באהבה להודות לך וליחדך (באהבה) ולאהבה את שמך: ברוך אתה יהוה הבוחר בעמו ישראל באהבה:

ק"ש תמצא לעיל

אמת ויציב ונכון וקים וישר ונאמן ואהוב וחביב ונחמד ונעים ונורא ואדיר ומתוקן ומקובל וטוב ויפה הדבר הזה עלינו לעולם ועד: אמת אלהי עולם מלכנו צור יעקב מגן ישענו לדור ודור הוא קים ושמו קים וכסאו נכון ומלכותו ואמונתו לעד קימת : ודבריו חיים וקימים נאמנים ונחמדים לעד ולעולמי עולמים על אבותינו ועלינו על בנינו ועל דורותינו ועל כל דורות זרע ישראל עבדיך :

על הראשונים ועל האחרונים לעולם ועד חוק ולא יעבור אמת שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד אתה הוא מלכנו מלך אבותינו אתה · למען שמך מהר לגאלנו כגאלת את אבותינו : אמת מעולם שמך הגדול עלינו נקרא באהבה אין אלהים זולתך :

אי

וישע אל אמונה אימה אחת אז ער האט גיהאלפן דער ווארהאפטיגר גאט דיא ישראל וואש זענן נאר איין אמונה וירא בצרתה ומפריכה יחת אונ האט גזעהן אין איר איינגשאפט אונ אידי ברוכרש האט ער גטאן צו ברעכן אז גאלה מפרך ורוחה נחת רעגשט מאל האט ער זיא אוש גלייזט פון שווערי ארבייט אונ איר ווילן האט ער גמאכט רואן וצח נוצח נצחים אונ גאט וואש ווערט אן גרופן צח האט ער זיך גשטארקט אוף דיא שטארקי וצחצח צחצות מצחצחים אונ האט גילייטרט דיא ישראל מיט לוטרקייט וויא דיא מלאכים אצו פוצחים ומנצחים למרום וקדוש דען האבן זיא גיאילט צוא עפינן זייערי מיילר אונ שטארקן צוא גאט וואש איז הוך אונ הייליג עזי ראה כבחור על ימה מיין שטארקר הט גשוועבט וויא איונגר מאן אוף דעם ים יי המפואר בפי כל נשמה גאט וואש איז בשיינט אין איטליכש מול וואש האט אנשמה מרכבות פרעה וחילותיו שקע בתהומה דיא רייט וועגן פון פרעה אונ זיין חיל האט ער איין גיזונקן אין אפגרונט תהומות חלו וחלו מאימתך דיא תהומות האבן גיציטרט פון דיין פארכט ימינך חוילה בכח הדרתך דיין רעכטי האנט איז ווארן גישטארקט מיט כח פון דיין שונהייט וברוב טובך נהגת רעיתך אונ מיט דיין פיל טעכטיט האשטו גיפירט דייני גיזעלן וברוח יהיר זעועת ים סוף אונ מיט דיין האפרדיגי גימיט האליטו גימאכט ציטרן דעם ים סוף אמר כביר להמם בשסוף דער שטארקיר גאט האט גיזאגט צוא פאר טומלן זיא מיט פר שניידונג נשפת למעני בימין חשוף דוא האשט גיווייט דעם ים מאכן טרוקן פון מיינט וועגן מיט דער רעכטי האנט אנפלעקט מי כמוכה מללו במלל ווער איז אזו וויא דוא האבן זיא גירעט נטית נגדם פגרם לחלל דוא האשט גינייגט דיין רעכטי האנט אקעגן זיא זייערי טוטי לייבר צו פר שוועכן נחית סגולים עוזך למלל דוא האשט גפירט דיא גליבטי ישראל וואש טואן דיין שטארקיט צוא ריידן שמעו עמים וברתת רופפו זייא האבן גיהערט דיא פעלקיר אונ מיט ציטרניש זענין זייא עלאף גיווארן אז פלילימו ברעד זולעפו רענשט מאל זאנן די ריכטר פון מצרים מיט ציטרניש פר ברענט גיווארן תפול צוחה עליהם ויחדו יסופו עש זאל פאלן איין גישרייא אוף זייא אונ זייא זאלן אין איינים פאר גיין תביאמו קרית חנה דוד דוא זאלשט ברייננן די ישראל אין דער שטאט וואש דוד האט גרוט אל רם ונשא תרביד גאט וואש איז הוך אוף גיהובין זאל ער זייא מאכן חשוב יי ימלוך שם תפארתך גאט עש זאל קינינן דיין גיאבפרטיר נאמן ושם עדינה תאביד אונ דעם נאמן פון דיא רשעים זאלשטו מאכן פאלירן :

יוצר ליום שביעי של פסח

זוּלת. הפייטן להזכיר תשע השירות שאמרו ישראל וזהו ראשו על כבה וזהו הגיע אליהם ורמז לשיר העשירי שבגאולה לעת״ל שנאמר שיר חדש ואין זכרון לראשונים: ומיוסד ע״פ א״ב בראשי החרוזות ובסוף חתום שם המחבר שמעון בר יצחק חזק:

אִי פַּתְרוֹס בְּעָבְרְךָ רֹאשׁ תַּנִּין לְהַדֵּשׁ · בִּמְלֹאת סִפְקוֹ שְׁאוֹנוֹ מוֹד בְּגוֹדֵשׁ · בְּאוֹכְלֵי פְּסָחִים נִתְקַדַּשְׁתָּ בְּשִׁיר לְחַדֵּשׁ · הַשִּׁיר יִהְיֶה לָכֶם כְּלֵיל חַג הִתְקַדֵּשׁ: גָּזוּ בְּעַזִּים צִבְאוֹת יִשְׁרֵי אֵל · הִפְלֵאתָ לָמוֹ צְדָקָה כְּהַרְרֵי אֵל · דּוֹלְקֵימוֹ נִשְׁפַּטְתָּ תְּהוֹם רַבָּה לְהִתְאֵל · אָז יָשִׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל: הֵן עַל הַבְּאֵר שׁוֹרְרוּ בַּעֲלִיזוּת · בְּהַשְׁקַת הָרִים אֶת וָהֵב לַחֲזוּת · וּבְסֵפֶר מִלְחֲמוֹת רְשׁוּמָה בִּשְׁתֵּי חֲרוּזוֹת · אָז יָשִׁיר יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת: זוֹהַר שֶׁמֶשׁ הִדְמִים דּוֹדִי וּמַאֲמִירִי · וְיָרֵחַ הֶעֱמִיד כְּיוֹם תָּמִים תְּמוּרִי · חֲקוּקָה בְּסֵפֶר הַיָּשָׁר שִׁירַת מִזְמוֹרִי · אָז יְדַבֵּר יְהוֹשֻׁעַ לַייָ בְּיוֹם תֵּת יְיָ אֶת הָאֱמֹרִי: טָפְשׁוּ חֲנַף מַלְכּוֹ מְמוֹקְשֵׁי עָם · וְשָׁבוּ וְשִׁחֲרוּ אֵל וְצִוָּה לְהוֹשִׁיעָם · יָבִין וּנְגִיד חֲרוֹשֶׁת לְמַפָּלָה הִכְנִיעָם · וַתָּשַׁר דְּבוֹרָה וּבָרָק בֶּן אֲבִינֹעַם: כּוֹלֵל וְהוּקַם עַל בְּמַלְכִּים לְהִתְאַשְּׁרָה · זְמִירוֹת הַנְּעִים וְהָלַךְ אוֹרַח יְשָׁרָה · לְעֵת זִקְנָתוֹ הוֹסִיף שֶׁבַח לְשׁוֹרְרָה · וַיְדַבֵּר דָּוִד לַייָ אֶת דִּבְרֵי הַשִּׁירָה: מָסַר הָאָב לִבְנוֹ צָרְכֵי בִּנְיַן לְהַזְבִּיד · לִמְצוֹא מָקוֹם נַפְשׁוֹ בְּנֶדֶר הֶעֱבִיד · נִקְרָא עַל שְׁמוֹ כִּי בְּמַשָּׂאוֹ הִכְבִּיד

אי כמו אוי מצרים: בעברך במכת בכורות: תנין זה פרעה: להדש לדחוך ולדושם: במלאת פירוש כשמלאה סאתם כרצונם נמדד להם במדה גדושה: באוכלי פי׳ כשאכלו פסחים במצרים אמרו ישראל לשורר להקב״ה ולעתיד יהיה להם שיר כליל חג: גזו עברו: בעזים · בים: דולקימו רודפיהם: להתאל לשון סכר: בהשקת שנשקו ודבקו ההרים יחד והרגו האמוריים שארבו שם על ישראל: והב בתרגום שם דאתיהב לשון נתינה: ובספר במדבר שכתוב מלחמות סיחון ועוג בשורות שאינות לא בריוח כשאר שירות: הדמים יהושע שהוא אהובי ומפארתי: תמורי כמו בגבולי: בספר הישר יהושע: טפשו פירוש ישראל תשנטפשו ומכבו ע״ז גרמו שמלך עליהם יבין מלך כנען: שבו בתשובה ודרשו אל: כולל נתעטר דוד בכתר מלוכה והיה מקיים עול של תורה · להתאשרה לשון חוזק: להזביד שנתן לשלמה חלק זה שהוא יבנה בהמ״ק: מקום לבהמ״ק שיעבד את

אי פתרוס בעברך ראש תנין להדש דאש אינזל פון מצרים אז דוא האשט איבר גיפארן דעם קאפ פון פרעה צוא דרעשן במלאת ספקו שאונו מוד בגודש אז עש איז ווארן פאר פולט זיין מאס איז זיין ברומינג ווארן גימאסטן מיט אווערך באוכלי פסחים נתקדשת בשיר לחדש מיט דיא וואש האבן גיגעסן פסחים בישטו ווארן גיהייליגט צוא בנייאן מיט נייאי לוב דרוף זאגט דער נביא השיר יהיה לכם כליל חג התקדש אז סנחרב ווערט אין מפלה האבן ווערט איר זינגן שירה אזו וויא איר האט גיזינגן אז דיא נאכט פון פסח איז גיהייליגט גיווארן גזו בעזים צבאות ישרי אל אז זייא זענין איבר גיפארן אין שטארקי וואשיר די חיילות וואש זענין רעכט פארטיג צוא גאט הפלאת למו צדקה כהררי אל האשטו גוואנדרט צוא טאן מיט זייא צדקה אזו וויא דיא שטארקי גרושי בערג דולקימו נשפטת תהום רבה להתאל אונ זייערי נאך יאגר האשטו גמשפט זייא זאלין אין תהום אריין פאלין אז ישיר משה ובני ישראל דענשט מאל האט משה אונ דיא בני ישראל גיזונגין שירה צוא גאט הן על הבאר שוררו בעליזות בהשקת הרים פאר וואר אוף דעם שטיין פון מרים וואש פון אים איז גיגאנגין וואשיר האבין זייא גיזונגין מיט פרייד אז זייא האבן זיך גיקושט אונ זייא זענין זיך צוס הוף גיקומן דיא בערג את והב לחזות עש איז ווארין גיגעבין צוא זעהין דעם גרושן נס אז דיא בערג זענין צוא ריק גיקומן וויא דאש בלוט פון דיא אמורים האט גירונן וואש האבן גלאקירט אוף דיא ישראל צו הארגנן זייא ובספר מלחמות רשומה בשתי חרוזות אונ אין דעם ספר במדבר איז אן גצייכנט דיא שירה מיט גאנצי שורות אז ישיר ישראל את השירה הזאת דענשט מאל האבן גיזונגין דיא ישראל דיא דאזגי שירה זוהר שמש הדמים דודי ומאמירי דאש שיינין פון דער זון האט גימאכט שווייגן יהושע מיין פריינט אונ מיין בשיינר וואש לובט מיך וירח העמיד כיום תמים תמורי אונ דיא לבנה האט ער גימאכט שטיין אוף איין אורט אגאנצן טאג פון מיינט וועגין חקוקה בספר הישר שירת מזמורי עש איז אן גישריבן אין ספר יהושע דיא פסוקים פון דער שירה אז ידבר יהושע ליי ביום תת יי את האמורי דענשט מאל האט יהושע גירעט שירה צוא גאט אז גאט האט גיגעבין דעם אמורי אין זיין האנט טפשו חנף מלכו ממוקשי עם זייא זאגין ווארין פאר נארישט מיט שמוכלין צוא דינן דיא עבודה זרה דרום האבן זייא גימאכט קינגן פון דעם פאלק וואש זענין גיבליבן פאר שטרוכילט אין ארץ ישראל ושבו ושחרו אל וצוה להושיעם אז זייא האבן זיך אום גיקערט אונ האבן גיפארשט גאט האט גאט גישאפט דבורה הנביאה צוא העלפין זיי יבין ונגיד חרושת למפלה הכניעם יבין דר האר פון חרושת האט ער גימאכט אונטיר טעניג צוא מאכן זייא פאלין אין דער האנט פון ישראל ותשר דבורה וברק בן אבינועם האט דבורה אונ ברק בן אבינועם גיזונגן שירה כולל והוקם על במלכים להתאשרה דוד איז גיקריינט אונ אוף גשטעלט גיווארן איבר אלי מלכים צוא שטארקן זמירות הנעים והלך אורח ישרה לוב האט ער גימאכט זיסן אונ איז גיגאנגן אין רעכט פארטיגן וועג לעת זקנתו הוסיף שבח לשוררה אין דער צייט פון זיין עלטיר האט ער גימערט אלוב צוא זינגן וידבר דוד ליי את דברי השירה אונ דוד האט גירעט צוא גאט דיא רייד פון דער שירה מסר האב לבנו צרכי בנין להזביד דער פאטר דוד האט איבר גיענפירט צוא זיין זון שלמה דיא בדערפניש פון דעם בנין בית המקדש צוא בהעפטין למצוא מקום נפשו בנדר העביד צוא גיפונן איין אורט דארטין צוא באוין דאש בית המקדש האט ער זיין לייב מיט איין נדר בשווארין נקרא על שמו כי במשאו הכביד עש איז ווארן גירופן אוף זיין נאמן ווארום מיט זיין פיל גאב וואש ער האט גגעבין

הכביד · מזמור שיר חנכת הבית לדוד : שמחות רבו והוגה כל מאפל
ביסוד הבית נבצר בוחן ועופל · עולות וזבחים לרוב ושלמים להטפל :
אז אמר שלמה יי אמר לשכון בערפל : פגרו שעיר ועמון ומואב חיל מדני ·
במעלה הציון ראות ישועת יי · צורבו למשחית איש ברעהו לעיני · נקהלו
לעמק ברכה כי שם ברכו את יי : קול שירות תשע שמענו במרץ ·
והעשירית עוד נשמע מכנף הארץ · רנו שמים והריעו תחתיות ארץ · שירו
ליי שיר חדש תהלתו מקצה הארץ : שירות אלה לשון שירה מיסדים · כי
תשועתם כיולדה לבא צרות ומספדים · תוקף שיר אחרון כזכרים לא
יולדים · שירו ליי שיר חדש תהלתו בקהל חסידים : חזן שעבוד גלות
עיקר ונסים מרבים · בראות מפלתם ישמחו אים רבים · יציאת חנם קרוא
בטפל נאהבים · חזק קדושתך כעל זאת שבחו אהובים :

אף נפשו בנדר : שמחות כו' פירוש ביסוד הבהמ"ק שהיה לישראל לבטחון חזק לא נתרבו שמחות ונתוסף אור של מכניס : להטפל לחבר : מדני מריבי : במעלה שם מקום שראו שם ישועת ה' : צורבו כמו צרבת השחין : במרץ בחוזק ובתרועה לעתיד : שירות אלה שעברו מיוסד בלשון נקבה שירה לפי שאירע להם צרה אחר הישועה שהיה להם כמו הנקבה אחר שפסק צער לידה ראשונה יבא לה צער בלידה שנייה אבל שיר שבגאולה אחרונה לא יהיה אחריו צרה ושעבוד לכן הוא לשון זכר שירו לה' שיר כזכרים שאין להם צער לידה : שעבוד כו' פירש כשיסתלק השעבוד תהיה הגאולה אחרונה עיקר ויציאת מצרים טפל שיהיה להזכיר גאולת מצרים עם גאולה זו : חזק קדושתך עלינו לגאלנו ונשבחך כמו ששבחוך אהובים בגאולת מצרים :
יום

עזרת אבותינו אתה הוא מעולם מגן ומושיע להם ולבניהם
אחריהם בכל דור ודור ברום עולם מושבך ומשפטיך
וצדקתך עד אפסי ארץ : אמת אשרי איש שישמע למצותיך
ותורתך ודברך ישים על לבו : אמת אתה הוא אדון לעמך ומלך
גבור לריב ריבם לאבות ובנים · אמת אתה הוא ראשון ואתה
הוא אחרון ומבלעדיך אין לנו מלך גואל ומושיע · אמת ממצרים
גאלתנו יי אלהינו ומבית (מבית) עבדים פדיתנו · כל
בכוריהם הרגת ובכורך ישראל גאלת וים סוף להם בקעת וזדים
טבעת וידידים העברת (עברו ים) ויכסו מים צריהם אחד מהם
לא נותר · על זאת שבחו אהובים ורוממו לאל ונתנו ידידים
זמירות שירות ותשבחות ברכות והודאות למלך אל חי וקים ·

רם ונשא גדול ונורא משפיל גאים עדי ארץ ומגביה שפלים
עדי מרום מוציא אסירים ופודה ענוים ועוזר דלים (העונה)
ועונה לעמו ישראל בעת שועם אליו · תהלות לאל עליון גואלם
ברוך הוא ומבורך משה ובני ישראל לך ענו שירה בשמחה
רבה ואמרו כלם :

מי כמוכה באלים יי מי כמוכה נאדר בקודש נורא תהלות
עושה פלא :

שירה חדשה שבחו גאולים לשמך הגדול על שפת הים יחד
כלם הודו והמליכו ואמרו : יי ימלוך לעולם ועד :

צור ישראל קומה בעזרת ישראל ופדה כנאמך יהודה וישראל
ונאמר גואלנו יי צבאות שמו קדוש ישראל :

יום

גינעבין אויף דעם בנין בית המקדש האט ער גימאכט כבוד צוא גאט
דרום שטייט גשריבן מזמור שיר חנכת הבית לדוד אין לוב גיזאנג פון דעם
חנוכת הבית צוא דוד שמחות רבו והוגה כל מאפל פרייד איז וואָרן גימערט
און עש איז וואָרן ליכטיג אלי פינצטרניש ביסוד הבית נבצר בוחן ועופל
אז מען הט גיהפורט דעם בית המקדש איז עש גיוועזן אפעסטונג
און פאר זיכרונג צוא דיא ישראל עולות וזבחים לרוב ושלמים להטפל זייא
האבן גבראכט קרבנות צוא פיל און קרבן שלמים צו בהעפטן אז אמר
שלמה ה' אמר לשכן בערפל דענשט מאל הט שלמה גזאגט גאט האט גזאגט
צו רואן אין נעפיל וואש איז גיוואָרן אין בית המקדש פגרו שעיר ועמון ומואב
חיל מדני זייא זאגין וואָרין גיטייט די אומות מייני קריגר במעלה הציון ראות
ישועת יי אין דעם אורט וואש היישט מעלה הציון איז וואָרין אן גיזעהן
דיא הילף פון גאט צורבו למשחית איש ברעהו לעיני זייא זענן וואָרן וויא איין
בראנד צו פאר דארבין זיך איינר מיט זיין גיזעלן פאר מייני אוגן נקהלו
לעמק ברכה כי שם ברכו את יי דענשט מאל האבן זיך די ישראל איין גזאמלט
צום טאל עמק ברכה ווארום דארט האבן זייא גלובט גאט קול שירות תשע
שמענו במרץ איין קול פון ניין שירות האבין מיר גיהערט מיט זיסקייט
והעשירית עוד נשמע מכנף הארץ און דיא צעהנטי שירה אז משיח וועט קומן
וועלין מיר נאך הערן פון די עק ערד רנו שמים והריעו תחתיות ארץ זיי טואן

זינגן די הימלן און עש שאלט דאש אונטרשטי פון דער ערד שירו לה'
שיר חדש תהלות מקצה הארץ דרום זאגט דער פסוק זינגט צוא גאט איין נייא
גזאנג זיין לוב איז פון עק וועלט שירות אלה לשון שירה מיסדים די דאזגי שירות
שטייט בייא זייא לשון שירה דאש איז לשון נקבה כי תשועתם כיולדה לבא
צרות ומספדים ווארום זייער הילף איז וויא איין גיווענידין וואש זיא וועט
ווידר האבן איינקסין אזו איז גקומן ווידר צרות און קלאג תוקף שיר אחרון
כזכרים לא יולדים עש איז שטארק דער שיר וואש וועט זיין צום אונטרשטן
אז משיח וועט קומן אזו וויא זכרים וואש גווינן ניט דרום שטייט בלשון
זכר שירו ליי שיר חדש תהלתו בקהל חסידים זינגט צו גאט איין נייאם שיר זיין
לויב איז אין איין זאמלונג פון חסידים שעבוד גלות עיקר ונסים מרובים דער
עיקר גם וועט זיין וואש מוועט אוש גילייזט ווערן און נאך פיל נסים
וועלין זיין בראות מפלתם ישמחו אים רבים אז מוועט זעהן זייער מפלה וועלן
זיך פרייאן פיל פעלקר יציאת חנם קרוא בטפל נאהבים די יציאת מצרים וועט
מען צוא צייטין אויך דער מאנן צוא לובין גמיט זייא גאט חזק קדושתך
כעל זאת שבחו אהובים שטארק דיין קדושה אויף אונז און מיר וועלן דיך
לובין אזו וויא אויף דעם וואש דיא גליבטי ישראל האבן דיך גלובט
בייא דעם ים :

יום

יוצר ליום שביעי של פסח

שם המחבר יהודה הלוי

יום לַיַּבָּשָׁה נֶהֶפְכוּ מְצוּלִים · שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְּחוּ גְאוּלִים : הַטְבְּעַת
בְּתַרְמִית רַגְלֵי בַּת עֲנָמִית · וּפַעֲמֵי שׁוּלַמִּית יָפוּ בַּנְּעָלִים : שירה וְכָל רוֹאֵי
יְשֻׁרוּן · בְּבֵית הוֹדִי יְשׁוֹרְרוּן · אֵין כָּאֵל יְשֻׁרוּן · וְאוֹיְבֵינוּ פְּלִילִים : שירה דִּגְלֵי
כֵּן תָּרִים · עַל הַנִּשְׁאָרִים · וּתְלַקֵּט נְפוּזָרִים · כִּמְלַקֵּט שִׁבֳּלִים : שירה הַבָּאִים
עִמְּךָ בִּבְרִית חוֹתָמְךָ · וּמִבֶּטֶן לִשְׁמְךָ · הֵמָּה נִמּוֹלִים : שירה הַרְאֵה אוֹתוֹתָם
לְכָל רוֹאֵי אוֹתָם · וְעַל כַּנְפֵי כְסוּתָם יַעֲשׂוּ גְדִילִים : שירה לְמִי זֹאת נִרְשֶׁמֶת
הַכֵּר נָא דְּבַר אֱמֶת · לְמִי הַחוֹתֶמֶת · וּלְמִי הַפְּתִילִים : שירה וְשׁוּב שֵׁנִית
לְקַדְּשָׁהּ · וְאַל תּוֹסִיף לְגָרְשָׁהּ · וְהַעֲלֵה אוֹר שִׁמְשָׁהּ · וְנָסוּ הַצְּלָלִים : שירה יְדִידִים רוֹמְמוּךָ · בְּשִׁירָה
קִדְּמוּךָ · מִי כָמֹכָה יְיָ בָּאֵלִים · שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְּחוּ גְאוּלִים :

יום פירוש גאותו היום שהגלות יס נהפכו ליבשה אז שבחו גאולים : בתרמית פירוש בשביל תרמית לשונם הטבעת אותם : ענמית מצרים נקרא ענמים : ופעמי ישראל הגאולים עם השי״ת : יפו בנעלים שהדריכם ביבשה : וכל פירוש כל מי שרואה את ישראל שנקרא ישורון ישירו אין כאל כו׳ : הראה שנאמר וראו כל עמי הארץ כי שם ה׳ נקרא עליך : למי זאת ישראל שנקראו מי זאת עולה : נרשמת במלות : החותמת אלו תפלין שהוא כתוב על זרועך : הפתילים זו ציצית שמשה משל לגאולה :

בִּגְלַל אָבוֹת תּוֹשִׁיעַ בָּנִים · וְתָבִיא גְאֻלָּה לִבְנֵי בְנֵיהֶם : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גָּאַל יִשְׂרָאֵל : ומתפללין הקהל שמ״ע המצא בליל ראשון של סוכות

והש״ץ חוזר אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב · הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה : מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן :
מִסּוֹד חֲכָמִים וּנְבוֹנִים · וּמִלֶּמֶד דַּעַת מְבִינִים · אֶפְתְּחָה פִּי בְּשִׁיר וּרְנָנִים · לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל פְּנֵי שׁוֹכֵן מְעוֹנִים :

כשחל אחרון של פסח בשבת מחליפין הסדר ואומרים אימת נוראותיך בשביעי של פסח ובאחרון של פסח אומרים אותותיך :

מיוסד ע״פ א״ב

אוֹתוֹתֶיךָ רָאִינוּ אָז כְּעַיִן · בְּעַטּוֹתְךָ כִּמְעִיל תִּלְבּוֹשֶׁת זַיִן ·
גּוֹיִם נִגְדְּךָ הָיוּ כְּאַיִן · דּוֹחוּ וְנָפְלוּ כְּשִׁכּוֹרֵי יַיִן :
הַנָּאוֹר הוֹצֵאתָ מֵאִיסוּר כֶּבֶל · וְשִׁכְמָהּ הוֹסַר מֵעֻנּוּי סֵבֶל ·
זֵד תַּנִּין מְנָאֵץ וּמְנַבֵּל · חָפוּז אַחֲרֶיהָ לְהַשְׁחִית וּלְחַבֵּל : טָסוּ אֲגַפָּיו כְּנֶשֶׁר

אותותיך וכו׳ : בעטותך לשון עטיפה : הנאור אלו ישראל : תנין זה פרעה : מנאץ ומנבל שאמר מי ה׳ : חפוז מיהר לרדוף אחר ישראל : טסו פרשו מילותיו במהירות לדהר

למהר

יום ליבשה נהפכו מצולים דער טאג וואש צוא טְרִיקְנִיש זענין פאר קערט גיוואָרין דיא טיפי וואשיר שירה חדשה שבחו גאולים האבין דיא אויש גילייזטי ישראל גילובטי איין נייאַם לויב הטבעת בתרמית רגלי בת ענמית די האשט דער טרייַנקט מיט זייער פאלשקייט פון מצרים דיא פיס פון מצרים ופעמי שולמית יפו בנעלים אונ די טרעט פון ישראל וואש ווערט אן גירופן שולמית וויל זיא זענין גאנץ מיט גאט זענין שיין זייערי טריט וכל רואי ישורון בבית הודי ישוררון אונ ווער עש וועט זעהין דיא ישראל מיט זייער כבוד אין מיין שיין הויז אין בית המקדש ווילין זיי זינגין אונ לובן אין כאל ישורון ואויבינו פלילים עש איז ניט דא אזו ווי דר גאט פון ישראל אונ אונזרי פיינט ווערין גימשפט ווערן דגלי כן תרים על הנשארים מיין פאן זאלשטו אזו אויף הויבין אויף די איבריגי ותלקט נפוזרים כמלקט שבלים אונ זאלשט צום אויף קלויבן די פר שפרייטי אזו וויא מען קלויבט צו שפרייטי זאנגן הבאים עמך בברית חותמך דיא וואש קומן צו דיר מיט חותם ברית ומבטן לשמך המה נמולים אונ פון דעם בויך אז זיי ווערן גיבארין צו דיין נאמן ווערן זיי בשניטן הראה אותותם לכל רואי אותם ועל כנפי כסותם יעשו גדילים מאך וויזן זייער אות צו אלי וואש ווערן זייא זעהין אונ אויף זייער עקקלייד ווערן זייא מאכן ציצית למי זאת נרשמת הכר נא דבר אמת צוא וועמן איז דאש גצייכנט גיוואָרן דער קען דיא רייד וואש זענין אמת למי החותמת ולמי הפתילים צוא וועמן גהער דר חותם ברית אונ צו וועמן גהער דיא פארם פון ציצית ושוב שנית לקדשה ואל תוסיף לגרשה אונ קער זיך אום נאך איין מאל צוא היילגן די כנסת ישראל אונ זאלשט ניט מערין צוא פאר טרייבין זיא והעלה אור שמשה ונסו הצללים אונ מאך אויף ברייגין דיא ליכט פון איר זון אונ עש וועט ווערין אוועק גרוקט דיא שאטינש פון דעם גלות ידידים רוממוך בשירה קדמוך די גליבטי ישראל האבן דיך גלובט מיט רופי שירות מיט לוב האבין זייא דיך גפעדרט מי כמוכה יי באלים ווער איז אז ווי די גאט אין אלי גוועלטיקייט שירה חדשה שבחו גאולים :

אותותיך ראינו אז כעין דייני צייכין האבן מיר גיזעהן דענשט מאל מיט דעם אוג) בעטותך כמעיל תלבושת זין אז דו האשט דיך איין גיהולט אזו ווי אונ איין העמדיל אונ אן גקליידט דיין וואפינג גוים נגדך היו כאין די עכו״ם אקיגן דיר זאנין זייא גיוואָרין וויא נישט דוחו ונפלו כשכורי יין זייא זענן ווארין פאר שטוסן אונ זייא זענין גיפאלין וויא דיא שכורים פון וויין הנאור הוצאת מאסור כבל דיא ישראל וואש זענין שיין האשטו אויש גיצויגין פון דיא בונד פון קייטין ושכמה הוסר מעינוי סבל אונ איר אקסיל איז ווארין אפ גטאן פון ארביט זד תנין מנאץ ומנבל דר פרעה וואש האט גימאן במזיד ער ווערט גירופין תנין ער האט דער צארנט חפוז אחריה להשחית ולחבל ער האט גיאיילט נאך צוא לופין דיא ישראל ער זאל זייא פאר דארבין טסו אגפיו כנשר למהר זייני חיילות זענין גילאפין אז וויא איין ארליר צו · איילין יעצו אביריו בחיל לדהר זיי בראטן זיך זייני שטארקי

שרים

למהר · יעצו אביריו בחיל לדהר · כסיל באולת שנה
להתיהר · לא ידע להבין ולהזהר : מחנהו קבץ וכל
יועציו · נכבדיו ושריו וגם מליציו · סעו כאחת בהשאת
מפלציו · ערוכי מלחמה נוספו נקבציו : פחזו כמים בלי
להותיר · צבאות קודש לרדוף ולהכתיר · קדוש סבבתם
דרך להתאיר · רחפתם בצלך ובמגנך להסתיר : שלחת
בצרים חרי וזעם · שמרת באברתך יפיפי פעם : חזן תוקף פלאות הפלאת
בנועם · תנין בעת שלח את העם :

לדהר · מהרת סוסים המשויים :
להתיהר להתגאות בפעם שנייה ר"ל
אחר שנלקה בתשעים רדף אחריהם :
בהשאת כלומר שהסית אותם ע"י
ע"ז בעל צפון שאמרו קשה יראתן :
פחזו פירוש מיהרו ללכת : ולהכתיר
פירוש ולסבב אותם : קדוש הקב"ה
סיבב אותם לחזור להם דרך אחר :
רחפתם לשון סיכוך : יפיפי אלו ישראל
שנאמר מה יפו פעמיך בנעלים :
צפוניך אלו ישראל : לפסוח לשון
חמלה :

קהל
אזני שמעו מופתי ענינך · ונצח ברכתך יזכירו צפוניך : חזן חפצת לפסוח
ולהגן המוניך · קדוש כן חפוץ לגונני במגנך : ברוך אתה יי מגן אברהם :

אתה גבור לעולם אדני מחיה מתים אתה ורב להושיע : מוריד הטל :
מכלכל חיים בחסד מחיה מתים ברחמים רבים סומך נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקיים אמונתו לישני עפר : מי כמוך
בעל גבורות ומי דומה לך מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה : ונאמן אתה להחיות מתים :

הפיוט הזה עשאו המחבר בסימן תשר"ק לפי שיסודו על גאולת מצרים על שם הפסוק בזכריה י' פ' ח' אשרקה להם ואקבצם

קהל
תרגלת עמוסים ממצרים בצאתם · שרים כחוללים
ומברכים במקהלותם · רודפיהם במצולות ים
האבדתם · קנויך קחת על זרועותם : צוענים אשר נאספו
למלחמה

תרגלת פירוש הנהגת את ישראל העמוסים מני בטן החולים
כמו שוררו כמחוללים : ונגרפו לשון נחל

שרים מיט שטארקייט צוא שפרונגין מיט דיא פערד נאך ישראל כסיל
באולת שנה להתיהר דער נאר פרעה מיט דעם נארישקייט האט ער נאך
איין מאל גיטאן צוא זיין אבעל גאוה אקינן גאט לא ידע להבין ולהזהר ער
האט גאר ניט גיוישט צו פאר שטיין אונ צו ווערן געווארנט מחנהו קבץ וכל
יועציו זיין מחנה האט ער איין גיזאמילט אונ אלי זייני ראט הארין
נכבדיו ושריו וגם מליציו זייני חשובים אונ זייני הארן אונ זייני פיר שפרעכר
סעו כאחת בהשאת מפלציו זייא זענין פאר רוקט גיווארין מיט דעם אן
רייצונג פון זיין אפ גאט וואש ער האט גימיינט דיא אפ גאט בעל
צפון לאזט זייא ניט אנטלופן ערוכי מלחמה נוספו נקבציו דאש אן גרעכט
צוא דער מלחמה האבן זיך צום הויף גקליבן איטלכש מאל מין
פחזו כמים בלי להותיר זייא האבין גיאיילט צוא לופין וויא וואשיר לופט
ניך זייא זאלין ניט איבר לאזין צבאות קדוש לרדוף ולהכתיר דיא היילגי
שארין צוא נאך יאגין אונ ארום רינגלין וויא אקרון דעם קאפ
קדוש סבבתם דרך להאיר גאט האט זייא ארום גרינגלט דעם וועג צוא
מאכן זייא דער לייכטין רחפתם בצלך ובמגנך להסתיר דוא האשט זייא
ברעקט מיט דיין צל אונ מיט דיין בשיצונג צוא פאר בארגן שלחת
בצרים חרי וזעם דוא האשט גישיקט אין דיא בלייזנר אין גרים צארין
שמרת באברתך יפיפי פעם דוא האשט גיהיט מיט דייני פליגיל דיא ישראל
וואש זענין גילובט מיט שיינע טריט תוקף פלאות הפלאת בנועם שטארקי
ווינדר האשטו גיווינדרט מיט זיסקייט תנין בעת שלח את העם אין דער
צייט אז פרעה האט גישיקט דאש פאלק אזני שמעו מופתי ענינך
מייני אויערן האבן גהערט דיא גרושי ווינדר ונצח ברכתך יזכירו צפוניך
אונ אייביג טואן דער מאנין ישראל דיין לוב וואש דוא האשט זייא
בהאלטין אין ענני הכבוד חפצת לפסוח ולהגן המוניך דוא האשט גיוואלט
צו איבר הופין אונ בשיצין דייני ישראל קדוש כן חפוץ לגונני במגנך הייליגר
גאט אזו בגער צוא בשיצין מיך מיט דיין בשיצונג :
תרגלת עמוסים ממצרים בצאתם דוא האשט גיוויינט דיא ישראל וואש
זענין בלאדין מיט מצות אז זייא זענין פון מצרים ארויש
גיגאנגין שרים כחוללים ומברכים במקהלותם זייא זינגין אזו וויא די פייפלין אונ
זייא לובן אין זייער איין זאמלונג רודפיהם במצולות ים האבדתם קנויך קחת על
זרועותם זייערי נאך יאגרש אין דער טיפניש פון דעם ים האשטו גמאכט
זייא פאלירין דיין קנין וואש היא האשט זייא גלייך ווי איינר קויפט
אז דוא האשט זייא פון מצרים ארויש גינומן האשטו גינומן זייא אויף
זייערי ארום צוענים אשר נאספו למלחמה דיא מצרים וואש האבין זיך איין
גזאמלט צוא אמלחמה פגריהם הממה ונגרפו הימה זייערי גופים האשטו פאר
טומלט אונ זייא זענין גשארט גיווארן אין ים אריין עשר מכות הכו במצרימה

לַמִּלְחָמָה · פִּגְרֵיהֶם הֵמַמְתָּ וְנִגְרְפוּ הַיָּמָּה · עֶשֶׂר מַכּוֹת הֻכּוּ
בְּמִצְרַיְמָה · סָפוּ בְּאַחַת עֶשֶׂר בְּיָד הָרָמָה : נִבְקָה רוּחָם
וְנִבְלְעָה עֲצָתָם · מֶסֶךְ עִוְעִים נִמְסְכוּ לְהַתְעוֹתָם · לִבָּם נָמַס
וְנָמַקּוּ גְּוִיָּתָם · כָּלוּ בְּבֶהָלוֹת הֲמוֹן שְׁאֵרִיתָם : יָזְמוּ לִרְדּוֹף
וּלְהָסִיר כֶּתֶר · טוֹרַח עֲבוֹדָה וְנִצּוּל הֶתֶר · חָזְקָה לְהוֹסִיף
שְׁבוּעַת בֶּתֶר · זְהָבֵי תוֹרִים וּנְקוּדַּת יֶתֶר : וְטֶרֶם הַגָּעַת עִתּוֹתֵי
דוֹדִים הָפְכוּ בְּקֶרֶב אֶפְרָתִים יְדִידִים · דִּגְלָם כִּתְּפוּ גְּאוּלָּתָם
לְהַקְדִּים · גְּדָעוּם אַנְשֵׁי גַת הַנּוֹלָדִים: בַּעֲבוּר זֹאת הֻסַּבּוּ מִדֶּרֶךְ ·
בְּמַפַּלְתָּם מַרְאוֹת לְיָרְאָם בְּמוֹרֶךְ : חזן אִמַּצְתָּ וְחִזַּקְתָּ כּוֹשְׁלֵי
בֶרֶךְ · אֲשׁוּרֵינוּ כּוֹנַנְתָּ כְּהֲסִבַּת דֶּרֶךְ :

אֲשׁוּרֵי שָׁמַרְתָּ עֵקֶב צִדְקוֹתֶיךָ וְנוֹגַהּ כְּאוֹר פֵּאַרְתָּנוּ בְּאַהֲבָתֶךָ: חזן בַּעֲבוּר אוֹהֲבֶיךָ
שׁוֹמְרֵי בְרִיתֶךָ · תִּשְׁמְרֵנוּ וּתְחַיֵּינוּ בְּטַל תְּחִיָּתֶךָ : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים :

נחל קישון גרפם : ספו לשון כליון : נבקה ר"ל נתחלק : נבלעה לשון השחתה : מסך נקרבם רוח עועים להתעותם : כתר של ישראל : טורח ר"ל שהיה להם על שאלמוס מעבודתם ועל שהתירו ותפשו כל אשר בבתיהם ויגלו אותם : חזקה ר"ל אבל תקפה שבועת ברית בין הבתרים להוסיף להם עוד ביזת הים שהם · זהבי כו' · וטרם וכו' ר"ל קודם זמן הקץ הפכו במלחמה בני אפרים שמיהרו דגלם לצאת קודם הזמן והרגום אנשי גת : בעבור פי' לכן הסבותם דרך פלשתים שלא ירך לבם כשיראו את בני אפרים מושלך ארצה ויתנו לב לשוב : כושל ישראל שהם כושלי ברכיים בחומר ובלבנים : צדקותיך ולא בזכיותינו : שבטי וכו' : שלמים שהם שלמים בעבודת הקב"ה : בצביון · רצון : מגרת לשון הפלת : נארת לשון השבתה : מכביד שהכביד אזניו לשמוע בקול ה' : מהלומות מכות : לגיו

קהל כוונת המחבר להודיע אופן הגאולה במצרים ומתפלל על העתידה וחתום שמעון בר יצחק
שִׁבְטֵי יָהּ הוֹצֵאתָ לְפִדְיוֹם · שְׁלֵמִים כְּצָהֳרַיִם בְּעֶצֶם הַיּוֹם · שַׁדַּי כְּמוֹ כֵן הָחִישׁ בִּצְבְיוֹן · שְׁנַת שִׁלּוּמִים
לְרִיב צִיּוֹן : מִגַּרְתָּ וְנֵאַרְתָּ שֵׁבֶט הָרֶשַׁע · מַכְבִּיד אָזְנָיו וְעֵינָיו הֵשַׁע · מַהֲלוּמוֹת וְכִתַּתְּ לְגֵיו נִפְשַׁע ·
מחצת

צעהן מכות זענין זייא גישלאגין גיווארין אין מצרים ספו באחת עשר ביד הרמה זייא זענין פאר גאנגין גיווארין מיט דער עליפטר מכה אוף דעם ים אז דיא ישראל זענין אויש גיגאנגין אופין בארליך נבקה רוחם ונבלעה עצתם עש איז ווארין אויש גילערט זייער אטום אונ עש איז ווארין פאר דארבין זייער ראט מסך עועים נמסכו להתעותם אין פר מישינג פון שגעון זענין זייא ווארין פאר מישט צוא פר ערין זייא לבם נמס ונמקו גויתם זייערי הערצר איז צוא גאנגין עש איז ווארין לער זייערי לייבר כלו בבהלות המון שאריתם זייא זענין ווארין פאר לענט מיט דער שרעקניש דיא הימעקי מענטשין וואש זענן איבר גיבליבין אין מצרים יזמו לרדוף ולהסיר כתר זייא האבן גידאכט נאך יאגין אונ אפ צוא טאן דיא קרון פון ישראל טורח עבודה ונצול התר דיא שווערי ארביט זאלן זייא ווידר ארבטן אונ זאלן מציל זיין זייער האב וואש זייא האבן גיהאט בייא זיך פאר גראבין חזקה להוסיף שבועת בתר עש האט זיך גישטארקט אוף ישראל דיא שבועה וואש איז גיוועזן בין הבתרים מיט אברהם אבינו צוא מערין זייא גוטץ זהבי תורים ונקודת יתר וויא גילדיני ציילן אקעגין שטיקליך זילבר אזוי איז גיוועזן אוף דעם ים האבן דיא ישראל מיין גינומן איידר אין מצרים וטרם הגעת עתותי דודים איידר עש איז גיקומן ד'א צייט פון פריינט שאפט פון גאט צוא ישראל ער זאל זייא אויש לייזין הפכו בקרב אפרתים ידידים האבן זיך ניקערט פון מצרים אויש גיין מלחמה האלטין דיא גליבטי פון שבט אפרים דגלם כתפו גאולתם להקדים זייער פאן אז זייא האבין גיאיילט זייער אויש לייזונג צוא פעדירין גדעום אנשי גת הנולדים עש האבן זייא פאר שניטן דיא לייט וואש זענין גיבארן גיווארן אין גת בעבור זאת הסבו מדרך איבר דעם האט מען דיא ישראל ארום גידינגילט פון דעם וועג במפלתם מראות ליראם במורך כדי זייא זאלן ניט זעהן דיא מפלה וואש שבט אפרים האט גיהאט זייא זאלן זיך ניט פארכטין אמצת וחזקת כושלי ברך דוא האשט גפעסט אונ גשטארקט דיא שטרוכלונג פון די ישראל אשורינו כוננת בהסבת דרך אונזרי טרעט האשטו אן גיברייט מיט דעם ארום ריגלין דעם וועג אשורי שמרת עקב צדקותיך מייני טרעט האשטו גיהיט פון וועגן דיין גירעכטיקייט ונוגה כאור פארתנו באהבתך אונ מיט איין גרוש ליכט האשטו בשיינט אונז מיט דיין ליבשאפט בעבור אוהביך שומרי בריתך פון וועגן דייני ליב האביר. וואש היטן דיין זיכרהייט תשמרנו ותחיינו בטל תחיתך דוא זאלשט אונז היטין אונ זאלשט אונז לעבידיג מאכין מיט דעם טל פון תחיית המתים :

שבטי יה הוצאת לפדיום דיא שבטים וואש ביי איטליכן שטייט דאש ווארט יה האשטו אויש גיצוגן צוא אויש לייזן שלמים כצהרים בעצם היום זייא זענין גיוועזן גאנץ אונ קלאר וויא דיא זון אין מיטן טאג שדי כמו כן החיש בצביון גאט אזו זאלשטו איילין מיט דיין ווילן שנת שלומים לריב ציון איאר צוא בצאלן דיא וואש קריגן אוף ציון מגרת ונארת שבט הרשע דוא האשט צו בראכן אונ פאר שטערט דעם רשע פרעה מכביד אזניו ועיניו השע ער האט גימאכט שווער זייני אוערין אונ זייני אויגן האט ער אוועק גקערט מהלומות וכחת לגיו נפשע מיט קלעפ האשטו בווערט צום ווידר שפעניגר

מחצת ראש מבית רשע: עורי עורי זרוע יד הגדולה׳ עדינה תמחץ ושיתה כלה׳ עריה תעור מאנוש לחללה׳ ערות יסוד עד צואר סלה: ובצאתך לישע בעוז אזור׳ וצאן ידך בעדי נזור׳ ועוינים נפרדו כאפר פזור׳ וכשל עוזר ונפל עזור: נאור בראותך בדם מתבוסס׳ נגפת פורכים פרים לקוסס׳ נפש ובשר כמסוס נוסס׳ נתתה ליראיך נס להתנוסס: ביטה ומהר שנת גאולים׳ בגד בוגדים וחלף אלילים׳ בטופלי שקר הפל חללים׳ ביום הרג רב בנפול מגדלים: רחם וחמול בן יקיר׳ רוה נפש שוקקה להקיר׳ ראה כי גברה יד המדקיר׳ רוח עריצים כזרם קיר: יום יום נצפה גאלתנו׳ יענענו בקראנו נחר גרוננו׳ יד אזלה ותש כחנו׳ יי חננו לך קוינו: צאנך פקוד והשב תפוצתו׳ צפה כי שדדה מרעיתו׳ צמת עוין בתה להשיתו׳ ציצת נובל צבי תפארתו: חפשו עם מפרך בכוסף׳ חשוקי חמד זהב וכסף׳ חרות המציא והשמיענו בחוסף׳ תנם נמכרתם תגאלו ולא בכסף: קהלות יעקב בשם יקראוך׳ קוינו לו לז ללז יראוך: חזן קדושתך יעריצו וברון ינשאוך׳ קרית גוים עריצים ייראוך:

ימלוך יי לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללויה:

ואתה קדוש יושב תהלות ישראל אל נא:

לגיו לגוף: ערות פירוש להרמיב יסודה: בעדי פי׳ בקשוטי׳: נזור ל׳ כתר: ועוינים מצרים שמונאים ישראל כמו ויהי שאול עוין את דוד: עוזר זה שר של מצרים: נאור זה הקב״ה: מתבוסס בדם פסח ובדם מילה ובזכות אלה המצות: נגפת. מצרים המשעבדי׳ ישראל בעבודת פרך: לקוסס כמו לירוץ: ובשר של מצרים היה כדבר הגימס וכלה: להתנוסס להתגדל: ביטה פירוש הביט: בגד נבוס״ם הבוגדים בך: וחלף לשון עבר: בן יקיר אלו ישראל: שוקקה פירוש המתאוים לקרר דעתם: עריצים רשעים: כזרם פירוש כמו שמכה הרוח מי גשמים בקיר: יד לשון כח: צמת פירוש סגרת האויב לעשותו שממה: ציצת פירוש הפרח נבל וכלה: חפשו לשון חירות: בחוסף בגילוי: יקראוך לעתיד יקראוהו בשם המפורש: לז ללז פירוש זה לזה יאמרו הנה אלהינו זה קוינו לו:

אתרו

כעל

מחצת ראש מבית רשע דוא האשטו גימאכט ווינדין אין דעם קאפ פון דיא הויז גיזינד פון דעם רשע דעם כבור פון זיין הויז עורי עורי זרוע יי הגדולה דיין גרושי האנט דער וועק עדינה תמחץ ושיתה כלה דיא מדינה מצרים ובבל האשטו גיוואנדרט אונ אוש גיהובט עריה תעור מאנוש לחללה ערות יסוד עד צואר סלה אוש גיווארצילט ביז אין גרונד אוף איביג ובצאתך לישע בעוז אזור אונ אז דוא בישט ארויש גגאנגן צו העלפן אן גגורט מיט שטארקייט וצאן ידך בעדי נזור אונ דיא ישראל האשטו אן גיקריינט מיט צירונג ועוינים נפרדו כאפר פזור אונ דיא מצרים האשטו פאר שפרייט וויא אש וכשל עוזר ונפל עזור אונ עש איז גישטרויכילט גיווארין זייער שר וואש העלפט זייא זאנין זייא אוך גיפאלין נאור בראותך בדם התבוסס דו פארכטנר גאט אז דוא האשט גיזעהן אז דיא ישראל האבן זיך בשמירט מיט דם פסח אונ דם מילה נגפת פורכים פרים לקוסס האשטו גימארדר די מצרים וואש האבין מיט זייא שווער גיארביט זייער פרוכט צוא פאר שניידין נפש ובשר כמסוס נוסס נתתה ליראיך נס להתנוסס דער מיט וואש דוא האשט גיטאן צוא גיין זייערי לייבר האשטו דייני פארכטיגי ישראל גיטון דער הייבין ביטה ומהר שנת גאולים קוק אוף אונזר גלות אונ אייל אונז דאש יאר פון גאולה בגדת בוגדים דוא האשט גיפעלשט אין דיא פעלשר בטופלי שקר הפלת חללים אונ אין דיא פאלשי האשטו גימאכט פאלין דער שלאגני ביום הרג רב בנפול מגדלים אין דעם טאג וואש עש וועט זיין איין גרושי הריגה אונ עש וועט איין פאלין טורמים רחם וחמול בן יקיר דער בארום דעם ווערדיגן זון רוה נפש שוקקה להקיר מאך זאט ראש גלושטיגי לייב אש צוא קילין ראה כי גברה יד המדקיר זעה עש האט זיך גישטארקט דיא האנט פון דעם שטעכר רוח עריצים כזרם קיר דער שטורם פון רשעים איז וויא איין רעגין גיסט אראפ פון דער וואנט יום יום נצפה גאלתנו אלי טאג טואין מיר האפין צוא אונזר אוש לייזונג יענענו בקראנו נחר גרוננו מיר זענין מיר מיט אונזר רופן עש איז אונז ווארין פאר טרעקינט אין האלז יד אזלת ותש כחנו אונזר שטארקייט איז אוועק גינאנגן אונ עש איז ווארין שלאף אונזר כח יי חננו לך קוינו גאט לייט זעלינג אונז רען צוא דיר טואן מיר האפין צאנך פקוד והשב תפוצתו דייני שאף גידיינק אונ קער אום זיין פאר שפרייטונג צפה כי שדדה מרעיתו קוק אז עש איז ווארן גרובט זיין אורט וויא ער פלעגט זיך פאסין צמח עוין בתה לחשיתו פאר דארב דעם פיינט צו מאכן אים וויסט ציצת נובל צבי תפארתו זיין שפראצונג זאל ווערין פאוויילעט זיין שיין הערש. גאט חפשו עם מפרך בכוסף זייא זענין ווארין פרייא דאש פאלק ישראל פון שווערי ארבייט מיט גלוסטיגקייט חשוקי חמד זהב וכסף זייא זענין ווארין אן גינורט מיט גלוסטגי זאבן אונ גאלד אונ זילבר חרות המציא והשמיענו בחוסף פרייאונג מאך אונז גרייכן אונ מאך אונז אנטפלעקן אז אלי זאלין הערין די רייד וואש דוא וועשט זאגן תנם נמכרתם תגאלו ולא בכסף אים זושט יענט איר פאר קופט גיווארן אונ ניט פאר זילבר וועט איר אויש גילייזט ווערן קהלות יעקב בשם יקראוך דאש איין זאמלונג פון יעקב מיט דיין נאמן וועלין זייא צוא דיר רופין קוינו לו לז ללז יראוך איינר צום אנדרן וועלן זאגין דאש איז גאט וואש מי׳ האבין צוא אים גיהאפט קדושתך יעריצו וברון ינשאוך דיין הייליקייט טואין זייא שטארקין אונ מיט גיזאנג טואן זייא דער הייבין ריך קרית גוים

יוצר ליום שביעי של פסח

חזן וקהל כבעל גמולות כבעל ישלם · לחיק זרים לא ידעו הכלם · לאיים גמול ישלם · קדוש :

כוונת הפייטן להזכיר כל המכעיסים את ה׳ מדור אנוש עד המן וחתום שם המחבר בראשי ההרוזות אני שמעון בר יצחק בר אבון חזק ואמץ בתורה :

אמרו לאלהים אדירים · מאוד מעשיו נאים והדורים · בתתו אות ומופת
בצרים : נהרגים הורגים את הורגיהם · ונצלבים צולבים את
צולביהם · ונשקעים שוקעים את שוקעיהם : יהירים אשר זדו בזדון
נמרדו בסאסאה כפעלם לדון · והורד גאונם שאול ואבדון :
שטופי זעם נשבחי רגל · והפך עליהם בלהות לגלגל · כהוחל לקרא
בשם ולרגל : מרום קרא למי הים · וארבות השמים פתח בעים ·
וימח יקומם בשטף דכים : עליהם סדרי בראשית נשתנו · בשחתם את
דרכם נתגנו · ברותחין קלקלו וברותחין נדונו :
ובנסוע מקדם יושבי שנער · בבנין המגדל לבם נבער · ויזמו להגביהו
לאין משער : נועצו לב ונוסדו מזמות · אם נצטרך לטפי מימות נעלה
לרקיע · ונבנו בקרדמות : בכלל לשונם וחלשם והתישם · ובנינם השחית
עבור לבישם · ויפץ יי אותם משם :

אמרו שבחו : נהרגים ישראל שנהרגו במצרים כהרוגים הורגים את מצרים שרצו להרוג אותם : יהירים גאים : בסאסאה מדה כנגד מדה : שטופי כו׳ התחיל הפייטן לספר מדור המבול עד פרעה דור המבול נשטפו בזעם ונשכחו מהם דריסת הרגל : כהוחל כו׳ זה דור אנוש שהוחל לקרות בשם עבודה זרה ולרגל אחריה והזכיר הפייטן דור אנוש ודור המבול כאחד שאף דור אנוש עלה ים אוקיינוס והציף שליש עולם ולא השגיחו דור המבול : בעים בחוזק : נשתנו שלא שימשו המאורות והמזלות כל ימי המבול : ברותחין קלקלו שכבת זרע : יושבי שנער דור הפלגה : לאין משער לאין שיעור : ונבנו כביכול : רעים אלו אנשי סדום : במאודם בממונם : גאון פי׳ שהיה להם גאוה זו מרוב טובה ושביעה שהשפיע להם הקב״ה : ספקם פירוש נתמלא סאתם : תחת פירוש במקומות הכה אותם : ספקם ל׳ ויספוק את כפיו : אזרח פירוש לקחת אברהם זכר הקב״ה כדי

רעים בגופם וחטאים במאודם · גאון שבעת לחם היה יסודם · ועני ואביון לא החזיקה ידם : יה
בראות כנתמלא ספקם · פחים ורוח זלעפות השיקם · תחת רשעים ספקם : צדקת אזרח

ארון

עריצים ייראוך דיא שטאט פון דיא שטארקי עכו״ם ווערין זיך פארכטין פאר דיר כבעל גמולות כבעל ישלם אזו וויא ער האט בצאלט דיא מצרים אזו זאל ער ווייטר צאלין לחיק זרים לא ידעו הכלם צוא דעם שום דיא מיט וועליגי רשעים וואש ווייסין ניט צוא פאר שעמט ווערין פאר גאט לאיים גמול ישלם קדוש צוא דיא פעלקיר וואש דינין עבודה זרה זאל ער צאלין זייער גמול :

אמרו לאלהים אדירים זאגט צום שטארקין גאט מאוד מעשיו נאים והדורים זייני מעשים זענין זייער שיין בתתו אות ומופת בצרים אין זיין טואן געבין אצייכן אונ ווינדר אונ דיא בליידיגר נהרגים הורגים את הורגיהם דיא ישראל וואש זענין גוועזן אין מצרים וויא גיהרגיטי האבן גהרגית דיא וואש האבן זייא גיוואלט הרגנן ונצלבים צולבים את צולביהם אין שטאט וואש מען האט זייא גיוואלט היינגן היינגט מען זייערי היינגרש ונשקעים שוקעים את שוקעיהם אונ דיא וויש מהאט זייא איין גזונקן אין טייך מצרים האבן גמאכט איין זונקן זייערי איין זונקערש יהירים אשר זדו בזדון דיא האפרדגי וואש זייא האבן גטאן במזיר נמרדו בסאסאה כפעלם לדון זענין יוארן גימאסטן מיט דער פולר מאס אזו וויא זייער ווערק צוא משפטן זייא והורד גאונם שאול ואבדון אונ עש איז ווארן אראפ גינידרט אין גיהנם זייער הערשאפט שטופי זעם נשבחי רגל דיא וואש זענין פאר פלייצט גיווארין מיט גאטש צארין אונ עש איז פאר געסין גיווארן פון זייא דיא טריט פון איין מענטשן והפך עליהם בלהות לגלגל האט גאט אין זייא גיקערט דער שרעקינש צו קאקלן כהוחל לקרא בשם ולרגל אז עש איז ווארן אן גיהובין צוא רופן אין נאמן פון די אפ געטיר אונ צו גיוויינן זיך מרום קרא למי הים דער איבירשטיר האט גירופן צו דעם וואשיר פון דעם ים וארבות השמים פתח בעים אונ דיא פענצטיר פון דעם הימל האט ער גיעפינט מיט שטארקייט וימח יקומם בשטף דכים אונ האט אויש גימעקט זייער בשטאנד מיט פאר פליינצונג זייערי אונדן עליהם סדרי בראשית נשתנו אויף זייא איז דר סדר וויא דיא וועלט איז צום ערשטן בשאפן גיווארן ווארן פאר ענדרט בשחתם את דרכם נתגנו אז זייא האבן פאר דארבן זייער וועג זענין זייא מבוזה גיווארן ברותחין קלקלו וברותחין נדונו מיט הייסקייט האבין זייא קאלי גמאכט אונ מיט הייסי וואשר פון מבול זענין זייא גימשפט גווארן ובנסוע מקדם יושבי שנער אונ אז זייא האבין גצוגין פון מזרח זייט דיא זיצר פון שנער בבנין המגדל לבם נבער מיט דעם באוין פון דעם מגדל איז זייער הארץ ווארין אוש גלערט ויזמו להגביהו לאין משער אונ זייא האבן גטראכט צוא אוף הייבן אים אן שיעור נועצו לב ונוסדו מזמות אין הארצין האבין זייא גיטראכט שלעכטי גידיינקין אם נצטרך לטפי מימות אוב מיר ווערין דארפין צו דיא טראפין פון וואשר נעלה לרקיע ונבנו בקרדמות ווערן מיר ארוף גיין אויף דעם הימל אונ מיר וועלין אים שלאגין מיט העק בכלל לשונם וחלשם והתישם ער האט צו מושט זייער לשון אונ האט זייא גמאכט שלאף אונ האט גימאכט וויסט זייער גיבייא ובנינם השחית עבור לבישם אין זייער גיבייא האט ער פאר דארבין כדי ער זאל זייא מבייש זיין ויפץ יי אותם משם אונ גאט האט זייא פאר שפרייט פון דארטן רעים בגופם וחטאים במאודם דיא וואש זענין שלעכט גוועזן מיט זייער גוף אונ זינדיג מיט זייער האב גאון שבעת לחם היה יסודם הערשאפט אונ זאט פון ברוט דאש איז זייער יסוד וואש זענין שלעכט גווארין ועני ואביון לא החזיקה ידם אונ איין ארימן האבן זייערי הענט ניט גישטארקט יה בראות כנתמלא ספקם גאט אז ער האט גזעהין אז עש איז פאר פול גווארין זייער מאס פחים ורוח זלעפות השיקם קולין אונ ווינט פון פאר ברענונג האט ער זייא גימאכט אן טרונקן תחת רשעים ספקם ווייל זייא זאנין גוועזן רשעים האט

שר

אדון זכר · ובן אחיו נמלט מלהתמכר · בשחת אלהים את ערי הככר :
חרפו וגדפו מלאכי תלגת · בצווי ארוניהם לגדל לעגת · ומלאך יצא ובעטם
כגת : קנא גלחו בתער השכירה · בעברי נהר מלך אשורה · ולא
נותר בם כי אם עשרה : בהשתחותו לנסרוך דרכו ירטו · ובניו הכוהו בזין
ממורט · והמה נמלטו ארץ אררט :

רם ונתגדל משור על מניפו · ואמר לעלות על מרומי גפו · כי פקד עליו
חרון אפו · ארון הסירו ממלוך במלוכה · ומבני אדם טרדו לשלכה ·
עם בהמות שבע להלכה · בבא פקודתו נסחב פגרו · וכנצר נתעב השלך
מקברו · כפגר מובס הובאש בשרו :

ובעזות פנים העיז בלשאצר · וצוה והוציאו מן האוצר · כלים אשר
הגלה נבוכדנצר : נתגאה לשתות בם תירושיו · הוא ושריו
ועבדיו ונשיו ופילגשיו · ופסת יד כתבה פרושיו · חמודות באר לו האותיות · כי קצף
עליו רב העלילות · ובו בלילה נהרג בשאיות :

זד אגגי להרוג ולאבד · בנים אשר בם אב מתכבד · פתאום היה ככלי אובד · קצץ עץ
משנה לתלות · ולעצמו הכינו עליו להתלות · ויהודי עש מלחמה בתחבולות · ובגומץ
אשר חפר נשדד · ובסאה אשר מדד הומדד · וענו עליו הידד הידד :

אמנם

כדי להמלט לוט מהם ולא להתמכר
בהפיכ' סדום : מלאכי תלגת השלוחי'
של סנחריב : לעגת לעג ובזיון לישראל ·
כגת שדורכים בו ענבים : קנא הקב"ה
גילח לסנחריב ולחיילותיו ולא נותר כו' :
לנסרוך · עבודה זרה שלו : ובניו
הכוהו בחרב חדה ונמלטו לא"י ונתגיירו
ויצאו מהם שמעיה ואבטליון : משור ·
הוא גרזן והיינו נבוכדנצר : מניפו ·
הוא הקב"ה המתליך אותו : לעלות
שאמר אעלה על במתי עב : כי פקד
פירוש ואז פקד הקב"ה עליו חרון אפו
להיות נפ"ד מבני אדם שבע שנים והיה
הולך עם חיות השדה ואכל עשב כבהמ' :
פקודתו פירוש לאחר מותו : נסחב
לשון יסחבו : כלים של בית המקדש :
ופסת יד מן השמים : חמודות פי'
דניאל פירש לו הכתב כי קצף עליו
הקב"ה : בשאיות לשון שממה : אגגי
זה המן : משנה זה מרדכי : ובגומץ
לשון בור : הידד לשון שמחה
להגרים

ער זייא גקלאפט צדקת אורות אדון זכר דאש גירעכטיקייט פון אברהם האט
דער האר גאט גדיינקט ובן אחיו נמלט מלהתמכר און זיין ברודרש זון איז
אנטרונין גווארין פון ווערין איבר גענפרט צו די משחיתים פון סדום
בשחת אלהים את ערי הככר אז גאט האט פאר דארבין די שטעט פון סדום
ועמורה חרפו וגדפו מלאכי תלגת דיא שלוחים פון סנחריב האבן מבזה
גיוועזן בצווי ארוניהם לגדל לעגת מיט דעם גיבאט פון זייער הארין צוא
מאכן גרוש גשפעט ומלאך יצא ובעטם כגת און איין מלאך איז ארויש
גגאנגין און האט זייא גטרעטן וויא איין קעלטר קנא גלחו בתער השכירה
גאט האט אים אפ גשורין מיט דעם גאל מעסיר בעברי נהר מלך אשורה
מיט דעם חיל פון סנחריב דער מלך פון אשור וואש איז גיקומן פון
עבר הנהר ולא נותר בם כי אם עשרה און עש איז פון זייא ניט איבר
גיבליבן נאר צעהן לייט בהשתחותו לנסרוך דרכו ירט אז ער האט זיך
גבוקט צו דער ברעט פון דער תיבה זיין וועג האט ער גאיילט אוף
אים אז ער זאל קומן אהין נהרגית ווערין ובניו הכוהו בזין ממורט און זייני
קינדר האבן אים גהרגית מיט איין שארפי שווערד והמה נמלטו ארץ
אררט און זייא זאנן ווארן אנטרונין אין לאנד ארדט רם ונתגדל משור על
מניפו ער האט זיך דער הויבט און איז ווארן גרויש די זעג דאש מיינט
מען נבוכדנצר אוף זיין אוף הוכר הקב"ה ואמר לעלות על מרומי גפו און
ער האט גטראכט צוא אוף גיין אוף דיא הויכי הימלן כי פקד עליו חרון
אפו דרום האט גאט גישאפט אוף אים זיין גרום צארן ארון הסירו ממלוך
במלוכה דער האר גאט האט אים אפ גטאן פון צו קינגן ומבני אדם טרדו
לשלכה און פון מענטשן האט ער אים פאר טרעבן עם בהמות שבע להלכה
מיט בהמות זיבן יאר צוא ארום גיין בבא פקודתו נסחב פגרו אז עש איז
גיקומן זיין באפעל צוא שטארבן איז ווארן גשלעפט זיין גוף וכנצר נתעב
השלך מקברו און וויא איין אום ווערדיג צווייג איז ער ווארן ארויש
גווארפן פון זיין קבר כפגר מובס הובאש בשרו וויא איין צו טרט'ר פגר איז
ווארן פאר שטונקן זיין פלייש ובעזות פנים העיז בלשאצר און מיט עזות
פנים האט מעיז גוועזן בלשאצר וצוה והוציאו מן האוצר און האט גהיישן
ארויש ציהן פון דעם אוצר כלים אשר הגלה נבוכדנצר די כלים פון דעם בית
המקדש וואש ער האט גבראכט בשעת גלות נבוכדנצר נתגאה לשתות
בם תירושיו ער האט זיך גגרושט צוא טרונקן אין דיא כלים זיין וויין הוא
ושריו ועבדיו ונשיו ופילגשיו ופיסת יד כהבה פרושיו ער און זייני הארן און זייני
קנעכט און זייני ווייבר און קעפש ווייבר און אהאנט האט גישריבן
זיין אפ שיידונג פון דר מלוכה חמודות באר לו האותיות דניאל האט בשייד
צוא אים די אותיות וויש עש איז גישריבן אוף דער וואנט כי קצף עליו רב
העליליות אז ער האט נצארינט אוף אים דער הבשטר פון אלי ווערק
ובו בלילה נהרג בשאיות און אין דער נאכט איז ער נהרגית גיווארין מיט
פר ווישטונג זד אגגי להרוג ולאבד המן דער זון פון אגג הט מיט זיין שלעכטי
מחשבות גוואלט צוא הרגנין און פאליקן בנים אשר בם אב מתכבד דיא
קונדר וואש דער פאטר איז מיט זייא גיערט פתאום היה ככלי אובד
פלוצלונג איז ער גווארן וויא איין פאר לארני כלי קצץ עץ משנה לתלות
ער האט אפ גיהאקט איין בום צוא הייגנן מרדכי וויש ער איז דער
נאך גווארן איין משנה למלך ולעצמו הבינו עליו להתלות און צו זיך אליין הט
ער אן גגרייט צוא גהייגנן ווארן דרוף ויהודי עש מלחמה בתחבולות ובגומץ
אשר חפר נשדד מרדכי האט גטאן מיט אים מלחמות און אין דער גריב
וואש המן האט גגראבן איז ער ווארן גרובט ובסאה אשר מדד הומדד
און מיט דער מאס וואש ער האט גמאסטן איז ער ווארן גמאסטן
וענו עליו הידד הידד און מען האט אוף אים גישריגן הידד :

אמנם

יוצר ליום שביעי של פסח

אמנם כל אלו המכעיסים · היה להם על לב להשים · להערים ולהוכר ממלך תנסים : מאן לשלח עם המוני · ושאג ואמר מי יי לא ידעתי את יי : צור נגפו בעשר להכו · ובעבור זאת העמידו והאריכו · להוריע לכל מה הגיעו בכה :

בחבורות ופצעים אותו אלח · ובירית חציו כברו פלח · ואחרי כן חזקה ידו לשלח : תחום מצרים עד לא הרחיקו · הוא ועבדיו עצה העמיקו · לרדוף אחריהם מגן החזיקו : וצור נערץ בסוד קדושים רבה · שת את הים לחרבה · בים נתן דרך ובמים עזים נתיבה :

להערים להתחכם מתלך מלרים : בבה פירוש בלת שמע למשה שח"ל כה אמר ה' : אלח השחית : ובירית לשון יורה חץ : פלח פירוש נבקע : רסן בל"א טיס : ענמים מלרים : אילי ישראל שנקראו בני אלים : ידועים לשון חכמים : גזע פי' שורשם אלו אבות הם תפארת מטעים : דבוקים בהקב"ה וחשוקים לו : דעים לשון חכמה : ההוגים בתורה : ותיקים לשון חסידים : נבחרים מע' אומות : טובם שעל ידיהם הטובה באה בכל העולם : יודעים הצדיק ועתים ידועים : ומיודעים לשון אהבה : בחותם זו תפילין של יד : קצרי יד פירוש

רסן מתעה הרסין ענמים · ונהגם בכבדות לגלי הומים · וצללו כעופרת בעמקי ימים . הולכי נתיבות במעמקי מים · שבחו והודו לאל השמים · אשר נלחם להם במצרים : מאז והלאה הוקבע לדורות לספר · לעד כח וגבורות · להזכיר יציאת מצרים בשירות :

כוונת הפייטן להזכיר שבח ואהבת השם יתברך לעמו ישראל · ועשה הפיוט פעם באלפא ביתא ופעם בתשר"ק ושם המחבר חתום מסוף אל"ף בי"ת ראשון שמעון בר יצחק · ועוד כמה פעמים חתום בראשי החרוזות :
וכבן ויושע יי ביום ההוא :

אילי הצדק ידועים · בנים מגדלים כנטיעים · גזע תפארת מטעים · דבוקים וחשוקים דור דעים · ההוגים הגונים ונשמעים · ותיקים נבחרים משבעים · זרעם בגוים נודעים · חמודים ומעשיהם נעים · טובם בארצות מודעים · יודעים ידועים ומיודעים · כחותם בזרוע נקבעים · למודי נסים ונושעים :

נושעים מבין קצרי יד · תתה למו שם ויד : וירא ישראל את היד :

מחוללת

אמנם כל אלו המכעיסים פאר וואר דיא אלי דער צארנר היה להם על לב להשים וואלטן זיך ניקערט אף לערנין להערים ולהוסר ממלך תנסים צוא קלינן אונ זיך צו נעמן איין מוסר פון דעם מלך מצרים מאן לשלח עם המוני ער האט ניט גוואלט שיקן דיא ישראל ושאג ואמר מי ה' אונ האט גשריגן אונ האט גזאגט ווער איז גאט לא ידעתי את ה' איך קען גאר ניט גאט צור נגפו בעשר להכו ובעבור זאת העמידו והאריכו דער בשעפר האט אים גשלאגן מיט צעהן מכות נאר פון דעשט וועגן האט ער אים גילאזט שטיין אונ עש האט לאנג גווערט להוריע לכל מה הגיעו בכה כדי אלי זאלין וויסן פאר וואש איז אים אזו גקומן בחבורות ופצעים אותו אלח ובירית חציו ככדו פלח מיט בײלן אונ ווינדן האט ער אים גפלאגט אונ מיט ווארפונג פון זייני פײלן הט ער גלעכרט זיין לעבר ואחרי כן חזקה ידו לשלח אונ דער נאך הט ער גשטארקט זיין האנט ער זאל זיי אוועק שיקן תחום מצרים עד לא הרחיקו די ישראל זענן נאך פון מצרים ניט וויט גוועזן הוא ועבדיו עצה העמיקו הט ער מיט זייני קנעכט איין טיפי עצה גהאלטן לרדוף אחריהם מגן החזיקו צו נאך יאגן נאך זיי האבן די מצרים גהאלטן איין פאנצר וצור נערץ בסוד קדושים רבה שת את הים לחרבה אונ דער בשעפר וואש איז גישטארקט אין ראט פון פיל היילגי מלאכים האט גמאכט טרוקן דעם ים בים נתן דרך ובמים עזים נתיבה אין ים אונ אין שטארקי וואשרן האט ער גימאכט אוועג רסן מתעה הרסין ענמים ונהגם בכברות לגלי הומים מיט איין צום האט ער פאר צוימט דיא מצרים אונ האט זייא גפירט מיט שווערקייט צוא דיא אונדן וואש טואן ברומן אין ים וצללו כעופרת בעמקי ימים אונ זענין איין גיזונקן וויא איין בלייא אין דיא טיפי וואשירן הולכי נתיבות במעמקי מים שבחו והודו לאל השמים דיא ישראל וואש זײנין גינאנגין אין די וועגין פון דעם ים האבן גילובט צו גאט פון דעם הימל אשר נלחם להם במצרים וואש האט גיהאלטן מלחמה פון זייערט וועגין אין מצרים מאז והלאה הוקבע לדורות לספר לעד כח וגבורות להזכיר יציאת מצרים בשירות פון דענשט מאל אן האט מען קובע גווען אוף אייביג צו דער ציילן דיא גבורות וואש גאט האט גטאן אונ צוא גדיינקן יציאת מצרים מיט גזאנג : ובכן ויושע ה' ביום ההוא אונ אזו זאל אונז גאט העלפן וויא ער האט גהאלפן צו דיא ישראל אין דעם זעלבינן טאג אוף דעם ים :

אלי הצדק ידועים בנים מגדלים בנטיעים דיא ישראל וואש ווערן אן גרופן אלים די קינדר וואש זענן גיוואקסין וויא איין פלאנצונג גזע תפארת מטעים דבוקים וחשוקים דור דעים דאש זענין דיא קינדר פון די שייני אבות וואש זענין בהעפט אונ גלוסטיג צוא גאט אין זייא הייסן דור דעה ההוגים הגונים ונשמעים ותיקים נבחרים משבעים זייא לערנן דיא תורה אונ זייא ווערן גהערט אוף דער וועלט אונ זענן אוש דר ווײלט פון אלי זיבציג אומות זרעם בגוים נודעים חמודים ומעשיהם נעים זייערי קונדר ווערן בקאנט צווישן אלי פעלקר זייא זענן גלוסטיג אין זייערי מעשים זענין זים טובם בארצות מודעים יודעים ידועים ומיודעים זייער גוטש איז גווים אין אלי לענדר זייא קאנין גאט אונ גאט קאן זייא אונ האט זייא ליב כחותם בזרוע נקבעים למודי נסים ונושעים אזו וויא איין חותם זענין זייא אין זיין ארום אונ ער טוט זיי תמיד נסים אונ העלפט זייא נושעים מבין קצרי יד תתה למו שם ויד זייא זענין ווארין גהאלפן

מחוללת תנין בגערה · נותנת בים מעברה · סוערת גלים
בסערה · עורכת מסלה ישרה · פלאות ונוראות מאדירה ·
צוללת קמים בגבורה · קנאת מלחמת מעירה · רהב מחצבת
בעברה · שולפת חרב מתערה · תמתו להושיע מצרה :

מצרה נוצלו עם אל · והגידו צדקתו כהררי אל : אז ישיר משה ובני ישראל :

מיוסד ע"פ שם המחבר שמעון בר יצחק

שבח והודאה מעולה · מלכות שררה וממשלה · עוז
ותעצומות לאילה · ורוממות למעלה · נצח גבורה וגדולה ·
ברכה ושירה מהוללה · רנה וזמרה וצהלה · יחוד קדושה ותהלה · צפירה
ותפארת לסלסלה · חסיד למאוד נעלה · קול תודה לצלצלה · נזר
ועטרה לכללה :

לכללה ברון והודיה · לצור העונה במרחב יה : עזי וזמרת יה :

מיוסד ע"פ תשר"ק

תמך במעגלותיו אשורי · שחת בחמתו צוררי · ראתה עיני בשורי · קמי הוכרעו
ושוררי · צור עולמים בעוזרי · פתח ממסגר אסירי · עוני ומפריכי וצוררי ·
סוגרו היותם בעוכרי · נצח ינצחוהו אדירי · מלמדי ומשכילי וסופרי :

וסופרי רוממו ימין רוממה · כי ליי המלחמה : יי איש מלחמה : לובש

פירוש מבין מלרים שהם מעוטי כח : בגערה פירוש הקב"ה גער בפרעה וחילו : מעברה פירוש דרך לעבור בו : צוללת ל' ללכ נחים : קמים אויבים : מעירה לשון התעורר : רהב זו מלרים : מחצבת לשון כריתה : תמתו אלו ישראל : לאילה לשון לחוקה : צפירה לשון יופי : לסלסלה לשון שבח : לצלצלה לשון זמר : לכללה לשון עטרה : אשורי כמו דרכי : ראתה עיני בשורי במלרים הרואים אותי : ושוררי לשון הבטה הרואים עלי להזיקני : עוני פי' המענים ומפריכים אותי : סוגרו פירוש מסרם למיתה בשביל

גהאלפן פון דיא מצרים וואש האבן ניט קיין מאכט און האשט זייא גימאכט איין גרושין שם אויף דער וועלט וירא ישראל את היד און דיא ישראל האבין גזעהן דיא מאכט פון גאט מחוללת תנין בגערה נותנת בים מעברה וואש זיא האט גימאכט שלאף פרעה וואש ער ווערט אן גירופין תנין מיט גשרייא און האט גיגעבין אין ים איין וועג און דיא ישראל זענין איבר גפארן סוערת גלים בסערה עורכת מסילה ישרה זיא מאכט שטורמן דיא אונדן מיט איין שטורם ווינט און מאכט איין גלייכן וועג פלאות ונוראות מאדירה צוללת קמים בגבורה גרושי ווינדר פון פארכטיקייט טוט זיא שטארקין און האט גימאכט איין זינקן דיא פיינט שטארקייט קנאת מלחמת מעירה רהב מחצבת בעברה זיא רער וועקט קנאה צוא דער מלחמה און דיא האפירגי מצרים טוט זיא אפ האקין מיט גרים צארין שולפת חרב מתערה תמתו להושיע מצרה זיא האט ארויש גישלעפט דיא שווערד פון דער שייד צוא העלפין זייני גאנצי ישראל פון איין איינג שאפט מצרה נוצלו עם אל והגידו צדקתו כהררי אל פון צרות זענין ניצול גיווארן גאטש פאלק און האבן גיזאגט זיין גירעכטיקייט וויא גרושי און הוכי בערג אז ישיר משה ובני ישראל דער נשט מאל האט גיזינגן משה און דיא בני ישראל שבח והודאה מעולה מלכות שררה וממשלה איין לוב און קיניגרייך און גיוועלטיקייט עוז ותעצומות לאילה ורוממות למעלה למעלה איין שטארקייט צוא שטארקין אים און גאנץ הוך צוא דער הויבין אים נצח גבורה וגדולה ברכה ושירה מהוללה איין איביג שטארקייט און גרושקייט איין בענטשונג און איין שייני גיזאנג רנה וזמרה וצהלה יחוד קדושה ותהלה לוב און גיזאנג און פרייד צוא איינציגן גאט מיט קדושה און לוב צפירה ותפארת לסלסלה חסיד למאור נעלה איין לוטיר שונקייט צוא לובן אים קול תודה לצלצלה נזר ועטרה לכללה איין קול פון לויב און פון דאנק מיט שאלונג און צוא קריינין אים מיט אלי קרונין לכללה ברון והודיה לצור העונה במרחב יה צוא קרונן מיט גיזאנג און לובינג און דאנקין צום בשעפיר וואש מאכט גראם פון איינגשאפט און צוא זאגין עזי וזמרת יה מיין שטארקייט און מיין דער לובניש איז גאט תמך במעגלותיו אשורי שחת בחמתו צוררי ער האט אן גישפארט מיט זיין וועג מייני טריט ער האט פאר דארבין מיט זיין גרים צארין מייני בלייריגער ראתה עיני בשורי קמי הוכרעו ושוררי מייני אוגין האבין גיזעהין און מייני לונערש וואש האבין אויף מיר גיקוקט אויף שלעכץ מייני פיינט זענין ווארין גיקניאט און אויך מייני לוגירש צור עולמים בעוזרי פתח ממסגר אסירי דער בשעפיר פון אלי וועלטין איז אין מיין הילף ער האט גיעפינט פון פאר שליסונג מיין גיפיינקינש עוני ומפריכי וצוררי סוגרו תיותם בעוכרי מייני פיינט און מייני ברעכיר וואש האבן מיך צוא בראכין מיט שווערי ארבייט און מייני בלייריגר זענין איבר גיענפירט גיווארין צום ים ווייל זייא זענין גיוועזן מייני בטריבר נצח ינצחוהו אדירי מלמדי ומשכילי וסופרי תמיד טואין אים שטארקין מיט לוב מייני שטארקי ישראל וואש שטארקין זיך אויף דעם יצר הרע מייני לערנירש און מייני קלוגי סופרים וסופרי רוממו ימין רוממה כי ליי המלחמה און מייני סופרים טואין דער הוכין גאט פאר דעם עולם און זאגן דיא רעכטי האנט פון גאט דאש מיינט מען זייני חסדים איז ווארין דער הוכט ווארום צוא גאט איז דיא מלחמה וויא עש שטייט ה' איש מלחמה

יוצר ליום שביעי של פסח

לובש צדקה כשריון כח וגבורה מזוין · יודע ועד ודיין טכסיסי
מלכות מצוין חצה ודלג מנין זמן שעבוד תנין וברכוש
מקנה וקנין · הוציא צבאותיו במנין · דרך חומות בנין ·
גזרים הסליל בענין · בשומו מעמקי ים · אורח מסלול מסים :
מסים להעביר כל חילו · וינער באומץ גדלו : מרכבות פרעה וחילו :

פיט א״ב

אבד ושבר וכלם · באש ובמהמורות הפילם · גלים כסו
קהלם · דועכו כפשתה כלם · הסיר אופני גלגלם ·
ונהגם בכבדות להכשילם · זורמו עבות למולם · חצציך
הלכו לשכלם · טבעו בבוץ רגלם · ישוב בראשם עמלם ·
כרעו קרסו בנפלם · להסיר מעליהם צלם :
צלם הוסר ונזעמו · ובושו וגם נכלמו · תהומות יכסימו :
משברים נתחטאו וגלים · נגד שרי אילים · סוערים הומים ומתנטלים · עוזרי
רהב מפילים · פגריהם הוצעו חללים · צללו כעופרת מסתוללים ·
קנוים עברו גאולים · רוממות ימינך מגדילים · שרים מתופפים כחוללים ·
תשבחות ושירים והלולים :
והלולים לתוחלתי וסברי · ועל משנאי להגבירי : ימינך יי נאדרי : שתתה

בשביל היותם בעוכרי : לובש צדקה
שישראל עושין כשריון שהוא מלבוש ברזל
לעשות נקמה בשונאיהם : מצוין לשון
סימן : חצה פירוש בחצות לילה הכה
כל בכור : ודלג ותיהר קץ ת׳ שנים :
תנין לשון תנאי ר״ל לקיים תנאי שלו
ואחרי כן יצאו ברכוש גדול : דרך כו׳
שנאמר והמים להם חומה : גזרים כו׳
שהדריכם בגזרי הים : במהמורות
פירוש בגומות עמוקים : זורמו לשון
זרם מטר : עבות ענגים : חצציך
פירוש אבני הים היו משכלים ואוכלים
בהם : בבוץ בטיט : קרסו לשון
עמקו : משברים · משברי הים :
נתחטאו נחאו כדרך גלים משני קצות
גבוהים זה מול זה ונראה חסר באמצע :
מתנטלים מתנשאים : עוזרי פירוש
שר של מצרים ומסייעתו : הוצעו ·
הופשטו : מסתוללים פירוש המתגאים
בהם״י

נאט איז איין בעל מלחמה לובש צדקה כשרין כח וגבורה מזוין ער האט זיך
אן גיקליידט מיט צדקה וויא אפאנציר מיט כח אונ מיט שטארקייט איז
ער גיוואפנט יודע ועד ודיין טכסיסי מלכות מצוין ער ווייסט פון אלים אונ איז
איין עדות אונ איין דיין ער איז אן גיצירט מיט צירונג פון איין מלכות
חצה ודלג מנין זמן שעבוד תנין ער האט גיטיילט דיא פיר הונדירט יאר
וואש ער האט גיזאגט צוא אברהם ראש זייני קינדיר וועלין דינן אונ
האט איבר גיהופט דיא צאל אונ עש האט מער ניט גיווערט גלות
מצרים נאר צוויא הונדרט אונ צעהן יאר וברכוש מקנה וקנין הוציא צבאותיו
במנין אונ מיט פיל גוטין אונ פיך אונ אנדר גוטין האט ער אויש גיצוגן
זייני חיילות מיט דער צאל דרך חומות בנין גזרים הסליל בענין ער האט צוא
שניטן דעם ים אוף שטיקר אונ האט גימאכט איין וועג וויא צווישין
צוויא מאווירן בשומו מעמקי ים אורח מסלול מסים אין זיין טאן אין די טיפניש
פון דעם ים איין גצייכנטן וועג מסים להעביר כל חילו עש איז ווארין
גצייכנט דער וועג אין ים צוא מאכין איבר פארין גאר זיין חיל דיא
ישראל וינער באומץ גדלו מרכבות פרעה וחילו אונ ער הט אום גשטארצט מיט
זיין שטארק אכפרקייט די רייט וואגין פון פרעה אונ זיין חיל אבד ושבר
וכלם ער האט זייא גימאכט פאלירן אונ האט זיי צוא בראכין אונ האט
זייא פאר לענט באש ובמהמורות הפילם אין פייאר אונ אין גריבר האט ער
זייא גימאכט פאלין גלים כסו קהלם דיא אינדן פון דעם ים האבן צו גדעקט
זייער איין זאמלונג דועכו כפשתה כלם זייא זענן אלי פאר לאשן גיווארן
וויא פלאקס וואש גייט גיך אויש הסיר אופני גלגלם ונהגם בכבדות להכשילם ער
האט אפ גיטאן דיא רעדיר פון זייערי וועגין אונ האט זייא גפירט מיט

שווערקייט צו מאכן שטרוכלן זייא זורמו עבות למולם חצציך הלכו לשכלם דיא
וואלקינש האבן גגאסן וואשר אקיגן דיא מצרים אונ דיא שטיינר
פון דעם ים זענן גגאנגן צו פאר לענדין זייא טבעו בבוץ רגלם זייערי פיס
איז ווארן איין גזונקן אין גמוזיכץ ישוב בראשם עמלם גאט האט אום
גקערט זייער מידקייט אוף זייער קאפ כרעו קרסו בנפלם להסיר מעליהם צלם
זיי האבן גקניאט אונ פאר קרימט אין זייער פאלן אונ ער הט אפ גיטאן
פון זייא זייער שאטן צלם הוסר ונזעמו זייער שאטן איז ווארין אפ גיטאן
אונ זייא זענן ווארן דער צערינט פון גאט ובושו וגם נכלמו אונ זענין פאר
שעמט גווארן תהומות יכסימו די אפ גרונטן האבן זייא צוא גידעקט משברים
נתחטאו וגלים נגד שרי אילים סוערים הומים ומתנטלים דיא אינדן פון דעם ים האבן
גשטרומט אונ גברומט אונ האבן זיך דער הובן אקיגן דיא נארישי
הערן פון מצרים עוזרי רהב מפילים דיא העלפר פון מצרים דש איז זייער
שר האבן זיי גמאכט פאלן פגריהם הוצעו חללים זייערי טוטי גופים זענין
ווארן אויש גשפרייט וויא דער שלאנגי צללו כעופרת מסתוללים זייא זענין
ווארן איין גזונקן וויא בלייא דיא מצרים וואש האבין גישפעט פון
ישראל קנוים עברו גאולים אונ ישראל וואש גאט האט זייא אויש גילייזט
אונ גקופט צו זיך צו איין פאלק זענין איבר גפארן דעם ים רוממות ימינך
מגדילים ראש הוכקייט פון דיין רעכטי האנט טואן זייא גריישין שרים
מתופפים כחוללים תשבחות ושירים והלולים דיא זינגיר פון ישראל האבן גיפוקט
אונ גיטאנצט אונ האבין גילובט מיט שירות ותשבחות צו גאט והלולים
לתוחלתי וסברי ועל משנאי להגבירי אונ לוב האבן זייא גיגיבן צוא גאט וואש
ער איז מיין האפונג אונ אוף מייני פיינט האט ער מיך גשטארקט
ימינך

מיוסד ע"פ א"ב ושם המחבר שמעון בר יצחק

שְׁתַתָּה עוֹלָם בְּבִנְיָנֶךָ · מְלֹאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ · עֶלְיוֹן שָׁמַת מְעוֹנֶךָ · וְהוֹד וְהָדָר לְפָנֶיךָ · נְעִימוֹת נֵצַח בִּימִינֶךָ · בְּצֵאתְךָ לְיֵשַׁע בָּנֶיךָ · רָעֲשׁוּ הָרִים מִפָּנֶיךָ · יְחִילוּ מַיִם מֵחֲרוֹנֶךָ · צֶדֶק מָלְאָה יְמִינֶךָ · חַיִל וְיֶשַׁע לַהֲמוֹנֶיךָ · קַנָּא וְנוֹקֵם לְשׂוֹטְנֶיךָ · כִּי תָּמְכָה יְמִינֶךָ :

יְמִינְךָ הַגְּבֹרָה שׂוֹנְאֶיךָ לַהֲרוֹס · וְאוֹתִי בֶּאֱמוּנָה לֶאֱרוֹס : וּבְרוֹב גְּאוֹנְךָ תַּהֲרוֹס :

מיוסד ע"פ תשר"ק

תַּלְמִיד לוֹמֵד וּמְלַמְּדוֹ · שׁוֹטֵר וּמוֹשֵׁל וּפְקִידוֹ · רֶכֶב סוּסוֹ וּפִרְדּוֹ · קָרוֹב וְגוֹאֲלוֹ וְדוֹדוֹ · צָעִיר וְיָשִׁישׁ וּמְכַבְּדוֹ · פּוֹעֵל וְאִכָּר וְצִמְדּוֹ · עָשִׁיר וְרֵעוֹ וִידִידוֹ · שָׂכִיר וְשׁוֹכֵר וּמְשַׁחֲדוֹ · נָדִיב וְנִינוֹ וְנֶכְדּוֹ · מְשָׁרֵת אֲדוֹנוֹ וְעַבְדּוֹ · לַאֲבַדּוֹן הוֹרַד כְּבוֹדוֹ · הַפֶּרַע וְכָל הַבָּא בְיָדוֹ :

בְּיָדוֹ כָּל חֵיל מִצְרַיִם · בָּאוּ בָּאֵשׁ וּבַמַּיִם : וּבְרוּחַ אַפֶּיךָ נֶעֶרְמוּ מַיִם :

לְכַדּוּ פְּנֵי תְהוֹמוֹת · כְּאֶבֶן נִתְחַבְּאוּ מֵימוֹת · יָשְׁרוּ מְסִילוֹת רָמוֹת · טִירוֹת גְּבוֹהוֹת כְּחוֹמוֹת · חָזוּ מַלְכֵי אֲדָמוֹת · זָעוּ וְנִתְפַּלְצוּ בְּאֵימוֹת · וְנָתְנוּ לָאֵל רוֹמְמוֹת · הַנּוֹתֵן עֹז וְתַעֲצוּמוֹת · הִקְדִּיק בְּצָרִים נְקָמוֹת · נָבַר וְהִשְׁבִּית מִלְחָמוֹת · בְּאֶרֶץ שָׂם שַׁמּוֹת · אַדְּרוּהוּ שִׁירוֹת נְעִימוֹת :

נְעִימוֹת לְשַׁבֵּחַ וְלַעֲדוֹף · בְּהַפִּילוֹ צַר לִנְדּוֹף : אָמַר אוֹיֵב אֶרְדּוֹף :

אויבים

ימינך יי נאדרי גאט דיין רעכטי האנט איז בשיינט מיט קראפט שתתה עולם בבנינך זיא הט גגרונד פעסט די וועלט מיט דיין טון באווין זיא מלאה הארץ קניך עש איז דער פולט גווארן די ערד דייני בשעפינש עליון שמת מעונך אין אייבערשטין הימיל האשטו גיטאן דיין וואגונג והוד והדר לפניך אונ שונהייט אונ לוב איז צו פאר דיר נעימות נצח בימינך איין זיס אייביג לעבן איז אונ דיין רעכטי האנט בצאתך לישע בניך רעשו הרים מפניך אין דיין טאן ארויש גיין צוא העלפן דייני קונדר האבן די בערג גשטורמט פאר דיר יחילו מים מחרונך דיא וואשר האבן גיציטרט פון דיין גרים צארן צדק מלאה ימינך דיין רעכטי האנט איז פול מיט צדקה חיל וישע להמונך צוא העלפין מיט קראפט צו דיין פאלק קנא ונוקם לשוטניך דוא בישט איין מקנא אונ טושט איין נקמה צו דייני קריגר כי תמכה ימינך אונ אין מיר טוט דיין רעכטי האנט אונטר לעהנין ימינך הגברה שונאיך להרוס דיין רעכטי האנט איז ווארן גשטארקט דייני שונאים צו פירן ואותי באמונה לארוס אונ מיך צו מקדש זיין מיט דיין היילגי אמונה וברוב גאונך תהרוס אונ מיט דיין פיל הערשאפט האשטו צו בראכן דייני פיינט תלמיד לומד ומלמדו דעם תלמיד וואש לערנט אונ זיין לערנר דאש מיינט מען פון דעם גרעשטן חשוב ביז אין קלענשטין אונ אזו רעכנט דר פייטן ווייטר שוטר ומושל ופקידו דעם שוטר אונ דעם גוועלטגר אונ זיין פקיד רכב סוסו ופרדו דעם רייטר אונ דאש פערד אונ דעם מול אייזיל קרוב וגואלו ודודו דער קרוב אונ זיין אוש לייזר אונ זיין פעטר צעיר וישיש ומכבדו דר יונגר אונ דער אלטר אונ זיין גישרליכטר פועל ואכר וצמדו דער ווערקש מאן אונ דער שבר ארמה אונ זיין פאר אוקסין עשיר ורעו וידידו דער רייכר אונ זיין גזעלן אונ זיין גליבטר שכיר ושוכר ומשחדו דער גדינגינער אונ דר וואש דינגט אים אונ גיט אים שוחד ער זאל גיך ארבטין נדיב נינו ונכדו דער האר אונ זייני קונדר אונ איינקליך משרת ארונו ועבדו דיא דינר אונ זייערי הארן לאבדון הורד כבודו הפרע וכל הבא בידו צו פאר לירונג איז ווארן גנידרט דר כבוד פון פרעה אונ אלי וואש זענן גקומן מיט אים בידו כל חיל מצרים באו באש ובמים מיט זיין מאכט האט ער גיבראכט גאר דאש חיל פון מצרים אין פייאר אונ אין וואשיר וברוח אפיך נערמו מים אונ מיט דעם ווינט פון דיין נאז לעכיר זענין ווארן גהופנט דיא וואשר פון דעם ים לכדו פני תהומות זייא זענן ווארן בצווינגן דיא אפ גרונטין כאבן נתחבאו מימות אזו וויא אשטיין זענין הארט גווארין דיא וואשר ישרו מסילות רמות טירות גבוהות כחומות זייא האבין גירעכט פארטיגט הוכי שטעגין ווארום דיא וואשר זענן גווארין וויא איין הוכר מאוויר אונ אוף זייא איז גיווארין איין וועג חזו מלכי אדמות דען האבין דאש גזעהן אלי מלכים פון דר ערד זעו ונתפלצו באימות זענן זייא פאר וואגילט אונ דער ציטרט גווארין מיט פארכט ונתנו לאל רוממות הנותן עוז ותעצומות אונ האבן גגיבן צוא גאט דער הייבונג וויש ער גיבט כח אונ שטארקיט ידקדק בצרים נקמות ער הט מדקדק גוועזן אין דיא בליידיגר צוא טאן אין זייא נקמות נבר והשבית מלחמות ער האט זיך גשטארקט אונ האט פאר שטערט זייערי מלחמות בארץ שם שמות אונ אין זייער לאנד האט ער גיטאן פאר ווישטונג אדרוהו שירות נעימות האבן די ישראל גישטארקט גאט מיט זיסי גיזאנג נעימות לשבח ולעדוף בהפילו צר

לנדוף

בהמ"י לשון עודך מהתגלגל : שתתה פירוש בימין יסד העולם : יחילו · ירעדו : להרוס אויביו : לארום לי ארוסה שנאמר וארשתיך לי באמונה : וישיש לשון זקן : ואכר עובד אדמה : צמדו לי צמד בקר : ומשחדו שיהיה זריז במלאכה : ומשרתו נשכר אצלו : עבדו זה קנין כספו : הפרע זהו פרעה ונקרא כן לפי שפרע לו הקדוש ב"ה : נתחבאו לשון נתקשו : מסילות בדרכים שהיו גבוהים ונעשו כמו חומה גבוה של פלטין : ונתפלצו לשון פחד : אדרוהו פירוש חזקוהו בשירות : ולעדוף ר"ל ולהרבות שבח יותרם : לנדוף לשון עלה נדף : לכחות

יוצר ליום שביעי של פסח

מיוסד ע"פ א"ב

אויבים נֶחֶלְקוּ לְכִתּוֹת · בְּהַשָּׁאַת פֶּתֶן לְפַתּוֹת · גִּבּוֹר הַמַּפְלִיא אוֹתוֹת · דְּרָכָם וּבְעָטָם כַּגִּתּוֹת · הִכָּם בְּתַחֲלוּאֵי מִיתוֹת · וְכֻלָּם בְּנֶגֶף לְכַתּוֹת · זֵדִים עוֹרְכֵי חֲנִיתוֹת · חֲגוּרֵי חֲרָבוֹת וּקְשָׁתוֹת · טוֹרְפוּ בְּמִכְמוֹרֵי רְשָׁתוֹת · יֵין הַחֵמָה לִשְׁתּוֹת · כְּזָכְרְךָ שְׁבוּעַת בְּרִיתוֹת · לְצָרָה נִשְׂגַּבְתָּ לְעִתּוֹת :

לְעִתּוֹת בַּצָּרָה נִמְצֵאתָ לָמוֹ · וּבְעַזִּים הִשְׁלַכְתָּ צָרֵימוֹ : נָשַׁפְתָּ בְרוּחֲךָ כִּסָּמוֹ :

מֵי יַם סוּף הוּצְפוּ · נִבְכֵיהֶם לְרֹאשָׁם צָפוּ · סְלִית צָרִים וְנִשְׁטְפוּ · עֶבְרָה וָזַעַם נֶאֱפָפוּ · פְּתִים לְרַגְלָם הוּקָפוּ · צִירִים אֲחָזוּם וְנֶהְדָּפוּ · קָלְעוּ נַפְשָׁם וְנִגָּפוּ · רָאוּ וּפְנֵיהֶם חָפוּ · שִׁבְּרוּ עַצְמוֹתָם וְשֻׁפּוּ · תְּנוּפַת שָׁוְא הוּנָפוּ :

הוּנָפוּ וְהוּמְכוּ חֲלָלִים · וְקוֹל הִשְׁמִיעוּ גְּאוּלִים : מִי כָמוֹכָה בָּאֵלִים :

מיוסד ע"פ שם המחבר שמעון בר יצחק

שַׁלִּיט חָסִין וְנוֹרָא · מְאֹד סְבִיבָיו נִשְׂעָרָה · עֲלִיּוֹת בַּמַּיִם קֵרָה · וְשׁוֹמֵעַ וּמַאֲזִין עֲתִירָה · נַעֲרָץ בִּקְדוֹשֵׁי טָהֳרָה · בְּקֹדֶשׁ נֶאְדָּר לְפָאֳרָה · רוֹפֵף עַמּוּדִים בִּגְעָרָה · יָרוּץ דְּבָרוֹ מְהֵרָה · צְבָאוֹתָיו אֵין לְשַׁעֲרָה · חָשִׁים בְּמִשְׁלַחְתּוֹ לִמְהֵרָה · קַנָּא וְנוֹקֵם בְּעֶבְרָה · וּמֵחִישׁ עֶזְרָה בַּצָּרָה :

בַּצָּרָה גְּנַנְתָּם וְתִפַּלְּטֵמוֹ · וּבְפוּרְכֵיהֶם רָאוּ עֵינֵימוֹ : נָטִיתָ יְמִינְךָ תִּבְלָעֵמוֹ :

תהום

לכתות לרדוף אחרי ישראל : בהשאת פירוש בהשיאם שהיה פרעה מסית אותם לרדוף : יין החמה כמו כוס התרעלה : נבכיהם פירוש משברי הים על ראשם לפו : סלית כמו דרכת : נאפפו לשון סיבוב : הוקפו הוגשו כמו מן המוקף : צירים כמו צירי לידה : חפו לשון בושה : ושופו ל' וקף מדוכחא : תנופת פי' שהמים הניפו אותם וכדרך הנטבע שהוא עולה ויורד במים והוא הנפת שוא שאין עולה בהנפה זו מן המים : והומכו לשון ירידה : עליות כמאמר המקרא במים עליותיו : ירוץ פירוש ומיד

לנדוף זיסי לוב האבן זייא גיטאן מערין אז גאט האט גימאכט פאלין דעם בלײדיגר צוא פאר שטוסין אים אמר אויב ארדוף פרעה האט גיזאגט איך וועל נאך יאגן אויבים נחלקו לכתות בהשאת פתן לפתות דיא פיינט זענין צוא טײלט גיווארן צוא כתות פון וועגין דעם אן רייצונג פון דעם בייזין שלאנג דאש איז פרעה גבור המפליא אותות דער שטארקיר גאט וואש מאכט וואנדרליכי צייכין דרכם ובעטם כגתות האט זייא צוא טרעטין וויא קעלטיר פון ויין הכם בתחלואי מיתות ער האט זייא גישלאגין מיט קראנקשאפט פון טוט . וכלם בנגף לכתות אונ האט זייא פאר לענט אונ צו שטוסין מיט מארד זדים עורכי חניתות חגורי חרבות וקשתות די מוטווילגי מצרים וואש האבן אן גריכט שפיזין אונ זענין גיוועזן אן גיגורט מיט שווערדין אונ בוגינש טורפו במכמורי רשתות זענין ווארין פאר צוקט אין זייער נעץ יין החמה לשתות צוא טרינקן דעם צארינדיגן ויין בזכרך שבועות בריתות אין דיין טואין גידיינקן דיא שבועה פון דיא אבות האשטו זיך גישטארקט צו העלפן די ישראל אין זייער איינגשאפט לעתות בצרה נמצאת למו אין דער עת צרה בישטו ווארין גיפונדן צוא זייא ובעזים השלכו צרימו אונ אין די שטארקי וואשירן זענין גיווארפין גיווארין זייערי בלײדיגר נשפת ברוחך כסמו דוא האשט גיווייעט מיט דיין ווינט אונ האשט צוא גידעקט זייא מי ים סוף הוצפו זייא זענין פאר פלייצט גיווארין מיט דעם וואשיר פון דעם ים סוף נבכיהם לראשם צפו זייערי קוואלין האבין גיפלייצט אויף זייערי קעפ סלית צרים ונשטפו דוא האשט גיטריטן דיא בלײדיגר אונ זייא זענין פאר פלייצט גיווארן עברה וזעם נאפפו מיט גרים צארין פון גאט זענין זייא ווארין ארום גירינגלט פתים לרגלם הוקפו נעצין איז ווארין גינעהינט צוא זייערי פיס צירים אחזום ונהדפו

וויטיג האט זייא בגריפט אונ זייא זענין ווארין פאר שטוסן קלעו נפשם ונגפו זייערי לייבר זענין גימארד אונ פאר ווארפין גיווארן ראו ופניהם חפו דאש האבן זייא גיזעהן אין זייער פנים איז פאר שעמט גיווארין שברו עצמותם ושפו זייערי ביינר זענין צוא בראכין אונ צוא מאלין גיווארין תנופת שוא הונפו איין פאלש אויף הייבונג זענין זייא אויף גיהובן גיווארן הונפו והומכו חללים דיא מצרים זענין אויף גיהובן גיווארן אונ אראפ גינדרט דער שלאגינר הייר וקול השמיעו גאולים מי כמוכה באלים אונ דיא אויש גילייזטי ישראל האבן גימאכט הערין איין קול אונ האבן גיזאגט ווער איז אזו וויא דיא גאט אין דיא שטארקי מלאכים שליט חסין ונורא איין גיוועלטיגר איין שטארקיר אונ איין פארכטיגר מאוד סביביו נשערה עש שטורמט זייער ארום אים עליות במים קרה אין דער וואשיר האט ער גיבעלקינט דיא ערד וויא אבודים ושומע ומאזין עתירה אונ ער הערט אונ פאר נעמט דיא תפלות נערץ בקדושי טהרה ער איז גישטארקט צווישין דיא היילגי אונ ריינע מלאכים בקודש נאדר לפארה מיט היילקייט ווערט ער גישטארקט אונ ברימט רופף עמודים בגערה ער מאכט שלאף די זיילן פון דעם הימל מיט זיין גישרייא ירוץ דברו מהרה זייני רייד לופין גיך אונ ווערין תיכף מקוים צבאותיו אין לשערה זייני מלאכים קען מען ניט מעיער זיין וויא פיל זייא זענין חשים במשלחתו למהרה זייא אײלין גיך אין זיין שליחות קנא ונוקם בעברה ער איז זיך מקנא אונ טוט איין נקמה אין רשעים מיט גרים צארין ומחיש עזרה בצרה אונ ער אײלט הילף צוא דיא ישראל אין זייער איינגשאפט בצרה גננתם והפלטמו אין זייער איינגשאפט האשטו זייא בשיצט אונ האשט גימאכט אנטרונן זייא ובפורכיהם ראו עינימו אונ די מצרים האבן זייערי אויגן גיזעהן איין נקמה נטית ימינך תבלעמו דוא

ותיך נעשה כן : שור פי׳ הים פלטם כדי שיראו ישראל במצרים שנקראו חשופי שת : רועדת כו׳ האדמה רעדה ולא רצתה לקבל פגרי מצרים לקבורה : בארשת בדבור שאמרה אולי תענש ותהיה לכליה ביום דין : נזכרת שקבלה האדמה את דם הבל ונתקללה : בראותה כו׳ פי׳ שנטית ימינך בשבועה שלא תענשה ואז חפצה לבלוע פגרים : אפפו סבבו בפחד כל שומעיהם : בקדוח פי׳ כדבר האיתם המפי

תהום זרקן ליבשת · שור זו בפגרי חשופי שת · רועדת תבל
ומרגשת · קברם אינה מבקשת · צוחה ופתחה בארשת ·
פחדה מהכלם בבושת · עת לדין מתבקשת · שיח מה
רוחשת · נזכרת הבל ונרעשת · מקדם נארת ונחלשת ·
בראותה ימינך מאוששת · אז ערבה לגשת :

לגשת לבלוע אום הלזו · וידידים עברו וגזו : נחית בחסדך עם זו :

לא כמעשה ידיהם · כי אם בחסדך עליהם · ידעת לכל אויביהם · טובך
וחסדך עליהם · חוק שבועת אבותיהם · זכרת לפרותם ממעניהם ·
ובעמוד ענן לפניהם · הולכת ונהלת שבטיהם · דתך הודעת להם · גבורות
פעלת למעניהם · בעשותך נוראות לעיניהם · אפפו חתת כל שומעיהם :

שומעיהם משמנם ירזון · ובעתה ופלצות יאחזון : שמעו עמים ירגזון :

מוסר ע״פ א״ב עד אות ל

אותות ומופתים ונסים · בהוציאך מפרך אנוסים · גאלת בזרוע חוסים ·
דרור קראת לעמוסים · הוצאתם ברכוש ששים · וינצלו את ארץ
חנסים · זדונים ושרי מסים · חילם ברגלם רמוסים · טבעו וצללו פתרוסים · ימים
עליהם מכסים · כקדוח אש המסים · לבשו חרדות מבעיסים :

מבעיסים

האשט גיניינט דיין רעכטי האנט האט זייא די ערד איין גישלונגן תהום זרקן ליבשת דער אפ גרונט האט זייא ארויש גיווארפן אויף דער טריקניש שור זו בפגרי חשופי שת כדי דיא ישראל זאלן זעהין דיא פגרים פון דיא מצרים וואש קומן ארויש פון תם וואש ער האט אנטלעקט דיא שאנד פון זיין פאטיר נח רועדת הבל ומרגשת קברם אינה מבקשת דיא ערד האט גיציטרט אונ גישטורימט אונ האט ניט גיוואלט זייא זאלן בגראבן ווערין אין איר צוחה ופתחה בארשת פחדה מהכלם בבושת זיא האט גישריגין אונ האט גירעט דאש זיא פארכט זיך זיא זאל ניט פאר שעמט ווערין עת לדין מתבקשת שיח מה רוחשת אין דער צייט אז גאט וועט בגערין פון איר איין דין וואש וועט זיא קענין ריידן נזכרת הבל ונרעשת מקדם נארת ונחלשת דען זיא גידיינקט פון פריער דאש זיא איז גישאלטין אונ שלאף גיווארין ווייל זיא האט מקבל גיוועזן דאש בלוט פון הבל בראותה ימינך מאוששת אז ערבה לגשת אבער אז זיא האט גיזעהין דאש דיין רעכטי האנט איז גשטארקט מיט איין שבועה אז דו וועשט זיא ניט שטראפן דר פר דענשט מאל האט זיא גיגלוסט צו גינעהנין לגשת לבלוע אום הלזו צו גינעהנין אונ צוא איין שלונגן דאש דאזיגי פאלק דיא מצרים וידידים עברו וגזו אונ דיא גיליבטי ישראל זענין איבר גיפארן דעם ים נחית בחסדך עם זו דוא האשט גיפירט מיט דיין גנאד דאש דאזיגי פאלק לא כמעשה ידיהם דוא האשט עש ניט גיטאן פון וועגין זייערי גוטי מעשים כי אם בחסדך עליהם נייארט פון וועגין דיין גינאד ידעת לכל אויביהם טובך וחסדך עליהם דוא האשט גמאכט ווישן צו אלי זייערי פיינט דש דיין גוטקייט אונ גינאד איז אויף זייא חוק שבועת אבותיהם זכרת לפרותם ממעניהם די שבועה וואש דו האשט גשווארין צו זייערי עלטרן האשטו גדיינקט צו אויש לייזן זייא פון זייערי פיינער ובעמוד ענן לפניהם הולכת ונהלת שבטיהם אונ מיט איין וואלקנדיגר זייל האשטו גיפירט זייערי שבטים דתך הודעת להם דיין תורה האשטו מודיע גיוועןן צוא זייא גבורות פעלת למעניהם שטארקי נסים האשטו גטאן פון זייערט וועגין בעשותך נוראות לעיניהם אפפו חתת כל שומעיהם אז דוא האשט גטאן פארכטיגי מעשים פאר זייערי אויגן האט ארום גרינגילט איין פארכט אלי וואש האבן זייא גהערט שומעיהם משמנם ירזון ובעתה ופלצות יאחזון זייערי הערד זענן פון זייער פעטקייט מאגר גיווארן אונ ציטרניש האט זייא בגריפין שמעו עמים ירגזון די פעלקר האבן גהערט זענן זייא דר ציטרט גווארין אותות ומופתים ונסים בהוציאך מפרך אנוסים דוא האשט גטאן וואונדר אונ צייכן אז דו האשט אויש גצוגין דיא ישראל פון שווערי ארבייט גאלת בזרוע חוסים דוא האשט דר לייזט מיט דיין מאכט די וואש בשיצין זיך אין דיר דרור קראת לעמוסים איין פרייאונג האשטו גירופין צוא ישראל וואש דוא האשט זייא גטראגן אויף דייני ארים הוצאתם ברכוש ששים וינצלו את ארץ חנסים דוא האשט זייא אויש גיצוגין פריילך מיט פיל גוטש וואש זייא האבן אויש גילידיגט פון דעם לאנד מצרים זדונים ושרי מסים חילם ברגלם רמוסים זיי האבן גיטרעטין מיט זייערי פיס דאש חיל פון מצרים וואש זענין גוועזן מוטוויליגי אונ צינש הערין טבעו וצללו פתרוסים ימים עליהם מכסים דיא מצרים זענן איין גזונקן גווארין אונ די וואשיר פון דעם ים האבן אויף זייא צו גידעקט כקדוח אש המסים זייא

יוצר ליום שביעי של פסח

מכעיסים ישבו בדד לדום · כי נכרתו צרים מהרום : אז נבהלו אלופי אדום :

מיוסד ע"פ א"ב

אלופי אדומים ומואבים · ברעדה ובדאנה כואבים · גרי
כנען היושבים · דומו במפולת להבים · הגוי העז
החשובים · וממלכות אשכרים משיבים · זעוכים רמוסים
ונסחבים · חשוכים וכפשתה כבים · טבועים בגלי רהבים ·
ימתקו למו רגבים · כמו כי גם הם נחרבים · ליום תוכחה קרובים :

מפני אש כגון שעוה : מהרום מארץ :
דומו נשתקו : להבים מצרים :
וממלכות משיבים להם מנחה :
זעוכים לשון כבים : נואלו נשתבשו :
כענמים כמצרים : ממתקוממים
הם המצרים : קרואים ישראל :
מושלמים פירוש בשלוה : לבית
עולמים זה בהמ"ק : עולמים עוה"ז
ועוה"ב : ארבעה כדמפרש ותזל א"י
ובהמ"ק

קרובים ורחוקים אחזו בעתה · וצור עתרם למחתה : תפול עליהם אימתה :

מרוממותך נדדו עמים·נואלו שרים וחכמים · שמו יד לפה ונאלמים · עגומים
בפנים נזעמים · פן יקראם כענמים · צירים אחזום ממתקוממים :
קרואים ולקוחים מעממים · רצו ונמשכו מושלמים · שדי הוליכם שלמים ·
תרגלם נשאם לבית עולמים :

עולמים הנחלת לסגולתך · וכנשר נשאתם באברתך : תביאמו ותטעמו בהר נחלתך :

מיוסד ע"פ א"ב

ארבעה נקראו נחלה · בחפץ ובאהבה כלולה · גבול ארץ המעלה · דירת
בנין זבולה · הנתונה מימין הגדולה · ומקבליה ברתת וחילה · זה
היום נגילה · תרות המציא לסגולה · טרודים עתה בגולה · יוזמנו ליום גאולה ·

כאשר

זענן ווארן צוא גאנגין וויא וואקס צו גייט פאר פייאר לבשו חרדות מכעיסים
דיא דער צערניר פון גאט האבין זיך אן גקלייט מיט ציטרניש מכעיסים
ישבו בדד לדום כי נכרתו צרים מהרום די דער צעריגר זענן גזעסן אליין אונ
האבן גישוויגין ווארום דיא בליידגר פון ישראל זענין פאר שניטין
גווארין פון דער וועלט אז נבהלו אלופי אדום דעמאלט זענין דער שראקן
גיווארין דיא הארן פון אדום אלופי אדומים ומואבים ברעדה ובדאנה כואבים
דיא הארין פון אדום אונ מואב האבין גיהאט וויטאג מיט ציטירניש
אונ זארג גרי כנען היושבים דומו במפולת להבים דיא וואניר פון כנען האבין
גישוויגן אז דיא מצרים האבין גיהאט איין מפלה הגוי העז החשובים
וממלכות אשכרים משיבים דען דאש שטארקי פאלק דיא מצרים דיא
חשובי וואש אלי מלכים פלעגין גיבין צוא זייא מתנות זעוכים רמוסים
ונסחבים זענין ווארין צו טריטין אונ פאר צוקט חשוכים וכפשתה כבים זייא
זענין פאר פינצטירט גיווארין אונ אזו וויא איין פלאקס וואש גייט איש
ניך זענין זייא פאר לאשין גיווארין טבועים בגלי רהבים זייא זענין פאר
זונקין גיווארן אין דיא אינדרין פון דעם ים ימתקו למו רגבים עש איז
זיס גיווארין צוא זייא דיא שטיקיר ערד וואש זייא זאנין באגראבן
גיווארין אין זייא כמו כן גם הם נחרבים ליום תוכחה קרובים אזו אויך זענין דיא
רשעים פאר וויסט גיווארן אז זייא זענין גינעהינט גיווארין צוא דעם
טאג פון זייער שטראף קרובים ורחוקים אחזו בעתה די נאהענטי אונ דיא
וייטי האט זייא בגריפט דער שרעקיניש וצור עתרם למחתה אונ גאט
דער בשעפיר האט זייא אן גיבריט צום ברעכיניש תפול עליהם
אימתה עש איז גיפאלין אויף זייא דיין פארכט מרוממותך נדדו עמים
פון וועגין דיין אכפירקייט זענין פאר וואגילט גיווארין די פעלקיר
נאלו שרים וחכמים זייא זענין פאר נארישט גיווארין דיא שרים אונ דיא
חכמים שמו יד לפה ונאלמים זייא האבין גיטאן זייער האנט צוא זייער
מויל אונ האבין גשוויגן עגומים בפנים נזעמים זייא זענין ווארין טראווריג
מיט איין צארינריג פנים פן יקראם כענמים טאמיר וועט זיך זייא טרעפין
אזו וויא דיא מצרים צירים אחזום ממתקוממים ווייטאג האט דיא פיינט
בגריפט קרואים ולקוחים מעממים אבר דיא ישראל וואש זענין גירופין אונ
גינומן גיווארין פון די פעלקיר רצו ונמשכו מושלמים זענין גילאפין אונ
האבין זיך גיצוגין נאך גאט מיט שלום שדי הוליכם שלמים תרגלם נשאם לבית
עולמים דער אלמעכטיגר גאט האט זייא אין גאנצין גפירט אונ גטראגן
צום בית המקדש ווי מען טראגט איין קינד עולמים הנחלת לסגולתך וועלטן
דאש איז עולם הזה אונ עולם הבא האשטו גימאכט ארבין צוא דייני
גליבטי ישראל וכנשר נשאתם באברתך אונ אזוי וויא איין אדליר האשטו
זייא גיטראגין אויף דייני פליגיל תביאמו ותטעמו בהר נחלתך ביז דוא האשט
זייא גיטאן ברייגגין אונ פלאנצין אין דעם בארג פון דיין ארב דאש
איז דער בית המקדש ארבעה נקראו נחלה בחפץ ובאהבה בלולה פיר זאכין
ווערין אן גירופין דיא נחלה פון גאט וואש ער בגערט זיי מיט גקריינטי
ליבשאפט גבול ארץ המעלה דירת בנין זבולה הנתונה מימין הגדולה ומקבליה ברתת
וחילה דאש גליבטי לאנד ארץ ישראל אונ דער בית המקדש וואש
ער איז דאש הארבריג פון גאט אונ דיא תורה וואש איז גיגעבן גיווארין
פון דער רעכטיר האנט פון גאט אונ דיא ישראל וואש האבן מקבל
גיוועזן די תורה מיט ציטרניש זה היום נגילה תרות המציא לסגולה אין דעם טאג

טאן

ותגאו"ק וחורס האתוות כיתן ויסראל המקבלים אותה : חרות כו' יהי רצון שהגאלנו מן הגלות הזה כאשר שמע לאליים הנקראת עגלה: שם כו' הוא יקרא השם ביו"ד ה"א אבל עכשיו נקרא באל' דלת: מחציו פי' שאין השם שלם עכשיו עד שינקום מעמלק ואז תתמלא השם והכסא שנא' כי יד על כס יה וגו' : חית כמ"ש גער חית קנה והם אדום : חסדי

כַּאֲשֶׁר שָׁמַע לְעֶגְלָה · לְאוֹיְבָיו יַעֲשֶׂה כָלָה :

כָּלָה וְנֶחֱרָצָה לְהָרֵעַד · בְּיוֹם כִּי אֶקַּח מוֹעֵד : יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

מְלוּכָה וּגְבוּרָה שֶׁלּוֹ · נִשְׁתַּחֲוֶה לַהֲדוֹם רַגְלוֹ · שִׂמְחַת עוֹלָם בְּהַגְדִּילוֹ · עָלַי בְּאַהַב בְּהַרְגִּילוֹ · פִּנּוֹת אוֹיֵב וּלְהַשְׁפִּילוֹ · צֹאנוֹ לִרְעוֹת בְּצִלּוֹ · קַרְנוֹת רְשָׁעִים בְּהַפִּילוֹ · רוֹמְמוֹתָיו לְהַגִּיד וְחֵילוֹ · שְׁכֶם אֶחָד לַעֲבוֹד לוֹ · תֵּבֵל וּמְלוֹאָהּ לְהַלְלוֹ :

לְהַלְלוֹ יַחְדָּו לְהַעֲרִיץ · יְיָ מֶלֶךְ תֵּבֵל הָאָרֶץ : וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ :

שם המחבר שמעון בר יצחק חזק ואמץ

שֵׁם יִקָּרֵא כִּכְתִיבָתוֹ · מֵחֶצְיוֹ תִּתְמַלֵּא תֵּיבָתוֹ · עוֹד תִּתְנַשֵּׂא מַלְכוּתוֹ · וְכִסְאוֹ יִכּוֹן בִּמְלֵאָתוֹ · נִגְדֵּי שֵׂעִיר בְּהַכּוֹתוֹ · בְּאוֹיְבָיו יִתֵּן נִקְמָתוֹ · רִבּוֹת מוֹפְתֵי גְבוּרָתוֹ · יִתְקַע בְּשׁוֹפָר בִּסְעָרָתוֹ · צִיּוֹן יְקַנֵּא בְּקִנְאָתוֹ · חַיַּת קָנֶה בְּגַעֲרָתוֹ · קִרְיַת מֶלֶךְ בִּבְנוֹתוֹ · חֶבְיוֹן עוּזוֹ וְתִפְאַרְתּוֹ · זְרוּיִם בִּקְצוֹי אַדְמָתוֹ · קְבוּצִים בְּבֵית תִּפְאַרְתּוֹ : חזן וְשָׁם נְשׁוֹרֵר תְּהִלָּתוֹ · אוֹמֶץ חַסְדּוֹ וְצִדְקָתוֹ · מוֹרֶה צֶדֶק לְעֵדָתוֹ · בְּתוֹכָם יַצִּיב שְׁכִינָתוֹ :

שְׁכִינָתוֹ עִמָּנוּ לְהִתְאַחֵד · וְאוֹתָנוּ יַעֲשֶׂה לְגוֹי אֶחָד : בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד :

וּבְכֵן וּלְךָ תַעֲלֶה קְדוּשָּׁה כִּי אַתָּה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וּמוֹשִׁיעַ : וחסדי

טוּאן מיר זיך פרייאן דען אין אים האשטו פריי גמאכט די ישראל טרורים עתה בגולה יזמנו ליום גאולה דיא ישראל וואש זענן היינט פר מיטן אין גלות זאלן אן גגרייט ווערין צו טאג פון דר גאולה כאשר שמע לעגלה לאויביו יעשה כלה אזו ווי דו האשט גמאכט הערן די מצרים וואש זענין גגליכן צו איין שיין קאלב אזו זאל ער טון צו זייני פיינט ביום כי אקח מועד אזו ווי דער טאג וואש איך האב גנומן אין אים דער ערשטן יום טוב אז איך בין ארוש גגאנגן פון מצרים יי ימליך לעולם ועד דען גאט ווערט קיניגן אימר אונ אייביג מלוכה וגבורה שלו די מלוכה אונ די גבורה איז צו אים נשתחוה להדום רגלו מיר וועלן זיך בוקן צום בית המקדש שמחת עולם בהגדילו אין אייביגי פרייד ווערט ער גרייסן צו אונז עלי באהב בהרגילו אונ אוף מיר ווערט ער זיך פרייאן מיט ליבשאפט פנות אויב ולהשפילו אז ער ווערט אויש ראמן דעם פיינט פון ארץ ישראל אונ ווערט אים משפיל זיין צאנו לרעות בצלו אונ די ישראל ווערט ער פאסן אין זיין שאטן קרנות רשעים בהפילו אונ די מאכט פון רשעים ווערט ער מאכן פאלן רוממותיו להגיד וחילו כדי מען זאל זאגן זיין הויכקייט אונ זיין קראפט שכם אחד לעבוד לו אונ דיא גאנצי וועלט זאלן נייגן זייער אקסל צו דינן אים תבל ומלואה להללו די וועלט אונ איר דער פילונג זאלין אים לובן להללו יחדו להעריץ צו לובן אים אונ צו שטארקן זיין אייניקייט ה' מלך תיל הארץ אז גאט ווערט קיניגן ווערט זיך פרייאן דיא ערד והיה יי למלך על כל הארץ דען ווען גאט זיין איין קינג אוף דער גאנציר וועלט שם יקרא ככתיבתו דער נאמן פון גאט ווערט לעתיד גילייאינט. ווערן מיט דיא אותיות וואש ער איז גשריבן מחציו תתמלא תיבתו אונ אפילו דארט וויא דער שם שטייט נאר י"ה ווערט דער פילט ווערן דאש ווארט מיט אלי פיר אותיות עוד תתנשא מלכותו עש ווערט זיך נאך דער הייכן זיין קינגרייך וכסאו יכון במלאתו אוך זיין כסא הכבוד ווערט פול ווערין פון וועגן זיין כבוד נגדי שעיר בהכותו אז ער ווערט שלאגן דיא איידלך פון ארום באויביו יתן נקמתו אין זייני פיינט ווערט ער זיך נקם זיין רבות מופתי גבורתו צוא מערין זייני שטארקי וואנדר יתקע כשופר בסערתו ער ווערט בלאזן מיט איין שופר מיט שטורים ציון יקנא בקנאתו אונ ווערט זיך מקנא זיין פון וועגן ציון חית קנה בגערתו אונ ווערט אן שרייאן אין דער חיה וואש ליגט אין טשערט קרית מלך בבנותו חביון עוזו ותפארתו אז ער ווערט באוין ירושלים אונ דעם בית המקדש וואש דיא שכינה רואט דארט זרוים בקצוי ארמתו קבוצים בבית תפארתו אונ דיא ישראל וואש זענין פאר שפרייט אין עק וועלט וועלן איין גזאמילט ווערין אין זיין שיין הויז דאש בית המקדש ושם נשורר תהלתו אונ דארט וועלן מיר זינגן זיין לוב אומץ חסדו וצדקתו אונ זייני שטארקי חסדים אונ צדקות מורה צדק לעדתו בתוכם יציב שכינתו ער ווערט ווייזן גירעכטקייט צוא זיין עדה אונ ווערט שטעלין זיין שכינה צווישן זייא שכינתו עמנו להתאחד ואותנו יעשה לגוי אחד זיין שכינה ווערט ער מיט אונז איינציגן אונ אונז ווערט ער מאכן צוא איין פאלק ביום ההוא יהיה יי אחד ושמו אחד אין דעם דאזיגן טאג ווערט גאט זיין איניג אונ זיין נאמן ווערט זיין איניג :

ובכן ולך תעלה קדושה אונ דען ווערט אוף גיין צוא דיר אקדושה פון דיא ישראל כי אתה קדוש ישראל ומושיע דען דוא בישט דער הייליגר אונ דער העלפר פון דיא ישראל :

יוצר ליום שביעי של פסח

חסדי יי אזכיר תהלות יי · כעל כל אשר גמלנו יי · ורב טוב לבית איתני · אשר גמלנו כרחמיו וכרוב חסדיו לעיני · ויאמר אך עמי המה ובני · בנים לא ישקרו נאמני · בני אמוני בני בחוני · ויהי להם למושיע מיגוני · בכל צרתם לו צר בעניני · ומלאך פניו הושיע המוני · באהבתו ובחמלתו גאלם ממעני · וינטלם וינשאם עד הנה עזרונו יי : ולא הסיר חסדו מהם בכל מקום גלותם · ולא מאסם ולא געלם לכלותם · גלו תחלה למצרים בשבעים נפשותם · ויפרו וירבו ויעצמו במאד מאד להרבותם · ויתחכמו עליהם פוטים להשחיתם · הפך לבם לשנאתם ולהתנכל בסבלותם · ויעבידום בפרך בכל עבודתם · וישימו עליהם שרי מסים לענותם · ויצעקו אל יי בצר להם ממצוקותם · ולמעון קדשו השמימה עלתה שועתם · ויקם להם מושיעים להושיעם מצרתם · שלח משה ואהרן אשר בחר בהם ובשליחותם · וישם במצרים אותותיו ומופתיו להראותם · ויהפוך לדם יאוריהם וכל נהרותם · הפך את מימיהם לדם וימת את דגתם · אמר ויבא ערוב וכנים בכל עפרותם · וישלח בם ערוב ויאכלם וצפרדע ותשחיתם · ויתן לחסיל יבולם ולארבה תבואתם · ויאכל כל עשב בארצם ופרי אדמתם · ויהרוג בברד גפנם ובחנמל שקמתם · ויסגר לברד בעירם ולרשפים חיתם · וישלח בם חרון אפו עברה וזעם וצרה להבעיתם · ומלאכי רעים במשלחתם · ולא חשך ממות נפשם

והיתם

חסדי וכו' : לבית איתני בני האיתנים : פוטים אלו מצרים : ולהתנכל לשון מחשבה : ערוב חסיל וחנמל הם מיני ארבה : שקמתם אילנות של שקמה : ולרשפים · גחלים שנאמר ואש מתלקחת בתוך

חסדי יי אזכיר תהלות יי איך וועל גידיינקן דעם חסד אונ דיאז לוב פון גאט כעל כל אשר גמלנו יי אום ווילן דיא טובות וואש ער האט אונז גיטאן ורב טוב לבית איתני אשר גמלנו כרחמיו וכרוב חסדיו לעיני אונ דיא פיל טובות וואש ער האט גיטאן פאר מייני אוגין צוא מיין שטארקי אבות אז זיין דער בארימקייט אונ זיין חסד ויאמר אך עמי המה ובני אונ גאט האט גיזאגט זייא זענין נאר מיין פאלק אונ מייני קינדר בנים לא ישקרו נאמני בני אמוני בני בחוני אוך זענין זייא מייני וואר האפטיגי קינדר וואש לייקנן ניט אין מיר דיא קינדר פון מייני גפרובטי ויהי להם למושיע מיגוני אונ ער האט גיהאלפן זייא פון מיין טראווירקייט בכל צרתם לו צר בעניני דען אין זייערי איינגשאפט איז צוא אים אוך איינג ומלאך פניו הושיע המוני אונ דר מלאך האט גיטאן העלפין דיא ישראל מיט גאטש שליחות באהבתו ובחמלתו גאלם ממעני וינטלם וינשאם פון וועגין זיין ליבשאפט אונ זיין דער בארמקייט האט ער זייא אויש גלייזט פון מצרים אונ האט זייא גטראגן אונ דר הובן עד הנה עזרונו יי ולא הסיר חסדו מהם בכל מקום גלותם ביז אהער האט אונז גאט גהאלפן אין אלי ערטר האט ער ניט אפ גיטאן זיין חסד פון זייא ולא מאסם ולא געלם לכלותם אונ ער האט זייא ניט פאר מיאוסט אונ ניט פאר אום ווערדיגט זייא צו פאר לענדן זייא גלו תחלה למצרים בשבעים נפשותם צום ערשטן זענין זייא פאר טריבן גיווארין קיין מצרים מיט זיבציג לייבר ויפרו וירבו ויעצמו במאוד מאוד להרבותם אונ זייא האבן זיך זייער גשטארקט אונ גימערט ויתחכמו עליהם פוטים להשחיתם אונ דיא מצרים האבן זיך גקליגט אויף זייא צוא פאר דארבן זייא הפך לבם לשנאתם ולהתנכל בסבלותם זייערי הערצר איז פאר קערט גווארן צו פיינט האבן זייא אונ צו מאכן ארבטן זייא ויעבידום בפרך בכל עבודתם אונ האבן זייא גימאכט ארבטן מיט שווערי ארביט וישימו עליהם שרי מסים לענותם אונ האבן גמאכט אויף זייא האדין צוא פיינגן זייא גמיט מס ויצעקו אל יי בצר להם ממצוקותם אונ זייא האבן גשריגין צו גאט אין זייער איינגשאפט פון זייער לייד ולמעון קדשו השמימה עלתה שועתם אונ זייער גישרייא איז אוף גיגאנגין צום הימל זיין היילינג וואנונג ויקם להם מושיעים להושיעם מצרתם אונ ער האט צוא זייא אויף גישטעלט העלפירש צוא העלפין זייא שלח משה ואהרן אשר בחר בהם ובשליחותם ער האט גשיקט משה אונ אהרן וואש ער האט אויש דער ווילט אין זייא פאר שלוחים. וישם במצרים אותותיו ומופתיו להראותם אונ ער האט גיטאן ווייזן אין מצרים זייני וואונדר אונ זייני צייכין ויהפוך לדם יאוריהם וכל נהרותם אונ אלי זייערי טייכין האט ער פאר קערט צו בלוט הפך את מימיהם לדם וימת את דגתם זייערי וואשיר האט ער פאר קערט צוא בלוט אונ האט גיטייט זייערי פיש אמר ויבא ערוב וכנים בכל עפרותם מיט זיין זאג האט ער גבראכט אלירלייא חיות אונ כנים אין גאר זייער ערד וישלח בם ערוב ויאכלם וצפרדע ותשחיתם אונ האט אויף זייא גשיקט דעם ערוב צו אויף עסין זייא אונ דיא פרעש צו פאר דארבן זייא ויתן לחסיל יבולם ולארבה תבואתם אונ ער האט גיגעבין צום היישריק זייער תבואה ויאכל כל עשב בארצם ופרי אדמתם אונ ער האט אוף גיגעסן גאר זייער גראז אונ דיא פירות פון זייער ערד ויהרג בברד גפנם ובחנמל שקמתם אונ מיט דעם האגיל האט ער גיהרגית זייער וויין שטאקן אונ מיט דעם היישיריק זייערי ביימר ויסגר לברד בעירם ולרשפים חיתם אונ ער האט איבר געענפרט זייערי פיך צום האגיל אונ זייער לעבין צוא דיא שדים וישלח בם חרון אפו עברה וזעם וצרה להבעיתם אונ ער האט גשיקט זיין גרים צארין צוא איבר שרעקן זייא ומלאכי רעים במשלחתם אונ די בייזי מלאכים האבן גיטאן זייער שליחות אין דיא מצרים ולא חשך ממות נפשם וחיתם אונ ער האט ניט פאר מיטן זייער לייב פון דעם טוט ויך כל בכור במצרים ואוני ראשיתם אונ ער האט גשלאגין

וחיתם · ויך כל בכור במצרים ואוני ראשיתם · ויוציאם בכסף ובזהב
ואין כושל במחנותם · נפל פחדם על מצרים ושמחו בצאתם · פרש ענן
למסך ואש להאיר אפילתם · ויוציא עמו בששון בחיריו ברנתם ·
ויסעו מרעמסס לסוכות ומסוכות לאיתם · ומאיתם לפני פי החירות
היתה חניתם · בין מגדול ובין הים באמצעיתם · לפני בעל צפון הנשאר מכל אלילי פחזותם ·
ולמה נשאר הוא כדי להשיאם ולהטעותם · שיאמרו קשה יראתם · שלא לקתה כמותם · שם
חנו ביום השלישי לנסיעתם · וברביעי מתקנים כליהם ומציען בהמתם · ואמרו להם האוקטורין
במלקתם · הגעתם תחום אשר קבעו לכם צוענים בטובתם · אשר אמרתם דרך שלשת ימים
נלך ונשוב לעבדותם · וגאולים השיבו לא יצאנו ברשותם · כי אם ביד רמה בעל כרחם
שלא בטובתם · והם ענו רוצים ולא רוצים איש כפי שיחתם · סופכם לקיים דבר מלכות ולא
לעבור על דעתם · ועמדו עליהם והכום ופצעום · והרגו מקצתם · והם הלכו והגידו לפרעה
כל קורותם · ויהפך לבו ולבב עבדיו לרדוף אותם · ויאמרו מה זאת עשינו וישמו על עקב
בשתם · ואמרו נבוכים הם ועבטו ארחותם · נרדפה אחריהם ונראה ברעתם · ויאסור את
רכבו בעצמו כדי לזרזם ולפתותם · ואת עמו לקח עמו בדברים לרמותם · דרך מלכים
להתנהג אחרי חילותם · ואני אקדים ראשון להלחם במלחמתם · דרך מלכים ליטול חלק

ראשית

בתוך הסדר : להשיאם כמו לפתותם : האוקטורין שלוחי פ״עה : והם ענו פירוש השלוחין השיבו בידכם לדבר כמו שחתם רוצים אם רוצים לחזור אם לאו אבל סופכם לקיים כו׳ : ועמדו ישראל עליהם : ועבטו אלא ידעו לילך אנה ואנה

גישלאגין דיא בכורים פון דיא מצרים ויוציאם בכסף וזהב ואין כושל במתנותם
און דיא ישראל האט ער ארויש גיצוגן מיט זילבר און גאלד און עש
איז ניט גיוועזן קיין שטרויכלונג אין זייער מחנה נפל פחדם על מצרים ושמחו
בצאתם זייער פחד איז גיפאלין אויף דיא מצרים דרום האבן זייא זיך
גיפרייט אין זייער ארויש גיין פרש ענן למסך ואש להאיר אפילתם ער האט פאר
שפרייט אויף דיא ישראל אוואלקין פאר איין דעק און מיט אפייארדגר
זייל האט ער זייא גליכטן אין דער פינצטערניש ויוציא עמו בששון בחיריו
ברנתם און זיין אויש דער ווייטלט פאלק האט ער אויש גיצוגן מיט פרייד
און מיט ניזאנג ויסעו מרעמסס לסוכות ומסוכות לאיתם און זייא האבין גיצוגין
פון רעמסס קיין סוכות און פון סוכות קיין איתם ומאיתם לפני פי החירות
היתה חנייתם און פון איתם האבין זייא גיצוגין פאר דעם פי החירות
און דארטין האבין זייא גירואיט בין מגדול ובין הים באמצעיתם אין דער
מיט צווישין מגדול און דעם ים לפני בעל צפון הנשאר מכל אלילי פחזותם
פאר דעם אפ גאט בעל צפון. וואש ער איז איבר גיבליבין
פון אלי אפ געטיר ולמה נשאר הוא כדי להשיאם ולהטעותם דרום האט. אים גאט
איבר גלאזט צו אונטר נארין די מצרים שיאמרו קשה יראתם שלא לקתה כמותם
זייא זאלן זאגן ער איז איין שטארקר דאש הקב״ה האט אים ניט גיקענט
טאן שם חנו ביום השלישי לנסיעתם יהא ראיה דיא ישראל האבין דארט גמוזט
רואן דעם דריטן טאג פון זייער ציהן וברביעי מתקנים כליהם ומציעין בהמתם און
דעם פערדין טאג האבן דיא ישראל ניגרייט זייערי כלים מיט זייערי
פערד צוא ציהן ווייטר ויאמרו להם האוקטורין במלהם הגעתם תחום אשר קבעו לכם
צוענים כטובתם האבן דיא שלוחים פון פרעה גיזאגט צוא דיא ישראל עש
האט ניגרייכט דיא צייט וואש דיא מצרים האבין אייך גיזעצט צוא
אום קערין זיך אשר אמרתם דרך שלשה ימים נלך ונשוב לעבדותם וואש איר האט

אליין גיזאגט דריי טאג ווייט וועלין מיר גיין און דער נאך וועלין מיר
זיך אום קערין צו זייער דינשט וגאולים השיבו לא יצאנו ברשותם כי אם ביד רמה
בעל כרחם שלא בטובתם און דיא אויש גילייזטי ישראל האבן גענפירט מיר
זענין ניט ארויש גיגאנגין מיט זייער רשות נאר אופין בארליך און מיט
גוואלד והם ענו רוצים ולא רוצים איש כפי שיחתם און די שלוחים האבן זיי גענפרט
איר ווילט אודר ווילט ניט און רעט וואש איטלכר וויל סופכם לקיים דבר
מלכות ולא לעבור על דעתם לסוף וועט איר מוזן מקיים זיין דיא בפעל פון
דעם מלך און ניט איבר צוא פארין זיין ווילן ועמדו עליהם והכום ופצעום והרגו
מקצתם זענין דיא ישראל אויף גשטאנן אויף זייא און האבן זייא גשלאגן
און גבייליגט און אטייל האבן זייא גיהרגית והם הלכו והגידו לפרעה כל קורותם
זענן זייא גיגאנגן צו פרעה און האבן אים גזאגט וויא עש איז גיגאנגין
זייא מיט די ישראל ויהפך לבו ולבב עבדיו לרדוף אותם און׳ עש איז ווארן פר
קערט זיין הארץ און דאש הארץ פון זייני קנעכט צו נאך יאגין די
ישראל ויאמרו מה זאת עשינו וישמו על עקב בשתם לסוף האבין זייא זיך
גישעמט און האבין גיזאגט וואש האבן מיר דאש גיטאן צו אוועק
שיקין זייא ואמרו נבוכים הם ועבטו ארחותם און האבין גיזאגט דיא ישראל
בלאנזין און זייער וועג איז פאר קרימט נרדפה אחריהם ונראה ברעתם
לאמיר זייא נאך יאגין וועלין מיר זעהין זייער בייז ויאסור את רכבו
בעצמו, כדי לזרזם ולפתותם און פרעה אליין האט איין גישפאנט זיין וואגין
כדי צוא מזרז זיין און איבר ריידין זיין פאלק ואת עמו לקח עמו בדברים
לרמותם און מיט נוטי רייד האט ער מרמה גיוועזן זיין פאלק דרך מלכים
להתנהג אחרי חילותם ואני אקדים ראשון להלחם במלחמתם דער סדר פון אלי
מלכים איז צוא גיין אין דער מלחמה נאך זייער חיל און איך וועל
גיין פריער פאר אייך צו מלחמה האלטן דרך מלכים ליטול חלק בראש

אוך

יוצר ליום שביעי של פסח

ולכה: צעיר בנימין הלעיר שבשבטים ירד ראשונה לים ושרי יהודה קפצו אחריהם קרוב אליהם בהשלכת אבן : ורסן בל״ח לו״ס : על לחיי כוסי מלו״ש

רֵאשִׁית בִּיזָּתָם ׳ וַאֲנִי אִשֶּׁה עִמָּכֶם ׳ בְּשָׁלָל צְבָעִי רִקְמָתָם ׳
וְעוֹד אֶפְתַּח אוֹצְרוֹתַי וּקְחוּ כָּל שְׂכִיּוֹת חֶמְדָּתָם ׳ מִיַּד יָצְאוּ
כֻּלָּם בְּלֵב שָׁלֵם וְעָרְכוּ מַעַרְכוֹתָם ׳ וַיִּקַּח שֵׁשׁ מֵאוֹת רֶכֶב בָּחוּר עִם
כָּל כְּלֵי מַשְׁחִיתָם ׳ וְכָל רֶכֶב מִצְרַיִם עִמָּהֶם בְּעֶזְרָתָם וַיַּשִּׂיגוּ אוֹתָם חוֹנִים בְּמַקְהֲלוֹתָם ׳ וַנִּשְׂאוּ
עֵינֵיהֶם וְרָאוּ צָרֵיהֶם בְּקִרְבָּתָם ׳ חִיל וּרְתֵת שָׁם אֲחָזָתָם ׳ וַיִּזְעֲקוּ בִתְפִלָּה וְתָפְשׂוּ אֻמָּנוּת אֲבוֹתָם ׳
וְגוֹאֲלָם חָזָק וְנוֹקֵם נִקְמָתָם ׳ וַיַּרְא בַּצַּר לָהֶם בְּשָׁמְעוֹ אֶת רִנָּתָם ׳ וַיּוֹשִׁיעֵם לְמַעַן שְׁמוֹ וַיִּגְאָלֵם
מִצָּרָתָם ׳ מִנֹּגַהּ נֶגְדּוֹ עָבָיו עָבְרוּ בָּרָד וְאֵשׁ נַחֲלָתָם ׳ וַיִּשְׁלַח חִצָּיו וַיְפִיצֵם וּבְרָקִים רָב לַהֲמוּתָם ׳
וַיִּגְעַר בְּיַם סוּף וַיֶּחֱרָב וַיּוֹלִיכֵם בַּתְּהוֹמוֹת בִּמְסִלָּתָם ׳ וְשִׁבְטֵי יָהּ עָמְדוּ עַל הַיָּם לֵירֵד בִּירִידָתָם ׳
וְשָׁם בִּנְיָמִן צָעִיר רוֹדֵם וְשָׂרֵי יְהוּדָה רִגְמָתָם ׳ וְכֻלָּם עָבְרוּ בַּיַּבָּשָׁה בְּמַיִם עַזִּים נְתִיבָתָם ׃
וְהַמַּיִם לָהֶם חוֹמָה מִימִינָם וּמִשְּׂמֹאלָם בַּהֲלִיכָתָם ׳ וְרֶסֶן מַתְעֶה עַל לְחָיֵי עֲנָמִים לַהֲבִיאָם בַּמַּיִם
לְכַלּוֹתָם ׃ וְנָהֲגָם בִּכְבֵדוּת וַיָּסַר אֵת אוֹפַנֵּי מַרְכְּבוֹתָם ׳ וַיָּשׁוּבוּ הַמַּיִם וַיְכַסּוּ אֶת הָרֶכֶב וְאֶת
הַפָּרָשִׁים בְּשִׁטְפָתָם ׳ וְנִעֵר פַּרְעֹה וְחֵילוֹ בְּיַם סוּף וְכָל צִבְאוֹתָם ׳ וַיְכַסּוּ מַיִם צָרֵיהֶם אֶחָד
מֵהֶם לֹא נוֹתַר בִּשְׁאֵרִיתָם ׳ וִידִידִים עָבְרוּ וְגָזוּ וְרָאוּ פִּגְרֵי שׂוֹנְאֵיהֶם בְּמַפַּלְתָּם ׃ וַיַּאֲמִינוּ בִדְבָרוֹ
וַיָּשִׁירוּ תְּהִלָּתוֹ בִּישׁוּעָתָם ׳ וְאִלּוּ כָּל הַיַּמִּים דְּיוֹ וַאֲגַמִּים קוּלְמוֹסִים ׳ וּבְנֵי אָדָם לַבְלָרִין

ויריעות

אוֹךְ איז דער סדר פון אלי מלכים אז זייא קומין פון דער מלחמה צו נעמין דעם בעסטין חלק פון דעם זאק רוב צום ערשטין ואני אשוה עמכם בשלל צבעי רקמתם אונ איך וועל זיך מיט איך גלייך טיילין דיא געפארבטי זייַדני קליידר ועוד אפתח אוצרות וקחו כל שכיות חמדתם אונ נאך וועל איך איך עפנין מייני אוצרות אונ נעמט איך אלי גלוסטיגי תכשיטים מיד יצאו כלם בלב שלם וערכו מערכותם זענין זייא אלי תיכף ארויש גיגאנגין מיט גאנצין הארצין אונ האבין אן גירעכט דיא כלי מלחמה ויקח שש מאות רכב בחור עם כל כלי משחיתם אונ האט אן גינומן זעקס הונדרט הייבט לייט מיט זייערי כלי משחיתים וכל רכב מצרים עמהם בעזרתם אונ אלי רייטיר פון מצרים איז גוועזן מיט זייא צו הילף וישיגו אותם חונים על הים במקהלותם אונ זייא האבן גיגרייכט דיא אין זאמלונג ישראל רואן בייא דעם ים ונשאו עיניהם וראו צריהם בקרבתם אונ דיא ישראל האבן אוף גיהובן זייערי אוגין אונ האבן גזעהן זייערי בליירגר גנעהן חיל ורתת שם אחזתם ווייטאג אונ ציטרניש האט זייא דארטן בגריפטן ויזעקו בתפלה ותפשו אמנות אבותם אונ זייא האבן אן גנומן דאש אומנות פון זייערי עלטרן צו שרייאן מיט תפלה וגואלם חזק ונוקם נקמתם אונ דער שטארקיר גאט האט זייא אויש גילייזט אונ האט זיך נוקם גיוועזן זייער נקמה וירא בצר להם בשמעו את רנתם ויושיעם למען שמו ויגאלם מצרתם אונ ער האט גיזעהן זייער איינגשאפט אונ הט גהערט זייער תפלה אונ האט זייא גיהאלפין פון וועגין זיין הייליגין נאמן אונ האט זייא אויש גלייזט פון זייער לייד מנוגה נגדו עביו עברו ברד ואש נחלתם פון דער ליכט וואש איז אקיגן אים איז איבר גיפארן האגל אונ פייארגי קולין וישלח חציו ויפיצם וברקים רב להמותם אונ ער האט גשיקט זייני פיילין אונ האט פאר שפרייט די מצרים אונ מיט פיל בליצין האט ער זייא פאר טומילט ויגער בים סוף ויחרב אונ ער האט אן גשריגן אין דעם ים איז ער ווארין טרוקן ויוליכם בתהומות במסילתם אונ ער האט זייא גיפירט אין

דיא וועגין פון דיא אפ גרונטין ושבטי יה עמדו על הים לירד בירידתם אונ דיא שבטים פון גאט זענן גישטאנין בייא דעם ים צו אריין נידרן אין אים ושם בנימין צעיר רודם ושרי יהודה רגמתם אונ דער שבט בנימין וואש ער איז דער יונגשטיר פון אלי שבטים הט דארטין גינידרט אין ים אונ דיא הארין פון שבט יהודה האבן גיווארפין אוף זייא מיט שטיינער דען זייא האבין גיוואלט פריער נידרין אין ים וכלם עברו ביבשה במים עזים נתיבתם אונ אלי זענין איבר גיפארין אין דיא שטארקי וואשיר מיט אטרוקינים וועג והמים להם חומה מימינם ומשמאלם בהליכתם אונ דיא וואשר איז גיוועזן צוא זייא וויא איין מאוויר פון דער רעכטיר זייט אונ פון דער לינקיר זייט ורסן מתעה על לחיי ענמים להביאם במים לכלותם אונ איין צום האט גאט גטאן אוף דיא באקין פון דיא מצרים צו פאר אירן זייא אין דר וואשר צו פאר לענדן זייא ונהגם בכבדות ויסר את אופני מרכבותם אונ ער האט אפ גיטאן דיא רעדיר פון זייערי וועגין זענן זייא ווארין גפירט מיט שווערקייט וישובו המים ויכסו את הרכב ואת הפרשים בשטיפתם אונ דיא וואשרין האבן זיך אום גיקערט אונ האבן פאר פלייצט אונ בדעקט די רייטר אונ די וועגין ונער פרעה וחילו בים סוף וכל צבאותם אונ ער האט אום גשטערצט פרעה מיט זיין חיל אונ אלי העדין אין ים ויכסו מים צריהם אחד מהם לא נותר בשאריתם אונ די וואשר האבן בדעקט די בליידיגר פון דיא ישראל עש איז ניט איבר גבליבן איינר פון זייא וידידים עברו וגזו וראו פגרי שונאיהם במפלתם אונ דיא גליבטי ישראל זענין איבר גיפארין אונ האבין גזעהן דיא מפלה פון די פגרים פון זייערי שונאים ויאמינו בדברו וישירו תהלתו בישועתם האבן זייא גיגלייבט אין גאטש רייד אונ האבין גיזונגין זיין לויב אוף זייער הילף ואלו כל הימים דיו ואגמים קולמוסים אונ אפילו אלי טייכן וואלטן גיוועזן טינט אונ אלי שטעקליך פענים ובני אדם לבלרין ויריעות ארצות פרוסים אונ אלי לייט זאלן זיין שרייבירש אונ די ערד זאל זיין בדעקט מיט

פאפיר

ויריעות ארצות פרוסים · וכל שערות אדם פיות ולשונות מקלסים
אינם מספיקין לחקור פלאות ונסים · אחת מאלף אלפי אלפים ורבי
רבבות הנעשים · אשר פעל ארון לעם מבטן עמוסים · כי מי גוי גדול
אשר בנסים מתנוססים · או הנסה אלהים לבא לקחת לו גוי מקרב שוסים ·
במסות באותות ובמופתים ובמלחמה נהרסים · ככל אשר עשה
לנו ארון כל המעשים :

מלריס : מתנוססים מתעלים או כו׳ כלומר היש באלהים שיעשה נסים ולבא וכו׳ כמו הקב״ה : יעמס לי׳ משא ר״ל ברוב ישועות : שובנו לשון שביה ר״ל השובים אותנו : מאוינו זה בהמ״ק : גרנו פי׳ כאגתו בין עם האקראה משך : יערה יעורר : צופינו פי׳ הנביאים כשיראו שתתקים נבואתם ירוצו כמו קול צופיך כו׳ : עוז

חסדי ה׳ כי לא תמנו · ולא כלו רחמיו ממנו · יום יום יעמס לנו האל ישועתנו · במצרים נגלה
עבור לגאלנו · ובכל צרה עמנו להושיענו · לא מאסנו ולא געלנו לכלותנו · ולא עשה
עמנו כלה כחטאתינו · ובכל עת ידו נטויה עלינו · בגלות שנער שלח למעננו · ובעילם שם
כסאו לרחמנו · ובעבדותנו לא עזבנו אלהינו ויט עלינו חסד לפני שובנו · לתת לנו מחיה
ולרומם בית מאוינו · גרנו משך עם קדר לשכנינו · ולא עשה כלה עם שאריתנו · ובארץ
נבריה כמעט שכנה דומה נפשנו · לולי ה׳ שהיה בעזרתנו · כי בכל פה אכלנו להריקנו ·
ועלם הכבד הכבידו עלינו · עד יערה ממרום רוח לנחמנו · כי ה׳ שופטנו ה׳ מחוקקנו ה׳ מלכנו
הוא יושיענו · קול גאולה ישמע בארצנו · ה׳ חננו לך קוינו · היה זרועם לבקרים אף ישועתנו ·
ולא נסוג אחור ממך ותחיינו · תמהר לשכון כבוד בארצנו · ויבא מבשר שלום לבשרנו ·

וישאו

פאפיר וכל שערות אדם פיות ולשונות מקלסים און אלי האר פון דיא מענטשין זאלן זיין מיילר און צונגן צוא לובין גאט אינם מספיקין לחקור פלאות ונסים וואלט ניט גיוועזן גינוג צו בשרייבין דיא וואונדר און דיא נסים אחת מאלף אלפי אלפים ורבי רבבות הנעשים אפילו איין חלק פון פיל מאל צעהין טויזנט מאל צעהין טויזנט וואש איז ווארין גיטאן אשר פעל ארון לעם מבטן עמוסים וואש גאט האט גיטאן צו די ישראל וואש זייא זענין צוא אים גיצוגן פון זייער מוטר׳ש בויך פאר איין פאלק כי מי גוי גדול אשר בנסים מתנוססים דען וויא איז נאך אזו איין גרוש פאלק וואש זאל דער הייכט ווערין מיט נסים או הנסה אלהים לבא לקחת לו גוי מקרב שוסים אודר האט דען איינר גיפרובט צוא ארויש נעמין איין פאלק פון צווישן זייני רויבירש במסות באותות ובמופתים ובמלחמה נהרסים מיט צייכין און מיט וואונדר און מיט מלחמה זאלן זייא ווערין צוא פירט ככל אשר עשה לנו אדון כל המעשים אזו וויא גאט דער האר פון אלי מעשים האט גיטאן צוא דיא מצרים פון וועגין דיא ישראל :

חסדי ה׳ כי לא תמנו ולא כלו רחמיו ממנו דיא גינאד פון גאט זענין נאך ניט אויש גילאזט און עש האט זיך ניט פאר לענד זיין רחמנות פון אונז יום יום יעמס לנו האל ישועתנו דען אלי טעג טוט גאט אונז אויף לאדין מיט זיין הילף במצרים נגלה עבור לגאלנו אין מצרים האט ער זיך אנפלעקט צוא אויש לייזן אונז ובכל צרה עמנו להושיענו און אין אלי צרות איז ער אונז צוא העלפן אונז לא מאסנו ולא געלנו לכלותנו ער האט אונז ניט פר מיאוסט און ניט פר אוס ווערדיגט צו פאר דארבין אונז ולא עשה עמנו כלה כחטאתינו און ער האט ניט גיטאן מיט אונז איין פאר לענדינש נאך אונזרי זינד ובכל עת ידו נטויה עלינו און אלי צייט איז זיין האנט גינייגט אויף אונז בגלות שנער שלח למעננו אין גלות בבל איז ער גישיקט גיווארין פון אונזרט וועגין ובעילם שם כסאו לרחמנו און אין גלות מדי האט ער גיטאן זיין שטול צוא דער בארומין אונז ובעבדותנו לא עזבנו אלהינו און אין אונזר דינן דעם מלך כורש האט אונזר גאט אונז ניט פאר לאזט ויט עלינו חסד לפני שובנו און האט גינייגט אויף אונז גינאד פאר אונזרי פיינגיר לתת לנו מחיה ולרומם בית מאוינו צו געבין אונז איין דער נערונג און צוא דער הויכין אונזר גלוסטיג הויז דאש בית המקדש דען כורש האט גיגעבן רשות צוא אויף גיין קיין ארץ ישראל און צו באוין דעם בית המקדש גרנו משך עם קדר לשכנינו און אז מיר האבין גיוואנט בייא דער אומה וואש הייסט משך און קדר אונזרי שכנים ולא עשה כלה עם שאריתנו האט ער ניט גיטאן קיין פאר לענדינש מיט אונזרי איבר בלייבונג ובארץ נבריה כמעט שכנה דומה נפשנו און אין פרעמדי לענדיר האט וויניג וואש גיפעלט דאש אונזרי לייבר זאלן רואין אין קבר לולי ה׳ שהיה בעזרתנו ווען גאט וואלט ניט גיוועזן אין אונזר הילף כי בכל פה אכלנו להריקנו ווארום אין אלי ווינקלין האבן זייא גיוואלט צוא מאלין אונז ועולם הכבד הכבידו עלינו און זייער יאך האבן זייא גמאכט שווער אויף אונז עד יערה ממרום רוח לנחמנו גאט וועט דענשט כאל דר ווע[ן] פון דעם הימל איין גימיט צוא טרייסטין אונז אז משיח וועט קומן כי ה׳ שופטנו ה׳ מחוקקנו ה׳ מלכנו הוא יושיענו דען גאט איז אונזר ריכטר און אונזר האר און אונזר קניג ער וועט אונז העלפין קול גאולה ישמע בארצנו איין קול פון גאולה וועט גהערט ווערין אין אונזר לאנד ה׳ חננו לך קוינו היה זרועם לבקרים אף ישועתנו גאט לייט זעליג אונז דען צו דיר האפין מיר זיי אונזר שטארקייט אלי פריא מארגן אויך אונזר הילף ולא נסוג אחור ממך ותחיינו און מיר זאלין ניט פאר רוקט ווערין אונטר פון דיר און זאלשט אונז דער נערין תמהר לשכון כבוד בארצנו דוא זאלשט איילן צוא מאכין רואין דעם כבוד השכינה אין אונזר לאנד ויבא מבשר שלום לבשרנו און

יוצר ליום שביעי של פסח

עוזה פי' ולו יאמרו עוזה אלהים וו פעלת לנו : מועקה ל' מסגר : ותגיה ותאיר : חשף ' לשון גלה וגרסים

וישאו קול לרנן כל צופינו ׳ בבוקר חסדך שבענו ׳ ונרננה ונשמחה כל ימינו ׳ וכימות עניתנו שמחנו ׳ ומעשה ידינו כוננה עלינו ׳ הושיעה ימינך ועננו ׳ ומתהומות הארץ תשוב תעלנו ׳ ישועתך אלהים תשגבנו ׳ ונהללה שמך בשיר ונגדלנו ׳ כי אלהים יושיע ציון בימינו ׳ ויבנה ערי יהודה ובהם יושיבנו ׳ וזרע עבדיו ואוהבי שמו בהם ישכנו ׳ ומבשן וממצולות ים עת תעלנו ׳ עזה אלהים זו פעלת לנו ׳ השם בחיים נפשנו ׳ ולא נתן למוט רגלנו : כי בחנתנו כבסף לצרפנו ׳ הבאתנו במצודה שמת מועקה במתנינו ׳ הרכבת אנוש לראשנו ׳ באנו באש ובמים לרויה תוציאנו ׳ תחננו ותברכנו ותאיר פניך אלינו ׳ תאיר נרנו ותגיה חשכנו ׳ חזה ציון קרית מועדנו ׳ כי אם שם אדיר יי ארונינו ׳ חרבות ירושלים יפצחו רנוננו ׳ כי נחם יי ציון בית מקדשנו ׳ חשף זרוע קדשו לנקום נקמתנו ׳ וראו כל אפסי ארץ את ישועת אלהינו . בשובו עמנו מגלותנו ׳ ויצמח צמח צדיק לעדתנו ׳ וזה שמו אשר יקראו יי צדקנו : ואז תתגדל ותתקדש ׳ אלי מלכי בקודש ׳ נורא אלהים ממקדש קודש ׳ אלהים דרכך בקודש ׳ מי כמוך נאדר בקודש ׳ הנערץ באראלי קודש ׳ ויהללוך בהדרת קודש ׳ וישתחוו בהר הקודש ׳ אראלים וחשמלי קודש ׳ יקדישו ויעריצו בקודש ׳ וקול כנפי חיות הקודש ׳ כקול מים רבים בקודש ׳ וקול אופני הקודש ׳ לעמתם מנשאים בקודש ׳ קול רעש

גדול

עש זאל קומן אליהו הנביא צוא מבשר זיין אונז דיא גאולה וישאו קול לרנן כל צופינו דען וועלין אונזרי אן זעהירש אויף הייבין איין קול צוא לובן דיך בבוקר חסדך שבענו ונרננה ונשמחה כל ימינו מיט דעם מארגין פון דער גאולה זעטיג אונז וועלין מיר דיך לובין מיט פרייד אלי אונזרי טעג וכימות עניתנו שמחנו און אזו לאנג וויא דוא האשט אונז גיפייניגט דר פרייא אונז ומעשה ידינו כוננה עלינו און דיא ווערק פון אונזרי הענט בריט אן הושיעה ימינך ועננו ומתהומות הארץ תשוב תעלנו העלף אונז מיט דיין רעכטי האנט און ענפיר אונז און פון דיא אפ גרונטן פון דער ערד זאלשטו אונז ווידר אויף ברייגנן ישועתך אלהים תשגבנו ונהללה שמך בשיר ונגדלנו גאט מיט דיין הילף זאלשטו אונז שטארקן וועלין מיר לובין און אכפרין דיין נאמין מיט גיזאנג כי אלהים יושיע ציון בימינו דען גאט וועט העלפין דער שטאט ציון אין אונזרי צייטין ויבנה ערי יהודה ובהם יושיבנו און וועט באווין דיא שטעט פון יהודה און וועט אונז אריין זעצן אין זייא וזרע עבדיו ואוהבי שמו בהם ישכנו און דיא קינדר פון זייני קנעכט און דיא וואש האבין ליב זיין נאמין וועלין רואן אין זייא ומבשן וממצולות ים עת העלנו אין דער צייט אז ער וועט אונז אויף ברייגנן פון דעם לאנד בשן און דיא טיפניש פון דעם ים עזה אלהים זו פעלת לנו דען וועלין מיר זאגן דאש האט אונז גיטאן דאש שטארקיט פון גאט השם בחיים נפשנו ולא נתן למוט רגלנו וואש ער האט גימאכט לעבין אונזרי לייביר און האט ניט גיגעבין אונזרי פיס צוא אויש גליטשן זיך כי בחנתנו כבסף לצרפנו דען דוא האשט אונז גיפרובט און גילייטירט וויא זילבר הבאתנו במצודה שמת מועקה במתנינו דוא האשט אונז גיבראכט אין גלות און האשט גיטאן איין בשליסונג אין אונזרי לענדין הרכבת אנוש לראשנו דוא האשט גימאכט רייטן אויף אונזרי קעפ שלעכטי מענטשין באנו באש ובמים לרויה תוציאנו און אז מיר זענין גיקומן אין פייאר און אין

וואשר האשטו אונז איש גיצוגן צו זעטיקייט תחננו ותברכנו ותאיר פניך אלינו דוא פלענשט אונז לייט זעלינן און אונז בענטשין און דער לייכטין דיין פנים צוא אונז תאיר נרנו ותגיה חשכנו דוא זאלשט דער לייכטן אונזר ליכט און זאלשט מאכן ליכטיג אונזר פינצטרקייט חזה ציון קרית מועדנו זעה דיא שטאט ציון וואש מיר פלעגין זיך דארטין איין זאמלין כי אם שם אדיר ה׳ ארונינו דען נאר דארט איז גישטארקט גאט אונזר האר חרבות ירושלים יפצחו רנוננו דיא חורבות פון ירושלים וועלין לובין אים כי נחם ה׳ ציון בית מקדשנו אז גאט וועט טרייסטין ציון דיא שטאט פון אונזר בית המקדש חשף זרוע קדשו לנקום נקמתנו דאש ער האט אנפלעקט זיין היילינן ארום צוא נעמן זיין אונזר נקמה וראו כל אפסי ארץ את ישועת אלהינו דען וועלין זעהן אלי הארין פון דער וועלט דיא הילף פון אונזר גאט בשובו עמנו מגלותנו אז ער וועט זיך אום קערין מיט אונז פון גלות ויצמח צמח צדיק לעדתנו און וועט שיקין משיח צוא אונזר עדה וזה שמו אשר יקראו און דעם נאמין וועלין אים רופין דיא ישראל ה׳ צדקנו ווייל גאט וועט אונז גירעכט מאכין אין זייני טעג ואז תתגדל ותתקדש אלי מלכי בקודש און דענשט מאל וועשטו גאט גיאכפירט און גיהייליגט ווערין אין היילקייט נורא אלהים ממקדש קודש גאט איז פארכטיג פון זיין היילגי דיניר אלהים דרכך בקודש גאט דיין וועג איז אין היילגן הימל מי כמוך נאדר בקודש הנערץ באראלי קודש ווער איז אזו וויא דוא בשיינט מיט היילקייט און גישטארקט צווישן דיא הייליגי מלאכים ויהללוך בהדרת קודש און זייא טואן דיך לובין מיט היילגי שונקייט וישתחוו בהר הקודש און דיא ישראל וועלין זיך בוקין אין בית המקדש אראלים וחשמלי קודש יקדישו ויעריצו בקודש אזוי וויא דיא הייליגי מלאכים טואן הייליגן און שטארקן גאט מיט היילקייט וקול כנפי חיות הקודש כקול מים רבים בקודש און דאש קול פון דיא פליגל פון דיא חיות הקודש איז אזו וויא דאש קול פון פיל וואשיר וקול אופני הקודש

לעומתם

גדול בקודש · וקול דממה דקה, בקודש : קוראים זה לזה · ושואלים זה לזה · ונרשים שלוקחים רשות זה מזה :
ונרשים זה מזה · וזה לעמת זה · וזה כנגד זה · וזה מול זה · מזה ומזה משלשים בשלוש קדוש:

נקדישך ונעריצך כנועם שיח סוד שרפי קודש המשלשים לך קדושה ככתוב על יד נביאך וקרא זה אל זה ואמר : קדוש קדוש קדוש יהוה צבאות מלא כל הארץ כבודו : אז בקול רעש גדול אדיר וחזק משמיעים קול מתנשאים לעמת שרפים · לעומתם משבחים ואומרים : ברוך כבוד יהוה ממקומו : ממקומך מלכנו תופיע ותמלוך עלינו כי מחכים אנחנו לך: מתי תמלוך בציון בקרוב בימינו לעולם ועד תשכון: תתגדל ותתקדש בתוך ירושלים עירך לדור ודור ולנצח נצחים ועינינו תראינה מלכותך כדבר האמור בשירי עוזך על ידי דוד משיח צדקך : ימלוך יי לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללויה :

אתה קדוש ושמך קדוש וקדושים בכל יום יהללוך סלה כי אל מלך גדול וקדוש אתה : ברוך אתה יי האל הקדוש: אתה בחרתנו הלל ק״ש ששי א״ה

לעומתם מנשאים בקודש אונ דאש קול פון דיא היילגי מלאכים וואש היישן אופנים טוט זיך דער הייבן אקיגן זייא מיט היילקייט קול רעש גדול בקודש וקול דממה דקה בקודש אמאל מיט גרוש שטורם אמאל מיט אנידרג קול קוראים זה לזה ושואלים זה לזה ונרשים זה מזה רופן זייא איינר צום אנדרן אונ פרעגן איינר דעם אנדרן אונ נעמן רשות איינר פון דעם אנדרן וזה לעומת זה וזה כנגד זה וזה מול זה מזה ומזה אונ איינר אקיגן דעם אנדרן משלשים בשלוש קדוש זאגן דרייא מאל קדוש :

מוציאין שני ספרי תורה וקורין בראשונה בפרשת בשלח חמשה גברי עד כי אני ה׳ רופאך · ואם חל בשבת מחלק לז׳ גברי :

ויהי בשלח פרעה את־העם ולא־נחם אלהים דרך ארץ פלשתים כי קרוב הוא כי ׀ אמר אלהים פן־ינחם העם בראתם מלחמה ושבו מצרימה : ויסב אלהים ׀ את־העם דרך המדבר ים־סוף וחמשים עלו בני־ישראל מארץ מצרים : ויקח משה את־עצמות יוסף עמו כי השבע השביע את־בני ישראל לאמר פקד יפקד אלהים אתכם והעליתם את־עצמתי מזה אתכם : בשבת ב ויסעו מסכת ויחנו באתם בקצה המדבר : ויהוה הלך לפניהם יומם בעמוד ענן לנחתם הדרך ולילה בעמוד אש להאיר להם ללכת יומם ולילה : לא־ימיש עמוד הענן יומם ועמוד האש לילה לפני העם : לוי ובשבת ג פ וידבר יהוה אל־משה לאמר : דבר אל־בני ישראל וישבו ויחנו לפני פי החירת בין מגדל ובין הים לפני בעל צפן נכחו תחנו על־הים : ואמר פרעה לבני ישראל נבכים הם בארץ סגר עליהם המדבר : וחזקתי את־לב־פרעה ורדף אחריהם ואכבדה בפרעה ובכל־חילו וידעו מצרים כי־אני יהוה ויעשו־כן : בשבת ד ויגד למלך מצרים כי ברח העם ויהפך לבב פרעה ועבדיו אל־העם ויאמרו מה־זאת עשינו כי־שלחנו את־ישראל מעבדנו : ויאסר את־רכבו ואת־עמו לקח עמו : ויקח שש־מאות רכב בחור וכל רכב מצרים ושלשם על־כלו : ויחזק יהוה את־לב פרעה מלך מצרים וירדף אחרי בני ישראל ובני ישראל יצאים ביד רמה : ג ובשבת ה וירדפו מצרים אחריהם וישיגו אותם חנים על־הים כל־סוס רכב פרעה ופרשיו וחילו על־פי החירת לפני בעל צפן : ופרעה הקריב וישאו בני־ישראל את־עיניהם והנה מצרים ׀ נסע אחריהם וייראו מאד ויצעקו בני־ישראל אל־יהוה : ויאמרו אל־משה המבלי אין־קברים במצרים לקחתנו למות במדבר מה־זאת עשית לנו להוציאנו ממצרים : הלא־זה הדבר אשר דברנו אליך במצרים לאמר חדל ממנו ונעבדה את־מצרים כי טוב לנו עבד את־מצרים ממתנו במדבר : ויאמר משה אל־העם אל־תיראו התיצבו וראו את־ישועת יהוה אשר־יעשה לכם היום כי אשר ראיתם את־מצרים היום לא תספו לראתם עוד עד־עולם : יהוה ילחם לכם ואתם תחרשון : פ רביעי ובשבת ו ויאמר יהוה אל־משה מה־תצעק אלי דבר אל־בני־ישראל ויסעו : ואתה הרם את־מטך ונטה את־ידך על־הים ובקעהו ויבאו בני־ישראל בתוך הים ביבשה : ואני הנני מחזק את־לב מצרים ויבאו אחריהם ואכבדה בפרעה ובכל־חילו ברכבו ובפרשיו : וידעו מצרים כי־אני יהוה בהכבדי בפרעה ברכבו ובפרשיו : ויסע מלאך האלהים ההלך לפני מחנה ישראל וילך מאחריהם ויסע עמוד הענן מפניהם ויעמד מאחריהם : ויבא בין ׀ מחנה מצרים ובין מחנה ישראל ויהי הענן והחשך ויאר את־הלילה ולא־קרב זה אל־זה כל־הלילה : ויט משה את־ידו על־הים ויולך יהוה ׀ את־הים ברוח קדים עזה כל־הלילה וישם את־הים לחרבה ויבקעו המים : ויבאו בני־ישראל בתוך הים ביבשה והמים להם חומה מימינם ומשמאלם : וירדפו מצרים ויבאו אחריהם כל סוס פרעה רכבו ופרשיו אל־תוך הים : ויהי באשמרת הבקר וישקף יהוה אל־מחנה מצרים בעמוד אש וענן ויהם את מחנה מצרים : ויסר את אפן מרכבתיו וינהגהו בכבדת ויאמר מצרים אנוסה מפני ישראל כי יהוה נלחם להם במצרים : פ ה ובשבת ז ויאמר יהוה אל־משה נטה את־ידך על־הים וישבו המים על־מצרים על־רכבו ועל־פרשיו : ויט משה את־ידו על־הים וישב הים לפנות בקר לאיתנו ומצרים נסים לקראתו וינער יהוה את מצרים בתוך הים : וישבו המים ויכסו את־הרכב ואת־הפרשים לכל חיל פרעה הבאים אחריהם בים לא־נשאר בהם עד־אחד : ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים והמים להם חמה מימינם ומשמאלם : ויושע יהוה ביום ההוא את־ישראל מיד מצרים וירא ישראל את־מצרים מת על־שפת הים :

קריאה ליום שביעי של פסח

וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה בְּמִצְרַיִם וַיִּירְאוּ
הָעָם אֶת־יְהוָה וַיַּאֲמִינוּ בַּיהוָה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ׃ פ אָז יָשִׁיר־
מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַיהוָה וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר
אָשִׁירָה לַיהוָה כִּי־גָאֹה גָּאָה סוּס וְרֹכְבוֹ רָמָה בַיָּם׃ עָזִּי וְזִמְרָת
יָהּ וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה זֶה אֵלִי וְאַנְוֵהוּ אֱלֹהֵי אָבִי וַאֲרֹמְמֶנְהוּ׃ יְהוָה
אִישׁ מִלְחָמָה יְהוָה שְׁמוֹ׃ מַרְכְּבֹת פַּרְעֹה וְחֵילוֹ יָרָה בַיָּם
וּמִבְחַר שָׁלִשָׁיו טֻבְּעוּ בְיַם־סוּף׃ תְּהֹמֹת יְכַסְיֻמוּ יָרְדוּ בִמְצוֹלֹת
כְּמוֹ־אָבֶן׃ יְמִינְךָ יְהוָה נֶאְדָּרִי בַּכֹּחַ יְמִינְךָ יְהוָה תִּרְעַץ אוֹיֵב׃
וּבְרֹב גְּאוֹנְךָ תַּהֲרֹס קָמֶיךָ תְּשַׁלַּח חֲרֹנְךָ יֹאכְלֵמוֹ כַּקַּשׁ׃ וּבְרוּחַ
אַפֶּיךָ נֶעֶרְמוּ מַיִם נִצְּבוּ כְמוֹ־נֵד נֹזְלִים קָפְאוּ תְהֹמֹת בְּלֶב־יָם׃
אָמַר אוֹיֵב אֶרְדֹּף אַשִּׂיג אֲחַלֵּק שָׁלָל תִּמְלָאֵמוֹ נַפְשִׁי אָרִיק חַרְבִּי
תּוֹרִישֵׁמוֹ יָדִי׃ נָשַׁפְתָּ בְרוּחֲךָ כִּסָּמוֹ יָם צָלְלוּ כַּעוֹפֶרֶת בְּמַיִם
אַדִּירִים׃ מִי־כָמֹכָה בָּאֵלִם יְהוָה מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא
תְהִלֹּת עֹשֵׂה פֶלֶא׃ נָטִיתָ יְמִינְךָ תִּבְלָעֵמוֹ אָרֶץ׃ נָחִיתָ בְחַסְדְּךָ
עַם־זוּ גָּאָלְתָּ נֵהַלְתָּ בְעָזְּךָ אֶל־נְוֵה קָדְשֶׁךָ׃ שָׁמְעוּ עַמִּים יִרְגָּזוּן
חִיל אָחַז יֹשְׁבֵי פְּלָשֶׁת׃ אָז נִבְהֲלוּ אַלּוּפֵי אֱדוֹם אֵילֵי מוֹאָב יֹאחֲזֵמוֹ
רָעַד נָמֹגוּ כֹּל יֹשְׁבֵי כְנָעַן׃ תִּפֹּל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וָפַחַד בִּגְדֹל
זְרוֹעֲךָ יִדְּמוּ כָּאָבֶן עַד־יַעֲבֹר עַמְּךָ יְהוָה עַד־יַעֲבֹר עַם־זוּ קָנִיתָ׃
תְּבִאֵמוֹ וְתִטָּעֵמוֹ בְּהַר נַחֲלָתְךָ מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ פָּעַלְתָּ יְהוָה
מִקְּדָשׁ אֲדֹנָי כּוֹנְנוּ יָדֶיךָ׃ יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד׃ כִּי בָא סוּס
פַּרְעֹה בְּרִכְבּוֹ וּבְפָרָשָׁיו בַּיָּם וַיָּשֶׁב יְהוָה עֲלֵהֶם אֶת־מֵי הַיָּם וּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ בַיַּבָּשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם׃ פ וַתִּקַּח מִרְיָם הַנְּבִיאָה
אֲחוֹת אַהֲרֹן אֶת־הַתֹּף בְּיָדָהּ וַתֵּצֶאןָ כָל־הַנָּשִׁים אַחֲרֶיהָ בְּתֻפִּים
וּבִמְחֹלֹת׃ וַתַּעַן לָהֶם מִרְיָם שִׁירוּ לַיהוָה כִּי־גָאֹה גָּאָה סוּס
וְרֹכְבוֹ רָמָה בַיָּם׃ ס וַיַּסַּע מֹשֶׁה אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּם־סוּף וַיֵּצְאוּ אֶל־
מִדְבַּר־שׁוּר וַיֵּלְכוּ שְׁלֹשֶׁת־יָמִים בַּמִּדְבָּר וְלֹא־מָצְאוּ מָיִם׃ וַיָּבֹאוּ
מָרָתָה וְלֹא יָכְלוּ לִשְׁתֹּת מַיִם מִמָּרָה כִּי מָרִים הֵם עַל־כֵּן קָרָא־
שְׁמָהּ מָרָה׃ וַיִּלֹּנוּ הָעָם עַל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר מַה־נִּשְׁתֶּה׃ וַיִּצְעַק
אֶל־יְהוָה וַיּוֹרֵהוּ יְהוָה עֵץ וַיַּשְׁלֵךְ אֶל־הַמַּיִם וַיִּמְתְּקוּ הַמָּיִם שָׁם
שָׂם לוֹ חֹק וּמִשְׁפָּט וְשָׁם נִסָּהוּ׃ וַיֹּאמֶר אִם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע לְקוֹל
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהַיָּשָׁר בְּעֵינָיו תַּעֲשֶׂה וְהַאֲזַנְתָּ לְמִצְוֹתָיו וְשָׁמַרְתָּ
כָּל־חֻקָּיו כָּל־הַמַּחֲלָה אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי בְמִצְרַיִם לֹא־אָשִׂים עָלֶיךָ
כִּי אֲנִי יְהוָה רֹפְאֶךָ׃

בס"ת שניה למפטיר בפרשת פנחס

וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה עֹלָה לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל
אֶחָד וְשִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם יִהְיוּ
לָכֶם׃ וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר וּשְׁנֵי
עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל תַּעֲשׂוּ׃ עִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן תַּעֲשֶׂה לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד
לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים׃ וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם׃ מִלְּבַד
עֹלַת הַבֹּקֶר אֲשֶׁר לְעֹלַת הַתָּמִיד תַּעֲשׂוּ אֶת־אֵלֶּה׃ כָּאֵלֶּה
תַּעֲשׂוּ לַיּוֹם שִׁבְעַת יָמִים לֶחֶם אִשֵּׁה רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה עַל־
עוֹלַת הַתָּמִיד יֵעָשֶׂה וְנִסְכּוֹ׃ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה
לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃

הפטרה ליום שביעי של פסח בשמואל ב׳ בסימן כב

וַיְדַבֵּר דָּוִד לַיהוָה אֶת־דִּבְרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת בְּיוֹם הִצִּיל יְהוָה
אֹתוֹ מִכַּף כָּל־אֹיְבָיו וּמִכַּף שָׁאוּל׃ וַיֹּאמַר יְהוָה סַלְעִי
וּמְצֻדָתִי וּמְפַלְטִי־לִי׃ אֱלֹהֵי צוּרִי אֶחֱסֶה־בּוֹ מָגִנִּי וְקֶרֶן יִשְׁעִי
מִשְׂגַּבִּי וּמְנוּסִי מֹשִׁעִי מֵחָמָס תֹּשִׁעֵנִי׃ מְהֻלָּל אֶקְרָא יְהוָה
וּמֵאֹיְבַי אִוָּשֵׁעַ׃ כִּי אֲפָפֻנִי מִשְׁבְּרֵי־מָוֶת נַחֲלֵי בְלִיַּעַל יְבַעֲתֻנִי׃
חֶבְלֵי שְׁאוֹל סַבֻּנִי קִדְּמֻנִי מֹקְשֵׁי־מָוֶת׃ בַּצַּר־לִי אֶקְרָא יְהוָה וְאֶל־
אֱלֹהַי אֶקְרָא וַיִּשְׁמַע מֵהֵיכָלוֹ קוֹלִי וְשַׁוְעָתִי בְּאָזְנָיו׃ וַיִּתְגָּעַשׁ
ותגעש כתיב וַתִּרְעַשׁ הָאָרֶץ מוֹסְדוֹת הַשָּׁמַיִם יִרְגָּזוּ וַיִּתְגָּעֲשׁוּ כִּי־
חָרָה לוֹ׃ עָלָה עָשָׁן בְּאַפּוֹ וְאֵשׁ מִפִּיו תֹּאכֵל גֶּחָלִים בָּעֲרוּ מִמֶּנּוּ׃
וַיֵּט שָׁמַיִם וַיֵּרַד וַעֲרָפֶל תַּחַת רַגְלָיו׃ וַיִּרְכַּב עַל־כְּרוּב וַיָּעֹף וַיֵּרָא
עַל־כַּנְפֵי־רוּחַ׃ וַיָּשֶׁת חֹשֶׁךְ סְבִיבֹתָיו סֻכּוֹת חַשְׁרַת־מַיִם עָבֵי
שְׁחָקִים׃ מִנֹּגַהּ נֶגְדּוֹ בָּעֲרוּ גַּחֲלֵי־אֵשׁ׃ יַרְעֵם מִן־שָׁמַיִם יְהוָה
וְעֶלְיוֹן יִתֵּן קוֹלוֹ׃ וַיִּשְׁלַח חִצִּים וַיְפִיצֵם בָּרָק וַיָּהֹם ויהמם כתיב׃
וַיֵּרָאוּ אֲפִקֵי יָם יִגָּלוּ מֹסְדוֹת תֵּבֵל בְּגַעֲרַת יְהוָה מִנִּשְׁמַת רוּחַ
אַפּוֹ׃ יִשְׁלַח מִמָּרוֹם יִקָּחֵנִי יַמְשֵׁנִי מִמַּיִם רַבִּים׃ יַצִּילֵנִי מֵאֹיְבִי עָז
מִשֹּׂנְאַי כִּי אָמְצוּ מִמֶּנִּי׃ יְקַדְּמֻנִי בְּיוֹם אֵידִי וַיְהִי יְהוָה מִשְׁעָן לִי׃
וַיֹּצֵא לַמֶּרְחָב אֹתִי יְחַלְּצֵנִי כִּי־חָפֵץ בִּי׃ יִגְמְלֵנִי יְהוָה כְּצִדְקָתִי
כְּבֹר יָדַי יָשִׁיב לִי׃ כִּי שָׁמַרְתִּי דַּרְכֵי יְהוָה וְלֹא רָשַׁעְתִּי מֵאֱלֹהָי׃
כִּי כָל־מִשְׁפָּטָו משפטיו כ׳ לְנֶגְדִּי וְחֻקֹּתָיו לֹא־אָסוּר מִמֶּנָּה׃ וָאֶהְיֶה
תָמִים לוֹ וָאֶשְׁתַּמְּרָה מֵעֲוֺנִי׃ וַיָּשֶׁב יְהוָה לִי כְּצִדְקָתִי כְּבֹרִי לְנֶגֶד
עֵינָיו׃ עִם־חָסִיד תִּתְחַסָּד עִם־גִּבּוֹר תָּמִים תִּתַּמָּם׃ עִם־נָבָר
תִּתָּבָר וְעִם־עִקֵּשׁ תִּתַּפָּל׃ וְאֶת־עַם עָנִי תּוֹשִׁיעַ וְעֵינֶיךָ עַל־רָמִים
תַּשְׁפִּיל׃ כִּי־אַתָּה נֵירִי יְהוָה וַיהוָה יַגִּיהַּ חָשְׁכִּי׃ כִּי בְכָה אָרוּץ
גְּדוּד בֵּאלֹהַי אֲדַלֶּג־שׁוּר׃ הָאֵל תָּמִים דַּרְכּוֹ אִמְרַת יְהוָה צְרוּפָה
מָגֵן הוּא לְכֹל הַחֹסִים בּוֹ׃ כִּי מִי־אֵל מִבַּלְעֲדֵי יְהוָה וּמִי צוּר
מִבַּלְעֲדֵי אֱלֹהֵינוּ׃ הָאֵל מָעוּזִּי חָיִל וַיַּתֵּר תָּמִים דַּרְכִּי דרכו כתיב׃
מְשַׁוֶּה רַגְלַי רגליו כתיב כָּאַיָּלוֹת וְעַל־בָּמוֹתַי יַעֲמִדֵנִי׃ מְלַמֵּד יָדַי
לַמִּלְחָמָה וְנִחַת קֶשֶׁת־נְחוּשָׁה זְרֹעֹתָי׃ וַתִּתֶּן־לִי מָגֵן יִשְׁעֶךָ
וַעֲנֹתְךָ תַּרְבֵּנִי׃ תַּרְחִיב צַעֲדִי תַּחְתֵּנִי וְלֹא מָעֲדוּ קַרְסֻלָּי׃ אֶרְדְּפָה
אֹיְבַי וָאַשְׁמִידֵם וְלֹא אָשׁוּב עַד־כַּלּוֹתָם׃ וָאֲכַלֵּם וָאֶמְחָצֵם וְלֹא
יְקוּמוּן וַיִּפְּלוּ תַּחַת רַגְלָי׃ וַתַּזְרֵנִי חַיִל לַמִּלְחָמָה תַּכְרִיעַ קָמַי
תַּחְתֵּנִי׃ וְאֹיְבַי תַּתָּה לִּי עֹרֶף מְשַׂנְאַי וָאַצְמִיתֵם׃ יִשְׁעוּ וְאֵין
מֹשִׁיעַ אֶל־יְהוָה וְלֹא עָנָם׃ וְאֶשְׁחָקֵם כַּעֲפַר־אָרֶץ כְּטִיט־חוּצוֹת
אֲדִקֵּם אֶרְקָעֵם׃ וַתְּפַלְּטֵנִי מֵרִיבֵי עַמִּי תִּשְׁמְרֵנִי לְרֹאשׁ גּוֹיִם עַם
לֹא־יָדַעְתִּי יַעַבְדֻנִי׃ בְּנֵי נֵכָר יִתְכַּחֲשׁוּ־לִי לִשְׁמוֹעַ אֹזֶן יִשָּׁמְעוּ לִי׃
בְּנֵי נֵכָר יִבֹּלוּ וְיַחְגְּרוּ מִמִּסְגְּרוֹתָם׃ חַי־יְהוָה וּבָרוּךְ צוּרִי וְיָרֻם
אֱלֹהֵי צוּר יִשְׁעִי׃ הָאֵל הַנֹּתֵן נְקָמֹת לִי וּמוֹרִיד עַמִּים תַּחְתֵּנִי׃
וּמוֹצִיאִי מֵאֹיְבָי וּמִקָּמַי תְּרוֹמְמֵנִי מֵאִישׁ חֲמָסִים תַּצִּילֵנִי׃ עַל־כֵּן
אוֹדְךָ יְהוָה בַּגּוֹיִם וּלְשִׁמְךָ אֲזַמֵּר׃ מגדיל מגדול כ׳ יְשׁוּעוֹת מַלְכּוֹ
וְעֹשֶׂה־חֶסֶד לִמְשִׁיחוֹ לְדָוִד וּלְזַרְעוֹ עַד־עוֹלָם׃

ואומר המפטיר הברכות ׳ בשבת אומרים יקום פורקן ואומרים אשרי יהללו.
ומתפללין תפלת מוסף תמצא ביום א׳ דסוכות׃

כשעה שאומר החזן ברכו אומרים הקהל יתברך

חזן ברכו את יי המבורך :

והקהל עונין ברוך יי המבורך לעולם ועד :

קהל יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא שמו של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא שהוא ראשון והוא אחרון ומבלעדיו אין אלהים סולו לרוכב בערבות ביה שמו ועלזו לפניו ושמו מרומם על כל ברכה ותהלה ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד : יהי שם יי מבורך מעתה ועד עולם :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר בדברו מעריב ערבים · בחכמה פותח שערים ובתבונה משנה עתים · ומחליף את הזמנים ומסדר את הכוכבים במשמרותיהם ברקיע כרצונו בורא יום ולילה : גולל אור מפני חושך וחושך מפני אור ומעביר יום ומביא לילה · ומבדיל בין יום ובין לילה יהוה צבאות שמו · אל חי וקים תמיד ימלוך עלינו לעולם ועד :

יושע אומן אשכלות פרח קודש תהלה · וירא בעני וקושי נורא עלילה · אז גדלתו הפליא והאיר אפלה · אלוה עושי נותן זמירות בלילה : ברוך אתה יי המעריב ערבים :

אהבת עולם בית ישראל עמך אהבת : תורה ומצות חוקים ומשפטים אותנו למדת · על כן יהוה אלהינו בשכבנו ובקומנו נשיח בחוקיך : ונשמח בדברי תלמוד תורתך ובמצותיך לעולם ועד כי הם חיינו ואורך ימינו · ובהם נהגה יומם ולילה : ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים :

עזי הרים דלג כזוכר ברית אבות וחסד · וגבעות קפץ טהור כל יסד · זרע אהבת תולת שמע להוסד · ואהבת עולם אהבתיך · על כן משכתיך חסד : ברוך אתה יי אוהב עמו ישראל : שמע ישראל וכו׳

אמת ואמונה כל זאת וקים עלינו כי הוא יהוה אלהינו ואין זולתו ואנחנו ישראל עמו : הפודנו מיד מלכים מלכנו הגואלנו מכף כל העריצים : האל הנפרע לנו מצרינו והמשלם גמול לכל איבי נפשנו : העושה גדולות עד אין חקר · נסים ונפלאות עד אין מספר · השם נפשנו בחיים · ולא נתן למוט רגלינו · המדריכנו על במות איבינו · וירם קרננו על כל שונאינו · העושה לנו נסים ונקמה בפרעה אותות ומופתים באדמת בני חם · המכה בעברתו כל בכורי מצרים · ויוצא את עמו ישראל מתוכם לחרות עולם · המעביר בניו בין גזרי ים סוף · את רודפיהם ואת שונאיהם בתהומות טבע · וראו בניו גבורתו שבחו והודו לשמו : ומלכותו ברצון קבלו עליהם משה ובני ישראל לך ענו שירה :

מיוסד ע״פ א״ב ולבסוף חתום שם המחבר יקותיאל בר יוסף חזק

פסח אשרו באור החיים לאור · ולכל בני ישראל היה אור · פסח מצרים : פסח באות זה עוד להתברך · קומי אורי כי בא אורך · פסח לעתיד : פסח גאולים אז הללוהו · ויושע יי ביום ההוא · פסח מצרים : פסח דגול יחיש ישענו · יי מלכנו הוא יושיענו · פסח לעתיד : פסח הומרדו בקושי ונלאו · ממחרת הפסח יצאו · פסח מצרים : פסח ויום נקם תראו · כי בשמחה תצאו · פסח לעתיד : פסח זבים אימו לעצמה · והמים להם חומה · פסח מצרים : פסח חוכיו טובו להנחילם · ועל מבועי מים ינהלם · פסח לעתיד : פסח טהור ענותו הרבה עליהם · ויי הולך לפניהם · פסח מצרים : פסח יעיר נאם חזוני · כי הולך לפניהם יי · פסח לעתיד : פסח כראוי ענתה נביאה · שירו ליי כי גאה גאה · פסח מצרים : פסח לוחצנו יהיו למשיסה · זמרו יי כי גאות עשה · פסח לעתיד : פסח מנעם שיר הודיה · עזי וזמרת יה · פסח מצרים : פסח נגן שיר המוני · כי עזי וזמרת יה יי · פסח לעתיד : פסח סגולים לשוב למאוים · הלכו ביבשה בתוך הים · פסח מצרים : פסח עתיד להשיב שבים · מחמת ומאיי הים · פסח לעתיד : פסח פורכים נסו לפניהם · כי יי נלחם להם · פסח מצרים : פסח צרות עמו יסיר ונחם · ויצא יי ונלחם · פסח לעתיד : פסח קרץ נאור הרעם · ותחזק מצרים על העם · פסח מצרים : פסח רוח עריצים להנשים · והחזיקו עשרה אנשים · פסח לעתיד : פסח שארם נמק ונכחד לא נשאר בהם עד אחד · פסח מצרים · פסח תתן ישועות תוסיו · ולא יהיה שריד לבית עשו · פסח לעתיד : פסח תופפו יונקים ליחדהו · זה אלי ואנוהו · פסח מצרים : פסח יקרים יאמרו כזה · הנה אלהינו זה · פסח לעתיד : פסח קדושה נקבה בעליזות · את השירה הזאת · פסח מצרים : פסח וגבר יסובב ויוקדש · שירו ליי שיר חדש · פסח

לעתיד : פסח תביעת עניי קפצת ׳ ומבית כלא
עם זו קנית ׳ פסח מצרים : פסח יחשוף זרועו
ותעצמו ׳ לקנות את שאר עמו ׳ פסח לעתיד :
פסח אוהביו הוציא צהרים ׳ ויהם את מחנה
מצרים ׳ פסח מצרים : פסח להשיב להם
גמולידם ׳ מהומת יי רבה בהם׃ פסח לעתיד:
פסח בראותם נמו לסלסלה׃ את היד הגדולה
פסח מצרים:פסח רוות בזיו כבודו ׳ יוסיף
ארני שנית ידו ׳ פסח לעתיד : פסח חזיון שירה
קדמו לנעלם ׳ יי ימלוך לעולם ׳ פסח מצרים :
פסח בציון ישוררו לגאלם ׳ ימלוך יי לעולם ׳
פסח לעתיד :

פסח טכסיסי הוד מאשרת להגאל ׳ ידידיך
הושעת שעשעת ישרי ׳ כושר לקוחיך
חזו מפעלות אל ׳ אז ישיר משה ובני ישראל ׳
בגילה ברנה בשמחה רבה ואמרו כולם :

מי כמוכה באלים יהוה מי כמוכה נאדר בקודש נורא תהלות עושה פלא : מלכותך ראו בניך בוקע ים לפני משה :

מי מלל נוי כח ספור מלאכתו ׳ סלסול
תפארתו ׳ בעזים הדריך הליכתו ׳ עוללים
ויונקים שבחוהו וצפו מסלתו ׳ גבורותיו וכבוד
הדר מלכותו ׳ זה צור ישענו פצו פה ואמרו :

יי ימלוך לעולם ועד : ונאמר כי פדה יי את יעקב וגאלו מיד חזק ממנו :

נחית פניניך בעוזך עמך להתנאות ׳ צורדיהם
הממת במכות להלאות ׳ קדוש ישראל
מיתרים מסבל ותלאות ׳ גואלם שמו יי צבאות :
ברוך אתה יי מלך צור ישראל וגאלו : (נ״א גאל
ישראל) :

השכיבנו יהוה אלהינו לשלום והעמידנו מלכנו לחיים טובים ולשלום ופרוס עלינו סוכת שלומך ותקננו בעצה טובה מלפניך והושיענו מהרה למען שמך ׳ והגן בעדנו והסר מעלינו אויב דבר וחרב ורעב ויגון והסר שטן מלפנינו ומאחרינו ׳ ובצל כנפיך תסתירנו ׳ כי אל שומרנו ומצילנו אתה כי אל מלך חנון ורחום אתה ושמור צאתנו ובואנו לחיים ולשלום מעתה ועד עולם ׳ ופרוס עלינו סוכת רחמים ושלום :

בחסדך רוממת קרן עמך יצאו מרוחים ׳
שבח ורננות לשמך מסלדים
ומשבחים ׳ תביאמו ותטעמו עיר מנוחים ׳
בנוה שלום ובמשכנות מבטחים :

ברוך אתה יהוה הפורס סוכת שלום עלינו ועל כל עמו ישראל ועל ירושלים :

וידבר משה את מועדי יי אל בני ישראל :

ח״ק שמ״ע תפלת בליל ח׳ של סוכות ׳ ק״ש עלינו ק״י אדון עולם :

יוצר ליום אחרון של פסח

האל

בתעצומות עוזך הגדול בכבוד שמך ׳ הגבור לנצח והנורא בנוראותיך׳ המלך
היושב על כסא רם ונשא :
שוכן עד מרום וקדוש שמו וכתוב רננו צדיקים ביי ׳ לישרים נאוה תהלה :

בפי ישרים תתרומם :	ובלשון חסידים תתקדש :
ובשפתי צדיקים תתברך :	ובקרב קדושים תתהלל :

ובמקהלות

וּבְמַקְהֲלוֹת רִבְבוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרִנָּה יִתְפָּאַר שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר שֶׁכֵּן חוֹבַת כָּל הַיְצוּרִים לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל לְשַׁבֵּחַ לְפָאֵר לְרוֹמֵם לְהַדֵּר וּלְנַצֵּחַ לְבָרֵךְ לְעַלֵּה וּלְקַלֵּס עַל כָּל דִּבְרֵי שִׁירוֹת וְתִשְׁבְּחוֹת דָּוִד בֶּן יִשַׁי עַבְדְּךָ מְשִׁיחֶךָ׃ וּבְכֵן יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ׃ כִּי לְךָ נָאֶה יהוה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שִׁיר וּשְׁבָחָה הַלֵּל וְזִמְרָה עֹז וּמֶמְשָׁלָה נֶצַח גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה תְּהִלָּה וְתִפְאֶרֶת קְדֻשָּׁה וּמַלְכוּת׃ בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ וּמֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אַתָּה אֵל׃ חזן בָּרוּךְ אַתָּה יהוה אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וּמְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת אֵל הַהוֹדָאוֹת אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת בּוֹרֵא כָּל הַנְּשָׁמוֹת רִבּוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זִמְרָה מֶלֶךְ יָחִיד אֵל חֵי הָעוֹלָמִים׃

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵיהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵיהּ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן׃ יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵילָּא מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן׃

חזן **בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבוֹרָךְ׃** קהל וחזן **בָּרוּךְ יְיָ הַמְבוֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד׃**

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ · עֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל׃ אוֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים אוֹרוֹת מֵאֹפֶל אָמַר וַיֶּהִי׃

כשחל אחרון של פסח בשבת אומרים כאן קודם השמונה עשרה יוצר לשבת חוה״מ מיוסר ע״פ א״ב מרובע

אַתָּה הֵאַרְתָּ יוֹמָם וְלַיְלָה לִפְנֵי מַחֲנִי · אַחֲרֵי רָדְפוּ מֶרְכְּבוֹת מְעַנִּי · אֲכֻדַּת גּוֹפָם עַל שְׂפַת יָם רָאוּ עֵינַי · אֱמוּנִים שׁוֹרְרוּ בַּיּוֹם הַהוּא · וַיּוֹשַׁע יְיָ׃

בְּרִית בְּתָרִים הִזְהִיר דַּיָּן וְגוֹאֵל · בִּנְטוּתוֹ זְרוֹעוֹ וּגְדוֹלַת יַד כָּאֵל · כְּכֵן עַם יְרֵאָיו הֶאֱמִינוּ בוֹ כִּי הוּא אֵל · בְּלוּעִים גֵּיא יַם סוּף · וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל׃

גְּאוּלִים כְּיָצְאוּ מִכּוּר לְחֵרוּת חָפְשָׁה · גֹּשׁוּ לַיָּם סוּף וְלַמָּוֶת אֲנוּשָׁה · גֵּאִים רָדְפוּ וְאָבְדוּ בְּגַלֵּי יָם חֲלוּשָׁה · גָּאֹה גָּאָה שִׁיר יְשׁוּעָה · אָז יָשִׁיר מֹשֶׁה׃

דָּפַק פִּתְחֵי יְשֵׁנָה בְּנֶפֶשׁ בְּזוּיָה · דְּרוֹר נַחַת מֵעַבְדוּת לְחֵרוּת עֲטוּיָה. דּוֹדָהּ הוֹצִיאָהּ בִּזְרוֹעַ נְטוּיָה · דּוֹבְבוּ יוֹנְקִים זֶה אֵלִי · עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ׃

הָלְכוּ בְּתוֹךְ הַיָּם וְהַמַּיִם לָהֶם חוֹמָה · הוֹלִיכָם בַּתְּהוֹמוֹת כְּבַבִּקְעָה אָדָם וּבְהֵמָה · הַבָּאִים אַחֲרֵיהֶם זוֹעֲמוּ

באת

אתה הארת בעמוד הענן: מעני פי׳ המענים והמעבידים אותי: **ברית** כו׳ פירוש הקב״ה שהוא דיין אמת וגואל היה טהר לקיים ברית בין הבתרים: **בלועים** פירוש מצרים שנבלעו בגיא ים סוף ראו ישראל · **מכור** הברזל ר״ל מגלות מצרים: **חפושה** ל׳ חירות: **ולמות אנושה** ר״ל נתייאשו למות שלא היה להם מקום לנוס: **גאים** פירוש מצרים רדפו אחר ישראל ונטבעו בגלי הים: **דפק** פירוש הקב״ה דפק על פתחי ישראל שישנים בגלות בנפש בזויה לגאול אותם בנחת: **דובבו** דברו: **הדורים** אלו ישראל

אתה הארת יומם ולילה לפני מחני דוא האסט גליכט טאג אונ נאכט צוא פאר מיין מחנה אחרי רדפו מרכבות מעני אז דיא רייט וועגין פון פרעה וואש האט מיך גיפיינגט האבן נאך מיר נאך גיאגט אכדת גופם על שפת ים ראו עיני מייני אוגין האבן גיזעהין דאש פאלירונג פון זייערי גופים אוף דעם בארטין פון דעם ים אמונים שוררו ביום ההוא דיא ישראל וואש גלייבין אין גאט האבן גיזונגן דעם זעלבינין טאג. ויושע יי גאט האט אונז גיהאלפין ברית בתרים הזהיר דיין וגואל גאט וואש האט גמשפט דיא מצרים אונ האט אוש גילייזט דיא ישראל איז גיווארנט גיוועזן אין דער שבועה פון הבתרים בנטותו זרועו וגדולת יד כאל אז ער האט גינייגט זיין ארום אונ דיא מאכט פון זיין גרושיר האנט וויא עש איז שיין צוא אים וואש ער איז איין גאט ככן עם יראיו האמינו בו כי הוא אל דרום האט דאש פאלק וואש פארכטין זיך פאר אים גיגלייבט אין אים אז ער איז איין גאט בלועים גיא ים סוף וירא ישראל אז דיא ישראל האבין גיזעהין דיא מצרים זענין איין גישלונגן גיווארין אין טאל פון ים סוף גאולים כיצאו מכור לחרות חפושה דיא אוש גילייזטי ישראל זייא זענין ארויש גינאנגן פרייא פון דער טעשט דאש איז מצרים נשו לים סוף ולמות אנושה האבן זייא גנעהנט צום ים סוף אונ זענין ווארין גשוועכט צום טוט גאים רדפו ואבדו בגלי ים חלושה דען זייא זאנין גיוועזן אין אגרושיר סכנה דיא האפירדגי מצרים האבן נאך גיאגט נאך ישראל אונ זענין פאר לארין גיווארין אין דיא אונדן פון דעם ים גאה גאה שיר ישועה אז ישיר משה דען האט גיזונגן משה אונ ישראל איין גיזאנג פון הילף דאש גאט האט גיהערשט איבר אלי הערשאפטן. דפק פתחי ישנה בנפש בזויה גאט האט גיקלאפט אוף דיא טירן פון ישראל וואש זענין גיוועזן אין מצרים גלייך וויא איינר שלאפט אונ איז פאר שעמט דרור נחת מעבדות לחרות עטויה אונ האט זייא גפירט מיט נחת פון זייער דינשט צוא איין פרייאונג דודה הוציאה בזרוע נטויה איר פריינט הקב״ה האט זיא אוש גצוגן מיט אוש גישטרעקטין ארום דובבו יונקים זה אלי עזי וזמרת יה אפילו דיא זייגנדיגי קינדר האבין גיזעהן דיא שכינה אונ האבן גיזאגט דאש איז מיין גאט מיין שטארקר אונ מיין דער לויבניש איז גאט הלכו בתוך הים והמים להם חומה זייא זענן גינאנגן אין ים אונ דיא וואשרן איז גיוועזן צוא זייא וויא איין מאויר הוליכם בתהומות כבבקעה אדם ובהמה ער האט זייא גפירט די מענטשין אונ דיא בהמות אונ די אפ גרונטן אזו וויא אין איין טאל

הבאים

יוצר ליום אחרון של פסח

באף ובחמה : הדורים שבחו לשמך ונמו · יי איש מלחמה :
ויחזק לבו לרדוף עם כל צבא קהלו · ושש מאות רכב בחור
לקח לו · ויורם בחצי אש והמם והבהילו · וטבעו בים סוף · מרכבות
פרעה וחילו : זממו פן ירבה יועצי תוללימו · זדו בפרך והכבידו עלימו ·
זדון מחשבותם נהפך עלימו · זורקי ילוד במים · תהומות יכסימו : חתם
על הרי בתר נקמת דיני · חבל נוגשי ודן דיני · חלקו בגלי ים פגרי
מרני · חוקתני בכח נאדרי ימינך יי : טמנו בנגף בכורי שוטניך : טורדו
פעמי רודפי המוניך · טבעו בלבותי ים צוררי אמוניך · טאטאו קמיך
בחרונך · וברוב גאונך : ירית באש וענן חצי רשפיך · ירדו על מחנות
צבא מחרפיך · יען כי רדפו אחר עם מצפיך · יקפת תהום כקרח ·
וברוח אפיך : כנם כל עמו יהיר חסר לב · כעסו העיר לרדוף כרוב
אורב · כחפר בור לנפול בו חויב · כלה להוריש שור ושה · אמר אויב : לשפוט זדים · למבול
ישבת · לאדירי מים כדגים לרשת אספת · ללוחצי עמך מכות על מכות הוספת · לכסותם
מי ים סוף ברוחך נשפת : מושיעי ים סוף בשירה קדמוך · מספרים מעשיך ורנן הנעימוך ·
מנשאים כבודך בהלול רוממוך · משבחים לשמך ונמו · יי מי כמוכה : נאנתו

ישראל : נמו אמרו : ויורם פי' השליך ירה נהם אלי הם : זממו כו' · פי' חשבו יועצי פרעה והתחכמו על ישראל פן ירבה ע"כ זדו לעבוד אותם בפרך : זורקי פירוש לאלו שהיו זורקים את ילדי ישראל במים : חותם פירוש נתחתם בברית בין הבתרים לעשות : נקמת דיני שאמר וגם את הגוי אשר יעבודו דן אנכי : מרני מריבי : טמנו נקבו : טורדו פי' גרשו הרבה אלו שהיו רודפים את ישראל : בלבותי פי' באמצע : טאטאו פירוש נהפכו נתבלבל לי וטאטאתיה במטאטא השמד : רשפיך לי רשפי אש : מצפיך פירוש המיוחדים לך : יקפת פירוש הקפית את המים כקרח בל"א אייז : כחפר פי' שהוא חפר את הבור והוא עצמו נתחייב ליפול בו : כלה · ר"ל הכל : למבול · פירוש שהביא עליהם מים כמו במבול : לאדירי · פירוש כמו שלוקחים במכמרת ורשת כך אספת המצריים לים : נאנתו פירוש לישראל

מעבדות

הבאים אחריהם זועקו באף ובחמה און דיא וואש האבן נאך גיאגט נאך זייא זענין ניצערינט גיוואורן פון גאט מיט גרוס צארין הדורים שבחו לשמך ונמו דען האבן דיא בשיינטי ישראל גילובט צוא דיין נאמן און האבן גיזאגט יי איש מלחמה גאט איז איין בעל מלחמה ויחזק לבו לרדוף עם כל צבא קהלו פרעה האט גישטארקט זיך דאש הארץ צוא נאך יאגין די ישראל מיט גאר זיין חיל ושש מאות רכב בחור לקח לו און זעקס הונדרט אוש דר ווילטי רייט ווענין האט ער מיט זיך גינומן ויורם בחצי אש והמם והבהילו און גאט האט זייא גיווארפין פייארדיגי פיילין און האט זייא פאר טילגט און דער שראקן וטבעו בים סוף מרכבות פרעה וחילו און זייא זענין פאר זונקן גיווארן אין ים סוף דיא רייט ווענין פון פרעה און זיין חיל זממו פן ירבה יועצי תוללימו דיא יועצים פון פרעה האבן זיך בראטן טאמר וועלן דיא ישראל גימערט ווערין זדו בפרך והכבידו עלימו דרום האבן זייא גימאכט שווער זייער יאך זדון מחשבותם נהפך עלימו אירי מוטוויליגי גידאנקן איז פאר קערט גיווארן אויף זייא זורקי ילוד במים תהומות יכסימו דען זייא האבן גיווארפן דיא קינדר פון ישראל אין וואשיר דרום האבן דיא אפ גרונטן פון ים זייא צו גידעקט חתם על הרי בתר נקמת דיני . עש איז ווארן גיחתמית בברית בין הבתרים צוא טאן איין נקמה אין די מצרים חבל נוגשי ודן דיני גאט האט פאר דארבן מייני בצווינגר און האט גימשפט מיין משפט חלקו בגלי ים פגרי מרני זייא זענין ווארין צוא טיילט אין דיא אינדרין פון דעם ים דיא פגרים פון מייני קריגר חוקתני בכח נאדרי ימינך ה' גאט דיין רעכטי האנט וויש איז בשיינט מיט קראפט האט מיך געשטארקט טמנו בנגף בכורי שוטניך זיי זענן ווארן פר בארגן מיט מארד די בכורים פון דייני קריגר טורדו פעמי רודפי המוניך זייא זענן פר מושט גווארן די טרעט פון דיא נאך יאגרש פון ישראל טבעו בלבותי ים צוררי אמוניך זייא

זענין פאר זונקן גיווארן אין מיטן ים די בלייטיגר פון דייני בגלייבטי ישראל טאטאו קמיך בחרונך וברוב גאונך און מיט דיין פיל הערשאפט זענין אויש גיקערט גיווארין דייני פיינט מיט דיין גרים צארין ירית באש וענן חצי רשפיך דו האשט גיווארפין מיט פייאר און וואלקן דייני פייארדגי פיילן ירדו על מחנות צבא מחרפיך זענן : זייא גנידרט אויף די מחנות וואש האבין דיך גילעסטרט יען כי רדפו אחר עם מצפיך דרום וויל זייא האבן נאך גיאגט נאך דעם פאלק וואש האפין צו דיר יקפת תהום כקרח וברוח אפיך און מיט דעם ווינט פון דייני נאז לעבר האשטו פר גליווירט דעם ים וויא אייז כנס כל עמו יהיר חסר לב דער האפרטיגר פרעה האט איין גיזאמלט גאר זיין פאלק כעסו העיר לרדוף כרוב אורב זיין כעס האט ער דער וועקט צוא נאך יאגין דיא ישראל וויא איין בער וואש לאקרט אויף איין בהמה כחפר בור לנפול בו חויב אז ער האט גיגראבן איין גרוב איז ער שולדג גיווארן ער זעלבשט זאל אריין פאלין אין איר כלה להוריש שור ושה אמר אויב פרעה האט גיזאגט צוא ירשינן גאר דאש גוטש פון ישראל . און אקסין און לעמילך לשפוט זדים למבול ישבת דוא ביסט גיזעסין צו משפטן די מצרים גלייך וויא דעם דור המבול לאדירי מים כדגים לרשת אספת און האשט זייא איין גיזאמלט צו דיא שטארקי וואשיר אזו וויא דיא פיש צו דר נעץ ללוחצי עמך מכות על מכות הוספת צו דיא בצווינגר פון דיין : פאלק האשטו גמערט איין מכה אויף דר אנדירר לכסותם מי ים סוף ברוחך נשפת דו האשט גיוויט מיט דיין ווינט צוא בדעקן זייא מיט דעם וואשיר פון דעם ים מושיעי ים סוף בשירה קדמוך דיא ישראל וואש זענין גיהאלפין גיווארן אויף דעם ים האבן דיך בגיפעדירט מיט גיזאנג מספרים מעשיך ורנן הנעימוך זייא האבין דער ציילט דייני מעשים מיט זיסי לוב מנשאים כבודך בהלול רוממוך זייא טואן דער היבן און דער הייבן דיין כבוד מיט לוב משבחים

מֵעַבְדוּת וְאוֹזֶן הִטִּיתָ · נָקָמָה לָבַשְׁתָּ וְקִנְאָה עָטִיתָ · נוֹגְשִׂימוֹ נִעַרְתָּ וְכֻלָּם טֵאטֵאתָ · נִבְלָתָם לִבְלוֹעַ גַּיְא · יְמִינְךָ נָטִיתָ : סוֹבְלֵי עוֹל כָּבֵד לוֹחֲצָם רָאִיתָ · סְבוּרֵי כּוּר בַּרְזֶל מִתּוֹכָם הוֹצֵאתָ · שׁוֹטְנֵימוֹ נִעַרְתָּ וְלִתְהוֹם רְחִיתָ · סְמוּכִים עַל שֵׁם קָדְשְׁךָ · בְּחַסְדְּךָ נָחִיתָ : עוֹרֵר סְעָרָה בְּשַׁאֲגַת רְעָמִים · עוֹכֵר זֵדִים בְּמִשְׁבְּרֵי יַמִּים · עָרַץ גֵּאִים וְהִשְׁפִּיל רָמִים · עֲלִילוֹת נִסֵּי נוֹרְאוֹתֶיךָ · שָׁמְעוּ עַמִּים : פְּדוּיִם כְּיָצְאוּ לְחֵרוּת לְגוֹאֲלָם הִלְּלוּ · פְּזוּרֵי כְנַעַן רָגְזוּ וְחָלוּ · פַּאֲתֵי מוֹאָב רָעֲדוּ וְחוּלְחָלוּ · פַּחֲתֵי אַלּוּפֵי אֱדוֹם אָז נִבְהָלוּ : צִיר חִנֵּן לְהָנִיא עוֹבְדֵי גִלּוּלֵיהֶם · צְוָחוֹת פִּימוֹ לְדוֹם כְּאַבְנֵי אֱלִילֵיהֶם · צֹאנְךָ לְהַעֲבִיר עַד גְּבוּלֵיהֶם · צוּקַת אֵימָתָה וָפַחַד תִּפּוֹל עֲלֵיהֶם : קְהִלּוֹת אִישׁ תָּם · בִּרְכַּת אָב תַּשְׂבִּיעֵמוֹ · קָמֵיהֶם תַּפִּיל וּמִיָּדָם תּוֹשִׁיעֵמוֹ · קַבֵּץ פְּזוּרִים וּבְמִרְעֶה טוֹב תַּרְעִימוֹ · קִרְיַת הַר נַחֲלָתְךָ תְּבִאֵמוֹ וְתִטָּעֵמוֹ : רַחֲבַת יָדַיִם גָּעַר וְהִרְעִיד · רָפוֹת יָדַיִם לְהַעֲבִיר בָּהּ צוּר וָעֵד · רָז הַמְּלוּכָה יְשֻׁרוּן לְהָעֵד · רֶנֶן וְשִׁירָה שׁוֹרְרוּ · יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד : שָׁאַג אֵל כְּאַרְיֵה וְחָשַׂף זְרוֹעוֹ · שִׁפְעַת יַם סוּף חָרַב וְהִבְקִיעוֹ · שִׁדְּפוֹ בְּרוּחַ קָדִים וְהִבְרִיעוֹ · שָׁב וַיְכַס רִכְבּוֹ וְחֵילוֹ · כִּי בָא סוּס פַּרְעֹה : חזן תּוֹקֶף בֵּית יַעֲקֹב אַדֶּרֶת עָטִים · תִּפְאֶרֶת בְּרֹאשָׁם

ועטרת

המצרים מעבדות הטית אזן לשמוע לצעקתם : עטית · ל' לבשה : נבלתם כו' · פי' נטית ימינך ליטבע לארץ שלא להעמידם בדין אם תבלע וחבל בזוני מצ"ים ואח"כ נבלעתו ארץ : סבורי · ל' סגורי : כור הברזל · ר"ל מצ"ים : נערת · ל' ניעור : ערץ · שבר : עלילות פעולות : פאתי שרי : פחתי ג"כ לשון שרים כמו הפחות והסגנים : ציר · זה משה שהתפלל לפני הקב"ה להניא מישראל עמלק וכיוצא ועוג ויהיו דוממים בלי תנועה עד שיעברו ישראל גבוליהם : צוקת · לשון צוקה : קהלות · פירוש לקהלות יעקב השביע בברכות של אברהם אבינו ע"ה : רחבת ידים · אלו מצ"ים : רפות אלו ישראל : רז מלשון כי רזה ה' את כל אלהי הארץ (צפניה ב) וכמו שפירש הרד"ק רזי לי ענין אבדון והשחתה ובוונתו דפייטן אבדון המלוכה ממצ"ים היה עדות לישראל כי ה' ימלוך לעולם ועד : חשף · גלה : שפעת לשון רבוי : שדפו · לשון שדפון : תוקף כו' · פירוש הקב"ה שהוא תוקף של בית יעקב והוא הפא"ר מלבושם וכתרים

לשמך נגמו יי מי כמוכה זייא האבן גילובט צו דיין נאמן אונ האבן גזאגט נאט ווער איז נאך אזו וויא דוא נאנתו מעברות ואוזן הטית או זייא האבין גזיפצט פון דער שווערער דינסט האשטו גניינט דייני אויערין נקמה לבשת וקנאה עטית האשטו זיך אן גיקלייט מיט נקמה אונ מיט רעכונג האשטו זיך איין גיהולט נוגשימו נערת וכלם טאטאת זייערי צווינגר האשטו אום גישטארצט אין ים אונ האשטו זיי אלי אויש גיקערט נבלתם לבלוע גיא ימינך נטית דוא האשט גניינט דיין רעכטי האנט מיט איין שבועה צוא דער ערד אז זיא וועט ניט גישטראפט ווערין אז זיא וועט זיי צו נעמין האט זיא איין גשלונגין אירי נבלות סובלי עול כבר לוחצם ראית דיא ישראל וואש האבין גליטין איין שווערי עול האשטו גיזעהן זייער בצווינגנש סבורי כור ברזל מתוכם הוצאת דוא האשט זייא אויש גצוגן אזו וויא פון איין אייזירני טעסט שוטנימו נערת ולתהום רחית זייערי קריגר האשטו אום גשטארצט אונ האשט זייא אין ים אריין גשמיסן סמוכים על שם קדשך בחסדך נחית אונ דיא ישראל וואש זענין זיך סומך אויף דיין הייליגין נאמין האשטו זייא גפירט מיט דיין גנאד עורר סערה בשאגת רעמים גאט וואש ער דער וועקט איין שטורים ווינט מיט דעם שטורים פון דינערין עוכר זדים במשברי ימים האט בטריבט די מוטוויליגי מצרים אין ברעכניש פון דעם ים ערץ גאים והשפל רמים ער האט צוא בראכין די האפרדגי אונ האט נידרג גימאכט דיא הויכי עלילות נסי נוראותיך שמעו עמים דיא ווערק פון דייני פארכטגי נסים האבין דיא פעלקר גהערט פדוים כיצאו לחרות לגואלם הללו אז דיא אויש גלייזטי ישראל זענין ארויש גיגאנגין פרייא האבין זייא גלובט צוא גאט זייער אויש לייזר פזורי כנען רגזו וחלו דיא וואש זאנין גיוועזן פאר שפרייט אין כנען האבין גיציטערט פאתי מואב רעדו וחולחלו דיא הארין פון מואב האבין זיך גישראקין פחתי אלופי אדום אז נבהלו דיא רעגשט מאל זענין ווארין דער שראקין די הארין פון אדום ציר חנן להניא עובדי גלוליהם דער שליח משה רבינו האט גבעטין צו פאר זאגלן דיא וואש דינן אפ געטיר צוחות פימו לדום כאבני אליליהם דאש גשרייא פון זייער מול צו מאכין שווייגן אזו וויא דיא שטיינרני אפ געטר צאנך להעביר עד גבוליהם ביז דייני שאף וועלן איבר פארן זייער גבול צוקת אימתה ופחד תפול עליהם דיא האשט אויף זייא גמאכט פאלן איינגשאפט אונ פארכט קהלות איש תם ברכת אב תשביעמו דאש איין זאמלונג פון יעקב זאלשטו זאט מאכין מיט דער ברכה פון אברהם קמיהם תפיל ומידם תושיעמו זייערי שונאים מאך פאלין אונ פון זייערי הענט זאלשטו זיי העלפין קבץ פזורים ובמרעה טוב תרעמו זאמיל איין דיא פאר שפרייטי אונ אויף אגוטר פאשי זאלשטו זייא פאשין קרית הר נחלתך תבאמו ותטעמו דוא זאלשט זייא ברייגגין אונ פלאנצין אין דער שטאט פון דיין בארג רחבת ידים גער והרעיד דיא וואש האבין גרויש נחת מאך אן שרייאן אונ ציטרין רפות ידים להעביר בה צור ועד גאט האט צוא גיזאגט צוא איבר פירין קיין ארץ ישראל דיא ישראל וואש האבין שלאפי הענט רז המלוכה ישרון להעד דעם סוד פון דער מלוכה זאגין עדות דיא ישראל רנן ושירה שוררו אין זייא האבין גיזונגן אונ האבן גיזאגט יי ימלוך לעולם ועד גאט וועט קיניגן צו אייביג שאג אל כאריה וחשף זרועו גאט האט גשריגין אזו וויא אלייב אונ ער האט אנטפלעקט זיין שטארקייט שפעת ים סוף חרב והבקיעו דעם ים האט ער גימאכט טרוקין אונ האט אים גישפאלטין שדפו ברוח קדים והבריעו ער האט אים צוא קלאפט מיט אמזרח ווינט שב ויכס רכבו וחילו ער האט זיך אום גיקערט אונ האט צו גידעקט פרעה מיט זיין חיל וויא עש שטייט כי בא סוס פרעה דען דיא פערד פון פרעה זענין גיקומן אין ים תוקף בית יעקב אדרת עטים דר שטארקר גאט טוט איין הולון מיט שיינקייט דאש הויז גיזונד פון יעקב תפארת בראשם

ועטרת

יוצר ליום אחרון של פסח

וַעֲטֶרֶת עֲדָיִם ׳ תּוֹפְפוּ בִּמְחוֹלוֹת כְּיָצְאוּ מִן הַיָּם ׳ תְּעוּדָה שִׁירָה נָמָה ׳ וַתִּקַּח מִרְיָם :

בחול אומרים המאיר לארץ ובשבת אומרים הכל יודוך אל אדון לאל אשר שבת תתברך צורנו עד מלא כל הארץ כבודו

לְבַעַל הַתִּפְאֶרֶת ׳ מְתַקֵּן רוּם בְּזֶרֶת ׳ מֵעֲצִימִים אַדֶּרֶת ׳ מַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת : נוֹתְנִים לוֹ לִתְשׁוּרֶת ׳ כַּהֲלָכָה וּמַסֹּרֶת ׳ וַאֲנִי שְׁחַרְחֹרֶת ׳ תְּהִלָּה בְּפִי סוֹדֶרֶת : לְנִקְרָא רִאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן ׳ מֶלֶךְ אַדִּירִירוֹן ׳ מַבִּיעִים סִלּוּד וָרוֹן ׳ בְּיוֹשֶׁר וְכִשְׁרוֹן ׳ וְאִתָּם מְטַטְרוֹן ׳ פִּסְקוֹן אַטְמוֹן סִגְרוֹן ׳ וַאֲנִי חֲבַצֶּלֶת הַשָּׁרוֹן ׳ מִשְׁתַּחֲוָה פְּנֵי אָרוֹן : לְיָהּ חוֹצֵב לֶהָבָה ׳ נַעֲרָץ בְּסוֹד קְדוֹשִׁים רַבָּה ׳ וְעוֹדֵי מֶרְכָּבָה ׳ וְקַדִּישֵׁי שַׁלְהָבָה ׳ מִתְגַּבְּרִים לְהַקְשִׁיבָה ׳ קְדוֹשָׁה כְּאַחַת חֲטִיבָה ׳ וַאֲנִי חוֹלַת אַהֲבָה ׳ בְּבַקָּשָׁה עֲרֵבָה : לְמַפְלִיא גְדוֹלוֹת ׳ אֲדוֹן כָּל הַנִּפְלָאוֹת ׳ כִּתִּים וְחֵילוֹת ׳ בְּחַדְרֵי הֵיכָלוֹת ׳ רוֹעֲשִׁים בְּקוֹלוֹת ׳ נוֹעָדִים בְּמַקְהֵלוֹת : וַאֲנִי חוֹמָה וְשָׁדַי כַּמִּגְדָּלוֹת ׳ תִּשְׁבָּחוֹת וּתְהִלּוֹת :

לְנֶאֱמָן בִּבְרִיתוֹ ׳ וְקַיָּם בִּשְׁבוּעָתוֹ ׳ חַשְׁמַלֵּי שֵׁרוּתוֹ ׳ מִתְבַּהֲלִים מִשְּׂאֵתוֹ ׳ מִתְנַטְּלִים מֵאֵימָתוֹ וּמַגִּידִים אֱלָהוּתוֹ ׳ וַאֲנִי לְדוֹדִי וְעָלַי תְּשׁוּקָתוֹ ׳ בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ :

וכתרים של ישראל : תופפו במחולות כשיצאו ממצרים ומן הים : תעודה ׳ לשון עדות : נמה אמרה : לבעל כו׳ פי׳ שהוא בעל התפארת ותיקן השמים בזרת : מעצימים מלאכים יחזקו שבחו : נותנים כו׳ פירוש ונקל להם להגיד שירתו ושבחו שמכלם זך להבין השבח אבל אני אין שבחי אלא בפה באין מבין : לתשחורת ׳ לשון שירה : מלך זה הקב״ה שנאדר ברון : סלוד שבח : מטטרון . שר הפנים : פסקון כו׳ שמות מלאכים על שם שפוסק ואוטם וסוגר כח מדת הדין מלקטרג על ישראל : ואני ישראל שנקראת חבצלת השרון : חטיבה לשון אהבה : ואני ׳ ישראל שחולה אני מחמת שאני מתאוה לאהבת הש״י באתי בבקשה עריבה : ואני ישראל שחוקה אני באמונת הש״י כחומה : ושדי הם ת״ח החוקים כמגדל לשבח להקב״ה בתשבחות : חשמלי שרותו כמו מלאכי השרת : משאתו כמו מאימתו :

והחיות לאל ברוך נעימות אהבה רבה ק״ש אמת ויציב על הראשונים ׳ אי פתרום עזרת עד גאל ישראל תמצא בשביעי של פסח :

ומתפללין ש״ע אתה בחרתנו יעלה ויבא והשיאנו תמצא ביום א׳ של סוכות ואח״כ מתחיל החזן כאן

והש״ץ חוזר אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב ׳ הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה : מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן :

מִסּוֹד חֲכָמִים וּנְבוֹנִים ׳ וּמִלֶּמֶד דַּעַת מְבִינִים ׳ אֶפְתְּחָה פִּי בְּשִׁיר וּרְנָנִים ׳ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל פְּנֵי שׁוֹכֵן מְעוֹנִים :

ועטרת עדים עֶר איז דאש שיינקייט פון זייער קאפ אונ אקרון זייער צירונג תופפו במחולות כיצאו מן הים זייא האבין גיפויקט ־אונ גטאנצט אז זייא זענין ארויש גיגאנגין פון דעם ים תעודה שירה נמה ותקח מרים מרים האט עדות גזאגט מיט גיזאנג אונ האט גנומן דעם פויק אין איר̇י הענט :

לבעל התפארת מתקן רום בזרת צוא גאט וואש ער איז אהאר פון שונהייט אונ האט בשאפן דיא וועלט מיט זייני פינגר מעצימים אדרת מלאכי השרת טואן אים שטארק לובין דיא מלאכים נותים לו לתשורת כהלכה ומסורת זייא זענין בוועליגט צוא דער ציילין זיין הערשאפט אז וויא מיר האבין בקבלה פון אונזרי עלטרין ואני שחרחורת תהלה בפי סודרת אבר איך בין שווארץ פון עבירות זיין לוב איז אין מיין מול מסודר ׳ לנקרא ראשון ואחרון מלך אדירירון צוא גאט וואש ער איז גישטארקט מיט לוב אונ ער איז דער ערשטיר אונ דר אונטרשטיר מביעים סלוד ורון ביושר וכשרון רײדין זייא מיט פרייד איין גזאנג צוא רעכט פארטגי צייט ואתם מטטרון פסקון אטמון סגרון אונ מיט זייא איז דער מלאך מט״ט אונ דיא מלאכים וואש מאכן פאר שלוסן דעם צארן פון ישראל עש זאל אוף זייא ניט קומן ואני חבצלת השרון משתחוה פני ארון אונ איך ישראל וואש מיר זענן גיגלעכנט צוא איין רוז טוא איך זיך בוקן קיגן ארון קודש ליה חוצב להבה נערץ בסוד קדושים רבה צוא גאט

אימת

וואש ער האויט פלאם ער איז שטארק גלובט מיט דער עצה פון פיל מלאכים ויעודי מרכבה וקדישי שלהבה דיא היילגי אונ פלאמענדגי מלאכים וואש זענין בייא דער מרכבה מתגברים להקשיבה קדושה כאחת חטיבה שטארקן זיך צוא פאר נעמן אין איינם דיא היילגי לוב ואני חולת אהבה בבקשה ערבה אונ איך ישראל וואש איך בין קראנק פון ליבשאפט פון גאט מיט אזיס גיבעט בעט איך למפליא גדולות ארון כל הנפלאות צו דעם האר פון אלי וואש מאכט גרושי ווינדר כתים וחילות בחדרי היכלות פיל כיתות מלאכים אין חדרים אונ אין היכלות רועשים בקולות נועדים במקהלות זייא זאמלן זיך איין מיט אקול אונ רעש ואני חומה ושדי במגדלות אונ איך ישראל וואש איך בין שטארק וויא איין מאוויר אונ דער אמונה פון הקב״ה אונ מייני תלמידי חכמים וואש זענן שטארק וויא איין טורם השבחות ותהלות לנאמן בבריתו געבן לוב צוא הקב״ה וואש ער איז בגלייבט מיט זיין זיכרהייט וקים בשבועתו אונ האלט זיין שבועה חשמלי שרותו דיא מלאכים וואש דינן אים מתבהלים משאתו מתנטלים מאימתו זייא שרעקן זיך פון זיין פארכט אונ ווערן אוף גיהובן פון זיין פארכט ומגידים אלהותו אונ זאגן זיין שטארקייט ואני לדודי ועלי תשוקתו אונ איך בין צו מיין פריינט אונ צוא מיר טוט ער גלוסטן דרום זאגן מיר אלי טאג ברוך שם כבוד מלכותו :

אימת

בשחל אחרון של פסח בשבת מחליפין הסדר ואומרים בשביעי של פסח אימת נוראותיך ובאחרון של פסח אומרים אותותיך

מיוסד ע״פ א״ב

קהל אימת נוראותיך בשדה צוען כהשלחת · בער כסילן בציר אשר שלחת · גוי מקרב גוי במסות לקחת · דברך להקים כמו לאב הבטחת : העז יהיר ונאץ מול שלוחיך · ונם מי יי אשר שלחך · זעם ועברה בו באף בשלחך · חזר בעל כרחו עשות משלחך : טפש לבו ונבער אחרי זאת · יעץ רדוף אחרימו לבוז בזות · כלי קרב נשא וחרבות שחוזות · להשיב לעבדות אום נאוה בחרוזות : מועד שלשת ימים חכה לחזור · נהפך לבו בלא אבו חזור · ספוני גנזיו פנה לחילותיו לבזור · עבור בכל לב אותו לעזור : פרשת דרכים כנגע עם משלח · צדדם מאורח פלשת טוב וסלח : חזן קלגסים מראות עצמות זבר ושותלח · רחקם מדרך אותם צר בשלח :

קהל עבדו שלח להוציא עמו בששון · שודדיהם שת בם מכת אסון : חזן תמים זכר מנוסה ונמצא חסון · תולדותיו להגן נחלת אב לחסון : ברוך אתה יי מגן אברהם :

אתה גבור לעולם אדני מחיה מתים אתה רב להושיע : מוריד הטל :

מכלכל חיים בחסד מחיה מתים ברחמים רבים סומך נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקיים אמונתו לישני עפר : מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה : ונאמן אתה להחיות מתים :

אימת וכו׳ בשדה צוען זה מלרים : בער לשון קלף כתו ונתחתו בער״ה בו : כסילן זה פרעה שנקרא כסיל ר״ל קלף פרעה : בציר זה משה רבינו ע״ה : לאב זה אברהם : יהיר זה פרעה : שחוזות חדות כמו אין משחזין את הסכין : אום זה ישראל : נאוה בנוית אים : חכה נהפך לבו לרדוף : ספוני טמוני : לבזור לפזר כדי שיעזרו לו בכל לב : פרשת כו׳ פירוש כשהגיעו ישראל לפרשת דרכים מדרך אחד פונה לפלשתים ואחד לים סוף או לדרך הקב״ה שנקרא טוב וסלח כדי לסבב דרך פלשתים : קלגסים כו׳ פירוש השבטים שלא יראו פלשתים שהם קלים ברגלים ובריות גסים ר״ל גדולים וכדי שלא יראו עצמות בני אפרים ועצם היו שני מנהיגים שהם זבד ושותלח ותרגום אנשי גת על שמתו לגלות ממצרים קודם הזמן ע״כ רחקם הקב״ה מדרך פלשתים כששלח אותם : צר זה פרעה : שודדיהם כו׳ פירוש ועשה במצרים שרצו לשדד את ישראל מכת אסון : תמים זה הקב״ה : מנוסה זה אברהם שנבחן בי׳ נסיונות : ונמצא ר״ל ועמד בהם בחוזק : נחלת ר״ל זכותו יעמוד להם כדי לירש נחלת יעקב שהוא בלי מצרים :

תחבולות

אימת נוראותיך בשדה צוען כהשלחת דייני פארכטגי נסים אז דוא האשט גשיקט אוף די מצרים בער כסילן בציר אשר שלחת דער נאר פרעה האט גיצערנט אוף דיין שליח משה וואש דוא האשט אים גשיקט גוי מקרב גוי במסות לקחת דאש פאלק ישראל האשטו ארויש גינומן פון דעם פאלק מצרים מיט צייכן דברך להקים כמו לאב הבטחת דוא זאלשט מקיים זיין דייני רייד וואש דוא האשט צוא גיזאגט צוא אברהם אבינו העז יהיר ונאץ מול שלוחך דער האפירטיגר פרעה האט מעיז גיוועזן אקיגין דייני שלוחים משה און אהרן ונם מי יי אשר שלחך און האט גיזאגט ווער איז גאט וואש האט דיך גשיקט זעם ועברה בו באף בשלחך און אז דוא האשט אוף אים גישיקט גרויש צארין חזר בעל כרחו עשות משלחך האט ער גימוזט תרטה האבן און טון דיין שליחות טפש לבו ונבער אחרי זאת נאך דעם איז זיין הארץ פאר נארישט גיווארין יעץ רדוף אחרימו לבוז בזות ער האט גיטראכט נאך זייא נאך יאגן און צוא רויבין זייא כלי קרב נשא וחרבות שחוזות ער האט מיט זיך גיטראגן כלי זין און שארפי שווערדן להשיב לעבדות אום נאוה בחרוזות צו אום קערין דאש פאלק וואש זענין שיין וויא פעריל צוא זיין דינסט מועד שלשת ימים חכה לחזר ער האט גיווארט דרייא טאג טאמיר וועלין זייא זיך אום קערין נהפך לבו בלא אבו חזור און אז זייא האבין זיך ניט גיוואלט אום קערין איז זיין הארץ פאר קערט גיווארן ספוני גנזיו פנה לחילותיו לבזור זייני פאר בארגני אוצרות האט ער אויש גיראמט און האט צוא טיילט צו זיין חיל עבור בכל לב אותו לעזור כדי זייא זאלין אים העלפין מיט גאנצן הארצן פרשת דרכים כנגע עם משלח אז דיא ישראל זענין גיקומן אוף דעם וועג וואש צוא טיילט זיך צדדם מאורח פלשת טוב וסלח האט זיי גאט ניט גיפירט אין דער זייט פון פלשתים קלגסים מראות עצמות זבד ושותלח זייא זאלן ניט זעהין דיא טריגני און דיא גרושי פלשתים און דיא ביינר פון זבד ושותלח רחקם מדרך אותם צר בשלח דרום האט ער זייא דער ווייטירט פון דעם וועג אז דער בלייריגר האט זייא אוועק גשיקט עבדו שלח להוציא עמו בששון ער האט גשיקט זיין קנעכט משה רבינו ער זאל אויש ציהן זיין פאלק מיט פרייד שודדיהם שת בם מכת אסון און זייערי רויבירש האט ער גישלאגין מיט מכות תמים זכר מנוסה ונמצא חסון דער גאנציר גאט האט גידיינקט דעם זכות פון אברהם וואש ער האט אים גפרובט און ער איז שטארק בשטאנן תולדותיו להגן נחלת אב לחסון זייני קינדר צו בשיצן און צוא מאכן זייא ירשנן דיא ארב פון זייער פאטער אברהם :

תחבולות

קהל · מיוסד ע"פ ותשר"ק

תחבולות עש רב עצה וגבורה · שוכני חלד ללמד חכמה
מגבורה · רסן מתעה הרסין שר הבירה · קהליו
להקהיל לרדוף יפה וברה : צלול כחבו משליכי יאור זכרים ·
פורע פלשם סוף היות סכורים · עצות מרחוק אמן לעם
נכרים · שיח אשר שח לשורש בכורים : נואלו שרי צוען
עצה נבערה · מצעדי זאת שגת להפיצה בסערה · לולי אל
שהוציא חרבו מתערה · כרתו יערה ובערו בה הבערה :
יושב בשמים שחק והלעיג למו · טכססו ניסיו כגויסו לצאת
עלימו · חז כי בא יום גמולמו · זאת תחת זאת נקמת
עוללימו : ולעשות בהם משפט הכתוב בחסוף · השב
גמולם כזדו בעם הכסוף : חזן דרך היסב לגאולי בזרוע חשוף ·
גלגלם המדברה דרך ים סוף :

תחבולות כו' פירוש הקב"ה עשה הרבה תחבולות על פרעה ומצרים : שוכני פירוש וזהו ללמד בני אדם השוכנים על הארץ שטובה חכמה מגבורה : רסן כו' פי' הקב"ה שהוא שר העולם ברסן מתעה רסן את מצרים : יפה וברה · אלו ישראל : צלול פירוש נתחייבו להטביע במצולות ים בשביל שהשליכו הזכרים ליאור ופרע להם מדה כנגד מדה : פלשם לשון פלס ומשקל ר"ל שפרע להם במשקל להיות לים סוף מסורים : עצות כו' פירוש עצה שיען עם אברהם קיים לישראל הגרים בין העמ"ים : לשורש לאברהם שהוא עיקר האבות שנקראו בכורים : נואלו טפשו : מי זאת · אלו ישראל שנקראת מי זאת : שגת פירוש להשיג את ישראל ולהפילם : כגויסו פירוש כשנאספו : עוללימו שהוטבעו ביאור : בחסוף ל' בגלוי : הכסוף החמוד : גלגלים ל' סיבוב : בהתלונן ר"ל בערב : אורות ר"ל גשמים של תחיה ממנו בקשתי : אטומים הטמונים בקבר : מתלונן לשון לינה :

איום כו' בחורי און ופיבסת מצרים

קהל מעלליו בקהל עם תמיד ארנן · בבוקר להגיד חסדו ואמונתו בהתלונן : חזן אורות טללי תחי
מנו אתחונן · אטומים להחיות עם בצלו מתלונן : ברוך אתה יי מחיה המתים :

מיוסד ע"פ א"ת ב"ש

איום ונורא מי לא ייראך · תועי לב לא הכירו מוראך · בחורי און ופיבסת דין בהראך ·

שומעי

תחבולות עש רב עצה וגבורה גאט האט גיטאן פיל עצות אונ שטארקייט שוכני חלד ללמד חכמה מגבורה צוא לערנן דיא וואש רואן אוף דר וועלט אז חכמה איז בעסר פון גבורה רסן מתעה הרסין שר הבירה מיט איין פאר ערטן צום האט גאט פאר צומט דיא מצרים קהליו להקהיל לרדוף יפה וברה צוא איין זאמלן זיין חיל אונ נאך יאגן דיא ישראל וואש זענין שיין אונ לוטיר צלול כחבו משליכי יאור זכרים וויל זייא האבין אריין גיווארפן אין טייך דיא זכרים זענין זיי איין גיזונקן גיווארין אין ים פורע פלשם סוף היות סכורים ער האט זייא גיצאלט זייער וואג זייא זאלין זיין פר שטאפט אין ים סוף עצות מרחוק אמן לעם נכרים דיא עצות וואש גאט האט לאנג גיהאלטן מיט אברהם האט ער אן גבריית צום פאלק וויש איז פאר פרעמד גווארן אין מצרים שיח אשר שח לשורש בכורים דיא רייד וויש גאט האט גרעט צוא אברהם וואש ער איז דער שורש פון אלי אבות נואלו שרי צוען עצה נבערה זייא זענין פאר נארשט גווארין דיא הארן פון מצרים מיט איין אוש גלערטר עצה מצעדי זאת שגת להפיצה בסערה זיי האבן גמיינט צו גרייכין די טריט פון די ישראל אונ צו פאר שפרייטין זייא מיט איין שטורם לולי אל שהוציא חרבו מתערה וואלט גאט ניט גוועזן אוש גצוגן זיין שווערד פון דר שייד כרתו יערה ובעדו בה הבערה אונ הט גזאגט צו די מלאכים פאר שנייט אירי חילות אונ צינד אן אין זיי פייאר יושב בשמים שחק והלעיג למו גאט וואש זיצט אין הימל טוט פון זיי שפעטן טכסים ניסיו כגויסו לצאת עלימו אז ער האט אן גצירט ראש חיל נאך צו גיין נאך זייא חז כי בא יום גמולמו ער האט גזעהן אז עש איז גקומן דיא צייט ער זאל זייא צאלן פר זייערי מעשים זאת תחת זאת נקמת עוללימו דש איז גוועזן פאר דעם ווש זייא האבן גיטאן אנקמה אין דיא קינדר פון ישראל ולעשות בהם משפט הכתוב בחסוף מען זאל אין זייא טון איין משפט וואש אין דר תורה איז אנפלעקט השב גמולם כזדו בעם הכסוף צו טון אונ זייא וואש זייא האבין גיוואלט טאן דעם גלושטיג פאלק ישראל דרך היסב לגאולי בזרוע חשוף ער האט ארום גרינגלט דיא ישראל וואש ער האט זייא אוש גליזט מיט שטארקייט גלגלם המדברה דרך ים סוף אונ הט זיי גפירט דורך דר מדבר צום ים סוף מעלליו בקהל עם תמיד ארנן זייני ווערק טוא איך תמיד זינגן צווישן פיל פאלק בבוקר להגיד חסדו ואמונתו בהתלונן אלי אין דר פריא צו זאגין זיין חסד אונ זיין אמת אז די לייט נעכטיגן איבר אורות טללי תחי מנו אתחונן איך טוא פון אים בעטין דעם ליכטגן טל פון תחית המתים אטומים להחיות עם בצלו מתלונן צוא מאכן לעבן דיא וואש זענין בהאלטן אין קבר דיא ישראל וואש נעכטגין אין זיין שאטין :

איום נורא מי לא ייראך דוא פארכטגר גאט ווער זאל פר דיר ניט מורא האבן תועי לב לא הכירו מוראך דיא מצרים וואש האבן פאר ערטי הערצר האבן ניט דער קאנט דיין פארכט בחורי און ופיבסת דין בהראך אז

דוא

שומעי שמעך רגזו וחלו ממוראך : גודל נוראותיך מי יוכל לספר · רבו עד למאוד ועצמו מספר · דיו הים וכל יציר סופר · קצת נוראותיו לא יוכלו לחוק בספר : הלוך חמש מאות קפצת ממעונך · צורריך הצמת כהרעו בטלאי ענך · ובמחמרי בטנם לא חסה עינך · פטרי רחם וראשי און בענך : זעכם בעשר בחומש יד הגדולה · עולות אחת לחמש בעבות גדלה · חספו זרוע אשר מאוד גדלה · סעפם על אחת חמש בגדולה : טבועים בין מצול בתלול הגשיר · נגף אבן הסר ועקוב הישיר : חזן ישע מציון שלח וחדש נשיר · כתר לך ליתן כאז ישיר :

קהל חרשו יושבי חרושת לאבד יפה וברה · נתוש ואבד שם ושאר בגבורה : חזן נחל קישון גרפם וזרועם נשברה · אז לבשה רוח ושרה דבורה :

קהל קם על רבו קמיו ללזות · לחמת לוחמיו והכנעת אותם להבזות · חזן נועם זמירות ביטה לך להזות · פתח ושר את השירה הזאת :

קהל מכלל יופי על משפטו יחודש · ועוד נוך בו כקדם יתחדש : חזן שיאו למעלה ירום ויגרש · סלה בתוכו נשיר שיר חדש :

ימלוך יי לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללו יה.
ואתה קדוש יושב תהלות ישראל אל נא :

מארים נקראו כך : הצמת · לשון כריתה : כהרעו פירוש בשביל שעשו רעה בישראל : ובמחמרי כו' פירוש על בכוריהם לא חסת : בענך לשון עינוי : זעכם לשון דועכו כאש קולים ר"ל החשכם בעשר מכות : בחומש כו' פירוש בכל אצבע עשר : עולות פירוש שכל מכה היתה של חמש מכות : בעבות פירוש כמו שנדלין עבות כפול חמשה : חספו לשון גילוי : סיעפם לשון כריתה כמו מסעף פארה : בגדולה יד הגדולה : טבועים פירוש ישראל שהיו טבועים בגלות : בתלול לשון גבוה פי' למעלה על הים עשה להם הקב"ה כגשר כן תעשה אתה בזמן הזה : נגף הלב הרע : ועקוב הישיר פירוש ישר לפנינו דרך הישר : חרשו חשבו : יושבי זה מיצרים : נתוש פי' להרוס ולאבד : גרפם שטפם לחיל סיסרא : קם על זה דוד שאמר בו הוקם על : רבו פירוש נתרבו עליו שונאיו להגיד עליו לזות שפתים : ביטה לי דבור : להזות לשון השלכה ר"ל התפלל לך להשליך את שונאיו : מכלל זה בהמ"ק : שיאו התנשאות שלו : סלה לשון לעולם :
אדני

אדני

דוא האשט גוויזן דיין משפט אויף דיא אום רעכטי מצרים שומעי שמעך רגזו וחלו ממוראך די וואש האבין גיהערט דיין שם האבן גציטרט פר דיין פארכט גודל נוראותיך מי יוכל לספר דאש גרושקייט פון דייני וואונדר ווער קאן דר ציילן רבו עד למאוד ועצמו מספר זייא זענין זייער פיל עש איז ניט מיגליך זייא צו ציילן דיו הים וכל יציר סופר דער ים זאל זיין טינט אין אלי מענטשן שרייבר קצת נוראותיו לא יוכלו לחוק בספר וואלטין זייא ניט גקענט שרייבן אין איין ספר אפילו אטייל פון זייני ווינדר הלוך חמש מאות קפצת ממעונך דוא בישט גשפרונגן פון דעם הימל וואש איז הוך פינף הונדרט יאר צורריך הצמת כהרעו בטלאי ענך דוא האשט פאר שניטן דייני בליידגר וואש האבן גיטאן דייני שאף שלעכטש דש מיינט מען די ישראל ובמחמרי בטנם לא חסה עינך ווייל זייא האבן ארין גווארפין דיא יודשי קינדר אין וואשר איבר דעם האשטו אויף זייערי גלושטגי קינדר קיין חס ניט גהאט פטרי רחם וראשי און בענך האשטו גפיינגט זייערי בכורים זעכם בעשר בחומש יד הגדולה ער האט זייא פאר פינצטרט מיט צעהן מכות מיט זיין גרושר מאכט עולות אחת לחמש בעבות גדלה עש קומט אויש אז איין מכה איז גוועזן אין פינפטן גיפלאכטן חספו זרוע אשר מאור גדלה ער האט אנפלעקט זיין ארום וואש זיא איז זייער גרוש סעפם על אחת חמש בגדולה ער האט זייא פאר שניטן וואש איין מכה איז גיוועזן פינף גרושי מכות טבועים בין מצול בתלול הגשיר אז דיא ישראל זענין גוועזן פר זונקן אין ליים האט ער זייא גמאכט ארוכן בריק נגף אבן הסר ועקוב הישיר אזו זאלשטו אפ טון דאש פאר קרומטי הארץ אונ זאלשט זייא פאר גלייכן ישע מציון שלח וחדש נשיר זאלשט אונז שיקן אהילף פון ציון וועלין מיר דיר זינגין אנייא גיזאנג כתר לך ליתן כאז ישיר אונ וועלין דיך קריינין אזו וויא משה מיט דיא ישראל האבן גזונגן בייא דעם ים חרשו יושבי חרושת לאבד יפה וברה זייא האבין גטראכט די זיצר פון חרושת צו פאלירן דיא ישראל וואש זענין קלאר אונ לוטר נתוש ואבד שם ושאר בגבורה זייא האבן גוואלט מיט זייער שטארקייט צו שטוסן אונ צו פאר ליהן די ישראל עש זאל ניט בלייבן פון זייא קיין איבר בלייבונג נחל קישון גרפם וזרועם נשברה דר טייך קישון הט זייא אויש געשארט אונ האט צו בראכן זייער שטארקייט אז לבשה רוח ושרה דבורה דענמאלט הט זיך אן גקליידט דבורה מיט נבואה אונ האט גזאנגט שירה קם על רבו קמיו ללזות ער איז אויף גשטאנין דוד המלך אויף אלי ישראל עש האבין זיך גמערט זייני פיינט צו ריידן אויף אים לחמת לוחמיו והכנעת אותם להבזות דוא האשט פאר אים מלחמה גהאלטן אונ האשט זייא גמאכט אונטר טעניג אונ האשט זייא מבזה גוועזן נועם זמירות ביטה לך להזות זיסי גזאנג האט ער גטאן צו דיר ריידן צו פאר ווארפין זייני שונאים פתח ושר את השירה הזאת ער האט אן גהובין אונ האט גזונגן שירה צו גאט מכלל יופי על משפטו יחודש דיא שייני שטאט ירושלים זאל בנייאט ווערן אזו וויא זיא איז פריאר גוועזן ועוד נוך בו כקדם יתחדש דאש איין זאמלונג פון דיין וואוינונג דש איז דש בית המקדש זאל בנייאט ווערן אזו וויא פריאר שיאו למעלה ירום ויגרש זיין אויף הובונג זאל גאנץ הוך ווערין דער הובן סלה בתוכו נשיר שיר חדש וועלן מיר דארט אייבג זינגן אנייא גזאנג:

יוצר ליום אחרון של פסח

קהל אדני חלד עד לא טבועים · וטרם תלולי רום לאהל קבועים · מאז העלה במחשבת דגלי רבועים · היות לו מכל אום תבועים · ובהמלך לבראת יציר ראש טבועים · בעדם חלו מלך ומשרתיו מצביעים · ומאז בחלקו עלו מחלשים שבעים · וסגלם לו לחבל נחלה מקבעים · וכתבו גרות ועני וקבעום קובעים · נתגלגלו רחמיו לסוף שלשים שבועים · ויט חסד על בני רבעים · והטה אוזן וסכת שית משועים · ויקץ כישן ויך צריו בגוועים · הכה ופצוע בכל מכה ואבעבועים · ואחרי כן שלחם ברכוש גדול שבעים · בפז ובכסף ובזהב ובכל מיני צבעים · ועוד מסך בקרבם רוח עועים · ויסיתם רדוף אחרימו בשריונות וכובעים : ואז עלתה חמתו וישב עליהם אונם ושקעם בטבועים · ונפלו ונשברו כשבר נבל למבועים :

חזן וקהל בגזרת חי וקים נורא ומרום וקדוש :

חזן וקהל חכם לבב ואמיץ כח · מי יוכל אליו לנכוח · אשר בידו הגבורה והכח · קדוש :

שם המחבר חתום בראשי החרוזות משה ברבי קלונימוס

מה מועיל רשע בעליו · ומה יעוז זר במעלליו · פני משלם לאיש כמפעליו

מרד היוכל לערוך יציר חומר · נוכח יוצר כל באומר · רוחו ונשמתו

בידו

אדני כו׳ ר״ל קודם שנבראו יסוד הארץ וגבהות שמים עלה במחשבתו לב״ה ישראל שנסעו וחנו בד׳ דגלים : ובהמלך הקב״ה עם פמליא של מעלה : יציר זה אדה״ר שחותמו מטבע כל הצורות : בעדם כו׳ פירוש בעד ע׳ אומות עכו״ם וישראל שהתחיל הקב״ה עם ע׳ מלאכי׳ להפיל גורלות ונפל לכל מלאך אומה וישראל נפלו לחלק הקדוש ברוך הוא : וכתבו פירוש ובשנתחייבו : וקבעום לשון גזל · שבועים שמטות היינו ר״י שנים : רבעים דור רביעי והיינו לוי קהת עמרם ומשה : וסכת פירוש וקבל תפלתם : בגוועים לשון גויעה ומיתה : עועים פירוש רוח המתעה אותם : וכובעים של נחושת : אונם לשון און ר״ל רשעתם : למבועים לשון ותשבר כד על המבוע : לנכוח ל׳ ויכוח ר״ל מי יוכל להתוכח עמו : מה וכו׳ בעליו כמו לבעליו : מי חומר זה אדם :

אדני חלד עד לא טבועים איידר דיא שוועלן פון דער וועלט זענין וָוארין בשאפן וטרם תלולי רום לאהל קבועים און איידר דר הוכר הימל איז גוָוארן פר איין גצעלט מאז העלה במחשבת דגלי רבועים איז אוף גיגאנגנין אוף דר מחשבה פון גאט צו בשאפן דיא ישראל וואש רואן אין פיר דגלים היות לו מכל אום תבועים וייל זייא זענין צו אים גפארשט גווען מער פון אלי פעלקר ובהמלך לבראת יציר ראש טבועים און אז גאט האט איין עצה גהאלטן מיט דיא מלאכים אז ער זאל בשאפן אדם הראשון בעדם חלו מלך ומשרתיו מצביעים האט גאט אן גהובן גורל ווארפין מיט די מלאכים וועלכי אומה זאל זיין אין זיין גורל ומאז בחלקו עלו מחלשים שבעים איז פון אלי זיבציג אומות גיפאלין דיא ישראל אין זיין חלק וסגלם לו לחבל נחלה מקבעים און ער האט זייא גליבט זייא זאלין זיין זיין ארב טייל וכתבו גרות ועני וקבעום קובעים און אז זייא האבן גיזונדגט און זענין נתחייב גוָוארן גלות און מען זאל זייא רובן נתגלגלו רחמיו לסוף שלשים שבועים האט גאט אוף זייא רחמנות גיהאט נאך דרייסיג שמיטות דאש איז צווייא הונדרט און צעהן יאר ויט חסד על בני רבעים און האט גינייגט חסד אוף דעם פערדין דור והטה אוזן וסכת שית משועים און האט פאר נומין דיא רייד פון זייער גישרייא ויקץ כישן ויך צריו בגוועים און האט זיך אוף גיחאפט וויא פון דעם שלאף און האט גישלאגן דיא בליידיגר מיט שלעק פון טויט הכה ופצוע בכל מכה ואבעבועים ער האט זייא גישלאגן מיט מכות און ווינדן און בלאטרין ואחרי כן שלחם ברכוש גדול שבעים און דער נאך האט ער זייא אוועק גישיקט זאט מיט גרוש גוטש בפז ובכסף ובזהב וכל מיני צבעים מיט גאלד און זילבר און אלירלייא גיפארבטי קליידר ועוד מסך בקרבם רוח עועים און נאך האט ער פאר מישט צווישן זייא איין קרום גימוט ויסיתם רדוף אחרימו בשריונות וכובעים און האט זייא אן גירעט זייא זאלן נאך זייא לופין מיט פאנצרין און היטלין ואז עלתה חמתו וישב עליהם אונם ושקעם בטבועים און דערמאלט איז גאט אוף זייא ברוגז גיווארן און האט זייא דער טריינקט מיט שטארקייט ונפלו ונשברו כשבר נבל למבועים און זענן צו בראכן גיווארן וויא אקרוג לערין קוואל ברונן בגזרת חי וקים נורא ומרום וקדוש מיט דעם בפעל פון גאט וואש ער לעבט אייביג און איז פארכטיג און דער הויבן און איז הייליג חכם לבב ואמיץ כח גאט וואש ער איז קלוג און שטארק מיט קראפט מי יוכל אליו לנכוח ווער קאן האבן מיט אים איכוח אשר בידו הגבורה והכח וואש אין זיין האנט איז דיא גבורה און כח קדוש דוא היילגר גאט :

מה מועיל רשע בעליו וואש קאן העלפין דאש רשעת צוא זיין הארן ומה יעוז זר במעלליו און וואש איז מעיז דער מוטווילגר מיט זייני שלעכטי מעשים פני משלם לאיש כמפעליו אקיגן גאט וואש צאלט איטליכן נאך זייני מעשים נאך מרד היוכל לערוך יציר חומר וויא קאן אמענטש וואש איז בשאפן פון ליים מורד זיין נוכח יוצר כל באומר אקיגן גאט וואש האט בשאפן

בידו שומר : שכנו שת ברום עולם · וממשלתו על כל העולם · מי הקשה
אליו וישלם : שלישים פתחו ראשון לקלקל · אצו סלול אורח לעקל ·
שם אל באליל להקל : העל אלה פרצו גדר עולם · ופרץ מי הים
בגבולם · ושטפם ואבדם מן העולם : הראה בם דין לדורות · לבלתי
פלות לכל יצירות · כי אם לקורא הדורות : בעלי זרוע החלו לרוב ·
ויאמרו לאל סור מקרוב · כמלא בתיהם טובות רוב : בעטו באר עולה
מן הארץ · ונאצו לממטיר על הארץ · מה לנו למטרות ערץ : רם מתח
דין בהם · ומטרות עוז שפך עליהם · וימח את כל יקומיהם : רמה רוח
יושבי שנער · ולעלות לשחק לבם נבער · והפיצם ברוח סועה וסער :
בר בבר פרע שאונם · ונפץ מול נפץ דנם · ובטלה עצתם כפלג לשונם:
באשר הם בשפה זדו · ובאגודה אחת כולם נועדו · בלל לשונם ומשם נפרדו : יקשו צרי
עין בבצע · ומאנו פרוסה לרעב לבצע · והאריכו וקצרו את המצע : יד קפצו מעני ודל · ועובר
אורח מעליהם חדל · וכבד חטא ועון גדל : קלקלו צעדי יושר לסלף · ואוצרו הטוב עליהם
חלף · והפכם משורש דורות לאלף : קחת מוסר מאנו צוענים · ולא למדו דעת
מקדמונים · הרעו מכל אשר לפנים · לחצו במרר זרע חסידיו · וגזרו גזירות לבני

מי הקשה רוח גדו ולא שלם: שלישים זה דור שלישי אדם שת אנוש : אצו מהרו: לעקל לעוות : העל פירוש על שפילו גדר עולם על כן פרץ מי הים גבולו והציף שליש עולם : פלות לעבוד : בעלי זרוע זה דור המבול שגזלו בזרוע : בעטו מאסו במטר לפי שלא היו צריכין לו : רמה כו' זה דור הפלגה : בר בבר פי' מדה במדה פרע לחילופים : ונפץ פירוש בשביל שירדו שאלה יפוט ע"כ דנם ומכם הפילם · צרי עין אלו סדומים שהיו צרי עין בממון : והאריכו כו' כשבא אורח אם היה ארוך היו מציעין לו מטה קצרה וקוצצין רגלי האורח ואם היה קצר מציעין לו מטה ארוכה והיו מותחין אותו עד שימלאנה כמותה : חלף שנהפך להם להמטיר עליהם אש וגפרית : לאלף לי ללמד מהם

בשאפן גאר דיא וועלט נאר מיט רייד רוחו ונשמתו בידו שומר דיא נשמה
ווערט גהיט אין זייני הענט שכנו שת ברום עולם זיין רוואונג האט ער גטון
אויף דעם הויכן הימל וממשלתו על כל העולם און זיין געוועלטיקייט איז אויף
גאר דער וועלט מי הקשה אליו וישלם ווער האט אקעגן אים מעיז גוועזן
און איז בשלום גועסן שלישים פתחו ראשון לקלקל דר דריטר דור פון בריאות
העולם האבין אן גיהובין מורד צוא זיין אצו סלול אורח לקלקל זייא האבן
גיאיילט דעם גלייכין וועג קרום צוא מאכין שם אל באליל להקל זייא
האבין גיטאן דער מאנין דעם נאמן פון גאט אויף דער אפ גאט העל
אלה פרצו גדר עולם וויל זייא האבן צוא בראכן דעם צוים פון דער וועלט
ופרץ מי הים בגבולם איבר דעם האט אויף זייא דער ים צוא בראכן זיין
גבול ושטפם ואברם מן העולם און האט זייא פאר טרינקט און האט זייא
גימאכט פאלירן פון דער וועלט הראה בם דין לדורות מיט זייא האט ער
גיוויזן אמשפט אויף דער וועלט לבלתי פלות לכל יצירות אז מען זאל ניט
דינן צוא קיין אפ גאט כי אם לקורא הדורות נאר צו גאט וואש רופט אלי
דורות בעלי זרוע החלו לרוב דיא שטארקי לייט האבן זיך אן גהובן צוא
מערין ויאמרו לאל סור מקרוב זייא האבן גיזאגט צוא גאט קער אפ פון
אונז כמלא בתיהם טובות רוב זייערי הייזר איז גיוועזן פול מיט גוטש בעטו
באר עולה מן הארץ זייא האבן פאר מיאוסת אין דעם וואלקין וואש גייט
אויף פון דער ערד ונאצו לממטיר על הארץ און האבין דער צארינט גאט
וואש מאכט רעגינן אויף דער וועלט מה לנו למטרות ערץ אויף וואש טויג
אונז דיא שטארקי רעגין רם מתח דין בהם דער הויכר גאט האט אויף זייא
אויש ניצוגין איין דין ומטרות עוז שפך עליהם און האט אויף זייא גימאכט
רעגינן שטארקי רעגין וימח את כל יקומיהם און האט אלי זייער בשטאנד
אפ גימעקט פון דער וועלט רמה רוח יושבי שנער דיא לייט פון בבל האבן
זיך מיט גאוה גיהאלטן ולעלות לשחק לבם נבער און האבין גיוואלט אויף

דעם הימל ארוף גיין והפיצם ברוח סועה וסער און גאט האט זייא פאר
שפרייט מיט אשטורים ווינט בר בבר פרע שאונם ער האט זייא ניצאלט
מדה כנגד מדה ונפץ מול נפץ דנם ובטלה עצתם וויל זייא האבן גיזאגט
טאמיר וועלין מיר פאר שפרייט ווערין איבר דעם זענין זייא פאר
שפרייט גיווארין און זייער עצה איז בטל גיווארן כפלג לשונם באשר הם
בשפה זדו מיט רייד האבין זייא גיזונדיגט האט מען זייא צוא טיילט דיא
רייד ובאגודה אחת כולם נועדו זייא האבין זיך אלי אין איינים איין גיזאמילט
בלל לשונם ומשם נפרדו אז ער האט זייא צוא טיילט זייערי לשונות האבין
זייא זיך פון דארינין צוא טיילט יקשו צרי עין בבצע זייא זענן גשטרוכלט
גיווארן דיא לייט פון סדום מיט זייער געלט ומאנו פרוסה לרעב לבצע
איין הינגירינן האבן זייא ניט גיוואלט געבין קיין ברוט והאריכו וקצרו
את המצע און האבן גימאכט איין לאנגי בעט אויף דעם וואש איז גיוועזן
קורץ און איין קורץ בעט אויף דעם וואש איז גיוועזן לאנג יד קפצו מעני
ודל זייערי הענט האבן זייא פאר שלאסן פון איין ארום מאן ועובר אורח
מעליהם חדל און זייא האבן פאר מיטן עש זאל קיינר בייא זייא ניט
דורך פארין וכבד חטא ועון גדל זענין זייערי עבירות זייער גרוש גיוועזן
קלקלו צעדי יושר לסלף דעם גלייכין וועג האבין זייא פאר קרומט ואוצרו הטוב
עליהם חלף און זיין גוטין אוצר דעם רעגין האט ער אויף זייא פאר ביטין
און האט אויף זייא גימאכט רעגינן פייאר און שוועביל והפכם משורש
דורות לאלף און האט זייא איבר גיקערט פון דעם ווארציל אלי דורות
זאלן זיך אפ לערנין פון זייא קחת מוסר מאנו צוענים דיא מצרים האבין
זיך ניט גיוואלט נעמין איין שטראף פון זייא ולא למדו דעת מקדמונים און
האבין זיך ניט אפ גילערינט פון דיא ערשטי הרעו מכל אשר לפנים זייא
האבין נאך מיין גיזונדיגט פון דיא ערשטי לחצו במרר זרע חסידיו זייא
האבין בצווינגן מיט ביטערקייט דיא קינדר פון זייני חסידים וגזרו
גזרות

יוצר ליום אחרון של פסח

לבני ידידיו · וירא יי ויעורר חסדיו : למלאות דברו ולהחיש עזרה · אחור
השיב חשבון גזירה · ועל תנין שפך עברה : ולא בכח לפי הגדלה · החל
בבעלי זרוע תחלה · כי אם בענוה גדולה : ואות ומופת שלח להראות ·
והקשה עורף והכביד תלאות · אז הכהו מכות גדולות ונוראות : נאור
אף לפי חמתו · לא עבר דין אמתו · כי אם ביושר מדתו · נגע אשר בסוף
הבעיתו · בו הקדים תחילה להתרותו · ומקץ לקץ האריך עברתו : יה
מכה לא הכהו · עד שלא קדם והתרהו · ואחרי כן שלח והלקהו : ירח
הוקצב לכל מכה · ושלשת חלקים העיד והכה . ורביעית החודש שמשה
המכה : מחץ בו מחצות תשע · ולא נבגע ולא שע · ובעשירית נשבר
מטה הרשע : מערש יצועו קם לילה · ובארץ פתרוס צוחה גדולה · כי
אין בית בלא יללה : ופה שאמר לא אשלח · הוא הפה חנן לשלח · קומו
צאו כדברכם לפלח : ולמה זה לחשובי כאין · לקנות חכמה ולב אין · מותרים כנוגע בבבת
עין : שכל זאת לא יבינו · פוטים אשר בתחל התקינו · כעקלו בסוף כך נדונו : חזן שעיר
וטפוליו אשר לחרבה · נתכונו מראש ועד קצבה · מה יעשו בלהט היום הבא :

חזן וקהל בעטותו קנאה בלובשו נקם · להריע ולהצריח מקמיו להתנקם · שבעתים ישיב אל חיקם · קדוש :

חזן ובכן יושע יי ביום ההוא :

אצולים

מהם מוסר : למלאות דברו אשר דיבר לאבותם : אחור ר"ל חשבון של ד' מאות שנה השיב לאחור וחישב מיום שנולד יצחק כדי להחיש עזרה : תנין זה פרעה : לא עבר פירוש לא ענשו יותר ממה שחייב : נגע זה מכת בכורות : מקץ לקץ משנה לשנה שהמתין עם מכת בכורות אחר ההתראה : לפלח לעבוד להם : מותרים שהתירו להם כל הנוגע בהם כנוגע בבבת עינו : בתחל פירוש בתחלה התקינו מצרים שהושיבו את ישראל במיטב הארץ ואח"כ עבדו בהם בפרך תחלה רך וסופו קשה שבתחלה נטלו ממונם ואח"כ גופם כל הבן הילוד וגו' וכמו שעקלו וקלקלו כך נדונו בתחלה בממונם ואח"כ בגופם : שעיר כו' פירוש ומה יעשו שעיר וחברותיו שלו שכוונתו תרתם ועד סוף להריע את ישראל כשיבא לעתיד יום הלהט לרשעים :

אצולים

גזירות לבני ידידיו אונ האבין גוזר גיוועזן גזירות אויף זייני גליבטי קינדר וירא יי ויעורר חסדיו האט גאט גיזעהין אונ האט דער וועקט זייני חסדים למלאות דברו ולהחיש עזרה צו דער פולין זייני רייד אונ צו איילן הילף אחור השיב חשבון גזרה אהונטר האט ער אוועק גיקערט דעם חשבון וואש איז נגזר גיווארין צוא זיין אין מצרים ועל תנין שפך עברה אונ אויף פרעה הט ער פאר גאסין גרים צארין ולא בכח לפי הגדלה אונ ניט נאך זיין גרושין כח פון גאט החל בבעלי זרוע תחלה האט ער פריאר אן גיהויבין אין דיא שטארקי כי אם בענוה גדולה נאר מיט גרושי ענוה ואות ומופת שלח להראות ער האט גשיקט וויזן זייני מופתים והקשה עורף והכביד תלאות אונ האט גמאכט הארט זיין אקין אונ גאט האט נימאכט אויף אים שווערי מידקייט אז הכהו מכות גדולות ונוראות דענשט מאל האט ער אים גישלאגן מיט גרושי פארכטני מכות נאור אף לפי חמתו לא עבר דין אמתו כי אם ביושר מדתו דער פארכטגיר גאט תאמשי נאך זיין רוגזה נאך האט ער פארט ניט עובר גוועזן זיין אמתן דין נייארט מיט זיין רעכט פארטקייט נגע אשר בסוף הבעיתו דיא מארד וואש ער האט אים צום סוף דער שראקן בו הקדים תחילה להתרותו מיט דעם האט ער אים מתרה גוועזן צום ערשטן ומקץ לקץ האריך עברתו אונ פון איין עק יאר ביז צום אנדרן עק יאר האט ער דער לייננגרט דעם צארן פון מכת בכורות יה מכה לא הכהו עד שלא קדם והתרהו גאט האט ניט גישלאגן אים קיין מכה סיידן אז ער האט אים פריער מתרה גיוועזן ואחרי כן שלח והלקהו אונ דער נאך האט ער גישוקט אונ האט אים גישלאגין ירח הוקצב לכל מכה ושלשת חלקים העיד והכה אחודש איז ווארן גיזעצט צוא איטלכר מכה דרייא וואכן האט ער אים התראה גיטאן אונ דער נאך האט ער אים גישלאגין ורביעית החדש שמשה המכה אונ אפערד חלק חודש האט די מכה גווערט מחץ בו מחצות תשע ער האט אים גיווינדט ניין ווינדן ולא נכנע ולא שע אונ איז ניט אונטר טעניג גווארן אונ האט זיך ניט גקערט ובעשירית נשבר מטה הרשע אונ מיט דער צעהנטי

מכה איז צוא בראכן גיווארן זיין רשעות מערש יצועו קם לילה פון זיין אונ גישפרייט בעט איז ער אויף גישטאנין ביי דער נאכט ובארץ פתרוס צוחה גדולה אונ אין לאנד מצרים איז אגרוש גישרייא כי אין בית בלא יללה ווארום עש איז ניט גיוועזן איין הוז אן אקלאג ופה שאמר לא אשלח און דאש מול וואש האט גיזאגט איך וועל ניט שיקן דיא ישראל הוא הפה חנן לשלח דאש אייגני מויל האט גביטין צוא אוועק שיקן קומו צאו כדברכם לפלח שטייט אויף אונ גייט ארויש וויא איר האט גרעט צו דינן גאט ולמה זה לחשובי כאין אין וואש טוג דאש צו דיא מענטשן וואש זענין גרעכנט ווי נישט לקנות חכמה ולב אין זייא זאלין קונה זיין פאר שטאנד אונ האבן ניט קיין הארץ צו פאר שטיין מותרים כנוגע בבבת עין זייא זענן אן גיזאגט גיווארין אזו וויא מען רירט אן אין שווארץ אפיל פון דעם אוג אזו איז אז מען רירט אן דיא ישראל שכל זאת לא יבינו וויא אזו זאל מען ניט פאר שטיין דעם שכל פוטים אשר בתחל התקינו כעקלו בסוף כך נדונו דיא מצרים וואש צום אן הויב האבן זייא דיא ישראל גוטש גיטאן אבר אזו וויא זייא האבן דער נאך פאר קרומט אזו זענין זייא ווארין גימשפט שעיר וטפוליו אשר לחרבה שעיר אונ זייני חברותות וואש האבין חרוב גימאכט דעם בית המקדש נתכונו מראש ועד קצבה זייא האבן זיך מתכוין גיוועזן פון אן הויב ביז אין סוף שלעכטש טאן מה יעשו בלהט היום הבא וואש ווערן זייא טאן אין דעם פלאם פון דעם טאג וואש וועט קומן ; בעטותו קנאה בלובשו נקם אז ער טוט זיך ארום וויקלין מיט קנאה אונ אין זיין טון אן קליידן נקמה להריע ולהצריח מקמיו להתנקם צוא שאלן אונ צוא שרייאן פון זייני פיינט זיך נוקם זיין שבעתים ישיב אל חיקם זיבן מאל זיבן וועט ער ווידר קערין צוא זייער שוס קדוש הייליגר גאט ובכן ויושע יי ביום ההוא אונ גאט האט גהאלפן דיא ישראל אין דעם טאג וואש זייא זענין ארויש גנאנגן פון מצרים :

אצולים

כוונת הפייטן להגיד נפלאות האל בגאולת מצרים · וסוף כל בית פסוק מהשירה ויסד כל ראשי אותיות החרוזות באותיות אלפ"א בית"א ואח"כ בתשר"ק ; מיוסד ע"פ נא"ב

אצולים מפרך סונים · בחוזק יד ונסיונים · גוי שומר אמונים ·
דעה ותכמה תנונים · ההוגים ביקרה מפנינים ·
ומצותיה והוריותיה מבינים · זמירות לאל נותנים · חבל
נחלתו מכונים · טפולים בו ועליו נשענים · יודעים מה פעל
דר מעונים · כאזור במתנים נתונים · לו דבקים ובצלו לנים :

לנים ומסתופפים בצל אל · משוכים אחרי אל · ובצורריהם נלחם האל : וירא ישראל :

מותחת גבהי מרומים · נוטעת אדני הדומים · סוערת שאון
ימים · עורפת המון קמים · פורעת דין ענמים · צודה
מחבלים כרמים · קולעת עד צית רמים · רוטשת עד חוג
תהומים · שופטת דין יתומים · תהלתו תמיד היות נואמים :

נואמים שלול חילם בלב מוקשה · כמסורו ביד ארונים קשה : אז ישיר משה :

סימן ע"ס תשר"ק

תודה וקול זמרה · שבח והלל וצפירה · רון ועוז ותפארה · קול אומרים
אשירה · צלצול לדר בנהורא · פודה ומחיש עזרה · עונה בעת
צרה · סוכת מעמו עתירה · נותן תשועה לעם נברא · מציל קמיהם בעברה :

בעברה השח יפיפיה · ודלני משאול תחתיה : עזי וזמרת יה :

לו חכתה נפשי · כבודי ומרים ראשי · יודע בצר נפשי · טם

על

אצולים לשון הפרשה : סונים אלו מצרים : גוי אלו ישראל : מכונים ר"ל מרוב אהבתו כינה וקרא אותם חבל נחלתו : טפולים מחוברים בהקב"ה כאזור שנאמר כאשר ידבק האזור אל מתני איש כן הדבקתי אלי כל בית ישראל : מותחת פירוש יד של הקב"ה עשתה כל אלה שמים וארץ : סוערת גלי הים : עורפת הורגת חיל מצרים : צודה שילוד את מצרים שמחבלים כרמים ר"ל לישראל : צית ר"ל עד לב השמים : רוטשת לשון שבירה : נואמים פירוש המצרים היו מדברים לשלול מן ישראל בלב קשה והפך הקב"ה שנפלו ונמסרו ביד אדונים קשה הם משה ואהרן : צלצול לשון בצלצלי שמע : סוכת לשון קבלה : מצליל הטביעם במצולות ים : השח יפיפיה השפיל מצרים שנקראת עגלה יפיפיה : ודלני הגביהני : טם פרש על ענן קל ליתן תרגעה לנפשי :

וטע

אצולים מפרך סונים בחוזק יד ונסיונים זייא זענין ווארין אפ געשיט פון דער
ארבייט פון מצרים מיט אשטארקי מאכט אונ מיט נסים
גוי שומר אמונים דעה וחכמה תנונים אפאלק וואש זייא היטן וואר האפטקייט
וויסן שאפט אונ חכמה זענין זייא גיליית זעלינגט פון גאט ההוגים ביקרה
מפנינים ומצותיה והוריותיה מבינים זייא ריידן אונ דר תורה ווש זיא איז טייערר
פון גין גאלד אונ אירי מצות אונ אירי לערנר פאר שטייאן זייא זמירות
לאל נותנים חבל נחלתו מכונים לובונג צוא גאט גיבן זייא איין חלק פון זיין
ארב ווערן זייא אן גירופן טפולים בו ועליו נשענים יודעים מה פעל דר מעונים זייא
זענין בהעפט צו אים אונ אויף אים זענן זייא אן גילעהנט זייא ווייסן
וואש האט גיווערקט דער וואש וואוינט אין הימל כאזור במתנים נתונים לו
דבקים ובצלו לנים ווייא אגרטיל אין דיא לענדן זענן זייא צו גיהעפט צוא
אים אונ אין זיין שאטין נעכטיקן זייא לנים ומסתופפים בצל אל זייא
טואן נעכטיגין אין שאטין פון גאט משוכים אחרי אל זייא זענין
ניצוגין נאך גאט ובצורריהם נלחם האל אונ מיט זייערי באליידגר האט
גאט מלחמה גיהאלטין וירא ישראל אונ דיא ישראל האבין גיזעהין דיא
גרושי האנט פון גאט מותחת גבהי מרומים נוטעת אדני הדומים גאט האט גצוגן
דעם הוכן הימל אונ האט גפלאנצט דיא שוועלין פון דער ערד סוערת
שאון ימים עורפת המון קמים ער האט גימאכט שטורמן דיא אונדין פון דעם
ים אונ האט אפ גיהאקט דאש ברימונג פון די פיינט פורעת דין ענמים צודה
מחבלים כרמים ער האט גיצאלט דעם משפט פון מצרים וואש האבין

גלוגט צו פאר דארבן דעם ויין גארטין דאש זענין די ישראל קולעת
עד צית רמים רוטשת עד חוג תהומים עש האט זייא גווארפן ביז אין הימל אונ
עש האט זייא צוא בראכן ביז אין תהום שופטת דין יתומים תהלתו תמיד היות
נואמים ווייל ער טוט משפטין דעם דין פון יתומים טוט מען זיין לוב
תמיד זאגין נואמים שלול חילם בלב מוקשה דיא מצרים האבין גיזאגט מיר
וועלין רובין זייער גוטש מיט איין שווער הארץ כמסורו ביד ארונים קשה אז
זייא זענן איבר גיענפרט געווארן אין דיא הענט פון משה ואהרן
וואש זענין צוא זייא גיוועזן שווערי הארין אז ישיר משה אונ דענשט מאל
האט גיזונגן משה אונ דיא ישראל תודה וקול זמרה שבח והלל וצפירה זייא
לובן אים מיט אקול פון אגזאנג אונ לוב אונ בשיינן אים רון ועוז ותפארה
אגזאנג מיט אשיין שטארקייט קול אומרים אשירה צלצול לדר בנהורא פודה ומחיש
עזרה אונ טואן זאגין לאמיר זינגן צוא גאט וואש ער וואנט אין לעכט
אונ לייזט אויש אונ איילט אהילף עונה בעת צרה סוכת מעמו עתירה
ער האט גענפרט צו זיין פאלק אין איינגשאפט אונ האט פאר נעמן
זייער גיבעט נותן תשועה לעם נברא מציל קמיהם בעברה ער גיט איין הילף
צום פאלק וואש זענן גלייך וויא נייא גיבארין אונ מאכט פאר זונקן
זייערי שונאים מיט גרים צארן בעברה השח יפיפיה ודלני משאול תחתיה מיט
גרים צארן האט ער גימאכט נידריג דיא מצרים אונ מיך האט ער
אויף גיהובן פון דער אונטרשטר גרוב עזי וזמרת יה מיין שטארקייט אונ
מיין לויב איז גאט לו חכתה נפשי כבודי ומרים ראשי צוא אים טוא איך האפן

פר

ושע ופנה לתפלתי : רפשי סכייתי תלוכלך בטיט וגלגלים : דעך פי׳ כבה נרם והכריח המביישים אותי : ולא נטשי ולא עזבני : אילי וחילי שניהם לי חוזק : בן הבן תפלתי : ברק השנון ר״ל התרב בלא התיק : תשואה לשון המיה : זלעף לשון זלעפות שהוא לי פחד : במשואה לי כמתון : וקדקוד ופאה שרים והגמונים : שוע וקוע עשירים ושלטונין : בכלאה לי כניון : אום אלו ישראל : הנהלאה המגלות : רהף לשון על גוליו ירחף : שאונו חילו : פלך כמו שר לצבא : ולגיונו חלב החיל : מצומדת חרבם על מתנם :

על עב קל להנפישי · חמל עלי ושע רחשי · זכר חסדו ואמונתו להחפישי · ויעלני מטיט רפשי · המוציאי ממסגר לחפשי · דעך וצמת מבאישי · גלה כבודו עלי לדרשי · בצר לי קראתיו ולא נטשי · אילי וחילי ולא בזה לחשי :

לחשי בן ויצא בחימה׳ מול צור להלחמה : יי איש מלחמה :

מוסר קים איב

אזר עוז ועט קנאה · בשריון וכובע נראה · גאות לבש ונתגאה · דרך קשתו וברק חנית הראה · הרעים רעש וקול תשואה · ותתגעש ותרעש ארץ ומלואה · זלעף פוט ולוד במשואה · חרוב והחריב בלי רפואה · טרף זרוע וקדקוד ופאה · יחד שוע וקוע ושר מאה · כלם נער בכלאה · לכבור אום הנהלאה :

תהום

הנהלאה רחף בצלו · בתוך ים הצלילו : מרכבות פרעה וחילו :

מחנה צר וכל שאונו · נגיד ונושא כלי זינו · שר כל פלך ופלך ולגיונו · עטור כובע ולבוש שריונו · פרש ורכב מצמדת על מתנו · צועד ברגל וקולע באבנו · קצין ונקלה ועבד וארונו : רובה קשת ואטר יד ימינו · שם פרעה וכל המונו · תמו נכרתו והורד שאול גאונו :

גאונו בלע ושאונו נחרכו · ויחד כלם נדממו : תהומות יכסימו : תהום

ער איז מיין כבוד אונ טוט אוף הייבן מיין קאפ יודע בצר נפשי טם על עב קל להנפישי ער ווייסט אז מיר איז איינג אונ שוועבט אוף איין גרונגן וואלקן צוא מאכין רואין מיך חמל עלי ושע רחשי זכר חסדו ואמונתו להחפישי ער האט זיך דער בארימט איבר מיר אונ קערט זיך צוא מיין תפלה אונ גידיינקט זיין חסד ואמת צוא מאכין מיך פרייא ויעלני מטיט רפשי המוציאי ממסגר לחפשי ער האט מיך אוף גיבראכט פון ליים ער האט מיך אויש גיצוגן פון פאר שליסונג צוא מאכין מיך פרייא דעך וצמת מבאישי ער האט פאר שטוסין אונ פאר שניטן דיא וואש פר שעמין מיך אונ האט אנפלעקט זיין כבוד מיך צוא פארשטין בצר לי קראתיו ולא נטשי אז עש איז מיר גיוועזן איינג האב איך אים גירופין אונ ער האט מיך ניט פאר לאזט אילי וחילי ולא בזה לחשי ער האט מיך גישטארקט אונ האט ניט מבזה גיוועזן מיין תפלה לחשי בן ויצא בחימה מול צר להלחמה מיין תפלה האט ער פאר שטאנין ואונ האט מלחמה גהאלטן מיט מיין פיינט מיט צארין יי איש מלחמה גאט איז איין בעל מלחמות אזר עוז ועט קנאה ער איז גיוועזן אן גיגורט מיט שטארקייט אונ קנאה ושריון וכובע נראה אונ האט זיך גיוויזן אוף דעם ים וויא אין איין פאנצר מיט איין הוט גאות לבש ונתגאה דרך קשתו וברק חנית הראה ער האט זיך אן גקליידט מיט גאוה אונ איז ווארן גיהערשט ער האט וגיטריטן זיין בוגן אונ האט גיוויזן דעם קלינג פון זיין שפיז הרעים רעש וקול תשואה ער האט גברומט אונ גישטורימט מיט אקול פון דונרין ותתגעש ותרעש ארץ ומלואה די גאנצי וועלט האט גישטורימט זלעף פוט ולוד במשואה ער האט דער שראקן דיא מצרים מיט ברעכניש חרוב והחריב בלי רפואה ער האט זייא חרוב גימאכט אז עש זאל זייא קיין רפואה ניט העלפין טרף זרוע וקדקוד ופאה ער פאר צוקט דיא ארום אונ דעם קאפ פון זייער שטארקן שר יחד שוע וקוע ושר מאה אלי אין איינם דיא חשובים אונ דער וואש האט צוא שאפין איבר הונדרט כלם נער בכלאה לכעבור אום הנהלאה ער האט אלי פאר לענט פון וועגין דיא ישראל וואש זענין מיד פון דינשט הנהלאה רחף בצלו ובצר בתוך ים הצלילו דיא מידי ישראל האט ער בשיצט מיט זיין שאטן אונ דעם בליידיגר דיא מצרים האט ער גימאכט פאר זונקן אין ים מרכבות פרעה וחילו דיא רייט וועגין פון פרעה אונ זיין חיל האט ער גווארפן אין ים מחנה צר וכל שאונו דיא מחנה פון דעם בליידיגר מיט גאר זיין ברומונג נגיד ונושא כלי זינו דיא הארין מיט זייערי בדינר וואש טראגין זייא נאך דאש כלי זיין שר כל פלך ופלך ולגיונו דיא הארין פון איטלכר שטאט אונ פון זיין חיל עטור כובע ולבוש שריונו זענין גיוועזן אן גיצירט אין איין הוט אונ אן גיקלייט אין איין פאנציר פרש ורכב מצמדת על מתנו דיא רייטיר זענין גיוועזן בהעפט מיט שווערדין אין זייערי לענדין צועד ברגל וקולע באבנו דיא פיס גייער אונ דיא וואש ווארפין מיט שטיינר קצין ונקלה ועבד וארונו דיא הארין אונ פראסטי מענטשין אונ קנעכט מיט זייערי הארין רובה קשת ואטר יד ימינו דער וואש שיסט מיט דעם בוגן אונ דער וואש איז גלינקט זיין רעכטי האנט שם פרעה וכל המונו דארט איז גיוועזן פרעה מיט גאר זיין חיל תמו נכרתו והורד שאול גאונו זענין אלי צוא גאנגין אונ פר שניטן גיווארן אונ האבן גינידרט אין גיהנם גאונו בלע ושאונו נדמו זיין הערשאפט מיט זיין ברומונג זענין ווארין פאר ווסט ויחד כלם נדממו אונ זענין אלי פאר טומלט גיווארן תהומות יכסימו דיא אפ גרונטין האבן

מיוסד ע"פ תשר"ק

תהום אל תהום קרא · שאון סוף לעומתם נתגרה · רעם ורעש וקול עברה · קדים וסופה וסערה · צנורות מכה ומפה מקלחין בגבורה · פלגים יבלי נהרה · עברה זעם וצרה · סביב בעתותיו צר עם כל שירה · נשקעו כלם יחד כאברה · מבלי הותיר מוליך בשורה :

בשורה יצאה וחלו כל בעלי מדיני · ואדרוהו יחד ציר וכל המוני : ימינך יי :

למען ספר בכל גיא שמך · כחך הראית במתקוממיך · יצאת לישע עמך · טבחה לשית בקמיך : חשפת ימין תעצומיך · זרות כמוץ לוחמיך · ותנהום בשאגת רעמיך · המון הומים לעמך · דין גמור דנת כנאומך · גוי המעביר רחומיך · בכל גוים נשמע נקמיך · אשר עשית לעמך :

לעמך קולם הסכית ממעונך · ורודפיהם הכנעת בחרונך : וברוב גאונך :

מיוסד ע"פ א"ב

אדר גאות לבשת · בעזך ים כפוררת · גאות עריצים השפלת · דכאות דלים רוממת · הלא מי ים סוף הובשת · ובמעמקי ים דרך שמת · זכים בו העברת · חנפים בתוכו שקעת · טבעך בעולם הודעת · יראתך על פני כל העמים תתה · כסלוחים עת הכנעת · לבדך על כל אלוה נתגדלת :

נתגדלת

תהום אל תהום קרא · גלות של המלכים לטובעם : פלגי · פירוש שנתפלגו יבלי הנהר : כאברה · שצללו כעופרת ת"י אתרמקו כאברא : בשורה יצאה · מטלטה שנטבעו המלכים: וחלו כל · מדיני : ואדרוהו · ושבחוהו: ציר זה משה וכל ישראל : גיא הארץ : לשית לטבחות בשונאיך : חשפת · גלית : זרות לפורם : כמוץ מן הגורן : המון פרעה שהומים לנגדך: כנואמך · שאמר דן אנכי: אדר · לשון אדרת שנעשה ר"ל מלבוש גאות : כפוררת · לשון פירורים : חנפים והמסלוחים · אלו המלכים :

זייא צוא גידעקט תהום אל תהום קרא שאון סוף לעומתם נתגרה איין תהום האט גירופין דעם אנדרין דאש ברומונג פון דעם ים האט זיך אקעגן זייא גירייצט רעם ורעש וקול עברה קדים וסופה וסערה מיט דונרין אונ מיט גרים צארין אונ מזרח ווינט אונ שטורים ווינט צנורות מכה ומפה מקלחין בגבורה ער מאכט רינן דעם ים אוף ביידי זייטן מיט שטארקייט פלגים יבלי נהרה אלי טייכין פון דער וועלט זענין צוא טיילט גיווארין עברה זעם וצרה סביב בעתותיו צר עם כל שירה איינגשאפט אונ גרים צארן האט גיטאן ארום רינגלן אונ דער שרעקין דעם בלייאיגר מיט זיין חיל נשקעו כלם יחד כאברה זייא זענין פאר זונקין גיווארין אלי וויא בלייא מבלי הותיר מוליך בשורה עש איז ניט איבר גבליבן קיינר זאל זאגין דיא בשורה בשורה יצאה וחלו כל בעלי מדני דיא בשורה איז אליין ארויש גיגאנגן אונ זענין ווארין דער ציטרט אלי מייני קריגר ואדרוהו יחד ציר וכל המוני אונ משה רבינו מיט אלי ישראל האבין בשיינט גאט ימינך ה' דיין רעכטי האנט גאט איז בשיינט מיט קראפט למען ספר בכל גיא שמך כדי מען זאל דער ציילין צווישן אלי פעלקיר דיין נאמין כחך הראית במתקוממיך יצאת לישע עמך דיין כח האשטו גיוויזן אוף דייני שונאים אונ בישט ארויש גיגאנגן צוא העלפין דיין פאלק טבחה לשית בקמיך חשפת ימין תעצומיך צוא טון איין שעכטונג אין דייני פיינט האשטו אנפלעקט דאש שטארקייט פון דיין רעכטי האנט זרות כמוץ לוחמיך ותנהום בשאגת רעמיך דוא האשט גיטאן פאר שפרייטין וויא פאלוויא דייני פיינט אונ האשט זייא פאר טומילט מיט אגישרייא פון

דיינרן המון הומים לעמך דין גמור דנת כנואמך דש פאלק וויש האבן גטאן ברומן אקיגן דיר האשטו זיי גמשפט מיט דעם משפט וויש דו האשט גזאגט צו אברהם גוי המעביר רחומיך דאש פאלק וואש האבן גטאן ארבטן מיט דייני ליב האבר בכל גוים נשמע נקמיך אשר עשית לעמך האט מען גיהערט צווישן אלי פעלקיר דיא נקמה וואש דוא האשט גיטאן פון דיין פאלק ווענין לעמך קולם הסכית ממעונך פון דעם הימל האשטו פאר נומן דש קול פון דיין פאלק ורודפיהם הכנעת בחרונך אונ מיט דיין גרום צארין האשטו גימאכט אונטר טעניג זייערי נאך יאגיר וברוב גאונך אונ מיט דיין פיל הערשאפט אדר גאות לבשת בעזך ים כפוררת האשט זיך אן גקלייד מיט שיינקייט אז דוא האשט צו ברעקילט מיט דיין שטארקייט דעם ים גאות עריצים השפלת דכאות דלים רוממת דאש האפרדיקייט פון דיא שטארקי האשטו נידריג גימאכט דאש פאר שטוסינקייט פון די ארומי האשטו דר הובן הלא מי ים סוף הובשת פאר וואר דעם ים האשטו גימאכט טרוקן ובמעמקי ים דרך שמת אונ אין טיפן ים האשטו גימאכט אוועג זכים בו העברת חנפים בתוכו שקעת דיא לוטרי ישראל האשטו איבר גיפירט אונ דיא מצרים האשטו דר טריינקט טבעך בעולם הודעת יראתך על פני כל העמים תתה דיין טבע האשטו מודיע גיוועזן איף דער וועלט אונ דיין פארכט האשטו גיטאן אוף אלי פעלקר כסלוחים עת הכנעת לבדך על כל אלוה נתגדלת אז דוא האשט אונטר טעניג גימאכט דיא מצרים בישטו אליין דער גרושט גיווארין איבר אלי אפ געטר נתגדלת ונתקדשת לשבור ראשי תנינים בתקפך אז דוא האשט

נתגדלת ונתקדשת לשבור ראשי תנינים בתקפך · והסערת לב ים בזעפך : וברות אפיך :

מפה ומפה ערימות · נוזלים צנו כחומות · סוערו וקפאו
תהומות · עמדו צרורים כחמות · פנו כאן וכאן
שליש רום מימות · צעו הנותרים למדרס פעמות · קורעו
את שבנהרים ואגמות · רבה בור ושיח ונקרת אדמות :
שאובים אף שהיו בכל מקומות · תוכו יחד בגזרת
לובש נקמות :

נקמות וקנאה יעט שונאיו להדוף · כמו לשעבר עט לנדוף : אמר אויב ארדוף :

מיוסד ע"פ תשר"ק
תעלולי צר ורוע מעלליהו · שקט ושלו לא הניחוהו · רוח
עריצים התעהו · קיאו לשוב ולבלעהו · צור עבור
לגבות שטר נשיהו · פלג לבו והשגהו · עם הנתק ממתלעות
פיהו · שח ארדוף אשיג ואכלהו · נפרע סאה בסאה ברשעהו
מדד לו כנגד מדותיהו :

מדותיהו נאץ מי יי מול שלוחך · גררתו במי ים להודיעו כחך : נשפת ברוחך :

להשיב ים לאיתנו · כפנות בוקר לעינינו · ים הגדול פרץ מאוגנו · טרף זה
בזה להגביר שאונו · חי כל אחד ואחד בעוד ישנו · זלעף רוחו
בתוך נדנו · ויעלם עד רום מעונו · והורידם למטה ברכיות · עשונו · ידבק סוס ברכב
והשמיטו

תנינים הם פרעה וחילו : וברות אפיך · נעשה מפה ומפה : ערימות לשון נערמו מים : קפאו · נקרשו : כחומות · פי' כאלו צרורים ביחד כתוך נוד ל' חמת מים : שליש כו' · ר"ל שני חלקים פנו לכאן ולכאן והחלק השלישי שתחתיו נקרש ונעשה כגשר והלכו עליו וזהו : צעו הנותרים · ר"ל הם הולכין לדריסת הרגל כאדם שהולך על גשר : קורעו · כשנקרע הים נקרעו כל מימות שבעולם : רבה כו' · פי' ולא זאת אלא אפי' מה שבבורות ושיחין ומערות וכל מימות שבכלים : תוכו לשון בתוך ר"ל שנחלקו : כמו · שכבר עשה : עט · נקם : לנדוף · לפרנס : תעלולי · פירוש מנהגו ומעשיו הרעים : לא הניחוהו · להיות שקט : קיאו לשוב ר"ל שאמר קומו לאו ואת כ' אתר מה זאת עשינו וגו' : שטר נשיהו · כמו שנו"מ : ותשגהו · לשון שגגה : ממתלעות · ר"ל מבין השינים : מדותיהו ר"ל התחלת מדתו : נאץ מי בתארו עד מסה וגו' ה' : מאוגנו מגבולו : בעוד ישנו ר"ל בעודו חי : נדנו גופו שהגוף נרתק לנפש : עשונו בענן

צו בראכן די קעפ פון דיא מצרים בישטו גרוש אונ גיהיילגט גיווארן והסערת לב ים בזעפך אין מיטין ים האשטו גיטאן שטורמין · מיט דיין שטורם ווינט וברות אפיך אונ מיט דעם ווינט פון דייני נאז לעביר זענין וואַרין גהופט די וואשיר מפה ומפה ערימות נוזלים צנו כחומות פון ביידי זייטן זענן גיבליבן שטיין די רעננדיגי וואשר וויא אמאוויר סוערו וקפאו תהומות עמדו צרורים כחמות זייא האבן גישטורמט אונ פאר גליווערט גיווארן דיא אפ גרונדן אונ זענן גבליבן שטיין וויא אפאר בונדגר לאגיל פנו כאן וכאן שליש רום מימות זייא האבן זיך צוא שפרייט אוף ביידי זייטן דיא וואשר אונ אדריט חלק פון די הוכי וואשר צעו הנותרים למדרס פעמות עש איז אונטר גיבעט אונ פאר גליווערט גיווארן אינטר זייערי פים קורעו את שבנהרים ואגמות אז דער ים איז צו שפאלטן גיווארן זענן אלי טייכן צו שפאלטן גיווארין רבה בור ושיח ונקרת אדמות, נאך מין אפילו דיא וואשר וואש זענין גיוועזן אין גריבר אונ אין ברונין פון דער ערד שאובים אף שהיו בכל מקומות אונ דיא וואשר וואש מען האט אין אלי ערטר אן גישעפט תוכו יחד בגזרת לובש נקמות זענין אוף דעוי העלפט צו שפאלטן גיווארן מיט דער גזירה פון גאט וואש האט זיך אן גיקליידט מיט נקמה נקמות וקנאה יעט שונאיו להדוף ער האט זיך אן גיקליידט נקמות: אונ קנאה צוא פאר שטוסן דיא פיינט כמו לשעבר עט לנדוף אזו ווי ער האט זיך פריער איין גיהילט צוא פאר - שטוסן פרעה אמר אויב ארדוף דער פיינט האט גיזאגט איך וועל אים נאך יאגן תעלולי צר ורוע מעלליהו שקט ושלו לא הניחוהו דיא שאפילי מעשים מיט שלעכטי ווערג האבן אים ניט גלאזט רואן רוח עריצים התעהו קיאו לשוב ולבלעהו דאש שטארקי גימוט האט אים גימאכט פאר ערט דיא ישראל וואש ער האט פריער ארויש גיטריבן האט ער גיוואלט קעריק זייא איין שלונגין צור עבור לגבות שטר נשיהו גאט האט גוואלט אפ נעמן זיין חיב פלג לבו והשגהו האט ער אים צו טיילט זיין הארץ אונ האט אים גימאכט מיטט גרייפין עם הנתק ממתלעות פיהו ראש פאלק וואש איז ווארין אוועק גירוקט פון זייני באק ציינר פון מול שח ארדוף אשיג ואכלהו האט ער גזאגט איך וועל זייא נאך יאגין אונ וועל זייא גרייכן אונ וועל זייא פאר לענדין נפרע סאה בסאה ברשעהו מדד לו כנגד מדותיהו ער איז נצאלט נווארן מדה כנגד מדה נאך זייני מעשים נאך מדותיהו נאץ מי יי מול שלוחך זיין מדה איז גוועזן צו דער צערנין אונ זאגן ווער איז גאט וואש האט דיך גישיקט · גררתו במי ים להודיעו כחך דוא האשט אים גישלעפט אין ים צוא לאזין וויסן אים דיין כח נשפת ברוחך דוא האשט גיווייהט מיט דיין ווינט להשיב ים לאיתנו כפנות בוקר לעינינו גאנץ פריא אים צו קערין דעם ים צו זיין ערשט שטארקייט ים הגדול פרץ מאוגנו דער ים הגדול הט ארויש גבראכן פון זיין ראנד טרף זה בזה להגביר שאונו עש הט גקלאפט איינש אין אנדרין זיין ברומונג מיט שטארקייט חי כל אחד ואחד בעוד ישנו אז זייא האבן נאך גלעבט זלעף רוחו בתוך נדנו דיא נשמה איז נאך גוועזן אין גוף ויעלם עד רום מעונו והורידם למטה ברכיות עשונו האט ער זייא אוף נבראכט

וְהִשְׁמִיט אוֹפַנּוֹ · גֵּרְרָם בְּכוֹבֶד בְּמֶתֶג רִסְנוֹ · בְּלֶב יָם הֱבִיאָם
בְּעֶצֶם אוֹנוֹ · אִבְּלוֹ כְּקַשׁ יָבֵשׁ בַּחֲרוֹנוֹ :

בַּחֲרוֹנוֹ יָרְדָה בַּיָּם אֱוִילִים · וְשׁוֹרְרוּ לוֹ בְּנֵי אֵלִים : מִי כָמוֹכָה בָּאֵלִים :

מיוסד ע"פ א"ב

אֱלוֹהַּ עַל כָּל אֱלֹהִים · בּוֹרֵא עוֹמֶק וְרוּם גְּבוֹהִים · גּוֹזֵר יָם
גַּלָּיו לְבַל יִהְיוּ זוֹהִים · דּוֹק וָחֶלֶד מֵאֵימָתוֹ נִרְהִים ·
הָאוֹמֵר לְחֶרֶס וְזָהֳרָיו כֵּהִים · וְחוֹתֵם בְּעַד הִלִּים וְלֹא מַגִּיהִים ·
זִיקִים וּבְרָקִים מִמֶּנּוּ נִשְׁלָחִים · חָשִׁים בִּשְׁלִיחוּתוֹ וְלֹא שׁוֹהִים ·
טִכֵּס גַּלְגַּל קָבוּעַ וּמַזָּלוֹת צוֹמְחִים · יַחַד כְּסִיל וְכִימָה עִמָּם
זוֹרְחִים · כֵּן עָשׁ בַּצָּפוֹן וְעַקְרָב בַּדָּרוֹם מוּנָחִים · לְיַחוּד שְׁמוֹ
כֻּלָּם מוֹכִיחִים :

מוֹכִיחִים מַעֲשֶׂיךָ אַהֲבַת אֱמוּנֶיךָ · לִבְלוֹעַ לוֹחֲצֵי הֲמוֹנֶיךָ : נָטִיתָ יְמִינְךָ :

מוּמָתִים וְלֹא מֵתִים בְּעוֹדָם · נַפְשׁוֹתָם עֲדַיִן צְרוּרוֹת בְּחֶלְדָּם ·
סַעַר סוּף לְיַבֶּשֶׁת לִידָם · עִיפַּתָּה אַף הִיא קְלָעָתָם
לְבֵית מְצוּדָם · פְּצוּעִים וְנִפְצָעִים וּמְפֻלָּח כַּבְדָּם · צְנוּפִים כַּדּוּר עִם מַרְכְּבוֹת
כְּבוֹדָם · קָרוּעַ וְרָקוּעַ נֶחֱרִים בַּעֲדָם · רִיב וּמַצָּה נִתְגָּרוּ עַל יָדָם · שַׁדַּי הַמְשַׁלֵּם
לְשׂוֹנְאָיו לְהַאֲבִידָם · שָׁת יְמִינוֹ לָאָרֶץ לִגְמוֹל לָהֶם חַסְדָּם · תִּפְתַּח פָּעֲרָה פִּיהָ וּבְלָעָה

הודם

נעקן ועקן תחלה על הים : אונו
כחו : זוהים · ר"ל שלא יתגאו לגלות:
נרהים · מפחדים : לחרס וזוהריו א
השמש ולבנה התקבלת הזוהר מן השמש
שיהיו כהים ולא יאירו : וחותם · פי'
וחותם אור הכוכבים ולא מאירים וזה
היה בשלשת ימי אפילה : טכס · פי'
שתיקן גלגל עם מזלות בו קבועים :
בעודם · ר"ל שעדיין לא יצאו נפשם :
בחלדם בגופם : לידם לזרקם ליבשה :
עיפתה ר"ל הארץ חזרה וזרקם לים :
ומפולת כל"א לו שפלטין אור לעבור :
צנופים ר"ל שהיו מגולגלים בעגול
כדור ומונחים זה ע"ג כגל : קרוע כו'
פירוש הים שנקרע והארץ שנקרא רקיע
כמו שנאמר לרוקע הארץ עושים מריבה
בשביל המצרים הים אומר ליבשה קבל
אוכלוסך והארץ אומר לים קבל
הרוגך : שדי כו' ר"ל הקב"ה המשלם
לשונאיו בעולם הזה כדי להאבידם
לעוה"ב ע"י מעט זכות שהיה להם
שאמרו ה' הצדיק ע"כ זכו לקבורה :
שת ר"ל הקב"ה נשבע לארץ שלא
יעמיד אותה בדין כמו שתפרים
למעלה כדי שתקבלם לקבורה וזה
לגמול שהקבורים נקראת גמילות
חסדים : תפתח זה גיהנם : פערה
פתחה

גיבראכט ביז אין הימל אונ האט זייא גימאכט נידרין ביז אין וואלקן
פון דעם ים רבק סוס ברכבו והשמיט אופנו ער האט בהעפט דאש פערד צום
רייטיר אונ האט גישלעפט זייערי וועגין אין רעדיר גוררם בכובד במתג רסנו
ער האט זייא גישלעפט מיט שווערקייט אונ האט זייא פר צומט מיט
איין צום בלב ים הביאם בעצם אונו מיט זיין גרוש שטארקייט האט ער זייא
גבראכט אין מיטן ים אבלו כקש יבש בחרונו ער האט זיי פאר ברענט וויא
דארי שטרויא מיט זיין גרוס צארין בחרונו ירדה בים אוילים מיט זיין גרוס
צארין האט ער גיווארפין אין ים דיא נארישי מצרים ושוררו לו בני אלים
אונ דיא קינדר פון דיא שטארקי אבות האבן צו אים גזונגן אונ האבן
גיזאגט מי כמוכה באלים ווער איז נאך אזו וויא דוא צווישן די שטארקי
אלוה על כל אלהים בורא עמק ורום גבוהים דער גאט וואש איבר אלי מלאכים
אונ האט בשאפן טאלן אונ הוכי בערג גוזר ים גליו לבל יהו זוהים ער איז
גוזר אוף דעם ים זייני אינדן זאלין זיך ניט מיט גאוה האלטן דוק וחלד
מאימתו נרהים הימל אונ ערד טואן פר זייני פארכט ציטרן האומר לחרס וזהריו
כהים ער זאגט צו דר זון אונ צו דר לבנה זייא זאלן זיין טונקל וחותם בעד
הלים ולא מגיהים אונ טוט פאר חתמנן די שטערן זייא זאלן ניט שיינין
זיקים וברקים ממנו נשלחים פון אים ווערין גישיקט דונרין אונ בליצין חשים
בשליחותו ולא שוהים זייא אײלין אונ טואן זיין שליחות אונ זאמן ניט טכס
גלגל קבוע ומזלות צומחים ער האט מתקן גיוועזן אין האט גימאכט שפראצין
דעם גלגל פון דער זון אונ דיא מזלות יחד כסיל וכימה עמם זורחים דאש

מזל כסיל וכימה טואן אין איינם שיינן כן עש בצפון ועקרב בדרום מונחים
אקעגין מזל עש ווש עש איז אין צפון איז דש מזל עקרב אין דרום ליחוד
שמו כלם מוכיחים זייא טואן אלי ווייזן אז ער איז איין נאמן מוכיחים מעשיך
אהבת אמוניך דייני מעשים טואן ווייזן דאש ליבשאפט פון דייני בגלייבטי
ישראל לבלוע לוחצי המוניך נטית ימינך דוא האשט גינייגט דיין רעכטי האנט
צוא מאכן איין שלונגן דיא בצווינגר פון דיין ברומונג מומתים ולא מתים
בעודם זייא זענין גיוועזן טוט אונ ניט אין גאנצן טוט נפשותם עדין צרורות בחלדם
זייער נשמה איז נאך גיוועזן אן גיבונדן אין גוף סער סוף ליבשת לידם האט
דער ים גישטורימט אונ האט זייא גיווארפן אוף דער יבשה עיפתה אף
היא קלעתם לבית מצודם אונ די ערד האט זייא אוך קעריק גיווארפן צוא
זייער ערשט גיפיינקניש פצועים ונפצעים ומפלח כברם זייא זענין גיוועזן גיביילט
אונ גילעכירט זייערי לעביר צנופים כדור עם מרכבות כבודם זייא האבן זיך
גיקוקילט מיט דיא רייט וועגין קרוע ורקוע נחרים בעדם דער גישפאלטנר ים
מיט דער ערד זענן ברוגז גוועזן צווישן זיך איבר זייא ריב ומצה נתגרו על
ידם אונ האבן זיך גיקרונגט דער ים האט גזאגט נעם דיר צוא דייני
בשעפינש אונ דיא ערד האט גזאגט נעם דיר צוא די וואש דיא האשט
זייא דער מריינקט שדי המשלם לשונאיו להאבידם גאט וואש ער צאלט זייני
שונאים אונ מאכט זייא פאלירן שת ימינו לארץ לגמול להם חסדם האט ער גטאן
זיין רעכטי האנט צוא דער ערד אז זיא זאל זייא איין שלונגין אונ זאל
זייא גומל חסד זיין תפתח פערה פיה ובלעה חרם דער גיהנם האט געפינט

זיין

פתחם : תוחתתו פירוש שגרית : בארב פירוש מכח להבה היה תסנם סדר עולם מעבר מכמת אהון ואהה היה מסמם את ישראל כדמפרש ולאיל : גיענועים פירוש הפטקים : ההשרת כמו השפעת : חמד · זה הר סיני : כגזון פי׳ כשעברו הים : חיל לשון פחד : פורכים זה מצרים שמעבדו את ישראל בעבודת הפרך : סולעמו פי׳ שנתקבצו כאריבה ונהייעט סוד על ישראל : עולפו פירוש שנתעלפו ומתלתו : נמרבים נרפים : תבכים בינוני לא עני ולא עשיר : רטט כמו רתת וחיל : הוללו נשתטו לבבם : חימי זה עתון שנולד יין יתום היתום : וארורי זה כנען שנאמר ארור כנען : חולחלו ר״ל אחזום חלחלה ופחד : נפוגים נפג

הודם · תוחתתו יחד ועמם רכב וסוס נרדם :

נרדם ואבד שאון בוגדיך · ובני זרע חסידיך : נחית בחסדך :

מיוסד ע״פ א״ב

אורח עולם עליהם באהב שנית · בני עבדיך בדרך ארונים הנחית · גיענועים כאב לבנים למו עשית · דבש מסלע אותם הנקית · הרחצת והלבשת והנעלת וסכת · ובסולת ודבש ושמן אותם הרבית · זה בעמוד ענן הנחית · חשך בעמוד אש כמנהיר נעשית · טל מתחת ולחם ממעל למו החשרת · יאורים לצמאם מצור הוצאת · כנסתם להר חמד ומצות וחוקים הורית · למענך כגודל חסדך לנוה קדשך נחית :

נחית סגוליך ים כגזון · וצורריהם חיל כיולדה יאחזון : שמעו עמים ירגזון :

מקול מפולת שאון פורכים · נרעשו איים ויושבי כרכים · סולעמו סוד נמלכים · עולפו ונסוגו אחור נסיכים · פחות וסגנים נמרכים · צור וצידון וכל גלילי פלשת נבוכים · קצין ורש ואיש תכבים · רטט החזיקו וכמים נשפכים · שממו עליהם הולכי דרכים · תמהון קמו מכסאותם מלכים :

מלכים הוללו והרעלו · ושעיר חימי וארורי חולחלו : אז נבהלו :

מיוסד ע״פ תשר״ק

תימן ויושביו נפוגים · שברון לב ורפיון ידים משגים · רבי

זיין מול און האט איין נשלוגגן זייער שונקייט תוחתתו יחד ועמם רכב וסוס נרדם זייא האבן אלי גינדרט דיא פערד און רייט וואגין און זענין וויא אנשלאפין גיווארן נרדם ואבד שאון בוגדיך דיא וואש האבן אין דיר גפעלשט זענין אנשלאפין און פאר לארן גיווארן ובני זרע חסידיך נחית בחסדך און דיא קינדר פון דיא פרומי אבות האשטו גיפירט מיט דיין חסד אורח עולם עליהם באהב שנית מהמת ליבשאפט האשטו אוף זייא משנה גיוועזן דעם סדר פון דער וועלט דען דער סדר פון דער וועלט איז איין קנעכט בדינט זיין הארן אבר דו בני עבדיך בדרך ארונים הנחית דיא קינדר פון דייני קנעכט דיא אבות האשטו גפירט אין וועג זייא זענין גיווארן וויא הארן ניענועים כאב לבנים למו עשית אזו וויא אקינד איז ציטרינט בייא זיין פאטר אזו האשטו זייא גיטאן דבש מסלע אותם הנקית דוא האשט זייא גמאבט אן זייגן האניק פון אשטיין הרחצת והלבשת והנעלת וסכת דוא ראשט זייא גיוואשן און אן גקליידט און גשמירט ובסולת ודבש ושמן אותם הרבית און האשט זיי גימערט מיט זעמיל מעל און האניק און איל זה בעמוד ענן הנחית בייא טאג האשטו זייא גיפירט מיט דעם עמוד ענן חושך בעמוד אש כמנהיר נעשית און בייא נאכט האשטו זייא גיליכט מיט איין עמוד אש טל מתחת ולחם ממעל למו החשרת דוא האשט זייא גימאכט רעגנן מן און מיט טל האשטו איס צוא גידעקט יאורים לצמאם מצור הוצאת צוא דיא דארשטיגי האשטו איש גצוגן וואשיר פון אשטיין כנסתם להר חמד ומצות וחוקים הורית דו ראשט זייא איין גיזאמילט צום בארג סיני און האשט זייא גיגעבן תורה ומצות למענך כגודל חסדך לנוה קדשך נחית מיט דיין ווילן האשטו זייא

גיפירט מיט דיין גרוש גינאד צוא דיין היליג וואנונג נחית סגוליך ים כגזון דייני גליבטי ישראל האשטו דעם ים איבר גפירט וצורריהם חיל כיולדה יאחזון און זייערי בליידיגר האט אן גינומן איין וויטאג וויא איין גווינירן שמעו עמים ירגזון דיא פעלקיר האבן גיהערט האבן זייא גציטרט מקול מפולת שאון פורכים פון דעם קול וואש זייא האבן גיהערט וואש דיא מצרים האבן איין מפלה גיהאט דער פאר וואש זייא האבן מיט דיא ישראל שווער גיארביט נרעשו איים ויושבי כרכים האבן גישטורמט דיא וויש זיצן אוף דעם ים און אין גרושי שטעט סולעמו סוד נמלכים עולפו ונסוגו אחור נסיכים זייא האבן זיך איין גיזאמילט וויא איין היישירק איין עצה האלטין און אלי הארן האבן זיך אהונטר גיקערט פחות וסגנים נמרכים צור וצידון וכל גלילי פלשת נבוכים אלי הארין זענין ווארין שלאף און דיא שטעט צור וצידון און אלי פלשתים זענין פאר ערט גיווארן קצין ורש ואיש תכבים רטט החזיקו וכמים נשפכים רייכי און ארומי און מיטל מיסעני מענטשין האט אן גינומן איין ציטרניש און זענין צוא גאסין גיווארן וויא וואשיר שממו עליהם הולכי דרכים עש האבן זיך גיוויינדרט אוף זייא אלי דיא וואש גייאן אין וועג תמהון קמו מכסאותם מלכים אלי מלכים זענין אוף גישטאנן פון זייערי שטילן און האבן זיך גיווינדירט מלכים הוללו והרעלו ושעיר חימי וארורי תולחלו אלי מלכים זענין פאר נארישט גיווארין און דיא אלי אומות זענין דער שראקן גיווארין אז נבהלו דערמאלט זענין ווארין דר שראקן דיא הארן פון אדום תימן ויושבי נפוגים דיא שטאט תימן מיט אלי זיצר זענן אויש גיוועפט גיווארן שברון לב ורפיון ידים משגים זייא האבן גגרייכט

נמס לבם : רבי כמו שרי : מתמוגגים לשון נמוגו : ערקי וסיני · שם אומות עכו"ם : חוגים כמו יחוגו וינועו כשכור : סועה · רוח חזקה המסער ומסיע אילנות : שוגים · שוטים : נוגים לי תוגה ודאגה : למוג · כמו להוגג : מהם ובהם כמו איש ברעהו : הוה שבר על שבר : דומם · פי' כאלו ישבו במקומם : פצת · דברת : מאוימו זה בה"מ : ארץ · פי' עשר ארצות הן והאחת הקב"ה מעשר מהן זה א"י : מעשר מן המעשר · ר"ל ירושלים שקדושתה יותר משאר א"י הופרשה לחלק הקב"ה : דירת · זה מקום בהמ"ק שקנה דוד מן היבוסי : העולה · במחשבה להבראות קודם שנבראת העולם : חנות · להשרות שכינתו בתוכה : סכות · פירוש ולקבל תפלם

רַבֵּי מוֹאָב מִתְמוֹגְגִים · קִינִים וְנֶהִי בְּפִיהֶם הוֹגִים · צְעִיר חָם
וְכָל אֵלָיו זוֹגִים · פָּחֲדוּ וְרָעֲדוּ וְכַדּוֹנַג נְמוֹגִים · עַרְקִי וְסִינִי
כְּשִׁכּוֹר חוֹגִים · סוֹעָה וָסַעַר בָּם מְנַהֲגִים · נִבְעֲרוּ כֻלָּם וְנַעֲשׂוּ
שׁוֹגִים · מוּדְמָמִים לָאָרֶץ יָשְׁבוּ נוּגִים :

נוּגִים קְטַנִּים וּגְדוֹלִים כְּאֶחָד · וּכְאָז כֵּן עַתָּה כָּל צוֹרְרֵיהֶם יַחַד : תִּפּוֹל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וָפַחַד :

לְמַעַן לָמוֹג לְבָבֵיהֶם · כּוֹס חֲמָתוֹ מְסוֹךְ בֵּינֵיהֶם · יִרְאָה וָרַעַד
יָבֹא בָהֶם · טֵרוּף דַּעַת בִּלְבָבֵיהֶם · חַלְחָלָה וּמַעַד
עַל מָתְנֵיהֶם · זִיעַ וּרְתֵת בְּכָל אֵבָרֵיהֶם · וְכָשְׁלוּ מֵהֶם וּבָהֶם ·
הוֹוָה עַל הוֹוָה תָּבֹא עֲלֵיהֶם · דּוֹמָם יֵשְׁבוּ תַּחְתֵּיהֶם · נַעַר
מְלֵאִים וְאֵין מַרְפֵּא לָהֶם · בָּנֶיךָ עַד יַעַבְרוּ לִגְבוּלֵיהֶם · אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר
נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵיהֶם :

לַאֲבוֹתֵיהֶם טוּב פְּצַת מָלֵא לִבְנֵימוֹ · וְאֶל הַר מָרוֹם מְאַיְּמוֹ : תְּבִיאֵמוֹ וְתִטָּעֵמוֹ :

מיוסד על א״ב

אֶרֶץ מִכָּל אֲרָצוֹת עָשׂוּר מְפוֹרָשָׁה · בְּעֶשֶׂר קְדוּשׁוֹת מְקוּדָּשָׁה · מִמֶּנָּה מַעֲשֵׂר מִן
הַמַּעֲשֵׂר מְנָת גְּבוֹהַּ הוּפְרָשָׁה · דִּירַת יְבוּסִי הִיא הָעִיר הַקְּדוֹשָׁה · הָעוֹלָה
מֵאָז בְּמַחֲשֶׁבֶת עַד לֹא קָרָאתָ יַבָּשָׁה · וְתָמִיד עֵינֵי אֱלֹהִים בָּהּ לְדָרְשָׁה ·
זוּמְּנָה לוֹ לָכֶם שֶׁבֶת וּלְיִשְׂרָאֵל יְרוּשָׁה · חֲנוֹת בְּתוֹכָהּ סְכּוֹת מֵהֶם
לְחִישָׁה

צו בראכני הערציר אונ שלאפי הענט רבי מואב מתמוגגים קינים ונהי בפיהם הוגים דיא הארן פון מואב זענן צוא גאנגין אונ האבן גיקלאגט מיט זייער מויל צעיר חם וכל אליו זוגים פחדו ורעדו וכדונג נמוגים דער יוננסטר חם אונ אלי וואש זענין מיט אים האבן גיציטרט אונ זענן צו גנאנגן וויא וואקס ערקי וסיני כשכור חוגים סועה וסער בם מנהיגים דיא אומות זענן ווארן פר טומלט וויא אשכור זייא זענין ווארן גיפירט מיט אשטורים ווינט נבערו כלם ונעשו שוגים מודממים לארץ ישבו נוגים זייא זענן אלי גווארין משוגע אונ זענין גזעסין אויף דער ערד אונ האבן גישוויגין אונ זענין גיוועזן טראווריג נוגים קטנים וגדולים כאחד דיא קלייני מיט דיא גרושי זענין גוועזן טראווריג וכאז כן עתה כל צורריהם יחד אונ אזו וויא דוא האשט גיבראכט אמפלה אויף דייני בלײדיגר אזוי זאלשטו היינט אויך ברייגגן תפול עליהם אימתה ופחד מאך פאלן אויף דייני פיינט פארכט אונ אנגשט למען למוג לבביהם כוס חמתו מסוך ביניהם מאך זייא אן טרונקן איין כוס מיט דיין גרוים צארין כדי עש זאל זייא צוא גיין זייער הארץ יראה ורעד יבא בהם טרוף דעת בלבביהם אציטרניש זאל אויף זייא קומין אונ איין פאר צוקונג אין זייער הארצין חלחלה ומעד על מתניהם זיע ורתת בכל אבריהם איין דער שרעקניש אונ איין ציטרניש זאל קומין אויף זייערי לענדן אונ אין אלי זייערי איברים וכשלו מהם ובהם הוה על הוה תבא עליהם זייא זאלין גשטרוכלט ווערין איין ברעכניש זאל אויף זייא קומין דומם ישבו תחתיהם אויף זייערי ערטר זאלן זייא זיצן אונ שווייגן נער מלאים ואין מרפא להם זייא זאלין זיין פול מיט גשרייא אונ עש

זאל זייא קיין רפואה ניט העלפין בניך עד יעברו לגבוליהם ביז וואנין דייני קינדר וועלין קומן צוא זייער גבול אל הארץ אשר נשבעת לאבותיהם צוא דעם לאנד וואש דוא האשט גשווארין צוא זייערי עלטרין לאבותיהם טוב פצת מלא לבנימו דאש גוטש וואש דוא האשט צוא גיזאגט צוא גיבן דיא אבות זאלשטו דאש דער פילן צוא זייערי קינדר ואל הר מרום מאוימו תבאמו ותטעמו אונ זאלשט זייא ברייגגן אונ פלאנצן צום הוכן בארג וואש זייא טואן גלושטן ארץ מכל ארצות עשור מפורשה דאש לאנד ארץ ישראל איז אפ גישייט מעשר פון דער גאנצר וועלט בעשר קדושות מקודשה זיא איז גהיילגט מיט צעהין ערלייא קדושות גם ממנה מעשר מן המעשר מנת גבות הופרשה אזוי וויא דיא לוים פון זייער מעשר האבן זייא אויך גיגעבין דיא כהנים מעשר אזו האבין דיא ישראל פון ארץ ישראל אפ גשייט דיא שטאט ירושלים צוא גאט דירת יבוסי היא העיר הקדושה דיא היילגי שטאט ירושלים איז גיוועזן דארט וויא יבוסי האט גוואנט העולה מאז במחשבת עד לא קראת יבשה אידר דיא וועלט איז בשאפן גיווארין איז אויף גנאנגן אויף דער מחשבה פון גאט אז דארט זאל זיין דער בית המקדש ותמיד עיני אלהים בה לדרשה אונ גאט טוט זיא תמיד פארשטין זומנה לו לכם שבת ולישראל ירושה זיא איז אן גברייט גווארן פאר אשטול צוא גאט אונ אירושה צוא דיא ישראל חנות בתוכה סכות מהם לחישה ער טוט דארט רואן כדי ער זאל פאר נעמן דיא תפלות פון ישראל

טללם

יוצר ליום אחרון של פסח

חסם התפלה שהתפללו שם : נפישה · תנוחה : אנושה ל׳ חולי : משולשה הכהנים ולוים וישראלים : נבטה · פי׳ דברו ברוח הקודש וע״כ פתחה השירה בלשון עתיד שנאמר או ישיר : מלכות · פירוש מלכותו של הקב״ה היה קודם בריאת עולמו : פוטים · פי׳ כשהחריב הקב״ה את מצרים : דגלי איומה · אלו ישראל : קומו · פי׳ לעתיד שיקום הקב״ה לנקום תשובותיו : דומה · זהו שר של אדום : יתנו · יספרו : בבהד שיכחד ויאבד וכרם מן העולם : אומץ לפי שהאריך שירבה בשבחות של הקב״ה יסד זה כלומר ולא סיימתי שבחיו : להתעולל · כמו לעבוח : מתחולל מלשון ליטעתך : תחולל ל׳ בריאה : לכלל

לחישה · טללם בצל מחורב מצוא נפישה · יחד לחשבם מזרם ורוח קשה · כל נגע וכל מכה אנושה · להסיר מאום משולשה :

משולשה נבטה ברוח להעד · ולשון עתיד פתחה וסימה להעד : יי ימלוך לעולם ועד :

מלכות עד לא קדם קרומה · נצח נצחים מקוימה · סוף וקדם ותוך עצומה · עד עולמי עד מסוימה · פוטים כבלה במהומה · צניף מלוכה המליכוהו דגלי איומה · קומו לעד דומה להוממה · רום ותחת ימליכוהו באימה · שמים יפצחו רנן נעימה · תהלתו יתנו כל מלכי אדמה : חזן אז יהפוך אל עמים שפה ברורה יחד · לקרא כולם בשם המיוחד · וימאסון איש אלילי כספו ואיש אלילי זהבו בכחד · ויטו שכם אחד לעברו בפחד :

בפחד וברעד ימליכוהו גוי אחד ואותנו יעשה לגוי אחד : ביום ההוא יהיה יי אחד ושמו אחד :

כוונת הפייטן להודיע אע״פ שהרבה בשבח רבון עולמו וכדי שלא ליתן פ״פ לבע״ד לחלוק ולומר סיימתיהו שבחי דמ״א לכן התחיל לתרץ הפירכא ולומר שכן תלד גדולות הגותן ושפע רב שמשפיע והן תלד איכות המקבל וקבלתו שפע יותר מן הראוי לו אי אפשר להספיק שבח וגם שלא לבא לתכלית סיפור העצמה :

ובכן ולך תעלה קדושה כי אתה קדוש ישראל ומושיע :

אומץ גבורותיך מי ימלל ומי יעצור כח שבחך למלל · אלו פינו מלא כים שירה והלל · וכל שערות ראשנו לשונות להתפלל · ובם אנו עסוקים יומם וליל · לא נוכל להספיק מללי על אחת מרבי רבבות שמך להלל · אשר הפלאת וחשבת להתעולל · על עם אשר לך מתחולל בטרם הרים יולדו וארץ תחולל · חשקתם לשמך באהב לכלל · היות לך לבנים

ואתה

טללם בצל מחורב מצוא נפישה צוא בדעקן זייא מיט איין שאטין פאר דער היץ כדי זייא זאלן רואן יחד לחשבם מזרם ורוח קשה צו פאר מידן זייא פון אשטארקין שטורם ווינט כל נגע וכל מכה אנושה להסיר מאום משולשה אפ צוא טאן אלי מכות פון דיא ישראל וואש זענין גטיילט אוף דרייא חלקים כהנים לוים און ישראלים משולשה נבטה ברוח להעד דיא ישראל האבין גירעט מיט נבואה צוא עדות זאגן דיא אייביקייט פון גאט ולשון עתיד פתחה וסימה להעד און מיט אלשון עתיד האבן זייא אן גהובן דיא שירה דען אז ישיר איז טייטש זייא וועלן זינגן לעתיד אז משיח וועט קומן און האבן אויש גלאזט אוך מיט אלשון עתיד יי ימלוך לעולם ועד איז טייטש גאט וועט קינגן צוא אייביג מלכות עד לא קדם קרומה זיין מלוכה איז גיוועזן איידר דיא וועלט איז בשאפין גווארן נצח נצחים מקוימה סוף וקדם ותוך עצומה ער איז גוועזן און איז היינט אוך און וועט זיין אויף אייביג עד עולמי עד מסוימה זייני צייכין זאגן אויף אייביג פוטים כבלה במהומה צניף מלוכה המליכוהו דגלי איומה אז ער האט פאר לענט דיא מצרים מיט פאר טומלינג האבן אים דיא ישראל וואש האבן גרוט מיט פיר דגלים גטאן קריינן מיט איין שיינר קרון קומו לעד דומה להוממה אז משיח וועט קומן וועט ער פאר טומלן דעם שר של אדום און אייביג רום ותחת ימליכוהו באימה מיט פארכט וועט מען אים מאכן קינגן אויף דעם הימל און אויף דר ערד שמים יפצחו רנן נעימה דיא הימלן וועלן עפינן אוים געזאנג תהלתו יתנו כל מלכי ארמה אלי מלכים פון דר וועלט וועלן זאגין זיין לוב אז יהפוך אל עמים שפה ברורה יחד דעמאלט וועט פאר קערט ווערין צו אלי פעלקיר לויטרי רייד לקרא כולם בשם המיוחד און אלי וועלן אן רופין גאט מיט דעם רעכטין נאמן וימאסון איש אלילי כספו ואיש אלילי זהבו בכחד און אלי וועלן פאר מיאוסן און וועלן לייקינן אין זייערי אפ געטיר וואש פון גאלד און זילבר ויטו שכם אחד לעבדו בפחד און אלי וועלן נייגן זייער אקסיל צוא דינן גאט מיט פארכט בפחד וברעד ימליכוהו גוי אחד מיט גרויש ציטרניש און פארכט וועלין אים מאכן קינגן דיא ישראל וואש זענין איין פאלק ביום ההוא יהיה יי אחד ושמו אחד אין דעם טאג וועט גאט און זיין נאמן זיין איינג :

אומץ גבורותיך מי ימלל ומי יעצור כח שבחך למלל ווער קאן זאגין דאש שטארקייט פון דיין כח און ווער קאן דיין שבח דער ציילין אלו פינו מלא כים שירה והלל אפילו אונזר מול זאל זיין וויא דר ים פול מיט געזאנג און לוב וכל שערות ראשנו לשונות להתפלל און אלי האר פון דעם קאפ זאלין זיין צינגין צוא תפלה טאן ובם אנו עסוקים יומם וליל און מיר זאלן אין זייא עוסק זיין טאג און נאכט לא נוכל להספיק מלל וועלין מיר ניט קאנין אויש דר ציילן על אחת מרבי רבבות שמך להלל אפילו אצעהן טויזנט חלק פון דיין לוב אשר הפלאת וחשבת להתעולל וואש דוא האשט גטאן ווינדר על עם אשר לך מתחולל צו די ישראל וואש האפן צו דיר בטרם הרים יולדו וארץ תחולל איידר דיא בערג זענן ווארן גיווינן און איידר די וועלט איז בשאפין

נוארן

וְאַתָּה לְמוֹ מְחוֹלֵל בְּצֵל יָדְךָ אוֹתָם לְהַטְלֵל עַל כָּל עַם וְלָשׁוֹן רֹאשָׁם לְהִתְהַלֵּל ׃ בְּאוֹרַח חַיִּים אוֹתָם לְהַסְלֵל ׃ בְּלִי לְהַחֲלִיפָם בְּאוּמָּה אַחֶרֶת אוֹתָם לְחַלֵּל ׃ לְהִתְפָּאֵר כָּם וְהֵם בְּךָ לְהִתְהַלֵּל ׃ כִּי מִי אֱלוֹהַּ זוּלָתְךָ בָּעֶלְיוֹנִים ׃ וּמִי כְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד כַּתַּחְתּוֹנִים ׃ אֲשֶׁר הָלְכוּ אֱלֹהִים לִפְדוֹתָם מִמְּעֻנִּים ׃ בְּמַסּוֹת בְּאוֹתוֹת וּבְמוֹפְתִים מְשׁוּנִּים ׃ כַּאֲשֶׁר עָשִׂית אֲרוֹנֵי הָאֲרוֹנִים ׃ לִבְנֵי שְׁלֹשֶׁת אֵיתָנִים ׃ אֲשֶׁר בִּשְׁבִילָם טָסַּת מִמְּעוֹנִים ׃ בִּרְכוּב כְּרוּב וְרוּחַ וַעֲנָנִים ׃ וְנִגְלֵיתָ בִּכְבוֹדְךָ בְּאַדְמַת צוֹעֲנִים ׃ וְנָעוּ מִלְּפָנֶיךָ אֲשֵׁרִים וְחַמָּנִים ׃ וּלְבַב מִצְרַיִם הֵמַסְתָּ בְּדִבְיוֹנִים ׃ בְּמַכּוֹת גְּדוֹלוֹת וַחֲלָאִים רָעִים וְנֶאֱמָנִים ׃ וַתּוֹצֵא אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל מִתַּחַת מוֹנִים ׃ כְּעֻבָּר הַנִּשְׁמָט מֵרֶחֶם בְּתוֹךְ זְמַנִּים ׃ בְּלִי פְגָם וָנֶזֶק וְצַעַר בָּנִים ׃ וְשֶׁלֹּא לִתֵּן פִּתְחוֹן פֶּה לַמִּינִים ׃ לוֹמַר כְּעֶבֶד שֶׁבָּרַח מֵאֲדוֹנָיו ׃ כֵּן בָּרְחוּ אֱמוּנִים ׃ וְלֹא הוֹצֵאתָם בְּשָׁעָה שֶׁבְּנֵי אָדָם יְשֵׁנִים ׃ כִּי אִם לְאוֹר הַבֹּקֶר לְעֵין כָּל הֲמוֹנִים ׃ כְּתוֹעֲפוֹת רְאֵם רָמִים וְעֶלְיוֹנִים ׃ וְעַל כַּנְפֵי נֶשֶׁר נְטֻעָנִים ׃ שִׁיר וְשֶׁבַח וְהַלֵּל רוֹנְנִים ׃ בְּתוֹף וְכִנּוֹר וְעוּגָב וּמִנִּים ׃ וּלְקַיֵּם דְּבָרְךָ אֲשֶׁר עַצְתָּ לְרֹאשׁ מַאֲמִינִים לֹא הוֹצֵאתָם בְּפַחֵי נֶפֶשׁ רֵיקָנִים ׃ כִּי אִם מְלֵאִים כָּל טוּב כְּרִמּוֹנִים ׃ כְּלֵי כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב וְטוֹבוֹת אֲבָנִים ׃ וּבִגְדֵי חֹפֶשׁ וְרִקְמַת צִבְעוֹנִים ׃ כְּדֵי לְשַׁלֵּם שָׂכָר שִׁעְבּוּד חוֹמֶר וּלְבֵנִים ׃ חוֹפַפְתָּם בְּטִלּוּל שִׁבְעַת עֲנָנִים ׃ מַעְלָה וּמַטָּה וּמֵאַרְבַּע רוּחוֹת גְּנוּנִים ׃ לְחַשְּׁכָם מִזֹּרֶם וְחוֹרֶב וְצִנִּים ׃ וּמִפְּנֵי הַחַיּוֹת וּנְשִׁיכַת צִפְעוֹנִים ׃ וְעַיִן בְּעַיִן כְּבוֹדְךָ מְהַלֵּךְ לְפָנִים ׃ בְּעָנָן יוֹמָם לַנְחוֹתָם נְתִיבוֹת מְתֻקָּנִים ׃ וּבְאֵשׁ לַיְלָה בְּלִי לְהִכָּשֵׁל בָּאִישׁוֹנִים ׃ מְנָוֶה טוֹב לְנָוֶה טוֹב נוֹסְעִים וְחוֹנִים ׃

לא

לכלל פי' לעטר בשתך : מחולל פי' להיות חג שלהם : להטלל לסכך : להתלל להגביהם : להסלל להדריכם : לחלל ל' חולין : ממענים ממצרים : טסת שנאמר וירכב על כרוב ויעוף וכו' : בדביונים לשון דאבון נפש : נאמנים ע"י שהיו נאמנים בגלותם : מונים מצרים שמונים ומאנים אותם : כעובר ולד הנולד בעתו שמלאו לו חדשיו : נטענים שנאמר ואשא אתכם על כנפי נשרים : גנונים הגין עליהם : באישונים בחשך

ניוואָרן חשקתם לשכך באהב לכלל האָשטו גיגלוּסט זייא זאָלין קריינן דיין נאָמין מיט ליבשאַפט היותם לך לבנים ואתה למו מחולל אז זיי זאָלן זיין דייני קינדר אונ דיא זייער גווינר בצל ידך אותם להטלל זאָלשט זיי צו דעקן מיט דעם שאָטין פון דיין האַנט על כל עם ולשון ראשם להתלל איבר אלי אומות זאָלשטו זייא דר הייבן באורח חיים אותם להסלל זאָלשט זיי פירן מיט דעם וועג פון לעבן בלי להחליפם באומה אחרת אותם לחלל זיי ניט צוא פאר שוועכן אונ פאר בייטן אויף איין אנדר אומה להתפאר בם והם בך להתהלל דו זאָלשט זיך באַריםן מיט זיי אונ זייא מיט דיר אונ זאָלן דיך לובן כי מי אלוה זולתך בעליונים ווער איז דען אַגאָט חוץ דיר אין די הימל ומי כעמך ישראל גוי אחד בתחתונים אונ ווער איז נאָך אזוי איין פאלק וויא דיא ישראל צווישן אלי אומות וואש אונטן אשר הלכו אלהים לפדותם ממענים וואש גאָט איז גאַנגין זייא אויש לייזן פון מצרים במסות באותות ובמופתים משונים מיט אלי ארלייא נסים כאשר עשית ארוני הארונים לבני שלשת איתנים אזו וויא דוא גאָט האָשט גטאָן צוא דיא ישראל וואש זענן דיא קינדר פון דרייא אבות אשר בשבילם טסת ממעונים וואָש פון זייערט וועגן האָשטו גישוועבט פון דיא הימל ברכוב כרוב ורוח ועננים מיט איין כרוב אונ ווינט אונ וואָלקין ונגלית בכבודך בארמת צוענים אונ האָשט זיך אנפּלעקט מיט דיין כבוד אין מצרים ונעו מלפניך אשרים וחמנים אונ זייערי אָפּ געטר זענן פאר וואַנלט גוואָרן פר דיר ולבב מצרים המסת בדביונים אונ מיט טראַווערקייט האָשטו גימאַכט צו גיין דאָש הארץ פון דיא מצרים במכות גדולות וחלאים רעים ונאמנים מיט גרושי שטות אונ אלרלייא קריינק ותוצא את עמך ישראל מתחת מונים אונ פון צווישן דיא מצרים האָשטו דיין פאלק אויש גיצוגן כעבר הנשמט מרחם בתוך זמנים אזו וויא אקינד וואָש ווערט גיבוירן אין דער צייט בלי פגם ונזק וצער בנים אונ האָט ניט קיין מום ושלא לתן פתחון פה למינים אונ כדי דיא מינים זאָלן ניט האָבין אצו טרעט לומר כעבד שברח מארוניו כן ברחו אמונים צוא זאָגין אזו וויא אקנעכט אנטלופט פון זיין הארין אזו זענן דיא ישראל אנטלאָפן גיוואָרין ולא הוצאתם בשעה שבני אדם ישנים אונ דוא האָשט זייא ניט אויש גצוגן אין דער צייט אז משלאָפט כי אם לאור הבוקר לעין כל המונים נאָר אין דער פריא אלי זאָלין זעהן כתועפות ראם רמים ועליונים מיט שטאַרקייט פון אווידל טיר אָפין באַרליך ועל כנפי נשר נטענים אונ ער האָט זייא גיטראַגין וויא איין אָדליר אויף זייני פליגל שיר ושבח והלל רוננים בתוף וכנור ועוגב ומנים זייא האָבין דיך גלובט מיט כלי זמר ולקים דברך אשר עצת לראש מאמינים אונ כדי צוא מקיים זיין דיא ריד וואָש דוא האָשט צו גזאָגט צוא אברהם לא הוצאתם בפחי נפש ריקנים דרום האָשטו זייא ניט אויש גיצוגן ליידיג מיט טראַווערקייט כי אם מלאים כל טוב כרמונים נייארט פול מיט אלים גוטין כלי כסף וכלי זהב וטובות אבנים מיט גילדני אונ זילבּרני כלים אונ אבנים טובות ובגדי חופש ורקמת צבעונים אונ אלרלייא זיידני קליידר כדי לשלם שכר שעבוד חומר ולבנים כדי מזאל זייא צאלין דעם שכר וואָש זייא האָבין גארבייט מיט ליים אונ מיט ציגל חופפתם בטלול שבעת ענגים מעלה ומטה ומארבע רוחות גנונים דוא האָשט זייא צוא גדעקט מיט זיבן וואָלקנש איינר פון אויבין אונ איינר פון אונטין אונ פיר פון אלי פיר זייטין אונ איינר לחשכם מזרם וחורב וצנים צו פר מיידן זייא פון רעגן אונ פון היץ אונ

לאשון לילה : מוכפנים רעבים : ינהלם ינהגם : ושר נוא הוא שר של מצרים זה פרעה : מפתן פירוש על אסקופת ההיכל ושם מצפה מתי יחזרו ישראל אחר הזמן שנתן להם ג' ימים : תימנים מדרום שהלכו ישראל אל הים שהוא לצד דרום : מתנים מספרים : פרחי ר"ל בני האבות : כסכלונים כטפשים : מכורנים משועבדים : סופנים פירוש אין שעים להם : חורי לשון שרים : סונים מצרים : כפי הגונים כראוי לו כידונים

לא צמאים ולא מוכפנים · כי מרחמם ינהגם על מבועי עינים · והוא ינהלם על מבועי שמנים · ושר נוא יושב על מפתן ארמונים · מצפה יד דרך לימים הנתנים · והנה כתב אליו מארץ תימנים · ושומרים שהפקיד עליהם ממונים · התחילו כזאת אליו מתנים · והראוהו פצעים שפצעום פרחי נעמנים · וצוח וי וי וכל עבדיו אחריו עונים · ונמו מה זאת עשינו כסכלונים · כי שלחנו עבדים שתחת ידינו מכרנים · מי ירמוס לנו חומר ומי יחזיק לנו מלבנים · מי יבנה לנו חומות ובנינים · העת יגדילו עלינו שכנים · וגם המלכים שמס לנו נותנים · שוב לא יהיו אלינו פונים · כי יאמרו הנה עבדים שתחת ידיהם נתונים · הם פשעו בם ובהם לא סופנים · אף כי אנחנו חורי הארץ וקצינים : ובכן שלח וקבץ את כל חרטמי מצרים ואצטגנינים · וגם את האובות ואת הידעונים נוועץ בם ובזקנים · ויצאו כלם בעצה אחת מכונים · לרדוף אחריהם ולבלעם כתנינים · ויצו ויעבירו קול בארץ סונים · כל שולף חרב היות מוכנים · ויאספו כלם כאיש אחד מזומנים · והאחשדרפנים והפחות והסגנים · ואנשי הצבא ואיש בידו כלי זינים : אז פתח אוצרות גנזי מטמונים · אשר גנז הוא וכל מלכים קדמונים · והוציא כלי יקר ואדרכמונים · וחלק לכל אחד ואחד איש כפי הגונים · ושדלם בדברים והסביר למו פנים · וכה אמר להם בשיח מענים · משפט המלך עבדיו בוזזים ולפניו נותנים · ואני כאחד מכם אטול מנים : משפט המלך

קעלט ומפני החיות תשכבת צפעונים אונ עש זאל זייא ניט בייסן קיין שלאנג אונ חיות רעות ועוד בען כבודך מהלך לפניו אונ דיין שכינה איז גגאנגין פאר זייא בענן יומם לנחותם נתיבות מתוקנים צו פירן זייא מיט אוואלקן בייא טאג ובאש לילה בלי ולהכשל באישונים אונ מיט פייאר בייא דער נאכט כדי זייא זאלין ניט נכשל ווערין אין דער פינצטר מנוח טוב לנוד טוב נוסעים חונים אונ ציהן פון איין גוט אורט אוף איין בעשרן צו רואן לא צמאים ולא מוכפנים זייא זאנין ניט גיוועזן דארשטיג אונ ניט הינגריג כי מרחמם ינהגם על מבועי עינים דען דער בארמהר נאט האט זייא גיפירט בייא קוואלין וואשר והוא ינהלם על מבועי שמנים אונ ער טוט זיי פירן גלייך וויא לעבן קוואלין פון איל ושר נוא יושב על מפתן ארמונים אונ פרעה דער שר פון מצרים איז גזעסן אוף דר שוועל פון זייני פלאצן מצפה יד דרך לימים הנתנים אונ האט גיווארט אונ גלוגט אוף דעם וועג אוף דער צייט פון דרייא טעג וואש ער האט גיגעבן צו ישראל זיי זאלן זיך דער נאך אום קערן והנה כתב אליו מארץ תימנים איז צו אים אן גקומן איין כתב פון דער מדבר ושומרים שהפקיד עליהם ממנים אונ די שומרים וואש ער הט אוף זיי גמאכט התחילו כזאת אליו מתנים והראוהו פצעים שפצעום פרחי נאמנים האבן זיי אים דער ציילט אונ האבין אים גיוויזין דיא שלעק וואש די ישראל האבן זייא גישלאגן וצוח וי וי וכל עבדיו אחריו עונים האט ער מיט זייני קנעכט גישריגן וויי ונמו מה זאת עשינו כסכלונים אונ האבן גזאגט וואש האבין מיר גטאן וויא דיא שוטים כי שלחנו עבדים שתחת ידינו מכרנים אז מיר האבן אוועק גישיקט דיא קנעכט וואש זענן בייא אונז גוועזן אין קיטן מי ירמוס לנו חומר ומי יחזיק לנו מלבנים ווער וועט אונז קנעטין ליים אונ מאכן ציגל מי יבנה לנו חומות ובנינים ווער וועט אונז באון אונ מאוירן העת יגדילו עלינו שכנים היינט וועלן זיך אוף אונז דער הייבן אלי שכנים וגם המלכים שמס לנו נותנים אונ די מלכים וואש פלעגן אונז געבן מס שוב לא יהיו אלינו פונים וועלן זיך שון צוא אונז ניט קערן כי יאמרו הנה עבדים שתחת ידיהם נתונים דען זייא וועלין זאגן נון דיא קנעכט וואש זענן בייא זייא אין דיא הענט גוועזן הם פשעו בם ובהם לא סופנים האבן אין זיי מורד גיוועזן אונ זענן בייא זייא ניט חשוב אף כי אנחנו חורי הארץ וקצינים איז שון פשיטא מיר זאגן דאך דיא הארן פון דר וועלט ובכן שלח וקבץ את כל חרטמי מצרים ואצטגנינים וגם את האובות ואת הידעונים האט ער גישיקט אונ האט איין גיזאמלט אלי מכשפים פון מצרים וינוע בם ובזקנים ויצאו כלם בעצה אחת מכונים איז זייער עצה בייא אלי גליך גוועזן לרדוף אחריהם כתנינים צוא נאך יאגן נאך זייא אונ איין שלינגן זייא וויא דיא שלאנגין ויצו ויעבירו קול בארץ סונים האט ער נישאפט אונ מהאט אוש גירופן אוף גאר מצרים כל שולף חרב היות מוכנים עש זאלן זיין גרייט אלי וואש קענן אוש ציהן שווערדין ויאספו כולם כאיש אחד מזומנים האבן זיי זיך אלי איין גזאמלט וויא איין מענטש והאחשדרפנים והפחות והסגנים ואנשי הצבא ואיש בידו כלי זינים אלי הארן מיט חיל אונ איטליכר מיט כלי זין אז פתח אוצרות גנזי מטמונים דענשט מאל האט ער געפינט אלי בהאלטני אוצרות אשר גנז הוא וכל מלכים קדמונים וואש ער האט בהאלטן אונ דיא מלכים וואש זענן פריער גוועזן והוציא כלי יקר ואדרכמונים וחלק לכל אחד ואחד איש כפי הגונים אונ האט אוש גיצוגין טייערי כלים אונ רענדליך אונ הט צו טיילט איטלכין נאך זיין כבוד נאך ושדלם בדברים והסביר למו פנים אונ האט זייא איין גירעט מיט גוטי רייד אונ מיט אפריילך פנים וכה אמר להם בשיח מענים אונ האט זייא אזו גזאגט משפט המלך עבדיו בוזזים ולפניו נותנים דער סדר פון אלי מלכים איז אז דאש פאלק רובין גיבן זייא דעם מלכות ואני כאחד מכם אטול מנים אונ איך וועל נעמן גליך מיט איך אחלק משפט המלך עבדיו יוצאים ראשונים דער סדר פון אלי מלכים גיאן

ריא

המלך עבדיו יוצאים ראשונים ואני אצא ראשון ואתם צאו אחרונים · משפט
המלך עבדיו אוסרים מרכבתו ומתקנים · ואני בעצמי אאסור רכבי
ואשים רסנים : ונתרצו יחד גדולים וקטנים · וישימו כובע על ראשיהם
ולבשו שריונים · ויחגרו איש חרבו ונטלו כרונים · ויקחו איש רומח בידו
והחזיקו מגינים · ונשאו קשת ומלאו שלטיהם חצים שנונים · והקלעים איש
קלעו בידו לקלע באבנים · ויצאו יחד בלב שלם ובצביונים · ולא נכשל אחד מהם ולא ארעוהו
סמנים לבלתי לנחש לשוב למלונים · כי תוקות העמים מנחשים ומעוננים · ואיש ישראל על שפת
ים חונים · וישאו עיניהם והנה מצרים נוסע כעננים · ואין מקום לנוס לאחור ולא לפנים · ואף לא
מרפנות מפני חיות ופתנים · ויצעקו אל יי והפילו לפניו תחנונים · וימצא להם המצוי בכל
עדנים · ויגער בים סוף וחרבו זדונים · וילכו בתהומות כעל דרכים מפונים · מזה ומזה העלה
אילנות טעונים · ובתוך תהומות המתיק למו מעינים ועשן לפניהם קטורת סממנים : וינחם אל
מחוז חפצם שאננים · וכעלות לצד זה על שפת ים כנים · באו מצד זה בתוך ים סונים · תחילה
ברצון וסוף ברסן מרוסנים · כי סדרי בראשית עליהם משתנים · דרך ארץ סוסים מושכים
אופנים · ונהפך בהם ונמשכו סוסים אחר הסרנים : דרך ארץ מקום שרכב מנהיג שם
מושכים ופונים · וכאן מנהיג מושך ובעל כרחם נפנים ובאו לתוך ים באמצע שאונים · והנה
כבוד יי אלהי ישראל בא ברוב לגיונים : וירכב על כרוב וירא מול בעלי מדנים · ועמו שרפי
הקודש

כרונים רומחים : מגנים לשון מגן ולנה : ובצביונים פי' ברצון טוב : ופתנים נחשים · וימצא להם הקב"ה שהוא מצוי בכל עת : זדונים מים הזידונים : מפונים מתוקן וטיט : כנים אלו ישראל : ברסן פי' שהם נמשכים בע"כ · ברסן בל"א טו"ס : הסרנים אחר העגלה : שאונים גלי הים : לגיונים חיילות אחר רלה זכריה

דיא קנעכט פריאר אין דער מלחמה ואני אצא ראשון ואתם צאו אחרונים און
איך וועל גיין פריאר און איר גייט צום הינטרשטין משפט המלך עבדיו
אוסרים מרכבתו ומתקנים אלי מלכים מאכין דיא קנעכט צוא רעכט זיין רייט
וואגין ואני בעצמי אאסור רכבי ואשים רסנים און איך וועל אליין בונדן מיין
רייט וואגין און צומין ונתרצו יחד גדולים וקטנים זענין דיא קלייני מיט
גרושי מרוצה גיווארין וישימו כובע על ראשיהם און האבן אן ניטאן היטלען
אויף זייערי קעפ ולבשו שריונים ויחגרו איש חרבו ונטלו כרונים און האבין זיך
אן גיטאן אין פאנצרין און שווערדין און שפיזן האבן זיי זיך גיגורט ויקחו
איש רומח בידו והחזיקו מגינים און איטליכר מאן האט גינומן שפיזן און
פאנצרין אין זיין האנט ונשאו קשת ומלאו שלטיהם חצים שנונים והקלעים איש קלעו
בידו לקלע באבנים און האבן גיטראגין בוגינש און דער פילט זייערי
שיילדך מיט שארפי פיילן און דיא שליידר שטיינר האט איטלכיר
גינומן זיין שליידר אין דער האנט צוא ווארפין מיט שטיינר ויצאו יחד
בלבב שלם ובצביונים און אלי זענן גינאנגן מיט גאנצן הארצין ולא נכשל אחד
מהם ולא ארעוהו סימנים און איינר פון זייא איז ניט גישטרויכילט גיווארן עש
זאל זיין אסימן אויף שלעכטש לבלתי לנחש לשוב למלונים כדי זייא זאלן זיך
ניט אום קערן צו זייער נאכט לעגער כי תוקות העמים מנחשים ומעוננים ווארום
דער סדר פון דיא עכומ"ז איז כישוף צוא טאן ואיש ישראל על שפת ים חונים
און דיא ישראל האבן גירואט בייא דעם בארטן פון ים וישאו עיניהם והנה
מצרים נוסע כעננים האבן זייא אויף גיהובין זייערי אויגן און האבן גיזעהן
וויא דיא מצרים קומן אז וויא אוואלקין ואין מקום לנוס לאחור ולא לפנים און
זייא האבן ניט גיהאט קיין ארט וויא הין צוא אנטלופין ניט ארונטיר
און ניט פארינט ואף לא מרפנות מפני חיות ופתנים אויך אין דיא זייטן האבן

זייא גיט גיקאנט אנטלופן פון ווענין שלאנגן און חיות רעות ויצעקו אל ה'
והפילו לפניו תחנונים האבין זייא גישריגן און גיבעטן צוא גאט וימצא להם
המצוי בכל עדנים האט זייא גיהאלפין גאט וואש ער העלפט זייא אלי צייט
ויגער בים סוף ותרבו זדונים און האט אן גשריגן אין ים און האט אים גמאכט
טרוקין וילכו בתהומות כעל דרכים מפונים און זייא זענין גינאנגין אין ים וויא
אויף איין ריינם וועג מזה ומזה העלה אילנות טעונים פון ביידי זייטין איז גיוועזן
בומר מיט פירות ובתוך תהומות המתיק למו מעינים און אין דיא אפ גרונטן
האט ער זייא גמאכט זיסי קוואלן ועשן לפניהם קטורת סממנים און האט פאר
זייא גרייכרט אלי גוטי בשמים וינחם אל מחוז חפצם שאננים און ער פירט
זייא מיט שלום אין דעם וועג פון זייער בדערפניש וכעלות לצד זה על שפת
ים כנים און אז דיא גירעכטי ישראל זענין ארויש גינאנגן אויף דר אנדרר
זייט ים באו מצד זה בתוך ים סונים זענין דיא מצרים אריין גינאנגן פון
דער זייט אין ים תחלה ברצון וסוף ברסן מרוסנים פריער האבן זייא גיוואלט
גיין אין ים דר נאך האט מען זייא מיט גיוואלד וויא מיט אצוים גשלעפט
כי סדרי בראשית עליהם משתנים דען די סדרי בראשית זענן אויף זייא נשתנה
גווארן דרך ארץ סוסים מושכים אופנים דער סדר פון דער וועלט איז דיא
פערד שלעפין דעם וואגין ונהפך בהם ונמשכו סוסים אחר הסדנים און דא איז
פאר קערט גיוועזן עש האבין זיך נישלעפט דיא פערד נאך די וועגין
דרך ארץ מקום שרכב מנהיג שם מושכים ופונים דער סדר איז וויא אהין דער
רייטיר פירט דאש פערד אהין גייט ער וכאן מנהיג מושך ובעל כרחם נפנים
און דא איז פאר קערט גיוועזן דאש פערד האט מיט גיוואלד גשלעפט
דעם רייטר ובאו לתוך ים באמצע שאונים און זייא זאנין גיקומן אין מיטן
ים אריין והנה כבוד ה' אלהי ישראל בא ברוב לגיונים און דער כבוד פון גאט

יוצר ליום אחרון של פסח

הַקּוֹדֶשׁ וְחַיּוֹת וְאוֹפַנִּים ׳ וְאֶלֶף אַלְפִין וְרִבּוֹ רִבְבָן גְּדוּדֵי שִׁנְאַנִּים ׳ רֶכֶב
אֵשׁ וְסוּסֵי אֵשׁ וְכָל דִּמְיוֹנִים ׳ כְּמַרְאֶה אֲשֶׁר רָאָה צִיר בְּחֶזְיוֹנִים ׳ סוּסִים
אֲדוּמִּים וְסוּסִים שְׁחוֹרִים שְׂרוּקִּים וּלְבָנִים ׳ וַיִּחֲנוּ אֵלֶּה נוֹכַח אֵלֶּה אֲפוּנִים ׳
מַחֲנֶה אֵשׁ מוּל מַחֲנֶה קַשׁ. פָּנִים בְּפָנִים ׳ וּלְפִי שָׁעָה הֻרְגְּשׁוּ כָּל צְבָא
מְעוֹנִים ׳ בִּזְרוֹעַ עֻזּוֹ נִלְחַם רַב אוֹנִים ׳ לֹא בְּעוֹצֶם יַד חֵיל שׁוֹטְנִים ׳ הֲלֹא
הַנְּפִילִים וְאַנְשֵׁי שֵׁם מְכוּנִים ׳ מְרוּחַ אַפּוֹ כָּלוּ וְהִנָּם טְמוּנִים ׳ וְאַף כִּי
מְשׁוּלִים לְמִשְׁעֶנֶת קָנִים ׳ אֲשֶׁר הֶבֶל וָרִיק לְעֶזְרָה מְתֻקָּנִים ׳ כִּי אִם לְהוֹדִיעַ
חִבַּת אָב לְבָנִים ׳ וַיַּרְעֵם בְּקוֹל גְּאוֹנוֹ עַל גֵּיאוֹנִים ׳ וַיָּרָץ לִקְרָאתָם
בְּמָגֵן וְצִנִּים ׳ וַיִּרְדְּכֵם בְּאַפּוֹ וַיְּמַסְמֵס בַּחֲמָתוֹ כְּחוֹמֶר טִינִים ׳ וְהֵדִישָׁם
כְּהִדּוּשׁ מַתְבֵּן בְּמוֹ מַדְמֵנִים ׳ וְאָז שַׂר יָם עִם שַׂר חָם יַחַד נְדוֹנִים ׳ זֶה לְעוּמַּת
זֶה נֶאֱבָקוּ בִּמְעוֹנִים ׳ וַיֶּחֱזַק רַהַב עַל שַׂר אוֹנִים ׳ וַיַּשְׁלִיכֵהוּ אַרְצָה בְּעֶזְרַת דַּר
אוֹפַנִּים ׳ וְעַם זוּ בְּשׂוּרִם בְּאֵלֶּה דִינִים ׳ עוֹזֵר וְעָזוּר בְּכֵן נִדּוֹנִים ׳ פָּתְחוּ פִיהֶם בְּשִׁיר וּבִרְנָנִים ׳
עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ פָּצְחוּ רְנָנִים לְרָם עַל רָמִים וּמִתְגָּאֶה עַל גּוֹתְנִים ׳ לְשׁוֹמֵעַ אֶנְקַת אֶבְיוֹנִים ׳
לְמַשְׁפִּיל רָמִים וּמֵרִים מִסְכֵּנִים ׳ וְקִדְּמוּ שָׂרִים אַחַר נוֹגְנִים ׳ וּבְתוֹךְ עֲלָמוֹת תּוֹפְפוּ נִגּוּנִים ׳
וְאַחַר כָּךְ הוּרְשׁוּ שִׁנְאַנִּים : נקדישך וכו׳

וזכריה הנביא : אפונים טוים :
הרגישו נאספו : רב אונים זה
הקב״ה : לא בעצם פי׳ לא מתחת
עולם מלרים הולך הקב״ה להתחזק
נגדם בעסק גדול שסרי הנפילים כלו
מרוח אפו כ״ש המלרים הנתלים
למשענת קנה רלוץ וכתיב בהן הבל
וריק יעזרו רק עשה זאת להודיע
חבתן : מדמנים כמו כדומן על פני
השדה : נדונים לפני הקב״ה :
נאבקו כמו ויאבק איש עמו ר״ל
נלחמו יחד זה רלה לעזור ישראל
ולהטביע המלרים וזה רלה להציל את
המלרים : רהב זה שר של ים ;
אונים מלרים : ועם זו אלו ישראל :
בשורם בראותם : עוזר זה שר
מלרים : נותנים שנאמר כי גאה
גאה : מסכנים עניים : וקדמו כו׳
פי׳ ישראל קדמו לשיר ואח״כ הנשים
וזה בתוך עלמות פי׳ נערות ואח״כ
ניתן רשות למלאכים שיאמרו שירה ׳

לאחר ודור אתה במרחמו ׳ יעלה ויבא ׳ והשיאנו רלה ותודיס ׳ הלל ׳ ותתלת ב״וס א׳ דסוכות : ק״ש שיר של יוס ׳ אתה הראת : ומוליאין ב׳ ס״ת וקורין באחד בפרשת כל הבכור המתלת בשמיני
עצרת נ״ת של יוס אחרון בשבת מתחילין עשר תעשר :

בס״ת שנייה למפטיר בפרשת פנחס

וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה עֹלָה לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל
אֶחָד וְשִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם יִהְיוּ
לָכֶם : וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר וּשְׁנֵי
עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל תַּעֲשׂוּ : עִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן תַּעֲשֶׂה לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד
לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים : וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם : מִלְּבַד
עלת

פון דיא ישראל איז גיקומן מיט פיל מלאכים וירכב על כרוב ויעף טול
בעלי מגנים און האט גריטן אוף איין כרוב און האט גישוועבט אקיגן די
קריגרש ועמו שרפי הקודש וחיות ואופנים און מיט אים איז גיוועזן דיא הייליגי
שרפים ואופנים וחיות ואלף אלפין ורבו רבבן גדודי שנאנים און פיל צעהין
טויזנט חילות פון מלאכים רכב אש וסוסי אש וכל דמיונים אוף פיארדיגי
פערד און פיארדיגי רייט וועגין און אלירלייא גישטאלטין כמראה אשר
ראה ציר בחזיונים אזו וויא זכריה הנביא האט גיזעהין אין זיין נבואה
סוסים אדומים וסוסים שחורים שרוקים ולבנים אוף רויטי פערד אין שווארצי
און גראווי און ווייסי ויחנו אלה נוכח אלה אפונים און האבן גרואט איינש
אקיגן אנדרן מחנה אש מול מחנה קש פנים בפנים און האבן גרואט איין
פיארדיגי מחנה קעגן דער מחנה פון שטרוא פנים אקיגן פנים ולפי שעה
הרגישו כל צבא מעונים און אין איין שעה האבן זיך איין גיזאמלט אלי
מלאכים פון הימל בזרוע עזו נלחם רב אונים מיט זיין גרוש שטארקייט האט
גאט מלחמה גיהאלטין לא בעוצם יד חיל שוטנים ניט כחמת זייער שטארקייט
האט ער זיך אוף זייא אזו גישטארקט הלא הנפילים ואנשי שם מכונים וואורום
דיא ריזען וואש מהאט זייא גירופן אנשי השם מרוח אפו כלו והנם טמונים
זעני פאר לענט גיווארן מחמת זיין רוגזה און זענין בהאלטן אונטר
דער ערד ואף כי משולים למשענת קנים איז שון ־ אפשיטא דיא מצרים
וואש זענין גיגליכן וויא אצובראכניר שטעקן אשר הבל וריק לעזרה מתקנים
וואש זייער הילף איז הבל כי אם להודיע חבת אב לבנים נאר ער האט גיוויזן
זיין ליבשאפט וויא אפאטיר צוא זייני קינדר וירעם בקול גאונו על גיאונים און
ער מאכט רונדרין מיט זיין שטארקייט אוף דיא האפירטיגי מצרים
וירץ לקראתם במגן וצינים און איז גילאפין קעגין זייא מיט פאנצרין וירדכם באפו
וימסמס בחמתו כחומר טינים און האט זייא צוא טרעטין מיט זיין גרים
צארין אזו וויא ליים והדישם כהדוש מתבן במו מדמנים און האט זייא גקניטן
וויא שטרוי אין ליים ואז שר ים עם שר חם יחד נדונים דענשט מאל האט דר
שר פון דעם ים מיט דעם שר פון מצרים זיך גמשפט זה לעומת זה נאבקו
במעונים איינר מיט דעם אנדרן האבן זיך גיראנגלט אין הימל ויחזק רהב
על שר אונים וישליכהו ארצה בעזרת דר אופנים האט זיך גישטארקט דער שר
פון דעם ים וואש הייסט רהב אוף דעם שר פון מצרים און האט אים
גיווארפן צו דער ערד מיט דער הילף פון גאט ועם זו בשורם באלה דינים
עוזר ועזור בכן נידונים און דיא ישראל אז זייא האבן דאש גיזעהין וואש
דיא מצרים מיט זייער שר האבין איין מפלה פתחו פיהם בשיר וברננים
האבן זייא גיעפינט זייער מול מיט לוב און גיזאנג עזי וזמרת יה פצחו
רננים און האבן גיזאגט מיט גיזאנג אונזר שטארקייט איז גאט לרם על רמים
ומתגאה על גותנים ער איז העכיר פון אלי האפירטיגי לשומע אנקת אביונים
למשפיל רמים ומרים מסכנים ער טוט הערין דאש גשרייא פון אביונים און
מאכט נידריג דיא הוכי און הייבט אוף דיא ארומי וקדמו שרים אחר נוגנים
און האבן גיזאגט שירה און גיזונגן ובתוך עלמות תופפו נגונים און אלי יונגי
בתולות האבן גיפויקט און גיזונגן ואחר כך הורשו שנאנים און דער נאך
האט מען גיגעבן רשות דיא מלאכים זאלין זאגן שירה :

עלת הבקר אשר לעלת התמיד תעשו את־אלה ׃ כאלה תעשו ליום שבעת ימים לחם אשה ריח־ניחח ליהוה על־עולת התמיד יעשה ונסכו ׃ וביום השביעי מקרא־קדש יהיה לכם כל־מלאכת עבדה לא תעשו ׃

הפטרה לאחרון של פסח בישעיה בסימן י

עוד היום בנב לעמד ינפף ידו הר בת־בית כ׳ ציון גבעת ירושלם ׃ הנה האדון יהוה צבאות מסעף פארה במערצה ורמי הקומה גדעים והגבהים ישפלו ׃ ונקף סבכי היער בברזל והלבנון באדיר יפול ׃ ויצא חטר מגזע ישי ונצר משרשיו יפרה׃ ונחה עליו רוח יהוה רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת יהוה ׃ והריחו ביראת יהוה ולא־למראה עיניו ישפוט ולא־למשמע אזניו יוכיח ׃ ושפט בצדק דלים והוכיח במישור לענוי־ארץ והכה־ארץ בשבט פיו וברוח שפתיו ימית רשע ׃ והיה צדק אזור מתניו והאמונה אזור חלציו ׃ וגר זאב עם־כבש ונמר עם־גדי ירבץ ועגל וכפיר ומריא יחדו ונער קטן נהג בם ׃ ופרה ודב תרעינה יחדו ירבצו ילדיהן ואריה כבקר יאכל־תבן ׃ ושעשע יונק על־חר פתן ועל מאורת צפעוני גמול ידו הדה׃ לא־ירעו ולא־ישחיתו בכל־הר קדשי כי־מלאה הארץ דעה את־יהוה כמים לים מכסים ׃

והיה ביום ההוא שרש ישי אשר עמד לנס עמים אליו גוים ידרשו והיתה מנחתו כבוד ׃ והיה ׀ ביום ההוא יוסיף אדני שנית ידו לקנות את־שאר עמו אשר ישאר מאשור וממצרים ומפתרום ומכוש ומעילם ומשנער ומחמת ומאיי הים ׃ ונשא נס לגוים ואסף נדחי ישראל ונפצות יהודה יקבץ מארבע כנפות הארץ ׃ וסרה קנאת אפרים וצררי יהודה יכרתו אפרים לא־יקנא את־יהודה ויהודה לא־יצר את־אפרים ׃ ועפו בכתף פלשתים ימה יחדו יבזו את־בני־קדם אדום ומואב משלוח ידם ובני עמון משמעתם ׃ והחרים יהוה את לשון ים־מצרים והניף ידו על־הנהר בעים רוחו והכהו לשבעה נחלים והדריך בנעלים ׃ והיתה מסלה לשאר עמו אשר ישאר מאשור כאשר היתה לישראל ביום עלתו מארץ מצרים ׃ ואמרת ביום ההוא אודך יהוה כי אנפת בי ישב אפך ותנחמני ׃ הנה אל ישועתי אבטח ולא אפחד כי עזי וזמרת יה יהוה ויהי־לי לישועה ׃ ושאבתם־מים בששון ממעיני הישועה ׃ ואמרתם ביום ההוא הודו ליהוה קראו בשמו הודיעו בעמים עלילתיו הזכירו כי נשגב שמו ׃ זמרו יהוה כי גאות עשה מודעת מידעת כ׳ זאת בכל־הארץ ׃ צהלי ורני יושבת ציון כי־גדול בקרבך קדוש ישראל ׃ ואומר המפטיר הברכות

בשבת אומרים יקום פורקן ׳ ומזכירין נשמות והחזן אומר אב הרחמים אשרי ׃ יהללו ומחזירין הס״ת למקומן ומתפללין תוכף ׃

מעריב ליל ראשון של שבועות

כאשר שאומר החזן ברכו אומרים הקהל יתברך

חזן **ברכו את יי המבורך ׃**

והקהל עונין **ברוך יי המבורך לעולם ועד ׃**

קהל יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא שמו של מלך מלכי המלכים הקדוש ׳ ברוך הוא שהוא ראשון והוא אחרון ומבלעדיו אין אלהים סולו לרוכב בערבות ביה שמו ועלזו לפניו ושמו מרומם על כל ברכה ותהלה ברוך ש״ם כבוד מלכותו לעולם ועד ׃ יהי שם יי מבורך מעתה ועד עולם ׃

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר בדברו מעריב ערבים ׳ בחכמה פותח שערים ובתבונה משנה עתים ׳ ומחליף את הזמנים ומסדר את הכוכבים במשמרותיהם ברקיע כרצונו בורא יום ולילה ׃ גולל אור מפני חושך וחושך מפני אור ומעביר יום ומביא לילה ׳ ומבדיל בין יום ובין לילה יהוה צבאות שמו ׳ אל חי וקים תמיד ימלוך עלינו לעולם ועד ׃

מיוסד ע״פ א״ב ושם המחבר יוסף הקטן בר שמואל

ויורד אביר יעקב נורא עלילה ׳ וידבר בטוי עשרת הדברות בהמולה ׳ אנכי גלה והאיר לעמו תחלה ׳ דוד מעביר יום ומביא לילה ׃ ברוך אתה יי המעריב ערבים ׃

אהבת עולם בית ישראל עמך אהבת ׃ תורה ומצות חקים ומשפטים אותנו למדת ׳ על כן יהוה אלהינו בשכבנו ובקומנו נשיח בחקיך ׃ ונשמח בדברי תלמוד תורתך ובמצותיך לעולם ועד כי הם חיינו וארך ימינו ׳ ובהם נהגה יומם ולילה ׃ ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים ׃

לא יהיה לך הבל תבנית אליל נכלם ׳ לא תשא ותמיר קדשת שם נעלם ׳ זכור

ידידות משפטי נועם וסלסולם ׳ חנון יזכור לנו אהבת עולם ׃ ברוך אתה יי אוהב עמו ישראל ׃

וקורין ק״ש תמצא ביום א׳ דסוכות

אמת ואמונה כל זאת וקים עלינו כי הוא יי אלהינו ואין זולתו ואנחנו ישראל עמו ׳ הפודנו מיד מלכים מלכנו הגואלנו מכף כל העריצים האל הנפרע לנו מצרנו והמשלם גמול לכל אויבי נפשנו ׳ העושה גדולות עד אין חקר נסים ונפלאות עד אין מספר השם נפשנו בחיים ולא נתן למוט רגלינו המדריכנו על במות אויבינו וירם קרננו על כל שונאינו ׃ העושה לנו נסים ונקמה בפרעה אותות ומופתים באדמת בני חם ׃ המכה בעברתו כל בכורי מצרים ויוצא את עמו ישראל מתוכם לחרות עולם׃ המעביר בניו בין גזרי ים סוף את רודפיהם ואת שונאיהם בתהומות טבע ׳ וראו בניו גבורתו שבחו והודו לשמו׃ ומלכותו ברצון קבלו עליהם ׳ משה ובני ישראל לך ענו שירה ׃

טוביה למרום עלה ׳ והוריד דת כלולה ׳ בחג השבועות ׃ ירד צור בעצמו ונתן עוז לעמו ׳ ברעמים וזועות ׃ כל עצי היער אחזום חיל וסער והרים וגבעות ׃ למר לעם קדושים

מעריב ליל ראשון של שבועות

סדר תקופות וחדשים · וחשבון השעות : מכל אום תכבם · ולהר סיני קרבם אל למושעות : נשאם בכנפי נשרים · שוכן ברום אורים · ומתחת זרועות · סוררים בעת שמעם · צבי תפארת עם יהגזון יריעות · עלובים חפו ראשם · ולהרינה צור הקדישם · בפרוע פרעות : פרישת הוד שלמה · ורקועת גובה ארמה · שתיהן נוגעות · צדיק הר כפה · עלי נאוה ויפה · כגיגית וכיריעות : קשבו עם בחירים · חקים ומשפטים ישרים · לאוזן השמעות · רם בחסדו שמרם · מכף כל צוררם · ומגזרות רעות : שלח אותות ומופתים והנחילם דתות חרותים · בחכמה ובדעות · תפארתם הגדיל למעלה · לתתם לשם ולתהלה · כברכת כוס ישועות :

ישועות רבות הראם פודה וגואל · ועטרם והגום ברת יקותיאל · שוחתים רנן והודיה לאל · פארו ושבחו משה ובני ישראל · בגילה ברנה בשמחה רבה ואמרו כולם :

מי כמוכה באלים יהוה מי כמוכה נאדר בקודש נורא תהלות עושה פלא : מלכותך ראו בניך בוקע ים לפני משה :

כבר הוריך בדבור חמישי השמיעם · לא תרצח קרוצי חומר להכרית בזעם · לא תנאף טובת חן וסרת טעם · נצח צור ישעך המליכוהו ברב עם · זה צור ישענו פצו פה ואמרו :

יי ימלוך לעולם ועד : ונאמר כי פדה יי את יעקב וגאלו מיד חזק ממנו :

לא תגנוב במסתרים לישב במארב חצרים · לא תענה רע חמס היות עד שקרים · לא תחמוד שפעת רע וחפצים יקרים · מלך צור ישראל וגאלו קים לדור דורים : ברוך אתה יי מלך צור ישראל וגאלו : (נ״א גאל ישראל) :

השכיבנו יהוה אלהינו לשלום והעמידנו מלכנו לחיים טובים ולשלום ופרוס עלינו סוכת שלומך ותקננו בעצה טובה מלפניך והושיענו מהרה למען שמך · והגן בעדנו והסר מעלינו אויב דבר וחרב ורעב ויגון והסר שטן מלפנינו ומאחרינו · ובצל כנפיך תסתירנו · כי אל שומרנו ומצילנו אתה כי אל מלך חנון ורחום אתה ושמור צאתנו ובואנו לחיים ולשלום מעתה ועד עולם · ופרוס עלינו סוכת רחמים ושלום :

וכל העם רואים ושומעים את הקולות · אגודים יחד לקבל חמורות וקלות · לבטח הושיבם עושה גדולות · כן יפרוס שלומו על כל מקהלות :

ברוך אתה יהוה הפורס סוכת שלום עלינו ועל כל עמו ישראל ועל ירושלים :

וידבר משה את מועדי יי אל בני ישראל :

ח״ק סמ״ע תמלא בליל א׳ של סוכות · ק״ש עליט ק״י אדון עולם :

יוצר ליום ראשון של שבועות

האל

בתעצומות עזך הגדול בכבוד שמך · הגבור לנצח והנורא בנוראותיך · המלך היושב על כסא רם ונשא :

שוכן עד מרום וקדוש שמו וכתוב רננו צדיקים ביי · לישרים נאוה תהלה :

בפי ישרים תתרומם : ובלשון חסידים תתקדש :
ובשפתי צדיקים תתברך : ובקרב קדושים תתהלל :

ובמקהלות רבבות עמך בית ישראל ברנה יתפאר שמך מלכנו בכל דור ודור שכן חובת כל היצורים לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו להודות להלל לשבח לפאר לרומם להדר ולנצח לברך לעלה ולקלס על כל דברי שירות ותשבחות דוד בן ישי עבדך משיחך :

ובכן

ובכן יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ : כִּי לְךָ נָאֶה יהוה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שִׁיר וּשְׁבָחָה הַלֵּל וְזִמְרָה עֹז וּמֶמְשָׁלָה נֶצַח גְּדוּלָּה וּגְבוּרָה תְּהִלָּה וְתִפְאֶרֶת קְדוּשָּׁה וּמַלְכוּת : בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ וּמֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אַתָּה אֵל: חזן בָּרוּךְ אַתָּה יהוה אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וּמְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת אֵל הַהוֹדָאוֹת אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת בּוֹרֵא כָּל הַנְּשָׁמוֹת רִבּוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זִמְרָה מֶלֶךְ יָחִיד אֵל חֵי הָעוֹלָמִים :

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵיהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵיהּ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן : יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵיהּ דְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵילָא מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן :

חזן **בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבֹרָךְ :** קהל וחזן **בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד :**

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ · עוֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל : אוֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים אוֹרוֹת מֵאֹפֶל אָמַר וַיֶּהִי :

כוונת הפייטן להודיע איך שהתורה ראויה לשבח · על שמתנה יסוד ותתנה פנת כל הנבראים · ובנה יסוד הפיוט כאלו התורה משבחת עצמה ומביא ראיה מפסוק ה' קנני וגו' ובכל בית ג' חרוזות מלות מן האלפא ביתא · ומסיים הבית בפסוק ה' קנני מענין לענין באותו ענין · ובסוף הג' האלפא ביתא בית"א חתום שם המחבר שמעון בר יצחק :

אָדוֹן אִמְּנַנִי · אֶצְלוֹ שִׁכְּנַנִי · אָדָם הִקְנַנִי · יְיָ קָנָנִי : בִּנְיַן בְּעָרְכוֹ · בִּי עָץ צָרְכּוֹ · בְּשַׁעֲשׁוּעַ בִּרְכּוֹ · רֵאשִׁית דַּרְכּוֹ : גַּשְׁתִּי לְרַגְלָיו · גַּרְתִּי בְּצִלָּיו · גַּעְגּוּעַי עָלָיו · קֶדֶם מִפְעָלָיו : דָּתוֹתַי עֲלָם · דּוֹדִי לְהוֹעִילָם · דַּעַת הַנֶּעְלָם · מֵאָז מֵעוֹלָם : הֶגְיוֹנִי לָאֱרוֹשׁ · הַמְּזֻקָּק לִפְרוֹשׁ · הַנִּפְלָא לִדְרוֹשׁ · נִסַּכְתִּי מֵרֹאשׁ : וָאֶהְיֶה בְּעֶרֶץ · וְשַׁעֲשׁוּעַ יֶרֶץ · וְקִדְּמַנִי בְּמֶרֶץ · מִקַּדְמֵי אָרֶץ : זֹהַר נִכְלַלְתִּי · זָכִיּוֹת נִכְלַלְתִּי · זֹאת נִתְהַלַּלְתִּי · בְּאֵין תְּהוֹמוֹת חוֹלָלְתִּי : חֵקֶר עוֹנוֹת · חָלָל וּמְעוֹנוֹת · חַק כִּי עֲנִינוֹת · בְּאֵין מַעְיָנוֹת : טְפוּחֵי שָׁמַיִם · טְפָסְרֵי אֵשׁ וּמַיִם · טְרָמַנִי יוֹמַיִם · נִכְבַּדֵּי מָיִם : יְקָרוֹתַי נִבְּעוּ · יְתֵדוֹתַי נִקְבְּעוּ · יְרִיעוֹתַי רֻבְּעוּ · בְּטֶרֶם הָרִים הָטְבָּעוּ : כְּלָלוֹת נִכְלַלְתִּי · כֵּן פְּרָט נִתְלַלְתִּי

אדון כו' התורה אומרת הקב"ה אמנני ושכנני אצלו וקודם שהקנני לישראל ה' קנני : **אמנני** ל' כאשר ישא האומן את היונק : **בנין** כו' כשהיה עורך בנין העולם היה מתייעץ בי שיאך לבראות צרכי העולם : **ושעשוע** הייתי בין ברכיו ומשתעשע כשעדיין לא נברא העולם : **גשתי** · לרגליו של הקדוש ב"ה כאדם שהולך לחבירו להתייעץ עמו וגרתי בצלו והיו לי געגועין עליו כבן על אביו וזאת היה קדם מפעליו של העולם : **דתותי** · פירוש הקב"ה עילה תורתו להעלות על כל דתות וניאוסי עכו"ם כדי להועילם לישראל שיגאלו בזכותה מגיפם וידעו אמות שהיו נעלמים מאז מעולם : **הגיגי** הגיון של תורה דומה לדבר שהוא מוזקק ככסף ולפרוש אותה בפיו במ"ט פנים ולדרוש הנפלאים והנעלמים כגון חוקת פרה · ולאלו התדות : **נסכתי** מראש לשון נסיכות ושררה : **ואהיה** פירוש והייתי בחוק השמים ודברי הם מרוצים לפני הקב"ה וקדמני לבראות במרולה קודם שנברא העולם : **זוהר** פירוש בזוהר של אור הייתי מעוטרת וכל אלות מעוטרין בזכיות לזכות את הבריות ובזאת נתגלגלתי שנקראתי כמה פעמים וזאת התורה וקודם שנבראו התהומות נבראתי : **חקר** פירוש לידע כמה עונות ושעות ביום וכמה שנים חופם חללו של עולם וכמה עביין של רקיעין כל אותן ענייניס כתב בי וקודם שנבראו שמים ומלאכי אש ומים קדמני הקב"ה ב' אלפים קודם : **טרמני** ל' טרם ועדיין לא נברא כבדות המים : **יקרותי** פירוש ד"ת היקרים : **נבעו** לשון נבעו מצפוניו : **יתרותי נקבעו** כאדם הקובע יתדות בבנין כדי להחזיקו : **יריעותי רובעו** כדרך היריעות לסוכה כבן הבית בד' רמחותיו ואת היה ערך ההרים הטבעו על התהומות : **כללות** פירוש בכללות שבתורה נתעטרתי ותלי תילין

אדון אמנני אצלו שכנני דיא תורה זאגט דער האר פון דער וועלט האט מיך דער צוגין אונ האט מיך גימאכט ביא זיך רואן אדם הקנני ה' קנני איידר ער האט מיך אפ גגיבן צוא דיא מענטשן בין איך פריער ביא גאט גוועזן בנין בערכו בי עץ צרכו אז ער האט גיוואלט דיא וועלט בשאפין האט ער מיט מיר איין עצה גיהאלטין. בשעשוע ברכו ראשית דרכו ער האט זיך מיט דער תורה וואש זיא ווערט אן גירופין ראשית דרכו משתעשע גיוועזן וויא אפאטר מיט זיין קינד וואש ער האלט ראש אויף זייני קניא גשתי לרגליו גרתי בצליו איך האב צוא אים גינעהנט אונ האב גיוואנט אין זיין שאטין געגועי עליו קדם מפעליו ווייל איך בין ביא אים ראש ערשטי בשעפניש דרום בין איך גיליבט ביא אים וויא איין בן יחיד דתותי עלם דודי להועילם מייני מנהגים האט ער גלובט מין פריינט דיא ישראל צוא העלפין דעת הנעלם מאז מעולם מיט דער תורה וואש זיא איז גיוועזן פאר הולין פון לינג אן הגיגי לארוש המזוקק לפרוש מייני רייד צוא רייזן אין דער לוטרר תורה אונ צו בשיידן זיא. הנפלא לדרוש נסכתי מראש דיא תורה וואש זיא איז גיוועזן פאר הולין צוא דרשינן בין איך פון אייבג ווארן גהערשט ואהיה בערץ ושעשועי ירץ אונ איך בין גוועזן אין הימל אונ גאט האט זיך מיט מיר משתעשע גוועזן וקדמני במרץ מקדמי ארץ ער הט מיך פריר בשאפן פון דר וועלט זוהר נבללתי זכיות נבללתי מיט שיין בין איך גוועזן גיקריינט אונ אוש גימישט מיט זכיות זאת נתהללתי באין תהומות חוללתי איך ווער אן גירופן זאת אונ אז איך בין בשאפין גיווארן איז נאך ניט גיוועזן קיין אפ גרונטין אויף דער וועלט חקר ענות חלל ומעונות דאש פארשטונג פון די צייטן דאש איז תקופות ומולדות אונ צו וויסן וויא לאנג אונ ברייט איז דער חלל פון דער וועלט אונ די הייך פון דעם הימל חק בי ענינות באין מעינות אין מיר איז אוש גיקריצט גווארן דיא אלי ענינים אז עש נאך ניט גיוועזן קוואלין אויף דער וועלט טפחי שמים טפסרי אש ומים איידר ער האט גימאסטן דעם הימל אונ האט בשאפן מלאכים פון פייאר אונ וואשר טרמני יומים נכברי מים האט ער מיך גיפעדרט צוויא טויזנט יאר איידר דיא וועלט איז בשאפין גיווארין מיט דיא שווערי וואשרין יקרותי נבעו יתדותי נקבעו מייני ווערדגי רייד זענן ווארן אנפלעקט אונ מייני פעלקיר זענן ווארן גזעצט צוא האלטן דיא וועלט יריעותי רבעו

יוצר ליום ראשון של שבועות

נתללתי · כמדתי נגללתי · לפני גבעות חוללתי : לי שת מועצות · לדרוץ בדיצות · עד לא עשה קצות ארץ וחוצות : מצותי לקבל · מנה ותבל · מרבקים לא גבל · וראש עפרות תבל : נוי שלשים ושתים · נועם נתיבותים · נהר כי שפתים · בהבינו שמים : ספונות הראני . סודו קראני · סמך לגאוני · שם אני : עצתי תהוג · עולם נהוג · ענד במחוג · בחוקו חוג : פצומה להום · פקד קור וחום · פלס לתהום · על פני תהום : צופיה למרחקים · צפצופי משחקים · צעדי לא דוחקים · באמצו שחקים : קבועם מוזז · קרירתם לחוזז · קרישתם לפזוז · ממעל בעזוז : רוגעים בנהום · רגבים יגיחום · רתק חול לתהום · עינות תהום : שוה ארקו · שפר מתקו · שב בהנתקו · בשומו לים חוקו : תבל בשכללו · תושיה שת שכלו · תכונים קדם מלא · ומים לא : שתות חברו · מלואם הוגברו · עבודתו יוגברו · ופיו לא יעבורו : חזן ועל נאמני ארץ . בריתו התריץ ·

צדקם

מלין פירושים יש באורים : כמדרתי ר"ל כשברא הקב"ה עולמו ואמר לה די אבל אני כמו שיש מדתי גדולה עכשיו כן עליתי ממנו שלא אמר הש"ית די והיינו דכתיב ארוכה מארץ מדה : לי פירוש ממני נטל עצה לשמות בתחלת בריאת עולם עד לא עשה קצוות של א"י ושאר ארצות : מצותי כו' פירוש לא נגבלו ונלגו ד' יסודות הארץ כי אם בתנאי שיקבלו ישראל התורה : נוי כו' פירוש התורה מתחלת בב' ומסיימת בלמ"ד לרמוז ל"ב נתיבות פליאות החכמה : שפתים לשון גבולים ר"ל בתחילה ובסוף : ספונות פי' דברים של סתר הראה לי וקראני סודו שנאמר סוד ה' ליראיו וסמכני לגאונו שהקב"ה אחד והתורה אחת ושם אני הייתי כשברא עולמו : עצתי פירוש היה הוגה בעצתי איך העולם יהא נהוג ונקור(?) : במחוג פירוש בעגול כשחקק חוג על פני המים שלא יצאו חוץ לגבול : פצומה פירוש פתוחה ובקועה נבראת הארץ כמו בבריה(?) כדי לקבל מי גשמים : להום ר"ל להתגים לותם בלווי שיהא קור וחום בעולם : פלס פירוש במקום שהתהום עמוק ומוק(?) הניח במשקל הר הגדול שלא יעלה ויציף העולם : צופיה פירוש רואה אני למרחוק מה שעתידים ת"ח לעשות א"ע כדברי : צעדי' פירוש כמו שאמר דוד ואתהלכה ברחבה כלו' שאין ד"ת דחוקים לפרש ולהתיישב : קבועם פירוש שהמים נקבעו במוקה(?) שלא יזוו ממקומם : קרירתם חציבתם להאיר ולהראות : קרישתם כו' פי' שנעשר(?) בהם ממעל בחוזק קרישתם לחוק שביום א' עדיין למים היו ונתחזקו כשאמר יהי רקיע : רוגעים פי' המים היו רוגשים בגאותם ובדמו אל יש אוקיינוס כשאמר הקב"ה יקוו המים : רגבים יגיחום לשון גומי מבטן ר"ל נתשבו למעמקי המקומות שהמים עומדי' שם : רתק הקיף חול לים שלא יציפו מעיינות של תהום את העולם : שפר פירוש כל דג ודג שבים יש לו טעם מתוק בפני עצמו : שב פירוש כשנתק(?) הים בגאוט(?) ויגיע ליבשה הוא שב כשרואה החול : תבל פירוש כשהיה מתגלל ומיסד העולם התורה היתה עמו וגם עד שלא היו מתוקנים בריות העולם מלואם ועדיין לא היו מים בעולם או היתה התורה עמו לבראות הכל : שתות יסודות שמים וארץ חוברו : מלואם הם הבריות : יוגברו בעבודתו גברו שמים וארץ ופיו לא יעבורו כשאמר תדשא הארץ וכן השמים שהאיר שמש וירח ועל זכות אבות שהם נאמני

בטרם הרים הטבעו מייני ידיעות זענין ארום אלי פיר זייטן פון דער וועלט אײדר די בערג זענן ווארן גזעצט כללות נכללתי כן פרט נתללתי מיט כללים ופרטים בין איך גיקרייט אונ גיהייבט כמדתי נגללתי לפני גבעות חוללתי אזו וויא היינט איז מיין מאס גרוש אונ האט ניט קיין סוף אזו בין איך גיוועון גיוועלגרט אײדר דיא וועלט איז ווארן בשאפן לי שת מועצות לדרוץ בדיצות מיט מיר האט ער גהאלטן איין עצה צוא פרייאן זיך מיט פרייד עד לא עשה קצות ארץ וחוצות נאך אײדר ער האט גמאכט די עקן פון דער וועלט מצותי לקבל מנה ותבל הקב"ה האט גיזאגט איך האב דיא וועלט בשאפן אוף דעם תנאי דאש מייני מצות זאלן מקבל זיין דיא וואש זייא זענן אין מיין גורל מרבקים לא גבל וראש עפרות תבל אונ ווען ניט האט ער ניט גוואלט קיינן ראש בהעפטונג פון דער וועלט אונ אדם הראשון נוי שלשים ושתים נועם נתיבותים ראש שונקייט פון דער תורה וואש זיא הייבט זיך אן מיט איין ב"ת אונ לאזט זיך אויש מיט אלמ"ד טרעפט ראש אן צוויא אונ דרייסג דש זענין אירי זיסי שטעגן נהר כי שפתים בהבינו שמים מיט מיר האט ער דר לייכט צוא דיא תלמידי חכמים וואש ריידין אין דר תורה אײדר ער האט אן גבריט די הימל ספונות הראני סודו קראני פאר בארגני זאכן האט ער מיר גיוויזן אונ זיין סוד האט ער מיך גירופן סמך לגאוני שם אני איך בין גיוועזן איין אונטר לעהנונג צו מיין הערשאפט אז צדיקים וועלן מקיים זיין די תורה עצתו תהוג עולם נהוג מיט מיין עצה האט ער גיטראכט וויא אזו דיא וועלט זאל זיך פורן ענר במחוג בחוקי חוג אז ער האט אן גיבונדן מיט אצירקעל דעם ים ער זאל ניט ארויש גיין חוץ לגבול בין איך שון ווארן בשאפן פצומה להום פקד קור וחום די ערד איז גישפאלטן צוא מאכן שטורמן זיא מיט קעלט אין היץ פלס לתהום על פני תהום אווג אוף דיא בערג האט גאט גימאכט דארט היא איין גרושר תהום איז איין גרושר בארג וויא קלענר איז איין קלענרר בארג כדי עש זאל ניט פאר פלייצן דיא וועלט צופיה למרחקים צפצופי משחקים דיא תורה זעהט פון וייטן די תלמידי חכמים וועלן זיך דער מייאן אין דיא רייד פון דר תורה, צעדי לא דוחקים באמצו שחקים מייני טרעט זענן ניט גיוועזן איינג מפורש זיין דיא תורה נאך אײדר ער האט גשטארקט דיא הימלן קבועם מוזז קרירתם לחזוז ער האט דעם הימל קובע גיוועזן ער זאל זיך ניט רירן אין זייער פינצטרניש צוא לייכטן קרישתם לפזוז ממעל בעזוז זייער פר גליווערט צו שטארקן בין איך שון אובן גוועזן מיט שטארקייט רוגעים בנהום רגבים יגיחום דיא וואשר האבן גשטורמט מיט אברומינג דיא טיפיניש פון דער ערד וואש גאט האט גימאכט טוט ציהן דיא וואשר אין ים רתק חול לתהום עינות התהום ער האט ארום גירונגלט דעם ים מיט זאמד כדי ער זאל ניט פאר פלייצן דיא וועלט שוה ארקו שפר מתקו ער האט גלייך גמאכט זיין ערד ער האט רעכט פארטיג גמאכט זיין זיסקייט כלומר איטליכיר פיש האט איין בזונדר טעם שב בהנתקו בשומו לים חוקו אז דער ים הובמו(?) זיך אויף ארוש צוא גיין אונ דער זעהט דעם גבול קערט ער זיך אום תבל בשכללו תושיה שת שכלו אז ער האט גיגרונדט פעסט דיא וועלט האט ער איין עצה גיהאלטן מיט דר תורה תכונים קדם מלא ומים לא אײדר דיא וועלט איז פול גיוועזן מיט בשעפניש אונ קיין וואשר זענין נאך ניט גיוועזן שתות חברו מלואם הוגברו עבודתו יוגברו ופיו לא יעבורו דיא וועלט איז בהעפט גיווארן אונ דש דער פילונג האט זיך גישטארקט אונ טואן ניט איבר פארן זייני רייד אונ אין זיין דינשט טואן זייא זיך שטארקן ועל נאמני ארץ בריתו התריץ אין דעם זכות פון דיא בגלייבטי

אבות

צִדְקָם חֲשׁוֹךְ קֶרֶץ · בְּחוּקוֹ מוֹסְדֵי אֶרֶץ :

שם המחבר שמעון בר יצחק חזק

חזן וְאָהְיֶה שְׁכוּנָה · קהל וחזן בְּחֶבְיוֹן עוֹז אַרְמוֹן :
חזן אֶצְלוֹ מְיוּחֶדֶת · קהל וחזן בְּתוֹךְ גִּנְזוֹ לִטְמוֹן :
חזן אָמוֹן עֲמוּסָה · קהל וחזן מְלוּאֵי מִצְוֹת כְּרִמּוֹן :
חזן וְאָהְיֶה וְעוּדָה · קהל וחזן לְנִינֵי פְּצַל לַח וְלוּז וְעַרְמוֹן :

שַׁעֲשׁוּעִים נַחֲלִיאֵל מַתָּנָה מִמִּדְבָּר לִזְמוֹן · יוֹם בָּאוּ לְסִינַי נוֹחֲלֵי דַת אָמוֹן · יוֹם רָדוּ מַלְאֲכֵי צְבָאוֹת בֶּהָמוֹן · מְשַׂחֶקֶת יְדִידוּת עַל נִשְׁמַעַת כְּפַעֲמוֹן · לְפָנָיו צָנוּ מְלָכִים בְּפָרֵשׂ בָּהּ תַּשְׁלֵג בְּצַלְמוֹן · בְּבָל עֵת חָשְׁבוּ מֵיוֹשֵׁר מוֹאָב וְעַמּוֹן · מְשַׂחֶקֶת קַלְקְלוֹן פָּארָן וּבוּז וְאַרְמוֹן · בְּתֵבֵל חֶמְדוּנִי קִבְּלוּנִי הוֹלְכֵי יְלֵל יְשִׁימוֹן · אַרְצוֹ זָרַח אוֹרִי וְנָדַף רֵיחִי כְּאַפַּרְסְמוֹן · וְשַׁעֲשׁוּעַי קִדְּשׁוּ חוֹרֵב וְנָדְרוּ תָּבוֹר וְחֶרְמוֹן : חזן אֶת אֱלוֹהַּ קְדוֹשָׁה וּכְבוֹד כָּל יְשִׁימוֹן · בְּנֵי מַעְלָה מוֹרָאוֹ יַעֲרִיצוּן וְיַעֲצִימוּן · אָדָם נֶצַח תְּהִלָּתוֹ יַקְדִּישׁוּ וִירוֹמְמוּן :

נאמני ארץ נתילה לבריאות העולם : צדקם כו' פירוש הש"ך אומר תמ"ע בשביל צדקת האבות שהיו עם הקב"ה : בחקו מוסדי ארץ · ר"ל כשברא עולמו שנאמר המה העולים וגומר ובזכותם חשוך ומנע מישראל : קרץ הוא לשון הריגה : ואהיה פירוש התורה אומרת שהיתה שכונה בהיכל כבודו של הקב"ה שנאמר ושם חביון עוזו ואני הייתי יחידה אצלו וטמונה באוצרותיו : אמון התורה שנקראת אמון היתה עמורה באוצר עד שקבלוה ישראל הטעוסים מני בטן והם מלאים מצות כרמון : ועודה לשון אם לבנו ייעדנה רלה לומר מאורסה לבני יעקב שפילל לח לוז וערמון : שעשועים פירוש התורה היתה מזומנת לישראל ונתנה במתנה במדבר שהוא מקום הפקר שכל הרוצה יחזיק בה : יום שבאו לסיני ישראל שנתנו התורה אותו היום ירדו מלאכי צבאות : משחקת פי' ישראל שנקראים ידידות נפשו היו משחקים ומשמיעים קול להלה כפעמון על נתינת התורה : לפניו וכו' לפני הקב"ה עמדו כל מלכי מזרח ומערב כשפירש הקב"ה התורה שבזכותה תלגן לישראל הגיהנם שנקרא צלמות : חשבו כו' פירוש עמון ומואב מגעו עצמם מתעבים יסורים ומצות שבתורה שלא רצו לקבל התורה משום לא תנאף והם באו מטיפה של זנות והתורה משתקת ומלעגת עליהם ועל קלקולם של ישמעאל שישב במדבר פארן שלא רצה לקבל משום לא תגנוב והוא פרא אדם ידו בכל לגזול ולגנוב ועל בזיונו של עשו שלא רצה לקבל משום ברכתו שבירכו יצחק על חרבך תחיה וכתיב לא תרצח : בתבל כו' פירוש בכל העולם כל ישראל שהלכו במדבר חמדוני וקבלוני : ארצו בא"י זרח אורי בת"ת כשאמר הקב"ה אנכי נתמלא העולם בשמים ורוח אור של ששת ימי בראשית שהיה גנוז בחכמתו של אדם הראשון : ושעשועי ישראל שמשתעשעין בתורתו : קדשו הר סיני שנאמר הגבל את ההר וקדשתו : נדרו · פירוש שבאו הר תבור וחרמון הוא הר הכרמל ואמר כל אחד עלי יתן התורה ובשראו שנקדש הר סיני מיד נדו והניח כל אחד למקומו ואת עשו הסרים לכבוד אלהים ולקדושתו : בני מעלה מלאכים מגעימים שירות ותשבחות באימה : אדם · אלו ישראל נקראו אדם אתם :

הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית : מָה רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְיָ כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ · הַמֶּלֶךְ הַמְרוֹמָם לְבַדּוֹ מֵאָז הַמְשֻׁבָּח וְהַמְפֹאָר וְהַמִּתְנַשֵּׂא מִימוֹת עוֹלָם : אֱלֹהֵי עוֹלָם

בר תמיך

אבות האט ער בוויליגט די בשעפניש פון דער וועלט צדקם חשוך קרץ בחוקו מוסדי ארץ מיט זייער זכות זאלשטו פאר מיידן די ישראל פון פר שניידונג ווארום אין זייער זכות איז דיא וועלט בשאפן גיווארן : ואהיה שכונה בחביון עוז ארמון אונ איך האב גרואט אין זיין פאר בארגנם אונ שטארקן פאליש אצלו מיוחדת בתוך גנזיו לטמון בייא אים בין איך גיוועזן גיאיינציגט צוא בהאלטן אין זייני פאר בארגני אוצרות אמון עמוסה מלוי מצות כרמון דיא תורה איז בייא אים ניהאלטן גיווארן ביז דיא ישראל וואש זעניין פול מיט מצות האבן זיא מקבל גיוועזן ואהיה ועודה לניני פצל לח ולוז וערמון איך בין מקודש גיווארן צוא די קונדר פון יעקב וואש ער האט גישיילט פייכטי שטעקן פון בערקן אונ קעסטן האלץ : שעשועים נחליאל מתנה ממדבר לזמון דיא תורה וואש גאט איז זיך מיט איר משתעשע האט ער זיא גימאכט ירשנן צו דיא ישראל פון דר מדבר האט ער זיא אן גינדייט דאש הייסט אזו וויא דיא מדבר איז הפקר אזו איז דיא תורה הפקר ווער עש וויל קאן זיא לערנן יום באו לסיני נוחלי דת אמון דעם טאג אז דיא ישראל זענין גיקומן צום בארג סיני צוא ירשנין דיא תורה דרו מלאכי צבאות בהמון דעם טאג האבן דיא מלאכים גנידרט מיט ברומונג משחקת ידידות על נשמעת כפעמון דיא גיליבטי ישראל האבן זיך גיפרייט מיט דער תורה וואש זיא איז גהערט גיווארן

וויא אגלאק לפניו צנו מלכים בפרש בה תשלג בצלמון פר אים זענן גישטאנן דיא מלכים אז ער האט בשייד דיא תורה וואש זיא מאכט קל דעם גיהנם בבל עת חשבו מיושר מואב ועמון אלי צייט האבן זיך פאר מיטן עמון ומואב אונ האבן ניט גיוואלט מקבל זיין די תורה משחקת קלקלון פארן ובוז וארמון דיא תורה האט גילאכט אוף דעם וואש ישמעאל אונ בח אונ ארום האבין זיא ניט גיוואלט מקבל זיין בתבל חמדוני קבלוני הולכי ילל ישימון דיא ישראל וואש זענן גינאנגן אין דער פינשטרר מדבר האבן זייא מיך מקבל גיוועזן ארצו זרח אורי ונדף ריחי כאפרסמון מ'ין לאנר ארץ ישראל האט גשיינט מיט דער ליכט פון ששת ימי בראשית אונ האט גישמעקט מיט אלירלייא בשמים שעשועי קדשו חורב ונדו תבור וחרמון אונ אז דיא ישראל וואש פרייאן זיך מיט דער תורה האבן מקדש גיוועזן דעם בארג סיני זענן תבור וחרמון פאר וואגילט גיווארן אונ האבין גיזאגט לאז אוף אונז גיגעבן ווערן די תורה את אלוה קדושה וכבוד כל ישימון ראש האבן זייא גיטאן לכבוד דעם היילגן גאט ווש אלי טואין אים אן כבוד בני מעלה מוראו יעריצון ויעצימון דיא אייבערשטי מלאכים טואן פאר אים שטארק מורא האבן אדם נצח תהלתו יקדישו וירוממון דיא ישראל וואש ווערן אן נירופן אדם טואן אים אייביג היילגן אונ דער הוכן :

ועתה

יוצר ליום ראשון של שבועות

ברחמיך הרבים רחם עלינו אדון עזנו צור משגבנו מגן ישענו משגב בעדנו : אל ברוך גדול דעה · הכין ופעל זהרי חמה טוב יצר כבוד לשמו · מאורות נתן סביבות עזו · פנות צבאיו קדושים רוממי שדי תמיד מספרים כבוד אל וקדושתו : תתברך יי אלהינו בשמים ממעל ועל הארץ מתחת על כל שבח מעשה ידיך ועל מאורי אור שעשית (שיצרת) המה יפארוך סלה: תתברך לנצח צורנו מלכנו וגואלנו בורא קדושים ישתבח שמך לעד מלכנו יוצר משרתים ואשר משרתיו כולם עומדים ברום עולם ומשמיעים ביראה יחד בקול (ב)דברי אלהים חיים ומלך עולם : כולם אהובים כולם ברורים כולם גבורים כולם קדושים וכולם עושים באימה וביראה רצון קונם · וכולם פותחים את פיהם בקדושה ובטהרה בשירה ובזמרה ומברכין ומשבחין ומפארין ומעריצין ומקדישין וממליכין : את שם האל המלך הגדול הגבור והנורא קדוש הוא וכולם מקבלים עליהם עול מלכות שמים זה מזה ונותנים באהבה רשות זה לזה להקדיש ליוצרם בנחת רוח בשפה ברורה ובנעימה קדשה כולם כאחד עונים באימה ואומרים ביראה : קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל הארץ כבודו :

שם המחבר חתום בראשי החרוזות שמעון בר יצחק

ועתה בנים שירו למלך בתפארת מפואר · ברקמי שיר מעוטף ומעוטר ומתואר · בהוד והדר ושבח מבואר · בעטרת גאות וכתר נורא יתפאר :

שמעו לי מללו · עזוז נורא פלאי גדלו ששמו ערב לו · וזכרו נעים להללו · והיכלו נחמד לו · וכבודו נהדר לו · והודו נאה לו · ומשרתיו מנעימים לו :

ואשרי עבדיו המשמיעים · בקול שבחו · כי עריבים לפניו ומקבלים נכחו · שמעיאל השר משמיעם בכוחו · לשתק המון מעלה ברון בני אזרחו :

דרכי וחובי תת קדושה למקרה אוירים · המשגב ומוכתר בכתרי כתרים · פאר מלכים תהלה לברורים · מפחדו יחילו איתנים וצורים:

חזן

ישמורו נכספים בחצרות מעט מקדשו · בפחד ויראה להעריצו ולהקדישו · אחר שתי תיבות מזכירים שם קדשו · להודיע לכל כי הם זרע קדושו :

ועתה כו' ברקמי פירוש בציורים של שירה הול מעוטף ומעוטר בתואר של כתר שעושה סנדלפון ברא֗שו מתפלתן של ישראל : שמעו ישראל : מללו · דברו : משרתיו מלאכים : עבדיו ישראל האומרים שמע ישראל ובזה ערבים ומקובלים הם לפניו : שמעיאל המלאך הממונה בכחו להשמיע תפלתן של ישראל ולשתק מלאכי מעלה כשירתו וישירו בני אברהם שנקרא אזרחי : דרכי פירוש דרך חוב על ישראל להקדיש להקב"ה שנקרא השמים על חלל העולם : כתרים מתפלתם של ישראל וזהו פאר לישראל שהם בני מלכים וברורים ונבחרים מע' אומות שהקב"ה מתפאר ומתקשט בתפלתם : ישמורו ישראל נכספים ללכת בכל יום לבה"כ שנקרא מקדש מעט : אחר · פירוש אחר שני תיבות שמע ישראל :

ועתה בנים שירו למלך בתפארת מפואר און אצונד איר קינדר זינגט צוא גאט וואש ער איז אמלכות און איז בשיינט מיט שונקייט ברקמי שיר מעוטף ומעוטר ומתואר מיט דעם וואש דיא ישראל זאגן שירה ווערט צו אים גיוועבט אמלבוש פון איטלכש ווארט און מיט שונקייט ווערט ער גיקרונט בהוד והדר ושבח מבואר מיט דעם שונקייט פון יודשי שבחים וואש זייא לובן אים אזו וויא עש שטייט אין תהלים ק"ד הוד והדר לבשת בעטרת גאות וכתר נורא יתפאר מיט אקרון פון הערשאפט און פארכטיג טוט ער זיך בארומין שמעו לי מללו עזוז נורא פלאי גדלו הארכט צו זייני רייד און טוט זיך פארכטן פאר זיין שרעקליך גרושקייט ששמו ערב לו וזכרו נעים להללו דען זיין נאמן און זיין גידעכניש איז זים צוא לובן אים והיכלו נחמד לו וכבודו נהדר לו והודו נאה לו און זיין היכל איז צוא אים גלושטיג און זיין כבוד און זיין לוב איז צו אים שיין ומשרתיו מנעימים לו און די משרתים זייני מלאכים טואן צו אים זאגן אזיסי שירה ואשרי עבדיו המשמיעים בקול שבחו און וואל איז צוא זייני קנעכט דיא ישראל וואש מאכן הערן מיט אקול זיין שבח דאש איז שמע ישראל כי עריבים לפניו ומקבלים נכחו ווארום זייא זענין ליב פאר אים און איז מקבל זייערי תפלה שמעיאל השר משמיעם בכוחו דער מלאך איז אממונה צוא מאכין הערין מיט זיין כח דיא תפלות ישראל לשתק המון מעלה ברון בני אזרחו און מאכט שווייגן דאש ברומונג פון דיא מלאכים אז עש זינגן דיא קינדר פון אברהם דרכי וחובי תת קדושה למקרה אוירים מיין סדר גיהער צוא זיין און איין חוב איז אוף מיר מוטל איך זאל גיבן הייליקייט צוא גאט וואש ער האט גיבאלקט דיא וועלט אין דער לופטן המושגב ומוכתר בכתרי כתרים ער איז גישטארקט און גיקרונט מיט דיא תפילות ישראל וואש זייא קרונין אים פאר מלכים תהלה לברורים און דאש איז אקרון צוא ישראל וואש ווערין אן גירופין בני מלכים אין איין לוב צוא זייא וואש זייא זענין אושה גיקליבן גווארין פון שבעים אומות מפחדו יחילו איתנים וצורים פון זיין פארכט טואין ציטרן אלי שטארקי ישמורו נכספים בחצרות מעט מקדשו דיא ישראל טואין ווארטין און גלוסטן צו גיין אין שול וואש ווערט אן גרופן מקדש מעט בפחד ויראה להעריצו ולהקדישו צו לובן און צו היילקן אים מיט פארכט אחר שתי תיבות מזכירים שם קדשו נאך דיא צווייא ווערטר שמע ישראל טואן זייא דער מאנן גאטש נאמן להודיע לכל כי הם זרע קדושו אז אלי זאלין ווישן אז זייא זענין זייני היילגי קינדר :

והחיות

אנכי

והחיות ישוררו וכרובים יפארו ושרפים ירונו ואראלים יברכו׳ פני כל חיה ואופן וכרוב לעומת שרפים לעומתם משבחים ואומרים: ברוך כבוד יי ממקומו :

לאל ברוך נעימות יתנו למלך אל חי וקים זמירות יאמרו ותשבחות ישמיעו כי הוא לבדו מרום וקדוש · פועל גבורות עושה חדשות בעל מלחמות זורע צדקות מצמיח ישועות בורא רפואות נורא תהלות אדון הנפלאות : המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית · כאמור לעושה אורים גדולים כי לעולם חסדו : (והתקן מאורות כשמחת עולמו אשר ברא) : אור חדש על ציון תאיר ונזכה כולנו במהרה לאורו : ברוך אתה יהוה יוצר המאורות :

אהבת עולם (אהבה רבה) אהבתנו יהוה אלהינו חמלה גדולה ויתרה חמלת עלינו · אבינו מלכנו בעבור שמך הגדול ובעבור אבותינו שבטחו בך ותלמדם חקי חיים לעשות רצונך בלבב שלם כן תחננו ותלמדנו : אבינו אב הרחמן המרחם רחם עלינו ותן בלבנו בינה להבין ולהשכיל לשמוע ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה · והאר עינינו בתורתך ודבק לבנו במצותיך ויחד לבבנו לאהבה וליראה את שמך · למען לא נבוש ולא נכלם ולא נכשל לעולם ועד · כי בשם קדשך הגדול (הגבור) והנורא בטחנו נגילה ונשמחה בישועתך : ורחמיך יהוה אלהינו וחסדיך הרבים אל יעזבונו נצח סלה ועד · מהר והבא עלינו ברכה ושלום מהרה (והביאנו לשלום) מארבע כנפות כל הארץ · ושבור עולנו מעל צוארנו · ותוליכנו מהרה קוממיות לארצנו כי אל פועל ישועות אתה ובנו בחרת מכל עם ולשון וקרבתנו מלכנו לשמך הגדול סלה באמת באהבה להודות לך וליחדך (באהבה) ולאהבה את שמך: ברוך אתה יהוה הבוחר בעמו ישראל באהבה:

יחיד אומר אל מלך נאמן :

שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד :

ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד :

ואהבת את יי אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך : והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך : ושננתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך : וקשרתם לאות על ידך והיו לטטפות בין עיניך : וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך :

והיה אם שמוע תשמעו אל מצותי אשר אנכי מצוה אתכם היום לאהבה את יי אלהיכם ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם : ונתתי מטר ארצכם בעתו יורה ומלקוש ואספת דגנך ותירושך ויצהרך : ונתתי עשב בשדך לבהמתך ואכלת ושבעת : השמרו לכם פן יפתה לבבכם וסרתם ועבדתם אלהים אחרים והשתחויתם להם : וחרה אף יי בכם ועצר את השמים ולא יהיה מטר והאדמה לא תתן את יבולה : ואבדתם מהרה מעל הארץ הטובה אשר יי נותן לכם : ושמתם את דברי אלה על לבבכם ועל נפשכם : וקשרתם אותם לאות על ידכם והיו לטוטפות בין עיניכם : ולמדתם אותם את בניכם לדבר בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך : וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך :

למען ירבו ימיכם וימי בניכם על האדמה אשר נשבע יי לאבותיכם לתת להם כימי השמים על הארץ :

ויאמר יי אל משה לאמר : דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם ועשו להם ציצת על כנפי בגדיהם לדורותם ונתנו על ציצת הכנף פתיל תכלת : והיה לכם לציצת וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות יי ועשיתם אותם ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זונים אחריהם : למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי והייתם קדושים לאלהיכם : אני יי אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים אני יי אלהיכם:

אמת ויציב ונכון וקים וישר ונאמן ואהוב וחביב ונחמד ונעים ונורא ואדיר ומתוקן ומקובל וטוב ויפה הדבר הזה עלינו לעולם ועד: אמת אלהי עולם מלכנו צור יעקב מגן ישענו לדור ודור הוא קים ושמו קים וכסאו נכון ומלכותו ואמונתו לעד קימת : ודבריו חיים וקימים נאמנים ונחמדים לעד ולעולמי עולמים על אבותינו ועלינו על בנינו ועל דורותינו ועל כל דורות זרע ישראל עבדיך :

על הראשונים ועל האחרונים לעולם ועד חק ולא יעבור אמת שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד אתה הוא מלכנו מלך אבותינו אתה · למען שמך מהר לגאלנו כגאלת את אבותינו : אמת מעולם שמך הגדול עלינו נקרא באהבה אין אלהים זולתך :

כוונת הפייטן להזכיר י׳ דברות ואחר כל דבור חתום בר"ת שם המחבר שמעון בר יצחק חזק

אנכי שמעת ונתאימו · קבלו מלכותי ולא תאשמו · שמעו מוסר וחכמו : לא יהיה · מקויכם זר ותרעו · ומעבודתי בל תגרעו · וחכמו ואל תפרעו : לא תשא עונש לחללי · ותנצל ממכאוב ומחלי · אשרי אדם שומע

אנכי כו' הקב"ה [illegible] : לא יהיה פירוש [illegible] : לא תשא [illegible] הקב"ה [illegible] כי [illegible] ינקה

אנכי שמעת ונתאימו קבלו מלכותי ולא תאשמו אז דיא ישראל האבן דר הערט דש ווארט אנכי זענין זייא דר שראקין גווארן הט זייא גאט גזאגט זייט מקבל מיין קיניגרייך וועט איר ניט זינדגן שמעו מוסר וחכמו לא יהיה מקויכם זר ותרעו הערט צו שטראף וועט איר זיין קלוג אונ האפט ניט צו אפרעמדין ווארום איר וועט זיך שלעכט מאכין ומעבודתי בל תגרעו וחכמו ואל תפרעו אונ פון מיין דינשט זאלט איר ניט מינירן אונ קלוגט אונ זאלט ניט פאר שטערין דיא תורה לא תשא עונש לחללי ותנצל ממכאוב ומחלי זאלשט ניט שווערין פאלש צו פאר שוועכן מיך וועשטו ניצול ווערין פון קריינק אונ ווייטאג אשרי אדם שומע לי וואל דעם מענטשין וואש הארכט מיך צוא זכור ושמור את יום ותמצא כופר ופדיום זאלשט גריינגן אונ

הימן

יוצר ליום ראשון של שבועות

שומע לי: זכור ושמור את יום · ותמצא כופר ופדיום: לשקוד על דלתותי יום יום: כבד נא הוריך במבטחי ותאריך ימים ותהיה חי · לשמור מזוזות פתחי: לא תרצח בנפש מחיים · ויהי חלקך בחיים · כי מוצאי מצא חיים: לא תנאף רשף כויוני · מרחיקה ישבע עדני · ויפק רצון מיי: לא תגנוב יגיע איש לאישו · כי עמלו לריק יחישו · וחוטאי חומס נפשו: לא תענה צדק לעות · מלשני יירש צלמות · וכל משנאי אהבו מות: לא תחמוד חפצים הרביתה · תעודה קשר אהבתה · חכמות בנתה ביתה · וכל קניניך שבעה · יקר מאוד טבעה · חצבה עמודיה שבעה: חזק ואמץ בנזרה · ביראת צורך להתאזרה · והוא יהיה לך לעזרה:

יקה: יום השבת תחלה הספר לנפש כמו שאמרו רז״ל השומר שבת כהלכתו אפילו עון עכו״ם נמחל לו: הוריך אב ואם כבד ותהיה חי בשכר שהבטיחך למען יאריכון ימיך ותוכל לשמור מזוזות פתחי של ב״ה ללמוד תורה שנאמר ולמען ייטב לך שאין אתה צריך לבטל תורה מעוני: לא תרצח בנפש להטותו ולהפרידו מחיים: רשף כו׳ תשרף באש של גיהנם אשר הגנתי ומי שירחיק את עצמו מזאת ישבע כו׳: לאישו לחבירו: לריק להבל וריק יחשו לגזול ולאסוף ממון של אחרים: וחוטאי בתורה לא יזיקו רק הוא חומס את נפשו להאבידה: לא תענה ברעך עד שקר כדי לעות דין הצדק: מלשני הולך רכיל יורש גיהנם: לא תחמוד להרבות לך מפלך רק תורה שנקראת: תעודה קשר אהבתה · לפי שבחכמתה נבראת העולם: וכל קניניך פירוש הוא תשביע אותך מכל קניניך: טבעה מטבעה של תורה יקר מפנינים: שבעה פירוש שבעה ספרים בחומש ויהי בנסוע הארון הוא ספר בפני עצמו: בנזרה של תורה: ביראת ה׳: להתאזרה ולדבק כאזור על מתניו:

עזרת אבותינו אתה הוא מעולם מגן ומושיע להם ולבניהם אחריהם בכל דור ודור ברום עולם מושבך ומשפטיך וצדקתך עד אפסי ארץ: אמת אשרי איש שישמע למצותיך ותורתך ודברך ישים על לבו: אמת אתה הוא אדון לעמך ומלך גבור לריב ריבם לאבות ובנים · אמת אתה הוא ראשון ואתה הוא אחרון ומבלעדיך אין לנו מלך גואל ומושיע · אמת ממצרים גאלתנו יי אלהינו ומבית (מבית) עבדים פדיתנו · כל בכוריהם הרגת ובכורך ישראל גאלת וים סוף להם בקעת וזדים טבעת וידידים העברת (עברו ים) ויכסו מים צריהם אחד מהם לא נותר · על זאת שבחו אהובים ורוממו לאל ונתנו ידידים זמירות שירות ותשבחות ברכות והודאות למלך אל חי וקים · רם ונשא גדול ונורא משפיל גאים עדי ארץ ומגביה שפלים עדי מרום מוציא אסירים ופודה ענוים ועוזר דלים (העונה) ועונה לעמו ישראל בעת שועם אליו · תהלות לאל עליון גואלם ברוך הוא ומבורך משה ובני ישראל לך ענו שירה בשמחה רבה ואמרו כלם:

מי כמוכה באלים יי מי כמוכה נאדר בקודש נורא תהלות עושה פלא:

שירה חדשה שבחו גאולים לשמך הגדול על שפת הים יחד כלם הודו והמליכו ואמרו: יי ימלוך לעולם ועד:

צור ישראל קומה בעזרת ישראל ופדה כנאומך יהודה וישראל ונאמר גואלנו יי צבאות שמו קדוש ישראל:

ברוך אתה יי גאל ישראל:

מתפללין הקהל שמ״ע תמצא בליל א׳ של סוכות

והש״ץ חוזר אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך:

ברוך אתה יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב · האל הגדול הגבור והנורא אל עליון גומל חסדים טובים וקונה הכל וזוכר חסדי אבות ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה: מלך עוזר ומושיע ומגן:

מסור

היטין שבת וועט פאר געבין ווערין דייני זינד אונ וועשט אוש גלייזט ווערן לשקוד על דלתותי יום יום אונ וועשט זוכה זיין צו זיין אין בית המקדש כבד נא הוריך במבטחי האלט ערליך דיין פאטר אונ מוטר מיט דעם ווש איך האב דיר מבטיח גיוועזן למען יאריכון ימיך ותאריך ימים ותהיה חי לשמור מזוזות פתחי וועשטו לייגג לעבן צו היטן דיא מזוזות פון די טירן פון די בתי מדרשים לא תרצח בנפש מחיים דוא זאלשט ניט הרגנן קיין לעבדיגן מענטשן ויהי חלקך בחיים כי מוצאי מצא חיים וועשטו האבן איין חלק לעולם הבא אך דיא ווש נפונין דיא תורה די גפונן דש איביג לעבן לא תנאף רשף כויוני דוא זאלשט ניט מנאף זיין כדי דוא זאלשט ניט פאר ברענט ווערין אין גיהנם מרחיקה ישבע עדני ויפק רצון מיי דער וואש טוט זיך דער ווייטרין פון ניאוף וועט זיין זאט לעולם הבא אונ וועט אוש ציהין נאר זיין ווילן פון גאט לא תגנוב יגיע איש לאישו איינר ביא דעם אנדרן זאל ניט גנבנין כי עמלו לריק יחישו וחוטאי חומס נפשו וואורום ער טוט זיך מידין אום זוסט אונ איילט צו גזלנין אונ דער זינדיגר טוט רובין זיין אייגנים נפש לא תענה צדק לעות זאלשט ניט זאגן קיין פאלש עדות צוא פאר קרומן דעם משפט מלשני יירש צלמות וכל משנאי אהבו מות דר ווש זאגט רכילות וועט ירשינין דעם גיהנם אונ דוא וואש האבין פיינט די תורה האבין ליב דעם טויט לא תחמוד חפצים הרביתה מען טאר ניט גלוסטין אליר לייא כלים האט דיא תורה מרבה גיוועזן תעודה קשר אהבתה חכמות בנתה ביתה אבר די תורה זאלשטו אן בונדן איר ליבשאפט אין דיר דען מיט דר חכמה פון דער תורה איז גבאוויט גווארן דיא וועלט וכל קניניך שבעה די תורה וועט זאט מאכן אלי דייני קנינים יקר מאוד טבעה חצבה עמודיה שבעה דיא טבע פון דער תורה איז זייער טייאר זיא איז גיהאוויט מיט זיבין ספרים חזק ואמץ בנזרה שטארק זיך מיט דער קרון פון דר תורה ביראת צורך להתאזרה והוא יהיה לך לעזרה דו זאלשט זיך שטארקן אין גאטש פארכט וועט ער דיר העלפן:

מסוד חכמים ונבונים ומלמד דעת מבינים · אפתחה פי בשיר ורננים להודות ולהלל פני שוכן מעונים:

מיוסד ע״פ א״ב עד יסולד

ארץ מטה ורעשה · בסהר שלישי התגעשה · גריה חיתם
נרעשה · דוד בשורה ותתרעשה : הוד אפרנו נטה ·
ועל גבנון אותו הטה · זה סיני גאות עטה · חדתו על אברה
הועטה : טוהר צוף שלישי · ישרים הרגיל לפלשי : חזן כתב
שלישים שלשי · לעת געה בחודש השלישי : קהל גורלי
תמוך לגונני · פץ באתי לגני : חזן עזרי ומגני · במגנו לגונני :

ברוך אתה יי מגן אברהם :

אתה גבור לעולם אדני מחיה מתים אתה ורב להושיע : מוריד הטל :
מכלכל חיים בחסד מחיה מתים ברחמים רבים סומך נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקים אמונתו
לישני עפר: מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה: ונאמן אתה להחיות מתים:

קהל מן ההר למעוניו · מיהר וקרא לעניו · נקדש שבעה
בעננים · נהגו לפענח לו ענייניו · שר ונאמן כהושת
לבית · שש ורץ שלול נות בית · עודו צג בפרוזדור הבית ·
עליונים נעלו בעדו בית · פצו מה אנוש להזכר במעלה :
פאר מבטחה להוריד ממעלה : חזן צעד וגבר עלה ונתעלה ·
צוה צור לציר עלה ונגש ועלה : קהל אלהים הזיל משחקים :
חזן בטל אמרי חוקים · ממרחקים נקוקים יקים :

ברוך אתה יי מחיה המתים : קדוש

ארץ מטה ורעשה שירלה שמא לא יקבלו את התורה ותחזור העולם לתוהו ובהו : בסהר ביר״ח שלישי הוא חודש סיון נתגעשה ורעדה מפחד מ״ת : גריה דרי הארץ : דוד כו׳ כשראתה הארץ את הקב״ה שנקרא דוד שבא ליתן התורה נרעשה : הוד פאר של סיכלו נטה הקב״ה על הר סיני שנקרא גבנון ע״ש שנפסלו כנגדו כל ההרים ונעשו כבעלי מומין ל׳ גבן : זה כו׳ שזרחה עליו שכינה : חדתו התורה שמדברת בתשל ומידה על אברתו וזרועו של הקב״ה היתה מעוטפת : טוהר כו׳ משה שהיה צופה בנביאות והיה שליש וסרסור בין הקב״ה וישראל והיה גוף טהור : ישרים כו׳ הרגיל לישראל שנקראו ישרים וגילה להם התורה : כתב שלישים תורה נביאים וכתובים : שלישי השליט אותי לי ושלשים על כולו : געה כשהגיע : גורלי כו׳ שאעוד להגלי ממלאכי חבלה שירדו לכלות ישראל ח״ו : פץ דיבר : באתי לגני אחותי כלה וראה אני הסכתו נגדי שאת : עזרי ומגני כן י״ר שיגן עלי עתה בגלות ולהושיעני : מן ההר כו׳ הקב״ה קרא למשה שהיה עומד בהר שיעלה לשמים : נקדש בו׳ שנקדש בהליכות תוך ז׳ עננים כדי לתרק אכילה ושתיה וניהג הקב״ה למשה לגלות לו סתרי תורה : שר מרע״ה שהיה שר ומלך בישראל וכתיב בכל ביתי נאמן הוא : שש שמח לשלול התורה שנקראת נות בית : עודו כו׳ עדיין היה משה עומד בענן לא נכנס לשמים ומלאכי השרת סגרו לפניו שערי שמים ולא רצו להביאו שם : פצו דברו המלאכים אחרי ששמעו שצוה הקב״ה למשה עלה אלי ההרה : ונגש שנאמר ונגש משה לבדו : ועלה שנא׳ ומשה עלה אל האלהים : הזיל הטיף תהשמים אמרי התורה וחוקים ובאותו על חבקם הש״ן סיקים ויחיה הצדיקים הקוקים והטמונים נקבר באלגות הרחוקים : קדוש

ארץ מטה ורעשה דיא ערד האט זיך גניינגט אונ גשטורמט ויא האט
גימיינט דיא ישראל וועלן ניט מקבל זיין דיא תורה וועט זיא
חרוב ווערן בסהר שלישי התגעשה אין דריטן חודש סיון בשעת מתן תורה
האט זיא גשטורמט גריה חיתם נרעשה דור בשורה ותתרעשה אלי וואש וואנין
אוף דער וועלט האבן מיט זייער לעבין גישטורמט אז זייא האבן דער
זעהן דוא שכינה הוד אפרנו נטה ועל גבנון אותו הטה דאש שיינקייט פון זיין
פאליש דאש איז דיא הימל האט ער גניינגט אוף דעם בארג סיני זה
סיני גאות עטה חדתו על אברה הועטה דעם בארג סיני האט ער ארום גוויקלט
מיט הערשאפט אונ דיא תורה ווש זיא איז זיין רעטניש האט ער מיט
זייני פליגיל איין גהילט טוהר צוף שלישי ישרים הרגיל לפלשי דר ריינר נביא
משה וואש ער איז גוועזן דער דריטר ביא זיין מוטר האט ער גוויינט
דיא תורה צוא די ישראל כתב שלישים שלשי לעת געה בחודש השלישי ער האט
מיך גיטיילט אוף דרייא חלקים תורה נביאים כתובים אונ אז עש איז
גקומן דר דריטר חודש גורלי תמוך לגונני פץ באתי לגני האט ער מיך אונטר
גישפארט מיט מיין גורל יש איז די תורה צו בשיצן מיך אונ האט
גרעט איך בין גיקומן אין מיין גארטן עזרי ומגני במגנו לגונני ער איז מיין
הילף אונ מיין בשיצר אונ ער זאל מיך בשיצן פון גלות מן ההר למעוניו
מיהר וקרא לעניו פון דעם בארג סיני האט ער גיאיילט אונ האט גרופן צו
משה רבינו ער זאל גיין אוף דעם הימל נקדש שבעה בעננין נהגו לפענח לו
ענייניו זיבין טאג האט ער זיך גיהיילגט אין דיא וואלקין אונ גאט האט
אים גיפירט צוא אנטפלעקין אים זייני עניינים שר ונאמן כהושת לבית אז ער
איז גמאכט גיווארן פאר איין שר ונאמן צוא זיין שש ורץ שלול נות בית
האט ער זיך גיפרייד מיט דער תורה וואש ער האט זיא גירובט עודו
צג בפרוזדור הבית עליונים נעלו בעדו בית ער איז נאך גיוועזן אין פור הויף
האבין דיא אייברשטי פאר שלאסין דיא שטוב כלומר זייא האבן ניט
גיוואלט ער זאל מקבל זיין דיא תורה פצו מה אנוש להזכר במעלה זייא
האבן גיזאגט וואש איז איין מענ״ש אז ער זאל נידאכט ווערין צוא
קומין אובין אין הימל פאר מבטחה להוריד ממעלה צוא אראפ נידרן פון
אובין דיא תורה וואש ווערט אן גירופן פאר אונ איז אפאר זיכירונג
צוא די צדיקים צעד וגבר עלה ונתעלה אונ ער האט פארט זיך גישטארקט

את

יוצר ליום ראשון של שבועות

קָדוֹשׁ הוֹפִיעַ מִפָּארָן · רַד בְּאַלְפֵי שִׁנְאָן · סִין הֵשִׁית שַׁאֲנָן · וְדָתוֹ בּוֹ שִׁנֵּן : רָם רַד בְּמֶרְכָּבוֹת · בְּעֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אַלְפֵי רְבָבוֹת : לְהַכְתִּיר מַטֵּה סִפּוּר בְּעֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אָלֶף · שִׁנֵּן בְּפָארָן וּמוֹאָב וְאוֹתָם אֶל הַסָּעִיר : וְאָתָה מֵרִבְבוֹת קוֹדֶשׁ · אֲדֹנָי בָם סִינַי בַּקּוֹדֶשׁ : חוזן תּוֹרָה תְּנָכִי · תּוּשִׁיָּה אָנֹכִי · תַּכְלִית פִּין אָנֹכִי · לָכֵן פָּתַח בְּאָנֹכִי :

יִמְלוֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר הַלְלוּיָהּ :

וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל אֵל נָא :

אָנֹכִי בְּשֵׁם אֵל שַׁדַּי · שַׁחְתִּי מֵאָז לְעוֹלְמֵי דַי · וּבְבָשָׁן בֵּאַרְתִּיו בְּפֵרוּשׁ לִידִידַי · וּכְשֶׁקִּבְּלוּ עוֹל מַלְכוּתִי עֲבָדַי · צִוִּיתִי לֹא יִהְיֶה לְךָ אֵל אַחֵר מִבַּלְעָדַי · לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם לַשָּׁוְא וְתִנָּקֶה עָדַי · זָכוֹר וְשָׁמוֹר כִּי הֵם שְׁנֵי עֵדַי : כַּבֵּד הוֹרֶיךָ כִּי כִבּוּדָם כִּבּוּדִי · לֹא תִרְצַח מְתוֹאַר מַעֲשֵׂה יָדַי · לֹא תִנְאָף אַף בְּסָפֵק פֶּן תֵּעָנֵשׁ בְּוַדַּאי · לֹא תִגְנוֹב וְתִתְבָּרֵךְ עַד בְּלִי דַי · לֹא תַעֲנֶה עֵד שֶׁקֶר בְּעֵדַי · לֹא תַחְמוֹד כִּי אִם מַחֲמַדַּי · אֵלֶּה הֵם עֵדַי · סַהֲדַי מְעִידַי · מוֹרֵי שְׂרִידַי · רְאוּ כִּי אֵין בִּלְעָדַי · וַאֲנִי אֵל שַׁדַּי :

רחי

קדוש הופיע פאיר משמעאל, ולא רצו לקבל התורה : רד · מלאכים ירדו עמו אל הר סיני : שאנן · שהשרים בכינהו עליו בשאננות ובשלום : שנן · לחד לבנו ובניהם : להכתיר · את שבט לוי בפקודיהם היה ג"כ כ"ב אלף : שנן כו' · סיפר הקב"ה התורה לישמעאל ולעמון ומואב ובשלא רצו לקבלה הסעירם והפילם בד' פינות העו"ם : ואתה · הקב"ה ברבבות מלאכי השרת והקב"ה ביניהם על סיני הר הקודש : תנכי · שמינך אותי בתורה : תושיה זו התורה מאירה לישראל כאבן טוב שנקרא אנך : תכלית · פי' בסוף דיבר ה' עם האבות בלשון אנכי כמו וגם את הגוי אשר יעבודו דן אנכי ואל יעקב אמר אנכי אעלך : לכן פתח באנכי · להודיע שקיים את הבטחתו ולכן ראוי לעבדו :

אנכי בשם אל שדי · נגליתי לאבות ובשם זה אמרתי נבריאת עולם לעולמי די : ובבשן · זה הר סיני פרשתי התורה לישראל שהם עבדי : עדי · פירוש תהיה נקי להתקרב אלי : עדי · שבראתי עולמי לששה ימים ובשביעי נחתי : כבודי · כל המכבד אותם כאלו כבדו אותי לפי שהם שותפין עמי ביצירת הולד : לא תרצח · בני אדם העשוים בתואר ובצלם אלהים : בספק כשאשתך ואשת חבירך בבית אל תשכב עם אשתך עד שתכיר בה בתופסת שהיא אשתך פן תענש על זאת כאלו עשית בודאי : בעדי נישראל שנאמר בהם ואתם עדי : מחמדי ד"ת : אלה המצות המופתים בתורה הם עדי המעידים על אלהותי ועל ידי המצות אני מורה דרך לישראל שנקראים עדי שנאמר לשרידי' אשר ה' קורא וגו' :

אונ איז ארוף גיגאנגן אונ איז דער הויכט גיווארן צור לציר עלת וגש ועלה גאט האט גיהייסן צוא משה ער זאל ארוף גיין איז ער ארוף גיגאנגן אלהים הזיל משחקים כטל אמרי תוקים גאט האט גימאכט רעגינן פון הימל אזו וויא טל דיא רייד פון דער תורה ממרוקים נקוקים יקים דיא וואש זענין לאנג גישטארבין אונ זענין אין דיא שפאלטין פון דער ערד וועט ער מיט דעם טל לעבדיג מאכין קדוש הופיע מפארן רד באלפי שנאן דער הייליגר גאט האט גימאכט שיינן פון בארג פארן אונ האט גינידרט מיט פיל טויזנט מלאכים סין השית שאנן ודתו בו שנן דעם בארג סיני האט ער גטאן שטילן אונ האט דארט דיא תורה גילערינט רם רד במרכבות בעשרים ושנים אלפי רבבות דער הויכר גאט האט אראפ גינידרט מיט צוויא אונ צוואנצג מאל צעהן טויזנט מלאכים להכתיר מטה כפור בעשרים ושנים אלף צוא קרונין דעם שבט לוי וואש זיין צאל איז גיוועזן צוויא אונ צוואנצג טויזנט שנן בפארן ומואב ואותם אל הסעיר ער האט גילערינט דיא תורה אין פארן ומואב אונ זייא האט גאט גימאכט שטורמין ווייל זייא האבין ניט גיוואלט דיא תורה מקבל זיין ואתה מרבבות קודש אדני בם סיני בקודש גאט איז גיקומן מיט פיל צעהין טויזנט מלאכים צו געבן דיא הייליגי תורה אויף דעם הייליגן בארג סיני תורה תנכי תושיה אנכי ער האט מיך מחנך גוועזן מיט דער תורה וואש זיא איז וויא איין אבן טוב וואש הייסט אנך תכלית פין אנכי לכן פתח באנכי ווייל גאט האט גיזאגט צוא יעקב צום סוף דאש ווארט אנכי אעלך דרום האט ער דיא תורה אן גיהובין מיט דעם

ווארט אנכי :

אנכי בשם אל שדי שחתי מאז לעולמי די איך האב גירעט פון דענשט מאל צוא מיין וועלט מיט דעם שם אל שדי זיא זאל זיין גינוג ניט גרעשיר ובבשן בארתיו בפרוש לידידי אונ אויף דעם בארג סיני האב איך אים מפורש גיוועזן צו מייני גליבטי ישראל וכשקבלו עול מלכותי עבדי אז זייא האבן אויף זיך מקבל גיוועזן דעם עול פון מיין מלכות השמר לא יהיה לך אל אחר מבלעדי זאלשט דיך היטן צוא דינן אפ געטיר לא תשא את שם לשוא ותנקה עדי זאלשט ניט שווערין בייא מיין נאמין פאלש וועשטו צוא מיר ריין זיין זכור ושמור כי הם שני עדי זכור ושמור זענין מייני צווייא עדות אז איך האב דיא וועלט בשאפין כבד הוריך כי כבודם כבודי האלט ערליך פאטיר אונ מוטיר ווארום אז דוא האלשט זייא ערליך איז גליך וויא דוא האלשט מיך ערליך לא תרצח מתואר מעשה ידי זאלשט ניט הרגנין דאש גישטאלט פון איין מענטש וואש ער איז בשאפין גיווארין מיט גאטש ווערק לא תנאף אף בספק פן תענש בודאי זאלשט ניט מנאף זיין בספק ווארום טאמיר וועשטו גישטראפט ווערין בוודאי לא תגנוב ותתברך עד בלי די זאלשט ניט גנבנין וועשטו גיבענטשט ווערין מיט אלים גוטין לא תענה עד שקר בעדי זאלשטו ניט פאלש עדות זאגין לא תחמוד כי אם מחמדי זאלשט מיין ניט גלוסטין נאר מיין גלוסטיגי תורה אלה הם עדי סהדי מעידי דיא מצות אונ נסים וואש שטייאן אין דער תורה זענין מיך עדות מורי שרידי ראו כי אין בלעדי ואני אל שדי זייא לערנין צוא מיין איבר בליבנע

רא

זְכוֹר כִּי יִזְעַק דָּם לַמָּרוֹ
בְּנֶפֶשׁ מוּשְׁלָמִים ׃ דִּין
לְהַ

מוסף ע"פ א"ב

אַל תִּתְעַ
מְטַנְּפֵי
וּמַחֲנִיפֵי
מַחֲלִיפֵי
נִיאוּפֵי
לַחֲרָרֵי
לְשַׁחֵר
פּוֹרִיד
רִנָּה

מיוסד

עים לֶחֶם מַרְעִיבִים ׃
ים ׃ לָגוֹל לְכָל עוֹבְרֵי
רים ׃ טָעוּנוּ וּבְגָדוֹ
יק חוֹשְׁבִים ׃
בְרֵי אָלוֹת
סוֹבְבִים ׃
זוּ עֲרֵבִים ׃

לְשִׁים
שׁוֹנְנִים
נְפִים
יְעוֹנֵי
יים
״

שקוצים וזנות ׃
מיוסד עים השריק
תחמורות בתים ואור
קנין אי״י
בצע כלוריך
וכל אשר
כסות אל
עולים חו
הלא לך
אותם ׃
הרברי
תצליך

אלך

ל

ת זְקוּקִים · מָאתַיִם
ם וְחָמֵשׁ בְּלֹא תַעֲשֶׂה
לֹא נְזוּקִים · וְלִוְיַת חֵן
ים מַבְהִיקִים ·
: וּכְעָתָה
וְעִיר לְמוֹ ·
עוֹל תּוֹרָה
כִּגְנֵיבוּת
ת קוֹדֶשׁ
· טֶרֶם
ה אִימוֹ
צְאוֹתָם
· וַיֵּרֶד
בְּעָה
ים ·

בְּרַדְתּוֹ לְדַבֵּר לְעַם עוֹ
חִיל כְּיוֹלֵדָה הִבְהִילָם
בְּקָסְמֵי קִלְקוּלָם וּשְׁאָ
יי לַמַּבּוּל יָשַׁב
לְהַנְחִילָם ׃ וּ
לְהַשְׂכִּילָם ׃
לַעֲמוֹד אַחַ
וְרַעַת לְהַשְׁ
עֲלֵיהֶם ׃ כְּ
פָּנִים בְּאַ
פָּנִים מִסְּ
לִפְנֵיהֶם
הֵם לְמוֹ
לִקְהָלוֹ
כְּבוֹד

ׄו קִנְיַן פָּעֳלוֹ · פֶּן נְמוֹת
וְגַם עָרֵב לוֹ · וַיִּקְרָא
ירוֹ וְנִגַּשׁ אֶל עֲרָפֶלוֹ ·
· צוּר וְאָמְרוּ לוֹ
בָּם אֵל הֲנִיחוּ
וֹמְנַת חֶלְקוֹ
א מִפִּי שְׁלִיחַ
חִירוֹ הוֹרָה׃
ה בְּמִקְרָא
ה סְדוּרָה ·
תַח בְּאָנֹכִי
· רִאשׁוֹ
ד׃ אֱלֹ
תְּשׁ
· צוּ

לְאֶלֶף דוֹר מֵרֹאשׁ לְנַחוֹל
לְהִשְׁתַּחֲוֹת וְלִכְרוֹעַ וְלִקּ
וּבְשׁוּרָם צְבָאוֹת אֵלִים
נָתְנוּ שֶׁבַח וְתֹ
מְפָאֲרִים וּמְה
כִּסֵּא רָם וְנִ
גַלְגַּלִּים · בְּכ
וְזֶה אֶל זֶה כ

נַקְדִּישָׁךְ וְנַעֲרִיצ
צְבָאוֹ
בָּרוּךְ כְּבוֹד יְי
וְתִתְקַדֵּשׁ בְּתוֹךְ

אַתָּה קָדוֹשׁ
אַתָּה בְחַרְתָּנוּ

נוֹתֵן הַפּ
טוֹב סַלְפ
הַתּוֹרָה

תָא:
תָא:
תָא:
תָא:
תָא:
תָא:
תָא:
תָא:
תָא:
תָא:
תָא:
תָא:

כ קל מן קדם שד
כ רובין קבל גלגי
ל מחזי באנפי
ל כל אר
מ ברכיז
מ אתר
נ הים ו
נ הירי
ס דיר
ס יומ
ע דר
ע נ
פ

ה:

הָא:
הָא:
הָא:
הָא:
הָא:
הָא:
הָא:
הָא:
הָא:
הָא:
הָא:
הָא:
א:
:

ח דו שלמא במיר
ק ריתא דירושלכ
י קריה מטו
ג נוניה ל
ד זיהור י
ל פומיז
ב תכר
ת חימ
ו רויד
ר קי
ה ד
ו י

ב

תָא :
תָא :
תָא :
תָא :
תָא :
תָא :
תָא :
תָא :
תָא :
תָא :
תא :
א :
:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵךְ אֶל־הָ
שִׂמְלֹתָם ׃ וְהָיוּ נְכֹנִים לַיּוֹם הַשְּׁ
יְהוָה לְעֵינֵי כָל־הָעָם עַל־הַר
לֵאמֹר הִשָּׁמְרוּ לָכֶם
מוֹת יוּמָת ׃ לֹא־
בְּהֵמָה אִם־אִישׁ
שלישי וַיֵּרֶד מֹ
שִׂמְלֹתָם ׃ וַיֹּא
אֶל־אִשָּׁה ׃ וַיְ
וְעָנָן כָּבֵד עַל
בַּמַּחֲנֶה ׃ וַ
וַיִּתְיַצְּבוּ בְּתַ
עָלָיו יְהוָה
מְאֹד ׃ וַיְ
יַעֲנֶנּוּ בְקוֹ
יְהוָה לְמֹשֶׁ
רֵד הָעֵד
הַכֹּהֲנִים
מֹשֶׁה
הָעֵ
לֵ

ידי בלכתם קול המלה כקול
ויהי־קול מעל לר קיע אשר
ן : וממעל לרקיע אשר
א ועל דמות הכסא
י חשמל כמראה־
מראה מתניו
ה הקשת אשר
מראה דמות
ר : ותשאני
ה ממקומו :

הות נוריה
ורפרון דידי
ות ידע מה
ה יהב רשו
רי משה
י דקרב
סיה ׃
יה :
שרי

בֵּית הַשּׁוֹאֵבָה לְשְׁמוֹחַ ו
לְהַפְרִישׁ נִדָּה לְהַרְחִיקָ
עֶגְלָה עֲרוּפָה · חָפִיר
וְעֵדָה · וּפִקּוּ
בְּרֹאשׁ הַשָּׁ
שָׁנָה · וּמ
וּנְדָבוֹת ד

מיוסר ע״פ חי
תּוֹדָה וּכ

ו

הָאוֹכֵל
חָפְשִׁי
אָמֵח
הַדִי
מ

ת

שֶׁאֵין לוֹ גוֹאֵל : טְמֵאִים
חוּצָה וּשְׁבִירַת הָעֶצֶם :
לְכֹהֵן תַּחַת אָבִיו : כָּל
אַחַת בַּשָּׁנָה :
שֶׁלֹּא לַעֲמוֹד
כִּנְזָק וְצַעַר
מָה וּנְטִירָה
שׁ וּכְתוֹבֶת
לִיא בְּנֶדֶר
קוֹדֶשׁ :
אֹת בּוֹצֵר
עַ בְּמֵת
שְׁבִיעִי :
זָקֵן :
ירוֹף

ויוסף ע״פ א״ב

את שם המיוחד של
כהן כי תזנה מיו
גרשת טמאים
וחומש ומעי
גפן מרצ
ממעשר נ
ומחוסר כ
לו: חקיר
ארבע כ
כחלק ו
משפט
דור שי
וגונב
בעי
דל

ית הַבַּדִּים בְּטַבְּעוֹת
בִּים׃ דַּקָּה וְקַדָּה קָנָה
׃ גַּם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת
בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ
חֹשֶׁן וּמְעִיל
טַבָּעוֹת׃

בְּמַרְחֶשֶׁת
לְהַקְרִיב
בְּשׁוֹגֵג
לֹא יַגִּיד
וְקָרְבַּן
וְנוֹצָה
יֶתֶרֶת
כְּנֶגֶד
יע

בַּאֲבָנִים שְׁלֵמוֹת וְלַחוּ
בָּאָרֶץ׃ כִּי בְיִשְׂרָאֵל
יִפְדוּ בַּכֶּסֶף
וּבַצֹּאן וּב
וְלַהֲנִית בּ
עֵץ הָדָר
בְּכַפּוֹת
וּבַגּוֹלָה
וְהוֹדָאָה
וְהַצְנֵעַ
רָאשֵׁי
וּבַחֲמ
וְהַנּ
כְּסוּ
בּ

ל יתברך
מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא
ים סלו לרוכב בערבות ביה שמו ועלזו
מלכותו לעולם ועד : יהי שם יי מבורך

רה: חלאים
מקטרה:
ונזדעזעה
רקים
שדים
ל לבה
ן ביום
שה
סלסל
רה:
חום
•

לא תנאף פעמות חצור
נפשות בשחות עמו
זהב חשוקות ׳ רי
אתה יי מלך
השכיבנו יהוה א
ופרוס
והושיענו מהרה
וחרב ורעב וי
תסתירנו ׳ כי
ושמור צאתנו
בת׳

ילות וברקים מן ההר ·
יחד · קדוש :
יחקת יום יום
תתית סיני ·
שרי נהורא
ז זה סיני ·
ורה יראה
ול סיני ·
שרישים
יך האש
חמרים
לעניו
אנכי
שר

שְׁמִי בִּמְלוּלָךְ : קַדֵּשׁ זַ

לְמִצְוֹת כַּבֵּד וְאוֹר נְתִיב

תִּשְׁמוֹר : שֵׁם רָע לי

תָּמִיד לֹא תַעֲ

הִשָּׁמְרוּ עָם

שַׁ

במל אומרים התיר

בָּרוּךְ אַתָּה

חֶסֶד

מְסוֹד הֲכ

מיוסד ע״פ א״ב

אוֹרַח

הַמִּ

זִכ

משפט להתחקר:
מישרים· קולות
ים וישרים:
ש משבט
שלישי:
ש בקול

מי כמוה

ידה·
זלך
ית

לְיוֹם הִתְקַדֶּשׁ בּוֹ
תַּלְמִיד לְהַמְתִּין
מֵים סוּף אֱגוֹד
נָסְעוּ מֵרְפִי
בְּגֶשֶׁם

כוונת הפייטן להזו
שְׁלָמִים בּ
עָ
מִשָּׁם לְמַ
דִין : עַד
נִפְרְצוּ
קְרוֹבוֹ
נְקָבִ
עוֹז :

א בְּחוּרִים · רוֹעֲדִים
נְאָה הָאָרֶץ · יוֹמָה
יָרוֹק · כָּל מַלְכֵי
פַת · צְרוּפָה
· שְׁכִינָתוֹ ·
מַד אֱלֹהִים
כְּמוֹהֶם :

:

:

לָה :
עַמִּים
שֹׁפְטֵי
עַת
·

מְסוּמָּים · וְיִצְדְּקוּ
שׁוֹמְמִים וְאָשִׁיב
לֹא בוֹשִׁים וְלֹ
לְאוֹרֶךְ יָמִי

וַיִּ

קהל שם
שְׁבוּת

דִּבּוּר
וְהַמ
נוֹעַ
יִצ

יר לְהִתְיַקֵּר׃ הַגָּנוּב
׃ כְּנֶגְדּוֹ לֹא תַעֲנֶה
׃ לָז לְלָז דָּרוֹן׃
שְׁמוֹר יָצִיר
וַאֲנִי אֵל ׃
וָעָה רָעָה
כְּבוֹדוֹ ׃
וֹ ׃ וְאֵלּוּ
קוֹלוֹת ׃
׃ כַּאֲשֶׁר

וכתעט
בתים

חָקְרָהּ וַהֲכִינָהּ ׃ בִּימִינוֹ
בְּרֹאשׁ מְרוֹמִים קוֹלִי
אֲדַבֵּר לְהָבִינָהּ ׃
תּוֹאֲנָה ׃
מִקַּדְמֵי קֶדֶ
נָתַר
אֲנִי חָכְמָה
נִבְחָרָה
וּפֶתִי ׃
עֲצָתוֹ מְ
דְ
וְרִפְאוּר
וּבְעֶ

יפו ראש לְכָל נְצִיבִים ·
הָאֲהָבִים · וְכָבוֹד
יהרבים :
· וּמִקְצֵה עַד
לְשׁוֹן הַפֶּלֶא
תוֹ · וּבְעֵדֶן
זשׁ עֲפָרוֹת
לְחוּתוֹ :
הַמּוֹת נִדְמֶה
אִמְרֵי לִפְנֵי
יָמוּת בְּלִי
הוֹרוֹת ·
זרוֹת:
ית ·
ית:

יום נשתכר נפרדה תאותו · ממי

וארור בקללתו · עבד עבד

יצא מדער

צדק לעשרים רי

ושכר א

וברח · והצי

ובקצוי אר

הברח · ו

חבב ונחשק

במצוה

אני נרצתי ב

קם בנו

צדי

להורות

יום

ים ׳ וְהִצְלִיחַ וְהִשְׂכִּיל
י אֲהַבְתִּיו וַחֲמַדְתִּיו
יהוּכְרוּ מְאוֹרִים ׳

יד אִישׁ תָּם
ישׁ וְלִגְבִיר
לְהִצָּמֵד ׳
ה זֶה נָעִים

חיו מִתְנַחֵם
בְּאָנִינָה ׳

׳ מִצְרִי
שְׁמָן
עוּר

וּבְיָרֵחַ הַשְּׁלִישִׁי לְחוֹפֵשׁ
הָיְתָה חֲנִיתָה
כַּחוֹתָם · וְנִצְטוּר
אַחַר הוֹסִיף
בְּרִיתָם וְהָ
אֱוִי בְּשִׁלְ
שַׁנְאָן
בַּהֲדָרוֹ ·
הָרִים בְּ
מִתְפָּאֵ
חָכְמָ
צִי

וְקִבְּלָם מִימִין יוֹצֵר
יזוֹמְרִים · וְשָׁמְעוּ
יתִי וְעָנוּ כָּל
ים בְּשִׂמְחַת
וָעַם :

ים ופסוק וידבר
ק בה״ש תיבות

· גְּרוֹן
רִים ·
כֵּלִים
אוֹת
נִים
א
·

לַחֲסִידִים שׁוֹמְרֵי

מֶלֶ
מיוסד ע"פ חשר"ק
תַּחְתִּיּוֹת א

בְּרָקִים
יְרֵאִים
שׁוֹתְקִי
גְּזִיקִים
מַחֲמָ

מיוסד ע
אֶרֶ

ים וָאָרֶץ מִשְׁטָרָם
קָעָה לְשׁוֹנָם
שָׁוֶה לַיְלָה
שְׁבַעְתִּי ·
הַרְתִּי ·
ם הַיּוֹם
עֵינֵיכֶם
קוֹדֶשׁ
תַּתִּי :

קֶצֶף
גְּבִי
·

וְחֵלֶק יַעֲקֹב יוֹצֵר הַכֹּל י
גּוֹעֵר בְּיָר

מיוסד ע"פ א"ב
אֵמָתַי שֶׁ

רַקִּ
הֱיוֹת נְקוּ
הַכָּבוֹד
וּמְפוּצֵי
עִתִּים
מְפִירֵי
וּמוּסְ
וְרַבּ
מו

ששי לַעֲרָכָה · סְעוּדוֹת
· מִמְרָה נָתַן כָּרֵת
רִכָה · יְצִיאוֹתָיו
מֵזִיד לִסְקִילָה
תִּקֵּן לַחֲנֻכָּה ·
מִשְׂכּוֹרְתּוֹ
מַמְלָכָה :

בָקִים ·
זוֹת בֵּן
נוֹלֶדֶת
רַבִּים
וָשֶׁר
אַךְ

יז

עֲנָוִים בִּכְסוּת נְקִי
מְצוּקִים · צְפַר
וּמוֹרָאם כְּח
וְלַמּוֹרָ

מוסר ע״פ תשר״ק
תּוֹכָחוֹת אֵ
וְ
שְׁאוֹל קְ
שִׂפְתוֹתָ
תַּהֲרֹגֵם
יְהִירִים:
מְטַמְּאֵ
הָעֲנִי
ר

עֲכֶס אֶל מוּסַר אֱוִיל
ית גֶּבֶר וְשְׁנֵאָה
יתָה כִּלַעֲנָה
לְפִי קָרֶת׃
א עָלֶיךָ
תִּתְרַפֵּק
תַּרְבֶּה
עֲשׂוֹת
תִּתֵּן
שֶׁט
ים׃
ת

תְּאַשֵׁר נְלוֹזֵי מַעְגְּלוֹתָם ·
הַשְׁלָמָתָם · גְּנֻבָה ·

מיוסד ע״פ א״ב
אִמְרֵי כּוּ
אֱ
חֲרָשִׁים ·
וּמַחֲשִׁיכ
קָשִׁים
מְלַחֵשׁ
מַרְפֵּא
כְּמַר
אַ

ילו · עַבְדּוֹ וַאֲמָתוֹ
ישר לו · נִטְעוֹ
כבו וּפָרָשָׁיו
גנו וַאֲלָפָיו
חזן קָרִיץ
זֶה שֵׁישׁ
וְיַשְׂכִּיל

א מִפִּי
ילְפִיד
יתְרִי
רוֹ

מִכֹּחַ הָאֵשׁ וְרוּחָם עָבְרָ
שָׁמַיִם נִטְּפוּ לַחֲשֹׁרִ
וְנִלְאָה אַתָּה כִּ
וְנַעֲשָׂה וְנִשְׁ
עֲשָׂרָה
לִשְׁמוֹעַ נִ
זָכוּ לְהַעֲ
הַמָּוֶת וְ
אָמַרְתִּי
וּמְפַיֵּס
וְאָמַר
וּבַעֲב
מִי
רוּ

ה

...זל ידו שש מאות ושלש
...בכמועצות ... ולכן
...די אשר עמד
...עות · חקים
...עו קולו זכו
...נו ואהלו·
...ו וגדלו ·
אשריהם
... אומר
... ושבי
אופנים
...שאים
...תבל
...עם

הפטרה ליום שני של שבועות

נָקַבְתָּ בְמַטָּיו רֹאשׁ פְּרָזָיו פרזו כתיב יִסְעֲרוּ לַהֲפִיצֵנִי עֲלִיצֻתָם כְּמוֹ־לֶאֱכֹל עָנִי בַּמִּסְתָּר׃ דָּרַכְתָּ בַיָּם סוּסֶיךָ חֹמֶר מַיִם רַבִּים׃ שָׁמַעְתִּי׀ וַתִּרְגַּז בִּטְנִי לְקוֹל צָלְלוּ שְׂפָתַי יָבוֹא רָקָב בַּעֲצָמַי וְתַחְתַּי אֶרְגָּז אֲשֶׁר אָנוּחַ לְיוֹם צָרָה לַעֲלוֹת לְעַם יְגוּדֶנּוּ׃ לֹא־תִפְרָח וְאֵין יְבוּל ... עָשָׂה אֹכֶל ... אִי... כִּי־תְאֵ...

ואומר הברכות של גמר הפטרה : ואח"כ אל בשבת אומ׳

...

הס"ן מי...

מיוסד ע"פ א"ב בראשי החרוזות

אַזְהָרַת רֵאשִׁית לְעַמִּ...

בְּמִפְקַד

מִצְוֹת עֲשֵׂה...

הָעֵרַתְּ בּוֹ...

הַדִּבְּרוֹ...

עוֹלָמוֹ...

מִקְרָא...

הֵ...

שְׁ...

וְ...

יוצר ליום שני של שבועות

שם קָדְשׁוֹ וּבְשֵׁם יִשְׂרָאֵל יְכוּנֶּה : נִקְרָא שֵׁמוֹת שִׁבְעִים וְעִמּוֹ
יִשְׁמוֹ מְעוּלֶּה לְמַעְלָה מִשִּׁבְעִים : סְדוּרָה בְּסִימָנִין
ת ׳ בְּדִינֵי מָמוֹנוֹת ׳ וְדִינֵי נְפָשׁוֹת : עֲטִיפַת
הִגָּיוֹן וּמְלִיצָה תִּפְאֶרֶת וְשִׂמְחָה ׳ פִּרְקֵי
הדוּהי סוֹפְרִים : צוּר כְּתָבָם בְּסוֹד
קִבְּלָהּ בְּשִׁשִּׁי בַּחוֹדֶשׁ
חקוּק בְּתוֹכָהּ וְהֵעִיד
ה ׳ וּפָץ וְאָמַר
כנִיסָם בְּגַן
׳ אֶתְכֶם ׳
דִּבְרֵי

ירוֹת

MGB.41